MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

7

PARDAILLAN'IN OĞLU

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

"Prenses Fausta'ya, İspanya kralına ve dehşet verici engizisyona meydan okuyan ve onları alt eden, bütün bunları sadece bir arkadaşına unvan ve servet sağlamak için yapan bu eşine rastlanmadık adam kimdi? Tanımadığı bir delikanlıya yardım etmek uğruna hayatını çılgın bir tasasızlıkla tehlikeye atıveren, kralın emirlerini büyük bir vakarla hiçe saymasını bilen bu insan kimin nesiydi? Bir krala yaraşır ihtişam ve zenginlik içinde yaşayabilecek kadar geniş topraklara sahipken, bu toprakları yoksullara bırakıp ucuz ve gösterişsiz bir handa, sıradan bir yolcu, hür bir serüvenci gibi yaşamakla adeta övünen bu adam nasıl bir kişiydi?"

İspanya macerası başarıyla sona erip IV. Henri Fransa tahtına oturunca, Pardaillan izini kaybettirip kendi halinde yaşamaya başlar. Aradan yaklaşık 20 yıl geçer... Fransa'daki taht mücadelesi bitse de Paris sokaklarında yepyeni bir koşuşturmaca vardır: Fausta'nın ölmeden önce gizli bir yere gömdürdüğü serveti, başta Cizvit papazları olmak üzere, pek çok asilzade ve sokak serserisinin ağzının suyunu akıtmaktadır.

Servetin asıl sahibi Fausta'nın oğlu Yiğit Jehan'dır, ancak Jehan bebekken kaçırılıp sokaklarda yetiştirildiği ve bir çetenin lideri olduğu için bütün bunlardan habersizdir. Onun tek düşündüğü şey sevgilisi Bertille'dir. Ne var ki Bertille'i korumak adına giriştiği mücadele onu bu servet savaşının ortasına çeker.

Pardaillan ise yaşlanmıştır tabii, ama gücü kuvveti yerindedir. Yiğit Jehan'a arka çıkıp bu mert delikanlıyı her türlü tehlikeden korumaya çalışır. Üstelik ikisi de baba-oğul olduklarının farkında değildir.

dedalus

/dedaluskitap
dedalus.com.tr

ISBN: 978-605-7639-67-7

© Dedalus Kitap - 2021

Yazar: Michel Zévaco
Kitabın Adı: *Pardayanlar 7 / Pardaillan'ın Oğlu*
Orijinal Adı: *Les Pardaillan*
Çeviren: Cemil Cahit Cem, Hazal Çevik

Sertifika No: 49834
ISBN: 978-605-7639-67-7
Set ISBN: 978-605-7639-57-8

Dedalus Kitap: iki yüz altmış iki
Roman: yüz on altı

Birinci Baskı: aralık iki bin yirmi bir

Yayın Yönetmeni: Faruk Akhan
Editör: Okan Çil
Çeviri Editörü: Fatma Kurt
Düzelti: Esra Ermiş
Sayfa Düzeni: Burhan Üçkardeş
Kapak Tasarım: Saim Aktan

Baskı-Cilt: Ana Basın Matbaa, Mahmutbey Mh. Devekaldırımı Cd. 2622. Sk. Güven İş Merkezi No: 6/13 Bağcılar/İstanbul

Osmanağa Mh. Mürver Çiçeği Sk. No: 5 D: 6
Kadıköy/İstanbul

www.dedalus.com.tr

Tel: +90 216 418 04 38
Mail: dedalus@liberplus.com.tr

Dedalus Kitap, Liber Plus Yay. ve Org. Tic. Ltd. Şti.'nin tescilli markasıdır.

MICHEL ZÉVACO

PARDAYANLAR

7

PARDAILLAN'IN OĞLU

Çevirenler Cemil C. Cem - Hazal Çevik

dedalus

Michel Zévaco

1860 yılında doğan Zévaco, üniversite yıllarında keskin zekâsıyla dikkat çekiyordu. Mezuniyetinin ardından Isère Koleji'nde retorik dersleri vermeye başladı. Ancak politik fikirleri sebebiyle hükümet tarafından görevden uzaklaştırıldı. Bunun üzerine Paris'e giden Zévaco, Jules Roques tarafından çıkarılan, o günlerin anarşist gazetesi L'Egalite*'nin yazı işleri müdürü olarak çalışmaya başladı.*

1890 yılından itibaren özellikle "polemik adamı" adını duyurmaya başlayan Zévaco, zamanının hükümet yetkilileriyle giriştiği tartışmalar sonucunda, daha çok siyasi mahkûmların bulunduğu Sainte-Pelagie Hapishanesi'nde bir süre hapis yattı.

L'Egalite*'nin mahkeme kararıyla kapatılmasının ardından* Courrier Français*'de sanat ve edebiyat eleştirileri kaleme almaya başlayan Zévaco bu dönemde tefrika halinde yayımlanan tarihi romanlar da yazmaya başladı.* Le Capitan *(1907),* Nostradamus *(1909),* Le Pont des soupirs, *2 cilt (1909),* L'Héroïne *(1910) bu romanlardan bazılarıydı.*

Zévaco asıl ününü ise 1900 yılında yine tefrika olarak yayımlamaya başladığı Les Pardaillans *ile kazandı.*

Beş çocuk babası olan Zévaco, 1918'de henüz 58 yaşındayken öldü.

Cemil Cahit Cem

1909 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. İstanbul Erkek Lisesi'nde orta ve lise eğitimini tamamladı, yükseköğrenimini Freiburg Üniversitesi'nde yaptı. Yurda döndükten sonra Türkiye Yayınevi'nde çalıştı. Cemil Cahit Cem'in romanları ve çeşitli konularda kaleme aldığı kitaplarının yanı sıra, başta Michel Zevaco'da yapmış olduğu Pardayanlar serisi olmak üzere pek çok çeviri eseri de bulunmaktadır. 1958'de İstanbul'da öldü.

Hazal Çevik

1997 yılında Adana'da doğdu. 2020 yılında Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Mezun olduktan sonra edebiyat alanında Türkçe, Fransızca ve İngilizce çeviriler ve absürt tiyatro alanında çalışmalar yapmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Günlük güneşlik, ılık ve berrak bir mayıs sabahı, IV. Henri'nin barış ve rahatlık içinde yaşayan Fransa'sında, Paris şehrindeyiz.

Arbre-Sec Sokağı'nın küçük evlerinden birinin balkon kapıları açıldı. Balkona genç bir kız çıktı. Güneşin altın ışıkları genç kızın parlak sarı saçlarını daha da ışıldattı.

Bu kızın gözleri göğün mavisinden daha parlaktı; ince ve zarif vücudunun düzgün hatları, bakışlarındaki tatlılık, tavırlarındaki incelik ve nihayet açık alnını bulutlandıran hüzün perdesi çok göz alıcıydı.

Genç kız, başını yavaşça karşıki eve kaldırarak utangaç gözlerle baktı. Orada, evin tavan arasındaki küçük çatı penceresinde bir delikanlı vardı. Ellerini göğsünde kavuşturmuş, gözlerini genç kıza dikmiş, kendisinden geçmişçesine ona bakıyor ve aynı zamanda da mırıldanıyordu:

"Ne güzel kız, Tanrım!"

Genç kız, delikanlının kendisine baktığını görür görmez kıpkırmızı kesildi. Göğsü heyecanla kalkıp indi. Bir an daha karşısındaki gence baktı ve sonra ağır ağır, adeta istemeye istemeye odaya girerek balkon kapısını kapadı.

*

Sokakta yoksul kılıklı bir adam, bir duvarın dibine sığınmış, gür kaşlarının altında saklı donuk ve ürkek gözleriyle balkona bakıyordu. Genç ve güzel kız balkona çıkar çıkmaz bu adamın bir çılgınınkini andıran acayip bakışlı gözleri birdenbire canlanmıştı. Yüzünde sınırsız bir sevinç ve mutluluk ifadesi belirmiş, gözlerine sonsuz bir sevgi ve şefkatin parıltısı dolmuştu. Bu yoksul kılıklı adam da ellerini göğsüne kavuşturmuş ve:

"Ne güzel kız, Tanrım!" demekten kendini alamamıştı.

Fakat o böyle kendinden geçmişçesine hayranlığını gösterirken yanı başında, nereden geldiği belli olmayan şişman mı şişman, tostoparlak bir insan belirivermişti. Bu acayip yaratık birdenbire ve adeta teker gibi yuvarlanarak onun karşısına dikilmişti. Bu tostoparlak gövdenin üstündeki kafa da yine küçük bir top biçimindeydi ve bu küçük yuvarlakta iki göz kıvılcımlar gibi ışık saçıyordu. Dünyada bundan daha çirkin bir adama rastlamak herhalde imkânsızdı. Adamın biçimsizliği yetmiyormuş gibi boğuk ve hırıltılı bir sesi vardı ve bu sesle yoksul kılıklı adama dedi ki:

"Biraderim Ravaillac, sizi yine burada, dalga geçip hayal kurarken enseliyorum. Eski huyunuzu bir türlü bırakamadınız ha!"

Daldığı hülyadan uyanan Jean-François Ravaillac birdenbire ürperip irkildi. Bir an heyecanlı bir ifadeye bürünen yüzü, sonra tekrar eski gamsız ve manasız halini aldı. Gözlerinde belirmiş olan parıltı söndü. Sonra uysal bir eda ile başını eğdi ve bir çeşit çekingenlik belirten bir nezaketle:

"Ooo... Merhaba biraderim Goulard!" dedi.

Bu konuşma balkondaki genç kızın çekildiği ve balkon kapısını kapadığı sıraya rastlamıştı. Ravaillac içini çekerek gözlerini balkondan ayırdı ve Rahip Goulard'ı sürüklercesine yakındaki Saint-Honoré Sokağı'na götürdü.

Rahip Goulard bu rastlaşmadan pek memnun görünüyordu. Ravaillac'ın kendisini oradan uzaklaştırmak istediğini sezmişti ama belli etmemişti.

Sezdiği yalnız bu değildi. Rahip Ravaillac'ın balkondaki genç kıza pek parıltılı gözlerle baktığını ve kız çekildiği zaman içini çektiğini de göz ucuyla görmüştü. Bununla birlikte yüzünden hiçbir şey belli etmedi.

Beraber yürürlerken yol üstünde şık bir kadınla konuşmaya dalmış, temiz giyiminden ve mağrur halinden asilzade olduğu belli olan bir adam gördüler. Bu adam da onları görmüş, her nedense tanımazlıktan gelmişti.

Çünkü Rahip Goulard tam yanından geçerken ona gizli ve garip bir işaret yaparak kendisini pekâlâ tanıdığını göstermiş oldu. Adam da bu işarete gizli bir göz kırpmasıyla cevap verdi.

Fakat ne asilzadenin konuştuğu kadın ne de Ravaillac bu işaretlerin farkına varabildiler.

İki rahip yollarına devam ettiği sırada asilzade ile kadın da yola koyulmuşlardı. Fakat az sonra, demin Ravaillac'ın önünde hayale dalmış olduğu balkonlu evin kapısına gelince yeniden durdukları ve tekrar konuşmalarına devam ettikleri görüldü.

Herhalde pek hararetli bir konuşmaya dalmış olacaklardı ki bir köşede saklı bir karaltının bütün söylediklerini duyduğunu fark edemediler.

Bu sırada, karşıki evin tavan arası penceresindeki delikanlı da hâlâ yerinden ayrılmamıştı. Dalgın duruyordu. Tatlı hülyalara mı dalmıştı? Yoksa sevdiği kızın bir kere daha balkona çıkacağını mı umuyordu? Burası bilinemez.

Aşağıda, evin kapısı önündeki kibar kadınla asil erkeğin konuşması bitmiş olacaktı. Kadın kapının önündeki üç basamağı çıkarak kanadı açtı. Tam bu sırada tavan arası penceresindeki delikanlı da gözlerini bir an için sevgilisinin balkonundan ayırmış, sokağa dikmişti. Birdenbire hâlâ kapının önünde duran asilzadeyi görünce öfkeyle söylendi:

"Yine bu alçak Fouquet gelmiş!"

Penceresinden aşağıya iyice sarkıp dişlerini gıcırdatarak:

"Kızın kapısının önünde ne işi var? Acaba kime sesleniyor böyle?" diye düşündü.

Delikanlının kastettiği adam eve girmeye hazırlanan kadına sesleniyordu. Kadın hemen geriye dönerek elini uzattı. Delikanlı dikkatle baktı. Fakat bu hareketin bir veda işareti olup olmadığını anlayamadı. Erkeğin davranışında, kadının eline bir şey sıkıştırıyormuş gibi bir hali vardı. Genç âşık fena halde kuşkulandı. Fouquet'nin kadına para verdiğini görür gibi olmuştu. Ne oluyordu? Bir pazarlık yapmışlar da uyuşmuşlar mıydı? Kesin bir şey söylenemezdi, çünkü olay çok kısa sürmüştü. Delikanlı merakından daha fazla eğilerek kadının yüzünü seçmeye çabaladı. Görünce hiddetinden ateş saçan gözlerle geri çekildi ve kendi kendine:

"Colline Colle!" diye homurdandı. "Ah cadı karı! Kim bilir yine ne dalavereler çeviriyor? Ama merak etmesin, ben bu işi nasıl olsa

anlarım. Eğer mesele kuşkulandığım gibiyse vay onun haline!"

Bir hamlede odasından fırladı, yıldırım hızıyla merdivenlere atıldı.

O böyle hızla inerken evinin kapısının önünde de üç tane silahşor durmuştu. Üçü de iri yarı, korkunç tipli insanlardı, bellerinde asılı kılıçları topuklarına kadar uzanıyordu. Görünüşleri gözü pek babayiğitler olduklarını açıkça belli ediyordu ama her nedense evin kapısında pek çekingen duruyor, kapıyı çalmaya bir türlü cesaret edemez görünüyorlardı.

En sonunda içlerinden birisi yanındaki arkadaşına:

"Haydi Gringaille, bu işi sen başarırsın! Ne de olsa Parislilerin dili bizimkinden daha kıvraktır," dedi.

Bu sözün söylendiği adam cevap verdi:

"Amma yaptın ha Escargasse! Dilini bağlamadılar ya! Sen de pekâlâ konuşabilirsin. Ama doğrusunu ararsak içimizde bu işin altından hakkıyla kalkabilecek biri varsa o da şüphesiz Carcagne'dir. İçimizde en terbiyeli ve kibar tavırlımız o, değil mi?"

İçlerinde en terbiyeli ve kibar olduğunu söyledikleri dedi ki:

"Yok dostum! Beni başkanın öfkesiyle karşı karşıya bırakmak için elinizden geleni yapıyorsunuz ama bu kalleşliğin daniskasıdır. Reisin haberi ve izni olmadan evine gelmemizi yasak ettiğini bilmiyor musunuz? Lafa bakın! Sizin gibi köpek soylarını kurtarayım diye, kendimi pencereden aşağıya mı attırayım yani?"

"E, ne yapacağız yani? Concini'nin kendisini muhakkak bugün görmek istediğini reise söyleyemeyecek miyiz?"

"Şeytan canını alsın o Concini denilen herifin! Böyle bir işi verecek başka adam bulamadı mı sanki?"

"Ne yapalım, bir kere başa geldi. Olmazsa hep beraber gideceğiz."

"Öyle ya! Haşlanacaksak hep beraber haşlanalım bari!"

"Yiyeceğimiz papara üçe bölününce adam başına düşecek pay ne de olsa hafiflemiş olur."

Üç ahbap çavuşlar bu kararı verince birbirlerini kaçırmamak istiyormuşçasına kol kola girip birbirlerine sımsıkı kenetlendiler ve

ellerini kapının tokmağına doğru uzattılar. Fakat daha onlar kapıyı çalamadan kanat birdenbire açıldı. Önlerinde sanki bir kasırga koptu ve biri hışımla aralarına girerek kimini sağa kimini sola iteleyip kendisine yol açtıktan sonra fırladı. Bu, az önce balkondaki kızı seyreden genç âşıktı.

Yediği yumruğun etkisiyle kendini kaldırımlarda bulan Escargasse ayağa kalkarak fena halde incinen çenesini ovuşturduktan sonra sordu:

"Reisti, değil mi? Merhabasından anladım!"

Gringaille de yuvarlandığı kaldırımdan toparlanıp kalkarak inleye inleye söylendi:

"Offf! Kaburga kemiklerimi mi kırdı nedir?"

Bu felaketten her nasılsa yakayı sıyıran Carcagne, rüyada gibi söylendi:

"Acaba böyle nereye koşuyor?"

Bu olayın garip yanı, üç adamın başlarına gelen işe hiç şaşmamış olmasıydı. Herhalde bu davranışa alışıktılar. Durumun daha fazla beklemeye elverişli olmadığını ve gecikmemek gerektiğini kestirerek bir ağızdan:

"Peşinden gidelim!" dediler ve reis dedikleri delikanlının ardından koşmaya başladılar.

Genç âşık böyle hızla Croix du Trahoir yönüne doğru ilerlerken önüne çıkanı itip kaktığı için geçtiği yolda homurdananların, küfredenlerin, lanet okuyanların bini bir paraydı.

Delikanlı böyle bir zaman koştu. Sonra bir ara önünden giden birine şiddetle çarpıverdi. Fakat şimdiye kadar olduğu gibi bu yolcuya da aldırmadan, bir özür kelimesi bile söylemeden yoluna devam etti.

Ama galiba bu sefer belalı birine çarpmıştı ki meçhul yolcu genç âşığın arkasından hiddetle bağırdı:

"Heey! Bu ne acele delikanlı?"

Delikanlı başını döndürüp bakmadı. Belki de kendisine seslenildiğini duymamıştı.

Fakat birdenbire omuzuna bir el indi. Delikanlı kendi gücünden

emin bir insan haliyle arkasına dönmeye lüzum görmeden silkinip sıyrılmak istediyse de başaramadı. Yabancının pençesi oldukça güçlüydü ve tuttuğunu bırakan soyundan olmadığı anlaşılıyordu. Hatta bırakmak şöyle dursun, daha berbat bir şekilde kavradı da. Genç âşık durmak zorunda kalınca öfkeyle dişlerini gıcırdatarak geriye döndü.

Karşısında uzun boylu bir adam duruyordu. Yaşı belki altmışa varmıştı ama kendisine ancak kırk beşlik denilebilirdi. Herhalde olağanüstü bir kuvvete sahipti. Yoksa delikanlı da öyle tek elle yolundan alıkonacak biri değildi.

İki adam yüz yüze gelince birbirlerinin gözlerinin içine baktılar.

Delikanlının yüzünde sırasıyla değişik ifadeler belirdi: Şaşkınlık, utangaçlık, hayranlık, kızgınlık ve nihayet yolundan alıkonmaktan ileri gelen ümitsizlik.

Halbuki öteki adam kendisine gayet soğukkanlı ve sakin bakıyordu. Bu, eşine seyrek rastlanır bir insana benziyordu. Baktığı genç adamın kafasından geçenleri derhal okuyup yüzünde bir acıma ifadesi belirdi. Elini hemen delikanlının omuzundan çekti. Şefkatli fakat sert bir sesle:

"Mösyö!" dedi. "Görüyorum ki sizi daha fazla yolunuzdan alıkoyarsam belki de tamir edilmez bir felakete sebep olacağım. Onun için, bana karşı sert ve kaba davranmış olmanıza aldırmıyorum. Haydi yolunuz açık olsun delikanlı. Şövalye Pardaillan kendisine yapmış olduğunuz kabalığı unutacaktır!"

Genç âşık acaba bu sözlerde bir hakaret mi sezdi? Herhalde. Anlaşılan, kimsenin kendisine sert söz söylemesine alışmamış bir kişi olacaktı ki öfkeyle irkildi ve elini kılıcının kabzasına götürdü. Fakat kılıcını çekmedi. Başını salladı ve içinden, "Hayır! Kaybedecek vaktim yok!" diye söylendi. Sonra bir adım daha atarak Şövalye Pardaillan'la göğüs göğse gelinceye kadar kendisine yaklaştı. Gözlerinin içine bakarak, tehdit dolu bir tavırla haykırdı:

"Yaa! Demek beni affetmek istiyorsunuz, öyle mi? Ben şövalye değilim. Bir adım bile yok. Adım sadece Jehan! Herkesin Yiğit Jehan dediği ben, benimle bu şekilde konuşarak onurumu yaralamış olmanızı hiçbir vakit bağışlamayacağım. Şimdi gidin de ömrünüzün son saatlerini hoşça geçirmeye bakın. Yarın sabah saat dokuzda sizi Chartreux surunun arkasında bekleyeceğim. Ama belli, verdiğim bu

randevuyu unutmak işinize gelir. Böyle bir şey yapacak olursanız bile yine elimden kurtulamazsınız. İyi bilin ki Yiğit Jehan sizi nerede olursanız olun bulmasını pek iyi bilir. Hatta cehennemin dibine bile girmiş olsanız..."

Ve zincirinden kurtulan bir canavar gibi fırlayıp gitti.

Şövalye Pardaillan bir an elini uzatıp delikanlıyı arkasından tutacakmış gibi bir iki adım attıysa da sonradan caydı. Aldırışsız bir tavırla omuz silkti ve IX. Charles çağından kalma bir av havasını ıslıkla çalarak tekrar yola koyuldu.

İKİNCİ BÖLÜM

Yiğit Jehan bir soyadına sahip bulunmadığını kendi ağzıyla söylediğine göre biz de kendisini bu isimle anmaya devam edelim. Fouquet'yi Croix du Trahoir taraflarında ararken o Saint-Honoré Sokağı'na doğru inmişti. Yolunun üstünde az önce gizlice işaretleşmiş olduğu Papaz Goulard'a bir kere daha rastladı ama bu sefer durmadı ve Louvre Sarayı'na doğru yoluna devam etti.

Fakat Fouquet henüz yanlarından geçmişti ki Papaz Goulard yanındaki arkadaşını hafifçe dürttü ve kulağına eğilerek fısıldadı:

"Şu önümüzde giden asilzadeyi görüyor musunuz? Kendisi Marki de La Varenne'dir. Majeste krala kadın bulmaktan başka bir iş yapmaz. Yani kralın zevk işleri vekilidir!"

Bu sözleri duyan Ravaillac sesini çıkarmadı. Rahip Goulard elini alnına götürerek:

"Galiba onu biraz önce biriyle beraber görmüştük," diye söylendi. "Durun bakayım. Kiminleydi o? Ha! Öyle ya, Colline Colle'la beraber değil miydi? Hani size de onun evinin önünde rastlamıştım. Bak, şimdi kafama dank etti. Colline Colle'un evinde genç bir kız var, değil mi? Kiracı galiba... Duyduğuma göre gayet namuslu, iyi yürekli, melek gibi ve çok güzel bir kız. Diyorum ya size, şimdi kafama dank etti işte. Bahse girerim ki marki ev sahibesi kadınla bu kızın pazarlığını yapıyordu. Öyleyse kralımızın belki de hemen bu akşam Colline Colle'un evine uğrayacağından hiç şüphe etmemeli. Yarın da Fransa sarayı yeni bir gözdeye sahip oluyor demektir.

*

Fouquet ile Colline Colle, evin kapısında pazarlık ederlerken bir köşede sinmiş bir adamın gizliden gizliye onları dinlediğini söylemiştik. Fouquet uzaklaşınca bu gölge de gizlendiği yerden çıktı. Orta yaşlı, şakakları grileşmiş, iri yapılı, güçlü kuvvetli bir

adamdı bu. Uzun bir süre düşünceli kaldı. Gözlerini Yiğit Jehan'ın çatı penceresinden bir zaman ayırmadı. Fakat delikanlı, rüzgâr gibi sokağa fırlayınca bu adam da peşinden baktı. Yiğit Jehan koştukça gözleriyle onu izliyordu.

Bakışları garip, garip olduğu kadar da müthişti, dudaklarında da anlamı belirsiz bir gülümseme vardı. Bir an böyle bakakaldıktan sonra döndü ve Sainte-Honoré Sokağı'ndaki güzel görünüşlü evin kapısından içeri girdi.

Bu, Concini'nin eviydi.

Ziyaretçi, evde yarım saat kadar kaldı. Sonra oradan çıkıp tekrar Arbre-Sec Sokağı'na doğru yollandı. Dalgın dalgın yürüyor ve ne yapacağına karar vermemiş görünüyordu. Birden, kalabalık arasında, birini aramaya dalmış olan Yiğit Jehan'ı gördü. Yavaşça delikanlının yanına yaklaştı ve elini haber vermeden onun omuzuna koydu. Delikanlı yıldırım hızıyla dönüp de karşısındakini görünce hayal kırıklığına uğramış gibi bir tavır takındı. Bununla birlikte yüzünde hafif bir tebessüm de belirmişti.

"Sen miydin, Saêtta?" diye sordu. "Halbuki ben de sanmıştım ki..."

Saêtta sordu:

"Ne sanmıştın? Kimi arıyordun oğlum?"

Saêtta'nın "oğlum" sözünü duyan Yiğit Jehan sert bir sesle:

"Bana neden böyle oğlum deyip duruyorsun? Bana böyle hitap etmeni istemediğimi söylemedim mi? Sen benim babam değilsin ki!"

Saêtta korkunç bir dikkatle delikanlının yüzüne bakmaya devam ederek kelimelerin üzerine basa basa, ağır ağır söylendi:

"Doğru! Ben senin baban değilim. Değilim ama seni bundan tam on sekiz yıl önce, henüz iki yaşındayken terk edildiğin sokaktan alıp evime getiren de ben olmuştum. O zaman seni sokakta bırakmış, hastalığınla uğraşmamış, gece gündüz baş ucunda beklememiş olsaydım ölüp gidecektin. Ta o günden bu yaşa kadar sana kim baktı, seni kim terbiye etti ve bugünkü güçlü, sıhhatli, yaman haline getirdi? Ben, Saêtta, değil mi? Senin eline bu kılıcı veren, sana onu kullanmayı öğreten, seni yeryüzünün en amansız ve usta

dövüşçüsü durumuna getiren kim? Ben değil miyim? E tabii, şimdi bileği bükülmez bir yiğit oldun. Herkül kadar kuvvetlisin... Gözü peksin, zekisin, akıllısın. Ne Tanrı'dan ne de şeytandan korkmayanlar seni görünce tir tir titriyorlar. Onlara sözünü geçiriyorsun. Seni sokakların, ayak takımının kralı ilan etmek için bir tek işaretini bekleyen serseriler ve sefiller sana tapıyorlar. Fakat bunların hepsi kimin sayesinde oldu? Benim sayemde, değil mi? Yine de ben senin baban değilim... Bana hiçbir şey borçlu değilsin."

Saêtta bu sözleri inler gibi, acı bir tavırla söylemişti. Jehan hiç kesmeden onun konuşmasını gözlerinin içine bakarak dinledi. Nihayet Saêtta'nın sözlerini bitirdiğini görünce kafasındaki kuruntulardan kurtulmak istiyormuş gibi silkindi ve yüksek sesle:

"Doğru söylüyorsun," dedi. "Bütün bu dediklerin gerçek. Bunları duydukça anlıyorum ki ya ben canavarın biriyim ya da beni lüzumundan fazla iyi yetiştirmişsin. Zira..."

Jehan, bir an duraksayınca Saêtta uğursuz bir tebessümle:

"Devam et, devam et... Bitir şu sözünü bakalım," dedi.

"Peki... Mademki öyle istiyorsun, o halde sözümü bitireyim. Biliyor musun, sen bana şimdi yaptığın gibi, bu şeytanca gülümseyişinle baktıkça beni çılgına çeviren o alaylı tavrınla konuştukça ve bana oğlum diye seslendikçe, benim en büyük düşmanım olduğunu seziyorum. Ve yine öyle hissediyorum ki sen bana yaptığın bütün iyilikleri karanlık ve korkunç bir amaç uğrunda yaptın. Biliyor musun, sana sonsuz bir nefret duyuyor ve seni öldürmemek için kendimi zor tutuyorum!"

Saêtta buz gibi bir sakinlikle:

"Beni öldürmeyi sana yasak eden mi var?" dedi. "İşte kılıcın belinde. Onu kullanmakta da üstüne yok. Kolayca hakkımdan gelebilirsin!"

Jehan öfkeyle bağırdı:

"Zaten beni sana saldırmaktan alıkoyan şey de bu, değil mi? Ben katil değilim be adam! Her işte başarıya ulaştın ama beni katil yapmakta yaya kaldın!"

Saêtta gitgide acılaşan gülümsemesiyle:

"Kabahat ne sende ne de bende!" dedi. "Sen çok duygulu ve içli

bir insansın. Tabii senin bunda bir suçun yok. Bense kaba, sert, suratsız ve sevimsiz bir adamım. Eh, bunda da tabii benim kabahatim yok. Tanrı bizi böyle yaratmış, ne yapayım? Kendim kiralık bir dövüşçü olduğuma göre seni de kendim gibi yetiştirmek istememden daha tabii ne olabilirdi? Ben senin bir gün, asil düşünceli, mert ve karanlık işlere girmeye yanaşmaz biri olacağını nasıl tahmin edebilirdim? Kendi kafama girmeyen, anlayamayacağım, bilemeyeceğim şeyleri sana öğretmeme imkân var mıydı hiç? Elbette yoktu. Nitekim olmadı işte."

Saêtta bir süre garip bakışlarla delikanlının yüzüne baktı. Sonra sesi heyecandan titreyerek:

"Ama ben sana alıştım ve bağlandım," dedi. "Sen zamanla beni hayata bağlayan biricik bağ oldun. Senden başka kimim var? Onun için seni kaybetmek istemem. Gerekirse bu uğurda hareketlerimi düzeltmeye, senin hoşuna gidecek bir adam olmaya da çalışırım. Ama elimden fazla bir şey gelmeyeceğini artık sen de bilirsin, değil mi?"

Adamın bu sözleri söyleyebilmek için kendini çok zorladığı belliydi. Fakat Yiğit Jehan yine de sıkıntı ve acı hissetti. Delikanlının ışıklı, aydınlık ve düşündüğünü apaçık gösteren yüzünde hem kuşku hem de can sıkıntısı belirdi. Saêtta onun bamteline basmış olacaktı. Delikanlı, söyleyecek bir iki söz arıyor fakat bulamıyor gibiydi. Acaba bu neden böyleydi? Doğrusu kendisi de bilmiyordu.

Saêtta bu hali sezmiş gibi anlaşılmaz bir tebessümle güldü ve birdenbire lafı değiştirmeyi doğru buldu:

"Kimi aradığını sormuştum, hâlâ söylemedin."

Jehan, hatırlamak ister gibi elini alnına vurdu:

"Kimi arıyordum ben?" diye mırıldandı. "Haa... Demin bir küstah herife rastladım da onu arıyordum. Dur ama, önce sana bir şey sorayım: Ben sanıyordum ki... Kuvvet yarışında benim karşıma kolay kolay kimse çıkamaz. Öyle değil mi? Halbuki az önce şurada birisine çarptım. Herif beni tek eliyle omuzumdan öyle bir yakaladı ki olduğum yerde kalakaldım! Sen bu işe ne dersin?"

Saêtta birdenbire gerçekten heyecanlanmıştı.

"Yapma yahu!" dedi. "Sahi mi? Ben bu dünyada bir tek insan

tanıyorum ki kuvvet bakımından..."

Jehan atıldı:

"Ne? Benden daha kuvvetli birini mi tanıyorsun?"

"Evet."

"Kimmiş o?"

"Şövalye Pardaillan!"

"Sahi mi söylüyorsun? Benim dediğim adam da o işte."

Saêtta gizli bir korku ifadesi sezilen bir sesle sordu:

"Vay! Vay! Sen Pardaillan'a mı rastladın? Şimdi onu mu arıyordun? Galiba kendisiyle dövüşecektin, öyle mi? Cevap versene!"

Adam o kadar heyecanlanmıştı ki Jehan'ın da tüyleri diken diken oldu:

"Canım, üst üste ne diye sorup duruyorsun? Demin ona rastladığımı söyledim ya!" dedi.

Saêtta ağlamaklı bir sesle:

"Hey Tanrım!" diye söylendi. "Nihayet bu da başımıza geldi demek! Demek onunla dövüşeceksin, öyle mi?"

Yiğit Jehan tasasız:

"Evet," dedi.

"Ne zaman dövüşeceksiniz?"

"Yarın sabah."

"Tanrı'ya bin şükürler olsun! Sana tam zamanında rastlamışım."

Delikanlı sinirlenerek:

"Sen ne demek istiyorsun, bakayım? Şunu bana açıkça anlatsana!" dedi.

"Ne mi demek istiyorum? Kendi ağzınla söyledin ya! Pardaillan seni tek eliyle kavradığı halde olduğun yere mıhladı, değil mi? Şimdi de onunla düello yapacaksın ha? O adam hiç gözünün yaşına bakmaz, seni muhakkak öldürür be!"

Yiğit Jehan'ın kendine öyle sarsılmaz bir güveni vardı ki Saêtta'nın işi gözünde fazla büyüttüğünü sandı:

"Beni mi öldürecek? Haydi, alay etme! Beni öldürecek adam

henüz anasından doğmadı!" dedi.

"Öyle mi sanıyorsun? Ben sana ne diyorsam onu dinle! Pardaillan yeryüzünde senden daha kuvvetli olan tek insandır. Seni öldürmesini istemiyorum, anlıyor musun? Ne demiştin bakayım? Yarın sabah mı dövüşeceğini söylemiştin?"

Adamakıllı afallayan Jehan kekeledi:

"Evet."

Saêtta birden sakinleşmişti:

"Pekâlâ," diye söylendi. "Artık içim rahatladı."

"İçin mi rahatladı? Neden? Ne demek istiyorsun bakayım?"

"Ne demek isteyeceğim, hiç... Yarın sabah Pardaillan sana bir şey yapamaz demek istiyorum!"

Delikanlı bir an Saêtta'nın yüzüne dikkatle baktı ve kafasından şu düşünceleri geçirdi: "Tuhaf şey! Ben onun bu kadar heyecanlandığını, bu kadar tasalandığını hiç görmemiştim. Beni gerçekten çok sevmese hayatımla bu kadar ilgilenir mi? Üstüme titrediğine bakılırsa beni içten sevdiğinden şüphe edilemez. Bilmem ki... Ne diyeceğimi, ne yapacağımı ben de şaşırdım. Acaba ben mi çok fena bir insanım Tanrım?"

Sonra yüksek ve tatlı bir sesle sordu:

"Sana para lazım mı?"

Saêtta eline tutuşturduğu parayı alırken:

"Lüzumu yok ama," diye söylendi, "mademki veriyorsun, ver bakalım..."

Jehan, Saêtta'dan ayrılmış, düşünceli düşünceli uzaklaşıyordu.

Saêtta ardından korkunç ve kin dolu gözlerle uzun uzun baktıktan sonra dişlerini gıcırdatarak mırıldandı:

"Ne sandın ya? Yarın sabah Pardaillan sana hiçbir şey yapamayacak! Çünkü sen celladın elinde olacaksın!"

Saêtta derin derin düşündükten sonra tekrar kendi kendine söylendi:

"Onu Pardaillan'a öldürtmek de fena bir çare değil. Gerekirse, pekâlâ bu yola da başvurulabilir. Eee, git bakalım, Fausta'nın... Ve

Pardaillan'ın oğlu... Yolunun üstüne kazdığım uçurumlara doğru, gözlerin kapalı git bakalım. İntikam saati yakında çalacak!"

Saêtta bu sözleri de mırıldandıktan sonra pelerinine iyice sarındı ve Louvre Sarayı'na yollandı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Louvre Sarayı'nda yine bir matem havası esiyordu. Kral uykudan, hatta yemeden içmeden kesilmişti. Eskiden gayet canlı ve keyifli bir adam olduğu halde artık devlet işlerini yüzüstü bırakmıştı. Dostlarından ve yakınlarından bile kaçınarak ilk kattaki yatak odasına kapanıp orada saatlerce yapayalnız kalıyor, düşünüyordu.

Sarayda herkes birbirine şu soruyu soruyordu:

"Kral hasta mı? Yoksa yine birine mi tutuldu?"

Bu sorunun doğru cevabını ancak kralın en yakınlarından beş altı kişi verebiliyordu:

Kral, on altı yaşında bir genç kız görmüş, ona delicesine âşık olmuştu.

Kralın her aşk serüveninde olduğu gibi bu yeni gönül macerası da bir çeşit kara sevda kılığına bürünmüş ve onun sağlık durumunda pek kötü etkiler yapmıştı. Yalnız bu defaki sevdanın daha öncekilerden bir ayrılığı vardı. Kral, her zamanki aşklarında gayet atılgan ve kabına sığmaz bir çapkın olduğu halde bu sefer kendisine bir utangaçlık, bir pısırıklık gelmiş, sevdiğini itiraf edecek cesareti bile gösterememişti.

Kralın bu son aşkının gücünü gösteren bir başka delil de kendisinin her akşam başka bir kılığa girerek sarayın arka kapılarından birinden çıkması ve gidip sevgilisinin balkonu altında saatlerce bir aşağı bir yukarı gezinmesiydi.

Diğer taraftan da kralın yakınları, bu işin böyle sökmeyeceğini sezdikleri için Louvre'un yeni gözdesi olacak bu genç kıza sokulmanın çarelerini arıyorlardı.

Şimdiye kadar yapılmış olan araştırmalar şu sonuçları vermişti: Kralın yeni sevgilisinin adı Bertille'di. Soyadını ve kimin nesi olduğunu kimse bilmiyordu. Evinden hiç çıktığı yoktu. Hatta doğma

büyüme Parisli olmadığı ve şehre taşradan geldiği söyleniyordu. Kendisi Arbre-Sec Sokağı'nda, Colline Colle'un evinde kiracı olarak oturuyor ve yalnız pazar günleri ev sahibesiyle birlikte kiliseye gidiyordu.

İşte, kralın yeni sevgilisi hakkında bütün bilinenler bundan ibaretti.

Şimdiye kadar anlattığımız olayların geçtiği bugünün öğleden sonrasında, kral yine küçük odasına kapanmıştı. Alçacık sandalyesine çökmüş, dalgın dalgın, gözlük kutusunu parmaklarıyla tıkırdatıyordu. Arada bir dertli dertli içini çekiyor ve söyleniyordu:

"Şu La Varenne de nerede kaldı bilmem ki..."

Sonra yine düşüncelere dalıyor ve içinden diyordu ki:

"Gerçekten hiçbir kadın bu kızın benim üzerimde yaptığı etkiyi yapmadı. Ne de güzel adı var kâfirin, Bertille! Ne ahenkli isim. Bu ismi söylerken kulaklarımın okşandığını hissediyorum! Şu içimdeki heyecan ve utangaçlık duygularına da ne demeli? Neden bu duruma geldim acaba? Bu genç kızın saflığı ve masumluğu mu beni bu hale soktu? Kendimi tanıyamaz oldum! Şu La Varenne'e de lanet olsun! Hâlâ görünürlerde yok!"

Fransa Kralı Majeste IV. Henri birdenbire ellerini dizlerine vurarak ayağa kalkıp mırıldandı:

"Arıyorum, arıyorum. Bir türlü bulamıyorum. Bu güzel kızın tatlı yüzü bana birini hatırlatıyor. Bu kesin... Ama kimi? Galiba eski sevgililerimden birine benziyor. Fakat kime?"

Epey bir zaman odasında bir aşağı bir yukarı dolaştıktan sonra birdenbire sevinçle haykırdı:

"Tamam! Buldum işte! Tanrı aşkına! Bu kız, tıpatıp Saugis'ye benziyor!"

Derken tekrar düşünceli bir tavır takındı ve sandalyesine çökerek kendi kendine mırıldanmaya devam etti:

"Evet! Benim güzel Bertille'im, tıpkı Matmazel Saugis'ye benziyor! Saugis ha? O da pek cici bir kızdı! Ah şu eski hikâyeler! Ama şimdi onları hatırlayınca bir tuhaf oluyorum! O zavallıyı pek ihmal etmiş, kendisine hiç de iyi davranmamıştım. Tanrım kusurumu bağışla! O kızcağıza çok yazık oldu. Acaba o gün çok mu fazla

içmiştim? Kim bilir?"

Sonra birden bu karamsar düşünceleri aklından çıkarıp atmak ister gibi bir hareket yaptı. Fakat herhalde Matmazel Saugis'yi kafasından silememiş olacak ki yine söylenmeye devam etti:

"İnsan düşündükçe hatıralar nasıl da canlanıyor? Hatta acı hatıralar bile. Mesela zavallı Saugis de çocuğunu doğururken ölmüştü sanırım. Kaç yıl oldu kim bilir? Öyle ya, çocuk ölmeseydi o da şimdi on altı yaşında olacaktı. Tıpkı Bertille gibi."

Ve birden aklına bir şüphe girmiş gibi tekrarladı:

"Öyle ya! Tam Bertille'in yaşında..."

Kafasına yeni yerleşen bu kuşkuyu söküp atmak istediyse de bunu da başaramadı ve söylendi:

"Saugis'nin doğurduğu çocuk acaba kız mıydı yoksa erkek miydi? Şimdi hatırlayamıyorum doğrusu. Zaten Bertille'im şu Saugis'ye benzemeseydi bunun hatırıma geleceği mi vardı? Sahiden de çok benziyor, değil mi? Dur yahu! İyi ki aklıma geldi. Şu Bertille'imin güzel gözlerinin hatırı için zavallı Saugis'nin çocuğunu buldurup kendisine mükemmel bir mevki sağlayayım! Hem zaten bu biraz da benim babalık görevim değil mi? Saugis'nin çocuğu benim de çocuğum... Ah! Kahretsin o La Varenne olacak herifi! Yer yarıldı da dibine mi geçti nedir?"

Kral, La Varenne'e kim bilir kaçıncı defa lanet okuyordu ki adam lafının üzerine içeriye giriverdi.

IV. Henri baktı. La Varenne çılgınca bir sevinç içindeydi. Daha kapıdan seslendi:

"En sonunda işi hallettik majeste. Nihayet zaferi kazandık!"

Kral bembeyaz kesildi. Elini kalbine götürdü ve mırıldandı:

"La Varenne! İki gözüm! Bana yine aslı astarı olmayan bir mutluluktan söz etme! Artık dayanamayacağım!"

Henri fenalık geçiriyor gibiydi. La Varenne telaşla atıldı:

"Aman majestem! Size yalan söylemek haddime mi düşmüş? Dediklerim tamamen gerçek. Bu akşam her şey halledildiyor efendimiz!"

Kral birdenbire doğruldu, sevincinden çocuk gibi yerinde sıçra-

maya koyularak haykırdı:

"Sahi mi söylüyorsun? Ah La Varenne! Ah dostum! Beni kurtardın! Yoksa ölüp gidecektim. Bu pısırık âşıklık beni yiyip bitiriyor. Demek bu akşam ha? Bari kendisini görüp konuştun mu? Söyle bakayım! Beni birazcık olsun seviyor mu? Benden hiçbir şey saklama La Varenne! Hepsini anlat. Demek bu akşam kendisini görüp konuşacağım ha? Ah! Hayat ne tatlı! Hele bugün... Haydi anlat bana! Canım ağzından lakırdı dirhemle çıkıyor, konuşsana!"

"Majeste kuluna ağız açma fırsatı bırakmadı ki! Bari size kısaca olanları anlatıvereyim. Ev sahibi kadını parayla kandırdım. Bu akşam bizi evine alacak!"

"Yaa? Demek şu bir türlü yola gelmeyen karıyı nihayet elde ettin ha?"

La Varenne önemsemez bir tavır takındı:

"Meğer mesele paranın miktarında imiş. Bu iş bana tam yirmi bin franga patladı. Gerçekten beş para aşağı değil."

Marki de la Varenne bir yandan bu sözü söylerken bir yandan da konuşmasının kralda uyandıracağı etkiyi gözlüyordu. IV. Henri açık yürekliydi ama hiç de eli açık değildi. Nitekim yirmi bin frank lafını duymazlıktan gelerek:

"Sen benden posta genel müdürlüğünü istememiş miydin La Varenne?" dedi. "Sana bu görevi verdim gitti."

La Varenne teşekkür yerine eğilirken içinden söylendi:

"Kısa günün kârı az olur derler ama bu seferki umduğumdan da çok oldu. Bu görev bana Colline Colle'a verdiğim on bin frangın yüz kat fazlasını getirir. Bu güzel işte."

Kral çoktandır kaybettiği neşesine yeniden kavuşmuştu. Keyifli keyifli söylendi:

"Haydi bakalım! Şu işi nasıl becerdiğini bana başından sonuna kadar anlat."

La Varenne anlatmaya koyuldu.

Sarayın eski aşçıbaşısı, şimdiki La Varenne markisi ve kralın aşk işleri vekili La Varenne, IV. Henri'ye, çılgınca tutulduğu masum genç kızı evinde nasıl bastıracaklarını tatlı tatlı anlatırken Louvre

Sarayı'nın bir diğer odasında da büsbütün başka bir dalavere dönüyordu!

Genç bir kadın bir divana boylu boyunca uzanmıştı. Teni beyaz, saçları siyah ve dalgalı, yüzü düzgün ve ince, gözleri ela, dudakları kırmızı ve çekici vücudunun hatları gayet muntazamdı.

Bu genç kadın, Fransa Kraliçesi Marie de Médicis'ydi.

Kraliçenin tam karşısında bulunan alçak sandalyelerden birinde başka bir kadın oturuyordu. Bu kadın gayet zayıf ve biçimsiz vücutluydu. Cildi son derece soluk, ağzı büyük ve biçimsiz, omuzlarından biri diğerinden daha düşüktü. Bütün görünüşüyle sanki Fransa kraliçesinin güzelliğini büsbütün meydana çıkarmak için orada bulunuyormuş hissini uyandıran bir kadındı. Bu kadının ilgi değer biricik tarafı zeka ve irade fışkıran parlak bakışlı gözleriydi. Bu kadın, daha çok Galigaï adıyla tanınan ve kraliçenin dostu Concino Concini'nin karısı Léonora Doré'ydi.

Léonora kocasının kraliçe ile sevişti̇ğini bilir ve buna tahammül ederdi. Yalnız bilmek ve buna tahammül etmekle de kalmaz, Concini'nin bu aşk sayesinde marki, mareşal, hatta başvekil olacağım umduğundan zekasını bu ümidinin gerçekleşmesi uğrunda harcardı.

Bu garip ve esrarlı kadının kocasına olan sonsuz sevgisi bütün varlığına hâkimdi, kocasının yükselip önemli bir mevki sahibi olması biricik emeliydi. Concini karısını sevmezdi. Bu yüzdendir ki Léonora kocasına kendisini sevdirmek, onun yüreğinde kendisi için ufacık bir aşk kıvılcımı yakabilmek için onu kendi zeka ve gayretiyle yükseltmenin çaresini düşünmüştü. Yükselen Concini'nin kendisine karşı bir şükran hissi duyacağını ve bu yüzden kendisini seveceğini umuyordu. Ve bu ümit onda o kadar kuvvetliydi ki deli gibi sevdiği bu erkeği yükseltebilmek için kendi elleriyle kraliçenin kucağına atmakta bir an tereddüt etmemişti. Yine bu uğurda kocasının yükselmesine ne kadar engel varsa hepsini ortadan kaldırmaktan çekinmemişti. Şimdi bu engellerden yalnız bir tanesi kalmıştı. Ama bu tek engel, bütün şimdiye kadar önüne çıkanların en çetini ve büyüğüydü. Çünkü bu engel bizzat kraldı. Ama Léonora bundan da yılmamıştı. Bu engeli de diğerleri gibi yıkacaktı. Buna kararlıydı. Şimdi bütün çabasını bu amacının gerçekleşmesi için

harcıyor ve zayıf iradeli bir kadın olan Kraliçe Marie de Médicis'yi de kocasının öldürülmesine razı etmeye uğraşıyordu.

İri, siyah gözlerini iradesiyle kraliçeyi etkisi altına almak istercesine onun gözlerine dikmiş, yavaş ve inandırıcı bir sesle konuşuyordu:

"Daha ne duruyorsunuz? Niçin?" Omuzlarını silkerek devam etti: "Yoksa kararınızı vermek için her şeyin meydana çıkmasını ve tamamen mahvolmayı mı bekliyorsunuz?"

Bir an durdu, sözlerinin kraliçe üstünde uyandırdığı etkiyi anlamaya çalıştı. Marie de Médicis düşünceliydi ve cevap vermiyordu. Bu hali gören Léonora kraliçenin yarı yarıya kanmış olduğunu düşünerek daha inandırıcı bir sesle devam etti:

"Bu iş meydana çıkıp da kral sizi saraydan kovduğu, oğlunuzu piç ilan ederek yerine Madam d'Entraigues'in piçini veliaht yapacağı zaman belki çok gözyaşı dökecek, saçınızı başınızı yolacaksınız ama iş işten geçmiş olacaktır madam!"

Kraliçe, kadının beklediği cevap yerine bir soru sordu:

"Kralın bu akşam Arbre-Sec Sokağı'na gideceğinden emin misin Léonora?"

"Elbette eminim madam!"

Bir süre sustular. Marie de Médicis derin bir düşünceye dalmış görünüyor, Léonora da dikkatle kendisini süzüyordu. Nihayet kraliçe bir soru daha sordu:

"Ya bana bahsettiğin o delikanlı? Ondan da emin misin?"

Kraliçe bir an durup kimsenin duymamasını istiyor gibi çevresine bakındıktan sonra yavaşça:

"Sonra boşboğazlık etmeye kalkışmasın!" dedi.

Léonora atıldı:

"Concini'nin kellesi üzerine yemin ederim ki madam, bu işte tehlikeli bir taraf yok. Bana güvenin. Bütün sorumluluğu üzerime alıyorum. Bu delikanlı kılı bile kıpırdamadan kralı vurup öldürecektir. Üstelik çenesini de sıkı tutacaktır, zira kendi hesabına hareket etmektedir."

"Demek krala bu kadar büyük bir kin besliyor ha?"

Léonora düşüncelerini kraliçeden saklamaya çalışarak, belli belirsiz gülümsemeyle:

"Yok ama... Delikanlı âşık. Ve tabii bütün âşıklar gibi kıskanç da. Kıskançlığın âşıklarda çabucak kin doğurduğu ise herkesin bildiği bir gerçek madam!"

Kraliçe inanmaz göründü:

"Evet, ama bu kinin ona cinayet işletecek kadar kuvvetli olduğu ne malum?"

"Bu delikanlı bildiğimiz gençlere benzemiyor madam. Öyle buluttan nem kapan ve ateşli bir çocuk ki kendisinden her şey beklenebilir. Mesela bu sabah sırf Mösyö La Varenne sevdiği kızın ev sahibesiyle konuşuyor diye arkasından deli gibi koştu. Yakalasaydı zavallı markiyi öbür dünyaya yollayacağı kesindi. Sonra adam öldürmek de bu delikanlıya pek yabancı bir iş değil. Gerçi kendisi para ile öteki beriki tarafından tutulup kirli işlerde kullanılan bir külhanbeyidir ama başka külhanbeylerine hiç benzemez. Hatta böyle külhanbeyi görülmemiştir de diyebilirim. Çünkü arkadan adam vurmaz. Nitekim bu sefer de arkadan vurmayacak. Tam tersine... kralı düelloya davet edecek."

"Güzel... Ama onu böyle bir işe nasıl razı edeceksin?"

"Siz orasını bana bırakın. Kendisi hemşerilerimden birinin evlatlığıdır. Ona bir tek haber gönderiverirsem yeter. Ama bu haber onu alevlendirecek ve kendisinde müthiş bir kin uyandıracakmış. Ve bu kin yüzünden işi bahsettiğimiz adamı öldürmeye kadar vardıracakmış. Bundan bana ne gibi bir sorumluluk düşer?"

Léonora bu konu üzerinde sanki gayet basit ve tabii bir şeyden bahsediyormuşçasına müthiş bir soğukkanlılıkla konuşuyordu.

Marie de Médicis, bir an bunun farkına vararak ürperdi:

"Off!" dedi. "Çok korkunç bir halin var, biliyor musun Léonora?"

Léonora tasasız, gülümsedi ve bir şey söylemedi.

Bir süre sustular. Sonra kraliçe sordu:

"Zavallı delikanlının adı nedir acaba?"

"Kendisine Yiğit Jehan derler. Kimin nesi olduğunu, anasını,

babasını, nerede doğduğunu bilen yok. Geçmişiyle ilgili her şey bir sır perdesinin arkasında. Kim bilir, belki de kendisini evlatlığı alıp büyüten Saêtta'ya sorulsa o bilir. Ama onun da ağzından bir laf almanın kolay olmadığını gayet iyi biliyorum. Bildiğim şey, bu delikanlının pek yaman bir genç olduğu. Ondan şimdiye kadar çok yararlanabilirdik ama ne yazık ki kendisine göre acayip bazı düşünceleri var. Ters huylu bir çocuk. Ne bileyim, adeta deli gibi bir şey."

İki kadın konuşmalarının burasındayken oda kapısı yavaşça aralanmış ve kraliçenin özel hizmetçisi Caterina Salvagia görünmüştü. Caterina biraz da kraliçenin sır dostuydu. Hizmetçi odaya girmeden, kapı aralığından Léonora'ya bir işaret yapıp çekildi.

Marie de Médicis bu işaretin ne anlama geldiğini biliyor olacaktı ki sevinçle söylendi:

"Concini'dir! Hemen içeriye alsınlar, Léonora!"

Kraliçe biraz da kendisine korku veren bu konuşmayı nihayet bitirebileceğine seviniyor olmalıydı. Fakat umduğu çıkmadı. Léonora ne yerinden kımıldadı ne de sözünü bitirdiğini belirtir bir harekette bulundu. Tam tersine, aynı korkunç soğukkanlılıkla sordu:

"Şimdi ne emrediyorsunuz madam? Yiğit Jehan'ı bu işe kışkırtalım mı?"

Kraliçe bu kesin soruya bir cevap vermekten kaçınarak deminki sözünü tekrarladı:

"Çok korkunç bir dilin var Léonora!"

Concini'nin karısı sesini çıkarmadı. Cevap bekleyerek durdu.

Kraliçe ayağa kalkmıştı. İçindeki büyük korku gözlerinden okunuyordu. Dudakları titriyor, ağzından çıkacak kelimelerin dehşetinden ürkerek kendisini tutmak ister gibi görünüyordu.

Lénora'ya bir kere daha bakarak kadının amansız bir ısrarla cevabını beklediğini görünce sinirli bir sesle söylendi:

"Bilmem ki sana ne diyeyim? Yapmaya niyetlendiğimiz bu iş gerçekten korkunç. Bu kadar önemli bir şeye karar vermeden önce uzun uzun düşünmek ister. Düşünmem lazım Galigaï. Biraz beklemelisin. Aceleye ne lüzum var?"

Léonora'nın yüzünde soğuk bir ifade belirmişti. Ayağa kalkarak

gayet resmî bir saygıyla eğildi. Sonra iğneleyici bir sesle son kozunu oynadı:

"Şu halde majestelerinden kendim ve kocam için izin rica edeceğim!"

Kraliçe bu sözlerin anlamını derhal kavrayıp sapsarı kesildi ve kekeledi:

"Beni bırakıp gidecek misin?"

Léonora aynı soğuk tavrını korudu:

"Majesteleri izin verirlerse evet. Yarın sabah Fransa'dan ayrılmak niyetindeyiz."

Kraliçe bir an Concini'yi kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu düşündü. Çıldıracak gibi oldu ve haykırdı:

"Ama ben gitmenizi istemiyorum!"

"Majestelerinin bu ricamı hoş göreceklerini sanırdım. Ancak kararımız kesin. Yol hazırlığımızı bile yaptık."

Léonora'nın bu kadar kesin bir dille ve her türlü saygı kuralını hiçe sayıp, hatta biraz da tehdit edici bir tavırla söylediği bu sözler Marie de Médicis'nin kraliçelik onurunu yaralamıştı. Birdenbire içinde bir isyan dalgasının kabardığını hissetti. Gururla doğruldu ve hâlâ önünde eğilmiş bir halde duran Léonora'ya gayet sert bir eda ile söylendi:

"Siz belki gitmek istiyorsunuz. Fakat bunu sizin istemeniz yetmez, benim de istemem lazım. Halbuki ben istemiyorum!"

"Madam!"

"Fazla söz istemez. Size izin vermiyorum! Şimdi gidebilirsiniz!"

Léonora'nın yeniden konuşmaya kalkıştığını görünce bağırdı:

"Gidin diyorum size! Yoksa şimdi sizi tevkif ettiririm!"

Léonora yenik düşmüş, hakaretin altında ezilmiş bir halde bu emre boyun eğerek kapıya doğru ilerlemeye koyuldu. Kraliçe ise kadına karşı gösterdiği sertlik, Concini'nin belki de kendisini bir daha görmek istememesini gerektirirdi. Döndü. Saygılı olmakla beraber hayli sert bir eda ile:

"Majestelerinin hemen kral hazretlerini ziyaret etmeme engel olmayacaklarını umarım," dedi.

Kraliçe birdenbire bir kuşku ve korku hissetmiş olacaktı. Hemen sordu:

"Kralı mı? Neden?"

"Majestelerinin bize vermedikleri izni kendisinden rica etmek için."

Marie öfkeden kıpkırmızı kesildi:

"Şey... Siz... Ben reddettiğim halde buna da cesaret edeceksiniz demek?"

"Ne yapalım madam? Ben aciz bir kadınım. Fakat sevgili Concini'm için her şeyi göze alırım! Hatta kraliçenin hiddet ve gazabını üstüme çekmeyi bile!"

Marie yenik düşmüştü:

"Nankör!" dedi. "Sen çok nankörsün!"

Léonora kraliçeyi yine burnundan yakaladığını anlamıştı. Zaten zayıf iradeli bir kadın olan Marie de Médicis, Concini'yi ebediyen kaybedeceğini düşündükçe çılgına dönmüştü. Yeryüzünde Concini'nin aşkından daha fazla değer verdiği bir şey yoktu ki.

Galigaï da bunu sezmemiş değildi. Zaten kralın huzuruna çıkma tehdidi Marie'yi korkutmaktan başka bir amaç gütmüyordu. Yavaş bir sesle:

"Kral kendisini bizden kurtaracak olan bu izni seve seve verir madam. Bunu siz de pekiyi bilirsiniz," dedi.

Bunu Marie bilmez olur muydu? Kralın sarayda dedikodulara az sinirlendiğini sadece o değil, bütün Fransa biliyordu. Kraliçe tamamen mağlup olmuştu. Yalvaran bir eda ile sordu:

"Peki ama neden benden ayrılıp gitmek istiyorsunuz?"

"Sebebi ortada madam. Sizin, kralın her suçunu hoş gören bir tutumunuz var. Bu tutumunuzun değişmeyeceği de belli. Bu gidişle yarın yerinizi Madam de Verneuil'e veya sarayda parıldayacak yeni bir gözdeye bırakma fedakârlığına katlanmayacağınız ne malum?"

"Yani seni de ortada bırakıveririm diye mi korkuyorsun?"

"Evet madam, doğrusu bu. Hem zaten yalnız ben olsaydım mesele yoktu. Hayatımı size adardım, ne yaparsanız yapın derdim.

Fakat bu işte Concini'nin hayatı da söz konusu madam. Onu ilk fırsatta mahvedeceklerdir. İşte ben bunu istemiyorum."

"Sen merak etme. Ben sağ oldukça kimse onun kılına dokunamaz."

"Öyle ama son sözü daima kral söyler madam."

Marie de Médicis bir an düşünceli durdu. Sonra şöyle söyledi:

"Demek ki kendini güven içinde hissettiğin takdirde..."

Léonora yine kurnaz bakışlarıyla kraliçenin ruhuna işlemeye çalışarak sözünü kesti:

"Kendimi değil madam, eğer Concini'yi güven içinde hissedecek olursam...

"Evet, zaten ben de aynı şeyi söylemek istiyorum. Demek sana bu güveni verirsem bir daha beni bırakıp gitmeyi düşünmeyeceksin, öyle mi?"

Léonora yapmacık bir üzüntüyle:

"Madam kendilerinden ayrılmanın bize ne kadar ağır geleceğini bilirler," dedi. "Bu ayrılık Concini'ye çok büyük bir darbe olacaktır. Zavallı, size o kadar bağlı ki..."

"Öyleyse..."

Kraliçe tereddüt içinde, sözünü yarıda kesti. Léonora ümitten titreyen bir sesle:

"Öyleyse?" diye sordu.

"Öyleyse yerden göğe kadar hakkın var Léonora. Artık o söylediğin genci kıskandırıp kışkırtma zamanı geldi sanırım."

Kraliçe, kocası IV. Henri'nin ölüm hükmünü böylece vermiş oluyordu.

Concini'nin karısı, delice sevincini gizlemek için derin bir saygıyla eğilip kendini toparladığına kanaat getirdikten sonra doğrularak sadece:

"Şimdi size Concini'yi göndereceğim madam," dedi.

Odadan çıkarken dudaklarında korkunç ve kurnaz bir gülümseme belirdi.

İçeride yalnız kalan Marie de Médicis birazdan Concini'sine

kavuşacağını düşünerek mutluluktan kendinden geçmiş bir halde gülümsüyordu. Hafif aralık olan kırmızı dudakları neredeyse içeri girecek sevgiliyi çağırır gibiydi. Concini'nin vereceği öpücüğü hak etmişti. Şüphesiz hak etmişti. Kocası için hazırlanan suikasta bu öpücük uğruna da razı olmamış mıydı?

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

IV. Henri'nin Arbre-Sec Sokağı'na gece saat on birde gitmesi kararlaştırılmıştı ama sabırsızlıktan bir türlü yerinde duramayan kral daha saat dokuz olmadan Louvre Sarayı'nın arka kapılarından birinden çıkmıştı. Kral olduğunu belli etmemek, orta halli bir Parisli gibi görünmek için kılık değiştirmişti. Fouquet de yanına katılmıştı, birlikte gidiyorlardı.

Colline Colle'un evinin ön yüzü Arbre-Sec Sokağı'na bakardı. Evin arkasında da Courbâton denilen bir çıkmaz sokak vardı. Evin bu çıkmaza açılan bir de arka kapısı bulunuyordu. Ön taraftaki ana kapıya ise üç basamaklı bir merdivenle çıkılıyordu. Kapının önünde ufak bir sahanlık vardı.

Kralla marki evin kapısının önüne vardıkları zaman Fouquet daha önce kararlaştırıldığı gibi iki defa el çırptı. Sonra kralın kulağına eğilerek saygısız bir samimiyetle fısıldadı:

"Haydi bakalım majeste. Bu akşam kaleyi fethedeceksiniz. Hücum!"

Henri ayağını en alt basamağa atarak şaşkın şaşkın söylendi:

"Ömrümde hiçbir vakit bu kadar heyecanlandığımı hatırlamam!"

Tam ayağını ikinci basamağa atmaya hazırlanıyordu ki birdenbire sahanlıkta bulunan ve ikinci katın balkonuna desteklik eden sütunlardan birinin arkasından bir karaltı fırlayıp kralın önüne dikildi ve hiddetten titreyen genç sesiyle ıssız gece içinde korkunç yankılar uyandırarak haykırdı:

"Haydi bakalım! Defolun buradan!"

Kraldan henüz ayrılmış ve birkaç adım atmış bulunan Fouquet acele acele geri döndü.

Tam bu sırada karanlık sokakta tasasız adımlarla yürüyen birisi

belirmişti. Bu adam ıssız gecede çın çın öten haykırışı duyup kapının önündeki iki karaltıyı da görünce durmuş ve merakla seyre koyulmuştu. Fakat kapıdakiler heyecanlarından onun farkına varamamışlardı.

Kral, ansızın ortaya çıkan karaltıyı görünce irkilip gerilemişti. Fouquet de kraldan aldığı işaret üzerine alt basamakta durmuştu. Tehdit dolu bir sesle kapıdaki karaltıya sordu:

"Ne dediniz? Ne dediniz?"

Genç sesin sahibi aynı soğuk ve emreden eda ile bağırdı:

"Hemen şimdi defolup gitmezseniz hak ettiğiniz davranışı görürsünüz diyorum!"

Bu tarzda konuşan bir adamı yola getirmeye, tartışma ile alt etmeye imkân bulunmadığını anlamakla beraber, Fouquet bir denemeye girişti:

"Siz delirdiniz mi mösyö? İnsan artık kendi evine de mi..."

Fakat beriki büyük bir öfkeyle onun sözünü keserek bağırdı:

"Yalan söyleme! Sen bu evde oturmuyorsun!"

"Gözünüzü açın. Karşınızda iki asilzade var. Hakaret edemezsiniz!"

"Sana yalan söyleme diyorum! Asilzade nerede, sen nerede? Sen aşçısın. Hadi! Çabuk tencerelerinin başına dön bakayım. Sonra yemeğini yakarsan karışmam. Mayası bozuk herif!"

Varenne markisi unvanına yeni kavuşmuş olan Fouquet'ye bundan daha ağır bir hakaret edilemezdi. Adam birdenbire bu sözleri duyunca ne aşağılık ve karanlık işlere başvurarak bu mevkiye yükseldiğinin yüzüne vurulmak istendiğini anladı ve hiddetten boğulan bir sesle:

"Zavallı!" diye bağırdı.

Fakat beriki alaylı bir kahkaha atarak sözüne devam etti:

"Şu yanındaki suç ortağına gelince, onun soyluluğundan şüphe edemem doğrusu. Öyle ya, gece karanlığında masum ve müdafaasız bir genç kızın evine zorla girip onun namusunu lekeleme cesaretini kendinde bulan bir adamın soyluluğundan şüphe mi edilir? Onun soyu sopu belli, temiz süt emmiş bir insan olduğu bence kesin. Zira

en aşağılık serserilerin bile yüzlerini kızartacak bir işe kalkışmaktan çekinmiyor!"

Fouquet yalnız olmuş olsaydı bu kadar ağır sözleri birbiri ardı sıra sayıp dökmekten çekinmeyen bu belalı adamın karşısında bir saniye durmaz, tabanları kaldırdığı gibi savuşurdu. Fakat okuyucularımızın da anlamış oldukları gibi Yiğit Jehan'ın karşısında yalnız kendisi değil, kral da bulunuyordu. Bu durumda kaçmasına imkân yoktu. Üstelik Fouquet şu sırada öç almak hırsıyla yanıp tutuşuyordu. Zira kendisini mutfağına yollayan bu kabadayının sözleri yüreğine işlemişti. Yavaşçacık kılıcını kınından sıyırdı. Ve karşısında hareketsiz, elleri kalçasına dayalı duran gence en ufak bir ihtarda bulunmadan apansız saldırdı. Aynı anda da yaptığı işe bir kahramanlık edası vererek bağırdı:

"Al sana sefil herif! İşte küstahlığın cezası budur! "

Jehan bu saldırıyı savuşturmak için bir harekette bulunmadı. Yalnız, ayağını kaldırıp öyle müthiş bir tekme attı ki çizmenin tabanını olduğu gibi suratına yiyen Fouquet birkaç adım öteye fırlayıp yığıldığı yerde baygın kalakaldı. Jehan bu arada söyleniyordu:

"Sefil senin gibi olur! Küstahlığın cezası da böyle verilir!"

Sokağın ortasında durup bunları seyreden adamı hâlâ kimse fark edememişti. O ise Yiğit Jehan'ın yaptıklarını hayranlıkla izlemiş ve kendi kendine mırıldanmıştı:

"Bravo! Arslan gibi bir delikanlı. Doğrusu şu yalancı dünyada kurtların ve çakalların yanında gerçek erkeklerin bulunduğuna da inanmaya başladım."

O böyle söylenirken Yiğit Jehan da sahanlıktan aşağı iki basamak inip kralın karşısına dikilmiş, sert bir sesle şöyle söylüyordu:

"Mösyö, bana bir daha bu geceki gibi yakışıksız ve pis işlere karışmayacağınıza söz verirseniz sizi bağışlarım ve çekilip gitmenize engel olmam. Yoksa..."

Bu garip ve saygısız sözler, çapkınlığa çıkan ve zaferinden emin bulunan kralın başına gelen bu umulmadık olay, onu şaşkınlık ve öfkeden çılgına çevirmişti. Yiğit Jehan, Henri'ye yaptığı teklife bir cevap alamayınca elini kılıcına atarak:

"Demek söz vermiyorsunuz ha? Çekin kılıcınızı öyleyse!" diye haykırdı.

Bir yandan da hiç acele etmeden kılıcını kınından sıyırdı. Kralda en ufak bir hareket yoktu. Bunun üzerine Yiğit Jehan, krala bir adım daha yaklaşarak korkunç bir soğukkanlılıkla:

"Sizi öldüreceğim mösyö," dedi. "Sizin gibi asilzadelerin kancıkça sözlerine inanmak zaten saçma olur. En iyisi sizin gibilerin topunu bir kılıçta temizleyivermek."

IV. Henri kendini toparlamaya uğraşıyordu. Ölüm tehlikesi karşısında bulunduğunu henüz gerektiği gibi kavrayamamıştı. Bu umulmadık durum aklınca kolay halledilebilir bir anlaşmazlıktan ibaretti. Hele kendisinin kim olduğunu bu delikanlıya bir kere söylerse adam tabii çabucak tası tarağı toplayıp sıvışacak, mesele kendiliğinden kapanacaktı. Öfkesi son sınırına varmış olmakla beraber kendini tuttu ve küçümseyici bir ses tonuyla konuştu:

"Gözünüzü açın delikanlı," dedi. "Karşınızdakinin kim olduğunu biliyor musunuz? Biliyor musunuz ki boynunuz benim için kıldan bile incedir. Ve bir işaretimle kelleniz uçuverir!"

Sokağın ortasında dikilip sessiz bir seyirci durumunda kalmış olan adam kendi kendine söylendi:

"Bu ses bana hiç de yabancı gelmiyor. Öyle ya... Eğer bu da kral değilse ne olayım!"

Henri, Yiğit Jehan'a söylediği sözlerle delikanlıyı ürküteceğini umduysa da adamakıllı yanılmış olduğunu anlamakta gecikmedi. Çünkü delikanlı ürkmek şöyle dursun, kralın burnunun dibine kadar sokuldu. IV. Henri'yi yüksekten bakan bir tavırla yukarıdan aşağıya şöyle bir süzdü. Sonra küçümseyen bir eda ve soğuk bir sesle:

"Bunların hepsini biliyorum," dedi. "Fakat siz benim kellemi uçurtacak işareti yapmaya vakit bulmadan ben şu kılıcı midenize sokuveririm!"

IV. Henri artık meselenin bir yanlışlık veya anlaşmazlık olmadığını, karşısındaki gencin kendisini pekâlâ tanıdığı halde bu kadar küstah davranmaktan çekinmediğini iyice anlamıştı. Fakat hiçbir korku hissetmedi ve sabrının tükendiğini gösterir bir tavırla bağırdı:

"Artık fazla oldun! Benim bu evde işim var! Daha ileri gitmeden yıkıl karşımdan!"

"Siz de daha ileri gidip sabrımı tüketmeden kılıcınızı kınından çekin mösyö."

"Delikanlı, son defa söylüyorum, yıkıl karşımdan!"

"Ben de size son defa söylüyorum kılıcınızı çekin. Yoksa çekmenizi beklemeden saldıracağım!"

Kral kendisine bu kadar küstahça sözleri söyleyen delikanlıya dikkatle baktı. Karanlıkta onun çakmak çakmak yanan gözlerini gördü ve bu gözlerde verdiği kararın kesinliğini okudu.

O zaman tepeden tırnağa bir ürperme hisseti. Sapsarı kesildi ve korktu. IV. Henri zaten ne vakit tehlike ile karşılaştıysa korkmuştu. Fakat her seferinde de inanılmaz bir irade hâkimiyeti göstererek bu korkuyu üzerinden sıyırıp atmayı ve soğukkanlılığını yeniden elde etmeyi başarmıştı. Bu sefer öyle olmadı. Kral, vücudunu saran ürpertiyi bir türlü gideremedi. Ve bu durum kendisini daha beter dehşetten dehşete düşürdü. Acaba bu nedendi? Yiğit Jehan'dan mı ürkmüştü?

Hayır...

Kral bu sefer kendisini her an sinsi sinsi takip etmekte olan ve pek seyrek olarak şuurunun yüzüne çıkabilen bir korkuya kapılmıştı. Bu, kendisine bir suikast yapılacağı korkusuydu.

Bu korku hiçbir vakit onun yakasını bırakmıyordu. Hele şimdi karşısındaki delikanlıya kendisini tanıttığı halde berikinin hâlâ üstüne yürüyüp ağır hakaretler savurarak onu bir düelloya zorlaması gerçekten şüphe uyandırıcıydı. Kendisinin kral olduğunu bilmesine rağmen delikanlının böyle davranması Henri'yi öldürmeye kesinlikle kararlı olduğunun bir delili değil miydi? Öyle ya... Bu apaçık ortada bir şeydi. Durum böyle olunca Henri için iki yol görünüyordu: Ya koyun gibi boğazlanmaya razı olmak ya da kılıcını çekip dövüşmek... Henri bu son yolu tercih edince, birdenbire kararını vermiş bir adamın soğukkanlılığını da kazanmış oldu ve yavaşça, meydan okumadan kılıcını kınından sıyırdı.

Fakat kılıçlar daha ilk hamlede çatışır çatışmaz kral da ne yaman bir kılıç ustasıyla karşılaştığını sezmişti. Ölüm korkusuyla tir tir titreyerek içinden söylendi:

"Tanrım! Beni tuzağa düşürdüler. Muhakkak öleyim diye karşı-

ma müthiş bir adam çıkardılar. Gayet ince hesaplanmış bir suikast. Mahvoldum!"

Ve denize düşmüş, boğulmamak için çevresinde sarılacak bir şey arayan bir kazazedenin perişanlığıyla etrafına bakınınca deminden beri sessiz sedasız sokağın ortasında duran ve işin bu kılığı aldığını görünce biraz yaklaşmanın daha hayırlı olacağını kestirmiş olan meçhul yolcuyu gördü:

"Hey, mösyö!" diye bağırdı. "Yoksa siz de bunun yardakçılarından mısınız?"

Bu sözlerden şu anlam da çıkabilirdi: "Eğer onun yardakçılarından değilseniz benden tarafa olun da boğazlanmama göz yummayın."

Yabancı da kralın söylediklerine bu anlamı vermiş olacaktı ki müthiş bir sıçrayışla ikisinin arasına atılıverdi. Bu hareketi tam zamanında yapmıştı ve Yiğit Jehan'ı bir itişte yana savurmak suretiyle kılıcını kralın göğsüne saplamaktan alıkoymuştu.

Jehan bu müdahaleye çok içerledi:

"Kim olursan ol, bu işe karışmanı sana pahalıya ödeteceğim," dedi. Ve bu sözü söylemesiyle beraber kılıcını kaldırarak yabancıya saldırması bir oldu.

Fakat yabancının bu saldırıya karşı koymasına gerek kalmadı. Bu kadar inatla savunulan evin kapısı kendiliğinden açılıverdi. Eşikte Bertille göründü.

Yiğit Jehan'ın ölüm hücumuna hazırlanan kolu iniverdi ve genç kıza doğru yalvarır bir tarzda uzandı. Biraz önce müthiş kıvılcımlar saçan bakışları tatlılaştı. Delikanlı kopuk kopuk cümlelerle özür dilemeye koyuldu. Acaba bağışlanmasını istediği suçu neydi? Kendisinden izin almadan genç kızı korumaya kalkışması mı? Belki...

Kral, alnında beliren soğuk ter tanelerini silerken mırıldandı:

"Ooof... Ölümü gözlerimle gördüm desem yalan değil."

Sokakta durup hayli zamandır olayı seyreden ve en sonunda kraldan yana işe karışan yabancı, bir genç kıza, bir delikanlıya baktı ve dudaklarında hafif bir gülümseme olduğu halde düşündü: "Demek bu genç çılgının bütün tasası buymuş ha? Sırf bu güzel kız için dünyanın en kudretli kralına karşı gelmekten çekinmiyor ve onu

karşısına ilk çıkandan yardım dilenecek bir seviyeye düşürüyor! Eh, bravo doğrusu! Kim ne derse desin bu çocuk hoşuma gidiyor. Genç kız dersen, hani uğrunda bu çeşit çılgınlıklar yapılacak kadar güzel."

Bertille sırtına beyaz bir gecelik geçirmiş, mantosunu omuzlarına atmıştı. Sarı saçları omuzlarına dökülüyordu. Genç kız, ev sahibi Colline Colle'un heyecandan titreyen eliyle tuttuğu şamdanın ışığında ağır ağır yürüyüp basamaklara kadar geldi.

Gözlerini saf ve masum bir hayranlıkla Jehan'ın yüzüne dikti. Bir an karşısındaki üç kişi yok olmuş da yalnız o kalmış gibi delikanlıya baktı. Bu bakışlar en uzun sözlerin bile ifade edemeyeceği şeyleri anlatıyor olmalıydılar ki kralla çatışmasında bile soğukkanlılığını elden bırakmamış olan Jehan birdenbire tüylerinin ürperdiğini, kanının yüreğine hücum ettiğini hissetti ve elini farkında olmadan kalbine götürürken genç kızın önünde tapınırcasına eğildi.

Genç kızın gözleri kim bilir ne açık, ne yürekten konuşuyorlardı ki onların dediklerini kral da anladı. Ürperdi ve korkunç düşmanını bir an unutmuşken tekrar ona dönmekten, kin ve nefret dolu bakışlarını ona dikmekten kendini alamadı.

Kralı ölümden kurtarmış olan yabancı yolcuya gelince, o bir an bu birbirine çok yakışan, birbirini çılgınca sevdiği gözlerinden belli olan bu benzersiz çifte hayranlık ve takdirle baktı. Sonra IV. Henri'nin kıskançlıktan gerilmiş, korku veren yüzünü görünce iki genci düşünerek merhametle mırıldandı:

"Zavallı çocuklar!"

Genç kız delikanlıya gözleriyle sessizce fakat çok acıyan bir eda ile teşekkür ettikten sonra krala döndü. En iyi yetişmiş bir prensesi bile imrendirecek zarif bir reveransla kralın önünde eğilerek saygılı olduğu kadar tatlı bir dille:

"Majesteleri, Bertille de Saugis'nin fakir evine büyük bir şeref veriyorlar," dedi.

Bu nezaket ve saygı cümlesi gerçekte IV. Henri için yiyebileceği yıldırımdan da daha ağır bir darbeydi. Ve bunu ancak kralla Bertille biliyorlardı.

Nitekim Henri bir sıçrayışta üç basamağı birden aşarak genç kızın yanına ulaşmış, gözlerini bütün dikkatiyle ona dikmişti. Kralın

bütün vücudu zangır zangır titriyordu ve o kadar şaşkın bir hali vardı ki olayları dikkatle izleyen sokaktaki yabancı bile Henri'nin halini yadırgardı.

Kral kekeleyerek söylendi:

"Ne dediniz? Saugis mi? Saugis mi dediniz?"

"Evet majeste. Bu benim adım."

Henri dehşetle irkildi. Şakır şakır terleyen alnını sildi. Ağır ağır ve adeta güçlükle:

"Ben vaktiyle Chartres'da Blanche de Saugis adında bir genç kız tanımıştım. Blanche de Saugis..."

"Evet, o benim annemdi."

Henri müthiş bir heyecan ve şaşkınlık içinde kendi kendine söylendi:

"Ulu Tanrım! Meğer bu benim kızımmış. Halbuki ben de..."

Sözünü tamamlamaktan adeta utandı. Sonra gözleri elinde olmaksızın heykel gibi duran Yiğit Jehan'a döndü ve içinden söylendi:

"Tanrı'ya şükürler olsun ki beni korkunç bir suç işlemekten alıkoymak için karşıma şu adamı çıkardı!"

Bertille, kralın bu şaşkın halini görünce sordu:

"Majeste buraya gelirlerken bunu bilmiyor muydu?"

Bu soru o kadar masum ve saf bir eda ile ve öyle tabii bir tavırla sorulmuştu ki IV. Henri yüzünün kızarmasına engel olamadı. Fakat hemen cevap vermeyi de ihmal etmedi:

"Tabii biliyordum. Hiç bilmez olur muyum? Yalnız iyice emin olmak için bir kere de sizin ağzınızdan duymak istiyordum!"

Kral yalan söylüyordu tabii.

Bertille de Saugis bunu fark etti mi bilinemez. Yüzünde derin bir keder belirerek hüzün dolu bir sesle söylendi:

"Kralın bu akşam bendenize lütfettikleri şerefi ne kadar zamandır artık ümit etmez olmuştum. Bununla birlikte geç de olsa, majesteleri, evime hoş geldiler. Buyurunuz!"

Genç kız bu kadar mütevazı bir dille konuşmakla beraber halinde kullarından birine büyük bir lütufta bulunan bir kraliçe edası

vardı ve kral bir an bu tavırdan sıkılır gibi oldu. Aceleyle eve girmek ister gibi bir hareket yaptıysa da ansızın canını kurtarmış olan yabancıya teşekkür etmediğini hatırlayıp geri dönmek istedi. Fakat teşekkür etmeye fırsat bulamadı. Çünkü dikkatini çeken büsbütün başka bir olay meydana geldi.

Bertille kapıyı açıp sahanlıkta belirince Yiğit Jehan büyük bir şaşkınlık geçirmiş, sonra da sevgilisine karşı duyduğu sevginin etkisiyle genç kızı hayran hayran seyretmeye koyulmuştu. Fakat genç kız kralı içeriye davet edince bu tatlı hayranlık yerini müthiş bir öfkeye bırakmıştı. O kadar ki delikanlının apansız aklını kaybedip çıldırdığı sanılabilirdi...

Yiğit Jehan'ı göz ucuyla seyretmekten bir an geri kalmamış olan yabancı bile onun bir aralık yerinden fırlayıp merdivenleri bir hamlede tırmandıktan sonra kralın boğazına sarılıvereceğini ve belki hırsını bununla yenemeyerek genç kızı da öldürmeye kalkışacağını sandı. Fakat Jehan birdenbire düşüncesinden caymış olacak ki şuursuz bir hareketle, şaşkın ve perişan durakladı. Kılıcını hızla kınına soktu. Kollarını geniş göğsünde kavuşturdu. Yuvalarından uğrayacakmışçasına büyüyen müthiş gözlerini krala dikerek öfkeli bir kahkaha attıktan sonra kükreyen bir sesle haykırdı:

"Girin majeste, girin! Bu akşam kendisine vermek istediğiniz şereften çoktandır ümidini kesmiş olan asil Matmazel Bertille De Saugis'nin evine hoş geldiniz! Ne duruyorsunuz, girsenize! Bu asil bakire odasını size açıyor işte. Girin majeste! Asil matmazel aşkını sizin için feda etmeye hazırdır!"

Delikanlı bu sözleri söylerken Henri hayretle döndü ve içinden:

"Hele hele... Bakalım daha ne cevherler yumurtlayacak?" diye düşündü.

Yüzü birdenbire bir ölü sarılığına bürünmüş olan Bertille önce delikanlıya karşı kırgın bir tavır takınmıştı. Fakat az sonra yüzünde bir acıma ifadesi belirerek ona şefkat dolu gözlerle baktı. Fakat Jehan bunun farkına varmadı veya vardıysa bile bu bakışlar onda herhangi bir olumlu etki yaratmadı. Nitekim deliden hiçbir farkı kalmayan delikanlı, yarı öfkeli, yarı ağlamaklı bir sesle söylenmeye devam ediyordu:

"Hey Tanrım! Ne hoş bir manzara bu! İnsan kahkahadan kırı-

lacak. Siz de benimle beraber gülün asil matmazel! Siz de majeste, siz de gülün! Masum bir genç kızın namusunu koruduğunu sanarak bu uğurda kralın bile karşısına dikilip onu öldürmeyi göze alan bu kimsesiz, adsız sansız, yoksul ve sefil serseriye siz de gülün! Saf genç kızın kendisini taçlı bir zamparanın kucağına atmak için bir tek işaret beklediğini hiç aklına getirmemiş olan bu çılgına gülün!"

IV. Henri bu sözleri hiç duymuyormuş gibi meçhul yolcuya dönünce kapıdan vuran ışığın altında onun yüzünü gördü ve hayretle, fakat aynı zamanda en yakın ahbaplarına gösterdiği senli benli tavrıyla bağırdı:

"A! Pardaillan'mış! Aziz dostum Pardaillan'mış!"

Aynı tavırla söze koyularak ilave etti:

"Azizim, bu ne tesadüf böyle? Sizinle ne kadar zamandır görüşmedik? Ama siz de kabul edersiniz ki bu görüşmelerimizin çok seyrek oluşunda benim hiçbir suçum yok."

Pardaillan:

"Fakat nerede olursam olayım, majesteleri kendileriyle yakından ilgilendiğimi pekâlâ bilirler," dedi.

"Orasını biliyorum Pardaillan, biliyorum. Fakat her şeye rağmen beni çok ihmal ettiğiniz de bir gerçek. Değil mi dostum?"

Pardaillan cevap yerine saygılı bir selam verdi. Henri içini çektikten sonra tekrar söze koyuldu:

"Haa... Ne diyordum? Her karşılaşmamızda siz benim böyle tacımı ya da canımı mı kurtaracaksınız? Ya size şükran borcumu ödememe bir türlü imkân vermeyişinize ne demeli? Anlaşılan bundan zevk alıyorsunuz. Mademki zevk alıyorsunuz, bari size bir ricada daha bulunayım."

"Emrinizi bekliyorum majeste."

Henri dikildi ve gözleriyle Jehan'ı işaret ederek:

"Bu genci muhafaza altına alın," diye söylendi. "Ben kendisini unutacaktım ama o anlaşılan benim kendisiyle mutlaka meşgul olmamı istiyor. Onun için kendisini benim adıma tevkif etmeniz yerinde olacak."

Jehan bu emri duyunca kralın gayet senli benli ve arkadaşça ko-

nuştığu adama öfkeyle baktı. Bertille de Pardaillan'a baktı ama bu bakışta merhamet ve imdat dileyen bir anlam vardı.

Şövalye Pardaillan ne birinin öfkeli bakışına ne de ötekinin yalvaran gözlerine dikkat eder göründü. Krala döndü ve büyük bir nezaketle cevap verdi:

"Onu tevkif etmemi istiyorsunuz. Bu kolay, fakat..."

Jehan kendisinin bu kadar kolay tevkif edilebileceğini sanan adama gülümsedi. Bertille de en katı yürekleri bile yaralayacak bir ümitsizlik içinde kıvranıyordu. Pardaillan sözüne bıraktığı yerden devam etti:

"Fakat kendisini kıyamete kadar alıkoymama imkân yok. Acaba kral ona şimdilik ne yapmam gerektiğini sormama izin verir mi?"

"Canım efendim, kendisini sadece Louvre Sarayı'na kadar götürür ve muhafız komutanına teslim ediverirsiniz. Gayet basit bir iş."

"Evet, gerçekten basit. İyi ama ben onu teslim ettikten sonra bu delikanlı ne olacak?"

"Üst tarafıyla sizin uğraşmanıza gerek yok. Ötesini cellat halleder!"

Jehan bir gülümsemeyle meydan okudu. Bertille ise dehşet içinde irkilerek yıkılmamak için kapıya dayandı.

Pardaillan gayet tasasız bir tavırla devam etti:

"Cellat halledecek ha! Olur iş değil. Hay kör şeytan hay! Acıdım bu delikanlıya doğrusu!"

IV. Henri kendisiyle alaycı bir saygıyla, küstah üslupla konuşan bu karakteri uzun zamandır tanıyordu. Şövalyenin öyle bir tavrı vardı ki, karşısındakinin kral olup olmadığı bile merak edilebilirdi. Şövalyenin bu sözleri üzerine endişelenen kral sordu:

"Nasıl, dediğimi yapacak mısınız Pardaillan?"

"A, elbette majeste, elbette yapacağım. Ne demek? Kralın emrine karşı gelinir mi? Bu delikanlıyı hemen yakalayacak, Louvre Sarayı'na kadar sürükleyecek, hatta gerekirse onu kendi ellerimle idam edeceğim!"

Pardaillan bu sözleri ciddi mi yoksa şaka mı söylüyordu, belli değildi. Yalnız, birdenbire bir şey hatırlamış gibi alnına vurup haykırdı:

"Tuu! Az kalsın unutuyordum! İhtiyarlıyorum majeste. Yaşlılık insanda akıl bırakmıyor ki. Söyleyeceğimi hemen unutuveriyorum. Bakın, ne diyecektim?"

Kral merakla sordu:

"Ne diyecektiniz?"

"Efendim, verdiğiniz emri maalesef yerine getiremeyeceğimi söyleyecektim!"

Bertille bu sözleri duyunca çekilen kanı tekrar yanaklarına hücum etmiş, berrak mavi gözleriyle bu meçhul adama gizli bir teşekkür göndermişti. Jehan ise bu ne perhiz bu ne lahana turşusu der gibilerden hayretle onun yüzüne baktı. Krala gelince, sert ve soğuk bir tavırla sordu:

"Peki, neden?"

"Majestelerine arz ettim ya efendim. İhtiyarlık. Şimdi hatırlayabildim işte. Bu delikanlı yarın sabah için bendenize bir randevu vermişti. Bu randevuya gitmezsem şerefim iki paralık olmaz mı?"

"Yani?"

"Yarın sabah onunla dövüşmek zorunda bulunduğum için bu akşam kendisini tevkif edemeyeceğim majeste? Sonra bu delikanlı benim kendisinden korktuğumu sanır ve bunda hiç de haksız olmaz, değil mi?"

Pardaillan bu sözleri pek saf bir eda ile söylerken içlerinde zeka ışıkları yanan gözlerini de kâh kendisine takdirle bakmaya başlayan Jehan'a, kâh genç kıza kaydırıyordu.

Kral sert bir tavır takındı ve sordu:

"Mösyö Pardaillan! Düelloyu şiddetle yasaklayan kanunlar çıkardığımızı bilmiyor musunuz?"

Pardaillan, IV. Henri'yi kuşkulandırmaya başlayan pek garip ve alaycı bir şaşkınlıkla:

"Tüh, lanet olsun!" diye söylendi. "Öyle ya... Öyle ya... Bakın ben bunu da unutmuşum. Arz ettim ya majeste. İhtiyarlık insanda hiç akıl bırakmıyor. Demek kanunlar ha? Bundan sonra kanunları unutmam umarım!"

IV. Henri bu işi bir onur meselesi mi saymıştı nedir... Birdenbire

adamakıllı öfkelendi ve:

"Mösyö," dedi, "şimdiye kadar bana yapmış olduğunuz hizmetleri düşünerek bu tutumunuzu hoş karşılıyorum. Fakat daha fazla sabrımı tüketmeyin. Şimdi söyleyin bana. Evet mi, hayır mı? Sözümü dinleyecek ve emrime itaat edecek misiniz?"

Pardaillan kralın teklifini kabul etmediğini apaçık gösteren bir tavırla dimdik kesildi ve soğuk olduğu kadar da sert bir sesle:

"Hayır!" dedi.

Şimdi kral da durumu kurtarmak için alaycı bir tavır takınmaya çalışarak:

"Hayır, ha? Peki, sebebini öğrenebilir miyim bakalım?" diye sordu.

Pardaillan aynı soğuk eda ile kralın gözlerinin içine baktı ve sert bir sesle söylendi:

"Mademki kral bunu düşünemiyor, şu halde söylemekte hiçbir sakınca görmüyorum: Ben bu yaşa gelinceye kadar cellat yamaklığı yapmadıktan sonra bu işe altmışımı aşınca mı başlayacağım?"

Kral hayretle karışık bir hiddetle haykırdı:

"Ne demek? Bu ne cesaret?"

Pardaillan ağır ağır basamakları çıktı ve krala onunla adeta burun buruna gelecek kadar sokulduktan sonra gözlerini onun gözlerinin içine dikti. Korkunç bir soğukkanlılıkla:

"Beni tehdit etmeye mi kalkışıyor, böyle pis bir iş teklif ederek hakaret mi etmeye yelteniyorsunuz?" dedi.

Hiddetinden kralın tüyleri diken diken olmuştu. Şüphesiz çok kötü bir durum meydana gelecekti. Fakat buna vakit kalmadan o zamana kadar ses çıkarmadan konuşulanları dinlemiş olan Yiğit Jehan birdenbire bir rüyadan sıyrılır gibi kımıldadı. Krala doğru ilerledi ve genç kıza hiç bakmadan söylendi:

"Bu asil ve dost insana kızmadan önce benim kendimi tevkif ettirmeye izin verip vermeyeceğimi sormanız daha yerinde olmaz mıydı?"

Ve inanılmaz bir gururla ilave etti:

"Yiğit Jehan'ı etse etse bir kral tevkif edebilir. Haydi, girin majeste! Sizin pek haklı bulduğum sabırsızlığınızı daha fazla uzatmak

istemiyorum. Tekrar dışarıya çıktığınız vakit beni burada, bu kapının önünde Louvre Sarayı'na kadar peşinizden gelmeye hazır bulacaksınız!"

Genç kız bu akıl sır ermez teklifi işitince mosmor kesilmişti. Kendini bile bile harcayan kıskanç delikanlının çekeceği müthiş işkencelerin hayalini görmemek ister gibi gözlerini kapamıştı.

Pardaillan yan gözle kendisine bakarak düşündü:

"Anlaşılan bu öfkeli delikanlı şu zavallı, masum kızcağıza acı çektirmekten zevk duyacak! Şu gözü kör âşıklar kadar manasızca canavar kesilen yaratıklar görmedim ha."

IV. Henri hayretle bağırmıştı:

"Beni bekleyeceksiniz ha? Üstelik Louvre'a kadar da peşimden geleceksiniz, öyle mi?"

"Nereye kadar isterseniz sizi takip edeceğim."

"Peki, ama doğruca cellada teslim edileceğinizin de farkında mısınız?"

"Bunu biliyor ve isteyerek gidiyorum."

Bu son cümleyi hiddetle karışık bir sevinç içinde söylemişti. Bertille'e diktiği alev saçan gözleriyle de genç kıza sanki:

"Beni siz, yalnızca siz öldürüyorsunuz!" demek istiyordu.

Henri bu delice cesareti ve hayatı hiçe sayışı elinde olmaksızın takdir etmekle beraber yine soğuk bir tavırla şöyle dedi:

"Verdiğin bu sözü unutmayacağım delikanlı! Sonuna kadar gidip gitmeyeceğinizi pek merak ediyorum doğrusu."

Jehan ise hiçbir zaman terk etmediği mağrur edasıyla cevap verdi:

"Yiğit Jehan verdiği sözü daima tutar!"

IV. Henri bir an dikkatle ona baktı. Yüzünde, "Göreceğiz bakalım!" demek ister gibi bir anlam vardı. Sonra daha fazla durmaya lüzum görmeden içeriye girdi. Bertille dışarıda kalmış, şefkat ve sevgi dolu bakışlarla benzi kendisininki kadar sararmış olan delikanlıyı bir süre seyretmişti. Yüzünde sonsuz bir ümitsizlik ve derin bir acı ifadesi okunuyordu. Fakat kendisi bu halinin pek farkında değildi. Üç basamağı ağır ağır inerek Jehan'a yaklaştı. Fakat delikanlı ölüm karşısında bile gerilemezken onu görünce geriledi. O vakit genç kız

gayet yumuşak bir sesle sordu:

"Rahat rahat çekip gitme imkânı varken krala neden kendisini bekleyeceğine dair söz verdiniz?"

Jehan içine işleyen bu tatlı sesle ürperdi. Fakat bu pek kısa sürdü. Karakterinin temeli olduğu anlaşılan gururu birdenbire tekrar kendini gösterdi. Gözlerinde müthiş bir tiksinti belirdi ve boğazında düğümlenen hıçkırıkları gizlemeye çalışan bir sesle söylendi:

"Size ne? Ne hakla benim işime karışıyorsunuz? Aramızda herhangi bir ilişki var mı? Benim kim olduğumu biliyor musunuz?"

Bertille berrak, mavi gözlerini gözlerinin içine dikti ve tatlı sesiyle:

"Doğru!" dedi. "Sizi tanımıyorum. Sizinle ilk defa konuşuyorum. Buna karşılık siz de beni tanımıyorsunuz ama böyle olmasına rağmen meçhul bir kızın kapısını korumak için Fransa kralına bile kılıç çekmekten çekinmediniz. Öyle değil mi?"

Jehan:

"Ben ne bileyim? Ben de sanıyordum ki..." diye kekeledi, sonra sustu. Halbuki şöyle demek istiyordu: "Ben sanıyordum ki siz masum bir genç kızsınız. Kendinizi satmak için fırsat kolladığınızı nereden bilecektim?"

Zavallı delikanlı böyle söyleyecekti. Fakat genç kızın halinde öyle saygı uyandıran bir masumluk, bakışlarında öyle derin bir şefkat vardı ki delikanlının söylemeyi tasarladığı hakaret cümlesi ister istemez boğazında düğümlenip kalıverdi. Fakat içini boşaltıp hıncını alamamaktan doğan bir hırsla dişlerini gıcırdatarak:

"Kral sizi bekliyor! Sabırsızlanıyordur madam!" diye söylendi.

Genç kız:

"Biliyorum ve bir kralı yalnız sizin için bekletiyorum," dedi. "Böyle olduğu halde siz ölmek istiyorsunuz! Anlıyorum ki söylemekten utanç duyduğum bu sırrı size açmayınca olmayacak. Öyleyse dinleyin beni. Kral, hani şimdi şu eşikten geçtiğini gördüğünüz kral yok mu? Onu ben bütün ömrümde ancak bir defa uzaktan gördüm. Onunla hiçbir zaman konuşmadım. Ne ben onu tanıdım ne de o benimle meşgul oldu. Fakat bütün bunlara rağmen kral kimdir, bilir misiniz? Benim babamdır!"

Bu sözler acıklı ve son derecede içten bir eda ile söylenmişti. Bunların doğruluğundan şüphe edilemezdi. Jehan da böyle bir şüphe duymadı, hemen inandı ve genç kıza çok ağır geldiği belli olan bu itiraf sanki ona müthiş bir darbe etkisi yapmış gibi ayakta duramayıp diz çökerek ellerini yalvaran bir tavırla kavuşturduktan sonra:

"Affedin! Beni affedin!" diye inledi.

Genç kız ayakları dibinde yalvaran delikanlıya şefkat dolu gözlerle bakarak, hiçbir hareket yapmadan tatlı sesiyle devam etti:

"Yaa! Az kalsın babamı öldürecektiniz! Böyle bir şeye göz yumabilir miydim? Buna imkân var mı?"

Jehan hıçkırarak bağırdı:

"Lanet olsun! Felaket başımda dolaşıyor! Bana ne ceza verilse yeridir!"

Bertille güzel başını yavaş yavaş ona eğdi ve yavaşça fısıldadı:

"Mademki doğuşumun yüz kızartıcı sırrını öğrendiniz... Size şunu da söyleyebilirim: Ben de ne sandım biliyor musunuz? Ama belki de yanılmışımdır."

Genç kız utanmanın heyecanı içinde kızararak bir kat daha güzelleşmişti. Şimdi artık aşk hem kıskançlığı hem gururu silip süpürmüştü. Bu sefer delikanlı da onun ne demek isteyeceğini seçmişçesine, çılgınca bir sevinçle:

"Sözünüzü bitirin. Haydi, ne olur!" dedi.

Saf ve masum, aşkı hiç bilmeyen, kalbinin sesini dinleyen ve bu sesin aşk olup olmadığının da farkında olmayan genç kız, bu delikanlı ile ömründe ilk defa konuştuğunu unutuvermişti. Şimdi birdenbire anlamıştı ki haftalardan beri balkondan gözlediği, zarif yüzünü hayranlıkla seyrettiği bu yabancı genç, kalbini birdenbire fethetmişti. Başını delikanlıdan çevirerek titrek bir sesle samimi duygusunu apaçık söyleyiverdi:

"Bilmem ki ne diyeyim? İçimde öyle bir duygu var. Öyle hissediyorum ki siz ölürseniz ben de ölürüm."

Ekleyecek bir şeyi olmadığına karar verdi. Yavaş yavaş merdivenlerden çıktı. Eve girip kapıyı sessizce kapatıverdi.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bertille'in sözlerini kendinden geçmişçesine bir çeşit coşkunluk içinde dinlemiş olan genç âşık çılgınca bir sevinçle söylendi:

"Tanrım! Acaba doğru mu söyledi? O sözleri bana söylüyordu, değil mi? Rüya mı yoksa gerçek mi bu?"

Yiğit Jehan mutluluktan sarhoş gibiydi. Elini uzun kılıcının kabzasına atıp mesut bir tebessümle doğruldu. Gözleri kıvılcımlar saçıyor, bütün dünyaya meydan okuyormuşçasına bakıyorlardı.

Delikanlı birden Şövalye Pardaillan'ın hâlâ yanı başında durduğunu gördü. Fakat şövalyenin ne zamandır kendisine mahzun bir gülümsemeyle dalgın dalgın bakmakta olduğunun farkına varamamıştı. Kim bilir bu sahne şövalyede ne gibi uzak hatıraların canlanmasına sebep olmuştu?

Jehan tanımadığı bu adamın orada hâlâ neden kaldığını, ne beklediğini merak etmedi. Onunla daha o gün çatıştığını, biraz önce onu öldürmek hırsıyla yanıp tutuştuğunu, ertesi gün onunla dövüşmesi gerektiğini hep unutmuştu. O şimdi yalnız bir şeyin farkındaydı: Bu yabancı burada olanları görmüş ve duymuştu. Öyleyse bu adamı artık bir yabancı sayamazdı, ona bir düşman gözüyle bakamazdı. Hatta onunla dost da olabilirdi. O, Jehan'ın saadetinin şahidi değil miydi? Ona sevgilisinden bahsedemez miydi? Elbette bahsederdi. Nitekim sevinçle ve yüksek sesle:

"Duydunuz, değil mi?" dedi. "Rüya görmedim, değil mi? Bana, 'Siz ölürseniz ben de ölürüm,' dedi, değil mi?"

Pardaillan daldığı hayal âleminden yavaş yavaş sıyrıldı. Ağır ağır:

"Evet!" dedi. "Bana öyle bir şey duydum gibi geldi."

Genç âşık, yabancının duygularına ortak olmasına o kadar sevindi ki! Mutluluğun verdiği heyecanla:

"Ooh! Şimdi dünyanın en mesut adamı benim," dedi. Aşktan

sarhoş olmuş gibiydi. Daha sonra da ekledi:

"Golconde'un tüm hazinesini onun ayaklarına sermek istiyorum! Beyaz alnını süslemek için taçlar istiyorum!" diye söylendi.

Pardaillan, Jehan'ı bir an hayranlık ve ilgiyle süzdü.

Doğrusunu söylemek gerekirse Yiğit Jehan hayran kalınmayacak bir delikanlı da değildi hani! Boyu ortadan uzundu. Ölçülü, çevik, adaleli bir vücudu vardı. Çok kuvvetli olduğu belliydi. Yüzünün çizgileri gayet ince ve asildi. Cildi beyaz, saçları kıvırcık ve siyahtı. Üstlerini kıvrık, ince bir bıyığın süslediği dudaklarından dünyayı umursamayan bir tebessüm hiç eksik olmuyordu. Bu pırıl pırıl yüzde dikkati en çok çeken şey gözlerdi. İri iki siyah elmas gibi parıldayan bir çift göz. Bu gözlerden zeka ve sıcak bir ışık fışkırıyordu.

Uzun, biçimli ve adaleli bacaklarında yüksek konçlu ve sivri mahmuzlu çizmeler vardı. Sırtına geniş yakalı, mavi bir ceket giymişti. Ceketinin üstüne de beyaz bir pelerin almıştı. Başında geniş kenarlı keçeden bir silahşor şapkası vardı ve bunun üstüne uzun, kırmızı bir tüy iliştirmişti. İnce belini sımsıkı saran kemerine upuzun bir kılıç asılıydı.

Pardaillan, Yiğit Jehan'ı bu halde gördü ve herhalde delikanlıda bir kusur bulamamış olacaktı ki memnunluğunu belirten gülümsemesini hiç kaybetmedi.

Şövalye kendisini gözden geçirirken genç âşık hâlâ sevincinin etkisi altında, dünyalar kendinin olmuşçasına şen kahkahalar atarak konuşuyordu:

"Babasıymış! Şu işi görüyor musunuz? Olur şey değil, değil mi? Halbuki ben, serserilerin en bayağısı olan ben, nelerden kuşkulanıp zavallı masum kızcağıza hakaret ettim. Şu mendebur dilimi koparıp köpeklere atsam yeridir!"

Sonra birdenbire unutmuş olduğu önemli olayı hatırladı:

"Ah! Siz olmasaydınız babasını öldürecektim mösyö!" dedi. "Ya bu işi yapsaydım ne olacaktı? Gidip kendimi Seine Nehri'ne atmaktan başka çarem mi kalacaktı? Ah şövalye, size bu borcumu nasıl ödeyeceğim bilemiyorum!"

Şövalye bir âşığın en çok hoşuna gidecek şeyin, onun sözünü hiç kesmeden, anlatacaklarını sakin sakin dinlemek olduğunu bilir-

di. Âşık bol hol hep aynı konudan söz eder ve nihayet yorulunca susardı. Pardaillan hoşuna giden bu delikanlıyı memnun etmek için onu sonuna kadar dinlemeye karar vermiş, yalnız yorulmamak için merdivenin en üst basamağına çıkıp oturmuştu. Jehan da arkasını sokağa dönmüş, harıl harıl anlatıyordu. Gecenin karanlığında sahanlığın kuytuluğuna sinmiş olan Pardaillan hiç görünmüyordu. Bütün vücuduyla belli olan Jehan'ın da kim olduğunu tanımak bu karanlıkta pek zordu.

Ama şövalye bir yandan delikanlıyı dinlerken öte yandan da her alışkanlığından olacak, boyuna çevresini gözlüyordu.

Böyle bakıp durduğu sırada birden bir karaltının delikanlıya arkadan yaklaştığını ve elinde parıldayan bir şeyin olduğu halde ansızın saldırdığını gördü. Hareket o kadar aniydi ki Pardaillan'ın delikanlıya seslenip onu tehlikeden uzaklaştırmasına vakit yoktu. Bunu gören şövalye birdenbire Jehan'ın üstüne atıldı ve delikanlıyı kuvvetli kollarıyla kucakladığı gibi sahanlığa bırakıverdi.

Saldırgan yabancı, bütün hızıyla merdivene çarparak düştü ve bu arada elindeki bıçak da kırıldı.

Jehan'a gelince, bütün ömrü boğuşma, serüvenler ve bunların getirdiği tehlikeler içinde geçtiği için soğukkanlılığını korumasını bilirdi. Pardaillan kendisini yere bırakınca hiçbir şaşkınlık ve heyecan eseri göstermeden yabancıya döndü ve basamaklardan yavaş yavaş indi.

Karanlıkta adamı seçmek mümkün değildi. Jehan yol kesen bir serseri karşısında bulunduğunu tahmin etti. Adam fena halde şaşalamış, kaçmayı aklına bile getirmeden, kırık bıçağının sapı hâlâ elinde olduğu halde kalakalmıştı. Jehan böyle rakiplere kılıç çekmeye tenezzül etmezdi. Bu gibileri yumruğuyla cezalandırmak âdetiydi.

Bu sırada delikanlının yüzünü gören yabancı adam da ümitsizlikten titreyen hırslı bir sesle:

"Tanrım, o değilmiş," diye söylendi.

Jehan irkildi. Pardaillan da ayağa kalkmıştı ve ikisi birden aynı şeyi düşünüyormuşçasına Bertille'in kapısına baktılar. Kral akıllarına gelmişti. Delikanlı hemen herife yaklaşıp yüzüne dikkatle bakınca hayret içinde bağırdı:

"Ravaillac!"

Ravaillac da Jehan'ınkinden daha az olmayan bir şaşkınlıkla:

"Şövalye Pardaillan! Yiğit Jehan!" diye haykırdı.

Ve hemen arkasından söyledi:

"Kahretsin! Bana acıyan tek insana da el kaldırdım!"

Yiğit Jehan soğuk bir tavırla sordu:

"Demek beni öldürmek istiyordun Ravaillac?"

Adam, içten gelen bir heyecanla itiraz etti:

"Hayır! Sakın böyle sanmayın! Öldürmek istediğim siz değildiniz!"

"Bendim veya bir başkasıydı. Ne fark eder! Şu saygıdeğer şövalye olmasaydı bal gibi boğazlanıyordum ya sen ona bak!"

Sonra sert bir tavırla sözlerine ekledi:

"Başka bir zaman olsaydı bu yaptığını çok pahalı öderdin Ravaillac. Fakat bugün hayatımın en mutlu günü! Bugün bütün insanları boyunlarına sarılıp öpmek istiyorum! Senin gibi bir zavallıyı böyle bir günde cezalandırmak bana yakışmaz! Haydi yıkıl karşımdan! Seni affettim!"

Ravaillac kendi kendine küsmüş bir adam haliyle söylendi:

"Beni affediyorsunuz demek? Bunda şaşılacak bir şey yok. Siz gençsiniz, güçlü, yüce ruhlu bir insansınız. Beni affedişinize hiç şaşmam! Sizden zaten bu beklenirdi. Ama ben, sizin karşınızda ağlayıp yalvarmaktan başka elimden hiçbir şey gelmeyen ben, bana yapılan iyilikleri unutmadığımı size göstermek için kendimi hiç affetmeyeceğim!"

"Canım ben seni affettim ya. Artık bu konu üzerinde durmak yersiz. Yalnız, söyle bakalım bana... Senin öldürmek istediğin o adam kimdi?"

Ravailac uzun bir tereddütten sonra acıklı bir sesle söyledi:

"İki gündür açım. İki gündür köpek gibi sokaklarda sürünüyorum. Tabii bu durumda bir insan melek olmaz ya..."

"Ha. Anladım. Sen uzun zaman geçimini sağlayacak bir av peşindeydin, öyle mi? İyi ama bu senin, 'Tanrının o değilmiş!' diye söy-

leyişini pek izah etmez sanırım! Ağzından şu baklayı çıkar bakalım!"

Ama Ravaillac gerçeği söylemeye yanaşmadı. Uydurduğu hikâyeye devam ederek:

"Tamam! Doğru söylediniz! Zengin birinin peşine düşmüştüm. Bu karanlıkta onu gözden kaybetmiş olacağım. Size saldırınca yanlış bir iş yaptığımı anlayıp hayıflandım. Mesele bundan ibaret!"

Yiğit Jehan inanmamıştı:

"Öyle, ama senin gibi Tanrı'ya inancı sağlam, üstelik sırtına rahip elbisesi geçirmiş bir insana katilliği pek yakıştıramıyorum. Haydi hırsızlık neyse... Fakat cana kıymaya kalkışman benim her nedense biraz garibime gidiyor!"

Ravaillac başını önüne eğdi:

"Açlık çok fena şey... İnsanları en kötü hareketlere kışkırtır!" dedi.

Delikanlı inanmamış olmasına rağmen:

"Pekâlâ, öyle olsun!" dedi. "Şimdi karşına benim çıkmam seni birkaç gün daha aç bırakacak. Doğrusu benim yüzümden yine açlık çekmene gönlüm razı olmuyor! Al şunu! Üstümde başka para yok. Ama bir gün yine böyle aç kalacak olursan bu seferki gibi kötü işlere kalkmadan bana gel. Nerede oturduğumu biliyorsun. Haydi, şimdi lüzumsuz lafları bırak da git karnım doyur!"

Pardaillan konuşmaya hiç karışmamış, hep dinlemişti. Ravaillac gecenin karanlığı içinde kaybolunca delikanlıya sordu:

"Şimdi bu herifin size söylediğine inandınız mı? Kendisini biraz sıkıştırsanız daha iyi olmaz mıydı?"

"Neden? Doğrusu bugün kimseyi incitmek elimden gelmiyor. Zaten ben onu istediğim vakit nerede bulacağımı da pek iyi bilirim!"

Şövalye:

"Öyleyse başka!" dedi. "O halde üzerinde durmaya değmez!"

Bir an sustular. Jehan bir süre şövalyenin yüzüne baktı. Sonra içten gelen sıcak bir sesle:

"Mösyö! Şimdi beni ölümden kurtardınız! Bilseniz..." diyecek oldu. Fakat delikanlıya teşekkür etme fırsatı vermek istemeyen Pardaillan hemen onun sözünü kesti:

"Mösyö! Artık buradan uzaklaşmak zamanının geldiği düşüncesinde değil misiniz? Bence bu sokakta daha fazla kalmamıza sebep yok!"

Şövalye bunları söylerken sözlerinin delikanlıdaki etkisini görmeye çalışıyordu.

Gencin yüzünde bir şaşkınlık ifadesi belirmişti.

"İyi, ama krala kendisini burada bekleyeceğime dair söz verdiğimi duymadınız mı mösyö?"

"Duymaz olur muyum? Elbette duydum. Çekip gitmenizi de bu yüzden söylüyorum ya..."

"Böyle şey olur mu mösyö? Sonra benim korkup sıvıştığımı sanır."

Pardaillan en kibar tavrıyla ısrar etti:

"Öyle, ama siz krala bu sözü verirken ölmeye kararlıydınız. Az önce öğrendiğiniz ve sizi hayata bağlaması gereken gerçekleri o zaman bilmiyordunuz ki!"

Jehan kendisine pek yakışan mağrur edasıyla:

"Ne olursa olsun!" dedi. "Ben bir kere söz vermiş bulundum ve her ne pahasına olursa olsun sözümü tutacağım!"

Hemen arkasından da ilave etti:

"Hem beni öyle zannettiğiniz kadar kolay öldüremezler! İnanın ki bu böyledir! Zaten ben neye söz verdim? Sadece kralı istediği yere kadar takip edeceğim. Öyle değil mi? Ondan ötesi benim bileceğim iş. Bu bakımdan sözümü tutacağım mösyö!"

Bu delikanlı, şövalyenin gittikçe gözüne giriyordu. Az önce kendisini sözünden caydırmaya uğraşan Pardaillan, Yiğit Jehan'ın direnişini görünce sonsuz bir memnunluk duydu:

Yiğit Jehan sözüne devamla:

"Ya siz mösyö! Buradan uzaklaşmanızın hakkınızda daha hayırlı olacağına inanmıyor musunuz?" diye sordu.

Pardaillan hayret etti:

"O da neden?"

"Öyle ya! Kralın yüzüne karşı söylediğiniz o yenilmez yutulmaz

sözlerden sonra bir daha onunla karşılaşmanız sizin için pek hoş olmaz sanırım!"

Pardaillan tasasızca gülerek:

"Yok canım!" dedi. "Kralla ben çok eskiden beri dostuz. O bana düşmanlık etmekle hiçbir şey kazanamayacağını bilir. Bu yüzden emin olun ki benimle bozuşmadan önce epey düşünür ve canımı sıkacak işlere kalkışmamaya çalışır!"

Yiğit Jehan devrin en kudretli hükümdarından bu şekilde bahsetmek cesaretini gösteren adama şaşkın bir dikkatle baktı. Şövalyenin alaycı gözlerinde kendine güvenmenin verdiği sakin parıltıyı gördü.

Pardaillan aynı tasasız tavrıyla devam etti:

"Ama ben de krala biraz sert davrandım doğrusu. Belki bana darılmıştır. Onun için kendisini bekleyeyim, Louvre Sarayı'na kadar uğurlayayım diyorum!"

Delikanlı içindeki hayreti sezdirmemek için bütün gayretini harcamasına rağmen şaşkın gözlerle Pardaillan'ın yüzüne bakmaktan kendisini alamadı ve söylendi, "Amma adam haa! Doğrusu bu kadar cesurunu da hiç görmemiştim. Kuvvetine de hiç diyecek yok. Acaba kaç yaşında? Anlaşılmıyor ki. Belki ellisinde bile yoktur, belki de altmışını geçkindir. Saçlarına ve bıyıklarına biraz kır düşmüş olmasa insan kırkında bile demeyecek. Acaba kimin nesi? Kralla bu kadar senli benli ve patavatsızca konuşmasına bakarsan en aşağı bir prens olmalı ama giyimi pek mütevazı. Belki de kılık değiştirmiştir. Çünkü soyluluğu her halinden belli oluyor. Ah Tanrım, bana da bu tasasızlığı, bu müthiş soğukkanlılığı versene! Hayran oldum bu adama! Ben de tamamı tamamına onun tersiyim işte! Ufacık bir söz beni çileden çıkarıyor, ondan sonra da sözü kılıca bırakıyorum!"

Yiğit Jehan dalgın dalgın düşünürken Pardaillan da onu bırakmış, hanl hanl etrafı arıyordu. Delikanlı bu hali fark edince sordu:

"Hayrola, birini mi arıyorsunuz?"

"Kralın yanında bir adam daha yok muydu? Onu arıyorum işte!"

"La Varenne'i mi?"

"Ah, o La Varenne miydi? Evet, onu arıyorum!"

Pardaillan eliyle aradığı yerleri göstererek La Varenne'in gö-

rünürde olmadığını belirten bir işaret yaptı. Yiğit Jehan ilgisiz bir tavırla:

"Herhalde selameti kaçmakta bulmuş olacak!" dedi. "Cehenneme kadar yolu var..." Pardaillan düşünceli düşünceli söylendi:

"Bence pek uzak bir yere gitmiş olamaz. Herhalde Louvre'a gitmiştir. Yanılmıyorsam birazdan bir sürü adamı buraya getirip sizi tutuklamaya kalkışacaktır!"

"Bunu yapar mı dersiniz?"

Pardaillan bu soruya cevap vermek üzereydi ki Louvre tarafındaki dar sokakta bir kalabalık belirdi.

La Varenne, kral kendini toparladığı sırada eve gelen, ilk bakışta kendisine müthiş bir tekme yapıştıran adamın hâlâ orada olduğunu fark etmemişti. Pardaillan'ı da görmüştü ama onu da yardakçılarından biri sanmıştı. La Varenne hafiye ruhlu bir adamdı. Zaten yükselmesi de bu huyu sayesinde olmamış mıydı? Kendini fark ettirmemek için hâlâ baygınmış gibi durarak hiç yerinden kımıldanmadı ve Pardaillan'la Jehan'ın konuşmalarını kulak kesilerek dinlemeye koyuldu.

Bu konuşma sonucunda kendisine hakaret eden delikanlının kralı kapının önünde bekleyeceğine söz verdiğini duyunca sevincinden yüreği hop etti ve hemen kararını verdi: Gizlice Louvre'a gidip imdat çağıracak, böylece hem kendisine hakaret eden delikanlıdan müthiş bir öç almak hem de krala bir hizmette bulunup sadakat göstermek suretiyle bir taşla iki kuş vurmuş olacaktı.

La Varenne bu kararı verince karanlıktan ve Pardaillan'la Yiğit Jehan'ın dalgın dalgın konuşup kendisine dikkat edememelerinden yararlandı. Sürüne sürüne, yavaş yavaş, yuvarlandığı yerden uzaklaşmıştı. Aralarındaki mesafeyi kendisini göremeyecekleri kadar açtığına aklı kesince yerden kalkıp Louvre Sarayı'na doğru tabanları kaldırdı.

Sarayda başvurduğu subay Yüzbaşı Praslin oldu. Marki söze başlar başlamaz yüzbaşı işin önemini kavradı. Kralın gözüne girip yükselmek için bu bir fırsattı. Hiç vakit kaybetmeye gelmezdi. Derhal yanına on iki muhafız askeri alarak La Varenne ile birlikte Arbre-Sec Sokağı'na doğru koşmaya başladı.

Şövalyenin Jehan'a gösterdiği kalabalık işte bu askerlerdi. Pardaillan delikanlıyı göz ucuyla süzerek:

"Vay vay! Sanırım bu iş sizi krala verdiğiniz sözden caydırmak zorunda bırakacak!" dedi.

Jehan samimi bir hayretle sordu:

"Neden mösyö?"

Pardaillan:

"Nedeni var mı?" dedi. "Artık burada kalamazsınız. Bu kadar kalabalığa da karşı konur mu? Baksanıza, Bir düzine adam geliyor!"

"Siz cidden tuhaf şeyler söylüyorsunuz mösyö. Bence değil bir düzine, bin kişi bile olsalar beni yerimden kıpırdatamazlar. Belki leşimi yere sererler, orası da pek belli olmaz ya, fakat beni sözümden döndüremezler."

Pardaillan garip bir tavırla söylendi:

"Affedersiniz! Ben hayata değer vermeniz için bazı sebepler var diye düşünüyordum da ondan. Demek yanılmışım. Neyse, artık bu konu üzerinde durmaya değmez."

Yiğit Jehan aşkını hatırlatan bu sözler üzerine Bertille'in evine acı acı baktı. Fakat bu bakış çok kısa sürdü. Şövalyeye dönerek adeta kızmışçasına sordu:

"Peki ama ya siz? Burada durmanıza ne gerek var? Birine söz vermediniz ki. Siz benim durumumda da değilsiniz. Şerefinizin lekelenmesi söz konusu olmadığı için pekâlâ çekip gidebilirsiniz."

Pardaillan birden soğuk bir tavır takınarak.:

"Hata ediyorsunuz!" dedi. "Ben çekip gidersem haysiyetsizlik etmiş olurum!"

Yiğit Jehan, şövalyenin sadece kendisine yardım etmek amacıyla orada kaldığını sezer gibi oldu ve Pardaillan'ın onu yardıma muhtaç bir insan gibi görmüş olmasına çok içerledi. Kendini tutmasa yenilip yutulmaz birkaç söz söyleyecekti. Fakat birden bu adamın onu az önce ölümden kurtardığını hatırladı ve ayrıca söyleyeceği kötü bir sözün kendinden yüksek bir karakterde olduğunu artık iyice anladığı bu adamın gözünde onu küçük düşüreceğini düşünerek dilini tam zamanında tuttu.

Bu sırada Yüzbaşı Praslin'le askerleri yerlerinden kımıldamadan konuşan iki adama yaklaşmışlardı.

Sanki Pardaillan ne konuştuklarını anlamış gibi ekledi:

"Ben de Hristiyan âlemindeki tüm krallardan çok daha değer verdiğim birine söz verdim."

"Kimin için söz verdiniz?" dedi Jehan. Pardaillan'ın bu ani çıkışına ve daha önce karşılaşmadığı bu ses tonuna oldukça şaşırmıştı.

O sırada Yüzbaşı Praslin ve askerleri basamaktaki iki adama yavaşça ve sessizce yaklaşmışlardı. Bakışlarını hırs bürüyen La Varenne yüzbaşıya Pardaillan'la Jehan'ı gösterdikten sonra bağırdı:

"İşte bunlar!" diye bağırdı.

Praslin önce La Varenne'in anlatış tarzına bakarak iki bayağı sokak serserisiyle karşılaşacağını sanmış, hatta onları hâlâ orada bulamayacağını düşünerek endişelenmişti. Fakat bu iki haydudun büyük bir soğukkanlılık ve sükunetle kendilerini beklediklerini görünce hayret etmekten kendini alamadı. Sonra uzun uzadıya düşünüp taşınmaya lüzum görmeksizin askerlerine sert bir emir verdi:

"Yakalayın şunları!"

O ana kadar yerlerinden hiç kıpırdamamış bulunan iki adam bu emir üzerine gecenin karanlığında ışıl ışıl parlayan uzun kılıçlarını bir tek hareketle çekiverdi ve aynı anda gür ve tok bir ses yükseldi:

"Mösyö Praslin! Nezaketi bu kadar unutabileceğinizi ummazdım!"

Askerler, yakalama emrini aldıkları iki adamın şimşek hızıyla kılıç çektiğini görünce şaşırıp duraklamışlardı. Fakat bu tereddütleri kısa sürdü ve onlar da kılıçlarını çekerek hücuma gecikmediler. Yüzbaşı Praslin tanıdığı adamın bu kadar yüksek perdeden konuşmasına ve üstelik ismini de bilmesine fazlasıyla şaşmış olacaktı ki bir işaretle askerlerini durdurduktan sonra daha yumuşak bir sesle sordu:

"Siz kimsiniz mösyö?"

"Ben Şövalye Pardaillan!"

Praslin müthiş bir hayret ifade eden sesiyle bağırdı:

"Eski elçi Mösyö Pardaillan, değil mi?"

"Ta kendisi!"

Ama bu sorusuna cevap bile beklemeden La Varenne'e dönerek kısık fakat sert bir sesle söylenmeye başladı:

"Siz delirdiniz mi Tanrı aşkına Mösyö La Varenne? Louvre'a kadar nefes nefese beni bu saygıdeğer kimselere rezil etmek için mi koşup geldiniz? Şövalyenin majestemizin en sadık dostlarından biri olduğunu bilmiyor musunuz? Benim, kralın herkesten üstün tuttuğu bir asilzadeye saygısızlık etmemize sebep oldunuz. Bu hatanızı hiç unutmayacağım ve bu uygunsuz tutumunuzu sanıyorum ki kral da bağışlamayacaktır."

La Varenne dehşetle irkilmişti. O da kralın birçok kere Pardaillan'dan övgüyle söz ettiğini duymuştu ve yaptığı bu hatayı kralın kendisine pek pahalı ödetmesinden korkuyordu. Fakat La Varenne'in kurnaz bir adam olduğunu daha önce de söylemiştik. Adam derhal toparlanıp ters ters:

"Ne oluyorsunuz Mösyö Praslin?" dedi. "Henüz tanıma şerefine eremediğim saygıdeğer Mösyö Pardaillan hazretlerinden size bahseden mi oldu? Ben sadece yanındaki adamı kastettim. Yakalanacak olan o."

ALTINCI BÖLÜM

La Varenne bu sözleri Pardaillan'ın da duyabileceği kadar yüksek sesle söylemişti. Praslin mırıldandı:

"Öyle ya. Gerçekten de iki kişiler."

Sonra şövalyeye döndü. Nazik bir tavırla şapkasını çıkarıp eğildi:

"Mösyö Pardaillan, özür dilerim," dedi. "Deminki sözlerim bir yanılma eseriydi. Kiminle karşılaşma şerefine erişeceğimi bilseydim böyle bir yanlışlığın olmasına elbette imkân yoktu."

Pardaillan yüzbaşıyı zarif bir şekilde selamladıktan sonra şu cevabı verdi:

"Mösyö Praslin, ben de bunun bir yanlışlık eseri olduğunu tahmin etmiştim ve size kaba davrandığım için asıl benim özür dilemem lazım."

Şövalyeyle yüzbaşı sarayın tören salonunda karşılaşmışçasına pek aşırı bir nezaketle birbirlerini tekrar tekrar selamlayıp aralarındaki anlaşmazlığın giderilmiş olduğunu birbirlerine anlattılar. Sonunda Praslin:

"Mösyö," dedi, "bizi ilgilendiren arkadaşınızdır."

Yiğit Jehan bu sözlere cevap verecekti ama Pardaillan ona vakit bırakmadı ve kendisine dirseğiyle hafifçe vurarak fısıldadı:

"Siz bu işi bana bırakın!"

Sonra yüzbaşıya sordu:

"Yaa... Demek arkadaşımla ilgileniyorsunuz ha? Çok güzel. Acaba bu ilginizin sebebini sorabilir miyim?"

"Efendim, kendisine benimle beraber gelmesini bildirecektim de."

Pardaillan gayet soğuk bir eda ile kesip attı:

"Halbuki bunun imkânı yok mösyö!"

"İmkânı mı yok? Neden?"

"Çünkü ben ve arkadaşım burada majeste kralı bekliyoruz. Kral hazretleri böyle emir buyurdular Mösyö Praslin. Siz saraya mensup bir subay olduğunuz için bunun ne demek olduğunu elbet çok daha iyi takdir edersiniz."

Praslin iyice afallamıştı. Kekelercesine:

"Tabii, tabii..." diye söylendi. "Fakat kralı niçin beklediğinizi sormama izin verir misiniz?"

"Kendisini Louvre Sarayı'na kadar uğurlamak ve korumak için."

Pardaillan büyük bir güvenle konuşuyordu. Onun huyunu ve ününü pek iyi bilen yüzbaşı söylediklerinden zerrece şüphelenemedi. Zaten şövalye de yalan söylemiyordu. Pardaillan'ın bu sözleri üzerine yüzbaşı, La Varenne'e kendini boşu boşuna oralara kadar getirdiğinden ötürü gittikçe daha beter içerlemişti. Marki de bunu görüyor ve ayrıca Pardaillan'ın gayet ustalıkla hareket etmesi yüzünden müthiş düşmanını elinden kaçıracağını seziyordu. Pardaillan'ı yakalatmayı aklından bile geçirmemişti. Praslin'in, kralın sevgi ve güvenini kazanmış bir kimseyi tutuklamaya kalkışmaktan çekineceği belliydi. Ama şu mendebur genci elinden kaçırmamalıydı. Bunun için de seçilecek bir tek yol kaldığını düşündü. Vakit kazanması ve kral evden çıkıncaya kadar yüzbaşı ile askerlerini burada alıkoyması lazımdı. Onun için Praslin'i bir kenara çekerek yavaşça:

"Gözünüzü açın mösyö," dedi. "Her ne kadar Mösyö Pardaillan kralımızın dostuysa da size yemin ederim ki yanındaki delikanlı, majesteyi küstahça tehdit eden ve beni de bu gördüğünüz hale koyan adamdır. Delikanlının bu işi, bizleri tanımadığı için yaptığı da iddia olunamaz. Zira ikimizi de mükemmel surette tanıyordu. Hatta benim adımı bile söyledi. Kralı derseniz, onu da bal gibi tanıdığı halde ulu orta tehdit etmekten çekinmedi. Ben karışmam, görevimi yaptım. Şimdi bu işin bütün sorumluluğu sizin omuzlarınıza yüklenmiştir. Kral bana bir şey diyemez ama size ne diyeceğini Tanrı bilir."

Praslin şaşırıp kalmıştı.

La Varenne'e yan yan bakarak içinden, "Beni bu berbat maceraya sürükleyen sensin! Tanrı cezanı versin!" diye söylendi.

La Varenne yüzbaşının kararsızlık içinde bocaladığını fark edince atıldı:

"Yapılacak tek şey kral çıkıncaya kadar buradan ayrılmamaktır mösyö."

"İyi ama ben sarayda ileri gelen kimselerin, mösyö Crillon gibi, mösyö Sully gibi, mösyö Sancy gibi ve bizzat kralın Pardaillan'ı doğruluktan şaşmaz bir insan diye övdüklerini kulağımla duydum. Bu asilzadeyi bir haydut bekler gibi bekleyerek küçük düşürmek doğrusu hiç elimden gelmez."

"Onun da kolayı var efendim. Çekilir gibi yapar ve askerlerinizi Courbâton Çıkmaz Sokağı'na saklarsınız. Oradan her şeyi gözetler, gerekirse işe karışırsınız."

Praslin markiye pek tabii gelen bu casus gibi adam kollamak teklifini hiç beğenmemekle beraber yavaş yavaş Pardaillan'a yaklaşarak sordu:

"Mösyö Pardaillan! Kralın emri üzerine burada kendisini uğurlamak için beklediğinize yemin eder misiniz?"

Pardaillan alıngan ve mağrur bir eda ile cevap verdi:

"Mösyö Praslin, eğer beni tanıyorsanız hiçbir vakit yalan söylemeye tenezzül etmemiş bir kimse olduğumu da bilmeniz gerekir. Size kralı beklediğimizi ve kendisini Louvre'a kadar götüreceğimizi söyledim ve sanırım ki bu sözüm yeter."

Yüzbaşı saygıyla eğildi:

"Elbette yeter efendim, elbette... Zaten ben de onun için sizi yalnız bırakıyor ve biraz önceki yersiz davranışımdan ötürü özür diliyorum."

Sonra La Varenne'e lanet okuyarak adamlarına dönüp emir verdi:

"Haydi bakalım, doğru saraya! Zaten oradan çıkmamız doğru değilmiş ya, neyse."

Tam bu sırada Arbre-Sec Sokağı'nın bir ucunda kalabalık bir asker topluluğu beliriverdi. Hemen aynı anda sokağın öbür ucunda da başka bir asker topluluğu göründü.

Bu iki topluluk birbirine doğru ilerlediği için Bertille'in evinin

önünde durmuş olan Pardaillan, Jehan, La Varenne ve yüzbaşıyla askerleri, bu iki kuvvet tarafından sarılmış bir halde kalakaldılar.

Jehan hafifçe gülerek:

"Galiba Paris garnizonunun bütün birlikleri burada buluşmak için sözleşmişler," dedi.

Pardaillan hiçbir şey söylemiyordu. Sadece yüzünde bir dövüş öncesinin heyecanı okunan gence şefkatle bakıyordu.

La Varenne yüzbaşının kendi sözüne aldırmayıp da Pardaillan'ın sözüne inandığını ve çekilmek üzere olduğunu gördüğü anda kızgınlığından neredeyse kuduracak duruma gelmişti. Fakat ansızın sokağın her iki yandan askerlerle çevrildiğini görünce içinde sınırsız bir sevinç belirdi. Hemen bir türlü laf anlatamadığı Praslin'i bırakarak askerlerin başında bulunan atlılara yöneldi.

Fakat atlılardan biri gayet sert bir sesle bağırdı:

"Dur orada! Geçmek yasak!"

La Varenne bu emre hemen itaat etmekle beraber bağıran adamı da sesinden tanımıştı. Deli gibi sevinerek:

"Şükürler olsun Tanrım! Komutanımız! Komutanımız gelmiş! Onu Tanrı gönderdi!" diye söylendi ve yüksek sesle sordu:

"Siz misiniz Mösyö Neuvy?"

Komutan bu soruya cevap vermeden önce yanındaki adamlara birtakım emirler yağdırdı. Hemen yarım düzine meşale yakıldı ve karanlık sokak ışıl ışıl aydınlandı. Komutanın başında bulunduğu birliğin karşı tarafındaki birlik de derhal aynı hazırlıkları yaptı. La Varenne bu hazırlığı pürdikkat izliyordu.

Sokak böylece en ufak şey görülebilecek derecede aydınlanmıştı. İki muhafız birliği ise birbirine biraz daha yaklaşıp ortadaki insan kümesini bir yere kımıldayamayacak şekilde sıkıştırmıştı. La Varenne, Komutan Neuvy önderliğindeki bu hazırlığa hayran kalmıştı.

Yüzbaşı kralın güvenilir sırdaşını tanımıştı. Boğuk bir sesle:

"Kral nerede?" diye bağırdı.

La Varenne, yüzbaşının neyi kastettiğini anlamıştı.

"Tanrı'ya şükür sağ salim!" dedi.

"Oh! Şükürler olsun!" dedi Neuvy. "Bir an geç kaldığımı düşündüm."

Daha sonra Yüzbaşı Praslin ve askerlerine dönerek:

"Siz de mi buradaydınız, Mösyö Praslin?" Biraz duraksayıp devam etti. "Görünüşe göre majesteleri önceden uyarılmış. Ne kadar doğru bir tedbir! Ben de savaştan çıkıp ancak gelebildim."

Gözleri verandaya yerleştirilmiş iki heykele takıldı.

"Ah, ah..." dedi gülümseyerek. "Bunlar suikastçılar mı? Sizi tutsaklarınızdan kurtaracağım mösyö Praslin. Yeter ki onları en acımasız şekilde alıkoyun. Bugün şükretme gününüz. Bu ne olduğu belirsiz serseriler iplerle iyice bağlanmış bir şekilde adamlarınızın arasında olsun. Aman ha, sakın kaçmasınlar!"

Herhalde ki yüzbaşı bu önemli mahkûmları tutuklamayı becerememişti. Komutan Neuvy ise bu beceriksizliğe pek sevinmişti.

Yüzbaşı komutanın dediklerinden hiçbir şey anlamamıştı. Ama ondan daha yüksek rütbeli bir adam buraya geldiğine göre çok önemli bir şey olmalıydı. Komutanlar ciddi olaylar olmadıkça sadece birkaç serseriyi yakalama zahmetinde bulunmazdı. Görevini iyi yapmıyormuş gibi görününce de oldukça tedirgin oldu. Olayları alamaya çalışarak:

"Siz hangi savaştan, hangi suikastçılardan, hangi mahkûmlardan bahsediyorsunuz, bakalım?" dedi Praslin.

"İşte kralın suikastçılarından bahsediyorum ya!" dedi Neuvy. "Doğru düzgün tutuklayamadığınız o iki alçaktan!"

"Onlar krala mı saldıracakmış?"

"Biliyor musunuz?"

"Ah, aman Tanrım. Hiçbir şey bilmiyorum. Bunlar ne benim tutsaklarım ne de onları tutukladım. Açıkçası pek suikastçılara de benzemiyorlar doğrusu."

Bu noktada bir açıklama yapmak gerekir.

Akşam saat dokuz sıralarında komutana birtakım insan, kralın bir kılıç ustası tarafından suikasta uğrayacağını söylemişti. Komutana bildirilen bu serseri, kendisine Yiğit Jehan diyen genç bir vahşi şövalyeydi. Suikast saat on bire doğru, kralın bir veya iki yakınıyla birlikte

Arbre-Sec Sokağı'nda yaşayan bir hanımefendiyi ziyarete giderken düzenlenecekti. Komutan bunu duyar duymaz hemen elli okçuyu yanına almış ve oradan ayrılmıştı. Fakat hanının bulunduğu Saint-Antoine Sokağı hanımefendinin yaşadığı sokağa bir hayli uzaktı. Ama her şeye rağmen, belirtilen saatten yarım saat erken gelmişti.

Bu, Neuvy'nin açıklamasıydı.

Zafer kazanmış gibi hisseden La Varenne, sabırsızlıkla kralın nasıl on birde değil de saat dokuza doğru çıktığını anlattı. Yiğit Jehan'ın saldırısını ballandıra ballandıra kendine göre uydurarak anlattı. Ve kanıt olarak da morarmış ve şişmiş gözünü gösterdi.

Praslin de kendisi ve Pardaillan arasında geçenler anlattı.

Bu açıklamalar kısık sesle söylenmişti. Ancak Pardaillan'ın ve Yiğit Jehan'ın çok iyi duyan kulakları vardı. Üstelik dudak okuyabiliyorlardı. Hemen hemen her şeyi anlayabildiler.

Pardaillan, Yiğit Jehan'a gözlerini dikmiş ve düşünüyordu:

"Yani bu genç adam suikastçıların başı mıydı? E, tabii ki her şeyden sonra imkânsız değil... İyi yaşamak gerek... Yine de La Varenne'in bu çocuğa çok büyük bir kin beslediğini düşünüyorum. Belki de yediği dayaktan olsa gerek. Komutana anlattıklarının uydurma olduğu o kadar belliydi ki... Zavallı... Hem en başta mantıklı uydurmak gerekir. Abartılacaksa da mantıklı abartılsın. Böyle muhteşem görünen bir gencin, sadık bakışlara sahip birinin, böylesine güçlü birinin korkak olamayacağını söylemek için elbette dedektif olmaya gerek yoktur... Bahsettiği saldırı oyununa gelince... Neyse ki her şeyi kendi gözlerimle gördüm, ne olduğunun farkındayım. Krala yapılan herhangi bir saldırı girişiminin pekâlâ büyük bir suç olduğunu biliyorum. Krala karşı işlenen suç... Ama anlamadığım bir ifade var. Neden krala karşı?

"Bu genç adam bu namus hırsızının cezasını vermek için onun bir taç giyip giymediğine mi bakacaktı? Suçların cezalandırılma sistemi rütbeye göre mi değişecek? Bu çocuk karşısındakinin kim olduğunu umursamadan sevdiği kızı savundu. Of! Bana öyle geliyor ki doğanın iğrenç yasasına riayet etmekten kaçınıyor. Nasıl ki bir baba, bir eş veya bir erkek kardeş; karısını, eşini, kızını, gelinini üst sınıflardaki unvanlara sahip birine, kadınları insan yerine koymadan, bir eş olarak teslim ettiği vakit zenginliğe boğuluyorsa, herkes

tarafından onurlandırılıyorsa ve bir halt yemiş gibi bununla övünüyorsa, aslında bir o kadar utanç duyacak, yerin dibine girecek, aldığı nefesi her geri verişinde giderek zorlanacak. İşte çok büyük bir başarıymış gibi zavallı insanların önüne sunulan bu olayın neresinde adalet? Ben yaşamadım mı sanki? Uzun yıllar önce ben de muhteşem bir genç kızı sevdim. Güzel, saf, masum, sevimli bir genç kız... Herkesin âşık olabileceği bir kadını sevdim... Ve onu unvanlarına sığınmış zavallı, vahşi adamlardan nasıl savunmak zorunda kaldığımı hatırlıyorum. Kraldan, düklerden, komutanlardan, prenslerden... Kaç kez bu yırtıcıların eline düştüm, kaç kez yakalandım... Kaç kez ölümlerden ölüm beğendim... Ama Tanrı'ya şükür ölmedim. Hâlâ bir düzineden daha da fazla aşağılık yırtıcı hayvanla dövüşmeye gücüm, keskin pençelerim var. Bir sürü prensle, papaza, kralla, dükle savaştım... Öyle görünüyor ki sapkınlık, lanet olası sapkınlık, içinde saygı bulunduran tüm olayları ve duyguları yok ediyor!"

Yiğit Jehan da bu sırada kendi içinde düşünüyordu:

"Komutana saat on bire doğru kralı öldüreceğim söylendi. Bu nasıl mümkün olabilir ki! Yola çıktığımda doğru düzgün kimseyi tanımıyordum bile. Ama bu durumu bilen, fırsatçı, benden intikam almak isteyen biri olmalı? Aklım almıyor kim olabilir? Kim? Kim? Peşine düşeceğim. Sanırın çok çetin bir düşman edindim kendime. Eve zorla girip oradaki herkesi öldürmeye karar verdiğimi kimse bilmiyordu. Yoksa biri biliyor muydu? Gerçekten biri biliyor olabilir miydi? Tabii ya! Léonora Galigaï biliyor. Bu gece birinin sevdiceğimin evine gireceğini bana söyleyen de oydu. Bayan Galigaï! Peki ya bu hırsızın kral olduğunu biliyor muydu? Komutan tarafından uyarılacağını? Tabii ya! Yoksa komutan kralı kurtarmak için oldukça geç gelirdi. Kahretsin! Bu da beni durdurmazdı ve her şeyi yapabilirdim! Of! Sanırın olanı biteni çözdüm. Rezilliğin daniskası! Bu kadar entrika olması mümkün mü? Zavallı aptalın tekiyim! Yazık size Léonora ve Concini! Size aldanmayacağım ve her şeyin üstesinden geleceğim!"

Pardaillan ve Yiğit Jehan bunları düşünürken, gözlerini saatten ayırmayan Yüzbaşı Preslin ve La Varenne, bir açıklama yapmak için Komutan Neuvy'nin yanına gidiyordu.

Mösyö Neuvy bu tertibatı aldıktan sonra yanına yaklaşan La Varenne'e sordu:

"Ooo, sizi selamlarım, Marki de Varenne! Haber aldığıma göre burada majeste krala karşı bir suikast hazırlanmış. Elebaşı da gayet azgın bir serseriymiş."

La Varenne sevincinden zıplayıp:

"Tam üstüne bastınız komutan!" diye bağırdı. "Herif kudurmuş gibi. Az kalsın kralımızı öldürecekti. Majeste eve kaçmak suretiyle canını kurtardı. Azgın haydut şimdi kapıda onun çıkmasını bekliyor!"

Mösyö Neuvy bu bir araba lakırtıyı dinlerken yüzbaşı ile askerlerini de fark etmişti:

"Peki bu askerler nedir?" dedi. "Yanılmıyorsam Yüzbaşı Praslin de başlarında."

La Varenne sinsi bir tarzda atıldı:

"Bırakın Tanrı aşkına! Onları ben imdada çağırdım ama o Praslin mankafasına dert anlatmaya imkân mı var? Gelip burada haydutlarla gevezeliğe daldı."

Neuvy aldığı bu bilgiyi yeterli görmüş ve genç kızın kapısında askerlerden ayrı bekleyen iki adamdan birinin tutuklamaya geldiği haydut olması gerekeceğini düşünmüştü. Atını bir iki adım ilerleterek La Varenne'e:

"Bunların hangisi suçlu?" dedi.

"Hangisi olacak? Şu genci."

"Ya öteki kim?"

"Şövalye Pardaillan'mış!"

Neuvy'nin gözleri hayretle açıldı:

"Şu meşhur Pardaillan!"

"Meşhur Pardaillan ama azılı haydudu korumaya kalkıyor!"

"Merak etmeyin. Babam olsa gözünün yaşına bakmam!"

Neuvy böyle diyerek karşıda, evin önünde hâlâ hareketsiz duran Pardaillan'la delikanlıya seslendi:

"Mösyö Pardaillan! Siz şu tarafa çekilin! Delikanlı! Siz de derhal teslim olun. Kral adına..."

Pardaillan'ın tasasız ve alaycı sesi duyuldu:

"Mösyö Neuvy, bu şekilde ancak askerlerinize emir verebilirsiniz. Adına konuştuğunuz kral ise kendisi adına konuşacak kadar yakınımızdadır."

De Neuvy, Pardaillan'ın bu beklemediği sözleriyle şaşırıp bozulmuştu. Ama ortada söz konusu olan şey, kralın hayatıydı. Böyle bir durumda Pardaillan'a önem veremezdi. Üstelik şövalyeye kızmıştı da.

"Tekrar ediyorum, oradan çekilin!" dedi. "Siz de Praslin, eğer bizimle birlikte iş görecekseniz şu haydudu yakalayın. Görmeyecekseniz tarafsız kalın ve bir tarafa çekilin."

Yüzbaşı bu sözlere cevap vermeden askerlerine bir işaret çakıp oradan uzaklaştı. Bu sırada Pardaillan kılını bile kıpırdatmadan, dudaklarında hâlâ müthiş bir tebessüm olduğu halde eli kılıcının kabzasında bekleyen delikanlıya bir işaret çaktı ve muhafız komutanına:

"Burada kalmamı kral hazretleri emir buyurdular!" dedi.

De Neuvy çok patavatsız ve sinirli bir adam mıydı nedir, en söylenmeyecek sözü söyleyiverdi:

"Size inanmıyorum! Çekilin oradan! Ya da şu serseriyi bize teslim edin!"

Pardaillan'ın gözlerinden adeta ateş fışkırdı. Bir saniye Jehan'a baktı. Karşılarında ister yüz ister bin kişi olsun, onlara vız gelirdi. Kararlarını o anda verivermişlerdi. Birlikte sahanlığa fırladılar. Şövalye gür sesiyle haykırdı:

"Yüreğin varsa gel de yakala!"

Öfkesi topuklarına çıkan muhafız komutanı emrini verdi:

"Tutun şunları!"

Aynı anda La Varenne'in de Jehan'ı göstererek bağırdığı duyuldu:

"Şunu sağ yakalayın! Cellada teslim edilecektir!"

Bu söz gürültü arasında kaybolup gitti. La Varenne heyecan içinde, sonucundan hiç endişe etmediği dövüşü seyre koyuldu.

Pardaillan'la Yiğit Jehan yerden bir metre kadar yükseklikteki sahanlıkta, arkalarından emin bir durumdaydılar. Karşılarında ne

kadar kalabalık bulunursa bulunsun çevrelerinin sarılması ihtimali yoktu.

Ancak karşıdan saldırıya uğramaları söz konusuydu. Kılıçlarını çekmiş ve saldırıyı karşılamaya hazırlanmışlardı.

Askerlerden yirmi kadarı hemen kılıçlarını çekerek ileri atıldı.

Yiğit Jehan'la Pardaillan üzerlerine saldıran yirmi kişiye o kadar büyük bir cesaret ve ustalıkla karşı koydular ki birkaç dakika süren bir çatışma sonunda askerlerden altısının kanlar içinde yerlere serilmiş olduğu ve birkaçının da aldıkları yaralardan yılarak duraladıkları görüldü.

Neuvy adamlarından altısının daha ilk hücumda yere serildiğini ve bir o kadarının da yaralandığını görünce hayretinden ne yapacağını, ne diyeceğini şaşırdı. İlk hücum birliği böyle feci bir şekilde yarıya inince hücum da zınk diye duruvermişti.

Tek başlarına bu müthiş saldırıyı karşılayan ve en ufak bir yara bile almamış olan iki dövüşçü ise hücumun durduğunu görünce hemen kılıçlarını indirdiler, meydan okuyan bakışlarla ortalığı süzüyor ve heykel kadar hareketsiz bekliyorlardı. Şövalye, hayret edilecek kadar sakin ve kaygısız görünüyordu. Gözlerinde kurnaz bir parıltı, dudaklarında da alaycı bir gülümseme vardı. Jehan ise oldukça heyecanlıydı ve saldırmaya can atıyordu. Nitekim sonunda sabredemeyerek öfkeden titreyen bir sesle şövalyeye sordu:

"Şu cellat yamaklarına biz mi saldırsak dersiniz?"

Pardaillan'ın bir düşündüğü olmalıydı. Belki durumun kendileri için pek o kadar parlak olmadığını genç arkadaşından daha iyi anlıyor, belki de kuvvetini harcamamak için savunma durumda kalmayı tercih ediyordu. Jehan'ın gözü pekliği hoşuna gitmekle beraber tasasız bir surette omuz silkerek delikanlıyı cevapsız bıraktı.

Dövüşte itaat etmenin ne demek olduğunu asla bilmeyen Yiğit Jehan ömründe ilk defa olarak başkasının iradesine boyun eğdi ve hücuma geçme kararını vermeyi Pardaillan'a bıraktı. Ama şurası da kesindi ki Pardaillan'ın yerinde bir başkası olsaydı delikanlının ona boyun eğmesine ihtimal verilemezdi. Oysa Pardaillan başkaydı. Jehan'a her bakımdan örnek olacak bir insandı. Delikanlı onun değerini kısa zamanda anlamış, özellikle soğukkanlılığına hayran kalmıştı.

Bir taraf hiç hücum arzusu göstermediği, öbür taraf da kendini korumaktan başka bir düşünceye sahip olmadığı için ortalık derin bir sessizliğe gömülmüştü.

Tam bu sırada bu derin sessizliği bozan acı bir feryat yükseldi.

Bu feryadı La Varenne koparmıştı.

Acaba ne olmuştu da La Varenne böyle bağırmıştı?

Doğrusunu söylemek gerekirse bu çiçeği burnunda marki, muhafız komutanının yanına sokulup kendisini saldırmaya kışkırttığı zaman emeline erişeceğinden hiç şüphe etmemekteydi. İki dövüşçüyü ölü veya diri ele geçireceklerine inanıyordu. Pardaillan'ı pek hesaba kattığı yoktu. Şövalye ister ölsün ister kurtulsun, onca önemli değildi. Ama Yiğit Jehan hakkındaki tasarısı büsbütün başkaydı. Onun her ne pahasına olursa olsun yakalanıp cellada teslim edilmesi, vazgeçemeyeceği bir gaye olarak zihnini kurcalayıp duruyordu. Bu yüzden değil miydi ki dövüşün başında avazı çıktığı kadar:

"Onu sağ yakalayın! Cellada teslim edilecektir!" diye bağırmıştı.

Fakat La Varenne sonradan iki adamın akıllara durgunluk veren savunmasını görünce onları yakalamanın hiç de öyle sandığı kadar kolay olmayacağını ve bu gidişle intikamının alınma ümidinin pek zayıflamakta bulunduğunu büyük bir kızgınlık ve sinirlilik içinde kabul etmek zorunda kalmıştı. Jehan'ın hakareti o kadar yüreğine işlemişti ki beceriksiz askerlerin başaramadığı işi kendi başına yapmaya karar verdi. Bu belki de çılgınlıktı ama La Varenne'in kafası aklını bulandıracak derecede kızmıştı. Marki de La Varenne sinsi sinsi ilerleyerek iki adamın kılıç salladıkları sahanlığın dibine yaklaştı. Yere çömelmiş ve başı iki adamın ayakları hizasına ulaşmıştı. Jehan'ın tam arkasında bulunmuyordu ama önünde de değildi ve delikanlının bacaklarına şöyle bir kılıç vurursa onu hiç şüphesiz yerinden kımıldayamaz bir hale getiriverirdi.

La Varenne kılıcını ağır ağır uzattı ve vurmak üzere vaziyet aldı.

Bu ana kadar hiçbir şey sezmediği ve boş bulunduğu kesindi. Fakat La Varenne mi ihtiyatsızca bir hareket yaptı, yoksa kılıcının parıltısı mı Yiğit Jehan'ın gözüne çarptı nedir, marki tam kılıcını olanca gücüyle Yiğit Jehan'ın bacaklarına indireceği sırada delikanlının kılıcının keskin yüzü hilekârın suratına bir şimşek hızıyla iniverdi.

İşte o zaman La Varenne tüyler ürpertici feryadını basmış ve yüzü gözü kan içinde yerlere serilip kalmıştı.

Bu sırada Neuvy de içlerinden on on bir kişinin kanlar içinde yerlere serildiğini görerek öfkeden çılgına dönen ve bu yüzden de karmakarışık saldırarak kendilerini adamakıllı kırdıracak olan askerlerini bir düzene koymak ve daha sonra da ne yapacağını düşünmekle meşguldü. Şurası açıkça belliydi ki hiç de yabana atılmayacak iki yaman düşman karşısında bulunuyordu. Her ikisinin de pek ustaca silah kullandığını adamlarından onunun yerlere serilmesiyle anlamıştı. Fakat her ne olursa olsun son zaferin askerlerde kalması, hem kendisi ve hem de adamları için bir onur meselesiydi. Üstelik bu zaferin pek pahalıya mal olmaması gerekiyordu. Kaldı ki kralın iki adama karşı savaşan bu kadar askerlerden altısının ölmüş, bir kısmının da çarpışamayacak kadar ağır yaralanmış olmasından ötürü Mösyö Neuvy'yi tebrik etmeyeceği besbelliydi. Bu kadarı yetmiyormuş gibi şu iki Tanrı'nın belası dövüşçü kendisine yeni kayıplar verdirirse çok tehlikeli bir durum doğabilirdi, zira o zaman muhafız komutanı mevkisinden bile olabilirdi.

Neuvy bütün bunları kısa bir zamanda aklından geçirdi ve hemen bir plan tasarladı. Sonra da bu planı uygulamaya girişti. Adamlarını iç içe iki yarım çember şeklinde dizdi. Bunlar bir yandan doğruca iki silahşorun üstüne saldırırken bir taraftan da mümkün olduğu kadar ikisini çember içine almaya çalışacaklardı. Bu iki silahşor ölü veya diri, mutlaka ele geçirilecekti.

Muhafız komutanı adamlarına sıkı tembihlerde bulunduktan ve hücum şeklini düzenledikten sonra bir işaret verdi. Askerler aldıkları talimat gereğince iki asiyi sarıp yarım çember içine alıverdiler.

Pardaillan'la Yiğit Jehan bu yeni manevrayı derhal kavramışlardı. Gerçi silah arkadaşlıkları yeniydi ve birbirlerini pek tanımıyorlardı ama benzer tarafları çoktu. Her şeyden önce ikisi de keskin bir görüş sahibiydi. Birbirlerinin ne yapmak istediklerini çabucak seziyor ve ona göre bir karara vararak bu kararı hızla uygulamaya geçiyorlardı. Daima soğukkanlılığını koruyan Pardaillan'a göre gençliği yüzünden daha ateşli, daha coşkun ve sert bir karakterde olan Yiğit Jehan, her şeye rağmen iş başında Pardaillan'ınkinden aşağı kalmayan bir sakinlikle hareket ediyordu.

Sonuç şu oldu: Düşmanlarının başvurdukları taktiği görüp kavrayan silahşorlar bir an bakıştılar ve kararlarını çabucak verdiler. Üstünde bulundukları sahanlığın tam ortasına geldiler. Her taraftan yapılacak saldırıları rahatça karşılamak için sırt sırta verdiler ve gittikçe daralan asker çemberini kırmak için olanca güçleri ve ustalıklarıyla kılıç sallamaya koyuldular.

Pardaillan da Jehan da hayale kapılmış değillerdi. Elli kişiyle iki kişinin başa çıkmayacağı gün gibi ortadaydı. Fakat onlar için bir tek çıkar yol vardı: Savunmayı mümkün olduğu kadar uzatmak. Onların da yaptıkları zaten bundan başka bir şey değildi.

İki müthiş kolun havada döndürdüğü kılıçlar dört bir yana saldırmaya, hücum eden kalabalığa dalıp çıkmaya başlayınca iniltiler, feryatlar, bağırıp çağırmalar ve küfürler gırla gitmeye başladı. Yalnız, saldıranlar bu sefer ilk defaki gibi yılıp duraklamadılar. Emre uyup kayıplara aldırmaksızın hareket eder gibiydiler. Dağılmadılar, dayandılar.

Bu müthiş dövüşün gürültüsüyle çoktandır uyanmış ve pencerelere üşüşerek ya da sokaklara fırlayıp olayı seyre koyulmuş olan mahalle sakinleri iki adamın iyice sıkıştırıldığını görünce bir maç seyredenlerin heyecanıyla haykırışmaya koyuldular:

"Yakalandılar! Mağlup oldular!"

Fakat gerçek durum bu sözlere pek uymuyordu. Pardaillan'la Yiğit Jehan'ın üstleri başları kan içinde kalmış, pantolonları iyice yırtılmış, parça parça olmuştu. Yalnız ceketleri henüz sağlamdı ki bu da göğüslerine hiç kılıç darbesi yemediklerini gösteriyordu. Ayaklarından aldıkları yaralar ise önemsiz sıyrıklardan ibaretti ve bunlardan, vücutlarından çok çizmeleriyle pantolonları zarar görmüştü.

Ne yazık ki kalabalık karşısında bu durumlarını daha uzun zaman koruyamayacaklardı. Birazdan askerler de merdiven sahanlığına çıkacak, onların seviyesine erişecek, o zaman iki dövüşçünün bellerinden yukarısı da kılıç darbelerine hedef olacaktı.

Zaten çember iyice daralmıştı. Askerler evin kapısının önündeki merdivenin ilk basamağına ulaşmışlardı. Kalabalığın basamaklara sığmayan bir kısmı da sahanlığın başka taraflarından tırmanmaya çalışıyordu.

Dövüş artık sonuna yaklaşıyor, iki asinin dayanma güçlerinin

gittikçe azaldığı gözle görülür bir durum alıyordu.

Tam bu sırada çok sert bir ses şu emri verdi:

"Silahlarınızı derhal indirin!"

Askerler oldukları yere mıhlanmış gibi kalakaldılar. Neuvy ateş püskürerek sesin geldiği tarafa dönünce meşalelerin verdiği ışık altında hızla ortaya doğru ilerleyen bir adam gördü ve görür görmez de elinde olmaksızın:

"Kral!" diye bağırarak şapkasını çıkardı. Askerler de kılıçları kaldırıp saygı duruşunda bulundular.

Pardaillan'la Yiğit Jehan da bu gösteriye katılmışlar ve kılıçlarını kaldırıp zarif birer selam çakmışlardı. Ama bu selamın krala bir saygı gösterisi olarak mı yoksa askerlerle alay olsun diye mi verildiği pek belli değildi. Gerçi dövüş henüz sona ermediği için yenenlerle yenilenlerin kimler oldukları pek bilinemiyordu ama iki silahşor sapasağlam oldukları halde düşmanlarından bir sürüsü yerlerde, kanlar içinde yatıyordu.

Bu manzara Pardaillan'la Yiğit Jehan'ı seyircilerin gözünde ister istemez galip duruma getirmişti. Zaten ikisi de bu selamdan sonra dövüşü bitmiş sayıyor olacaktı ki biraz önce çarpışanlar onlar değilmiş gibi hemen kılıçlarını kınlarına sokup bir törendeymiş gibi heykel kadar hareketsiz durdular.

Fakat gözlerinin ucuyla birbirlerini süzüyor, birbirlerine gülümsüyorlardı. Her ikisi de hayatından memnundu. Hallerinde de öyle bir kendine güven vardı ki kral bir an durup elçisini hayranlıkla seyretmekten kendini alamadı:

Bu sırada Pardaillan, arkadaşına hafifçe mırıldandı:

"Sanırım ki bu tam zamanında oldu."

Jehan, Pardaillan'ın sözünü doğruladı:

"Gerçekten öyle."

YEDİNCİ BÖLÜM

Bertille gayet saygılı bir tavırla kralı son derece sade döşenmiş bir odaya götürmüştü. Bu küçük oda, misafir odası olarak kullanılıyor ve evin arka tarafında bulunuyordu. Bir tek penceresi vardı ve Courbâton Çıkmazı'na bakıyordu.

IV. Henri küçük odaya girince kendisini gözüne kestirdiği bir koltuğa bıraktı. Karşısında duran genç kıza düşünceli bir tavırla baktıktan sonra içini çekti ve şefkatli bir eda ile:

"Oturun yavrum," dedi.

Genç kız bir şey söylemedi. Usulca kralın karşısındaki bir koltuğa ilişti.

Henri, genç kıza bir kere daha uzun uzun baktıktan sonra tekrar içini çekti ve aynı müşfik tavırla:

"Demek siz Blanche de Saugis'nin kızısınız ha?" dedi.

Bertille nazik fakat soğuk bir eda ile cevap verdi:

"Evet, bundan on altı yıl önce beni doğururken acı ve kahırdan ölmüş olan Blanche de Saugis'nin kızıyım. Annemin bir kocası olmadığı için kötü düşünceliler benim gibilere gayrimeşru derler. Yani sizin tahmin ettiğiniz gibi ben evlilik dışı doğmuşum. Babamı da herhalde tanırsınız."

Bu sözleri çok acı ve çok yürekler sızlatıcı bir eda ile söylemişti. Kral utanmış gibi yere baktı. Sonra tutmayı başaramadığı bir heyecanla fısıldadı:

"Kızım!"

Kendi evladı olduğunu daha yeni öğrendiği bu genç kıza karşı hissettiği tutkunluğu ve bu eve ne amaçla geldiğini düşündükçe heyecanlanıyor, utançla bir vicdan azabı duyuyordu. Yıllar önce bu genç kızın annesinin evine de böyle girmişti. O zamanlar temiz bir genç kız olan zavallı kadının kızına da aynı hisleri beslediğini

hatırladıkça adeta yerin dibine geçiyordu.

Genç kız, kraldaki bu duyguların sebebini sezemediği için endişelenmeye başlamıştı.

Kral kendi derdine bu kadar dalmayıp da Bertille'e biraz daha dikkatle bakabilseydi genç kızın ürperdiğini ve ona hiç güven duymadığını sezerdi. Fakat ne o genç kızın içinden geçenleri anlayabiliyordu, ne de Bertille kralın içindeki korkunç savaşın farkındaydı.

Kral düşünüyor, kendini vicdan mahkemesinde temize çıkaracak sebepler arıyordu. Nitekim kısa zamanda Bertille'e karşı duyduğu bedeni aşkın aslında için için hissettiği bir baba sevgisi olacağına kendi kendini inandırmaya çalıştı ve bunu da başarınca büyük bir ferahlık içinde kendi kendine mırıldandı:

"Bu sevimli yavrunun kızım olduğu zaten içime doğmuştu."

Bu avuntu, içindeki vicdan sızısını dindirmeye yettikten başka, utanç duygusunu da sildi süpürdü.

Şimdi kala kala geçmişte yapmış olduğu kötülük kalıyordu. Ama bu da o kadar eskiye ait bir şeydi ki bunun yanında çocuğunu yıllardır arayıp sormamış, ihmal etmiş olması çok daha ağır bir suç sayılabilirdi. Ancak bu suçu da tamir etme imkânı vardı. Zira Bertille'in kendi kızı olduğunu bilmeden önce Henri'nin babalık görevini yerine getirmesi söz konusu olamazdı.

IV. Henri şimdi bu harikulade güzel kızın babası olmaktan adeta gurur duyuyordu. Ve kendi kendine şu güzel kızdan hiçbir şey esirgemeyecek, onu mutlu etmeye çalışacağına dair söz veriyordu. Bertille'i kaçak bakışlarla seyrediyor ve suçluluğunu unutabilmek için kendi kendine vaatlerde bulunuyordu:

"Bu dilber kız sarayımın süsü olsun! Onu en seçkin asillerden biriyle evlendireceğim! Onun mutluluğu için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacağım!"

Henri adeta kendini örnek bir baba olmaya alıştırıyordu. Nitekim bu düşüncelerinin o kadar etkisi altında kalmıştı ki heyecanla kendinden geçip kollarını kızına doğru uzatarak:

"Yavrum!" dedi.

Kral sanıyordu ki Bertille'i evlat olarak bağrına basmak üzere ona

kollarını açar açmaz sevincinden uçacak ve hemen kucağına atılıverecek...

Halbuki hiç de umduğu gibi olmadı.

Bertille bu babaca sevgi gösterisine son derece ilgisiz kaldı ve yerinden bile kımıldanmaksızın üzgün üzgün başını salladıktan sonra tarif edilmez bir hüzünle mırıldandı:

"Yazık ki babam yok! Ve bundan sonra da olmayacak!"

Bu söz kralın üzerinde soğuk bir duş etkisi yaptı. Bertille'e dikkatle bakınca genç kızın gayet ilgisiz ve mahzun, fakat vakur bir tavırla durduğunu gördü.

Kral ancak o vakit şimdiye kadar acılarla yoğrulmuş olan bu genç kızın mevkide ve servette gözü olmadığını anladı. Ve şimdi babasını bulmuş, o muhteşem bahanın kendisine sunacağı nimetler karşısında gözleri kamaşmış toy bir çocuk karşısında değil de kendini hesap vermek zorunda bırakacak amansız bir yargıç karşısında bulunduğunu anladı.

Henri geçmişteki suçları yüzünden güç bir durumda kalmayacağını sanmıştı ama yanıldığını hemen anladı.

Bununla birlikte mantıklı bir adam olduğu için yıllardır arayıp sormadığı bu evladının kendisine hesap sormakta haklı olduğunu kabul etmek zorunda kaldı.

Zaten bu eve karanlık ve bayağı düşüncelerle girmemiş miydi?

Durum böyle olunca hesap vermekten kaçmaya hakkı var mıydı? Kızının istediği açıklamaları yapmak zorundaydı. Sabırla, tahammülle onun sevgisini kazanmaya, kendisini haklı çıkarması mümkün olmasa bile suçlarını bağışlatmaya çalışacak ve sonra da babalık hakkından ve otoritesinden yararlanarak kızı için tasarladıklarını uygulamaya girişecekti.

Düşünüp de bu kararı verince kızının kendisine karşı soğuk ve yabancı davranmasına hak verdiğini belirten utangaç bir şefkatle sordu:

"Çok acı çektiniz, değil mi kızım?"

Bertille hiçbir yapmacık davranışta başvurmadan:

"Doğru. Çok acı çektim majeste," dedi.

"Suçun büyüğü bende. Bunu kabul ediyorum yavrum. Ama bana işlediğimden fazla suç yüklememelisiniz evladım. Çünkü zamanla siz de anlayacaksınız ki kralların hayatları ikinci derecede gelir. Onlar kendileri için değil, milletleri için yaşarlar. Dolayısıyla her vakit yüreklerinin dileğine boyun eğemez ve duygularını gösterdiği yoldan gidemezler yavrum."

Bertille soğuk bir eda ile onun sözünü kesti:

"Eğer majeste kendilerini en ufak bir ölçüde de olsa suçlamak istediğimi sanıyorlarsa çok aldanıyorlar. Ben kralın benden özür dilemesi gerektiğini asla aklımdan geçirmedim. Kral her şeyin sahibidir. Hesabını sadece vicdanına vermesi lazımdır. Bunu unutmayacağımı majestelerinin çok iyi bilmesini rica ederim."

Hiç ummadığı bu cevap karşısında şaşkına döndü. Fakat tatsız ve üzücü olacağını sandığı bir tartışmadan bir anda kurtulmuş olmak o kadar hoşuna gitti ki hemen eski neşesini buldu, keyfi yerine geldi. Yerinden fırlayıp odada bir aşağı bir yukarı dolaşırken bir yandan da konuşmaya başladı:

"İşte anlayışlı kız dediğin böyle olmalı. Görüyorum ki siz güzel olduğunuz kadar akıllısınız da. Şimdi hiç itiraza kalkışmayınız. Birçok suçum olduğunu size itiraf ediyorum. Ağır hatalar işledim, orası öyle, fakat hepsini affettirmek kararındayım. Bundan böyle geleceğinizi en iyi şekilde düzenlemek benim görevim kızım. Sizi dünyanın en mutlu insanı görmek isterim. Bütün dileklerinizin yerine getirileceğinden emin olun."

Bertille gayet ciddi bir tavırla cevap verdi:

"Şu halde kraldan bir ricada bulunmaya cesaret edeceğim. Bu ricama karşılık majestelerinin bana vadetme lütfunda bulundukları bütün güzel şeylerden vazgeçeceğimi ve bunların hepsini elde etmişçesine kendimi mutlu sayacağımı bilmelerini rica ederim."

Genç kızın kendisine bu kadar çabuk ısındığını gören kral sevinçle haykırdı:

"Söyle yavrum! Eğer istediğin imkânsız bir şey değilse kabul ettim gitti!"

Bertille bir an düşündü. Fakat söyleyeceği şeyi değil, onu nasıl söylemek gerektiğini tasarlıyordu.

Nihayet sordu:

"Kapıda majesteyi bekleyen delikanlı hakkında kralın ne düşündüğünü sorabilir miyim?"

Henri her şeyi beklerdi ama böyle bir soruyla karşılaşacağını ummazdı. Gezinmeyi bırakarak genç kızın önünde durdu ve onun güzel mavi gözlerine bakıp düşündü: "Tamam! Şimdi can alacak noktayı yakaladık!" Bertille kralın soru dolu bakışlarına gözünü kırpmadan baktı. Kral bu cesaret dolu, temiz ve saf bakışlarda biraz utangaçlık sezer gibi oldu. Kurnaz bir gülümseyişle:

"Hele, hele," dedi. "Bu gencin beni hâlâ kapıda bekleyecek kadar çılgın olduğunu size kim söyledi bakayım?"

Genç kız insanı şaşkına döndüren bir inançla:

"Kendisi söz verdi ya!" dedi.

Henri ona dikkatle bakarak:

"Hımın. Eh, tabii," dedi. "Ne de olsa siz bu genci benden daha iyi tanırsınız ve onun sözünde durup durmayacağını da benden daha iyi bilirsiniz."

"Kim demiş? Ben onu hiç tanımam. Kendisiyle ilk defa olmak üzere bu akşam bir iki kelime konuştum. Hatta adını da benim yanımda majestelerine söyleyince öğrendim."

Genç kızın doğru söylediğini anlamak için, yüzüne bakmak yeterdi. Kralın aklına hiçbir şüphe girmedi. Bununla beraber sordu:

"Madem onu doğru dürüst tanımıyorsunuz, sözünde duracağını nereden biliyorsunuz?"

"Bu gencin yüzüne hiç bakmadınız mı majeste? Gerçi ben tecrübesiz bir kızım ama inanıyorum ki böyle bir yüzün sahibi asla yalan söylemez ve verdiği sözü tutar."

"Peki canım, öyle olsun. Diyelim ki sizin söylediğiniz gibidir. Yalnız onun hakkındaki düşüncem sizi neden bu kadar ilgilendiriyor, öğrenebilir miyim?"

Bertille aynı saflıkla cevap verdi:

"Çünkü o sırf benim için, yalnızca beni korumak için majestelerini kızdıracak kadar ileri gitti."

"Ya! Ona ne efendim? Sizin savunulmaya ihtiyacınız mı vardı ki?

Bildiğime göre hiçbir tehlike altında bulunmuyordunuz."

Bertille kralın gözlerinin içine bakarak sordu:

"Bundan kesinlikle emin misiniz majeste?"

Henri irkildi. Genç kızın şimdiye kadar yumuşak olan sesi birdenbire ciddileşmişti. Kralın kulağına bu seste bir suçlama edası gizliymiş gibi geldi. Gözlerini Bertille'in yüzüne dikmek istedi. Fakat genç kızın bakışlarında öyle acı bir sitem gördü ki utancını gizlemek için hemen arkasını dönüp odada gezinmeye koyuldu.

Sonra tekrar söze başladı:

"Nasıl oldu da bu delikanlı tam ben geldiğim sırada orada bulundu? Galiba bütün gecelerini sizin kapınızı beklemekle geçiriyor? İyi ama buna ne hakkı var?"

"Orasını bilemem!"

Bertille bu sözü söylerken kıpkırmızı kesilmişti. Henri gözlerini ondan ayırmaksızın sözüne devam etti:

"Bilmiyorsunuz demek, öyle mi? Halbuki ben biliyorum ve isterseniz size de söyleyebilirim: Sizi seviyor da ondan!"

Bu sözü kızını suçüstü yakalamış bir baba sertliğiyle ve onu utandırmak isteyerek söylemişti. Sanıyordu ki Bertille utanacak, başını yere eğecek, kısacası suçüstü yakalanmış kızlar gibi bir tavır takınacak...

Fakat Henri yanıldığını bir kere daha anlamakta gecikmedi. Genç kızın yüzünde utangaçlık şöyle dursun, derin bir mutluluk ifadesi belirdi. İncecik mavi damarları görünecek kadar şeffaf beyazlıktaki ellerini heyecanla kabaran göğsüne götürdü. Ateşli gözlerini göğe kaldırdı ve tatlı bir hülyaya dalmışçasına mırıldandı:

"Doğru. Kendi kendime bu kadar büyük bir mutluluğa layık olmadığımı tekrarlar dururdum ama şimdi anlıyorum, hissediyorum ki beni seviyor!"

Kral bir babaya hiç de yakışmayan bir kıskançlık öfkesi içinde bağırdı:

"Demek siz de onu seviyorsunuz?"

Bertille, Henri'yi büsbütün şaşırtan bir samimiyetle, yavaşça söylendi:

"Neden saklayayım? Ben aşkın ne olduğunu bilmezdim. Onun, balkonumun altından mağrur ve vakur bir tavırla geçtiğini, kıvılcımlar saçan gözlerinin tatlı bakışlarla beni okşadığını gördüğüm vakit mutluluktan içim ürperirdi. Ama yine de onu sevdiğimi ve onun beni sevdiğini bilmezdim. Sonra bu akşam, onun karşınıza dikilerek sizi kapıma yaklaşmaktan alıkoyduğunu görünce heyecandan yüreğim ağzıma geldi. Sizi hemen tanıdım. Şüphesiz o da tanıdı. Böyle olduğu halde kılıcını göğsünüze dayamaktan çekinmedi. Oysa krala isyan ettiğini pekiyi biliyordu. Bunu kimin için yaptı? Benim için."

Kralın kızgınlığı daha da arttı:

"Yoo... Mademki onunla ilgileniyorsunuz, bu tatsız olayı bana hiç hatırlatmamanızı rica ederim."

Genç kız, kralın sözlerini anlamamış olacaktı.

Gittikçe artan, mutlu bir heyecanla devam etti:

"Bu eşsiz cesaretini beni sevmesinden başka neye verecektim? Ben o anda ne kadar mutluydum bilseniz! Olanları heyecan içinde seyrettim ve delikanlının sizi öldürmekten çekinmeyeceğini anladım. Fakat o vakit de birdenbire sizin benim için ne büyük değerde bir insan olduğunuz aklıma geldi. Kanınızın dökülmesine izin veremezdim. Tam ortaya atıldım. Halbuki o zavallı, benim sizi kurtarmak isteyişime de başka anlam verdi. O kadar kederlendi ki kendini bile bile ölümün kucağına atmaktan bile çekinmeyecek duruma geldi. Ölmek istedi. Sizinle birlikte saraya kadar gitmeye söz verişi bir intihar değil de neydi? Benim uğrumda, benim yüzümden ölmek istiyordu. Bu besbelliydi. Ve ben bunu sezince damarlarımdaki kanın adeta donduğunu hissettim. Artık her şeyi anlamıştım. O ölünce ben de ölecektim. Çünkü onu seviyordum."

Genç kız sanki bunları krala söylemiyor da yüksek sesle kendi kendine konuşuyor gibiydi. Kralın varlığını tamamen unutmuş, güzel dudaklarım mutlu bir gülümseme süslemişti.

Kızına kıskançlıkla karışık bir hayranlık içinde bakarak bu sözleri dikkatle dinlemiş olan kral:

"Evet, ama artık bütün bu boş şeyler geçmişe karıştı. Bundan böyle düşünülmeye değmez," dedi.

Bertille bembeyaz kesildi. Henri'nin yüzüne endişe ve acı dolu gözlerle baktı:

"Kralın ne demek istediğini anlayamadım!"

"Şunu demek istiyorum ki fakir genç kızlık hülyaları yarınki parlak mevki ve durumunuzla bağdaşmaz. Acı olduğunu ağzınızla söylediğini geçmişinizle olan her türlü ilişkinizi kesmeniz ve geleceğinize yaraşır arzu ve emeller beslemeniz doğru olur."

Bertille bunu teklif eden kral babasını bir kere daha hayretler içinde bırakacaktı. Çünkü yüzünde Henri'nin beklediği sevinç yerine sonsuz bir acı belirdi. Genç kız krala döndü ve ellerini kavuşturup yalvarırcasına:

"Majesteden benimle meşgul olmamasını çok rica ederim," dedi. "Benim asalette ve zenginlikte gözüm yok. Emin olun ki ben o güzel sarayınızın keyfini kaçırırım majeste. Size sefil görünen bugünkü durumumdan memnunum. Kimsenin aslını bilmediği bir insan olarak kalmama üzülmüyorum. Tam tersine, bunun değeri bence çok büyük. Halimden çok memnunum ve bir tek emelim var: Olduğum gibi kalmak!"

IV. Henri hayretinden taş kesilmişti:

"Aman Tanrım! Bu nasıl kız böyle? Kendisine dünyada her insanın hayalini kurmaya bile cesaret edemediği şeyleri teklif ediyorum da oralı bile olmuyor!" diye düşündü. Sonra odanın fakirliğine ve perişanlığına işaret ederek:

"Şu sefalete bakın," dedi. "Ben size bir saray teklif ediyorum. Bir prenses olarak ömür süreceksiniz. Nedimeleriniz, uşaklarınız, maiyetiniz olacak. Çevrenizde bir sürü asil kadın ve erkek pervaneler gibi dönecek. Sürekli ve büyük bir geliriniz olacak. Sonra da yakışıklı ve cesur bir prensle evleneceksiniz. Bakın size neler teklif ediyorum! Reddetmeden önce iyice bir düşünün!"

Bertille ansızın kızarak bağırdı:

"İstemiyorum! Hiçbir şey istemiyorum. Ne unvan, ne servet, ne de koca istiyorum! Benim bir tek emelim var: Olduğum gibi kalmak. Bana annemden kalan mücevherler pekiyi bir servet demektir. Annemin arazisi de az çok geliri olan yerlerdir. Ben zaten zenginim majeste. Bundan emin olabilirsiniz. Ancak gelirimin büyük kısmını

fakirlere dağıtıyorum. Düşünmeye ne ihtiyacım var? Bundan yıllarca önce bir gün sizinle karşılaşacağımı ve bu karşılaşmada bana yapmanız ihtimali olan teklifleri düşünmüştüm. Daha o zamandan kararımı vermiştim. Size yalvarırım! Beni unutun ve olduğum halde bırakın. Eğer bu ricamı yerine getirirseniz beni kendinize ölünceye kadar minnettar bırakmış olursunuz!"

Henri şaşkınlıktan sersemlemiş bir halde:

"Ama bu deliliğin dik âlâsı!" dedi. "Bütün bunlara sebep şu ne idiği belirsiz delikanlıya rastlamanız oldu."

Genç kız hakaret kendisine yapılmışçasına alınarak dikildi. Güzel yüzünde sert ve soğuk bir ifade belirerek:

"Kral hazretlerinden şu ne idiği belirsiz dedikleri delikanlıya ne yapmak istediklerini sormuştum," dedi.

Henri bu soruya vereceği cevabı çoktan hazırlamış olacaktı ki gözlerinde kurnaz bir ışık parıldadı ve genç kıza dikkatle bakarak söylendi:

"Onun suçunun ne olduğunu biliyor musunuz?"

Bertille kül gibi oldu. Buna rağmen soğukkanlılığını kaybetmedi:

"Evet, bilirim. Bu suç kralı öldürmeye teşebbüstür."

"Mükemmel! İşte bu suçun cezası neyse onu görecektir."

Bertille bembeyaz kesildi. Bununla birlikte yine soğukkanlılığı elden bırakmaksızın ve kralı adeta tehdit eden bir tavırla:

"Affedilmesine hiç mi imkân yok?" dedi. "Bu kararınızdan sizi hiçbir şey döndüremez mi?"

Kral da soğuk bir eda takındı:

"Hiçbir şey."

Aynı zamanda da içinden soruyordu: "Hele dur bakalım ne yapacak? Doğrusu merak ediyorum."

Bertille'in yüzünde korkunç bir ifade belirdi. İşin garibi hâlâ soğukkanlılığını kaybetmemesiydi. Bir hayalet gibi ayağa kalktı. Gözlerini babasının gözlerine dikerek ona doğru yürüdü. Bitkin bir sesle fakat kararlı bir eda ile:

"Majeste!" dedi. "Sizden sevdiği delikanlı için af isteyen kız, Blanche de Saugis'nin kızıdır! Duyuyor musunuz majeste? Blanche

de Saugis'nin kızı!"

Henri bu çıkış karşısında bir an duraladı. Fakat genç kızın işi nereye vardıracağını da merak ettiği için sonuna kadar sabretmeye karar vererek aynı kararlı tavırla söylendi:

"Bu bir şey ifade etmez. Blanche de Saugis'nin kendisi de mezardan çıkıp yalvarsaydı cevabım yine değişmezdi!"

Bertille, "Zaten ben de sizden başka bir şey ummazdım!" demek istercesine ağır ağır başını salladıktan sonra heyecandan titreyen bir sesle söylendi:

"Tanrı şahidimdir ki şimdiye kadar sizi utandırmamak ve hele yüz kızartıcı olaylarla dolu olan bugünden hiç bahsetmek istemezdim!"

Henri birden endişelenerek sordu:

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Şimdi anlarsınız majeste. Eğer fırtına yalnız benim başımda kopmuş olsaydı susardım. Bunu siz de tahmin edersiniz. Fakat iş şimdi değişti. Çünkü şimdi sevdiğimi ölümle tehdit etmeye başladınız. O halde ben de size söyleyeceklerimi sonuna kadar söyleyeceğim. Eğer sözlerim sizi utancınızdan yerin dibine geçirirse suç sizindir. Çünkü bunu kendiniz istediniz!"

Merakını gidermek için işi bu kadar ileriye vardırmış olduğuna bin kere pişman olan Henri:

"Aman Tanrım! Bu kadar minimini ve cici bir ağızdan ne kocaman sözler çıkıyor!" diyerek meseleyi geçiştirmek istedi.

Bertille bunu duymamışçasına anlatmaya başladı:

"Bundan on altı yıl önce kral olduğu için yeryüzünde her kötülüğü yapabileceğine güvenen ve gönlüne göre eğlence arayan bir adam bu geceye benzeyen bir bahar gecesi, binbir hile ve dalavereyle masum ve saf bir genç kızın evine girdi. Siz o adamı pek iyi tanırsınız majeste. Çünkü o sizdiniz! Genç kız da benim annemdi. Görüyorsunuz ya... Bende yalan dolan yok. Ne olmuşsa onu anlatıyorum. Kendi düşüncemi kattığım da yok. Sizi düelloya davet etmesinden ötürü suçlu saydığınız genci bağışlamak istemiyorsunuz. Sanki o suç sizinkinden daha ağır bir suçmuş gibi. Ben, kurbanınızın kızı ve bizzat kurbanınız olan ben, yaptıklarınızdan ötürü sizi pekâlâ

affedebiliyor ve sadece olayları olduğu gibi anlatıyorum!"

"Çok teşekkür ederim, dilber yavrum. Devam edin. Cidden ilgilenmeye başladım."

Bertille soğukkanlı tavrını elden bırakmadı:

"O bahar akşamı bu adam, genç kızın namusunu iki paralık etmek, kendisini kirletmek için gücünden ve nüfuzundan yararlandı. Eğer yanılmıyorsam bu suç sizin affetmek istediğiniz suçtan bin kere daha büyüktür mösyö."

"Mösyö" hitabı kral için ağır bir hakaretti. Henri neredeyse bağırıp çağırmaya koyulacaktı ama kendisini çabuk toparlayıp hafifçe gülümsedi. Genç kız devam ediyordu:

"Oysa bilmiyordunuz ki... Hoş, bilseydiniz de bu durum sizi o suçu işlemekten alıkoyamazdı ya. Her neyse... Blanche de Saugis'nin taptığı bir nişanlısı vardı."

Henri'nin tüyleri diken diken olmuştu, sırtından soğuk terler boşanıyordu. Şimdiye kadar soğukkanlı görünmeye gayret etmişti ama Bertille gerçekten de kralın bilinmesini istemediği şeylerden de bahsetmeye başlamıştı ve bu şeyler kralı gitgide huzursuz ediyordu.

Bertille devam etti:

"Annem başına gelen utandırıcı olayı sevdiği gence söyleyemedi. Artık kendisini o delikanlıya layık görmediği için bir bahane bularak ondan ayrıldı. Fakat o asil delikanlı annemin icat ettiği bahaneye kanmayacak kadar kendisini seviyordu. Annemi zorladı ve nihayet işin aslını kendisinden öğrendi. Bunun üzerine asil ruhu isyanla dolmasına rağmen annemden vazgeçmedi ve kendisiyle birlikte başka bir yere göç etmeyi, orada evlenmeyi teklif etti. Bu, cidden övünülecek bir teklifti. Fakat ne yazık ki annem bu teklifi kabul etmeyecek kadar mağrurdu. O vakit sevgililer, birlikte, acı gözyaşları dökerek durumlarına şerefli bir çözüm yolu aradılar ve nihayet ölümle birleşmekte karar kıldılar. İntihar etmek için hazırlanmışlardı ve kararlarını uygulayacaklardı ki bir gün, Blanche de Saugis anne olduğunu anlayıverdi! O zaman ne yaptılar, neye karar verdiler biliyor musunuz majeste? Annemin karnındaki varlığı hayattan mahrum etmeye hakları olmadığını düşündüler. Ve ancak çocuk doğduktan sonra korkunç tasarılarını uygulamayı kararlaştırarak beklediler. Annem beni doğurduktan sonra öldü. Doğumdan bir gün sonra annemle

sevgilisi ölümü aynı kadehten içmişlerdi. Saugis'ye giderseniz efendim, aynı mezarın üzerinde çift haç göreceksiniz. Bir adamın sarhoş olduğu için, kral olduğu için, dikkatini dağıtmak ve eğlenmek istediği için hayatta ayırdığı insanlar, ölümde birleştiler. Bu acıklı macera böyle kapanmış oldu. Şimdi size sorarım mösyö. Buna iki katlı cinayet denmez de ne denir?"

Kralın bütün neşesi sönmüştü. Genç kızı kışkırtıp söylettiğine bin kere pişmandı. Sessizce dinliyordu.

Kızı onun sustuğunu görünce acıklı bir tavırla devam etti:

"Böylece doğuşumun ikinci günü anasız babasız kalıvermişim. Fakat ta neden sonra öğrendim ki benim hayatta bir babam varmış. Fakat bu baha neredeydi? Ne iş yapıyordu? Kimdi? Bunları bilmiyordum. Annemin ölümünden sonra bana bakan ihtiyar bir sütnine bana sık sık babamla karşılaştığım takdirde kendisini affetmem lazım geldiğini söyler dururdu."

Bertille yorulmuş gibi, bir an sustu.

Henri gayet yavaş bir sesle ve cesaretsiz bir tavırla söylendi:

"Benim için olduğu kadar sizin için de acı olan bu hatıraları niçin tazeliyorsunuz?"

"Bilmeniz lazım da ondan. Hem zaten bunu siz istediniz. Benim hiç niyetim yoktu ki. Evet, ne diyordum? İşte şöyle böyle iki sene oluyor, sütninem beni Paris'e getirdi. Buraya niçin geldiğimizi sorduğum vakit bana babamın Paris'te oturduğunu, bu büyük şehirde ona yakın olacağımı ve böylelikle kendisine rastlama ihtimalimin daha çok olduğunu ve onun da beni tanıması için daha fazla fırsat bulabileceğimi söyledi. Ama babamın yüzünü ondan sonra da göremedim. Halbuki sütninem babama haber verdiğini söyler dururdu. Acaba babam benim varlığımı bildiği halde neden gelmemişti?"

Kral atıldı:

"Şerefimle yemin ederim ki bana bunu haber veren olmadı!"

Genç kız bir an dikkatle ve soğuk bir tavırla onun yüzüne baktıktan sonra:

"Mümkündür," dedi. "Aradan geçen zaman içinde zaten iyice ihtiyarlamış, çökmüş olan sütninem de hastalandı ve ölürken bana küçük bir kutu vererek bu kutunun içindeki kâğıtları okumamı

tembih etti. Ben, doğumumun ve annemin ölümünün sırrını işte bu suretle öğrendim. Fakat öğrendiğim şeyler çok acıydı. Özetle hayatı hiç bilmeyen, gözü kapalı, on beş yaşında bir genç kız için bu gerçekten birer korkunç darbeden başka bir şey olamazdı. Böyle olmasına rağmen ihtiyar sütninem af duygusunu bana öyle aşılamıştı ki babam olduğu halde beni arayıp sormayan adama lanet okumak aklımdan bile geçmedi. Ama bu babayı tanımayı da çok istiyordum. Bir gün gizlice babamı doya doya seyrettim. Artık doğduğum yere dönmem gerekirdi ve dönebilirdim de. Bilmem hangi gizli ümit beni Paris'te kalmaya zorladı. Emin olunuz ki babamın bir kral olması beni ne sevindirdi ne de gururlandırdı. Yalnız, bazı bazı kendi kendime, bir kralın nasıl bu kadar alçalmaya, bu kadar düşmeye razı olabileceğini soruyordum. Her şeye rağmen bir kerecik olsun konuşmak ve kendisini affetmek isteğiyle yanıp tutuşuyordum. Başka bir dileğim yoktu ve kralın beni evlat olarak tanıması veya tanımaması benim için hiç önemli değildi. Zira prenseslik gözümü kamaştırmıyordu. Babamı bir kere öpmek, sonra da çıkıp doğduğum eve dönmek... İşte bütün dileğim ve emelim buydu. Başka hiçbir düşüncem olmadığına inanın. Halbuki babam beni görmeye gelmedi. Hiç gelmedi. Artık kendisini unutmaya başlamıştım."

"Öyle ama nihayet geldim işte. Gerçi biraz geç oldu, bunu itiraf ederim."

Genç kız kırgın bir sesle:

"Keşke hiç gelmeseydiniz, çok daha iyi olurdu," dedi.

"O da ne demek?"

Bertille birden korkunç bir nefret ve kızgınlıkla bağırdı:

"Bu demek ki, benim evime de tıpkı bundan on altı yıl önce annemin evine girdiğiniz gibi girmek istediniz! Eğer size kim olduğumu söylemeseydim anneme yaptığınız rezil hareketi onun kızına da, yani öz kızınıza da yapmaya kalkışacaktınız!"

Henri ne söyleyeceğini şaşırmıştı:

"Aklınızı mı kaçırıyorsunuz siz kızım?" diye kekeledi.

Bertille kralın burnunun dibine kadar sokuldu ve gözlerinin içine bakarak:

"İki kere el çırparak verdiğiniz ve benim tesadüfen balkondan duyduğum işaretin ne anlama geldiğini bana söyler misiniz? Hain Colline Colle'un her akşam sıkı sıkı kilitlediği kapı bu akşam acaba neden açık duruyordu? Ve bu rezil kadına bu akşam kapıyı açık bıraktırmanızın size kaça mal olduğunu bana söyleyebilir misiniz?"

Kral iyice afallamış ve kızının bakışları karşısında dehşet içinde gerilemek zorunda kalmıştı. Bertille:

"Bakıyorum ben yaşta bir genç kızın bu kadar hile ve düzeni nasıl meydana çıkarabildiğini kendi kendinize sorar gibisiniz. Ama annemin alın yazısının bana, ben yaştaki genç kızları hiç bilmemeleri gereken birçok şeyi öğretmiş olduğunu unutmayın. Bu da sizin korkunç eserlerinizden biridir. Görüyorsunuz ya mösyö, sizden çok şey istemeye hakkım var. Halbuki ben sizden yalnız tek bir şey istedim. Bir sözü, bir tek davranışı unutmanızı rica ettim. Onu bile reddettiniz. Peki, öyle olsun! Hem doğrusu da budur. Başladığınız işi tamamlamanız lazım. Annesinden sonra kızını da öldürmelisiniz. Öyle ya, ortada mükemmel bir sebep var. Ben de onun gibi size hakaret ettim! İkimizi de zindana gönderin! Ben zaten hazırım! Hiç değilse bu sayede sizin sayenizde anneyle kız, sevdikleri erkeklerle ölümde olsun birbirlerine kavuşurlar!"

Genç kız, gözleri bir ateş nöbeti geçiriyormuşçasına kızarmış bir halde, mağrur bir tavırla doğruldu. Yavaş yavaş kendini toparlayan kral onu hayranlıkla seyrediyor ve düşünüyordu: "Ne demek istediğini nihayet anladım. Sevdiği erkekle beraber ölmek istiyormuş. Bir saat öncesine kadar tanımadığı adamı bu kadar sevmesi akıl almaz doğrusu. Ama bu da pekâlâ gerçek işte. Hem canım, buna ben ne diye karışıyorum? Kızcağızın hayatına istediği düzeni vermesine neden engel olayım? Böyle olması ikimiz için de daha hayırlı olur. Kendisini saraya götürünce başıma bir sürü dert açabilir. Kızcağız bal gibi haklı. Mademki öyle istiyor, olduğu gibi kalsın. Ama cidden hoşuma gitti. Cesur, dürüst ve son derece zeki bir kızmış meğer. Eh, ne de olsa damarlarında akan kan benim kanım."

Tam genç kıza cevap vereceği, üzülmemesini, işlerin istediği gibi yürüyeceğini söyleyeceği sırada birdenbire dışarıdan gelen gürültüyü duyarak kulak kabarttı.

Bertille de bu gürültüyü işitmişti. Kralı umursamadan balkona

koşup sokağa baktı. Sonra ölü yüzü gibi renksizleşen yüzüyle oda kapısına yöneldi. Kral da arkasından koşmuş sesleniyordu:

"Nereye gidiyorsunuz?"

"Baksanıza, adamlarınız onu öldürmeye uğraşıyorlar! Ben de onunla birlikte ölmeye gidiyorum."

"Canım, onun ölümünü isteyen kim? Hâlâ anlamadınız mı?"

Sonra adeta kral olduğunu yeni hatırlamış gibi emredercesine sözlerine ekledi:

"Buradan kımıldamayın matmazel. Emir vermenin her yerde ancak bana ait olduğunu daha fazla unutmamak gerek."

Sonra o da balkondan sokağı dikkatle seyrederek durumu kavradı ve balkon kapısını ittikten sonra içinden:

"Mükemmel. Daha üç dört dakika dayanabilirler. Tam zamanında yetişeceğim demektir," diye söylendi. Ve sonsuz bir heyecan içinde bekleyen Bertille'e dönerek yumuşak bir sesle:

"Evladım, babanız ve kralınız olan bana ettiğiniz her türlü hakareti affediyorum," dedi. "Şimdi siz susun da ben sözümü bitireyim. Sizi hiçbir şeye zorlama niyetinde değilim. Kararı yine siz veriniz. Hayatınızı istediğiniz gibi düzenlemekte sizi serbest bırakıyorum. Birkaç gün sonra tekrar gelip sizi göreceğim. Merak etmeyin, bu sefer güpegündüz geleceğim ve yanımda öyle insanlar bulunacak ki kimse ziyaretimin kötü bir amaç taşıdığını düşünemeyecek. Şimdi beni lütfen kapıya kadar götürün de geç kalmayalım!"

Bertille heyecan içinde atıldı:

"Gelin majeste! Çabuk gelin! Tanrı aşkına çabuk!"

Kral:

"Bir dakika!" dedi. "Dışarıdaki kalabalık bu saatte sizin evinizden çıktığımı görürse ne der? Gerçi babanızım ama bunu bizden başka bilen mi var?"

"Bence bunun hiç önemi yok. Şimdi vakit kaybetmemek daha doğru olur."

"Siz dediğime kulak verin de ötesine karışmayın. Ben tam vaktinde yetişeceğimi biliyorum kızım. Bu evin arka kapısı filan yok mu?"

"Olmaz olur mu majeste? Courbâton Çıkmazı'na açılan bir kapısı var. Gelin de çabucak gidelim."

Bertille önden, kral arkadan hızla yürüdüler.

Bir dakika sonra kral dışarıda devam etmekte olan eşine zor rastlanır dövüşe yetişmiş ve tam zamanında kesin emrini vererek okçuların hücumunu bıçakla kesercesine durdurmuştu.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kral IV. Henri tam evin karşısında, meşaleleri tutan askerlerin ortasında durarak sıkkın bir tavırla sordu:

"Bu nedir Neuvy?"

Komutan pek şaşkın bir durumdaydı. Yavaş yavaş içine bir kuruntu girmeye, pot kırmış olmaktan korkmaya başlamıştı. Kral saraydan dışarıya gizli ve yalnız çıktığı vakitler, hangi nedenle olursa olsun, etrafında gürültü edilerek kendi varlığının belli edilmesinden hiç hoşlanmazdı. Majestenin sıkkın hali komutanının hiç hoşuna gitmemişti. Bir papara yiyeceğinden ödü kopuyordu. Ya şimdi kral böyle önemsiz bir olay uğrunda yapılan gürültü patırtıdan dolayı kendisini haşlarsa? Fakat olayın hiç de önemsiz olmadığını ve Yiğit Jehan aleyhinde kendisine sayısız evrak gönderilmiş bulunduğunu aklına getirince biraz ferahladı. Ne var ki krala bir suikast yapılacağı iddiası da belgelere dayanmadığından böyle bir harekâta girişmenin gerekçesi olamazdı. İyisi mi, bundan bahsetmemeli ve olayı basit bir asayiş meselesi şeklinde açıklamalıydı.

Neuvy bu kararı verince delikanlıyı gösterdi ve:

"Bunu tevkif etmek istedim, isyana kalkıştı majeste," dedi. Henri kaşlarını çatarak Jehan'a döndü ve sert bir sesle bağırdı:

"Bu söze cevap verin bakalım mösyö."

Jehan sert adımlarla krala doğru ilerleyerek eğilip zarif bir selam verdikten sonra sonsuz bir kendine güvenle:

"Bu adam ne söylediğini bilmiyor majeste!" dedi. "Bana kalırsa kralın emirlerine karşı gelen ben değilim, kendisidir!"

Delikanlının kendisinden "bu adam" diye söz etmesi ve bu da yetişmiyormuş gibi gayet alaylı bir eda ile konuşması muhafız komutanını öfkeden çılgına çevirmişti. Jehan'ın sözlerine şiddetle itiraza hazırlanırken kral kendisini bir el hareketiyle durdurup Jehan'a sordu:

"Olayı açıklar mısınız delikanlı?"

Jehan aynı serbest eda ile cevap verdi:

"Gayet basit majeste. Majesteleri benim şurada, bu kapının önünde kendilerini beklememi ve sonra kendilerini Louvre'a kadar uğurlamamı emir buyurmuşlardı!"

Kral gayet hafif bir sesle mırıldandı:

"Bana böyle bir emir vermedim gibi geliyor!"

Delikanlı hemen atıldı:

"Doğrudur majeste. Bunu ben arzulamıştım, siz de kabul etmiştiniz. Kralın bir isteği kabul etmesi bir bakıma emir vermesi demek değil midir? Sonra efendim, birdenbire bu adam çıkageldi ve ortada hiçbir sebep yokken, sırf mevkisine güvenerek adamlarına beni yakalamalarını emretti. Tuttular, beni buradan zorla uzaklaştırmak istediler. Gerçi burada hazır bulunan Mösyö Pardaillan da kendisine durumu anlatmaya çok çalıştı ama komutan laf dinlemek istemedi. Beni kralın emrine itaat etmekten alıkoymaya kalkıştı. Bu, kral otoritesine karşı girişilmiş açık bir isyan değil midir? Sözde muhafız komutanı olacak. Bu mevkideki bir insanın kralın emrine herkesten çok önem vermesi gerekmez mi? Bence onu bu hareketinden ötürü çok yükseğe asmalı ki başkalarına örnek olsun."

Hiddetinden nefes alamayıp boğulacak hale gelen Neuvy bağırdı:

"Majeste, izin verin de size..."

Henri onun sözünü yine kesti:

"Susun mösyö."

Sonra gülümsemesini zor tutarak:

"Bakın, işin içyüzünün böyle olduğunu hiç sanmıyordum," dedi.

Ve Pardaillan'a dönüp ilave etti:

"Ya siz mösyö? Siz de beni beklemek için emir mi almıştınız? Bu emri yerine getirmek için mi kılıcınızı çektiniz?"

"Şüpheniz mi var majeste?"

"Doğrusu hayret! Olur şey değil!"

Pardaillan hayretle bağırdı:

"Yoksa majeste şu delikanlıyı beklemek için bana kesin emir vermiş olduklarını unuttular mı? Hatta kendisini sıkıca tutup bekletmemi de ilave etmişlerdi."

"E, ne demek yani?"

"Şu demek ki ben de delikanlıyı sımsıkı tutmuş, burada bekliyordum!"

Kral gülmemek için kendini zor tutmuş ama yüzüne garip bir tebessüm yayılmasına engel olamamıştı. Sonunda komutana dönerek gayet ciddi bir tavırla:

"Bu iki asilzade doğru söylüyor," dedi. "Burada benim emrimle bekliyorlardı."

Neuvy zorlukla yutkunup kekeledi:

"Majeste!"

Henri yumuşak bir eda ile söylendi:

"Haydi bakalım Neuvy, şimdi gidin. Siz sadık bir hizmetkârımsınız, bunu unutmayacağım!"

Bu cesaretlendirici sözden yüz bulan komutan hemen atıldı:

"Majestelerine çok önemli ve acele bir şey söylemek zorunda bulunuyorum."

"Yarın söylersiniz Neuvy, yarın. Şimdi gidin bakalım."

"Majeste, söyleyeceğim şey şu delikanlıyla ilgili. O, sizin tahmin buyurduğunuz gibi asil ve kibar bir genç değildir. Hakkında çok önemli şeyler öğrendim."

"Canım, yarın söylersiniz dedim ya!"

Neuvy boyun eğmekten başka çaresi olmadığını gördü. Adamlarını topladı ve alayla gülümseyen Jehan'a, "Ben sana gösteririm!" gibilerden baktıktan sonra adamlarını toplayıp uzaklaştı.

Kral ancak o zaman bir köşede hareketsiz duran Yüzbaşı Praslin'e dönüp sordu:

"Siz nasıl oluyor da Louvre'dan nöbetinizi bırakıp buraya geliyorsunuz bakayım?"

"Majeste, beni buraya Mösyö La Varenne sürükledi. Saraya geldi ve krala yapılan bir suikasttan söz etti."

Kral birdenbire muhabbet tellalını hatırlamıştı.

İlgisiz bir tavırla:

"Öyle ya. La Varenne de burada olacaktı. Kendisini göremiyorum. Nerelerde acaba?" diye söylendi.

Yanı başında bir inilti duyuldu:

"Buradayım majeste."

Henri meşalenin ışığı altında muhabbet tellalının yüzündeki kıpkızıl çizgiyi gördü. Fakat adamın bu feci durumu kendisinde hiçbir üzüntü uyandırmadı. Doğrusu aranırsa La Varanne'i ne seviyor ne de takdir ediyordu. O, kral için bir illetten başka bir şey değildi. Zevk işlerinde yararlandığı bir illet. Henri onu istediği gibi kullanıyor, sonra da gerektiği şekilde mükâfatlandırıyordu. Aralarındaki ilişki hiçbir zaman bunun dışına taşmamıştı. Birkaç yıl önce kral, kendisine asalet unvanı verilmesinin hiçbir önemi olmayacağını bildirince Parlamento üyeleri de bu sözde saklı anlamı kavrayıp ona Marki Varenne unvanının verilmesine razı olmuşlardı. Yeni marki de büyük bir gururla kralın kendi eliyle hazırladığı armayı kullanmaya başlamıştı. Oysa kralın hazırladığı arma biraz anlayışlı bir insanı hiç de mağrur olmaya, övünmeye sevk edecek bir nesne değildi. Çünkü bu armada boynunda çelenkten bir tasma bulunan bir köpek resmi vardı.

Artık kralın La Varenne'e arma hazırlarken ne düşünmüş olduğunu, kendisine ne kadar değer ve önem verdiğini bu olaydan anlayabiliriz.

Nitekim Henri, La Varenne'in yüzündeki berbat, kızıl çizgiyi görünce hiç aldırmadı. Tam tersine alayla karışık zalim bir eda ile:

"Vah zavallı La Varenne vah!" dedi. "Galiba senin yüzüne adamakıllı bir kırbaç indirmişler!"

La Varenne dişlerini sıkarak düzeltti:

"Kırbaç değil, kılıçtı majeste."

"Canım, ha kırbaç olmuş ha kılıç. Ne fark eder? Mesele, suratında çok kötü bir iz bırakmış olmasında. Bu iz uzun bir süre çıkmaz, bilir misin? Seni bu hale sokanın eli pek hafif değilmiş yani."

Kralın kılıç darbesini kimden yediğini sormamış olması La Varenne dikkatini çekti. Bu durum kralın bu işi yapanı pekâlâ tahmin

ettiği halde şimdilik bilmezlikten gelmeyi tercih ettiğini gösteriyordu. La Varenne de suratını bu hale koyanın adım söylemekten çekindi ama alaylı bir tebessümle kendisini seyreden Jehan'a dik dik bakmaktan da kendini alamadı. Sonra tehdit dolu bir tavırla:

"Merak etmeyin majeste," dedi. "Bir gün elbet ben de bana bu oyunu oynamış olanla karşılaşacağım ve o zaman emin olun ki benim elimin bırakacağı iz de hatırı sayılır cinsten olacak. Öyle ki sillemi yiyen bir daha yerinden kalkmayı başaramayacak."

Jehan Pardaillan'a döndü, tiksindiğini belirten bir eda ile:

"Şu aşağılık herife bakın, bir de böbürleniyor," dedi.

Kral da yapmacık bir acımayla La Varenne'e seslendi:

"Sen git de yaranı tedavi ettir La Varenne. Benim hekimi bul da ona seni insan içine çıkabilecek bir hale getirmesini emrettiğimi söyle."

Sonra yüzbaşıya dönerek ilave etti:

"Siz de hemen Louvre'a dönün Praslin!"

Yüzbaşı disipline düşkün bir adamdı. Emri alınca derhal itaat etmesi gerekirdi ama birkaç saniye duraklamaktan kendini alamayıp saygılı bir tavırla sordu:

"Peki, majeste ne yapacaklar?"

"Siz gidin. Beni merak etmeyin dostum. Bu iki yiğit asilzade beni korumak üzere burada bulunuyor."

"Şu halde içim rahat gidiyorum majeste. Onların ikisinin bir tabura bedel olduğunu gözlerimle gördüm."

"Bir orduya deyin Praslin. Bir orduya. Böyle derseniz gerçeğe daha çok yaklaşmış olursunuz."

Praslin kralın önünde saygıyla eğildikten sonra majestenin ağzından çıkan büyük takdir sözlerini kılları bile kıpırdamadan dinlemiş olan iki kahramanı da nezaketle selamladı. Nihayet adamlarına dönüp komutunu verdi:

"İleri, marş!"

Kral askerlerin tamamen gözden kaybolmasını bekledi. Arbre-Sec Sokağı yeniden derin bir sessizliğe gömülmüştü. Müthiş dövüşü seyretmek için açılmış olan pencereler birer birer kapanmış,

ayın soluk ışığıyla loş bir aydınlığa bürünmüş bulunan sokak tamamen ıssızlaşmıştı.

Nihayet IV. Henri'nin neşeli sesi yükseldi:

"Haydi bakalım, şimdi de sıra bizde. Yola koyulalım! Talihin bana bahşettiği şahane güzel şehrimde bir gezinti yapayım."

Pardaillan ciddi bir tavırla:

"Majeste, ben ve arkadaşım emirlerinizde olduğumuzu bildiririz," dedi.

Kral kurnaz kurnaz gülerek:

"Evet, ama bu emirlerin işinize gelmesi şartıyla."

Pardaillan, dudaklarında bir gülümsemenin belirmesine izin vermek için karanlıktan yararlandı.

"Ve siz kaba arkadaş sayılırsınız," dedi IV. Henri, arkadaşlarına takılmayı severdi.

IV. Henri şövalyenin koluna girmişti. Yürürken muhakkak birisinin koluna girip yaslanmak da kralın tuhaf âdetlerindendi. İki arkadaşını yavaş yavaş Louvre yönüne götürüyordu. Kendini pek keyifli hissediyor ve bu gece gezintisinden son derece memnun görünüyordu. Ne solunda yürüyen delikanlının kendisine yaptığı hakareti ve saldırmaya kalkışmasını, ne Pardaillan'ın itaatsizliğini ve ters ters cevaplar vermiş olduğunu, ne de askerlerle yapılan boğuşmayı hatırlar göründü. Bunlara dair en ufak bir imada bile bulunmadı. Bütün bunlar sanki kafasından silinmiş veya hiç olmamış şeylerdi. Son derece samimi bir eda ile konuşuyor, sık sık şen kahkahalar atarak şundan bundan anlatıp duruyordu.

*

Arbre-Sec Sokağı'nın ortasında Birinci François çağından kalma Trahoir Çeşmesi vardı. Gecenin bu saatinde çeşmenin çevresindeki gölgeliğe sinmiş üç karaltı, ellerinde hançerleri, hiç kıpırdamadan ve ses çıkarmadan duruyor, çeşmeye doğru konuşa konuşa gelmekte olan üç adamı kolluyordu. Bu üç adam o günün sabahında Yiğit Jehan'ın kapısı önünde gördüğümüz üç silahşor: Escargasse, Gringaille ve Carcagne'di.

Az önce de belirttiğimiz gibi, kral, Pardaillan'ı sağına almış ve onun koluna girmişti. Yiğit Jehan da Henri'nin solunda yürüyordu.

Çeşmeye yaklaştıkları zaman IV. Henri ile şövalye sokağın sağına yanaştılar ve çeşmeyi solda bırakarak geçtiler. Fakat sokak burada çok daraldığı için Yiğit Jehan biraz beklemek zorunda kaldı. Kralla Pardaillan hiçbir şeyin farkında değillerdi ve konuşuyorlardı. Delikanlı ise mahmuzunu düzeltiyormuş gibi yaparak orada bekleyen üç karaltıya birkaç kelime fısıldadı ve sonra da tasasız bir tavırla çeşmeden uzaklaşıp kralla Pardaillan'a yetişti. Sonra hep birlikte sola dönerek Saint-Honoré Sokağı'na girdiler.

Yiğit Jehan'la yanındakiler uzaklaşınca üç arkadaş saklandıkları kuytuluktan meydana çıkmışlardı. Üçü de ölüm tehlikesi atlatmışçasına sararıp solmuştu.

Escargasse söylendi:

"Gerçekten ucuz kurtulduk!"

Carcagne de ilave etti:

"Az kalsın lidere saldıracaktık desenize."

Gringaille de derin bir nefes alarak söylendi:

"Tanrı korudu! Saldırsaydık üçümüzü de haklar, leşlerimizi şuracıkta bırakırdı."

Escargasse:

"Aman, sus Gringaille!" dedi. "Bunun lakırtısı bile içimi ürpertiyor!"

"İyi ama canım, bu gelenler arasında onun bulunduğunu bilmek için insanın kâhin olması lazım."

"Ben size söylemedim mi? Dikkat edin, bu ses onun sesine benziyor, demedim mi?"

"O bizim sesimizi bile duymadığı halde bizi eliyle koymuşçasına buldu."

"Heyecandan ölecektim. Geceleri de kedi gibi görüyor yahu!"

Ama yine de mutluydular, birbirlerine vurdular. "Lider" olarak adlandırdıkları, dostluk ve hayranlık besledikleri adamla tanışmış olmaktan duydukları sevinci bu şekilde ifade ediyorlardı.

Escargasse tekrar söze başladı:

"Eh, şimdi emri duydunuz ya. Öteki iki arkadaşına görünmeden onları gözden kaçırmayacağız. Bir yandan da işaret verir vermez

saldırıya hazır bir durumda olacağız!"

Gringaille:

"Bana öyle geliyor ki esaslı bir dövüş olacak!" dedi.

Carcagne de düşüncesini belirtti:

"Eh... Herhalde verimi de ona göredir. Onun öyle eften püften işler için harekete geçtiğini hiç gördünüz mü?"

Üç ahbap çavuşlar bir yandan fısır fısır konuşurken öte yandan da duvar diplerine, kuytu köşelere sığınarak ayaklarının ucuna basa basa ve en ufak bir gürültü bile çıkarmamaya dikkat ederek önlerinde giden üç adamın peşine düştüler. Bu arada da bütün dikkatlerini önde gidenlerin en ufak hareketlerini bile gözden kaçırmamaya verdiler.

Kral ve beraberindekiler sola dönmüş ve Louvre'un arka taraflarından Tuileries Sarayı'na giden Échelle Sokağı'na sapmışlardı. Bu sokakta Paris piskoposunun bir işkence merdiveni vardı. Din mahkemesi dinsizlikten ötürü mahkûm ettiği suçluları bu merdivene getirerek cezalandırırdı.

Kral IV. Henri işkence merdiveninin önünde bir an durduktan sonra turistlere bilgi veren bir rehber edasıyla anlatmaya başladı:

"Henri de Malestroit, 1344 yılında zincire vurulduktan sonra tıpkı buna benzeyen bir merdivene bağlanmış, taş yağmuruna tutularak öldürülmüştü!"

Kral biraz sustuktan sonra ilave etti:

"Henri de Malestroit'nın suçu neydi bilir misiniz? Krala isyan etmek!"

Şövalyeyle Yiğit Jehan ister istemez irkildiler.

Bu, tehdit dolu bir ima idi.

Pardaillan sakin ve tıpkı kral gibi tasasız bir tavırla söylendi:

"Çok şükür, günümüzde artık bu çeşit canavarca işkenceler uygulanmıyor!"

Jehan da ilave etti:

"Hatta kralın canına kastetmeye kalkışanlara bile."

IV. Henri bir an durduktan sonra:

"Evet, bu işkence artık kullanılmıyor. Bunun yerine çarmıh işkencesi var," dedi ve hemen yürümeye koyuldu.

Kralla arkadaşlarını arkalarından adım adım izleyen üç ahbap çavuşlar da durmuşlar, onları uzaktan gözetliyorlardı.

Escargasse merakla sordu:

"Merdivenin önünde ne halt ediyorlar?"

Gringaille garip bir hüzünle:

"Bilmem ki!" dedi. "Kendini bilen, derli toplu insanlar işkence aletlerinin önünde durup da onları seyretmekle vakit geçirirler mi? Sanki şu mendebur merdivenin görülecek nesi var? Ben ne diyorum biliyor musunuz? Bu çeşit işkence aletlerini böyle merakla seyredenleri yakalamalı. Mademki hoşlarına gidiyor, onlara seyrettikleri aletin işkencesini birkaç saat tattırmalı. Bak bir daha böyle işkence aletlerini seyretmeye kalkışırlar mı?"

Carcagne atıldı:

"Yerden göğe kadar hakkın var azizim! Doğrusu ben birkaç saatimi bu mendebur aletlerden birinin üstünde geçirdiğim için şimdi bunların bulunduğu yollardan geçmek bile istemiyorum."

Escargasse de arkadaşının düşüncesine katıldı:

"Al benden de o kadar!"

Bu sırada peşinde oldukları gece yolcuların tekrar yola düzüldüklerini görmüş, yine binbir ihtiyatla onları arkalarından izlemeye koyulmuşlardı.

Böyle sessiz sedasız yürürlerken Carcagne birdenbire fısıldadı:

"İyi ama biz Concini'yi unuttuk! O bizi bekliyor!"

Escargasse da:

"Aa! Sahi! Ben de tamamıyla unutmuştum," dedi.

Gringaille sert bir tavırla:

"Çatlayıncaya kadar beklesin!" dedi. "Gerçek liderimiz Concini değil. Concini de kim oluyormuş?"

Escargasse tasdik etti:

"Doğru! Doğru söylüyor! Bizim Jehan'ımız var! Yiğitler yiğidi Jehan'ımız! Concini biraz beklerse patlamaz ya!"

"Escargasse, ben de sizinle aynı fikirdeyim ama Concini'nin de bizim için önemsiz bir adam olduğunu söyleyemeyiz sanırım! Geçimimizi asıl onun sayesinde sağladığımızı unutmayalım! Gerçi Jehan başkanımızdır, onun emirlerini yerine getirmek boynumuzun borcudur. Fakat Concini'yi de hiç ihmale gelmez iki gözüm. Onu da idare etmek lazım!"

"Bu lafın doğru Carcagne! Onun için şu iş biter bitmez hemen Concini'ye dönüp onu kandıracak bir yalan buluruz."

"Dikkat! Önümüzdekiler durdular!"

"Vay canına! Onlar nerede durdular öyle? Sarayın kapısı değil mi orası?"

"Yoksa bizim başkan bizleri de saraya mı sokacak dersin?"

"Gözümüzü dört açalım ahbaplar! Asıl önemli dakika geldi çattı galiba!"

IV. Henri, Louvre Sarayı'nın arka kapılarından birinin önünde durup bir süre yanı başında birer asker gibi dikilen iki yol arkadaşına hayranlıkla baktı. Sonra birdenbire elindeki anahtarı kapının kilidine soktu. İki adama içeride kendilerini yakalamaya hazır asker bulunmadığını ispat etmek istercesine kanadı ardına kadar açıp onlara içeriyi göstererek nazik bir eda ile:

"Mösyöler," dedi. "Beni buraya kadar uğurladığınızdan ötürü çok teşekkür ederim!"

Sonra Pardaillan'a dönerek birdenbire ciddileşti ve:

"Ben yalnız size birçok şey borçlu olduğumu hatırlıyor, bundan başka da hiçbir şey hatırlamak istemiyorum. Olup biten her şeyi unuttum gitti!" dedi.

Pardaillan eğilerek tebessümünü gizledikten sonra oldukça dokunaklı bir nezaketle:

"Mademki majesteleri bana örnek oluyorlar, şu halde ben de kendileri gibi yapacak ve hepsini unutacağım!" dedi.

Kral, "Ama siz de epey kabalık yaptınız!" demek isteyen bu imalı sözlere karşılık vermekten çekindi ve Jehan'a döndü:

"Size gelince delikanlı. Ben sizi tanımıyorum. Fakat sizi affedeceğime söz verdim. Bu bakımdan kusurlarınızı bağışlıyorum! Yalnız

bana inanın ki Paris'in havası size yaramayacak! Biraz diğer eyaletlere geziye çıkarsanız sizin için çok yararlı olur düşüncesindeyim!"

Yüzünün rengi uçan Jehan soğukkanlılığını kaybetmemek için büyük bir çaba harcadı, selam vermek için eğildi ve tekrar doğrularak kendisine söylenmek istenen şeyleri anlamamış gibi:

"Kral hazretlerine minnettarım. Yazık ki şimdilik Paris'te işlerim var!" dedi.

Kral şaşalayıp göz kırptı ve oldukça soğuk bir tavırla söylendi:

"Şu halde öyle davranın ki bir daha sizden bahsedildiğini işitmeyeyim!"

Henri bu sözden sonra Pardaillan'a dostça bir selam verdi ve hemen içeriye dalarak delikanlının cevabını beklemeden kapıyı kapadı.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kral kapıyı kapayınca Pardaillan'la Jehan çok cesur adamlar olmalarına rağmen ağır bir yükten kurtulmuşçasına derin bir nefes aldılar.

Şövalye genç arkadaşına dönerek samimi bir tavırla sordu:

"Buraya gelinceye kadar hep tevkif edileceğimizi bekliyordunuz, değil mi?"

Jehan aynı samimiyetle cevap verdi:

"Evet mösyö. Ya siz de aynı şeyi beklemiyor muydunuz?"

"Hayır! Ben böyle bir şey beklemiyordum! Fakat kral işkence merdiveninin önünde bizi birdenbire durdurup da manalı manalı konuşmaya başlayınca benim de içime bir kuşku girmedi değil. Şimdi düşünüyorum da, bu imaların beni tam tersine rahatlatması gerekirdi. Çünkü sizden başka hiçbir şekilde öcünü alamayacağını anlayan kral hiç değilse işkencenin lafını etmek suretiyle sizi üzmeye ve böylece kendince intikam almaya kalkışmıştı."

"Yok canım?"

"Evet. Bu onun huyudur. Kralın kendisine epey sıkıntı veren ve başına bir hayli dert çıkaran Guise dükünün kardeşi Mayenne dükünden nasıl intikam aldığını biliyor musunuz?"

"Hayır, bilmiyorum. Fakat bana anlatmak lütfunda bulunacağınızı sanırım."

"Öyleyse dinleyin. Mayenne dükünün pek şişman bir adam olduğunu herhalde işitmişsinizdir. Dük kralla barışmaya geldiği gün kral kendisini sarayın upuzun koridorlarında bir uçtan öbür uca dolaştırmaya başlamış. Bir yandan da konuştuğu için pek tabii olarak Mayenne de ona cevap yetiştirebilmek amacıyla peşinden ayrılamıyor, o da kralla birlikte koridorun bir başından bir başına, kan ter içinde, soluk soluğa koşup duruyormuş. Bu acayip koşuşmalı konuş-

ma on beş dakika kadar sürmüş ama Mayenne de artık yorgunluktan düşüp bayılacak bir hale gelmiş. Kral bu muzipliği daha uzatırsa belki de adamcağızın tıkanıp oracıkta kalıvereceğini düşünerek durmuş ve gülümseyerek kendisine şöyle demiş: 'Şimdi gidin dostum! Ve şundan da emin olun ki size bu yaptığım kötülükten başka bir kötülükte bulunacak değilim!'"

Yiğit Jehan söze karıştı:

"Dük epey ucuz kurtulmuş."

Pardaillan tekrar geçmişi hatırlamaktan ileri gelen dalgın bir tavırla:

"Ucuz da laf mı?" dedi. "Ben öyle krallar tanıdım ki Henri'nin bu tuhaf işkencesini mumla aratırlar. Halbuki bana kalsa bu memleketin ne krala, ne taca ve ne de tahta ihtiyacı vardır. Ben bu düşünceyi kırk yıldan fazla bir zamandan beri gide gele aşındırdığım uçsuz bucaksız yollarda edindim. Halbuki herkes böyle düşünmüyor ve insan kitlelerinin ille de bir efendiye muhtaç olduklarına inanıyor. Diyelim ki bu düşünce doğru olsun! Mademki insanlar başlarına muhakkak bir efendi istiyorlar, ben bu efendinin Henri de Navarre olmasını tercih ederim. Hiç değilse o iyi yüreklidir ve çoğunlukla dürüst hareket eder. Diğer krallar için pek de aynı şeyi söyleyemem doğrusu. Zaten başkaları için yapmayacağım şeyleri Henri uğrunda yapmış olmamın sebebi biraz da budur."

Yiğit Jehan büyük bir memnunlukla dinliyor, arada sırada başını eğerek aynı düşüncede olduğunu belirtiyordu.

Pardaillan bir süre dalgın kalakaldı. Sonra düşüncelerinden sıyrılmış gibi gözlerini genç arkadaşına dikip sordu:

"Ya kral bizi yakalatmak isteseydi ne yapardınız?"

Jehan cevap yerine elini kaldırıp yüksek sesle gecenin karanlığına seslendi:

"Gelin buraya!"

Daha bu emir ağzından henüz çıkmıştı ki Gringaille'le, Escargasse ve Carcagne yerden bitercesine beliriverdiler. Reislerinin önüne kadar geldiler. Elleri kılıçlarının kabzasında, başları dik ve topukları bitişik vaziyette, hareketsiz durdular. Gözlerini delikanlıya dikmiş, sonsuz hayranlık ve sadakat ifade eden gözlerle bakıyorlardı.

Delikanlı, şövalyenin onları iyice seyretmesine fırsat bıraktıktan sonra sordu:

"Ee? Buna ne dersiniz?"

Şövalye bir şey söylemedi ama düşüncesini hafif bir hayret ıslığı çalarak belirtti. Bu cevap yeteri kadar açıktı.

Çünkü üç arkadaşının mağrur bir eda ile göğüslerini kabarttıkları görüldü. Genç başkanları onları bir süre bakışlarıyla okşadıktan sonra bu resmî duruşlarını bırakıp rahat edebileceklerini gösterir bir işaret yaptı ve Pardaillan'a dönerek ciddi bir tavırla söylendi:

"Kral şimdi benim için saygıdeğer bir insan olmuştur. Sebebini siz de biliyorsunuz!"

Ve bir an durduktan sonra ilave etti:

"Ancak, onun aleyhinde hiçbir teşebbüste bulunmamaya karar vermem, kendimi savunmadan koyun gibi boğazlatmaya göz yumacağım anlamına gelmez! Öyle yağma yok! Eğer kral beni yakalatmaya kalkışsaydı bu delikanlılarla beraber savunmaya geçerdim. Ve size yemin ederim ki iş bu noktaya vardıktan sonra galip gelmesek bile ölümüzden başka bir şey elde edemezlerdi."

Pardaillan son derece kurnaz bir gülümseyişle söylendi:

"Pek doğru! Zaten ben bu adamlar peşimize takıldıkları andan itibaren maksadınızı anlamıştım. Ve ne yalan söyleyeyim, ben de sizin yerinizde olsam başka türlü hareket etmezdim!"

Şövalye bu konuşmadan pek fazla bir şey anlamayan üç silahşora döndü. Ayrı ayrı her birinin gözlerinin içine bakarak sordu:

"Bizden ayrılıp Louvre Sarayı'na giren ve sizin üstüne çullanmak istediğiniz arkadaş kimdi, bilmiyorsunuz demek ha? Şu halde ben size söyleyeyim. Bu arkadaş kraldı. Şimdi artık bunu bildiğinize göre size bir soru daha sorayım: Başkanınız sizlere ona saldırmak üzere emir vermiş olsaydı kendisinin kral olduğunu bile bile bu emre boyun eğer miydiniz?"

Jehan şövalyenin bu soruyu hangi amaçla sorduğunu anlamıştı. Şöyle biraz geri çekildi. Ellerini göğsünde kavuşturdu ve verilecek cevabın ne olduğundan emin, gülümseyerek beklemeye koyuldu.

Üç ahbap çavuşlar, şaşkın, birbirlerinin yüzlerine baktılar. Bu şaşkınlıkları ne cevap vereceklerini düşündüklerinden değil, başkan-

larının kralla yan yana, arkadaşça dolaştığını işitmiş olmalarından ileri geliyordu. Fakat nihayet kendilerini toparladılar ve Gringaille söze başlayıp dedi ki:

"Birkaç yıl oldu. Beni tevkif etmişlerdi. Annemle benden küçük olan kız kardeşim o sıralarda hastaydılar. Gerçi ben serüven düşkünü bir adamımdır ama annemle kız kardeşimi çok severim. Çünkü onların benden başka dayanakları yoktur. Onlar hasta oldukları sırada benim deliğe tıkılmamın ne korkunç bir şey olduğunu ve beni nasıl çileden çıkardığını bilemezsiniz. Aksi gibi hastalıkları da bulaşıcıydı ve kimse yanlarına girmeye cesaret edemiyordu. Hapishaneden çıktığım zaman ikisinin de çoktan ölmüş olduklarına inanıyordum. Dünyadan ümidimi kesmiştim. Halbuki kimsenin yapmak istemediği, cesaret edemediği şeyi Mösyö Jehan yapmış! İki hastamı da benim elimden gelmeyecek kadar mükemmel bir şekilde tedavi etmiş ve ikisini de bir an olsun muhtaç durumda bırakmamış. Ne yazık ki ihtiyar annem hastalığın verdiği dermansızlığa dayanamayıp öldü. Mösyö Jehan onun için mükemmel bir cenaze töreni yaptırdı. Tanrı'ya şükürler olsun, kız kardeşim kurtuldu. Ben size Mösyö Jehan'ın dünyanın en iyiliksever insanı olduğunu gösteren bunun gibi daha bir sürü örnek verebilirim. İşte bu yüzden biz Mösyö Jehan emrettiği zaman gözümüzü kırpmadan ateşe bile atılırız!"

Yiğit Jehan yüzüne karşı övülmekten duyduğu sıkıntıyla Gringaille'i tersledi:

"Budala! Bu saçma sapan hikâyelerle şövalyenin kafasını ne diye şişiriyorsun?"

Pardaillan yumuşak bir eda ile söze karıştı:

"Yok yok, azarlama. İyi etti de anlattı. Doğrusu söylediklerine pek ilgi duydum. Ee... Şimdi ne yapmak niyetinde olduğunuzu sorabilir miyim?"

Yiğit Jehan çok önemli bir soru karşısında kalmışçasına irkildi ve kesin bir tavırla:

"Yanımda böyle gözü pek arkadaşlar olduktan sonra dünyaya kafa tutabilirim," dedi. "Öyle de yapacağım. Her ne pahasına olursa olsun kendime yükselme yolunu açmam lazım. Yükselip bir mevki sahibi olmak zorundayım. Ya da mahvolup gitmek benim için kaçınılmaz bir şey."

Pardaillan soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Korkarım ki bu ikinci son sizi bekliyor!"

Jehan aklının karmakarışık düşüncelerle dolu olduğunu gösteren hırçın bir kahkaha attıktan sonra heyecanlı bir eda ile:

"Hiç önemi yok!" diye bağırdı. "Bana neler söylediğini duymadınız mı? Kralın kızıymış mösyö. Laf mı bu? Bir kral kızı! Mademki bir kere gözlerimi bu kadar yükseklere kaldırma çılgınlığını yaptım, onun seviyesine yetişinceye kadar yükselmek durumundayım. Bu işte ya başarıya ulaşırım ya da ölürüm."

Pardaillan bir an dikkatle ona baktıktan sonra acımış gibi kendi kendine mırıldandı:

"Zavallı delikanlı!"

Ve yüksek sesle söylendi:

"Bir kere işin içine aşk karıştı mı bir kral kızıyla bir dilenci kızı arasında fark olmaz. Bu sözüm hiç aklınızdan çıkmasın. Kim bilir, belki bunu hatırlayıp tamiri imkânsız bir hatada bulunmaktan çekinirsiniz. Şimdilik hoşça kalın. Bakın saat gece yarısını çaldı. Gidip biraz dinlenirsem fena olmayacak!"

Jehan derhal atıldı:

"Sizi böyle bırakabilir miyim? Ancak evinizin kapısına kadar uğurladıktan sonra terk edebilirim mösyö."

Sonra her zamanki ulu orta hareketlerine hiç uymayan samimi bir utangaçlıkla ilave etti:

"Tabii izin verirseniz."

Pardaillan gayet nazik:

"Bu benim için büyük bir zevk olur," dedikten sonra hâlâ karşılarında duran üç silahşora dönerek gayet dost bir tavırla:

"İyi geceler, çocuklar!" diye bağırdı.

Jehan da hemen ilave etti:

"Duydunuz ya. Haydi şimdi işinize gidin bakalım. Artık size ihtiyacım yok. İyi geceler."

Üç silahşoru şaşkınlık içinde orada bırakarak, aldırmadan Pardaillan'ın yanına geçti. İkisi de ağır adımlarla oradan uzaklaştı.

Üç ahbap çavuşlar orada bir an öyle kalakaldılar. Aralarında kısa bir fiskos geçtikten sonra delikanlının arkasından seğirttiler.

"Heey! Mösyö Jehan! Bir dakika! Bir dakika!"

Delikanlı ters bir tavırla dönüp azarladı:

"Böyle boğazlanıyormuşçasına, danalar gibi ne bağırıyorsunuz?"

Üçü de korku içinde duraklamıştı. Söylemek istedikleri şeyin delikanlının hoşuna gitmeyeceğinden çekiniyor olacaklardı ki tereddüt ediyor, birbirlerini teşvik için dirsekleyip duruyor fakat hiçbiri ağız açamıyordu. Jehan kendilerini tanıdığı için bu durumun uzayıp gideceğini kestirerek bağırdı:

"Ne o? Dilinizi mi yuttunuz? Escargasse, senin dilinin altında bir bakla var. Hele şu baklayı ağzından bir çıkarıver bakalım!"

Escargasse içlerinde ağzı en gevşek olanıydı.

Hemen atılarak:

"Şey! Şey efendim. Concini meselesi var da," diye kekeledi.

Jehan kızarak:

"Concini meselesi de neymiş? Cehennemin dibine kadar yolu var keratanın. Aptal herif sen de. Hem bunu anlatmak için başka zaman mı kalmadı? Yarın konuşuruz," diye söylendi ve gerisin geriye döndü:

Escargasse bağırdı:

"Ama yarın çok geç olacak reis! Yapacağımız işi biraz sonra yapacağız!"

Jehan uzaktan cevap verdi:

"Sizin işinizden bana ne? Yarın anlatırsınız işte."

ONUNCU BÖLÜM

Üç ahbap çavuşlar Jehan'ın birdenbire kendilerini orta yerde bırakıp gitmesinden ötürü büyük bir endişe içindeydiler. Şaşkın şaşkın şöyle söyleniyorlardı:

"Öp babanın elini!"

"Hoppala!"

"Çıkabilirsen çık bakalım şimdi işin içinden!"

Kendini ilk toparlayan yine Escargasse oldu. Upuzun kollarını Tanrı'yı şahit tutuyormuşçasına göğe kaldırdıktan sonra kesin bir karar vermiş bir insan tavrıyla:

"Eh," dedi. "Bizden günah gitti. Kendisine anlatalım diye yırtındık ama kafasına bir kere gitmeyi koymuş. Kimseyi dinlemiyor. Artık ne olacaksa olur."

İki arkadaşı da başların sallayarak bu sözleri söylemekte yerden göğe kadar haklı olduğunu belirtti. Ama buna rağmen endişelerini de bir türlü yenememişlerdi.

Escargasse böyle durup çene çalmakla işi halledemeyeceklerini düşünerek:

"Gidelim," diye seslendi. "Senyör Concini artık kendisini sipsivri ortada bıraktığımızı sanmış, meraka düşmüştür."

Bu söz üzerine hemen harekete geçtiler. Hızlı adımlarla ve herhalde alışkanlıktan olacak, duvar diplerinden sürüne sürüne, gizlene gizlene yürümeye başladılar. Bir yandan ortalığı kolluyor, bir yandan da fısır fısır konuşuyorlardı:

"Bana öyle geliyor ki Mösyö Jehan söyleyeceklerimizi dinlemediğine çok pişman olacak!"

"Neden pişman olacakmış? Onun bu işle ne ilgisi var? Ah, sen yok musun Gringaille, sen her zaman böyle uğursuz laflar eder durursun!"

"Carcagne'in hakkı var. Arbre-Sec Sokağı'nda bir tek kız yok ya. Bir sürü kız var. Sende birazcık akıl olsa böyle saçma laflar etmezsin be Gringaille!"

"Orası öyle ama..."

"Aması ne? Senyör Concini göz koymak için bula bula bizim Jehan'ın yavuklusunu mu buldu? Herhalde başka bir kızdır bu. Ama bu sokak meselesi benim de zihnimi bir parça kurcalıyor doğrusu."

"Ben de onu söylüyorum ya. Bu yüzden reise şu meseleyi haber verebilseydik içimiz daha rahat olurdu diyorum."

"Eh, canım, suç bizde mi? Kendisi bizi dinlemek istemedi."

"Ne olursa olsun, işin ucunda ölüm yok ya. Yanlış bir iş yaparsak sonradan tamir etmeye çalışırız."

Escargasse bir an sustuktan sonra söylendi:

"Bizim Jehan'ı duydunuz mu ne dedi? Yavuklusu kralın kızıymış!"

"Duymaz olur muyuz? Lafa bak. Seninki kulak da herkesinki kepçe mi?"

Bu sözü Carcagne söylemişti. Gringaille de atıldı:

"Bizim reisin de gözü hep böyle yükseklerde."

Escargasse atıldı:

"Ne demek istiyorsun? Aptal, sersem herif!"

"Demek istiyorum ki..."

Escargasse öfkeyle arkadaşının sözünü kesti:

"Yani bir kral kızı bizim Yiğit Jehan'a çoktur demek istiyorsun, öyle mi? Ağzını topla! Ona on kral kızı feda olsun! Aksini söylemeye cesaret edecek varsa haddini bildirir, kulaklarını kesip köpeklere atarım!"

Az kalsın hiç yoktan kavgaya tutuşacaklardı. Bereket versin ki gözetlemekle görevlendirildikleri Arbre-Sec Sokağı'na ulaşmış bulunuyorlardı. Artık gevezeliği bırakmaları ve gürültü çıkarmamaya dikkat etmeleri lazımdı. Üç ahbap çavuşlar her zaman üzerlerine aldıkları görevi gereği gibi başarıp aldıkları parayı hak etmeye çalışırlardı. Nitekim bu işe de olanca dikkat ve gayretleriyle giriştiler.

Sokağı bir baştan bir başa hızla taradılar. Courbâton Çıkmazı'nı da çabucak gözden geçirdiler. Sonra Bertille'in evi önünde bir süre durdular.

Courbâton Çıkmazı da Arbre-Sec Sokağı gibi sessiz ve ıssızdı. Burada yalnız insanlar değil, eşya da uyumuşa benziyordu.

Gözetleme emrini almış oldukları evin çevresinin tamamen boş olduğuna iyice kanaat getirince hızla Saint-Honoré Sokağı'na yöneldiler ve Concini'nin evine girdiler.

Uşaklar kendilerini hemen orta büyüklükte, iyi döşenmiş bir yazı odasına soktular. Bu odada genç bir adam, sinirli ve sabırsız adımlarla bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyordu.

*

Léonora Galigaï, kraliçenin odasından çıktıktan sonra dışarıda kocası Concino Concini'yi buldu. Adam sabırsızlıkla Marie de Médicis'nin huzuruna kabul edilmeyi bekliyordu.

Fransa sarayında büyük bir rol oynamaya başlayan Concini, orta boylu, düzgün yapılı, henüz genç denebilecek bir adamdı. Geniş bir alnı, şakaklarına hafifçe kır düşmüş saçları ve kıpkırmızı dudaklarının üstünde siyah, ince bir bıyığı vardı. Onun da tıpkı karısı gibi en fazla dikkati çeken tarafı çok güzel, parlak, zeki ve büyüleyici gözleriydi. Bu gözler sayesinde yüzüne derhal istediği anlamı verebiliyordu. Bütün hareketleri kendisinin mağrur bir kimse olduğunu gösteriyordu. Giydiğini kendine yakıştırmayı bilen, gayet göz alıcı bir adamdı.

Léonora kocasını görünce ona içinde derin bir aşk okunan gözlerle baktı.

Halbuki Concini ona karşı son derecede ilgisiz ve aldırışsızdı. Bir yandan bıyıklarıyla oynarken yavaşça karısına yaklaştı. Sonra adeta yabancı bir insanla konuşuyormuşçasına soğuk bir ciddiyetle:

"Léonora!" dedi. "O delikanlı eve geldi. Senin tembihlerinizi göz önünde tuttum ve kendisiyle karşılaşmaktan kaçındım. Şimdi bile beni bekliyor olmalı."

Léonora'nın göğsü büyük bir heyecanla inip kalktı. Hafifçe içini çektikten sonra gayet sakin bir sesle cevap verdi:

"Bu işin böyle olması için çok önemli sebepler vardı Concino'cuğum."

"Para ile iş gördürdüğümüz bu serseriyi daha uzun süre yanında tutacak mısın? Benim bugün ona ihtiyacım var."

Léonora dudaklarında sinsi bir gülümseyişle müthiş bir cevap verdi:

"Yazık! Bundan sonra ona iş gördürtmeyeceğinden pek korkarım. Eğer kendisini yarın da göremezsen bir daha hiç görmemen mümkündür. Böyle daha iyi değil mi? Küstahlığı ve gururuyla epey canını sıkmış olan bu hayduttan bir çırpıda kurtuluvereceksin işte."

Concini'nin yüzünde bir sevinç ifadesi belirdi. Hafifçe gülümseyerek yavaş sesle sordu:

"Ne o? Kendisine pek önemli bir görev vermişe benziyorsun."

Léonora biraz önce çıkmış olduğu kapıya gizli gizli baktıktan sonra dudaklarının ucuyla fısıldadı:

"Nihayet kendisine de kabul ettirdim. O iş bu akşam olacak."

Concini heyecandan sapsan kesildi. Elini alışkanlıkla buz gibi ter damlalarının belirdiği alnına götürdü ve çevresine ürkek, korku dolu gözlerle bakındı.

Yapayalnızdılar... Marie de Médicis'ye bütün varlığıyla ve körü körüne bağlanmış olan Caterina Salvagia, kraliçesiyle âşığının buluştukları daireye yabancı ve istenmeyen kimseleri sokmamaya çok dikkat ederdi. Bununla Léonora sarayda bir sürü casus bulunduğunu ve bu casusların en umulmadık zamanda, en umulmadık yerlerde beliriverdiklerini de pekâlâ biliyordu. Bunun için tatlı bir tavırla kocasını payladı:

"Kendini topla Concino'cuğum. Gülümsemeye çalış. Belki bir gözetleyen vardır."

Concini çabucak kendini toparladı. Yapmacık bir eda ile gülümsedi ve son derece masum bir tavırla fısıldadı:

"Bu işi Yiğit Jehan mı yapacak?"

"Evet. Hatırlarsan bu serserinin küstah ve mağrur tavırlarına kızıp kendisini başından atmaya karar verdiğin zaman sana sabretmeni söylemiştim. Sebebi buydu. Bir gün bu işin olacağını o zamandan sezmiştim."

"Şimdi anladım. Peki herhangi bir aksilikten korkmuyor musun?"

"Hiçbir şeyden korkum yok. Bütün tedbirlerimi ona göre aldım. Hiç merak etme." Léonora bir an sessiz durdu. Sonra yüzünün anlamı değişti. Büyük bir çaba harcıyormuş ve kendini zorla tutuyormuş gibi bir tavır takınarak acı bir tavırla söylendi: "İçeride seni bekliyor. Git. Kendisini oyalamaya bak. Kararından caymamasını sağlamaya çalış."

"Merak etme. İşi istediğin gibi idare edeceğim."

Concini bu sözü kendine olan sonsuz güvenine dayanarak söylemişti. Halbuki tavrında mütemadiyen oynamakta olduğu oyundan yorulmuş, bitkinleşmiş bir hal vardı. Sanki kraliçenin heyecanla beklediği bu buluşma, kendisine büyük bir sıkıntı verecekmiş, adeta onun yanına girmek istemiyormuş gibi davranıyordu.

Léonora kocasını çok iyi tanırdı. Bu hali gözünden kaçmadı. Concini'nin kraliçe ile sevişmekten bezmiş olmasına sevinmesi gerekirken tam tersine bundan endişelendi. Gerçi kocasına bu konuda hiçbir şey söylemedi ama adamın neler düşündüğünü iyice anlamak istiyormuş gibi gözlerini bütün dikkatiyle Concini'nin gözlerine dikti. Sonra umursamaz bir tavırla söylendi:

"Bu gece nöbetçiyim, Louvre'da kalacağım!"

Concini'nin gözlerinde bir sevinç ışığı yanıp söndü. Léonora bunun da farkına vardı. Fakat çok kuvvetli iradesi sayesinde yine hiçbir şey belli etmemeyi başararak son derece sakin bir tavırla devam etti:

"Sen de benim gibi Louvre'da yatarsan daha iyi olur kanısındayım. Neden olduğunu anlıyorsun tabii."

Concini hemen atıldı:

"Ben seninle aynı fikirde değilim. Tam tersine, herkesin benim bu geceyi evimde geçirdiğimi bilmesi daha iyi olur düşüncesindeyim."

Léonora bir an düşündükten sonra:

"Doğru. Belki de hakkın var," dedi.

Concini karısını inandırmış olmasından ötürü rahat bir nefes aldı.

Léonora ise içinden şöyle söylendi: "Bu gece serbest kalacağına pek seviniyorsun ha? Eh, git bakalım Concini, git! Randevuna koş

bakalım. Elbet bir gün nereye gittiğini meydana çıkaracağım!"

Sonra yüksek sesle konuştu:

"Ama sakın bu gece sokağa çıkayım deme! Hiç olmazsa..." Kadın cümlesini yarıda kesti. Concini soran gözlerle bakınca Léonora devam etti: "Hiç olmazsa saat on bir buçuğa kadar evden ayrılma. O zamana kadar her şeyin bitmiş olacağını sanıyorum!"

Sonra birdenbire kendini unutmuşçasına resmî konuşma tarzını bıraktı ve sevmeyen bir kocadan başka herkesi duygulandıracak olan ilgi ve endişe dolu bir tavırla ekledi:

"Gerçi ben her şeyi düşünüp hesap ettiğimi sanıyorum ama ne olur ne olmaz. Bir de bakarsın, kötü bir tesadüf tatsız bir olaya yol açar. Onun için kimse seni saat dokuzla gece yarısı arasında sokakta gördüğünü söylememeli. Dinle beni Concini! Evinde kal! Hiç olmazsa üç saatçik sabret! Bu işte canımızın söz konusu olduğunu unutma Concini!"

Concini kendisinden hiç beklenmeyen tatlı bir tavırla cevap verdi:

"Bütün gece evden kımıldayacak değilim. Sana söz veriyorum ki hiçbir yere çıkmayacağım."

Genç kadın yapmacık uysallığı görünce kocasının yalan söylediğini daha iyi anlayıp ürperdi ve son derece ümitsiz bir halde düşündü: "Gidecek, gidecek ama gözünü korkuttuğum için gece yarısından sonra gidecek! Demek daha önümde vaktim var."

Ve titreyen bir sesle söylendi:

"Haydi şimdi git de daha fazla bekletme Concini."

Bu sefer Concini'nin yüzünde bir sıkıntı ifadesi belirdi. Bıyıklarıyla oynayan eli birdenbire aşağıya düştü. Kendine bir âşık görünüşü vererek zarif bir hareketle topukları üstünde döndükten sonra uzaklaştı.

Léonora derin bir sevgi okunan bakışlarla onu peşinden takip etti ve kocası artık kendisini göremediği için kendini tutmaya lüzum görmedi. Bütün kıskançlığı ve acısı, yüzünde belirdi.

Concini'nin girdiği odanın kapısının kapanmasıyla çıkan gürültü üzerine Léonora dalgınlığından uyandı. Hüzünlü hüzünlü başını salladı. Sonra çehresine tasasız bir ifade vermeye gayret ederek uzak-

laştı. Fakat bu ifade kendisini seyredecek gözlere içinden geçenleri sezdirmemek için yüzüne bir maske gibiydi.

Genç kadın yüreğinde zapt edilmez bir isyan kabararak içinden söyleniyordu:

"Concino seviyor! Ben de şimdiye kadar bunun bir türlü farkına varamadım. Hiçbir şey görmedim, hiçbir şey sezmedim. Nasıl oldu da gözlerim bu derece kapandı? Nasıl oldu da beni bu kadar aldatabildi? Yoksa aklımı mı kaçırıyorum? Hayır. İmkânı yok, yanılmış olamam! Onu ben de tanımazsam kim tanıyacak? Onun muhakkak gözlediği bir şey var. Ama ne? Gerçek bir sevgi mi, yoksa geçici bir gönül eğlencesi mi? Ne olursa olsun, ikisi de aynı kapıya çıkar. Her iki durum da tehlikeli. O kadar ki bunların kesinlikle önüne geçilmesi lazım. Marie'nin dul kalıp bütün Fransa'da tek başına hüküm sürme imkânına kavuşacağı bir sırada Concini'nin gidip başkalarıyla sevişmesine göz yumabilir miyim? Kraliçeyi bu karışıklık zamanında biz idare edecek, çekip çevirecek ve çıkarlarımızın gerektirdiği şekilde kullanacağız. Bu sıralarda onun yanından hiç ayrılmamamız lazım. Acaba Concini'nin sevdiği kadın kim? Saraylı kadınlardan biri olsaydı imkânı yok gözümden kaçmazdı. Herhalde başka birisi. Kim olduğunu bir öğreneyim, vay onun haline! Zaten kocamın Marie ile sevişmesine göz yummanın bana neye mal olduğunu bir ben bilirim, bir de Tanrı... Bu yetmiyormuş gibi bir başkasıyla da sevişmesine asla göz yumamam! Anlaşılan bu gece Concini sevgilisini görmeye gidecek. Yarın da nasıl olsa onun kim olduğunu ve nerede oturduğunu bana haber verecekler. Her şeyi öğrenip anladıktan sonra seninle ve yeni sevgilinle hesaplaşırız Concini!"

Léonora Galigaï kafasında birbirini kovalayan bu düşünceler olduğu halde eve gitmiş, Yiğit Jehan'ı buldurup yanına çağırttıktan sonra ona kralın Bertille'i apansız bastırmak için La Varenne vasıtasıyla Colline Colle adındaki kadını elde ettiğini bütün ayrıntılarıyla anlatarak baskının o akşam saat on bir sularında olacağını bildirmişti. Bu suretle öfke ve kıskançlığı son sınırına varan Jehan'ın, genç kızın kapısında nasıl nöbet beklediğini, nasıl kralı öldürmeye karar vermiş olduğunu, Pardaillan'ın da tam zamanında işe karışarak kralı kurtarışı ve ondan sonra meydana gelen olayları okuyucularımız hatırlayacaklardır.

İşte Léonora'nın o kadar ustalıkla kurup hazırlamış olduğu plan bu şekilde suya düşmüştü.

Beri yanda, Concini de durumun son derece tehlikeli olduğunu düşünüyor ve en ufak bir yanlış davranışın kendilerini ele verebileceğini, bunun sonucunun da karısıyla birlikte işkence sehpasında can vermek olacağını biliyordu. Hatta kral öldürülmüş olsa da katili idam edilmediği sürece kendisi de tehlikeden kurtulmuş sayılamazdı. Bunun kadar önemli olan bir başka nokta da kaderinin tam manasıyla kraliçenin elinde olması ve ona candan bağlı bir âşık rolü oynamak zorunda bulunmasıydı. Kraliçe isterse onu kimsenin erişemeyeceği yüksekliklere çıkarır, isterse uçurumların en derinine atardı.

Concini için servet de şeref de zafer de hatta bundan sonra yaşayabilmek de sadece kraliçe karşısında oynayacağı oyunun başarısına bağlıydı.

Nitekim o gün de karısından ayrıldıktan sonra Concini yine bütün zekasını ve kurnazlığını kullanarak mükemmel bir âşık rolü oynamış ve kraliçeyi her zamankinden daha çok kendisine vurgun ve mutlu bir durumda bırakarak evine dönmüştü. Öte yandan Léonora da Yiğit Jehan'ı kışkırtmayı başarmış ve hemen üç silahşor arkadaşa haber ulaştırıp onları yanına çağırtmış, kendilerine uzun uzun talimat vermişti.

Bu talimatın verilmesine yol açan olayı incelersek şu sonuçlara varacağız:

IV. Henri en yakınlarından birkaç sırdaşına aşk hikâyelerini anlatmadan rahat edemezdi. Kralın bütün aşk serüvenlerine karışmış bulunan La Varenne'den başka altı kişi daha vardı ki kralın bütün gönül maceralarını bilirlerdi. Fakat bu sırdaşların da başka sırdaşları olmayacağını düşünmek elbette saflık olurdu. Onlar da bu sırdaşlara bildikleri her şeyi anlatırlardı. Bunlar yetmiyormuş gibi sarayda bir sürü hafiye ve dedikodu meraklısı da vardı. Tabii olup bitenleri bunlar da haber alırlardı.

Kral, Bertille'e âşık olunca bu sırrı sırdaşlarına, onlar da kendi sırdaşlarına açmış ve sonunda sarayda meseleyi bilmeyen kimse kalmamıştı.

Gerçi Concini hiçbir vakit kralın sır dostlarından olmamıştı ama

saraydaki adamları aracılığıyla her şeyi olduğu gibi bu yeni aşk macerasını da çabucak öğrenmişti.

Bunun üzerine içinde bir merak uyanmış, zaten kendi evine yakın olan Arbre-Sec Sokağı'na gitmiş ve tesadüfen Bertille'i balkonda görür görmez genç kıza gönlünü kaptırıvermişti. Bu kızı kraldan kurtarıp kendine mal etmek için tek çare her ne pahasına olursa olsun kaçırmaktı. Concini de buna karar vermişti.

Bu karardan sonra Escargasse, Carcagne ve Gringaille'i kaçırma işinde kullanmayı tasarlamış ve silahşorları Arbre-Sec Sokağı'na göndererek ortalığı kolaçan ettirmişti. Kralın bu sokakta öldürüleceğini de biliyordu. Nasıl olsa üç silahşor da kralın öldürüleceği sırada orada bulunacaktı. Şu halde olayı en ince ayrıntılarına varıncaya kadar herkesten önce kendisi öğrenebilirdi. Adamlarının üçüne de genç kızın gece yarısı kaçırılacağını, bu bakımdan o vakte kadar evi dikkatle gözetlemeleri gerektiğini söylemiş ve sonucu gelip kendisine bildirmelerini de sıkı sıkı tembih etmişti.

Üç arkadaşın bu işi gereği gibi başaracaklarına inancı vardı. Onlar sadece kızı kaçırmak için evi kolladıklarını sanarak hiç ummadıkları bir olaya, kralın öldürülmesine şahit olacak ve tabii özellikle bu olayı görmeleri için gönderildiklerini asla fark etmeden gelip Concini'ye olan biteni bir bir anlatacaklardı. İşte Concini'nin kızı kaçırma planı da onların getireceği habere göre düzenlenecek fakat silahşorlar bir tek işle görevlendirildikleri halde öteki işi yerine getireceklerdi. Böylece Concini bir taşla iki kuş vurmuş olacaktı.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Üç silahşor Concini'nin odasına girdikleri zaman saat gecenin biri olmuştu. Concini tam bir saattir heyecan, endişe ve korku içinde kıvranıyordu. Üç arkadaşın onu bu kadar büyük bir endişe içinde kıvrandıran asıl sebepten haberleri bile yoktu. Onlarca mesele basit bir kız kaçırma olayından ibaretti ve Concini, şüphesiz, büyük aşkının etkisiyle bu derece meraklanıyordu. Ne var ki silahşorlar kendilerine verilmiş olan bu kız kaçırma görevinin hazırlığını eksiksiz bir şekilde yapmışlardı. İşlerini gereği gibi başardıklarından ve efendileri tarafından takdir edileceklerinden emindiler.

Fakat bu efendinin gayet ters huylu bir adam olduğunu bildikleri ve epey de geciktikleri için sözü içlerinde çenesi en kuvvetli olan Escargasse'e bırakmayı uygun buldular.

Yalnız, onların yapacakları açıklamayı öğrenmeden önce Arbre-Sec Sokağı'nda karşılaştıkları manzarayı bilmemiz yerinde olacak.

Komutan Praslin, Pardaillan ve La Varenne ile konuşurken Bertille'in evinin yakınlarına geldiklerini burada söylemek gerekir.

Üç ahbap çavuşlar Arbre-Sec Sokağı'na girer girmez karşıdan gelmekte olan muhafız askerlerini görünce yaklaşmanın kendileri için hayırlı bir sonuç vermeyeceğini düşündüler ve olayları uzaktan izlemeyi daha uygun gördüler.

Kuytu bir yer bulup henüz sinmişlerdi ki birdenbire arkalarından askerler çıkageldiler. Silahşorlar gizlendikleri yerden meşalelerin ışığında komutanlarını iyice seçtiler. Kalabalık arttıkça bizimkiler aşırı merakın insana fayda yerine zarar getireceğini düşünerek tabana kuvvet Trahoir'ya kadar kaçmaktan daha uygun bir hareket olamayacağında karar kıldılar.

Bunun sonucu olarak da Concini, tabii umduğu gibi bir taşla iki kuş vuramadı. Zira üç ahbap çavuşlar asıl görülmesi gereken olayı göremeden sıvıştılar. Sadece uzaktan kulaklarına bazı bağırıp ça-

ğırmalar gelmiş, hatta kılıç şakırtısına benzeyen birtakım sesler de çalınmıştı. Bütün bu gürültülerden Bertille'in evinin önünde şiddetli bir dövüş olduğu sonucu çıkarılabilirdi ama Concini'nin istediği ayrıntılı bilgi elde edilemezdi.

Silahşorlar ancak küçük sokak tekrar karanlık, ıssız ve sessiz haline kavuşunca gözetlemekle görevlendirildikleri eve yeniden yaklaşabildiler. Fakat bu sefer de karşılarına başka bir engel çıktı. Ansızın beliren üç kişi daracık sokakta bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, bağıra çağıra konuşup kahkahalar atıyordu. Üstelik bu adamlar silahşorların gözetleyecekleri evin önünden ayrılmaya da pek niyetli görünmüyorlardı. Birden akıllarına geldi: Sakın bu üç kişi de onlar gibi aynı evi gözetliyor olmasındı? Yoo? Bakın işte buna dayanamazlardı. Zira bu durum Sinyor Concini'nin kendilerine verdiği bu görevi başarmalarına engel olabilirdi.

Üç yabancının kıyafetlerinden asker olmadıkları da besbelliydi. Asilzadeler gibi giyinmişlerdi. Kalabalık da değildiler. O halde üç arkadaş hemen bu üç asilzadenin üstüne çullanıp işlerini bitirebilirlerdi. Asıl bir taşla iki kuşu şimdi vuracaklardı. Böylece hem şimdiye kadar bir türlü yapamadıkları işi başaracaklar, hem de epey paralı olduklarını sezdikleri şu üç asilzadeyi soyup soğana çevireceklerdi.

Ne yazık ki Yiğit Jehan onları çeşme başında kıstırıverince bütün hayalleri suya düşüvermişti.

*

Concini kapının açıldığını ve üç kabadayının odaya girdiğini görünce derin bir soluk aldı. Nihayet o kadar merak ettiği şeyi öğrenecekti. Derhal sinirli sinirli dolaşmayı bıraktı ve yazı masasının başına geçerek orada ayakta durup adamlarına baktı.

Üç ahbap çavuşlar da masaya doğru ilerleyerek Concini'nin karşısına dikildiler.

Concini keskin bakışlarıyla üçünün de yüzünü gözden geçirerek ne haber getirdiklerini hemen anlamak istedi ve aynı zamanda da ters ters söylendi:

"Nerelerdesiniz? Tam bir saattir sizi bekliyorum!"

Escargasse yapmacık bir üzüntüyle cevabı yapıştırdı:

"Ah, monsenyör! Sizi beklettik diye ne üzüldük, ne üzüldük bir

bilseniz! Öyle değil mi Gringaille? Ama ne yapalım ki bir türlü sokaktan geçme imkânını bulamadık. Hatta bir aralık size gelmekten ümidimizi bile kesmiştik."

Concini bir araba lakırdı arasından bir tek cümle üzerinde durdu: "Bir türlü sokaktan geçme imkânını bulamadık." Sevinçle ürpererek düşündü:

"Yaa! Demek ki iş oldu bitti bile." Mademki gönderdiği adamlar sokaktan geçememişlerdi, bu kalabalığın toplanabilmesi için çok önemli bir olayın meydana gelmesi gerekirdi. Bu önemli olayı düzenleyen de Léonora'dan başkası olamazdı tabii. Şimdi bilmek istediği şey şuydu: Kral öldü mü, yoksa sadece yaralandı mı? Bunu fark ettirmeden şu üç salağın ağzından almak ama kendilerine Concini'yi ilgilendiren şeyin asıl bu mesele olduğunu da asla hissettirmemek lazımdı. Böyle bir zeka oyunu ise Concini gibi bir adam için işten bile değildi.

Concini birkaç saattir gergin duran sinirlerinin verdiği bitkinlikle koltuğa çökerek bacak bacak üstüne attı. Sonra masanın üstünde duran küçük bir kamayı eline alarak bununla ilgisiz bir tavırla oynamaya başladı ve bir taraftan da gayet soğuk, sert bir sesle:

"Dikkat edin," dedi. "Eğer bana inandırıcı bilgi vermezseniz sizi hemen kovarım! Neymiş başınıza gelen o olağanüstü iş bakalım?"

Bu tehdit üzerine üç ahbap çavuşlar birbirlerinin yüzlerine endişeyle baktılar. Doğrusu buradan kovulmak hiç işlerine gelmiyordu. Bu son derece memnun kaldıkları bir kapıydı. Çünkü sık sık iş çıkmadığı halde iyi para alıyorlardı.

Bilgi vermeyi üzerine almış olan Escargasse çok önemli şeyler anlatacağı izlenimini uyandırmak için pek ciddi bir tavır takındı ve yapmacık bir heyecanla titrettiği sesiyle:

"Yerden göğe kadar hakkınız var monsenyör," dedi. "Buyurduğunuz gibi başımıza gelen şey gerçekten olağanüstü bir iş. Korkunç, tüyler ürpertici bir olay. Göreceksiniz ki hem saray çevresi, hem de halk bu olaydan uzun zaman bahsedeceklerdir."

Escargasse bir yandan, aslında hiçbir şey anlatmaksızın laf ebeliği yapıyor, bir yandan, sözlerinin Concini'de uyandırdığı etkiyi onun yüzünden okumaya çalışıyor ve bir yandan da nasıl bir martaval atacağını düşünüyordu.

Ne yazık ki Escargasse'in karşısındakinde etki uyandırmak ümidi pek çabuk suya düştü. Concini kayıtsız bir tavırla söylendi:

"Ah! Neymiş o olay? Hem sarayı, hem de halkı bu kadar heyecanlandırması için çok büyük bir felaket meydana gelmesi lazım. Sonra, demin yollardan geçemediğinizi söylediğinize göre sokakların sizin gibi haydutları alıkoyacak kadar kalabalık askerî birliklerle tutulmuş olması gerekiyor."

Concini bu sözleri söylerken her nedense gülümseme tenezzülünde bulunmuştu.

Üç ahbap çavuşlar onun gülümsediğini görünce büyük bir keyifle kahkahayı bastılar. Ağzı kulaklarına varan Escargasse:

"Monsenyör hazretlerinin ne eşsiz bir zekası var? Bravo, leb demeden leblebiyi anlıyorlar. Kendilerine bir şey anlatmaya gerek yok ki. Hepsini anladılar bile," diyerek Concini'yi göklere çıkardı. Böyle bir palavra ile bir türlü uyduramadığı martavalı anlatma derdinden kurtulacağını sanmıştı. Fakat adamın bu övgü karşısında buz gibi hissiz kaldığını görünce çaresiz bir şeyler uydurması gerektiğini düşündü. Hem zaten Concini askerî birlikler, büyük bir felaket gibi sözlerle ona bazı ipuçları da vermişti. Artık uyduracağı hikâyenin anahtarı elindeydi. Bu hikâyenin ayrıntıları ise palavrayı savurdukça kendiliğinden sökün ederdi. Escargasse adamı kızdırmamak için hiç durmamak gerektiğini düşünerek bol keseden atmaya başladı:

"Efendim, sokak, ben diyeyim elli, siz deyin yüz asker tarafından tutulmuştu. Başlarında Mösyö Neuvy de vardı. Biz bunların arasına bir giriş girdik ki efendim, bir daha çıkmamız mümkün olmadı. Çünkü askerlerin bir kısmı Seine Nehri tarafına, bir kısmı da Trahoir yönünü tutmuşlardı ve öyle sıkışık saflar halinde duruyorlardı ki aralarından değil biz, kuş bile geçemezdi. Bu kadar asker yetmiyormuş gibi bir de muhafız askerleri, Mösyö Praslin, Mösyö Fouquet ve daha bir sürü insan vardı. Bütün bu kalabalık büyük bir heyecan ve endişe içinde gürültü patırtıyı göklere çıkarıyordu. Durumu görünce düşündük ki yiğitliğin onda dokuzu kaçmak veya bir tarafa sinmektir. Çünkü yakalanırsak bizi bir daha çıkamayacağımız bir deliğe tıkacakları kesindi. Bu yüzden sizi de bekletmek zorunda kaldık ama görüyorsunuz ki suç bizde değil."

Escargasse'in anlattığı bu hikâyenin birçok tarafı doğruydu. Yal-

nız o, hikâyenin bazı yerlerini temize çıkaracak bir kılığa sokmuştu ki bunda da yağlı kapıyı kaybetme endişesinin payı olduğu kesindi.

Escargasse bu uygunsuz gecikmede kendilerinin bir rolü olmadığını anlatmakla işin içinden sıyrılabileceğini sanıyordu. Concini'nin kendisinden daha başka şeyler, daha müthiş hikâyeler beklediğini hesaba katmıyordu. Aklınca Concini özellikle neden bu kadar geç kaldıklarına kızmıştı. Eğer Escargasse bu gecikmede kendilerinin suçu olmadığını meydana koyarsa hesabı yüzünün akıyla vermiş olacaktı.

Oysa aldanıyordu. Concini gecikme meselesini çoktan unutmuştu. Escargasse'in anlattıklarını görünüşte pek ilgisizce dinliyordu ama gerçekte söylenen her kelimeyi harfi harfine kafasına yerleştiriyordu.

Gerçi şimdiye kadar Escargasse'in ağzından ne kralla ne de herhangi bir suikastla ilgili tek söz çıkmamıştı ama silahşorun anlattıkları önemli bir olayın meydana geldiğini de pekâlâ gösteriyordu. Fakat Escargasse'in söyledikleri Concini'ye yetmiyordu. Onun asıl öğrenmek istediği kralın öldürülüp öldürülmediğiydi. Bunu apaçık soramayacağı için dolambaçlı bir yoldan amacına ulaşmaya çalışarak Escargasse'in anlattıklarına inanmaz gibi görünüp sordu:

"Sen neler anlatıyorsun Tanrı aşkına! Yok yüz okçu sokağı tutmuş, yok Praslin'le Neuvy gelmişler. Nedir bunlar? Yoksa adamakıllı bir çarpışma mı oldu?"

"Oldu mu da söz mü efendimiz? Söylesenize çocuklar! Bakın monsenyör adamakıllı bir çarpışma olup olmadığını soruyor. Ah, bilseniz neler oldu neler efendimiz! Yaralılar," ölüler diyecekken caydı, "yaralıları da saymıştık... Kaç taneydiler Gringaille? Söylesene canım, ne çekiniyorsun?"

Gringaille ulu orta bir sayı attı: "Altı!"

"Duydunuz mu monsenyör? Tam altı yaralı!"

Concini düşünüyordu: "Mademki yaralı var, o halde bir şeyler olmuş! Bir suikasta teşebbüs edildiği besbelli! Olay gözümde canlanıyor. Mademki bu delikanlı Fouquet'nin adını söyledi, demek ki kral yalnız gitmemiş. Fakat Yiğit Jehan buna rağmen darbeyi indirmiş olmalı! O zaman kralın yanındakiler onun üstüne saldırmışlardır. Oysa Jehan öyle kolay kolay hakkından gelinecek adam değil-

dir. Oracıkta birkaçının da işini bitirivermiştir. Askerlerse herhalde Léonora tarafından bizden şüphe edilmesini önlemek için özellikle oraya gönderilmiş olacaklar. Zaten olay yerine biraz geç gitmiş olmaları da bu meselede Léonora'nın parmağı olduğunu gösteriyor. Bunların hepsi hoş, güzel. Fakat kral ne oldu? Yaralandı mı? Yoksa şimdiye kadar birkaç kere olduğu gibi yine yakayı sıyırdı mı?"

Silahşorlar, Concini'nin dalgın dalgın düşündüğünü görünce çıt bile çıkarmaktan çekinerek birbirlerine manalı manalı göz kırpmakla vakit geçirdiler. Ama efendilerinin bu kadar basit bir gecikme üzerinde böyle önemle durup düşünmesine de için için kızıyorlardı. Concini'yi aldatmaya kesin olarak karar vermişlerdi ve o düşünmeyi uzattıkça berikiler de kendisine içlerinden bol bol küfür yağdırıyorlardı.

Nihayet Concini küçümseyen bir tavırla omuz silkip tekrar söze koyuldu:

"Bana öyle geliyor ki sizin yakalanmaktan ödünüz patladığı için olan biteni gözünüzde fazla büyütmüşsünüz delikanlılar! Hem önemli bir şey olsaydı bana derhal haber vermezler miydi? Sizin büyük bir çarpışma diye bahsettiğiniz şey muhakkak ki her zaman görülen basit bir sokak kavgası olacak. Kim bilir, belki de suikasta teşebbüs edilmiş, basit bir cinayet filan işlenmiştir."

Concini "suikast" ve "cinayet"ten bahsederken farkında olmadan sesini kısmıştı. Fazla ileri gitmekten çekinen Escargasse de onun gibi kısık bir sesle ortaya kaçamaklı bir laf attı:

"Canım, zaten savaş, dövüş, çarpışma kavga, cinayet veya suikast dediğiniz nedir ki? Üç aşağı beş yukarı aynı şeyler değil mi?"

Bunları söylüyordu ama şaşkın bir hali vardı. Düşüncelerini gizlemek için çaba harcadığı belliydi. İki arkadaşı da onun yüzüne bakıp kendi yüzlerini onunkine göre ayarlıyordu. Concini bu durumu görünce ister istemez şöyle düşündü: "Yaa! Bu heriflerin bildiği daha birçok şey var ama söylemekten çekiniyorlar. Ne olursa olsun ben de öğreneceğim işte!"

Ve Escargasse'e yumuşak bir sesle sordu:

"Demek bir cinayet oldu? Eh, peki, öldürülen kim? Söyle canım, çekinmeden söyle. Öldü mü yoksa sadece yaralandı mı?"

"Doğrusu size kesin olarak bir şey söyleyemem monsenyör. Siz de pekâlâ bilirsiniz ki bizim gibi zavallılar, askerlerin ve muhafızların karıştıkları işlere pek burnunu sokmak istemez. Sonra halimiz ne olur? İşte bu bakımdan bir tarafa sinmek zorunda kaldık ve fazla bir şey göremedik. Üstelik ortalık öyle karışmıştı, sağa sola koşuşanlar öyle gürültü patırtı yapıyorlardı ki fazla bir şey anlamaya imkân da yoktu. Bununla birlikte..."

Concini heyecandan soluk soluğa onun sözünü kesti:

"Bununla birlikte? Ne oldu bununla birlikte?"

"Şöyle bağırıldığını duyar gibi oldum: 'Aman, ne korkunç bir felaket! Ne korkunç felaket!'"

Concini çılgınca bir sevinçle içinden söylendi:

"Öyleyse öldü! Artık Fransa'ya ben hâkimim!"

Bu çılgınca sevincine rağmen yüzündeki ifade pek değişmedi. Hafiften gülümsüyor, boyuna kamasıyla oynuyordu. Aynı kayıtsız havayla:

"İyi ama olayın bu kadar büyük bir heyecan uyandırması ölen zavallının çok önemli bir adam olduğunu göstermez mi? Kimmiş acaba? Göz ucuyla olsun kendisini göremediniz mi? Size neden soruyorum biliyor musunuz? Hani sakın tanıdıklarımdan, ahbaplarımdan biri falan olmasın diye."

Concini bu sözleri söylerken bütün dikkatiyle Escargasse'in yüzüne bakıyordu.

Öte yandan bir sorgu yargıcı önündeymişçesine soru yağmuruna tutulmasına gittikçe sinirlenen Escargasse de içinden şöyle söyleniyordu: "Seni gidi makarnacı seni! Bir isim vereyim istiyorsun değil mi? İsim vereyim de yarın işi araştır ve yalan söylediğimi öğrenince beni kov. Hay salak hay! Sen beni kovmuşsun umurumda mı be? Bu yaşa kadar da sayende gelmedik ya! Geçim kapısı bir taraftan kapanırsa öte yandan açılır. Dur hele, ben sana usturuplu bir martaval atayım da aklın başına gelsin. Zaten senin kraliçe ile aranın da iyi olduğu söyleniyor. Sana kralın öldüğünü söyleyeyim de biraz paranı sızdırayım bari. Ama bu yalanı öyle bir usturuplu kıvırmak lazım ki sen de işin içinden çıkamayasın!"

Escargasse bu kararı verince pek endişeli bir tavır takındı. Çevre-

sine dehşet dolu gözlerle baktı ve sonra titrek bir sesle:

"Monsenyör," dedi. "Çok iyi göremedik ama zannımca ölen pek önemli bir adamdı."

Concini, "Bundan da daha açık anlatılmaz ya!" diye düşündü. Sonra sordu: "Bunu nereden biliyorsun?"

"Her şeyden önce sizin de ileri sürdüğünüz deliller bende bu düşünceyi uyandırıyor. Sonra bir insanın Louvre Sarayı'nda oturması için çok önemli bir kimse olması gerekmez mi?"

"Ölen Louvre Sarayı'nda mı oturuyormuş?"

"Herhalde öyle olacak. Çünkü ölüsünü oraya götürmeleri için emir verildiğini duydum. Sonra, yalnız bu kadar da değil... Adamlardan biri bizim bile tüylerimizi diken diken eden bir sesle, 'Bütün bunlardan söz edilmesi yasaktır. Kim dilini tutmasını bilmezse kellesini kaybeder!' diye söylendi. Şimdi, bizim bunu niçin birdenbire söylemeye cesaret edemediğimizi siz de anladınız sanırım monsenyör!"

"Siz merak etmeyin. Ben kimseye söylemem. Zaten siz benim himayem altındasınız."

Concini bunları söyledikten sonra tekrar düşünceye daldı:

"Artık bu işin şüphe edilecek bir tarafı kalmadı. Demek öldürülen kraldı. Herhalde öyle olacak ki işler yoluna girinceye kadar ölümünü de saklamak istiyorlar. Henüz Marie'nin da bu olaydan haberi olmasa gerek. Yoksa muhakkak beni arattırırdı. Herhalde meseleyi ona ancak yarın haber vereceklerdir. Tabii o zaman ben de Marie'nin yanında olurum. Öyleyse daha vaktim var. Bu vakitten istediğim gibi yararlanabilirim!"

Escargasse de içinden şöyle söyleniyordu: "Şimdi gece ölüsü Louvre'a götürülenin kim olduğunu düşün dur bakalım. Artık öyle sanıyorum ki bu soru yağmurunu da keseceksin iki gözüm."

Fakat Escargasse yine yanılıyordu. Çünkü Concini'nin soracakları henüz bitmiş değildi. Nitekim her zamankinden daha büyük heyecanla sordu:

"Ya öteki ne oldu?"

Escargasse rüyadan uyanırcasına yerinden sıçrayıp söylendi:

"Hangi öteki?"

"Öteki canım! Kim olacak, katil."

"Haa, öyle ya... Katil... Bakın ben katilden söz etmeyi tamamen unutmuştum. Onu hiç sormayın. Sonu pek kötü onun. Pek kötü."

Concini endişeyle sordu:

"Onu yakalayamadılar mı?"

"Yakalayamaz olurlar mı? Onu, efendime söyleyeyim, öyle bir kıskıvrak bağlayıp zincire vurdular ki... Bir daha kurtulacağını hiç sanmam."

Concini önce derin bir ferahlık hissetti. Fakat çok geçmeden yüreğini bir endişe sardı. Bu adamların katili pek yakından tanımaları gerekirdi. Öyle ya, katil onların reisi değil miydi? Peki ama ondan söz ederken neden öyle hissiz ve kayıtsız bir tavır takınmışlardı? Yoksa kendisini kıskanıyorlar da şimdi bu kötü duruma düştüğünden ötürü için için seviniyorlar mıydı? Gerçi Concini için bu noktanın büyük önemi yoktu ama ne de olsa yanında çalıştırdığı insanların karakterlerini ve hislerini öğrenmek faydasız bir iş sayılmazdı.

Bütün dikkatiyle Escargasse'in yüzüne bakıp sordu:

"Katili gördünüz mü?"

"Onu sürüklerken şöyle böyle gördük. Kendisini o hale getirmişlerdi ki pek zorlukla yürüyebiliyordu."

Concini vahşi bir sevinçle sordu:

"Yaa? Demek herifi adamakıllı hırpalamışlar ha?"

"Hırpalamak ne kelime? Kendisini ezdiler, pestile çevirdiler! İnsanlıktan çıkarıp bir paçavra haline getirdiler!"

Artık Concini'nin içinde hiç şüphe kalmamıştı. Başka bir şey sormadı. Bir zaman sakin ve düşünceli kalakaldı. Fakat ne düşündüğü yüzünden hiç belli olmuyordu.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Böyle epey bir zaman düşünen ve kim bilir ne hayaller kuran Concini birden dalgınlıktan sıyrıldı. Derin bir nefes aldıktan sonra bir an karşısında birer heykel gibi duran adamlarına bakıp gülümsedi. Sonra elini masanın çekmecesine uzatıp oradan bir avuç altın çıkardı ve azametli bir eda ile bunları masanın üstüne saçarak:

"Haydi aslanlarım," dedi, "size biraz sert davrandım ama bunu unuttumak için de şunları veriyorum!"

Concini eli açık bir adamdı. Hele bu sefer her zamankinden daha cömert davranıyordu. Masanın üstüne saçtığı altınlar yüz taneden aşağı değildi. Tabii bu altınların uzun zaman masanın üstünde durması mümkün olmadı. Üç iri pençe masaya uzandı. Altınlar göz açıp kapayıncaya kadar üç eşit parçaya bölündü ve saçma sapan teşekkürler, abuk sabuk hayır dualar arasında ceplere indi.

Concini bu işin bittiğini görünce artık vakit kaybetmedi:

"Şimdi biraz da kendi işimizden bahsedelim bakalım," dedi.

Escargasse efendisine sordu:

"Bu gece muhakkak gidiyor muyuz?"

"Elbette gideceğiz. Ama tabii sokakların askerlerle dolu olmaması şartıyla."

"Yol tamamen açıldı monsenyör. Her taraf sanki hiçbir şey olmamış gibi ıssız ve sesiz."

"Gereken tedbirleri aldınız mı?"

"Aldık! Biz hazırız!"

"O halde gidelim!"

Concini birden ayağa kalktı. Masanın çekmecesinden altın dolu bir kese daha çıkararak cebine yerleştirdi. Sonra bir tek söz bile söylemeden, kapkara ve geniş pelerinine iyice sarınarak, emin

ve sert adımlarla odadan çıktı.

Üç ahbap çavuşlar da peşine düştüler.

Concini sokağa çıkınca sağına ve soluna bakındı. Sonra adamları arkasında olduğu halde Arbre-Sec Sokağı'na yollandı.

Henüz evden yirmi adım kadar uzaklaşmamışlardı ki köşeden fırlayan bir karaltı da peşlerinden onları izlemeye başladı.

Concini ile yardakçıları kimseye rastlamadan Bertille'in evinin önüne kadar gittiler. Kapının basamaklarına varınca adamları Concini'nin yanına sokuldular ve o sırada ilk defa olmak üzere basamaklardaki kan izlerini gördükleri halde sanki daha önce de görmüşler gibi muzaffer bir eda ile:

"İşte," dediler. "Söylemiştik ya, kan gövdeyi götürdü!"

Yalan da değildi. Bunlar Pardaillan'la Yiğit Jehan'ın askerlerle çarpıştıkları sırada kurbanlarından akan kanların lekeleriydi.

Ama Concini'ye böyle bir delil göstermelerine de lüzum yoktu. O, üç arkadaşın anlattığına zaten inanmıştı. Onun için basamaklardaki lekelere fazla önem vermeden geçip Courbâton Çıkmazı'na girdi.

Çıkmazda, zifiri bir karanlıkta kendisini bekleyen bir karaltı vardı. Bu karaltı, Concini'nin geldiğini görünce sindiği yerden yavaşça sıyrılarak yürüdü. Saygılı ve alçak bir sesle:

"Monsenyör, araba hazır," dedi.

Concini gizemli bir işaret verince hiç şüphesiz kendisine ne yapacağı daha önceden uzun uzadıya anlatılmış olan adam da kendisini eğilerek selamladıktan sonra hızla uzaklaştı. Arbre-Sec Sokağı'na döndü.

Orada başka bir karaltıyla karşılaştı. Bu karaltı epeydir Concini ile üç silahşoru takip eden adamdı ve şimdi de evin önündeki basamaklara eğilmiş, kan izlerini gözden geçiriyordu. Courbâton Çıkmazı'nda Concini'ye arabanın hazır olduğunu haber vermiş olan adam, kan lekelerini seyreden karaltının yanından hiç durmadan geçti ama bu geçiş sırasında ona bir iki lakırdı fısıldamayı da ihmal etmedi ve sonra hızla yoluna devam ederek Saint-Honoré Sokağı'na sapıp Concini'nin konağına girdi.

Hâlâ kan lekelerini seyreden esrarengiz adama gelince, nihayet

başını kaldırdı ve Bertille'in balkonuna sinsi ve hain bir gülümsemeyle baktı. Sonra başını Yiğit Jehan'ın oturduğu tavan arası odasının penceresine çevirdi ve dişlerini gıcırdatarak, kin dolu bir sesle mırıldandı:

"Artık aşk hayallerini aklından silip at delikanlı! Sevgilin kendisine gerdiğim ağın içinden kurtulmak için bocalayıp duruyor. Gerçi kendisini yine göreceksin ama Greve Meydanı'nda ve idam sehpasında göreceksin. Onu, cellat göğsünü kızgın demirle dağlarken seyredeceksin!"

Adam bu sözleri söylemekten adeta büyük bir haz duyuyordu. Sessiz adımlarla oradan uzaklaşırken mırıldanmaya devam etti:

"Bu nefis idam gösterisini kaçırmak niyetinde değilim. Yıllardır bu mutlu günün gelmesini bekliyordum!"

Bu sırada çıkmazın başına gelmişti. Çevresini iyice kolladıktan sonra söylendi:

"Fakat ne kadar sevinirsem sevineyim, yine de Sinyora Léonora'nın bana verdiği görevi unutmamam lazım. Hah, şu çukura sineyim. Adeta benim için kazılmış bir yer. Talih de Concini'ye amma yardım ediyor ha! İşte, gökyüzü simsiyah bulutlarla örtüldü. Her taraf zifiri karanlık. Şimdi sabırla beklemeli. Tam da önümden geçecekler. Mademki araba orada."

İçine gizlendiği çukura elinden geldiği kadar rahatça yerleştikten sonra avını kollayan bir canavar gibi gözlerini dört açıp beklerken bir yandan da düşündü:

"Ünlü Prenses Fausta Borgia'nın da oğluna yapılacak işkenceyi gözleriyle görmesi başlıca emelimdi. O kadına şöyle diyebilmek için kanımı son damlasına kadar feda ederdim: 'Prenses hazretleri! Celladın şimdi işkence ettiği bu Yiğit Jehan senin oğlundur! Oğlunu para karşılığında adam öldüren bir katil durumuna ben getirdim. Ben, Saêtta. Ve onu şu darağacına çıkaran benim!'"

Saêtta bu tatlı intikam düşüncesinin verdiği keyifle fısıltı kadar hafif, fakat korkunç bir kahkaha attı ve içinden konuşmaya devam etti:

"İntikam saatini çok bekledim. Fakat nihayet o saat geldi çattı işte. Sen, Fausta! Sen de sanma ki benim elimden kurtulabileceksin!

Hayır! İtalya, İspanya ve Fransa demeyecek, her yeri baştan aşağı arayacağım. Hatta gerekirse cehennemin dibine kadar gideceğim! Ne yapıp edip seni bulacağım Fausta! Seni bulacağım ve sana göremediğin, seyredemediğin bu mutlu olayı haber vereceğim!"

Saêtta bu düşüncelerle oyalanırken Concini ile yardakçıları da boş durmuyorlardı.

Colline Colle'un evinin Courbâton Çıkmazı'na açılan arka kapısının sağ tarafında, yerden iki buçuk metre yükseklikte kalın tahta panjurları kapanmış ufak bir pencere vardı. Kapının sol tarafında da yine panjuru sımsıkı kapanmış bir yuvarlak pencere bulunuyordu.

Üç kabadayı bu pencerenin altına gelmişti. En güçlü kuvvetlileri olan Carcagne omuz verdi. En çevikleri olan Gringaille yukarı tırmandı ve beş dakika geçmeden panjur açılıverdi.

Fakat bu defa da Gringaille'in karşısına çaprazlama çakılmış iki demir çubuk çıktı ve bu çubuklar arasından geçemeyeceğini kestiren silahşor ikisini de yakalayıp bütün kuvvetiyle asılınca çubuklar dört parça olup yere düştüler. Gringaille arkadaşının sırtından yere atlayıp güle güle anlattı:

"Bu evin sahibi galiba dünyanın en kurnaz geçinen budala insanı. Bu kadar sağlam gördüğünüz bu çubukları ben de önce demir sandım. Oysa demir gibi boyanmış tahta parçalarından başka bir şey değilmiş. Acaba bu kaz kafalı ev sahibi bu çubukları boyamakla kimi kandırmak istemişti? Neyse, artık yol açıldı. Eğer monsenyör istiyorlarsa rahatça girebilirler."

Bir iki dakika sonra dördü de eve girmişti. Tanınmamak için yüzüne bir maske takmış bulunan Concini eve girince bu maskenin göz delikleri arasından bulundukları yeri kolaçan etti.

Oldukça büyük bir mutfaktaydılar. Gerçi mutfak haraptı ama her şey tertemizdi ve derli toplu yerleştirilmişti.

Mutfağın iki kapısı vardı. Biri sağdaydı ve tamamen tahtadan yapılmıştı. Öteki de onun tam karşısında bulunuyordu ve kısmen camlıydı.

Yavaşça bu camlı kapıya yöneldiler. Kanadı kolayca açtılar. Karşılarına bir yatak odası çıktı.

Geniş bir karyolanın içinden gözleri dehşetten yuvalarından uğ-

ramış, ağzı bağırmak üzere faraş kadar açılmış bir kadının başı çıktı. Bu, ev sahibi Colline Colle'du.

Concini kadının bağırmasına fırsat vermeden bir sıçrayışta üstüne çullandı ve yavaş fakat tehdit dolu bir sesle:

"Ufacık bir ses çıkarır veya direnmeye kalkarsan bu hançeri gırtlağına saplarım," dedi. "Eğer susar ve söz dinlersen o zaman bu paralar da senin olur. Şimdi kararını ver bakayım!"

Kadın üstüne eğilen maskeli yüzü, gırtlağına dayanan hançerin ucunu görünce korkudan taş kesildi ve yarı baygın bir halde yatağa uzanıp inledi:

"Merhamet!"

Fakat hiç şüphesiz, para lafının ayıltıcı etkisiyle olacak, tek gözünü aralayıp da Concini'nin elindeki keseyi görünce ve altınların şıkırtısını duyunca adeta gıdıklanmış gibi yerine oturuverdi. Aynı zamanda Concini daha sözünü bitirmeden para kesesi bir mıknatısla elinden kurtulup yorganın altına gidiverdi. Kadın bu işi öyle büyük bir el çabukluğu ve pişkinlikle başarmıştı ki Concini'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. Üç ahbap çavuşlar da şaşkınlıklarını hafif bir ıslıkla belirttiler.

Colline Colle'a gelince, keseyi kapıp yorganın altına kaydırdıktan sonra gözlerini kapadı. Gerçekten kendini kaybetmiş miydi, yoksa numara mı yapıyordu, belli değildi.

Concini adamakıllı sinirlenerek:

"Tam da bayılacak zamanı buldu mendebur karı!" diye söylendi.

Gringaille kıs kıs güldü:

"Kim demiş bayıldı diye? Hele şu hançerinizin ucunu kaba etine bir dokundurun da bakın kocakarı dilber nasıl yerinden fırlayıverir."

Colline Colle bu sözü duyunca başını kaldırıverdi. Gringaille'in yüzüne yiyecekmişçesine baktıktan sonra:

"Küstah herif!" diye söylendi. "Dilber dedin neyse, fakat kocakarı da ne demek oluyor? Ben o kadar yaşlı mı görünüyorum? Günde kaç kişi, bir gülümseyişim için canını vereceğini söylüyor ve bana evlenme teklifi ediyor, biliyor musun? Neyse, sana bunların hepsini saymaya kalkarsam övünüyormuşum gibi olur. Ben de böyle bir şeye tenezzül eden kadınlardan değilim. Sen benim

işlerime neden burnunu sokuyorsun budala herif?"

Gringaille mırıldandı:

"Hay dilimi eşek arısı soksun."

Concini bu ağız kavgasını hiç sesini çıkarmadan dinledi. Kadın kendini toparlamış, büyük bir soğukkanlılık ve dikkatle onu süzüyordu. Gayet kurnaz olan Colline Colle bu gece baskınının ne amaçla yapıldığını hemen anlamıştı. Kendisine dokunulmayacağını biliyordu. Buraya yukarıdaki genç kız için geldiklerini sezivermişti. Sesini çıkarmazsa kendisinin hiçbir tehlikeyle karşılaşmayacağından emindi. Bu esrarengiz adamların her şeyden fazla gürültüden çekindikleri, aynı zamanda kendi yardımına da muhtaç oldukları besbelliydi. O halde bu durumdan gereği gibi yararlanabilirdi. Şu dolgun kese gibi bir kese daha koparmayacağı ne malumdu?

Concini de kadını tehdit ederken İtalyan şivesiyle konuşmamaya dikkat etmediğine pişman olmuştu. Kadın onun Fransızcayı yabancı bir şiveyle konuştuğunun farkına vardıysa ileride bunun bir tehlike yaratması pekâlâ mümkündü. Ama bu cahil kadın bunun hiç farkına varamamış da olabilirdi. Hem zaten şimdi asıl düşünülmesi gereken bu değildi. İşlerini çabuk bitirmeleri gerekiyordu. Bunun için Concini adamlarına çabuk olmalarını belirten bir işaret verdi.

Üç ahbap çavuşların en ciddileri olan ve yeri gelince nazik bir tavır takınmasını bilen Carcagne hemen kadına doğru ilerleyip kendisini yerlere kadar eğilerek selamladıktan sonra:

"Pek sayın madam," dedi. "Lütfen hemen yataktan kalkın. Çünkü hiç vaktimiz yok. Üstelik de bizler pek sabırsız adamlarız."

Carcagne'in tehdidi pek nazikçe, fakat aynı zamanda da çok kesindi.

Ama görünüşe bakılırsa Colline Colle da öyle kolay kolay yola gelecek kadınlardan değildi. Bu sözler üzerine korkmak şöyle dursun, tam tersine pek kızgın bir tavır takındı ve:

"Yok artık! Bir de sizin önünüzde yataktan kalkacağım ha?" dedi. "Benden böyle bir hayasızlığı nasıl bekleyebiliyorsunuz? Sizde hiç ar namus yok mu? Beni de kendiniz gibi utanmaz mı sanıyorsunuz aşağılık herifler! Hırsızlar! Haydutlar! Şimdi size namuslu bir kadına saygısızlık etmenin ne demek olduğunu gösteririm! Terbiyesizler!

Haydi dönün arkanızı, bakmayacağınıza da söz verin bakayım!"

Escargasse şaşırdı ve alık alık söylendi:

"Amma edepsiz karı be!"

Gringaille de kadına seslendi:

"Haydi bakalım, fazla uzatmayın da çekin şu perdeyi, ne yapacaksanız yapın. Buraya sizin güzellik hazinelerinizi seyretmeye gelmedik!"

Colline Colle gerçekten de çekilmez bir kadındı. Gringaille'in bu pek yerinde teklifine memnun olacağı yerde, tersine daha beter öfkelenmiş göründü ve en olmayacak şekilde açılıp saçıldıktan sonra bar bar bağırmaya koyuldu:

"Hay kokmuş herif! Sanki seyretsen ne olur? Gözlerin mi çıkar? Edepsiz! Haydut herif! Senin gibi düşük adamların sözde seyretmediği bu güzellik hazinelerini görebilmek için önümde diz çöküp bana yalvaranın bini bir para! Anladın mı şimdi? Benim namuslu bir kadın olduğumu dünya âlem bilir. Yoksa şimdi sana..."

Carcagne'in de artık sabrı tükenmişti:

"Haydi bakalım namuslu madam! Artık şu perdeyi çekin ve çabuk olun! Yoksa sizin giyinmenize yardım etmek zorunda kalacağım!"

Namuslu kadın, Carcagne'e baygın gözlerle baktıktan sonra ağzı kulaklarına varacak şekilde sırıttı. Sonra sözde utanmış gibi başını yere eğdi. Göğsü heyecanla inip kalkmaya başlamış, ağır ev işleriyle iyice hırpalanmış olan kaba ve çirkin eli yatak çarşafını okşamaya koyulmuştu.

Colline Colle'un bu hali gerçekten çirkin ve tiksindiriciydi. Artık sabrı tükenmiş bulunan Gringaille yatağı gizlemeye yarayan perdeyi hızla kapatırken kadın da içini çekip söylendi:

"Tanrı'ya şükürler olsun ki aralarında böyle kibar bir delikanlı var. Hiç olmazsa o bir kadına nasıl davranılacağını biliyor."

Escargasse, Carcagne'le alay etti:

"Ne şanslı domuzsun be! Durdun durdun da turnayı gözünden vurup şu namuslu kadının gönlünü çeliverdin!"

Carcagne bu sözlerdeki alayı fark etmemiş olacak ki kurumlu bir

eda ile bıyık burmaya koyuldu. Colline Colle giyinirken üç arkadaş da vakit kaybetmemek için kendisinden ne istediklerini anlattılar. Zaten o da işi daha fazla uzatmadı ve eski bir eteklikle yün bir yeleği giyip perdenin arkasından çıkarak endişeyle sordu:

"Sakın bu zavallı kızcağızı alıp götürmeye kalkışmayın!"

Bir yandan heyecanlı görünüyordu ama bir yandan da Carcagne'e pek ateşli gözlerle bakmaktan kendini alamıyordu. Escargasse:

"Neden götürmeyecekmişiz? Biz bu iş için geldik!" dedi.

Kadın yalvarır gibi bir eda ile sordu:

"Sizde hiç insaf, merhamet yok mu?"

Sonra dönüp bir köşede hareketsiz duran Concini'ye seslendi:

"Siz onu alıp götürürseniz ben ne yaparım, Tanrım! Mahvolurum, ölür giderim! Ondan başka kimsem yok ki benim. Onun verdiği birkaç para sayesinde..."

O sırada yere saçılan altınların tatlı şıkırtısı kadının sözleriyle beraber heyecanını da şıp diye kesiverdi. Concini kadın daha fazla zırıldamasın diye cebinden bir avuç altın çıkarıp odanın ortasına saçıvermişti.

Gringaille zaten cadı karıya verilen keseyi çok fazla bulurken bir de bunları görünce:

"Aman monsenyör! Bu kadarı da pek fazla doğrusu! Bu cadaloz bundan önce vermiş olduğunuz paranın yüzde birine bile değmez gerçekten!"

Concini bu söze kayıtsız bir baş sallayışla karşılık verirken çabuk olalım demeye gelen bir de işaret yaptı.

Escargasse fena halde kızmış, söyleniyordu:

"Haydi bakalım, fazla dırdır etmeyin de çıkın yukarıya! Üstelik gürültü edeyim demeyin, sonra karışmam ha!"

Kadın bu tehdit dolu sözlere rağmen önce altınları yerden toplamak için davrandıysa da Escargasse kendisini şiddetle kolundan yakalayıp çekti ve işin şakaya gelir tarafı olmadığını belirten bir tavırla:

"Yürü ulan cadı kocakarı!" dedi. "Şimdi altınlarla uğraşıp durma, yoksa altın yerine göbeğinin orta yerine şu hançeri yerleştiririm ha!"

Colline Colle bu sefer işin ciddi olduğunu anladı. Gerçi Carcag-

ne de bir yandan sulu sulu sırıtıyordu ama şimdilik en doğru hareket söz dinlemekti.

Kadın sessizce peşinden gelen üç adamla beraber evin ilk katına çıktı. Bertille'in kapısına hafifçe vurduktan sonra seslenmeye koyuldu:

"Matmazel Bertille! Matmazel Bertille! Lütfen kapıyı açar mısınız?"

Bertille derin uykudaydı ve herhalde çok tatlı bir rüya görüyordu ki uykusunda memnun bir eda ile gülümsüyordu.

Kadının seslendiğini duyunca yatağında doğruldu. Henüz uyku sersemliğini üstünden atamamıştı. O tatlı sesiyle ürkek ürkek sordu:

"Siz misiniz Madam Colline Colle? Ne oldu? Rahatsız mısınız?"

"Ah, evet matmazel! Rica ederim açın. Hastalandım, fena hastalandım!"

Genç kız hemen yatağından fırladı. Üstüne iki saat önce kralla Jehan arasına girdiği vakit sırtında bulunan sade, beyaz elbiseyi geçirdi. Çok meraklanmıştı. Kadın kapının önünde inim inim inliyordu. Bertille ise bir yandan hazırlanırken bir yandan da seslendi:

"Bir dakika sabredin, şimdi geliyorum!"

Giyinmesi biter bitmez hemen kapıya yöneldi ve ayın anda da yerinde mıhlanıvermiş gibi durup düşündü: "Bu kadın bayağı ve açgözlü bir insan! Bu evden çoktan çıkmam gerekirdi, ama..." Aklına yine Jehan gelmiş, yüzü kızarmıştı. "Beni bir avuç altın için krala satmaya bile kalkıştı. Yine altın uğrunda başkası hesabına da aynı şeyi yapamaz mı? Pekâlâ yapar. Bana kapıyı açtırmak için yalan söylemediği nereden belli?"

Bertille'in içine adamakıllı kuşku girmişti. Kapıyı açmadan sordu:

"Gerçekten çok hasta mısınız?"

Bir yandan da dışarıda şüpheli bazı gürültüler var mı yok mu diye kulak kabarttı. Ama karşısındaki de az kurnaz cadı değildi. Nitekim hiçbir falso yapmadan aynı ustalıkla oyununa devam etti ve inleyerek cevap verdi:

"Ah, sormayın! Bilseniz ne fenayım! Ayakta duracak halim yok!

Tanrı aşkına açın! Yoksa benden çekiniyor musunuz?"

Doğrusu Bertille çekiniyordu. Ve bunda haklıydı da. Fakat kadının iniltilerine dayanamadı. Çok merhametli bir kızdı. Ayrıca zarif ve narin vücudundan umulmayan bir kuvveti vardı. Bu bakımdan kendine güveniyordu. Hemen masaya doğru yürüyerek çekmeceden çıkardığı küçük bir hançeri koynuna sakladıktan sonra tekrar kapıya yöneldi:

"Sizden çekinmekte yerden göğe kadar hakkım var ya," diye cevap verdi. "Daha bu gece evin kapısını yabancılara açık bırakan siz değil miydiniz?"

"Dün gece kapıyı açtığım adam kraldı matmazel! Artık kralın verdiği emre de karşı gelemezdim ya! Aman Tanrım! Ne sancılanıyorum ne sancılanıyorum!"

Bertille kral lafını duyunca bu mendebur kadına biraz hak vermek gerektiğini düşündü. Böyle olmasına rağmen merhamet duygusunu yenmeye çalıştı:

"Şimdi tekrar bana yeni bir oyun oynayıp oynamadığınızı nereden bileyim? Belki de yine eve birtakım kötü ahlaklı kimseleri doldurmuşsunuzdur."

"Yalnızım matmazel! Yapayalnızım! Size yemin ederim ki tek başımayım. Hem de müthiş acı çekiyor, sancıdan kıvranıyorum! Benim burada bir sokak köpeği gibi geberip gitmeme içiniz sızlamadan seyirci mi kalacaksınız? Sizde hiç insaf yok mu matmazel?"

Genç kız bu yalancı ve alçak kadının acıklı acıklı yalvarmasına en sonunda dayanamadı:

"Pekâlâ," dedi. "Kapıyı açıyorum. Fakat bu sefer de sizin yüzünüzden başıma bir felaket gelirse ahrette beş parmağım yakanızda olsun!"

Ve Bertille sağ eliyle hançerinin kabzasını sıkarak, meraklı bir tavırla kapıyı açarken şefkat dolu bir sesle sordu:

"Nereniz sancıyor, bakabilir..."

Genç kız cümlesini bitirmeye vakit bulamadı. İki kuvvetli kol birden vücudunu kavrayıverdi. Bertille bağırmak istedi ve bağırdı da. Fakat bu haykırışı kafasına geçirilen bir pelerinin içinde boğulup gitti. Direnmek, elinde sıktığı kamayı kullanmak istedi. Fakat

göz açıp kapayıncaya kadar öyle kıskıvrak bağlanmıştı ki en ufak bir hareket yapmasına bile imkân kalmadı. Sonra birkaç kuvvetli kol kendisini bir tüy hafifliğiyle havaya kaldırdı ve ağır ağır götürdü.

Bertille ne bayıldı ne de soğukkanlılığını kaybetti. Başına ne gelecekse gelecekti. Her türlü direnişin nasılsa boşuna olacağını bildiği için işi kadere bıraktı.

Üç silahşordan biri genç kızı ayaklarından, öteki, omuzlarından tutup götürürken üçüncüsü de arkadan geliyordu.

Concini'nin verdiği altınları hak etmek isteyen Colline de onlara kılavuzluk edip yol gösteriyordu. Böylece evin alt katına indiler.

Kadının gösterdiği yoldan evin çıkmaz sokağa açılan kapısına kadar ulaştılar. Colline kapıyı açmadan önce saygıyla eğilerek:

"Dikkat edin!" dedi. "Dört basamak ineceksiniz Escargasse. Hah, şöyle işte."

Bu kadar nazik ve saygılı davranmasına rağmen birdenbire ona dönerek tehdit dolu bir eda ile:

"Gözünü aç cadı karı," dedi. "Şimdi artık işimiz bitti. Fakat dilinin koparılıp köpeklere yem edilmesini istemiyorsan çeneni tutmaya bakmalısın. Eğer gözlerini oymamızı, karnını deşip bağırsaklarını dışarıya dökmemizi istemiyorsan bu gece olanları ve bizi bir daha hatırlayayım deme. Her şeyi unut!"

Kadın korkusundan bayılacak gibi kekeledi:

"Unutacağım, unutacağım monsenyör! Gerçekten unutacağım!"

Colline Colle bu sefer gerçekten korkmuştu. Çünkü adamların artık onunla olan işi bitmiş, kendisine ihtiyaçları kalmamıştı. Ya silahşorlar en sağlam hareketin onu hemen oracıkta temizleyivermek olduğunu hatırlarlarsa? Colline Colle içinden adamların böyle bir çareyi düşünmemeleri için dualar edip duruyordu.

Bu kadar korkmasına rağmen karanlıkta Carcagne'in elini bulup sıkarak kulağına eğilmeyi ve:

"Beni görmeye gelin. Sizi beklerim. Ben öyle göründüğüm kadar ters bir kadın değilimdir," demeyi de ihmal etmedi.

Sonra bütün cesareti tükenmiş olduğu için aceleyle ve her zamankinden daha büyük bir itina ile kapıyı kapadı. Kendisini yalnız

ve güven içinde hissedince rahat bir nefes aldı. Sonra da yel yeperek mutfağa koştu. Hemen yabancıların eve girmiş oldukları pencerenin önüne geçip büyük bir dikkatle dışarısını gözlemeye koyuldu.

Bertille'i taşıyan adamlar kendisini yavaşça arabanın yumuşak şiltelerine uzattılar. Genç kız doğrulup oturmaya çalıştıysa da bütün vücudu kıskıvrak bağlanmış olduğu için bunu başaramadı. Rahatsızdı ve bir an önce buna bir çare bulmak istiyordu. Onun için hayret edilecek kadar sakin bir sesle sordu:

"Bu örtü nefesimi kesiyor. Çıkarmanın imkânı yok mu?"

Gerçi ses kumaşın altında boğulup kayboluyordu ama Bertille'in yakınında bulunan Concini bu sözleri duydu. Genç kızın sesini ömründe ilk defa olarak işitiyordu. Bu ses tatlı bir melodi gibi ruhuna işlemişti. Bertille'in başının örtülü olduğunu ve kendisini göremeyeceğini unutarak şapkasını çıkarıp zarif bir selam verdikten sonra heyecanlı bir sesle:

"Eğer matmazel imdat istememeye ve kımıldamamaya söz verme lütfunda bulunurlarsa elbette," dedi.

Genç kız söz verdi:

"Bağırmam da, kımıldamam da."

"Mademki öyle, ben de emir saydığım dileklerinizi yerine getirmekle gerçekten mutlu olurum."

Concini çılgınca arzuladığı bu genç vücuda elini sürmekten ileri gelen bir ürpertiyle Bertille'i saran bağları çözdü ve pelerini çekip çıkardı.

Bertille kendisini bu sıkıcı durumdan kurtaran adama teşekkür etmeye lüzum görmedi. Hatta kendisine bakma tenezzülünde bile bulunmadı ve onu hiç fark etmemiş gibi davrandı. Şaşılacak bir soğukkanlılıkla arabanın yastıklarına şöyle rahat rahat yaslandı. Pelerinin içinde bunalmıştı. Temiz havayı doya doya ciğerlerine çekti. Üstünü başını düzelttikten sonra ellerini göğsünün üstünde kavuşturdu. Ellerini göğsünde kavuşturması gayet tabii bir hareket gibi görünüyordu ama genç kız bunu yaparken sadece koynundaki kamayı eli altında bulundurmayı düşünmüştü.

Concini onun bütün güzellik ve gençliğini, vücudunun düzgün ve zarif yapısını, kibar tavırlarını, saf bakışlarını derin bir hayranlık

içinde seyretti. Ve genç kızın o kadar etkisi altında kaldı ki elini sanki kalbinin dayanılmaz çarpıntısını dindirmek istiyormuş gibi göğsüne götürdü.

Üç silahşor da bu eşsiz güzellik karşısında şaşkına döndüler, ister istemez belli ettiler ve adetleri olduğu üzere bu şaşkınlıklarını ıslık çalıp birbirlerinin yüzlerine bakmakla meydana vurdular. Sonra birdenbire bu işte Concini'ye yardım etmiş olmaktan pişmanlık duydular ve genç kıza acıdılar. Aslında onlar bu gibi duygulara yabancıydılar. Nasıl olmuştu da bu genç kız karşısında böyle hislere kapılmışlardı? Bilemiyorlardı. Ve sanıyorlardı ki bu genç kızın saf ve harikulade güzelliği el sürülmemesi, dokunulmaması gereken kutsal bir şeydi. Böyle kutsal bir varlığa belki bakmak bile günahtı.

Bertille'in yüzüne tapınmaya benzer bir hayranlıkla bakan Concini onu daha önceden tanımış olsaydı genç kızın çehresinin bu derece solmuş olmasından endişe duyardı. Tatlı mavi gözlerinin içinde beliren parıltının da Concini'yi bir hayli düşündürmesi gerekirdi. Fakat adam Bertille'i tanımıyordu ve genç kızın gayet soğukkanlı görünüşünden kuşkulanamazdı.

Bertille, Concini'nin yüzüne bile bakmadan, tatlı ve ahenkli sesiyle söylendi:

"Kibar bir asilzade gibi konuşuyorsunuz ama ne yazık ki asilzade değilsiniz!"

Concini sapsarı kesilerek bağırdı:

"Matmazel, ileri gidiyorsunuz!"

Bertille aynı soğuk tavırla devam etti:

"Çünkü bir asilzade kendini savunamayacak durumdaki bir genç kıza karşı zor kullanacak kadar kendini küçük düşürmez. Demin dileklerimi emir saydığınızı söylüyordunuz, değil mi? Pekâlâ. Ben evime dönmek istiyorum! Bırakın beni de gideyim! O zaman belki bu yaptıklarınızı unutturum!"

Concini ümitsiz bir tavırla onun sözünü kesti:

"Matmazel, benden elimden gelmeyecek tek şeyi istiyorsunuz. Bunu özellikle şimdi yapamam."

Bertille, Concini'yi çıldırtan, ezici ve aşağılayıcı bir tavırla fakat ayın sakinlikle devam etti:

"Asilzade değilsiniz! Bu her halinizden belli. Pekâlâ. Sizin elinizdeyim. Benden de kuvvetlisiniz. Elinizden geleni yapın! Sizinle daha fazla konuşmak benim için sizin derecenize inmek olur."

Concini içini kasıp kavuran arzuyu açığa vuran ateşli bir sesle:

"Matmazel!" dedi. "Beni insafla dinleyin. Sizi ilk gördüğüm andan beri içimde uyanan büyük aşkı tabii bilmiyorsunuz. Geceleri gözüme uyku girmiyor ve deliler gibi hep sizi sayıklıyorum. Sizi seviyorum matmazel! Çıldırasıya seviyorum! Gerçi, size karşı zor kullandığımı ve bu yüzden bir asilzade için şerefsizlik sayılacak bir dereceye düştüğümü bilmiyor değilim. Fakat sandığınız kadar suçlu da değilim. Benim böyle hareket etmem lazımdı matmazel! Sizi tehdit eden tehlikeden kurtarmak için başka çarem yoktu. Benden bu kadar nefret etmeniz haksızlıktır. Size yemin ederim ki hiçbir aşk benimki kadar içten, benimki kadar büyük olamaz!"

Bertille, Concini'yi dinlemiyordu bile. Artık bu zevzeklikleri kısa kesmek istedi ve:

"Fazla lafa ne lüzum var? Bir kelime, bir tek kelime söyleyin," dedi. "Beni serbest bırakacak mısınız? Evet mi, hayır mı?"

Concini heyecanla soluyarak cevap verdi:

"Peki matmazel, peki. Serbestsiniz! Dönün, rahat rahat evinize dönün."

Genç kız o ana kadar gösterdiği soğukkanlılığı bırakarak sevinçle doğrulmaktan kendini alamadı. Uçmuş benzine biraz kan geldi ve geri verilen hürriyetinden derhal yararlanmak istiyormuş gibi elini arabanın kapısına doğru uzattı.

Fakat Concini, ateşli bir âşık gibi atıldı:

"Buna karşılık sizden bir tek şey istiyorum! Pek küçük, önemsiz bir şey. Bana biraz tatlı bir bakışla bakın. Bir tek kelime de siz söyleyin. Ümit verici bir tek kelime. Bu bir tek kelime de fazla bir şey değildir ya!"

Bertille kapıya uzattığı elini geri çekti ve tiksinmişçesine:

"Bana karşı zor kullandıktan sonra şimdi de benimle pazarlığa girişmek suretiyle bir de hakaret mi ediyorsunuz? Bayağı adam!" diye bağırdı ve bitkin bir hareketle Concini'ye sırtını çevirerek gözlerini kapadı. Bir an öyle kalakaldı.

Bu ağır hakaret üzerine Concini öfke ve sinirden sapsarı kesildi. Şamar yemiş gibi irkildi ve boğuk bir sesle bağırdı:

"Bayağı ve uşak ruhlu adam ha? Peki öyleyse. Şimdi bir uşak gibi hareket edeceğim işte."

Concini genç kızın kendisine arkasını dönmüş olmasından yararlanarak bir tarafa bırakmış olduğu bağları hızla kaptı ve zavallıyı tekrar kıskıvrak bağladıktan sonra adamlarına dönerek sert bir tavırla buyurdu:

"Haydi bakalım, yola! Nereye gidileceğini biliyorsunuz!"

Concini gözlerini genç kıza dikmiş, dişlerini gıcırdatarak korkunç bir tavırla homurdanıyordu:

"Uşak ha? Bu sözün sana kanlı gözyaşları döktürecek cicim!"

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Küçük kafile Seine Nehri'ne doğru yola çıktı.

Saêtta da hemen gizlendiği çukurdan çıkıp arabanın peşine takıldı.

Tam bu sırada Arbre-Sec Sokağı'na adımlarıyla yerleri döverek yürüyen bir delikanlı girmişti. Bu, artık evine dönmekte olan Yiğit Jehan'dı.

Bertille'in balkonunun altında bir an durdu. Endişeli bakışlarla etrafı çabucak gözden geçirdi.

Epey uzakta yol alan arabayla adamları gördü. Fakat önemsemedi ve sevgilisinin evine yaklaştı.

Ortalıkta olağanüstü durum yoktu. Her şey sakin ve uykuya dalmış gibi görünüyordu. Jehan bir zaman hülyalı ve dalgın gözlerle Bertille'in balkonuna baktı. Sonra mahzun mahzun içini çekerek evinin kapısını açtı. Etrafta kimseler bulunmadığından emindi ama çevresine bir kere daha bakınmaktan kendini alamadı. Sokağın tamamen ıssız olduğuna iyice inanınca genç kıza parmaklarının ucuyla yüreğinden kopup gelen ateşli bir öpücük gönderdi.

Sonra suçüstü yakalanmış bir hırsız gibi utanıp kızararak basamakları dörder dörder çıkıp tavan arasındaki odasına girdi.

Bu sırada Concini'nin arabasıyla adamları yollarına hızla devam ediyorlardı. İnşası yakın zamanda biten Pont-Neuf Köprüsü'nü geçmek üzere Place des Troies-Maries Sokağı'ndan geçti. Daha sonra sola dönerek Augustins Rıhtımı'ndan La Huchette ve La Bûcherie Sokağı'ndan geçerek oldukça ıssız olan Rats Sokağı'na ulaştılar. Bu daracık sokak Seine rıhtımına çıkıyordu.

Aslında adını oradaki sıçanlardan aldığı düşünülen Rats Sokağı'nın orijinal adı Aras Sokağı'dır. Aras yaptığı yolsuzlukların doğurduğu cimrilikle bilinen biriydi. Fakat çevredekiler, sıçan anlamının

yanı sıra cimri anlamına da gelen Rats'ın sokaklarda özgürce dolaşan ve sokağı koruyan koca farelerden dolayı aldığını düşündüler.

Concini, sokağın rıhtıma yakın bir yerinde bulunan bir evin kapısına daha önceden kararlaştırılmış bir işaretle vurunca kapı hemen açıldı.

Bu evin dış görünüşü gayet kötü ve harap olduğu halde içerisi pırıl pırıldı. İçerisi mükemmel bir şekilde düzenlenip döşenmiş ve tam bir aşk yuvası haline getirilmişti.

Bertille'in bağlarını çözdükten sonra kendisini göz kamaştırıcı bir ihtişam ve zarafetle döşenmiş bir odaya götürdüler. Odanın sağında kıymetli danteller ve ağır perdelerle süslenmiş, geniş ve büyük bir sayvanlı karyola vardı. Bu karyolanın görünüşü şahane olmakla birlikte o kadar ürkütücüydü ki genç kız bir darağacının karşısındaymışçasına ürperdi. Bu oda sanki Afrodit'e adanan tapınaktaki kurbanın mihrabı olarak görünüyordu.

Silahşorlar efendilerinin işareti üzerine yavaşça odadan çıktılar ve başka emirler verme ihtimalini düşünerek yandaki odada beklediler.

Concini, Bertille ile baş başa kaldıktan sonra genç kıza karşı zor kullanma düşüncesinde değildi. Kendisinin kadınlar üzerindeki etkisine güveniyor ve her şeye rağmen Bertille'i yola getireceğini umuyordu. Kraliçeyi bile kendine esir eden bu erkeğin çekiciliğine genç, tecrübesiz, fakir ve kimsesiz bir kız mı dayanacaktı? Bu yüzden ilk önce genç kızı tatlılıkla elde etmeye çalışma, eğer bu sökmezse zora başvurma kararını verdi.

Bertille'in rengi uçmuştu. Gözleri sonsuz bir nefret ve öfkeyle parıldıyor, Concini'nin en ufak hareketlerini bile gözden kaçırmıyordu. Fakat Concini onun bu haliyle bir kat daha güzelleştiğini gördü ve damarlarında kanının kaynadığını hissetti.

Daha fazla dayanamayıp şapkasını çıkardı ve omuzlarındaki pelerini hızla çekip bir köşeye fırlattıktan sonra bütün vücudu arzudan titreyerek kollarını genç kıza uzattı ve vahşi bir hayvan gibi soluyup:

"Dinleyin güzel kız!" dedi. "Siz benim kim olduğumu bilmiyorsunuz. Halbuki ben sizi Fransa'nın en zengin ve mutlu kadını yapabilirim. Servetimi, şan ve şerefimi, kudretimi... Her şeyimi sizin ayaklarınızın altına seriyorum. Sizi en değerli, eşi bulunmaz mücev-

herlerle süsleyeceğim! Sarayları bile gölgede bırakacak muhteşem bir konakta oturtacağım. Her birisi birer hazine değerinde olan altın tabaklarda en nefis yemekleri yiyeceksiniz! Bütün bunları size bir tek bakışın karşılığında sağlayacağım. Söyleyin bana. Dediklerimi işitiyor musunuz?"

Bertille eli koynundaki kamanın kabzası üstünde, nefret dolu bakışlarını onun kan çanağına dönmüş gözlerine dikti ve insanüstü bir çaba harcayıp kendini toparladıktan sonra sakin ve keskin bir eda ile söylendi:

"Ömrümü en sefil kulübelerde aç ve paçavralar içinde geçiririm, hatta ölürüm de yine sizin bu iğrenç teklifinizi kabul etmem!"

"Demek benden korkuyorsunuz?"

Concini bu soruyu sorarken ileriye doğru bir iki adım atmıştı. Genç kız herifin üstüne saldırmaya niyetlendiğini sanarak elini havaya kaldırdı ve meydan okuyan bir sesle:

"Bir adım daha atarsanız mahvolursunuz!" dedi.

Concini olduğu yerde kaldı. Bertille herifin korktuğunu sanarak küçümser bir eda ile gülümsedi. Oysa Concini korkudan değil, şaşkınlıktan olduğu yerde mıhlanmış gibi kalakalmıştı. Nitekim hemen kendini toplayıp gülümsemeye başladı ve zarif olmasına çalıştığı bir tavırla eğilerek, ciddi bir tavırla:

"Hayret!" dedi. "Bu zarif ve narin vücutta bu kadar dövüşçü bir ruh bulunmasına şaşıyorum! Fakat bu meydan okuyan haliniz size ne kadar yakışıyor, bir bilseniz! Bin kat daha güzelleşiyor ve bende de karşı konulmaz bir arzu uyandırıyorsunuz!"

Bulundukları oda oldukça genişti. Yüksekçe bir setin üstünde bulunan sayvanlı karyola odanın sağ köşesini tamamen dolduruyor, buna karşılık sol tarafı boş bulunuyordu. Sağ tarafta iki kanadı kaplı bir kapı ve yine sımsıkı kapanmış bir pencere vardı. Sol tarafta da küçük bir kapı görünüyor, karşıda yine bir pencere bulunuyordu.

Bertille odanın sol tarafındaki boş kısımda ayakta duruyordu.

Concini genç kıza kendisine dokunmayacağı, onu zorlamayacağı hususunda güven vermek istiyormuş gibi ondan uzak bir tarafa yürüdü ve orada sinirli sinirli dolaşmaya başladı. Bu dolaşması sırasında zaman zaman içlerinde garip bir endişe okunan gözlerle

genç kıza bakıyordu. Fikrince en iyi yol, genç kızı birkaç gün rahat bırakmaktı. Bu süre içinde Bertille düşünür ve olumlu bir cevap verebilirdi. Eğer bu cevap Concini'nin istediği gibi olmazsa adam o zaman kızı zorla elde edecekti. Bu kararını genç kıza da söylemek için belki on defa ağzını açmış, fakat her seferinde de vazgeçmişti.

Çünkü Concini Bertille'e baktıkça içinde zapt olunmaz bir arzu uyanıyor, birkaç gün sabredemeyeceğini sanıyordu. Bu arzu zaman zaman şiddetinden kaybediyordu ama bu da pek kısa sürüyor ve o amansız tutku, daha büyük bir şiddetle kendini gösteriyordu. Concini'yi sabırsızlığa götüren bir başka sebep de kıskançlık duygusuydu. Sarayın en yakışıklı ve en zarif erkeği olan kendisine bu genç kızın nefret ve tiksintiyle bakışı, onun bir başkasını sevdiğini göstermiyor muydu? Concini, aklına bu düşünce gelince elinde olmaksızın dişlerini gıcırdatmaya başlıyor ve bilmediği, tanımadığı bu rakibe içinden tehditler, lanetler savuruyordu. Bu düşünce gittikçe kafasına öyle yerleşti ve zihnini öyle bir dağıttı ki sonunda içindeki bu şüpheyi yenemez, saklayamaz oldu ve birdenbire genç kıza yaklaşarak bağırdı:

"Her ne hal ise... Yaptığım teklifleri düşünür ve bir karar verirsiniz. Sonuna kadar benden korkacak, çekinecek değilsiniz ya, elbette bir gün gelecek, beni de beğenmeye ve sevmeye alışacaksınız. Yook, eğer bu hiç gerçekleşmezse o zaman demek ki başka birini seviyorsunuz!"

Concini'nin bakışları, tavırları ve edası gittikçe tehdit edici bir ifade almıştı. Bu tehdit üzerine genç kız ürkmek şöyle dursun, tam tersine isyan etti ve birdenbire başını dikerek meydan okudu:

"Ya birini seviyorsam ne olacak?"

Concini dişlerini gıcırdattı:

"Dikkat edin! Bu işin sonu sizin için fena olur!"

"Varsın olsun. Ben sizin elinizdeyim ama sizden korkmuyorum!"

"Ben sizin sözlünüzü de mahvedebilirim!"

"Boşu boşuna böbürlenip durmayın. Karşınıza çıkınca sıvışacak delik arayacaksınız!"

"Sözlünüz olacak kimse kim bilir hangi sefil serseridir!"

"Öyle mi sandınız? O, soyluların en asili, en cesuru, en yüksek

ruhlusudur. Eğer burada olsaydı tokadını çoktan aşağılık yüzünüze yemiştiniz!"

"Ben onun yüreğini ellerimle sökerim!"

"Elinizden gelse yaparsınız. Çünkü cellatlığın size çok yakıştığı belli!"

"O benim ayaklarıma kapanıp yalvaracak ama o zaman ikiniz için de iş işten geçmiş olacak."

"O dünyada hiç kimseden korkmaz. Cesaret ve kahramanlık örneği bir insandır. Yoksa kendisine boşu boşuna 'Yiğit' derler miydi?"

Concini bu sıfatı duyunca beyninden vurulmuşa döndü ve afallayıp kekeledi:

"Ne dediniz? Bir daha söyleyin! Yiğit mi dediniz? Yiğit Jehan mı yoksa?"

Bertille sevdiği adamı ele vermesinin kötü bir sonuç doğurabileceğini düşünerek endişeye kapıldı. Fakat artık ok yaydan fırladığı için vakur bir sesle cevap verdi:

"Evet, Yiğit Jehan!"

Concini genç kıza ürpertiler veren korkunç bir kahkaha attı:

"Hah hah hah! Aman Tanrım! Bu pek hoş işte! Demek Yiğit Jehan'ın sözlüsüymüş. Dinle beni güzelim, bu senin asilzade dediğin adam kim, biliyor musun? Adi bir serseri, yol kesen bir haydut, kim iyi para verirse onun hesabına adam öldüren bir katildir. Bundan haberin var mı?"

Bertille tereddüt etmeden bağırdı:

"Yalan! Yalan söylüyorsunuz!"

Concini sinsi ve alaycı bir tavır takındı:

"Müsaadenizle bu işleri ben herkesten daha iyi bilirim. Zira kahraman yavuklunuz bana da hizmet etmektedir!"

"Öyleyse aldığı emre itaat ediyor demektir. Eğer aldığı emirler alçakça şeylerse o takdirde emri ve parayı veren, yani siz alçak oluyorsunuz! O zaman gerçek katil de o değildir, sizsiniz! Fakat ben bu dediğinize de inanmam! Yalan söylediğinizi biliyorum!"

Sözlüsüne olan bu sarsılmaz güveni genç kızın Yiğit Jehan'ı ne derece sevdiğini de gösterdiği için Concini'yi büsbütün çileden çı-

kardı. Şimdiye kadar rastladığı bütün kadınlardan daha mağrur olan bu genç kızın onurunu kırmak, kendisini âşığından soğutmak için tek çarenin sevgilisinin ne bayağı bir adam olduğunu kendisine ispat etmek olacağını düşündü. Sonra bir şey hatırlamış gibi elini alnına vurarak mırıldandı:

"Öyle ya! Serserilerin sevgilileri asilzadelerin verdiği sözlerden anlarlar mı? Onlara yine serserilerin diliyle konuşmak lazımdır ki kafalarına laf girsin! Güzel! Biz de ona göre hareket ederiz."

Ve boynunda asılı düdüğü ağzına götürüp üç defa öttürdü.

Bir dakika geçmeden Carcagne, Escargasse ve Gringaille odaya girdiler ve kapının iki adım önünde hareketsiz durdular.

Concini başını onlardan yana döndürmeye bile tenezzül etmeden sordu:

"Sizin reisinizin adı ne?"

Üç arkadaş şaşırıp tereddütle birbirlerinin yüzlerine baktılar. Sonunda içlerinden biri:

"Monsenyör, biz..." diye söze başlayacak olduysa da Concini lafını kesip bağırdı:

"Gevezeliğe lüzum yok! Sizden yalnız onun adını soruyorum. Cevap verin!"

"Yiğit Jehan."

"Peki. O benim hizmetimde ne iş yapar?"

"Ne mi yapar? Ne yapacak? Biz ne yapıyorsak o da onu yapıyor işte!"

Concini bu soruları sorarken gözlerini Bertille'den hiç ayırmamıştı. Üç ahbap çavuşa çekilmelerini işaret ederken emirlerinin dinleneceğinden emin olduğu için onlardan tarafa dönmeye bile lüzum görmedi. Genç kıza doğru iki adım attı. Kollarını göğsünde kavuşturup sordu:

"Duydunuz değil mi? Bu üç serseriyi de tanırsınız elbet. Bunlar sizi evinizde tutup kıskıvrak bağlayan ve buraya kaçıran herifler. Yaptıkları işin neyden ibaret olduğunu kendi tecrübenizle öğrendiniz. Bu konuda daha fazla konuşmaya değmez. Şimdi artık bana inandınız, değil mi?"

Genç kız daha fazla sararmasına rağmen müthiş bir inatla başını salladı:

"Hayır!"

Concini öfkeden çılgına döndü:

"İnanmıyorsunuz ha? Peki ya gözlerinizle görürseniz?"

"Gözlerimin iyi görmediğine hükmederim ve yine inanmam!"

"Ama Yiğit Jehan'ın zincire vurulup Grève Meydanı'na götürüldüğünü, celladın onun göğsünü dağladığını ve yaralarının erimiş kurşunla doldurulduğunu, vücudunun dört ata bağlanarak parçalanmak üzere dört ayrı yönde çekildiğini görseniz. Yine de inanmaz mısınız?"

Genç kız vahşi herifin gözleri önüne serdiği bu korkunç sahne gerçekmiş gibi elleriyle yüzünü kapadı. Fakat cesaretini sonuna kadar elden bırakmamaya karar vermişti. Onun için tekrar yüzünü açarak nefret dolu bir sesle haykırdı:

"İnanıyorum ki alçakça hilelerinizle bir masumu ölüme mahkûm ettirmeniz mümkündür. İğrenç amaçlarınıza ulaşmak için en rezilce çarelere başvuracak kadar soysuz bir insan olduğunuza da inanıyorum. Ama yine inanıyorum ki Yiğit Jehan kolay kolay böyle manevralarla ele geçirilecek adam değildir."

Concini nihayet taşı gediğine koyacağını düşünerek muzaffer bir tavırla bağırdı:

"Hah hah! İşte burada yanıldınız! Çünkü sizin Jehan'ınız şimdi yakalanmış ve zindana tıkılmış bulunuyor. Birkaç gün içinde krala sui..." Krala suikast yapanların, diyecekti, caydı. "Birkaç gün içinde haydutların layık oldukları cezaya çarpılacaktır."

Concini içinde kabaran hırsa hâkim olamıyor ve genç kızın onurunda büyük bir yara açmak için çırpınıp duruyordu. O kadar ki şimdilik kimsenin öğrenmediği şeylerden kesinlikle bahsetmemek, şüpheleri üzerine çekmemek ve ihtiyatlı davranmak gerektiğini bildiği halde az kalsın krala suikast yapıldığını ağzından kaçıracaktı. Hatta bunu yarı yarıya söyledi de. Bu ihtiyatsızlığına kendisi de kızmadı değil ama bir kere iş işten geçmişti.

Ama arada genç kıza da şiddetli bir sille indirmiş oldu. Bertille'in zaten renksizleşmiş olan yüzü morardı ve zavallı genç kız öyle bir

sendeledi ki düşmemek için yanındaki masaya dayanmak zorunda kaldı. Gerçi kapısının önünde geçen olayı bilmiyor değildi. Fakat kral Jehan'ı affetmişken sonradan caymış, tekrar yakalatmış olabilirdi.

Concini genç kıza yüzsüz bir eda ile ve yiyecekmiş gibi bakıyor, kırılan onurunun acısını kat kat fazlasıyla çıkarmaya hazırlanıyordu ama ne çare ki bu da mümkün olamadı. Bertille'i üzmek için harcadığı bütün çabalar boşa gitti.

Çünkü birden arkasından gelen bir sürü lanet ve yakası açılmadık küfür mırıltılarını işiterek şaşkınlık ve hiddetle döndü. Üç silahşor hâlâ arkasında duruyordu! Concini o kadar şaşırdı ki ancak şu sözleri kekeleyebildi:

"Burada ne işiniz var?"

Ne işleri mi vardı? Bu da sorulur muydu? Üç ahbap çavuşlar reislerinden gayet acayip bir şekilde bahsedildiğini fark eder etmez neye mal olursa olsun burada kalmaya ve işin içyüzünü öğrenmeye karar vermişlerdi. Concini'nin kendilerine dışarı çıkmaları için işaret ettiğini biliyorlardı. Bu emre boyun eğmedikleri için efendilerinin kızacağını da hesaba katmışlardı. Fakat yaptığı işareti görmediklerini söyleyip, hatta gerekirse yalan yere yemin edip herifi aldatmak zor muydu? Bunları düşünerek yerlerinden bile kıpırdamadılar ve bir iki saat önce tatlı tatlı ayrıldıkları Jehan'ın yakalandığını, hapse atıldığını ve hatta idam edileceğini dehşet içinde öğrendiler. Hem bunu söyleyen de sıradan bir insan değildi. Concini, mevkisi dolayısıyla haberleri herkesten önce öğrenebilecek durumda bir adamdı. Vay canına! Eğer bu işi iki saat önce bilselerdi Jehan'ın yanından ayrılırlar mıydı? Tabii o zaman onu yakalamak hiç de kolay olmazdı. O kadar canları sıkılmış, içleri yanmıştı ki... Concini'ye birbiri ardı sıra laneter okumaya ve yakası açılmadık küfürler savurmaya koyulmuşlardı.

Fakat bu arada Concini de kendisini toparlamış, şaşkınlıktan sıyrılmıştı. Tehdit dolu bir tavırla adamların üzerine yürüyüp çılgınca bir şiddetle bağırdı:

"Buraya bizi kollayıp casusluk etmeye mi geldiniz? Kovuyorum sizi işte! Köpekler! Defolun! Çıkın dışarı! Defolun diyorum size!"

Bu sözler silahşorları sindirmek şöyle dursun, tam tersine dimdik bir hale getirdi. Göz ucuyla birbirlerine bakıp çabucak anlaştılar ve

Concini'nin emrettiği gibi dışarı çıkacaklarına ağır ağır, tehdit edici bir tavırla onun üstüne yürümeye başladılar. Birkaç saniye daha geçse ve adamlar kendisine biraz daha yaklaşsalardı Concini mahvolmuştu. Fakat kurnaz İtalyan, başına geleceği fark etti ve hemen yumuşayıp haykırdı:

"Hayır, hayır! Vazgeçtim! Burada kalın! Escargasse, oğlum, sen söyle! Şu kız sizin gibi insanlardan başkasının sözünden anlamıyor. Anlat şuna Jehan'ın nasıl yakalandığını. Ama lafı pek uzatma!"

Üç ahbap çavuşlar rahat bir nefes aldılar. Sonra memnun bir tebessümle bakıştılar. İşi çakmışlardı. Demek az önce Concini'nin, Jehan'ın yakalanması üzerine söyledikleri aslı astarı olmayan ve kendi kafasından bir anda uydurduğu bir masaldan ibaretti. O halde reis için meraklanmaya ne gerek vardı? Hemen gayet saygılı bir tavır takındılar ve hepsi adına Escargasse söylendi:

"Monsenyör! Biz size alçakça bir cinayet işlendiğini ve katilin yakalandığını zaten söylemiştik!"

Concini bu sözlerin Bertille üzerinde yaptığı etkiyi görmek için genç kızdan tarafa dönünce arkasında kalan üç adam da göstermeden elleri, ağızları ve gözleriyle kızcağıza işaretler vermeye başladılar. Bu işaretlerin apaçık anlattığı bir şey vardı:

"Jehan hakkında söylenilenler doğru değil! Sakın inanmayın!"

Ve Bertille bu işaretlerle anlatılmak istenilenin doğru olduğunu derhal sezdi. Neden? Burasını kendisi de bilmiyordu. Belki de üç arkadaşın Jehan'ı en aşağı kendisi kadar sevdiklerini hissetmişti!

Bu işte şapa oturan Concini oldu. Escargasse'in doğruladığı haberle genç kızın fena halde sarsılacağını, hatta belki de bayılacağını uman Concini onun bile vakur ve soğukkanlı durduğunu görünce adamakıllı afalladı.

Üç arkadaşın ihanet ettiğinden şüphelenmiş olacaktı ki hızla geriye döndü ve üçünü de hareketsiz, dimdik dururken buldu. Bir an, dikkatle onların yüzlerine baktı. Düşündü. Sonra yumuşak bir sesle sordu:

"Size işaret ettiğim vakit neden dışarı çıkmadınız?"

Escargasse cevap verdi:

"İşaretinizi görmedik monsenyör!"

Concini bir kere daha dikkatle yüzlerine bakınca adamlarının doğru söylediklerine inandı. Sonra yumuşak bir sesle söylendi:

"Görev sırasında dikkatsizlik istemem! Bu seferlik sizi affediyorum. Şimdi aşağı inin ve ben çağırmadıkça sakın geleyim demeyin! Haydi bakalım!"

Üç arkadaş dışarı çıktı. Concini biraz sonra onların arkasından kapıyı açarak dinledi ve ayak seslerinin uzaklaşmakta olduğunu duyunca kapıyı tekrar kapayıp kilitlerken kendi kendine mırıldandı:

"Yarın bu serserilerle de hesabı kesmem lazım! Artık kendilerine güvenim kalmadı."

Sonra dönüp yerinden bile kımıldamamış olan genç kıza baktı. Bir tek kelime bile söylemeden yine arada bir gözlerini kaldırıp kendisine bakmayı ihmal etmeyerek ondan uzak bir tarafta gezinmeye koyuldu.

Bu gezinti on beş dakika kadar sürdü. Fakat artık çekip gitmekten ve Bertille'e düşünmesi için vakit bırakmaktan caymıştı. İçindeki korkunç arzu her zamankinden daha şiddetle yeniden uyanmıştı. Önce verdiği kararı bozuşunu kendi kendine haklı göstermek için şöyle düşünüyordu:

"Canım, bu işin ne diye bu kadar üstünde duruyorum sanki? Alt tarafı bir sokak serserisinin dostu işte."

Genç kıza doğru iki adım atarak:

"Size yaptığım teklifi düşündünüz mü?" diye sordu.

"Anlamadım! Ne demek istiyorsunuz?"

Concini soğukkanlı görünmeye çalışarak:

"Demek yaptığım teklifi dinlemediniz," dedi. "Pekâlâ! Tekrar edeyim. Size yılda yüz bin altınlık bir gelir, muhteşem bir konak ve markiz veya düşes unvanı teklif ediyorum. Bunlardan başka istediğiniz kadar mücevher sahibi olacaksınız! Sakin olun! Sinirlenmeyin! Sözümü bitireyim hiç olmazsa! Bütün bu dediklerime karşılık sizden bir şey istiyorum. Sizi ara sıra ziyaret etmeme izin verin. Bu teklifime evet deyiverin, ben hemen çıkıp giderim. Ha? Ne diyorsunuz? Gideyim mi?"

Concini bu sözleri söylerken yavaş ve sinsi adımlarla genç kıza yaklaşmaktan da geri kalmıyordu. Bertille işin farkına varmış, bir

iki adım gerilemişti. Biraz daha geri giderse duvara sıkışacağım kestirdi. Küçük hançerinin kabzasını sinirli sinirli sıkarak Concini'ye seslendi:

"Kımıldamayın! Olduğunuz yerde kalın!"

Concini gayet uslu bir tavırla söz dinledi ve ısrarla:

"Soruma cevap verin!" dedi.

Bertile:

"Bana demin sizden korkup korkmadığımı sormuştunuz," dedi. "Şimdi size cevap vereyim! Sizden sadece tiksiniyorum! İğrenç elinizin bana değdiğini hissetmektense ölümü tercih ederim!"

Concini bu sözleri duyunca büsbütün çileden çıktı:

"Ya! Pekâlâ öyleyse. Bütün inadınıza rağmen yine de benim olacaksınız, anlıyor musunuz!"

Birkaç saniye genç kızı kollayıp nasıl yakalayacağını tasarladıktan sonra birdenbire atıldı.

Bertille'in elinin kalkmasıyla şiddetle inmesi bir oldu! Ne yazık ki Concini onun hareketini gözlemiş ve koynundan hançeri çekeceğini de önceden sezmişti. Kendisini bütün hızıyla yana atıp hançerin darbesinden kurtulurken öbür yandan da Bertille'in bileğini havada yakaladı ve bükmeye başladı.

Bu durum uzun süre devam edemezdi, Bertille gibi narin vücutlu bir genç kız ne kadar iradeli olursa olsun bu azgın herife uzun zaman dayanamazdı.

Concini genç kızın bileğine bütün kuvvetiyle yapışmış, hırsla büküyordu.

Bertille can acısına dayanamadı. Yürek paralayıcı bir çığlıkla beraber hançeri elinden bırakıverdi.

Concini çılgına dönmüştü. Vahşi bir kahkaha atarak hançeri ayağıyla bir tarafa itti. Sonra kollarını uzatıp genç kızı şehvetle kucakladı. Hiddetle keyif arasında bocalıyor, deli gibi kahkahalar atıyordu. İçinde yanan arzunun heyecanı ve nihayet avını ele geçirmiş olmanın verdiği zevk içinde yüzündeki maskenin düştüğünü fark etmemişti. Artık İtalyan şivesiyle Fransızca konuştuğunun, hatta İtalyanca laflar ettiğinin de farkında değildi. Hırsından soluya

soluya, yarı İtalyanca yarı Fransızca saçmalayıp zaferinin keyfini çıkarmaya kalkıştı:

"Ah zavallı yavrum! Beni korkutacaktın ha? Sen beni hiç tanımıyorsun demek. Artık benimsin! Tamamen benimsin!"

Dudağını uzattı, Bertille'i dudağından öpmek istedi. Fakat genç kız başını bütün gücüyle geriye atarak bu iğrenç öpücükten kendini kurtardı. Şimdi artık olanca gayretiyle kendini savunuyordu. Küçücük yumrukları herifin üzerine rastgele inmeye başlamıştı.

Fakat bu yumruklar Concini'ye vız geliyordu. Herif kucağındaki körpe vücuda her ne pahasına olursa olsun sahip olmaya bir kere karar vermişti. Yavrucağı daha kuvvetle kollarında sıkıyor ve karyolaya doğru sürüklemeye çalışırken bir yandan da canavar gibi soluyup inlercesine söyleniyordu:

"Vur, vur! Ne istersen yap! Yumrukların bana okşayış gibi geliyor!"

Bertille bir an her şeyin bittiğini sandı. Kirleneceği, mahvolacağı gözünün önüne geldi. Sonra birden Jehan'ı hatırladı. Bütün varlığıyla onun olduğunu düşündü. Son bir gayretle öyle bir silkindi ki kendini kuduz herifin kollarından kurtarmayı başardı. Fakat bitkin düşmüştü. Gücünün son damlasını da harcamıştı ve kendini kurtarabilmek için tek bir çare kaldığını düşünüyordu: Her ne pahasına olursa olsun vakit kazanmak. Kapıya kadar yaklaşmak. Peki ya sonra? Sonrasını o da bilmiyordu. Kim bilir, belki bir mucize olurdu. Belki biraz önce kendisine acayip işaretler yapmış olan üç adam yine işe karışır, onu kurtarmaya koşarlardı. Veya belki de tavan çöker, bu kuduz herifi ezerdi. Evet! Tanrı'nın işine akıl sır ermezdi. Pekâlâ bir mucize olabilirdi.

Bertille o kadar korkmuştu ki artık hiçbir şey düşünemez olmuştu. Bir tek amacı vardı: Vakit kazanmak.

Concini ile boğuşurken odadaki küçük kapıya kadar dayanmıştı. Bu kapı açılsaydı belki kurtulabilirdi. Can havliyle kanadı açmaya çabaladı. Ne yazık ki kapı kilitliydi, anahtarı da üstünde yoktu. Şimdi acaba büyük kapıya ulaşmaya mı çabalamalıydı?

Buna imkân göremiyordu. Çünkü bu kapıya yaklaşmak için karyolanın yanı başından geçmesi gerekiyordu. Ya herif fırsat bilip de hemen üstüne çullanır, kendisini karyolaya atıverirse? Canavar da

karşısında, kendisini iyice duvara sıkıştırmaya çalışıyordu.

Genç kız bütün soğukkanlılığını toplayıp kaçmayı tasarladı.

Concini'nin kendisini sıkıştırmış olduğu ufacık köşeden dikkatle ve yavaş yavaş yana kaydı. Sonra birdenbire ileriye atıldı. Şimdi odanın içinde dört dönüyor, önüne gelen her şeyi itip kakıyor, atlıyor, sıçrıyor, kendine bir yol açmaya çalışıyordu.

Bir yandan da dehşet içinde bağırıyordu:

"İmdat! İmdat!"

Fakat şehvetinden ve heyecanından kudurmuş Concini de onun peşinden soluk soluğa koşuyor, sıçrıyor, her seferinde kıza biraz daha yaklaşıyor, Bertille'i karyolaya yaklaşmaya zorluyordu. Artık Concini insanlıktan çıkmıştı. Bir köpeğinkini andıran hırıltılı soluklarla karışık bir sesle:

"Kurtulamayacaksın! Benim olacaksın, benim!" diye uluyordu.

Genç kız, gücünün tamamen tükendiğini hissetti. Nefesi daralmıştı. Artık ağzından çığlık yerine iniltiler çıkıyordu.

Kuduz herif, Bertille'deki bu bitkinliği görüp de bu kovalamacanın zaferle sonuçlanacağını fark edince hırsla saldırıya geçti. Nihayet Bertille'i yakalayıp pençelerini genç kızın nazik omuzlarına attı.

Canavar, avını ele geçirmiş olmanın verdiği vahşi bir keyifle, soluk soluğa bağırdı:

"Nihayet seni yakaladım! Şimdi artık benimsin!"

Bertille'in nefesi neredeyse kesilecekti. Zorlukla soluyordu. Kan ter içinde kalmıştı ve üstü başı da paramparça, lime lime olmuştu. Bakışları bulanmaya başlamıştı. Belliydi ki genç kız artık bayılacak hale gelmişti. Kendini koruma içgüdüsüyle son bir kurtulma teşebbüsünde bulundu. Fakat bu da fayda etmedi. Kurtulmak şöyle dursun, iyice ele geçmişti. Artık hiç ümidi kalmamıştı.

Fakat birdenbire, bir isim, adeta kalbinden koparak, yürekler acısı bir feryat halinde gırtlağından fırlayıverdi:

"Jehan! İmdat Jehan! Beni kurtar Jehan!"

Jehan! O neredeydi kim bilir? Şu anda ondan imdat istemek sağlam bir kafanın harcı mıydı? Şüphesiz hayır! Bu sesleniş genç kızın yavaş yavaş mantığını da yitirdiğin gösteriyordu.

Bertille birden, gecenin sessizliği içinde, derinden bir cevap duyar gibi oldu:

"Buradayım!"

Ne yazık ki bu, kuruntudan başka bir şey değildi. Beklediği kurtarıcı gelmedi ve umduğu mucize gerçekleşmemişti.

Genç kızın yüzünde iğrenç nefesini dolaştıran şehvet delisi de homurdanarak alay etti:

"Çağır, çağır bakalım! Ne sesini duyan ne de imdadına gelen olacak. Benim kollarımdan seni kim ayırabilir ki?"

Gerçi Bertille'in ümit ettiği mucize gerçekleşmedi ama kuruntudan da ibaret olsa işittiği ses, genç kızın biraz aklını başına getirdi. Bu küçük ve zayıf ümit ona yeniden kuvvet verdi. Genç kız soğukkanlılığını toplayıp yeniden rastgele vurmaya, tırmalamaya, ısırmaya koyuldu. Kendisini şehvet ve öfkeyle saran kollardan kurtulmaya çabaladı ama bunu başaramadı. Sonra ümitsiz, soluk dudaklarından aynı acı çığlık daha zayıf bir sesle fırladı:

"Jehan! Yetiş Jehan!"

Concini de bu çığlıkla kamçılanmış gibi oldu. O da bütün gücünü topladı. Genç kızın narin vücudunu var gücüyle sıktı ve Bertille'in ayaklarını yerden kesip kendisini havaya kaldırdı. Artık onu yatağa götürüyordu. Adeta genç kızı yutmak için korkunç ağzını açmış bir canavar gibi bekleyen yatağa...

Concini şimdi ağır ağır yürüyordu. Artık avını eline geçirmişti. Gerçi hâlâ suratına gittikçe zayıflayan bir yumruk yağmuru yağıyordu ama bunlarla Bertille'in kurtulmasına imkân mı vardı? Hiçbir kuvvetin bu kadar emeğe mal olan kurbanını elinden alamayacağım biliyordu. Onun için bir yandan onu yatağa götürürken bir yandan da çakallar gibi uludu:

"Jehan ha? O şimdi Châtelet'de şekerim. Bir zindanda ve zincire vurulmuş bir durumda bekliyor. Bu zindandan da ancak cellada teslim edilmek için çıkarılacaktır. Ya, gözüm!"

Fakat bu cümlesini henüz tamamlamıştı ki arkasından gür bir ses yükseldi:

"Yanılıyorsun Concini! Jehan, Châtelet'de değil, burada!"

Ve aynı anda kraliçenin gözdesi, Jehan'ın müthiş tekmesinin

acısını belinde duydu. Bu öyle şiddetli bir tekmeydi ki herifin yere kapaklanıp kollarındaki kıza zarar vereceğini hesaplayan kuvvetli eli onu omuzundan sımsıkı tutmamış olsaydı, Concini döşeme tahtalarını öpüverecekti. Bununla birlikte namus düşmanı İtalyan can acısından köpekler gibi uluyup kendini bile tutacak hali kalmadığı için kollarındaki Bertille'i hemen bırakıverdi.

Genç kız var gücüyle koşup kurtarıcısının arkasına sığındı.

Jehan ise Concini'ye aklını başına toplama fırsatını vermeden adamı sert bir hareketle kendine doğru çekti. Sonra havaya kaldırdığı sağ eliyle herifin suratına ok gibi bir tokat savurunca, Concini gık bile diyemeden, külçe gibi yere yığıldı. Bir tokatta bayılmıştı.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Jehan herifin işinin bittiğini görünce genç kıza döndü ve gayet tatlı bir sesle:

"Hiçbir şeyden korkmayın!" dedi.

Bertille şükranını, hayranlığını ve nihayet masumiyetini samimiyetle anlatan gözlerle delikanlıya baktı. Sonra Jehan'a kesinlikle inandığını gösteren sakin ve sade bir tavırla:

"Artık korkmuyorum!" dedi.

Fakat az önceki mücadelenin verdiği heyecan ve yorgunluğu henüz üzerinden atamamış olan kızcağız kendinden geçip yere boylu boyunca uzanıverdi!

Bu iş o kadar umulmadık bir anda ve öyle ani olmuştu ki Jehan davranmaya fırsat bulamadı. Bertille'in üzerine eğilip gözlerinin kapalı olduğunu görünce genç kızı kollarına alarak dehşet içinde mırıldandı:

"Sakın ölmüş olmasın?"

Sonra az ötede hareketsiz yatmakta olan Concini'ye korkunç gözlerle bakarak söylendi:

"Eğer o öldüyse sen de yandın Concini!"

Fakat o sırada Bertille'in eşine ender rastlanan güzellikteki gözleri aralanmıştı. Genç kız Jehan'ı saadetinden çıldırtabilecek bir tebessümle bakıyordu. Delikanlı ölü gibi sararmıştı. Keder ve heyecandan kısılmış bir sesle:

"Ah!" dedi. "Bilseniz ne kadar korktum!"

Bu son derece ilgi çekici, şaşırtıcı bir sahneydi.

Bir sürü askerin saldırısına gözünü kırpmadan karşı koyan, Avrupa'nın en azametli kralına kafa tutup hakaret ettikten sonra onu kendi sarayının kapısına uğurlayacak kadar cesaretli, kraldan çok

daha tehlikeli bir adam olan Concini'nin evine kadar zorla girip kendisine en ağır şekilde haddini bildiren yiğitler yiğidi Jehan şimdi önünde bir genç kızcağız bayıldı diye tir tir titriyor ve korktuğunu bütün saflığıyla söylemekten çekinmiyordu.

Hangi söz böyle bir delikanlının aşkını: "Ah, bilseniz ne kadar korktum!" cümlesi kadar açıkça anlatabilirdi?

Nitekim Bertille de bunu derhal anladı.

Dehşetten sararan güzel yüzünün çizgileri hemen eski canlılığına kavuştu. Solgun yanaklarını tatlı bir pembelik kapladı. Buğulu bakışları yeniden parıldadı. Dudaklarının tatlı gülümsemesi tekrar yerine geldi. Ve Bertille birdenbire bütün yorgunlukları ve acıları silinmiş, mutlu ve tatlı bir genç kız oldu.

Bu akşam ilk defa olarak baş başa konuşuyorlardı. Böyle olduğu halde ağızlarından çıkan her söz, yaptıkları her hareket birbirlerini sevdiklerini açıkça gösteriyordu.

İkisi de genç, güzel ve hayat doluydu. İkisi de sevmek ve sevilmek için yaratılmıştı. İkisi de bütün varlıklarıyla ve ebediyen birbirlerine bağlanmış olduklarını hissediyorlardı.

Şimdi artık konuşmuyorlardı. Zaten buna lüzum da yoktu. Gülümseyişlerinin ve bakışlarının anlattıkları birçok sözün ifade edebileceğinden daha açık ve manalı değil miydi?

Ayakta karşılıklı durmuşlardı. Aralarında da yere devrilmiş bir sandalye duruyordu. Böyle olduğu halde gözleriyle öpüşüyor, tatlı tatlı gülüşüyor ve saf bir hayranlıkla birbirlerini seyrediyorlardı.

Delikanlı şu anda kendini cennette sanıyordu. Bu anın ebediyete kadar uzanması için canını verebilirdi. Nerede bulunduğunu, az önce neler olduğunu tamamen unutmuştu. Onun bir kral kızı, kendisinin ise fakir, adsız sansız bir genç olduğu da aklından çıkmıştı.

Delikanlı daldığı tatlı rüyadan bir kapının sürgülenmesinin çıkardığı sesle uyandı.

Şimşek hızıyla döndü. Gözleriyle Concini'yi aradı ve herifin orada olmadığını gördü. Herhalde yanlarındaki odaya açılan kapıyı da o kilitlemiş olacaktı.

Bertille bir içgüdüyle delikanlıya yaklaştı ve gözleri dehşetten büyümüş bir halde Jehan'ın girmiş olduğu ve hâlâ açık duran küçük

kapıyı gösterip mırıldandı:

"Kaçalım."

Jehan karşısındakine güven veren bir gülümsemeyle genç kıza baktı. Sonra tatlı bir sesle:

"Ben yanınızda oldukça hiçbir şeyden korkmayın!" dedi.

Onlar dünyalarını unutmuş bir halde birbirlerini hayranlık ve sevgiyle seyrederlerken Concini de kendine gelmişti.

Önce korkunç bir rüyadan uyandığını sandı. Fakat sol yanağındaki yakıcı sızıyı ve kaba etlerindeki müthiş ağrıyı hissedince rüya görmediğini, gerçekle, hem de korkunç bir gerçekle karşı karşıya bulunduğunu hemen anladı.

Kan çanağına dönmüş gözlerini genç çifte çevirdi. Dudaklarını büzdü ve elini hançerine attı. Fakat aynı anda öfkeli öfkeli başını sallayıp düşündü:

"Hayır! Böyle bir ölüm gayet çabuk ve kolay olur. Onlara ölümü ağır ağır, acılar ve işkencelerle tattırmalıyım! Hele şuradan bir çıkayım da."

Sevgililer hiçbir şeyin farkında değildiler. Concini bir yılan gibi yerlerde sürüne sürüne kapıyı bulup dışarıya çıktıktan sonra yavaşça kanadı kapattığı vakit de onu sezemediler.

Jehan'ın girip de açık bıraktığı kapı başka bir küçük odaya açılıyor, bu küçük oda da büyük ve ağır bir kapıyla başka bir büyük odaya bağlanıyordu.

Concini dışarıya çıktıktan sonra bu kapıya atılmış ve şiddetli bir tekme ile kanadı kapayıp üzerindeki iki ağır sürgüyü sürmüştü.

İki sevgiliyi tatlı hülyalarından ayıran da bu sürgü şakırtıları olmuştu.

Concini kapıyı kilitledikten sonra şeytani bir kahkaha atarak dişlerini gıcırdatıp söylendi:

"Şimdi bol bol koklaşın kumrularım! Vaktiniz çok. Geberinceye kadar sevişebilirsiniz ama sizden intikam alma zamanı gelince yüzünüzün ne şekle gireceğini görmek, neler söyleyeceğinizi işitmek isterdim!"

Fakat Concini tam geriye dönüp de oradan uzaklaşacağı zaman

iki kuvvetli ve ağır el iki koluna birden yapışıverdi ve ufacık bir hareket yapmasına bile imkân bırakmadı. Aynı anda başka iki el de şaşırtıcı bir el çabukluğuyla belinden hançerini ve kılıcını alıp odanın bir köşesine fırlattı.

Concini boğuk bir sesle haykırdı. Buna sebep sadece korku değildi. Adam intikam alma fırsatının elinden gideceğine yanıyordu. Halbuki bu intikamı alma uğrunda koca bir serveti seve seve feda edebilirdi.

Concini'yi yakalayanlar onu silahsız hale getirince kollarını da serbest bıraktılar. O zaman Concini kafese hapsedilmiş bir vahşi hayvan gibi öfkeyle solumaya ve dişlerini göstermeye koyuldu.

Escargasse, Gringaille ve Carcagne sağ dizlerini bükerek yerlere kadar eğilmişler, şapkalarıyla yerleri süpürerek Concini'yi selamlıyorlardı.

Escargasse acınan bir tavırla sordu:

"Monsenyör hazretleri, artık kendi hizmetlerini kendileri mi görüyorlar? Yoo, bakın, gönlümüz buna razı olamaz!"

Carcagne de aynı tavırla ilave etti:

"Acaba şu iplerle sımsıkı, güzelce bağladığımız uşakları neden çağırmadılar?"

Derken Gringaille atıldı:

"Monsenyör herhalde düdüklerini kaybetmiş olacaklar!"

Concini hiddetinden kudurmuşçasına, ağzından köpükler saçarak bağırdı:

"Bu ne cesaret? Rezil herifler! Size sonra ne yaparım biliyor musunuz?"

Gringaille ters bir hareketle sözünü kesti:

"Yok! Rica ederim Sinyor Concini, böyle büyük laflar etmeyin! Bunu size özellikle tavsiye ederim!"

Carcagne atıldı:

"Gerçi asalet sahibi değiliz ama bizimle efendice konuşulmasını isteriz!"

Escargasse ilave etti:

"Doğru. Köpek değiliz ya! Biz de insanız!"

Concini üç ahbap çavuşların fena halde kızdıklarını, gözlerinin döndüğünü ve neredeyse üstüne çullanacaklarını sezdi. O zaman durumunun sandığından çok daha kötü olduğunu anlamakta gecikmedi. Bununla birlikte yine de alttan almayı aklından geçirmedi. Başını dikti ve hükmeden, aşağılayıcı bir eda ile bağırdı:

"Sözlerinize ve hareketlerinize dikkat edin! Sizi nerede olsa bulurum! Yoksa beni öldürme niyetinde misiniz?"

"Sizi öldürmek mi? Amma da yaptınız ha! Adam öldürmek sizin gibi asilzadelere, büyük adamlara vergi iştir Senyör Concini. Bizim gibi fakir fukaranın böyle bir şey yapmak haddine mi düşmüş?"

Concini tınmadı ve bu sözlerdeki aşağılayıcı imayı kavramamış gibi davranıp soğuk bir tavırla devam etti:

"Öyleyse ne istiyorsunuz? Yoksa bana ihanet mi edeceksiniz? Sizi yaşatan, sizi kanadı altına alan, sizi zengin edecek olan bana mı ihanet edeceksiniz? Hem de kimin için? Hiç tanımadığınız, neyin nesi olduğunu bilmediğiniz bir kız için mi? Yoksa cebi delik ve sizi kendisiyle birlikte sefalet içinde yüzdürdükten sonra işkence ve idam sehpasına sürükleyecek olan bir serseri için mi? Siz aklınızı mı oynattınız yoksa?"

Concini üçünü de gözden kaçırmıyordu. Heriflerin irkilip tereddüt eder gibi olduklarını gördü ve fırsat bu fırsattır diyerek daha inandırıcı bir tavır takınarak sözüne devam etti:

"Aklınızı başınıza toplayın. Gözünüzü açın. Bu seferlik sizlere acıyor, beni tahkir ve tehdit ettiğinizi unutup size şunu söylüyorum: Yalnız bir saat boyunca emirlerime itaat etmek ister misiniz? Sizden bir saatlik mutlak itaat ve sadakat istiyorum, fazla değil, yalnız bir saat... Buna karşılık size öyle bir servet vereceğim ki bununla ömrünüzün sonuna kadar rahat rahat geçinebilirsiniz."

Üç ahbap çavuşlar merak ve şaşkınlıklarını sırayla belirttiler:

"Yok yahu! Sahi mi söylüyorsunuz?"

"İnanılır şey değil!"

"Doğrusu bu teklif yabana atılmaz!"

Aralarında bir fiskos geçti ve nihayet Escargasse üçü adına sordu:

"İstediğinizi yerine getirirsek alacağınız para ne kadar?"

Gözleri zafer ümidiyle parıldayan Concini içinden söylendi:

"Şimdi şunlara öyle bir rakam söyleyeyim ki şaşkınlıktan küçük dillerini yutsunlar ve tereddüt bile etmeden benim esirim olsunlar!"

Sonra üç serserinin de gözlerinin içine baktı ve gayet ciddi:

"Yüz bin frank!" dedi.

İçinden de ilave etti: "Sizi köpek soyları sizi! Bir saat benim işime yarayın da bakın ondan sonra size üç sağlam iple üç sehpa hazırlatır mıyım hazırlatmaz mıyım görürsünüz!"

Silahşorlar o kadar afallamışlardı ki heyecandan hepsinin bacakları titremeye başladı. Bu kadar parayı rüyalarında bile görmemişlerdi. Bu paranın kendilerine verileceği haberi sanki kulaklarına değil, beyinlerine bir yıldırım gibi çarpıvermişti.

"Yüz bin frank ha?"

"Ben bu kadar para için kendisini tanımış olsaydım babamı bile temizlemekten çekinmezdim!"

"Bu para bizi ömrümüzün sonuna kadar gül gibi geçindirir."

İçini çılgınca bir sevinç kaplayan Concini, "Onları kafese koydum!" diye düşündü. Sonra yüksek sesle:

"Haydi, fazla beklemeye vaktim yok! Çabucak kararınızı verin!" dedi.

Üç arkadaş sözde birbirlerine danışıyorlarmış gibi bakıştılar. Halbuki bu teklifi çoktan kabul ettikleri besbelliydi. Çünkü Concini'nin karşısında tekrar, aşırı ölçüde saygılı bir tavır takınmışlardı.

Gerçi Concini de alacağı cevabı bilmiyor değildi ama ne de olsa yine heyecanla bekliyordu. Çünkü öcünün alınması bu cevaba bağlıydı.

Üç ahbap çavuşlar en sonunda kararlarını bildirdiler:

"Kabul!"

"Bir saat boyunca her emrinizi yerine getirmeye hazırız!"

"Ne derseniz yapacağız!"

Concini içinden taşan sevinci bütün iradesini kullanıp belli etmemeyi başardı. Artık onun için her şey halledilmiş demekti. Şimdi

hemen kendilerinden ne istediğini onlara söylemesi, ondan sonra da işe girişmeleri lazımdı.

Ne çare ki Concini'nin kendi içinde yaptığı hesap dışarıdaki pazarlığa uymadı. Çünkü üç arkadaşın teklifi benimsemiş olmalarına rağmen körü körüne bir işi kabul etmeyeceklerini ve kendilerine göre bir hesapları bulunduğunu düşünmemişti. Nitekim Gringaille, Concini'nin lafa başlamasına fırsat vermeden, saygılı ve gayet ciddi bir tavırla söze koyuldu:

"Monsenyör! Demin bize sordunuz, şu kapının arkasında bulunan delikanlıyla birlikte çalışmamızın bizi darağacına götüreceğinden söz ettiniz. Belki de haklısınız. Ancak size şunu anlatmak isterim ki siz bize para karşılığında iş yaptıran bir kimsesiniz. Biz işinizi bitirdik mi paramızı alır, artık size karşı kendimizi minnettar hissetmeyiz. Halbuki o delikanlı arkadaşımızdır. Biz serserilerin de kendine göre düşünceleri, âdetleri, huyları vardır. Mesela dostluğa çok kıymet veririz. Arkadaşlık bizim için her şeydir. Bir arkadaş kesesi dolu oldu muydu parasını, ekmeği varsa ekmeğini ve hatta sırası gelince de kanını arkadaşları için verir. Fakat bu verdiklerinin hesabını tutmaz. Arkadaşa ihanet etmek içimizden hiçbirimizin hoş görmeyeceği bir namussuzluk ve alçaklıktır. Öyle şaşkın şaşkın yüzüme bakıp sabırsızlanmayın. Bırakın da sözümü bitireyim. Ha... Şimdi demek istiyorum ki hiçbirimizin hoş karşılamayacağı bu ihaneti ve alçaklığı biz yapacağız. Çünkü söz verdik. Fakat bunun bizler için ne ağır bir iş olduğunu bir kere de siz düşünün. Ve bizim bu işi vadettiğiniz yüklüce para için yapacağımızı da bilin... Ne var ki sizin vaadiniz henüz sadece kuru bir sözden ileriye gitmiş değil. Gerçi sizin sözünüzden şüphe etmek asla aklımızdan geçmez. Geçmez ama bizim de işe girişebilmemiz için sadece bir kuru söz yetmez. Uzun sözün kısası, anlaşmanın yerine getirilmesini istiyorsanız vadettiğiniz paranın hiç değilse bir kısmını hemen vermeniz gerekir."

Gringaille sözünü bitirince üç el Concini'ye doğru uzandı.

Concini bu üç kabadayının hallerinden hiç şüphe etmedi.

Kendisinden bu şekilde para istenmesine de ne şaştı ne de kızdı. Âdet böyle olduğu için bu istek kendisine gayet tabii geldi. Ve pek samimi bir eda ile hayıflandı:

"Hay, kahretsin! Bütün paramı şu lanet olası yaşlı kadına verdim.

Yanımda hiçbir şey kalmadı."

Silahşorlar bir iyi niyet daha gösterdiler ve Gringaille arkadaşlarının fikirlerine tercüman olarak:

"Bu da mesele mi a efendim?" dedi. "Bana boynunuzda asılı duran şu altın zincir şimdilik yeter. Sen ne dersin Escargasse?"

"Ben de ucunda güzel bir taş parıldayan şu iğnenin işime yarayacağını sanıyorum. Sen ne dersin Carcagne?"

"Doğrusu benim de monsenyörün parmağında ışıldayan şu yüzüğü sevgilimin pek beğeneceğinden hiç şüphem yok."

Üç ahbap çavuşlar beğendikleri şeyi işaret ettikçe Concini de en ufak bir tereddüt göstermeden bunları çıkarıp kendilerine uzatıyordu. Bu garip pazarlık ve yine onun kadar garip olan ödeme şekli sinirine dokunmuyordu. Tam tersine içine büsbütün güven veriyordu. Çünkü üç adam bu suretle kendisine verdikleri sözde duracaklarını apaçık bir şekilde belirtmiş oluyorlardı.

Hatta demin üstünde para bulunmadığını fark edince birdenbire öyle ümitsizlenmişti ki çıldıracak gibi olmuştu. Adamlarını tanımıyor değildi. Kendilerine vadedilen şeyi veya hiç olmazsa bir kısmını ellerine geçirmezlerse yerlerinden bile kımıldanmayacaklarını pek iyi biliyordu. Şimdi onların kendi üstünde bulunan değerli mücevherlere göz dikmeleri, Concini adına iş görmeden önce vadedilen paranın hiç olmazsa bir kısmını ele geçirme amacını güdüyordu ki bu da silahşorların Concini için çalışmaya gerçekten karar vermiş olduklarını gösteriyordu. Bu bakımdan Concini, üstünün başının soyulmasına kızmak şöyle dursun, buna ne kadar sevinse yeriydi.

Şu Concini eşi zor bulunur yaratıklardandı. Duyduğu kin ve nefret ne kadar büyük olursa olsun gerektiğinde bu duygularına gem vurmasını bilirdi. Onu asıl güçlü duruma getiren özelliklerinden biri de beslediği herhangi bir duyguyu işine yaramayacağını anladığı sırada içinden kolaylıkla söküp atabilmesiydi. Kendisini küçük düşüren bir adamı kazanmakta çıkarı varsa tereddüt bile etmeden onun gönlünü almaya bakardı. Onu kim bilir kaç defa yerin dibine geçirmiş olan Jehan'ı kendisinden nefret ettiğini bile bile yine yanında alıkoyup çalıştırmıştı. İşte şimdi de kendini tehdide kalkan bu üç arkadaştan çekindiği ve nefret ettiği halde, sırf şu anda işine yarayacaklarını bildiği için onları kendine bağlama kararını vermişti.

Fakat yutup hazmetmek zorunda kaldığı hakaretler de kendisini içten içe öfkeden çılgına çeviriyordu. Zihni boyuna çalışıyor, yeni yeni planlar hazırlıyordu. Ne yapacağını uzun uzadıya tasarlarken önceden düşündüğü planı epey değiştirmişti. Başlangıçta Jehan'ı onlara yakalatmaya karar vermişti. Sonra bundan caydı. Nitekim üç ahbap çavuşlara istedikleri şeyleri teker teker verirken bir yandan da düşünüyordu:

"Alın bakalım köpek soyları. Alın da bu kemikleri kemirin bakalım. Bir kere sizi kapının öbür tarafına geçmeye razı edeyim. Ondan sonra kapıyı nasıl üstünüze kilitleyeceğimi görürsünüz. Öyle ya, neden ben şimdiye kadar bunu akıl edemedim? Mükemmel bir tuzak olacak. Dördünü birden bir anda elime geçirivereceğim. O zaman bağladıklarını söyledikleri uşaklarımdan birini çözer, yollarım ve buraya bir saat içinde en aşağı elli silahşor getiririm. Bu serserileri yakalamak için elli kişi fazla bile. Silahşorlar gelinceye kadar ben de burada beklerim. Beklediğimi nereden anlayacaklar? Farkına bile varamazlar! Hem zaten kaçmalarına da imkân yok. Pencereler sağlam demir çubuklarla kaplı. O bakımdan hiçbir korkum yok. Kapılara yüklenip onları kırmayı başarabilirler ama bu iş için de en aşağı iki saat ister. O zamana kadar da benim silahşorlar yetişir."

İşte Concini içi ümitle kabararak bunları düşünüyor fakat yüzünden hiçbir şey belli etmiyordu.

Carcagne, Escargasse ve Gringaille düşündüklerini saklama ihtiyacı hissetmiyorlardı. İyi bir pazarlık yaptıklarına ve kolay bir hesap görme şekli bulduklarına seviniyor, sevindiklerini de apaçık belli ediyorlardı. Concini'den aldıkları mücevherleri yer altı dehlizleri kadar karanlık ve esrarengiz ceplerinin en kuytu derinliklerine indirip bir daha ancak kendileri tarafından bulunabilecek bir surette sakladıktan sonra yüzleri ciddileşti. Önemli bir iş yapmaya hazırlanan birer insan edası takındılar ve Concini'nin verdiği direktifi gözlerini kırpmadan dinlediler.

Concini direktifini verdikten sonra bir an durup dinledi ve son söz olarak da şöyle dedi:

"Aman, kendisini öldürmemeye dikkat edin! Onun postuna çok değer veriyorum!" Carcagne:

"Anlıyoruz mösyö," dedi.

"Tam yüz bin frank değeri olan bir post bu."

Gringaille söze karıştı:

"Sizin için yüz bin frank nedir ki?"

Üç ahbap çavuşlar kendi yaptıkları nükteleri yine kendileri beğenerek şen kahkahalar attılar. Concini ise bir tebessümle onların neşesine katılmaya tenezzül ettikten sonra tekrar etti:

"Kendisini muhakkak diri ele geçirmeniz lazım. Duyuyorsunuz ya, dipdiri isterim!"

"Aman efendim, bundan kolay ne var?"

Bunu Gringaille söylemişti. Ve bu söz silahşorlara belli belirsiz bir güvensizlik hisseden Concini'nin içinde garip bir kuşkunun uyanmasına sebep oldu. Adam bütün dikkatiyle ve içinden geçenleri okumak istercesine Gringaille'in yüzüne bakıp sordu:

"Neden kolaymış bakalım? Bana kalırsa asıl zorluk onun diri yakalanmasında."

Gringaille kayıtsız ve tasasız bir tavırla omuz silkip:

"Asilzade olduğunuz nasıl da belli monsenyör, dedi."

Carcagne de:

"En basit bir ihanet oyunundan bile haberiniz yok," diye ilave etti.

Escargasse ise:

"Bu konuda bize yetişebilmeniz için kırk fırın ekmek yemeniz lazım!" dedi.

Gerçi silahşorlar Concini ile konuşurken saygısız bir tavır takınmışlardı ama öyle saf bir samimiyetle düşüncelerini söylüyorlardı ki adam onların sözlerinden kuşkulanmayı aklına bile getirmedi. Pek ustaca bir planları olacağını düşündü. Zaten artık onların Yiğit Jehan'ı yakalamalarını da istiyor değildi. Tek arzusu, üç arkadaşın bir an önce kapının öte yanına geçmesiydi ve lakırdı uzadıkça sabırsızlığı da artıyordu:

"Ne demek istediğinizi pek anlayamadım. Şunu diri diri nasıl yakalayacağınızı açıkça ve kısaca bir anlatın. Lafı uzatmayın," dedi.

Gringaille aynı saf edasıyla atıldı:

"Anlatayım efendim. Bakın, ne kadar basit. Mesela üçümüzün de sizinle dost olduğumuzu biliyorsunuz, değil mi? Tamamen güvendiğiniz üç dost."

"Gringaille, bunu bir misal olarak söylüyorsun tabii. Herhalde monsenyörün dostu olmak gibi gülünç ve saygısızca bir iddian yok."

Bu sözleri Escargasse söylemişti ve söylediklerinin karanlık bir ima taşıdığı da düşünülebilirdi. Fakat söyleyiş edasında her türlü kuşkuyu silip süpürecek bir saflık göze çarpıyordu. Belki bu saflığın içinde biraz kabalık da vardı ama nihayet bir sokak serserisinin ağzından da saray teşrifatçısına yaraşacak sözler çıkacak değildi ya. Concini bunlar üzerinde fazla düşünmeye vakit bulamadan Gringaille devam etti:

"Canım, elbette misal olarak söylüyorum. Yoksa monsenyör nerede, biz nerede? Neyse, biz sözümüze devam edelim efendim. Dostunuz olduğumuz için sizi ziyarete geliyoruz. Kılıçlarımızı ve hançerlerimizi bellerimizden çıkarıp masaya bırakıyoruz."

Sözün burasına gelince üçü de bir tek hareketle kılıçlarını ve hançerlerini masanın üstüne bırakıverdiler. Gringaille devam etti:

"Bunu niçin yapıyoruz, biliyor musunuz? Hani bizden şüpheniz filan kalmasın diye. Bu iş bitince ben ve Escargasse, ellerimizi erkekçe ve dostça uzatıp ilerliyoruz."

Escargasse konuşmanın burasında arkadaşının sözünü kesti:

"Size, 'Tanrı'ya emanet olun aziz dostumuz,' diyoruz."

Gringaille aldırmadan devam etti:

"Tabii siz de iki elinizi şöyle bize uzatıyorsunuz."

Concini ellerini uzatmak şöyle dursun, tam tersine gerisin geriye çekildi. Gringaille yine mırıldandı:

"O zaman ben ellerinizi tutuveriyor ve sizi yakalıyorum."

Escargasse de bu sırada lafa karıştı:

"Ben de bileklerinizi şu sağlam iple bağlayıveriyorum."

Şimdiye kadar bir misal şeklinde uygulanan bu diri diri yakalama hikâyesi Escargasse'le Gringaille Concini'nin vermek istediği ellerini tutar tutmaz ciddiye dönüvermişti. Carcagne Concini'nin boşu boşuna debelenmesine ve hiddetinden köpürmesine rağmen herifin

bileklerini sımsıkı yakaladı. Artık işin misal tarafı filan kalmamıştı. Üç ahbap çavuşlar kendilerini mükemmel surette kafese koyduğunu uman Concini'yi iplerle kıskıvrak bağlarlarken bir yandan da adamı alaya almaya başladılar:

"Bileklerinizi incittiğimiz için özür dileriz!"

"Canım, ne köpürüp duruyorsunuz? Keskin sirkenin zararı küpünedir efendim."

"Yanlış anlaşılmasın mösyö. Amacımız size Jehan'ı nasıl yakalayacağımızı göstermek."

"Ellerin bağlanması bittikten sonra sıra kollara geliyor, onları da bağlıyoruz."

"Debelenip durmasanıza monsenyör! İşimizi yapamıyoruz!"

"Hâlâ anlamadınız mı? Bu sadece bir misal. Jehan'ı nasıl yakalayacağımızı gösteriyoruz size."

"Ellerden ve kollardan sonra bacaklara geçiyoruz. Onları da böylece, sımsıkı bağladık mıydı artık kımıldayamaz oluyorsunuz. Fakat iş bununla bitmiyor. Sonra da sizi şu pelerinin içine sıkı sıkı sarıyoruz ki yaptığımız iş daha sağlam olsun."

"Amma da bağırıyor ha! Sanırsın ki mezbahada dana böğürüyor."

"Onun da çaresi var. Ağzına şu güzel tıkacı tıkadık mı sesini çıkaramaz."

"Harikasın Gringaille! Hiç olmazsa kafamız dinlenecek."

Gringaille anlatmaya devam ediyordu:

"Bundan sonra sizi incitmeden, yavaşça kaldırıyoruz."

"Kafanızı gözünüzü yara yara kaldırıyoruz," deselerdi daha doğru olurdu. Gringaille yine söylendi:

"Sonra bu kapının sürgülerini çekiyor ve kanadı açıyoruz."

Üçü birden kah kah, keh keh gülerek, zavallı Concini'yi karga tulumba kaldırarak sağa sola çarpa çarpa odaya götürdüler.

Gringaille:

"Sizi usulca şu yatağın üstüne bırakıyoruz," der demez adamcağızı karga tulumba karyolanın üstüne savuruverdiler.

Gringaille:

"Ve diyoruz ki," dedi.

O bu sözü söylerken üçü birden Yiğit Jehan'ın önüne sıralanmıştı. Gringaille sözünü tamamladı:

"Mösyö Jehan. İşte, sucuk gibi sımsıkı bağladığımız Senyör Concini. Bizi de sizinle birlikte bu odaya kilitlemeye can atıyordu. Eğer ondan daha kurnaz birer tilki olmasaydık bizi pek güzel düzenlediği tuzağına düşürecekti ama olmadı."

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Yiğit Jehan, Concini odadan kaybolup kapıyı üstlerine kilitleyince hiç istifini bozmamıştı. En ufak bir hareket bile yapmadan genç kızın yanında durmuş, hâlâ gülümseyerek onun yüzüne bakıyordu. Şüphesiz, Concini'yi bekleyen sonu tahmin etmiş olacaktı.

Onun böyle sakin ve endişesiz durduğunu görünce Bertille'in de içine güven geldi. Daha fazla meraklanmaksızın delikanlının yanında, soğukkanlı bir tavırla beklemeye koyuldu.

Delikanlı büyük kapıya gidip bakmaya bile lüzum görmemişti. Concini'nin bu kapıyı kapadığından emindi. Fakat herhangi bir telaşa düşmemişti. Zira buraya gelirken aşağıda üç ahbap çavuşlara rastlamış, kendilerine gereken emirleri vermişti. Bu emirlerin yerine getirileceğinden şüphesi yoktu. Ne var ki istediklerinin gerçekleşmesi epey gecikmişti. Yiğit Jehan özellikle genç kızın burada kalmamasını ve bir an önce bu pis yerden çıkıp gitmesini arzu ediyordu.

Delikanlı büyük kapının sürgülerinin dışarıdan çekilişinden çıkan şakırtıyı duyunca bunun neye işaret ettiğini derhal anlayıp genç kıza döndü ve içinde sonsuz bir şefkat okunan gözlerle bakarak kendi pelerinini onun vücuduna sardıktan sonra neden böyle yaptığını tatlı bir sesle anlattı:

"Geceleyin dışarısı serindir de."

Genç kız bu dikkat ve ilgiden son derece duygulandı ve güzel gözlerini delikanlıya dikerek mutlulukla gülümsedi.

Üç ahbap çavuşlar Concini'yi karga tulumba taşıyıp güle oynaya içeriye girdikleri zaman Bertille de başından topuklarına kadar uzanan geniş pelerine iyice sarınmış bulunuyordu.

Üçü de gelip Jehan'ın karşısında sıralandıktan ve Gringaille anlatacaklarını anlattıktan sonra, delikanlı, adamlarına gülümsemek suretiyle teşekkür etti. Bu, onların umduklarından fazla bir iltifat

olacaktı ki silahşorlar son derecede keyiflenerek birbirlerine dirsek atmaya koyuldular. Jehan:

"Gidelim," dedi.

Fakat odadan çıkmadan önce karyolanın üstünde yatan Concini'ye müthiş bir bakışla bakmaktan kendini alamadı. Bertille de bu bakışın farkına varmış, tüyleri diken diken olmuştu.

Jehan sevgilisini bir an önce bu berbat yerden çıkarmak için acele ediyordu. Burada teneffüs olunan havanın bile genç kızın masumluğuna zarar vereceği inancındaydı. Üç arkadaşla fazla ilgilenmeye lüzum görmeden genç kızı aşağı kata indirdi. Ancak sokağa çıkıp da milyonlarca yıldızın ışıldadığı gök kubbenin altında bulunduğunu gördüğü zaman durdu.

Bu sırada Gringaille, Escargasse ve Carcagne kılıçlarını ve hançerlerini tekrar kuşanmış ve evi oda oda gezmeye koyulmuşlardı. Her odanın kapısını ayrı ayrı kapatıp kilitledikten sonra sokak kapısına indiler. Eşiğe geldikleri vakit Jehan sordu:

"İki uşakla hizmetçi kadınlar ne oldu?"

"Onları da Concini gibi iyice bağladıktan sonra odalarına kilitledik. Yani merak edilecek hiçbir şey kalmadı."

"Pekâlâ. Kapıyı kapa da anahtarı bana ver. Teşekkür ederim."

Bundan sonra Jehan genç kıza dönerek her zamanki sert edasına hiç benzemeyen tatlı bir tavırla:

"Evinize dönemeyeceksiniz," dedi. "Bundan sonra orada kalmanız hiç doğru olmaz."

Bertille güzel yüzünde bir korkuyla karışık bir şaşkınlık ifadesi belirerek başıyla evet dedikten sonra Jehan sordu:

"Sizi nereye götürmemi emredersiniz?"

Genç kızın, "Louvre'a," diyeceğini umuyordu ama öyle olmadı.

Bertille saf ve utangaç tavırla söylendi:

"Gerçekten bilmiyorum. Bu büyük şehirde güvenilir bir tanıdığım yok ki."

Jehan bu cevaba şaşmakla beraber yüzünden hiçbir şey belli etmedi. Genç kızın açıklamaktan kaçındığı bazı sırları bulunduğunu anlamak için büyük bir zekaya ihtiyaç yoktu. Mademki babasının

yanına götürülmesini istemiyordu, demek bunda bir imkânsızlık görüyordu. Neden? Delikanlı bu nedenin cevabını araştırmaya lüzum görmedi. Bildiği tek gerçek, bu kral kızının kendisinden başka hiçbir koruyucusu ve dayanağı olmadığıydı. Birden yüreği mutlu bir gururla doldu ve içinde Bertille'e karşı derin bir şefkat hissetti.

Fakat ilk anda onu nereye götürebileceği aklına gelmediği için düşünmek zorunda kaldı. Sonra birden aradığını buldu. Tatlı ve şefkat dolu sesi daha yumuşadı, saygılı ve adeta utanmış gibi bir eda ile:

"İsterseniz sizi birisine götüreyim," dedi. "Öyle sanıyorum ki o size emin bir yer bulacaktır. Fakat... yol üstünde bir hana uğramak zorundayız. Çünkü bahsettiğim kişi orada oturuyor."

Genç kız, gözlerini delikanlının gözlerinin içine dikti. Sonra kendisine tamamıyla güvendiğini belirten şu cevabı verdi:

"Gidelim."

Jehan genç kızın önünde saygılı ve zarif bir tavırla eğildikten sonra üç ahbap çavuşları bir işaretle yanına çağırdı. Kendilerine alçak sesle şu emirleri verdi:

"Escargasse'le Gringaille önde yürüsünler. Saint-Denis Sokağı'ndaki Grand Passe-Partout hanına gireceğiz. Carcagne, sen ardımızdan gel. Biri bize yaklaşacak olursa önce onu öldürürsünüz, sonra da meselenin ne olduğunu anlatırsınız. Ha, durun bakayım. Üstünüzde para var mı?"

Üç arkadaş aynı anda ellerini ceplerine sokup karıştırdılar ve para dolu avuçlarını delikanlıya uzattılar. Jehan kendilerine en yakın duran avucun içindeki bütün paraları aldı. Sonra diğer iki elin ısrarla önünde kaldığını görerek tatlı bir tavırla:

"Bu yeter," dedi. "Zaten lüzumundan fazla aldım. Haydi, şimdi gidin bakayım."

Bu şerefe eren, yani üstündeki bütün parayı Jehan'a veren Carcagne mutlu bir gülümsemeyle ve arkadaşlarına adeta tepeden bakarak yürüdü. Diğerleri de somurtarak paralarını tekrar ceplerine yerleştirdiler ve yola koyuldular.

Bu ne garip işti. Paralarını reislerine veremediler diye üzülüp surat asanlar sanki az önce zengin ve gösterişli Concini'yi soyup soğa-

na çevirmek için çeşitli hileler icat etmiş kimseler değildi.

Bu işler bitince Jehan genç kıza doğru döndü ve nazik bir tavırla eğilerek:

"Şimdi emrinizdeyim," dedi.

Bundan sonra Saint-Denis Sokağı'na kadar yol boyunca birbirlerine hiçbir şey söylemeden, düşünceli bir tavırla, yan yana yürüdüler.

Jehan hanın kapısını özel bir tarzda çaldığı vakit saat sabahın üçüydü. Birkaç dakika geçmeden bir pencere açıldı. Bir kadın başını uzatarak sordu:

"Ne istediniz?"

"Şövalye Pardaillan'ı görmek istiyoruz. Acele bir iş var da."

"İniyorum."

Birkaç dakika sonra uyku sersemliği içinde bulunan genç bir kız onları küçük bir bekleme salonuna almıştı.

Jehan bir miktar parayı hiç saymadan hizmetçinin eline sıkıştırınca kızcağız gayet saygılı bir tavır takınarak kulak kesilip emir beklemeye başladı. Bunun üzerine delikanlı:

"Kızım şu ocağa biraz odun atın."

Hizmetçi kız kanatlanmışçasına emri yerine getirmeye koşarken delikanlı da Bertille'e döndü:

"Sizi birkaç dakika kadar yalnız bırakacağım. Biraz dinlenirsiniz. Hiçbir şeyden korkmanıza sebep yok. Benim pek kısa sürecek yokluğum sırasında arkadaşlarım sizi beklerler."

"Zaten artık hiçbir şeyden korkmuyorum!"

Jehan zarif bir tarzda eğildikten sonra peşinde Escargasse, Carcagne ve Gringaille olduğu halde yandaki salona geçti. Üç ahbap çavuşlara:

"Buradan kımıldayayım demeyin!" dedi. "Şu gördüğünüz hizmetçi kızdan başka kimseyi onun bulunduğu salonun kapısına yaklaştırmayacaksınız, anlaşıldı mı?"

Üç arkadaş tuhaf bir homurtu ile cevap verdiler. Fakat bu homurtu ile yüzlerindeki acıklı halin birbiriyle pek yakından ilgisi olduğu belliydi. Gülünç tavırlarla gözlerini döndürüyor, dillerini

şapırdatıyor, analarından meme isteyen danalar gibi acayip sesler çıkarıyorlardı.

Bu tuhaf hareketlerinin ve seslerinin pek açık bir anlamı olacaktı ki Jehan gülümseyerek düşündü:

"Bu akşam çok iş gördüler. Onları bu zevkten mahrum etmekte hiç mana yok."

Sonra yüksek sesle ilave etti:

"Peki be azgın ayyaşlar! Peki. İstediğiniz gibi olsun! Ama adam başına bir şişeden fazla yok ha!"

Üç ahbap çavuşların acıklı yüzleri birdenbire değişip gayet neşeli bir ifade aldı. Adamlar çok ciddi bir tavırla ellerini havaya kaldırarak birer şişeden fazla içmeyeceklerine sessizce ant içtiler.

Jehan ilave etti:

"Bir de konuşmalarınıza pek dikkat edin. Huylarınızı iyi bilirim. Zilzurna sarhoş olunca ağzınızda bakla ıslanmaz. Bakın, bu yandaki odadan her şey duyuluyor. Eğer edepsizce, kaba saba laflar ettiğinizi haber alırsam haliniz haraptır."

Ve onların bunu yapmayacaklarına dair verdikleri sözleri dinlemeden hizmetçi kıza dönerek:

"Bana lütfen yolu gösterir misiniz kızım?" dedi.

Aynı anda merdivenlerin üst tarafında bir ışık belirdi ve Jehan'ın derhal tanıdığı bir ses:

"Çıkın, çıkın! Sizi bekliyorum," dedi.

Jehan hizmetçi kıza döndü:

"Kızım, çok rica ederim, şu hanımefendinin bulunduğu küçük salona gidin ve ben gelinceye kadar onun yanından ayrılmayın."

Delikanlı bunları söyledikten sonra basamakları dörder dörder çıktı, elinde fenerle kendisini bekleyen Pardaillan'ın odasına girdi.

Şövalye, Jehan'a bir koltuk gösterdi. Bir şişe şarapla iki kadeh çıkardı ve kadehleri silme doldurduktan sonra anlatmaya koyuldu:

"Han kapısının size tarif etmiş olduğum tarzda vurulduğunu duyunca sizin geldiğinizi hemen anladım. Çünkü bu işareti sizden başka bilen yoktu. Bu saatte gelişinizin çok önemli bir sebebi olmalı. Şimdi ben bir yandan giyinirken siz de bana neden buraya geldiği-

nizi ve size ne gibi bir hizmette bulunabileceğimi anlatıverin."

Şövalye bu sözleri söyledikten sonra kadehini misafirin kadehiyle tokuşturdu ve nezaket gereği şarabını son damlasına kadar bir dikişte içti. Ondan sonra giyinmeye koyuldu.

Jehan hiç sesini çıkarmadan ona bakıyordu. Şövalyenin tavırlarındaki samimiyet ve sadelik, daha meselenin ne olduğunu bile anlamaya lüzum görmeden çabucak giyinmeye koyulması delikanlıyı hayranlık içinde bırakıyordu.

Bir yandan giyinirken bir yandan da göz ucuyla Jehan'ı süzen Pardaillan delikanlıdaki heyecanı hemen sezip sordu:

"Hayrola? Bana son derece önemli ve ciddi bir şey mi söyleyeceksiniz yoksa?"

Jehan ayağa kalkarak Pardaillan'a yaklaştı. Şövalyenin elini avuçları içine aldıktan sonra heyecandan titreyen bir sesle:

"Düşünüyorum da..." dedi, "size el kaldırmaya, size hakaret etmeye yeltenecek kadar adileştiğimi düşünüyorum da... Bu dilimin koparılmaya ve şu elimin de kesilmeye layık olduğunu anlıyorum."

Pardaillan hayretle söylendi:

"Amma da yaptınız ha! Beni sabahın saat üçünde bunları dinleyeyim diye mi yatağımdan kaldırdınız? Yoo, bakın delikanlı, eğer gerçekten bu iş için geldinizse böyle bir suçu asla affetmem!"

Jehan bu sözlere gülmekten kendini alamadı. Şövalye bu sefer ciddi bir tavırla sordu:

"Haydi, haydi, sıkılmaya hiç lüzum yok. Söyleyin bakalım, sevdiğiniz genç kıza ne gibi bir hizmette bulunabilirim?"

Jehan şaşkınlık içinde sordu:

"Ah! Bunu da nasıl sezdiniz?"

Pardaillan omuz silkerek:

"Bunu anlamak için de peygamber olmaya lüzum yok ya!" dedi. "Sizde kendinize ait bir iş için gelip beni bu saatte kaldıracak bir adam gözü var mı? Yok tabii. Öyleyse başkası için geldiniz demektir."

"Doğrusu bu da sizden aldığım derslerin bir yenisi. Haklısınız, boşu boşuna çene çalıp duruyorum."

Yiğit Jehan bundan sonra sevdiği kızı nasıl kurtardığını anlattı ve sözlerini şöyle tamamladı:

"Düşündüm taşındım, bu masum ve saf genç kızı kendi tanıdıklarımın yanına bırakamayacağımı anladım. Tabii evime de götüremezdim. O zaman hanınızın kapısında sizden ayrıldığım sırada bana yapmış olduğunuz çok içten ve insani teklifleri hatırladım. Düşündüm ki sizin gibi seçkin tanıdıkları ve ahbapları olan bir kimse sevdiğim kıza layık, temiz ve namuslu bir ev bulmakta güçlük çekmez. Onu öyle bir yere bırakmak istiyorum ki orada her türlü saldırıdan korunabilsin. Kimse ona yaklaşmasın, hatta ben bile yanına gidemeyeyim."

Pardaillan delikanlıyı derin bir ilgiyle dinledikten sonra sordu:

"Demek sevdiğiniz genç kızı görememeye bile razısınız ha?"

"Evet mösyö. Gerçi bu benim için dayanılması zor bir şey. Fakat bana öyle geliyor ki böylesi daha iyi olacak. Tabii bana ihtiyacı olur veya beni çağırırsa o zaman yanına giderim."

Henüz yeni tanıdığı bu adama o kadar güveni vardı ve fikirlerine o kadar değer veriyordu ki ağzından çıkacak cevabı merak ederek sordu:

"Bilmem siz ne dersiniz? Benimle aynı düşüncede misiniz acaba?"

Pardaillan şefkatli bir tavırla cevap verdi:

"Evet evladım, ben de sizin gibi düşünüyorum."

Şövalye içinden de şunları söylüyordu: "Yanılmamışım. Yüksek ruhlu ve temiz ahlaklı bir delikanlı bu. Yoksa böyle bir fırsattan yararlanmaya kalkardı."

Sonra kılıcını kuşandı ve delikanlıya:

"Haydi gidelim," dedi.

Bertille onlar salona girince ayağa kalktı. Pardaillan'ı görür görmez onun bir türlü aklından çıkmayan o müthiş dakikalarda kapısının önünde karşılaştığı adam olduğunu anlamıştı. Fakat bu adamın henüz adını bile bilmiyordu. Gerçi kral birkaç kere şövalyenin adını söylemişti ama bu ad o dakikalarda sonsuz bir heyecan içinde bulunan genç kızın aklında kalmamıştı. Fakat şimdi bu adamı görür görmez gözleri sevinçle parlayıverdi. İleriye doğru iki adım attı. Sanki

dayanılmaz bir kuvvet tarafından zorlanıyormuşçasına şövalyenin önünde eğildi, saf, masum ve zarif bir tavırla ona alnını uzatarak ahenkli sesiyle mırıldandı:

"Mösyö, size bütün kalbimle teşekkür ederim. Bugün artık hatıraları bile unutulmuş olan eski zaman şövalyelerini bile kıskandıracak bir şekilde kılıcınızı zayıfa yardım uğrunda kullandığınız için sizi kutlarım."

Şövalye gösterdiği yararlılıklar yüzünden her çeşit insanın takdirini kazanmış ve övgü dolu pek çok söz duymuştu ama onlardan hiçbiri kendisini genç kızın bu kadar bir samimiyetle ve yürekten söylediği bu sözler kadar duygulandırmamıştı. Heyecanını gizlemek için genç kızın alnına doğru eğildi ve Bertille'in parlak saçlarının üstüne şefkatli bir öpücük kondurarak alaycı gülümseyişle haykırdı:

"Amma yaptınız çocuğum. Eğer eski zaman şövalyelerine benzemek için bir genç kıza konukseverlik göstermek yetseydi Fransa'da şövalye bolluğundan geçilmezdi. Bu kadar basit bir işi bu kadar büyütmeye değmez canım."

Bertille itiraz anlamında başını kaldırarak aynı içten eda ile devam etti:

"Acaba herkes sizin yaptığınız gibi kralın emirlerine cesaretle karşı çıkabilir mi? Hâlâ gözlerimin önünde. Kral o anda sizin yanınızda o kadar ufalmıştı ki. Kim krala kafa tutup idam edilmeyi göze alabilir. Üstelik siz bu cesareti hiç tanımadığınız bir delikanlıyı savunmak için gösterdiniz. Anlaşılan bu tanımadığınız gencin haklı olduğunu sezmiştiniz. Yalnız bunun için idamı göze alabilecek kimselerin sayısı pek bol olmasa gerektir mösyö. Hatta bana öyle geliyor ki bugün yeryüzünde bu çeşit bir karakter sadece sizde var. İşte onun içindir ki mösyö, bana yaptığınız iyilikten ötürü değil fakat bu kadar yüksek ve soylu bir karaktere sahip olduğunuzdan ötürü size hayranlık duyuyorum."

Bertille bülbül şakımasına benzeyen ahenkli sesiyle konuşurken Jehan kendinden geçmiş onu dinliyor ve üç ahbap çavuşlar da ağızlarını bir karış açmış, alık alık seyrediyorlardı. Ömürlerinde böyle insanın ruhuna işleyen bir ses duymamışlardı. Doğrusu kızın söylediği şeyleri pek iyi kavrayabilecek durumda değildiler. Çünkü Bertille onlara çok yabancı gelen bazı insanca duygulardan söz ediyor-

du. Ama ne olursa olsun dünyada bu kadar güzel ve tatlı konuşan bir kız görmemişlerdi. Böyle bir dünya güzeli ne söylese herhalde doğru olurdu. Bundan hiç şüpheleri yoktu.

Pardaillan'a gelince, yaşlanmıştı ama duygusallığından hiçbir şey kaybetmemişti. Bu içten sözlerin onun hoşuna gitmemesine imkân var mıydı? Ama şövalye gülmeyi ve güldürmeyi seven şakacı huyunu da terk etmemişti:

"Sizin güzel hatırınız için eski şövalyelik sıfatını kabul ediyorum," dedi. "Varsın, eski çağ şövalyesi olalım. Fakat şimdi artık bu tarihî konuları bırakalım da sizin işinize gelelim."

Ve Jehan'a dönerek ilave etti:

"İsterseniz ben önden gideyim. Gerçi yaşlandık ama Tanrı'ya şükürler olsun, bacaklarımızdan pek şikayetimiz yok. Sizden bir çeyrek saat önce oraya varır, eski dostlarımı uyandırıp onlara kendilerinden ne gibi bir yardım beklediğimi anlatırım. Hiç olmazsa bu suretle bütün gecesi uykusuz geçen bu yavrucak da dinlenme imkânını bulur."

Delikanlı, Pardaillan'ın bu ince davranışından pek memnun kaldı:

"Ne iyi insansınız şövalye! Her şeyi düşünüyorsunuz."

Pardaillan alçakgönüllü bir tavırla omuz silkerek devam etti:

"Ben önden giderken siz de arkamdan yola çıkarak yavaş yavaş Four Sokağı'na doğru yürüyün. Orada Soissons Konağı'nın yakınında Andilly dükünün evi vardır. Gideceğimiz yer orası. Bu konak yavrusunu çabucak bulursunuz. Çünkü duvarlarında kabartma boğa kafaları var."

Jehan:

"Haa, o konağı, tanıdım. Oraya 'Boğa Konak' veya 'İspanyol'un Konağı' da derler," dedi.

"Tamam, işte o konak. Haydi, şimdilik hoşça kalın yiğitlerim!"

Pardaillan son derece kibar bir tavırla genç kızın önünde eğildi. Jehan'ı gayet dostça bir işaretle selamladı. Sonra bu gibi iltifatlara pek alışık olmadıkları için önce adamakıllı afallayan, arkadan da yılışıveren üç arkadaşa başıyla bir selam verdikten sonra hızlı adımlarla uzaklaştı.

Jehan üç adamını birlikte götürmeyebilirdi. Herhalde sevdiği kızı tek başına savunamayacak kadar güçsüz ve ürkek değildi. Fakat ince bir düşünce sonucu genç kızla baş başa kalmak için fırsat arıyormuş gibi görünmek istemeyerek onlara döndü. Bertille de bunu hissetmiş olacak ki delikanlıya tatlı bir gülümsemeyle teşekkür etti. Jehan ise üç ahbap çavuşlara seslendi:

"Haydi bakalım. Nereye gideceğimizi duydunuz ya."

ON ALTINCI BÖLÜM

Four Sokağı'na ulaşıncaya kadar kimseye rastlamadılar.

Tam bu sokağa girmişlerdi ki karşılarına nereden çıktığı belli olmayan bir papaz dikildi. Bu aslında önemsiz bir tesadüftü. Nitekim ne onlar papaza ne de papaz onlara dikkat etti.

Fakat Jehan şüphesiz bu papazı tanıyor olacaktı. Çünkü uzaktan onun geldiğini görür görmez geniş kenarlı şapkasını hemen yüzüne doğru eğmiş, bu yetmiyormuş gibi çenesini ve ağzını da eliyle kapamıştı.

Bertille de onu tanıyor ve kendisine görünmek istemiyor olacaktı. Zira o da papazı seçer seçmez başını hemen peleriniyle gizleyiverdi.

Arkadan gelen üç ahbap çavuşlar, Escargasse, Gringaille ve Carcagne de papazı tanıyor olacaklardı. Zira hemen aralarında alaya başladılar:

"Herifi gördün mü? Hay koca göbekli iblis hay! Bu ayyaş Goulard manastırdan ne kadar erken çıkmış böyle."

"Bilmem ama herhalde yine zilzurna sarhoştur ve manastırdan çıkmamış, oraya daha yeni gidiyordur."

"İyi ki tanımadı. Tanısa yakamızı zor sıyırırdık."

"Ne çıkar canım! İki dakika sonra rastlamış olsaydık alır onu da beraberimizde meyhaneye götürürdük. Yemeğe düşkün bu adam kim bilir ne kadar sevinir ve bize yine ne açık saçık hikâyeler anlatırdı."

*

Papaz, hikâyemizin başında bir aralık karşılaşmış olduğunuz Muhteşem Goulard'dı. Goulard o zamanlar Paris'te pek ünlüydü. Fakat onun bu ünü ne bilgisinden, ne konuşma yeteneğinden, ne de bunlara benzer bir meziyetten ileri geliyordu. Muhteşem Goulard'ın ününün sebebi inanılmayacak derecedeki pisboğazlığı ve oburlu-

ğuydu. Fakat doğrusunu söylemek gerekirse ayyaşlığı da pisboğazlığından geri kalmazdı. Bu özelliklerine ek olarak yalancı, keyif düşkünü, çapkın, alayı seven, kısacası maskara herifin biriydi.

Kraldan en aşağılık dilenciye kadar herkes kendisini tanırdı. Goulard yalnız en ihtişamlı saraylarda ve konaklarda değil, manastırlarda, kulübelerde, harabelerde ve sokaklarda da aynı ilgiyle karşılanırdı.

Ama Goulard'ın marifetleri bunlarla da bitmezdi. Bu maskara papaz, haddini bilmeden günah da çıkarırdı. Hem ona günah çıkarmaya gidenler en seçkin papazlara gidenlerden daha fazlaydı. Neden mi? Çünkü Goulard'ın hoşgörüsünün hududu yoktu. O en korkunç cinayetlere, en kanlı suçlara, ne yapar eder, hafifletici sebepler bulur ve onları basit bir kabahat haline indirdikten sonra bu basit kabahatlerin yine o derece basit olan günahlarını derhal çıkarıverirdi. Üstelik bu iş için öteki papazlar gibi para da almazdı, babasının hayrına, tek gönülleri hoşnut olsun diye Paris'in ne kadar azılı haydudu varsa hepsini günahlarından azat ediverirdi. Bu yüzdendir ki ne kadar sefil ve serseri ve bu çeşit işlere para harcamaktan kaçınan ne kadar Parisli varsa hepsi ya açıkça ya da gizli olarak ona başvurup günah çıkartırdı.

İşte Jehan'ın Four Sokağı'nda karşılaştığı papaz böyle bir adamdı. Delikanlı da ondan kendini saklarken herife yakalanıp lafa tutulmaktan ve rahatsız edilmekten çekinmişti. Yoksa bu soytarı papazın öyle korkulacak bir adam olmadığını herkes bilirdi.

Küçük kafile bu sırada güzel bir konak yavrusunun önünde durmuştu. Kapının üstünde kabartma taştan büyük bir boğa kafası görünüyordu. Evin hemen bütün cephesinde değişik boyda ve biçimde işlenmiş birçok boğa kafası bulunuyordu. Hatta kapının tunç tokmağı bile bir boğa kafası şeklinde dökülmüştü.

Jehan tokmağı vurmadan önce adamlarına dönerek:

"Artık sizin işiniz kalmadı. Gidip uyuyabilirsiniz," dedi. "Zaten dinlenmeye de çok ihtiyacınız var. Bu akşamki hizmetinizden ötürü hepinize çok teşekkür ederim."

Üç ahbap çavuşlar hayretle birbirlerinin yüzüne baktılar. Vay canına! Meğer aşk insanı ne kadar değiştirirmiş! Jehan onlara şefkatle ve nezaketle söz söylüyor, onların artık uyumaya ihtiyaçları oldu-

ğunu bile düşünüyordu. Bu da yetmiyormuş gibi bir de teşekkür ediyordu. İnsan kulaklarına inanamazdı.

Üçü de yerinden kıpırdamadı.

Jehan mallarını pek iyi bilirdi. Söyleyecek sözleri olduğunu hemen sezdi:

"Hayrola! Bir şey mi söyleyeceksiniz?" dedi.

Gringaille üçü adına konuştu:

"Şey. Nasıl diyelim hani... Şu asil hanımefendinin bilmesini isterdik ki... Sizin isminizi bize önceden vermiş olsaydı kendisini Concini'nin evine götürmek değil, Concini'yi onun yanına bile sokmazdık."

Jehan yavaşça:

"Ben bilmez miyim?" dedi. "Bundan tamamen eminim."

Escargasse atıldı:

"Evet ama, istiyoruz ki, hani o da bunu bilse fena olmaz."

Carcagne:

"Sonra şunu da ayrıca bilmesini pek istiyoruz ki," dedi, "Concini'nin alçakça teşebbüsünü başarmasına asla göz yumacak değildik. Siz tam vaktinde yetişmemiş olsaydınız bile biz onun hesabını görüverecektik."

Gringaille tekrar söze karıştı:

"Biz öyle göründüğümüz gibi kötü insanlar değiliz yani, matmazel zannetmesin ki biz... Canım, sonunu getiremedim işte. Lanet olsun! Ne demek istediğimi tabii anladınız."

Evet, ne demek istedikleri anlaşılıyordu. Ama doğrusunu söylemek gerekirse şimdi şuracıkta hissettikleri onlar için öyle yeni birtakım duygulardı ki bunları anlatmakta güçlük çekiyorlardı. Bereket versin ki genç kız onların bu durumunu hemen kavradı. İnce ve zarif elini uzattı ve çok tatlı bir sesle:

"Benim aklımda ancak bir şey kaldı," dedi. "O cellat beni mahvetmek istediği vakit sizler bana acıdınız. İşte benim hatırımda yalnız bu kaldı. Bundan başka hepsini unuttum."

Üç ahbap çavuşlar büyük bir saygıyla eğildiler. Dudaklarını o nazik parmakların ucuna belli belirsiz dokundurdular ve doğrularak,

sonsuz bir sevinç ve mutluluk içinde bir ağızdan haykırdılar:

"Yaşasın asil hanımımız! Kim ona kötü gözle bakarsa onun ciğerini sökeriz. Hanımımız için canımızı seve seve veririz!"

Sonra yola koyuldular. Ömürlerinde kazandıkları en büyük zaferlerden birinden dönüyormuşçasına, neşe ve keyif içinde, hızlı adımlarla yürüyerek eskiden beri müşterisi oldukları ve nazlarının geçtiği bir meyhaneyi açtırdılar. Bir sürü yiyecek ve içki ısmarladılar ve hem açlığın hem de bu yaşa geldikleri halde daha ilk defa duydukları acayip heyecanın verdiği iştahla neşeli bir şamata içinde yiyip içmeye koyuldular.

Bu sırada Andilly dükü ile karısı aşağılara kadar inerek misafirlerini içeri almışlardı.

Dük aşağı yukarı kırk yaşlarında, çok acı çekmiş insanlar gibi olgun yüzlü, fakat berrak ve samimi bakışlı bir adamdı. Siyah gözlerinin tatlılığı Jehan'ın hemen dikkatini çekti. Gülümseyişi terbiyeli, tavırları zarif ve kibardı. Kısacası daha ilk bakışta tepeden tırnağa kadar çok asil bir insan olduğu belli ediyordu.

Düşes de otuzlarındaydı. Çok hoş bir kadındı ve tatlı, esmer yüzüne bukleler halinde dökülen siyah saçlarıyla göz alıcı bir güzelliğe sahipti. Yüzünün biçimi harikuladeydi. İri siyah gözleri ve inci gibi dişlerini açığa vuran tatlı gülümseyişiyle çok cana yakındı.

Aslen İspanyol olan karı kocanın ikisi de oldukça iyi Fransızca konuşuyordu. Özellikle düşesin aksanı pek tatlıydı.

Bulundukları oturma odasındaki gösterişli mobilyalar yabancı kökenlerini ele veriyordu. Nadir türlerden çok sayıda mobilya, fildişi kakma, ince işlenmiş, değerli dantellerle kesilmiş ve ajur, alçak, derin, yumuşak koltuklar, tuhaf şekillere sahip sanat objeleri vardı. Fransız sanatı ve Arap sanatı, göze en hoş gelen belirgin bir düzensizlik içinde harmanlanmıştı.

Bertille ile Jehan, bir prensesle prens gibi karşılandılar. Şövalye Pardaillan'ın tavsiye ettiği kimselerin bu evde böyle karşılanacağı ve şövalyenin, dükün gözünde çok yüksek bir değeri olduğu anlaşılıyordu. Kim bilir, belki de dükle düşes, şövalyeye çok şey borçluydular. Zira misafirlerini bu kadar büyük bir saygı ve sevgiyle ağırlamak için başka sebep olamazdı. Jehan da, Bertille de, sanki ailenin uzun zamandır özlemi çekilen iki ferdi gibi karşılandılar.

Delikanlı böyle ağırlanmayı beklemiyor olacaktı ki sevincinden ne yapacağım şaşırdı. Dükün gayet samimi ve sıcak davranışı delikanlıya sıkılganlığını unuttırdu. Bu asil ailede hiçbir yabancılık hissetmeyen Jehan, dükle düşese hemen ısınıverdi.

Kendisini göz ucuyla seyreden Pardaillan da bu durumu büyük bir memnunluk içinde izliyor ve kim bilir içinden neler düşünüyordu.

Düşese gelince, o da hemen Bertille'e yaklaşmış ve genç kız eğilerek kendisine minnet ve şükranını bildirmeye kalkışınca kendisini derhal doğrulmaya mecbur etmiş, büyük bir şefkatle kızı bağrına basarak öpmüştü. Birlikte genç kıza ayırdığı yandaki odaya geçmişler ve kibar kadın bu odanın kapısını açık bırakmayı da ihmal etmemişti.

Delikanlı arada bir belli etmeden içerideki odaya bakıyor ve iki kadının derhal büyük bir dostluk kurmuş olduklarını görünce sonsuz bir sevinç duyuyordu.

Düşes yatmadan önce genç kıza biraz yemek yemesi için ısrar etti. Bertille'in iştahı yoktu. Fakat kendisine bir anne gibi sevgi ve şefkat gösteren bu kibar kadını kırmamak için zaten hazır bulunan bir bardak süt içmeye razı oldu. Buna çocuk gibi sevinen düşes, beyaz elleriyle kristal bardağı süratle doldurarak genç kıza uzatırken şefkatli bir gülümsemeyle şöyle dedi:

"Bugün size annelik etmek işini ben üstüme alacağım. Sizi kendi ellerimle soyacak ve yatağa yatıracağım."

Utancından kızaran Bertille'in itiraz etmek üzere olduğunu gören düşes ciddi bir tavırla ilave etti:

"Sizi buraya getirmiş olan asil dostumuz için ve aynı zamanda sizin için bunu yapabilmek bana erişilmez bir zevk ve mutluluk verecektir. Ben sizin anneniz yerindeyim. Böyle düşünün. Ben de Tanrı'nın bize vermek istemediği evladın siz olduğunuzu kabul edeceğim kızım."

Heyecandan gözleri yaşaran Bertille genç kadının zarif, beyaz elini eline alarak saygıyla dudaklarına götürüp fısıldadı:

"İyiliğinizi size nasıl ödeyeceğimi, size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."

Düşes büyük bir heyecanla atıldı:

"Aman evladım, asıl size teşekkür edecek olan benim! Siz bize hayatımızın en büyük mutluluğunu ve sevincini tattırdığınızı bilmiyorsunuz. Size borçlu olduğumuz bu mutluluğa erişmek için büyük dostumuz bizi tam yirmi yıl bekletti."

Bertille bu sözlerin anlamını pek kavrayamayıp genç kadına şaşkın şaşkın baktı. Düşes:

"Şimdi bunları anlatmak uzun sürer," dedi. "Ama ileride hepsini öğreneceksiniz. Fakat şimdilik bana bir şey borçlu olduğunuz düşüncesindeyseniz bu borcunuzu beni severek ödeyin evladım. Tıpkı benim şimdiden sizi sevmeye başladığım gibi siz de beni sevmeye çalışın."

Yiğit Jehan bu konuşmanın bir tek kelimesini bile kaçırmadı. Ayrıca dük ile düşesin Şövalye Pardaillan'a karşı gösterdikleri derin sevgide sonsuz bir saygı bulunduğunu sezdi. Bunun üzerine zamanının zihniyetine uyarak şöyle düşündü: "Bu kadar saygı benim sınıfımdan bir serseriye gösterilmez. Bu şövalye hiç değilse kendi kimliğini saklayan bir prens olmalı." Mütevazı şövalye unvanı ve biraz eski pelerininden başka Pardaillan'ın uşakları, mürettebatı ve kesinlikle serveti yoktu.

Gözlemlediklerine ve duyduklarına göre, kendisi için hâlâ esrarengiz olan bu karaktere karşı hissetmeye başladığı hürmet arttı. Ve Pardaillan'ın tüm kişiliğini çevreleyen bu hürmet, saygı, hayranlık izlerinin kendisi gibi zavallı bir maceracıya hitap etmesi mümkün olmadığı için, ilk fikrine geri döndü: şövalye en azından kılık değiştirmiş bir prensti.

Bir yandan da düke teşekkürlerini bildirdi. Fakat asil adam gayet ciddi bir tavır takınarak dedi ki:

"Sizin bana hiçbir borcunuz yok. Tam tersine, ben size çok şey borçluyum. Ben şövalyeye hayatımı borçluyum. Fakat benim için yapmış olduğu yalnız bundan ibaret de değil. Kendisine aynı zamanda çok sevgili eşimin de hayatını ve haysiyetini borçluyum. Hatta unvanımı ve zenginliğimi de ona borçluyum. Yirmi yıllık mutlu ömrüm de onun eseri. Yalnız bu yirmi yıllık hayatımı onun neler pahasına sağladığını imkânı yok tahmin edemezsiniz. Belki bir gün size bu eşsiz asilzadenin tek başına, sadece kolunun kuvvetine,

yüreğinin temizliğine, karakterinin sağlamlığına, zekasına dayanarak hile, zulüm ve işkence mucitleri olan Prenses Fausta, İspanya Kralı II. Felipe ve onun müthiş engizisyonu ile nasıl insan gücünü aşan mücadeleye giriştiğini ve bu müthiş mücadeleden nasıl galip çıktığını uzun uzun anlatına fırsatını bulacağım. O zaman bana zor inanacak ve size bir kahramanlık efsanesi veya destanı anlatıyorum sanacaksınız. Ve tabii, haksız da olmayacaksınız çünkü onun yaptıkları aklın alamayacağı ama gerçekten olmuş işlerdir."

Dük bir an sustu. Pardaillan'la birlikte yaşadığı müthiş olayları hatırlamış olacaktı ki heyecanla sarardı. Aradan yirmi yıl geçmiş olmasına rağmen dük başından geçenlerin etkisinden kurtulamamış, tüyleri diken diken olmuştu.

Jehan dükün bu susuşu sırasında bir köşede sessizce oturup konuşulanlarla hiçbir ilgisi yokmuşçasına uyuklar görünen şövalyeye hayranlıkla baktı.

Dük devam etti:

"Bu yirmi yıl içinde bir tek gün geçmedi ki kendisine her şeyimizi borçlu olduğumuz bu insana en küçük bir hizmette bulunma fırsatını bize versin diye Tanrı'ya yalvarmamış olalım. Halbuki şimdiye kadar şövalye bizden en ufak bir şey istemedi."

Pardaillan tek gözünü açıp kızmış gibi söylendi:

"Ne yapayım? Fırsat düşmedi ki. Ama böyle bir imkân çıkınca hemen sizi hatırladığımı da görüyorsunuz Don César."

Dük yahut da Pardaillan'ın dediği gibi Don César samimi bir hayretle söylendi:

"Yoksa bunu bir hizmet mi sayıyorsunuz şövalye?"

Ve Jehan'a dönerek ilave etti:

"Size bu kadarcık bir hizmette bulunmuş olmak da bizim için büyük şereftir. Mademki büyük dostumuz şövalye sizinle bu kadar yakından ilgileniyor, ben de ona yapamadığım hizmeti size yapmaktan büyük bir zevk ve mutluluk duyacağım. Onun için sizden çok rica ederim, bana, size yapacağım her hizmetten zevk duyan gerçek bir dost gözüyle bakın."

Tekrar salona gelmiş olan düşes de söze karıştı:

"Ben de bilhassa rica ederim, burayı kendi eviniz sayın ve kendi-

nizi öz evladımız olarak görün."

Yiğit Jehan ömründe benzerini duymadığı bir heyecan içindeydi. Onu özellikle duygulandıran şey henüz pek yeni tanımış bulunduğu Pardaillan'ın, Don César'ın dediği gibi kendisi için yapmadığı bir şeyi onun için yapmış olmasıydı. Gözleri yaşlarla dolmuştu. Düşesin önünde saygıyla eğilerek dudaklarını onun parmaklarının uçlarına hafifçe dokundurdu ve heyecandan titreyen bir sesle:

"Madam, hayatımın en mutlu anı hayatımı sizin için feda edebileceğim an olacaktır!"

Sonra Pardaillan'a döndü:

"Size gelince," dedi, "bilmem ki mösyö, size nasıl..."

Fakat şövalye artık herkesin yeteri kadar duygusallaştığını düşünmüş olacaktı ki hemen delikanlının sözünü kesti ve ciddi bir tavırla:

"Bana gelince," dedi, "ben düşesin yarın dükle beraber Andilly'deki topraklarını görmeye gideceklerini söylemeyi unutmuş olduğunu biliyorum. Fakat buna rağmen merak etmenize lüzum olmadığını belirtmek isterim. Kendilerine emanet ettiğiniz genç kız onlar yokken de emniyet içinde bulunacak. Bu bakımdan biz gelmeden önce kararlaştırılmış olan bu küçük seyahatin hiçbir sakıncası olmayacak. Yalnız, düşes burada yokken şu odadaki genç kıza saygılarınızı sunamayacağınıza göre kendisini iki gün göremeyeceğinizi hesaba katarak hemen gidip onunla vedalaşmanızı tavsiye ederim. Malum ya, iki gün, seven gençler için az zaman değildir."

Düşes Jehan'ı sıktığını sezdiği bu konuyu kısa kesmek için söylendi:

"Şövalye, siz de bizimle birlikte Andilly'ye niçin gelmiyorsunuz? Böylelikle siz de arazinizi bir gözden geçirme fırsatını elde etmiş olurdunuz."

Pardaillan hayretle sordu:

"Hangi araziden bahsediyorsunuz düşes?"

"Margency'deki arazinizi kastediyorum."

"Margancy'nin artık benim olmadığını, o toprakları ötekine berikine vermiş olduğumu unuttunuz sanırım sevgili düşes."

Don César da söze katıldı:

"Nasıl verdiniz? Doğrusunu söylesenize. Desenize orada ne kadar fakir fukara varsa hepsinin o güzel topraklardan kendi mallarıymış gibi yararlanmalarına, onları harap etmelerine göz yumuyorsunuz."

Pardaillan sakin bir gülümsemeyle söylendi:

"Daha iyi ya... Mademki o topraklardan yararlanıyorlar... Demek ki onları ekip biçiyorlar. Öyleyse bu toprakları harap etmelerine ihtimal veremem. Şatoya gelince, herhalde ona dokunmuyorlardır."

Pardaillan bu sözleri hülyalı bir tavırla ve garip bir heyecanla söylemişti. Sonra yine içinden mırıldandı: "Benim Loïse'm orada öldü. Aradan bu kadar yıl geçtiği halde o kaybın acısını bir türlü içimden atamadım. Eskiden ihtişamıyla göz kamaştıran ve bugün herhalde toz toprak ve örümcek ağları içinde bulunan o şatoda sevgilimin dolaştığı yerler el değmeden kalmalı. Loïse'in artık hayatta olmadığını bana hatırlatacak olan yerlere ben de girmeyeceğim. O, yalnız benim kalbimde ebediyen yaşayacaktır."

Pardaillan'ın yüzünden, içinden geçenleri sezmek mümkün olmadığı için Don César şövalyenin bu heyecanını anlamadan Jehan'a:

"Ben Andilly'deki arazimi sırf Margency'ye komşu olduğu için almıştım. Orada şövalye ile iki kardeş gibi yan yana oturacağımızı ve artık birbirimizden hiç ayrılmayacağımızı umuyordum. O da orada bizimle birlikte yaşlılığın istediği bütün rahatlığı ve huzuru bulacaktı. Çünkü ne kadar çelik gibi vücutlu olursa olsun, yaşlılık şövalyeyi de az buçuk çökertecekti. Halbuki kendisinin orada oturmak istemediğini anladık. Bari şehirde olsun bizimle beraber otursaydı. Bu ev kendi evi sayılır. Hiç olmazsa hanlarda otırmaktan kurtulurdu."

Şövalye dükün sözünü kesti:

"Aziz dostum, eğer Andilly'yi satın almadan önce bana bu niyetlerinizi bildirmiş olsaydınız size hemen bu işten caymanızı söylerdim. Halbuki siz bana bunu iş işten geçtikten sonra haber verdiniz. Bir türlü bırakamadığım ve galiba ömrümün sonuna kadar da bırakamayacağım hanlara gelince... Onlara o kadar hor bakmamanızı tavsiye ederim. Kızgın bir güneş veya bardaktan boşanırcasına yağan bir yağmur altında uzun bir yolculuk yaptıktan sonra yolunuz üstünde rastlayacağınız tenha, sakin, bol içkili ve nefis yemekli bir

hana sığınıp dinlenmek kadar hoş bir şey var mıdır Don César? Böyle bir han insana adeta cennet gibi gelmez mi?"

Jehan bu sözleri gittikçe artan bir hayretle dinliyor ve içinde sorular birbirini kovalıyordu. En korkunç işkencelere kılını bile kıpırdatmadan göğüs geren Saêtta'nın kendisine vaktiyle bahsetmiş olduğu Prenses Fausta'ya, İspanya kralına ve dehşet verici engizisyona meydan okuyan ve onları alt eden, bütün bunları sadece bir arkadaşına unvan ve servet sağlamak için yapan bu eşine rastlanmadık adam kimdi? Tanımadığı bir delikanlıya yardım etmek uğruna hayatını çılgın bir tasasızlıkla tehlikeye atıveren, kralın emirlerini büyük bir vakarla hiçe saymasını bilen bu insan kimin nesiydi? Bir krala yaraşır ihtişam ve zenginlik içinde yaşayabilecek kadar geniş topraklara sahipken, bu toprakları yoksullara bırakıp ucuz ve gösterişsiz bir handa, sıradan bir yolcu, hür bir serüvenci gibi yaşamakla adeta övünen bu adam nasıl bir kişiydi? Bu geniş erkek göğsünde nasıl bir yürek çarpıyordu? Bu alaycı bakışlar ne insanüstü bir ruhu gizliyordu! Bu adam bir insan mıydı yoksa gökten inme bir Tanrı elçisi mi?

Jehan, Pardaillan'ın alaycı bir azarla söylediği sözlerle dalgınlığından kurtuldu. Şövalye:

"Ne o? Hâlâ burada mısınız? Düşes sizin şu odada beklenildiğinizi söylemedi mi? Söylediyse ne duruyorsunuz? Yazıklar olsun size! Bir hanım bu kadar bekletilir mi? Yoksa şu utangaç genç kız, muhafız komutanının adamlarından daha mı korkunç? Onlara karşı koyarken titremediniz de şimdi mi titriyorsunuz? O kadar çekinmeye değmez canım... İçeride sizi yemezler, merak etmeyin."

Pardaillan hem alay ediyor hem de müşfik bir tavırla onu odaya doğru itiyordu. Nihayet içeriye sokup kapıyı arkasından kapattı ve dükle düşese dönerek söylendi:

"Eğer işe karışmasaydım katiyen içeriye girmeye cesaret edemeyecekti. Şu âşıklar ne anlaşılmaz yaratıklardır! Şimdi buracıkta korku ve heyecanından titreyen delikanlı bir iki saat önce krala kafa tutuyordu ve hatta az kalsın onu öldürecekti."

"Kralı mı öldürecekti? Sahi mi söylüyorsunuz?"

"Elbette. Eğer delikanlının kolunu tutmasaydım kral hapı yutmuştu!"

"Peki ama neden? Yoksa karşısındakinin kral olduğunu bilmiyor muydu?"

"Elbette biliyordu. Bildiği halde ona saldırmaktan çekinmedi. Tabii bu saldırının sebebi var. Gece kral bu genç kızın evine zorla girmeye kalkışmıştı. Delikanlının yerinde siz olsaydınız aynı şeyi yapmaz mıydınız? Tabii yapardınız. Ben de yapardım. Nitekim bundan otuz yedi yıl önce, bir gün ben de sevgilimin evine girmek isteyen birisine kılıç çekmiştim. Gerçi o adam kral değildi ama kralın kardeşiydi ve sonra da III. Henri adıyla kral oldu. Kendisi ölüp gitti ama gördüğünüz gibi ben hâlâ yaşıyorum. Neyse, bunları bırakalım da daha ciddi şeylerden konuşalım. Âşıkların ne tuhaf yaratıklar olduklarını bilirim. Şimdi hiç farkında olmadan iki saat baş başa kalacaklardır. Ve emin olun ki kendilerini ilgilendirmesi gereken konu üzerinde bir tek kelime bile konuşmayacaklardır. Zaten ikisi de son derece masum ve utangaç çocuklar. Ama ne eşsiz bir çift teşkil ediyorlar, değil mi?"

Dük:

"Gerçekten öyle," dedi.

Düşes de:

"Bundan daha uygun bir çift bulunmaz," diye ekledi.

Pardaillan ise:

"Tamam sizin gibi düşünüyorum, Giralda'cığım," dedi. "Ama şimdi bir de kalkar, bu iki âşığın konuşmalarını bitirmelerini beklersem yandım gitti demektir. Artık uykumdan fedakârlık edecek yaşta değilim. Onun için hemen hana dönüp yatacağım. Baksanıza, sabah oldu."

"Peki burada yatsanız olmaz mı?"

Pardaillan genç kadına şefkatle bakarak:

"Sizi rahatsız etmek istemem, Giralda'cığım," dedi. "Ben alışkanlıklarına bağlı bir adamım. Onları kolay kolay değiştiremem. Yalnız, gitmeden önce size bir şey daha sormak isterim. Sizin bu kısa sürecek seyahatiniz sırasında bu kızcağız burada gerçekten güven altında bulunacak mı? Çünkü kendisini her yerde fellik fellik arayacaklarından eminim."

Bu soruya dük cevap verdi:

"Peki ama buraya sığınmış olduğunu nereden bilecekler? Kaldı ki evde ne kadar uşak ve hizmetçi varsa hepsine genç kızı korumaları için emir vereceğiz. Ama Bertille kendi dileğiyle çıkıp gitmeye kalkarsa o zaman elden bir şey gelmez tabii."

Giralda atıldı:

"Eğer sizi endişelendiren bir şey varsa bu seyahati geriye bırakalım."

Pardaillan bir an tereddüt eder göründü. Sonra birden kararını vermiş gibi söylendi:

"Lüzumu yok. Zannımca onu artık burada aramazlar. Zaten sizin yokluğunuzda ben sık sık buraya uğrar, ona göz kulak olurum."

Düşes birdenbire bir şey hatırladı:

"Biliyor musunuz? Bertille bana sizin isminizi sordu. Ben de Margency kontu olduğunuzu söyledim."

"Asıl adımı neden söylemediniz? Kendisinden ismimi saklayacak değilim ya."

"Ama mademki şövalye ismini kendisi söylemedi, herhalde bir sebebi vardır diye düşündüm. Andilly'den döndüğümüz zaman bu hatamı düzeltirim."

"Hah! Bu kadar küçük bir şey için endişelenmeyin. Önemli değil."

Pardaillan bu konuşmadan sonra pek samimi görüştüğü bu yakın dostlarına veda ederek ayrıldı ve doğruca hana döndü.

Gerçi şövalye, Andilly dükünün konağında artık uykusundan fedakârlık edemeyecek bir yaşta olduğunu söylemişti ama odasına çıkınca yatağına yaklaşmadı bile. Koltuğunu pencerenin önüne çekti. Masanın üstünde duran bardağı şarapla doldurdu ve bir yandan içkisini yudumlarken bir yandan da derin düşüncelere daldı.

Ancak şişe boşaldığı zaman düşüncelerinden sıyrılabildi. Ve yine ancak o zaman vaktin epeyce ilerlemiş, sokakların gürültüyle dolmuş olduğunu fark etti.

Homurdanarak koltuktan kalktı. Sonra elini yüzünü bir güzel yıkadı. Bütün bu işleri yaparken alışkanlığıyla hareket ediyor ve zihninden büsbütün başka şeyler geçiriyordu. Bir an duraladı. Sonra

kafasından bir düşünceyi silkip atmak istiyormuş gibi başını şiddetle salladı ve kendi kendine mırıldandı:

"Bu delikanlıya sebebini bilmediğim aşırı bir ilgi duyuyorum. Ama bunda şaşılacak ne var? Bu delikanlıya ilgi duyuyorum çünkü ilgilenmeye değer bir genç. Hepsi bu kadar."

Kafasını uzun bir zaman oyalamış olan bu düşünceden böylece kurtulduktan sonra dışarı çıkıp Four Sokağı'na yöneldi ve Boğalı Konak'ın etrafını gözden geçirdi. Endişelenecek bir şey görmemiş olacak ki IX. Charles çağından kalma bir av şarkısını ıslıkla çala çala oradan uzaklaştı.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

Bertille, Jehan'ın içeriye girdiğini görünce ayağa kalkmıştı.

Delikanlı ona doğru yürüdü ve genç kızın önünde küçük kahvaltı masasını gördü.

Bacakları titriyor, yüreği hızla çarpıyor, beyni sarhoşlarınki gibi boşalmış bir halde bulunuyordu. Genç kıza bakmaya cesaret edemiyordu. Konuşmak, kendisine bir şeyler söylemek istedi. Fakat kuruyan boğazından bir tek ses çıkmadı.

Beri yandan genç kız da onun kadar heyecan içindeydi. Fakat o kadar saf ve o kadar temiz ruhlu bir yaratıktı ki bu özellikleri ona delikanlıda bulunmayan cesareti veriyordu. Onun için heyecandan hafifçe titreyen tatlı sesiyle söze başladı:

"Siz imdadıma yetişmeseydiniz ben mahvolacaktım!"

Bunları söylerken iri mavi gözlerini delikanlıya dikmişti ve narin parmaklarıyla farkında olmaksızın küçük masa örtüsünün kenarını buruşturuyordu.

Jehan ise bu tatlı sesin ahengiyle kendinden geçmiş bir halde Bertille'e hayran hayran bakıyordu.

Genç kız neler söylediğinin pek de farkında olmadan devam etti:

"Peki ama nasıl oldu da tam vaktinde yetişebildiniz?"

Bu sözler üzerine delikanlı rüyalarından sıyrılıp gerçekle yüz yüze geldi ve gülerek anlattı:

"Gayet basit. Eve döndüğüm zaman sizi kaçıran arabayı ve küçük kafileyi görmüştüm fakat içime en ufak bir şüphe girmemişti. Nitekim evime de gayet sakin ve rahat yürekle döndüm."

Jehan sıkılmış bir tavırla sözünü yarıda bıraktı ve kızararak başını önüne eğdi. Üzerinde ağır bir suçunu itiraf etmek zorunda kalan bir sanık hali vardı.

Fakat delikanlının söylemek istemediği şeyi genç kız hemen fark etti ve Jehan'ın cümlesini tamamladı:

"Sonra birdenbire benim tehlikede bulunup bulunmadığıma bakmamış olduğunuz aklınıza geldi."

Delikanlı başını utangaç bir eda ile evet gibilerden sallanıp gözlerini ona kaldırdı ve genç kızın gülümsediğini görünce o da sonsuz bir mutlulukla gülümsedi.

İkisi de çocuk gibiydi. Saf ve masum iki çocuk gibi...

Jehan artık açılmış, anlatıyordu:

"Çıkmaz sokağa şöyle bir bakmayı unutmuştum. Merdivenlerin basamaklarını dörder dörder atlayıp hemen Courbâton Çıkmazı'na koştum. Evin o tarafa bakan pencerelerinden birinin panjurları kopmuş ve parmaklıkların kırılmış olduğunu görünce beynimden vurulmuşa döndüm. Hemen açık pencereden içeri daldım. Yerde, herhalde ev sahibi olacak, bir kadın emekleyerek bir şey arıyordu. Beni gördü. Herhalde pek korkunç bir görünüşüm olmalıydı ki yüzü bembeyaz kesilmişti. Cadalozun üstüne atılmamla boğazına sarılıp bütün kuvvetimle, 'Nerede?' diye bağırmam bir oldu. Aşağılık kadın kimden bahsettiğimi hemen anladı. Ben farkına varmadan boğazım o kadar sıkıyormuşum ki az kaldı kadını boğacakmışım. Gırtlağını daha kuvvetle sıkınca boğulur gibi hırıldadı: 'Gitti! Üç adam kaçırdı onu! Benim burada hiçbir suçum yok! Acıyın bana!' İşi daha açık anlatmazsa onu öldüreceğimi söyledim. Sözleri ağzından adeta iple çektim desem yeridir. Tarif eder etmez üç adamın benimkiler olduğunu hemen anladım. Peki ama araba kimindi? Arabayı Seine Nehri boyunca giderken görmüştüm. Yine kadının tarifinden, arabanın sahibinin kim olduğunu çıkartmakta gecikmedim. Durumu kavramıştım. Artık sizi kimin kaçırdığını ve nereye götürüleceğinizi biliyordum. Gırtlağına sarıldığım kadını oracıkta bırakmamla aynı pencereden sokağa fırlamam bir oldu. Koşa koşa götürüldüğünüzü tahmin ettiğim eve geldim... Sesimi tanıyınca kapıyı açıverdiler. Hangi odada olduğunuzu adamlarımdan öğrendim. Onlara kısaca ne yapmak lazım geldiğini emrettikten sonra yukarıya fırladım. Tam zamanında yetişmişim. Dedim ya işte... Pek kolay oldu bu iş."

Genç kız adeta kendi kendine konuşuyormuş gibi tekrarladı:

"Pek kolay!"

Bertille güzel gözlerini bir noktaya dikti ve adeta rüyadaymış gibi dalgın bir tavırla mırıldandı:

"Oturduğum eve girmek isteyen iki adama nasıl karşılıkta bulunduğunuzu gördüm. Kralla nasıl düello etmeye kalkıştığınızı gördüm. O aşağılık herifi bir tokatla nasıl yere serdiğinizi de gördüm."

Bertille küçücük, zayıf ellerini göğsünde kavuşturarak bir çocuk sevinciyle karışık gururla ve tatlı bir hülya içinde sözlerine ekledi:

"Bütün bunları benim için yaptınız!"

Gözlerini sevinç ve saadet içinde bekleyip duran delikanlıya dikti ve ellerini ona uzatarak yalvardı:

"Ama şimdi çok dikkatli olmanız, kendinizi korumanız lazım!" dedi ve sonra birdenbire, heyecanla ilave etti:

"Korumalarla askerler niçin tam vaktinde oraya gelmişlerdi? Sakın birisi onlara önceden haber vermiş olmasın?"

Jehan'ın gözlerinde bir öfke ışığı yanıp söndü. Gerçi bu çok ani olmuştu ama genç kız bunu hemen fark edip sormuştu:

"Buna siz de dikkat ettiniz demek?"

Jehan saklamaya lüzum görmedi:

"Tabii! Onlara kimin haber verdiğini bilmiyor değilim!"

Genç kız büyük bir kinle söylendi:

"Odur! Beni kaçıran o alçaktır! O adam size zaten kin besliyordu. Peki ama eğer o haber verdiyse sizin kralla karşılaşacağınızı da önceden biliyor demektir. Öyle değil mi? Hem durun bakalım! Kim bilir? Belki de size haber gönderip sizi krala karşı kışkırtan da odur. Şu halde o rezil ve onun yakınları böylelikle size kralı öldürtmek ve bir çırpıda hem kraldan hem de sizden kurtulmak istediler!"

Jehan ürperdi. Tanrı vergisi bir duygunun genç kıza söylettiği bu şeyler onun düşündüklerine tıpatıp uyuyordu.

Genç kız aşırı bir heyecanla devam etti:

"Hem biliyor musunuz, o rezil sizin tutuklandığınızı sanıyordu?"

"Evet, onu ben de işittim. Size Châtelet'de zindana atılıp zincire vurulduğumu söylüyordu."

"Ama onun bana sizin için idam sehpası kurulduğundan, size

hangi işkencelerin uygulanacağından bahsettiğini duymadınız. Dahası var... O, krala suikast hazırlandığını da yarım yamalak ağzından kaçırdı. Gerçi cümlesini bitirmekten çekindi ama onu söyleyeceği besbelliydi. Dedim ya, artık hiç şüphem yok. Sizin kralla karşılaşacağınızı pek iyi biliyordu. Ah! Dikkat edin! Kendinizi kollamanız lazım!"

Genç kızın kendisi için bu kadar endişelendiğini anlayan Jehan'ın bütün vücudu sevinçle ürperdi. Artık mutluluğu sonsuzdu. Bertille'in bu endişesini gidermek amacıyla onu yatıştırmaya çalıştı.

Fakat delikanlı bu sözleri istemeyerek söylüyordu. Sanki zayıf bir rakibi ürkütmemek için yolunu değiştiren bir aslandı. Nitekim Bertille de bu sözlerin kendisini teselli amacıyla söylendiğini ve Jehan'ın her vakit gibi kendini kollamak şöyle dursun, tam tersine, en büyük tehlikelere atılacağını hissetti. Başını düşünceli düşünceli salladı, ince yüzünün çizgileri gerildi. Sonra birden bir çare bulmuş gibi doğruldu ve gözlerini onun gözlerine dikerek şikayet eder gibi söylendi:

"Kendinizi kollamazsanız ve başınıza bir felaket gelirse benim halim ne olacak? Beni kim koruyacak?"

Bu sözü duyunca Jehan'ın yüzü ölü yüzü gibi sarardı. Genç kızın sorusuna kaçamak bir cevap vermesi mümkün değildi. Gayet kararlı bir tavırla ve samimi olarak:

"Peki!" dedi. "Size yemin ediyorum ki kendimi kollayıp koruyacağım. Bunun benim için bir görev olduğunu anlıyorum."

Bertille'in içine artık güven gelmişti. Jehan kendisi için yapmayacağı şeyi onun için yapacaktı. Bertille bu bakımdan rahatlayınca tekrar Concini'den bahsetmeye koyuldu:

"O adam tehlikeli! İnanın bana! Ben öyle hissediyorum. Ve yine hissediyorum ki sizi mahvetmek isteyen yalnız o değil."

Delikanlı tepeden tırnağa titredi. Genç kız yine bilmediği bir konuda kehanette bulunarak Jehan'ı hayrette bırakıyordu. Bertille devam etti:

"Ne yapıp edip kendinizi korumalısınız. Çünkü bu hain yalnız sizi öldürmeye çalışmayacak, lekelemek de isteyecek."

Jehan şaşırarak sordu:

"Nasıl?"

"Nasılı var mı? Sizi kendi hizmetinde çalıştırdığını ve size çirkin ve iğrenç birtakım işler gördürdüğünü bana da söylemek küstahlığında bulundu."

Jehan gayet sakin bir eda ile:

"Ne?" dedi. "Yoksa benim para karşılığında adam öldüren bir katil olduğumu mu iddia etti?"

"Evet!"

Delikanlı gözleri kıvılcımlar saçarak başını dikti ve dişleri arasından söylendi:

"Yalan söylüyor alçak! Ben hasımların karşısına mertçe çıkarım. Kendisini düelloya çağırır, onunla yüz yüze, kılıç kılıca vuruşurum. Bazen yalnız başıma bir sürü rakiple de karşılaştığım olur. Bu haklı ve namuslu bir dövüş tarzı değil midir?"

Genç kız sarardı, gözlerini kapatarak söylendi:

"Korkunç! Korkunç!"

Delikanlı onu böyle fena halde sarsılmış görünce şaşaladı. Fakat bu sarsıntının sebebini hâlâ anlamış değildi. Kekeleyerek sordu:

"Nedir o? Korkunç olan nedir?"

"Yaptığınız iş."

Bu söz üzerine Jehan beyninden vurulmuşa döndü, sendeledi ve kendisine bütün dünya başına yıkılıyormuş gibi geldi.

Genç kız bu bir tek sözün ona yaptığı korkunç etkiyi görünce yüreğinin erdiğini hissederek düşüncesini açıklamaya çalıştı:

"İnsanın kendi canını korumak için başka bir insanın canına kıyması yanlış bir hareket sayılamaz. Herkesin canını koruması en tabii hakkıdır. Fakat para için insan öldürmek! İşte bu korkunç! Bunu size hiç söyleyen olmadı mı?"

Delikanlı ne yapacağını şaşırmış, perişan bir halde titremeye başlamıştı. Genç kızın kendisinden cevap beklediğini görünce başıyla hayır anlamında bir işaret yaptı. Genç kız sesini çıkarmıyordu. Jehan birden diz çöktü ve titrek bir sesle:

"Size durumumu açıklamam lazım," dedi. "Hakkımda kesin hüküm verip beni kovmadan önce söyleyeceklerimi dinleyin rica ederim."

Jehan boynunu satıra uzatan bir idam mahkûmu gibi başını eğdi. Onun böyle ümitsizliğe kapıldığını, kendisini kaybedecek bir duruma geldiğini gören genç kız söylediklerine pişman olarak, yalvarır gibi seslendi:

"Bana hiçbir şey anlatmayın. Benim söylediklerim şövalyelerin en yiğidi, en yüreklisi ve en temizi olan sizin için değil."

Jehan bu sözlerin yalnız ilk cümlesini işitmişti. İnler gibi söylendi:

"Eğer beni dinlemeyi reddederseniz o zaman anlayacağım ki sizi korkutuyorum. O takdirde yapacağım şey şu evden çıkar çıkmaz hançerimi yüreğime saplayıvermek olacak."

Genç kız bu tehdit karşısında buz gibi oldu. Yavaş yavaş delikanlıya dokunacak kadar yaklaştı ve yaşla dolu güzel gözlerini ona dikerek:

"Niçin bana öyle korkunç şeyler söylüyorsunuz?" dedi. "Yüreğimin sızladığını görmüyor musunuz?"

Delikanlı başını kaldırınca onun ağladığını gördü. Gözleri doldu ve büsbütün aklını kaybedeceğini sanarak kekeledi:

"Ağlıyor musunuz? Beni kovmayın, olur mu? Sizi korkutmuyorum, değil mi?"

Bertille parmağının ucuyla delikanlının alnına hafifçe dokundu:

"Size evimin önünde ne söylediğimi hatırlıyor musunuz?" dedi. "Eğer siz ölürseniz ben de ölürüm!"

"Tanrım! Demek... öyleyse siz... siz beni..."

Onun söylemeye cesaret edemediği şeyi genç kız en tabii, sade ve masum bir tavırla söylendi:

"Sizi seviyorum!"

"Beni mi? Beni mi seviyorsunuz? Sahi mi? Bu inanılmayacak bir şey! Rüya görmüyorum değil mi?"

Genç kız daha inandırıcı bir kesinlikle tekrarladı:

"Sizi seviyorum!"

Jehan duyduğu saadetten sarhoş bir halde ve çılgın gözlerle bakarak tekrarlıyordu:

"Bunun imkânı yok! İmkânı yok! Siz benim gibi bir serseriyi nasıl seversiniz?"

Bertille acıyla haykırdı:

"Sakın! Sakın! Bu sözü bir daha söylemeyin. Siz serseri misiniz? Hiç öyle şey olur mu? Siz şövalyelerin en soylusu, en namuslususunuz!"

Jehan gözlerine de kulaklarına da inanamıyordu:

"İmkânı yok! İmkânı yok! Ben deliriyorum!" diye söylenip duruyordu.

O zaman genç kız eğildi, Jehan'ın ellerini tuttu. Ve bakışlarının büyüleyici gücüyle onu çekip kaldırdıktan sonra alnını uzatarak, tatlı sesiyle fısıldadı:

"Nişanlınızı öpsenize!"

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yiğit Jehan bir erkeğin duyabileceği en tatlı ve en büyük heyecanları tattığı bu odadan nasıl çıktığını, Andilly dükü ve düşesinden nasıl izin aldığını ve konaktan nasıl ayrıldığını bilemedi.

Ardından evin demir kapısı kapanınca oracıkta duran bir taşın üstüne çöktü. Başını ellerinin arasına aldı. Sonra uzun bir süre orada oturakaldı.

Nihayet daldığı bu rüyadan uyanarak nerede bulunduğunu birdenbire kavrayamayan bir adam haliyle başını kaldırıp çevresine bakındı. Ve hızla ayağa kalkarak oradan çabucak uzaklaştı.

O uzaklaştıktan sonra kapının öbür tarafında bulunan bir taşın arkasından zorlukla doğrulan bir karaltı bir an olduğu yerde kaldı.

Bu adam Paris'in meşhur ayyaş papazı Muhteşem Goulard'dı. Hani Bertille'i getiren küçük kafilenin yanında yalpalaya yalpalaya geçen ve kimseyi fark etmemiş görünen şu sarhoş Muhteşem Goulard. Sonradan kim bilir nasıl olmuştu da evin önündeki taşlardan birinin arkasına yığılmış kalmıştı. Bu herhalde bir tesadüf eseriydi. Şimdi de sızdığı yerden kalkmış, ayılmaya uğraşıyormuş gibi bir hali vardı. Bir an kötü kötü düşündü. Burnunu kaşıdı. Sonra yanında biri varmış da onunla konuşuyormuş gibi yüksek sesle söylendi:

"Artık gitmeli."

Böyle diyerek sendeleye sendeleye ve yere düşmemek için duvarlara tutuna tutuna yürümeye koyuldu. Böylece epey yol aldıktan sonra Saint-Honoré Sokağı'na ulaşınca ne tarafa sapacağını düşünür gibi durakladı. Kararını vererek sağa yöneldi.

Manastıra vardığı zaman saat sabahın beşi olmuş, ortalık iyice ağarmıştı. Sokaklar yavaş yavaş canlanıyordu.

Muhteşem Goulard sarhoş olduğu vakitler hiçbir şeye aldırmaz, kimseyi umursamazdı. Çıkardığı şamatayla herkesi rahatsız ederdi.

Aşağı yukarı hiç ayık gezmediği için onu sessiz ve sakin görmek kimseye nasip olmuş değildi. Zaten onu meşhur eden de çok ağırbaşlı görünme heveslisi olan diğer papazlara hiç benzememesi değil miydi? Bu sabah da her zaman olduğu gibi manastırın kapısını gümbür gümbür dövüyor, bir yandan da bağırıyordu:

"Susuzluktan kuruyan, açlıktan geberen zavallı Muhteşem Goulard'a kapıyı açın!"

Bu sözün arkasından da yine açlığını ve susuzluğunu belirten, böylelerine merhamet gösterilmesi gerektiğini anlatan, kendi uydurduğu bir şiiri okudu.

Manastır kapıcısı, Goulard'ın ne yapışkan bir adam olduğunu bildiği için kapıyı hemen açtı ve sarhoş papaz manastırın avlusuna girdi. Avluda yedi sekiz rahip toplanmış konuşuyordu. Muhteşem Goulard bunlara sokulup bir kahkaha atınca rahip topluluğu daha da kalabalıklaştı. Az sonra papazlar da Goulard'a uymuş, gevrek gevrek gülmeye koyulmuşlardı.

Ama ötekiler gülmeye başlayınca, sarhoş papaz tersine kahkahayı kesip söylendi:

"Susadım! Canım şarap istiyor!"

Ve boğazının kuruduğunu göstermek için olacak, dudaklarını birkaç kere oynattıktan sonra güçlükle tükürdü.

Çevresindekilerden kimsenin kendisini yemekhaneye götürmeye niyetlenmediğini görünce daha gür bir sesle bağırmakta gecikmedi:

"Hem susadım hem de acıktım!"

Söylediği sözler ve yaptığı maskaralıklar etrafına toplananları kırıp geçiriyordu. Onlar güldükçe Muhteşem Goulard da maskaralığı bir kat daha artırıyordu.

Bir ara papazlardan biri kendisine yaklaştı ve:

"Aziz kardeşim!" diye söylendi. "Öyle sanıyorum ki sizin yiyip içmekten çok yatmaya ihtiyacınız var."

Goulard inatla söylendi:

"Acıktım. Susadım. Önce yiyip içecek, ondan sonra yatacağım!"

Sarhoşa bu son sözü söyleyen papaz öteki papazlar arasında sözü

geçen biri olacaktı ki onlara alçak sesle bir şeyler fısıldayınca Goulard'ın etrafını çevirenler yavaş yavaş dağılıp uzaklaştılar. O zaman papaz, Goulard'ın koluna girdi ve kendisini adeta sürükleyerek:

"Gidin," dedi. "Hem yiyecek hem de içeceksiniz."

Taş merdivenden çıkarken Goulard ayağı takılıp sendeleyince düşmemek için yanındaki papaza yapıştı. Fakat yaptığı bu hareket sırasında eliyle de havada garip bir işaret çizmişti. Kendisini götüren papaz bu işareti görünce bir yandan Goulard'a destek olmaya devam ederken bir yandan da gayet kısık sesle ve birdenbire takındığı pek saygılı bir tavırla sordu:

"Sizi nereye götürmemi emredersiniz?"

Goulard'ın ağzından anlaşılmaz bir cevap çıktı ve papazlar birbirlerine dayanarak yollarına devam ettiler. Sarhoşu götüren papaz bir hücrenin kapısını açarak kendisini içeriye sürükledikten sonra kapıyı kapattı. O zaman Muhteşem Goulard birdenbire papazın koluna dayanmaktan vazgeçti. Az önceki haline hiç uymayan bir ayıklıkla dikildi.

Hücrenin loş ışığı içinde şaşkın bakışlarla karşısındakini süzen papazın gördüğü adamın biraz önceki sarhoş ve yılışık Muhteşem Goulard'la hiç ilişiği yoktu.

Bu yeni Muhteşem Goulard bir an papazın önünde düşünceli bir tavırla gözlerini bir noktaya dikerek dalgın dalgın durduktan sonra kendisini buraya kadar getirmiş olan papaza yeniden bazı işaretler yaptı. Bu işaretleri gören papaz daha büyük bir saygıyla eğilerek mırıldandı:

"Kutlu pederimiz, emirlerinizi bekliyorum!"

Goulard hükmeder bir eda ile:

"Dinlenme ihtiyacındayım. Kimsenin beni rahatsız etmesine meydan vermeyin. Tam üçte gelip beni uyandırın. Bu dakikadan itibaren ben yeni bir emir verinceye kadar amiriniz olduğumu unutun ve beni herkes gibi siz de Muhteşem Goulard birader olarak kabul edin. Anlıyor musunuz?"

"Emirleriniz tamamen yerine getirilecektir kutlu pederimiz!"

"Peki. Şimdi gidin evladım."

Papaz dışarıya çıkar çıkmaz az önce dinlenmeye ihtiyacı oldu-

ğunu söylemiş olan Muhteşem Goulard kulak kesildi ve dışarısını dinledi. Adamın kapı civarında bulunmadığına, epey uzaklaşmış olduğuna iyice kanaat getirdikten sonra yandaki hücre ile kendisininkini ayıran duvara yanaştı ve dört defa garip bir şekilde vurdu. Duvarın öte yanından aynı şekilde dört vuruş sesi geldi.

Goulard odada yatağa bir kere bile bakmadı. Kapıyı araladı, koridora bir göz gezdirdikten sonra dışarıya çıktı ve hemen bitişikteki gayet güzel döşeli odaya giriverdi.

Bu odada iki papaz vardı.

Bunlardan biri yaşlıydı ve çok sevimli bir yüze sahipti. Heybetli bir eda ile dimdik oturuyordu.

Ötekisi saygılı bir tavırla ayakta durmuş, sırtını kapıya çevirmişti. Bu, kısa boylu, zayıf, küçük bir sivri sakalı bulunan, kırkını henüz geçmiş bir adamdı.

Muhteşem Goulard bu kısa boylu adamı odada göreceğini ummuyor olacaktı ki kendisini fark eder etmez hemen sarhoş rolünü oynamaya başladı ve oturduğu yerden kendisini gören ve bu ani değişikliği fark eden ihtiyar papaz gülümsedi.

Ayakta duran sivri sakallı papaz ise oturan papazla içeriye henüz girmiş bulunan bu sarhoş papazı birbirine yakıştıramıyormuş ve aralarında herhangi bir tanışıklık bulunmasını anlayamıyormuş gibi şaşkın şaşkın baktı.

Bu sırada Muhteşem Goulard da sarhoş rolünü oynamaya devam ederek ihtiyarın önünde bayağı bir tavırla yerlere kadar eğildi. Ve kendisine bir şey sorulmasını bekliyormuş gibi bir tavır takınmıştı. Ama bir yandan da değil buradan çıkıp gitmeye, yerinden bile kımıldamaya niyetli görünmeyen asık suratlı, sivri sakallı papazı kollayıp duruyordu.

İhtiyar papaz bu durumu da gördü. Ve bir kere daha gülümsedikten sonra aslen İtalyan olduğunu belli eden tatlı bir şiveyle söze koyuldu:

"Yüzünüze takmış olduğunuz sarhoşluk maskesini çıkarabilirsiniz oğlum. Boşu boşuna kendinizi yormayın. Gerçi burada, meclisimizde bulunan Joseph du Tremblay pederimiz bizden değildir ama her türlü konuşmamızda hazır bulunabilir. Onun yük-

sek karakterine ve zekasına sonsuz bir güvenim var."

Goulard bu sözleri duyunca kendini baştan aşağıya değiştiren normal bir insan tavrı takınmıştı.

İhtiyar papaz da bu değişiklik karşısında şaşkınlıktan dilini yutmuşa benzeyen Rahip Joseph'e anlatıyordu:

"Kendisine adeta tiksinerek bakmış olduğunuz bu rahip size bahsetmiş olduğum casusumuzdur!"

Rahip Joseph bu sözler üzerine Goulard'ın önünde saygıyla eğildi ve:

"Affınızı dilerim sayın pederimiz!" dedi. "Ben de herkes gibi yanıldım. Düşünün bir kere, ben bile yanıldım. Ben ki insanların yüzlerine bakıp içlerinden geçenleri okuyabilirim. Fakat sizin mükemmel bir şekilde oynadığınız bu rol beni de aldattı. Hiçbir şeyin farkına varamadım. Meğer hiçbir şey bilmiyormuşum. Henüz bir çocuk kadar tecrübesizmişim. Bu, sizin bana verdiğiniz esaslı bir ders oldu. Bu dersten yararlanmaya çalışacağım."

İhtiyar papaz sakin ve yumuşak sesiyle söze karıştı:

"Doğru. Siz henüz çocuksunuz. Bu oyuna kandığınız için söylemiyorum, hâlâ bizimle birlikte olmadığınız için söylüyorum. Siz başka şeyden ötürü değil, birliğimizin gücünden şüphe ettiğiniz için çocuksunuz!"

İhtiyar papaz bir an karşısındakilere baktı. Sonra başını sallayıp eliyle Muhteşem Goulard'ı göstererek devam etti:

"Goulard pederimiz birliğimizin çok değerli liderlerindendir. Bakın, yıllardır kendisini dünyaya bir maskara olarak tanıtan bu rolü oynamakla meşguldür. Neden? Çünkü kendisine öyle emir verilmiştir. Bu emir ona toplumun yararı ve Tanrı'nın zaferi için verilmiştir. Halbuki Goulard pederimiz zekası ve yeteneği sayesinde pekâlâ kilisenin ululardan biri olabilirdi. Bunu kendisi de biliyordu ve belki böyle bir amacı da vardı. Bir tek emir alınca gözünü kırpmadan bu amacını feda etti. Zekasını ve bilgisini şimdilik gömdü ve herkes kendisinden, 'Goulard gibi sersem, Goulard gibi sarhoş,' diye bahsetmeye başladı. Neden? Çünkü aldığı emir böyleydi ve o, emre itaatten başka bir şey yapmadı. Ve kendisi de biliyordu ki o bu iş için seçilmişti, demek bu işi ondan daha iyi

yapacak kimse yoktu."

İhtiyar papaz karşısında hiç kımıldamadan duran papaza tatlı bir bakışla baktı. Sonra hemen yine sakin ve heybetli edasını takınarak sözüne devam etti:

"Ulu ve çok kutlu Ignace de Loyola'nın eserini yaşatan ve onun kurduğu birliğin şimdiki en yüksek başkanı olan ben, Claude Acquaviva bile... Ben bile neyim ki? Hiç! Herkes beni silik bir papaz ve ancak tavsiyeniz üzerine merhameten bu manastıra misafir edilmiş, yaşından ötürü kendisine saygı beslenmesi gereken Peder Claudio diye biliyor. Ve ben, Peder Claudio, pekâlâ bundan çok daha aşağı bir mertebeyle de yetinebilirim. Çünkü başında bulunduğum birliğin menfaatleri uğruna yapmayacağım fedakârlık yoktur."

Acquaviva ayağa kalkmıştı. Altmış yedi yaşında olmasına rağmen uzun boylu, dinç bir adamdı. Tatlı bakışlarını kendisini büyük bir dikkatle dinleyen Joseph'e dikerek sözüne devam etti:

"Size sorarım Peder Joseph! Başkanları bu kadar büyük bir feragat ve fedakârlık sahibi olan başka bir din birliği biliyor musunuz? Hayır, bilemezsiniz. Çünkü böyle bir ikinci birlik yoktur. Bizim dışımızdaki bütün dinî kuruluşlarda şahsi ihtirasların ve çıkar kaygılarının ağır bastığını göreceksiniz."

Odada düşünceli ve dalgın bir tavırla dolaşmaya koyularak sözlerini tamamladı:

"Evet... Bizim gücümüzü başka kuruluşlarda görülmeyen bu sarsılmaz feragat ve fedakârlık azmi sağlıyor. Başka yerlerde zekalar ve iradeler kendi menfaatleri uğrunda parıldama kaygısıyla birbirlerini yok etmeye çalışırlarken bizde durum tam tersinedir. Bizde binlerce zeka ve irade bir tek kişiye boyun eğer: Başkana."

İhtiyar papaz, Peder Joseph'in önünde durdu. Gözlerini onun gözlerine dikti ve ilave etti:

"Kuvvetli bir zeka ve irade sahibi olan siz, büyük emeller peşinde koşan siz, burada, aramızda ne arıyor, ne umuyorsunuz?"

Bir an durduktan sonra:

"Ben size ne aradığınızı, neler umduğunuzu söyleyeyim," dedi. "Bir gün bu manastırın başrahibi olacaksınız. Bunu adım gibi biliyorum. Peki sonra? Sonra ne olacaksınız? Daha fazlasını isteyecek

ve belki de kardinal olacaksınız. Sonra siyasete ve devlet işlerine karışacaksınız. Başvekil olacaksınız. O zaman bütün kudret sizin elinizde olacak ve herkes önünüzde boyun eğecek. Sizin hayalini kurduğunuz şeyler bunlar değil midir? O halde sizi iktidarın kendisi değil, onun ihtişamı, parıltısı ve gösterişi çekiyor."

Rahip Joseph'e küçümseyici bir tavırla baktı ve tatlılaşan sesiyle devam etti:

"Çocuksunuz siz, çocuk! Beni dinleyin. Benim bir ayağım çukurda. İhtiyar, zavallı bir rahibim. Başka hiçbir şey değilim. İnsan olarak benim varlığımla yokluğum arasında hiçbir fark yoktur. Fakat Cizvit Birliği'nin başkanıyım!"

Sonra başını dikti, tepeden bakan bir tavır takındı ve sesini hiç yükseltmeden söylendi:

"Mademki ben Cizvit Birliği'nin başkanıyım, şu halde İspanya benimdir. İtalya da benimdir, çünkü papa önümde tir tir titremektedir. Ve hepsi bu kadar değil. Fransa da benimdir. Şimdi itiraz ediyorsunuz, anlıyorum ve hemen cevabım vereceğim de." Sesini daha fazla yükseltti. "Evet, Fransa da benimdir. Çoktandır oraya da hükmümü yaymaya başladım. Yakında Fransa hiç şüphesiz benim olacaktır. İngiltere de öyle. Okyanusları aşacağım, Afrika'ya, Amerika'ya Hindistan'a Cizvitlerimi yaydım. Oraları da benim olacaktır! Bütün dünya benim olacaktır! Bütün dünya Cizvit İmparatorluğu'nun olacaktır!"

Başlangıçta durgun, tatlı ve uysal görünen bu papaz, şimdiki haliyle müthiş ve azametliydi.

Sert, içe işleyici ve inandırıcı bir sesle devam etti:

"İtiraz edeceksiniz. Fransa'nın henüz elime geçmediğini ileri süreceksiniz, değil mi? Guise düküne dayanan Kutlu Birlik'i yenen Kral III. Henri'nin Cizvitleri Fransa'dan kovduğunu sanıyorsunuz. Ve herkes de böyle düşünüyor. Yanılıyorsunuz oğlum. Yanılıyorlar. Birliğimizden olan iki üç yüz papaz Fransa'dan kovulmuştur. Ama beri yanda tanınmayan, bilinmeyen ve kendilerinden şüphe edilmeyen binlerce zeki papazımız var. Bunlar gizli gizli, durmadan çalışıyorlar. Şaşıyorsunuz ha? Tabii şaşarsınız. Bakın, bu manastır bile adamlarımızla dolu. Hangi birini tanıyorsunuz bakayım? Bütün Fransız manastırlarında binlerce Cizvit var. Sokaklar, evler, kilise-

ler, hatta Louvre Sarayı bile Cizvitle dolu. Bunları kim tanıyıp kim meydana çıkaracak?"

Bir an karşısındakinin aklından geçenleri okumak istiyormuş gibi durup baktıktan sonra konuşmasına devam etti:

"Önlerinde milyonlarca insanın saygıyla eğildiği, adları tarihe geçmiş ünlü komutanlar, kudretli vekiller ve hatta büyük hükümdarlar, adı sanı bilinmedik ve belirsiz bir ihtiyar olan benim elimde birer kukladır. Ben onları istediğim gibi idare ederim. Evet, bu anlı şanlı insanların dizginleri benim elimdedir ve böyle olması da pek tabiidir. Çünkü ben Loyola'nın izinde yürüyorum!"

İhtiyar papaz bir an kollarını cübbesinin geniş kollarına sokarak göğsünde kavuşturdu ve hareketsiz durdu. Karşısındakiler heyecanlarından soluk soluğaydılar, o ise gayet sakindi ve tatlı tatlı gülümsüyordu:

"Şimdi söyleyin bakayım..." diye sözlerine ekledi. "Benim mevkimin yanında sizin hayalini kurduğunuz mevkinin sözü mü olur? Size bu mevkimi teklif ediyorum! Hayır hayır! Hemen cevap vermeye kalkışmayın. Dinleyin, inceleyin, düşünün. Fakat ben bu ülkeden ayrılırken sizi arkamda kendime vekil bırakmamış olursam, hâlâ siz bize katılmamış bulunursanız, doğrusu o zaman hakkınızda çok yanılmış olduğuma iyice inanacağım evladım."

Sonra artık ona söyleyeceği bir şey kalmamış gibi birdenbire koltuğuna oturarak Muhteşem Goulard'a döndü ve sordu:

"Söyle bakalım evladım, şu Ravaillac'la olan işlerimiz ne durumda?"

"Onu fırsat buldukça monsenyör... Eğer kötü bir tesadüf araya girmeseydi mesele çoktan halledilmiş olacaktı."

Acquaviva hem heyecanlandı hem de meraklandı ama yüzünden hiçbir şey belli etmeden sordu:

"Nasıl tesadüfmüş o öyle?"

"Ravaillac'ı adamakıllı kışkırtmış, kıskançlıktan çılgın bir hale getirmiştim. Tam genç kızın evinin önüne gelince orada bir karaltı gördü. Bu karaltının kral olduğunu sanarak hemen bıçağını çekip saldırdı. Halbuki bu adam kral değilmiş. Eğer tam hançer ineceği sırada adam kımıldamasaydı ölümden kurtulamayacaktı, Ravaillac'ın

hızla indirdiği hançer taş basamaklarda kırıldı."

"Peki kral değildi de kimdi?"

"Yiğit Jehan!"

"Ne? Fausta'nın oğlu mu? Garip. Orada ne işi varmış bu delikanlının? Peki ya kral? Kral oraya gelmedi mi?"

"Efendim, Jehan, genç kızı delicesine seviyor. Âşık, genç kızı görebilmek ümidiyle balkonun altında bekliyordu. Kral geldi mi gelmedi mi bilemiyorum. Bendeniz elimden geldiği kadar olay yerinden uzakta bulunma emrini aldığım için o sırada Saint-Antoine Sokağı'ndaydım. Sonradan kralın gelip gelmediğine dair Ravaillac'tan da hiçbir şey öğrenemedim."

Acquaviva başıyla tasdik ederek dinledikten sonra:

"Bu iş Ravaillac'la olacağa benzemiyor," dedi. "Onun bu sonu gelmeyen beceriksizliklerinden birtakım gizli maksatlar seçer gibi oluyorum. Siz bundan sonra ona memleketine dönüp orada sakin bir ömür sürmesini tavsiye edersiniz evladım."

Muhteşem Goulard şimdiye kadar almakta olduğu emirleri tamamen değiştiren bu yeni buyruğa hiç şaşmadı. İhtiyar papaz devam etti:

"O bundan sonra birliğimizle ilgisi olmayan bir papaza, mesela D'Aubigny'ye günah çıkartsın. Ben D'Aubigny ile görüşürüm."

Muhteşem Goulard derin bir saygıyla eğildi:

"Anlıyorum saygıdeğer babamız. O bundan sonra dersini D'Aubigny'den alacak. Ben de ikide bir ona memleketine dönmesi için telkinde bulunacağım. Bir gün kralı öldürüp de yakalanırsa benim kendisine Paris'ten gitmesini salık verdiğimi söyleyebilecek yüzlerce şahit bulunacak ve bu cinayeti ona işletenin D'Aubigny olduğu düşünülecek."

Acquaviva başka bir konuya geçmek istediğini belirtir bir tarzda söylendi:

"Sanırım bana söyleyeceklerinizin hepsi bu kadar."

"Hayır monsenyör. Başka bir söyleyeceğim de var: Fausta'nın oğlu bu gece D'Andilly dükünün evinde, babası Şövalye Pardaillan'la karşılaştı."

Acquaviva'nın bu habere çok önem verdiği birdenbire başını kaldırarak ve sonra konuyla ilgili bütün soruları büyük bir merakla sormasından belli oldu:

"Emin misiniz? Nereden biliyorsunuz? Bu konuda ne biliyorsanız en ince ayrıntısına kadar anlatın evladım."

"Meseleyi tesadüfen öğrendim monsenyör. Gece, sabaha doğru son derece üzgün olan ve kendini köprüden nehre atacağını söyleyen Ravaillac'ı teselli ede ede evine götürüyordum."

"Ravaillac'ın bu kadar üzgün olmasının sebebi neymiş?"

"Efendim, bu adamın çok garip düşünceleri var. Dediğine göre kral sanıp öldürmek istediği Yiğit Jehan'a son derece büyük bir sevgisi varmış. Şimdi yanlışlıkla bıçağı ile ona saldırdığını anlayınca utancından ve üzüntüsünden intihar etmeyi kafasına koymuş."

"Ya! Neden bu kadar dostmuşlar acaba?"

"Orasını pek iyi bilemiyorum monsenyör. Bana Jehan'ın kendisine çok iyiliği dokunmuş olduğundan bahsetti ama fazla bir şey öğrenmem mümkün olmadı."

Acquaviva önünde duran küçük kara tahtaya bir şeyler karaladıktan sonra sordu:

"Peki ama ya Ravaillac tekrar intihara kalkışırsa? Böyle bir delilik yapmayacağından emin misiniz?"

"Kendisini bu işten caydırdığımı sanıyorum."

"Ama emin değilsiniz."

Acquaviva yine kara tahtasına bir şeyler çiziktirdi ve ilave etti:

"Ben baba, oğul onları yola getirmesini bilirim."

"Efendim... İzin verirseniz anlatmaya devam edeyim. Ravaillac'tan henüz ayrılmıştım ki genç bir kadını götürmekte olan küçük bir kafileye rastladım. Bu kafiledekilerin Jehan'la kendisine ölesiye bağlı bulunan üç kabadayı olduğunu hemen anladım."

"Ya genç kadın kimdi?"

"Onu pek iyi göremedim doğrusu. Önce ötekileri de hiç görmemiş gibi davranarak yanlarından geçtim. Sonra geriye dönüp peşlerine takıldım. Jehan'la genç kadın, Andilly dükünün konağına girdiler. Ben de konağın yakınlarında bekleyip ortalığı gözetleme-

ye koyuldum. Bir süre sonra evden Şövalye Pardaillan, arkasından da Jehan çıktı. Genç kız orada kaldı."

"Demek oluyor ki Şövalye Pardaillan'la oğlu birlikte çıkmadılar. Şu halde şövalye oğlunu tanıyamamıştır."

Muhteşem Goulard bu düşüncede olmadığını gösteren şüpheli bir eda ile başını salladıktan sonra:

"Fakat öyle bir şey gördüm ki beni fena halde endişelendirdi. Jehan evden çıktıktan sonra dükün kapısı önünde bulunan taşa çöktü. Uzun süre yüzünü avuçlarına gömerek orada kaldı. Herhalde ağlıyor olacaktı. Halbuki benim bildiğime göre bu delikanlının çelik gibi sinirleri vardır. Bu gibi insanların ağlamaları için herhangi bir insanın dayanamayacağı ölçüde acı çekmeleri gerekir."

"Peki ama onun Arbre-Sec Sokağı'ndaki genç kıza âşık olduğunu demin siz bana söylemiştiniz sanırım."

"Çok doğru. Orası öyle monsenyör."

"Ya, gördünüz mü? Acaba genç kız onun hakkında ne gibi duygular besliyor?"

"Belki de genç kız Jehan'ın kendisine âşık olduğunun farkında bile değildir."

"Tamam işte. Mesele anlaşıldı. Şimdi iş bu genç kızın hâlâ Arbre-Sec Sokağı'ndaki evde oturup oturmadığını öğrenmeye kalıyor. Eğer o evde oturmuyorsa gece Jehan'la gördüğünüz kadın hiç şüphesiz bu kızdır."

"Bunu öğrenmek kolay. Bugün ev sahibi Colline Colle'a gider, kızın onun evinde olup olmadığını sorarım."

Acquaviva bir an derin bir düşünceye dalmış göründü. Sonra tekrar konuştu:

"Eğer bu genç kız Jehan'ın gece vakti dükün evine götürdüğü kadınsa Fausta'nın oğlunun döktüğü gözyaşlarının sebebini anlamak gayet basit: Demek ki gençler aşklarını birbirlerine anlatmış olacaklar. İnsan denilen yaratık sonsuz bir acı içinde gözyaşı döktüğü gibi aşırı bir sevinç yüzünden de ağlayabilir."

Sözünü kesip bir an dinlendikten sonra devam etti:

"Ben şimdiye kadar bu genç kızı önemsememekle galiba hata

ettim. Bu kız yakından izlemek zorunda bulunduğumuz bir sürü önemli insanla görüşmeye başladı. Kendisini iyi tanımalıyız. Siz onun hakkında sıkı bir araştırma, soruşturma yapmalı ve neyin nesi olduğunu iyice öğrenmelisiniz. Kimdir, hangi aileden, kimin soyundandır, nereden gelmiştir? Bunları iyice bilmemiz lazım. Hiçbir ayrıntıyı ihmal etmemelisiniz."

"Sanırım ki Colline Colle benden hiçbir şey saklamaz monsenyör. Hepsini ondan öğrenirim."

"Güzel. Bir sonuç elde eder etmez hemen bana haber verin. Bu işe çok önem verin. Öyle sanıyorum ki bu genç kızla çok daha önceden ilgilenmemiz gerekirdi. Bu hususta epey geç kalmış bulunuyoruz."

Muhteşem Goulard verilen emrin yerine getirileceğini bildirmek istercesine saygıyla eğildi.

Acquaviva ayağa kalktı ve odada düşünceli düşünceli dolaşmaya başladı. Sonra birden Goulard'ın önünde durup tatlı bir sesle:

"Artık amacımıza ulaşıyoruz oğlum," dedi. "Yirmi yıldan beri tükenmez bir azim ve sebatla bu amaca doğru yürüdük. Biraz daha çaba harcarsak bir sürü kimsenin göz diktiği milyonlar, Fausta'nın milyonluk hazineleri elimize geçecek. Biraz daha gayret ederseniz siz de pek canınızı sıktığı muhakkak olan bu maskara rolünden kurtulacaksınız."

Ve Goulard'ın bir şey söylemek istediğini görünce ona fırsat bırakmadan ilave etti:

"Biz size çok şey borçluyuz oğlum. Düşünün bir kere. Bu hazineler elimize geçerse uzun yıllar süren gayret ve fedakârlık isteyen çalışmalardan kurtulacak ve amaçlarımıza erişmiş olacağız. Bu başarıda sizin payınız büyük olacak. Size sonsuz bir güvenim var. Jehan'ın Fausta'nın oğlu olduğunu meydana çıkarmakla büyük bir iş başardınız. Halbuki biz prensesin evladının çoktan öldüğünü sanıyorduk."

Muhteşem Goulard alçakgönüllülük göstermek istedi:

"Ama bu bir tesadüf eseri oldu monsenyör."

"Eh, peki, Fransa'nın bütün serserilerinin ve cimrilerinin günahlarını parasız çıkarmayı akıl edişinize ne diyelim? O da mı tesa-

düf? Biz sırf bu buluş sayesinde gerçeği öğrenmedik mi? Saêtta'dan işin iç yüzünü günah çıkarırken öğrenmiş değil misiniz? Dahası var. Altı haftadır her yanda aranıp da bir türlü bulamadığım Şövalye Pardaillan'ı da siz bulmadınız mı? Haydi haydi, tesadüfün ancak onu yaratmasını bilenlere güler yüz gösterdiğini siz de benim kadar bilirsiniz."

Acquaviva ağır ağır yürüyor, bir yandan da konuşuyordu:

"Bugünden tezi yok, Pardaillan'la oğlunu sıkı bir göz hapsine almamız lazım. Bu iki adamın en önemsiz görünen hareketlerini bile öğrenmek isterim. Ne yazık ki ikisine karşı elimizden başka bir şey gelmez. Hele babaya karşı. Çünkü onun düşüncelerini anlamaya, maksadını öğrenmeye imkân yoktur. Sonra, papazlara günah çıkartmasını beklemek de boşunadır. Onun böyle bir âdeti bulunmaz."

Goulard üzgün bir tavırla söylendi:

"Bu konuda oğlu da babasına çekmiş."

"Yazık! Neyse ki bir insanın yaptığı hareketlerden de neler düşündüğünü anlamak mümkün. Şimdi, öyle görünüyor ki Pardaillan'la doğrudan doğruya mücadeleye girişeceğiz. Bu çok önemli, son derece çapraşık ve zor bir iştir. Karşımızda böyle bir rakip olduğuna göre bugüne kadarki çalışmalarımız bundan sonra bizi bekleyen işler yanında birer hiç kalıyor demektir. Kesinlikle diyebilirim ki yenilmesi imkânsız zorluklarla karşılaşacağız. Çünkü karşımızda Pardaillan var!"

Acquaviva yine bir süre düşünceye daldı. Sonra başını kaldırdı. Gözlerinde korkunç bir parıltı belirmişti:

"Ama her şeye rağmen bunu da başaracağız! Çünkü bu başarı Cizvitlerin zaferi için zorunludur!"

İhtiyar papaz bu son cümleyi de söyledikten sonra birden sakinleşti. Her zamanki yumuşak edasını takındı ve yerine oturarak sözüne devam etti:

"Pardaillan'ın bu hazineden habersiz olabileceğini aklım almaz. Hatta kesinlikle diyebilirim ki Fausta'dan ve çoktan ölmüş bulunan Myrthis'ten başka bu hazinelerin saklı bulunduğu yeri bilen bir tek kişi varsa o da şüphesiz Pardaillan'dır. Montmartre Manastırı başra-

hibesi de herkes gibi bu hazinelerin manastır topraklarının neresinde saklı olduğunu bilmiyor. Başrahibeyi fark ettirmeden idare eden Rahip Coton'un dediğine göre manastır müdiresi bu hazinelerin varlığına pek o kadar inanmamaktadır."

"Böyle söylüyorsunuz ama monsenyör, Montmartre Manastırı'nın şimdiki başrahibesi, Claudine de Beauvilliers'den sonra başrahibeliğe geçtiği vakit hazinenin Fausta'ya ait olduğunu onaylayan bir belge imzaladı. Başrahibe bu belgede ayrıca Fausta'nın demir yüzüğünü getirecek ve hazinenin saklı bulunduğu yeri gösterecek kimseye bu hazineyi teslim edeceğini de belirtmiş bulunuyor."

"Evet, buna karşılık kendisine de iki yüz bin frank verilecekti. Fakat yirmi yıldır beklediği halde kimse çıkagelmedi. Halbuki Pardaillan hazinenin bulunduğu yeri biliyor. Şövalye bunu İspanya'dan döndükten sonra, yani yirmi yıl önce öğrendi. Benim şaştığım taraf da parasız bir adam olan şövalyenin bu hazineden yararlanmayı aklına getirmemiş olması. İşin aslı aranırsa bu hazinelerde onun da biraz hissesi vardır çünkü paralar oğluna aittir. Bir zamanlar onun bu definelerin çekici gücüne dayanamayacağına inanırdım. Fırsat kolluyor ve gidip hazinelerini çıkarmaya girişmesini bekliyorum. Böylece ben de onların yerini öğrenecektim. Bu yüzden manastırı o zamandan beri sıkı bir göz hapsine aldırmıştım. Halbuki umduğum olmadı. Hayal kırıklığına uğradım. Bu şövalye kadar paraya pula değer vermeyen adam görmedim."

Acquaviva yeniden düşünceye daldı. Yoksulluğuna rağmen bu parlak servete metelik vermeyen bu yaman adama büyük bir hayranlık besliyordu. Kısa bir süre susan ihtiyar rahip tekrar söze başladı:

"Bugün durum çok değişmiş bulunuyor. Pardaillan er geç Yiğit Jehan'ın Fausta'nın çocuğu ve kendi oğlu olduğunu öğrenecektir. Bu gerçeği bir an önce öğrenmesi için ben de ona yardım edeceğim. Şövalye, Jehan'ın kendi oğlu olduğunu öğrenince bu gencin sefil bir hayat sürmemesi için hazinelerin yerini gösterecek ve bunların kendisine anasından kalmış olduğunu anlatacaktır. O vakit biz meydana çıkacak ve hazineleri elimizle koymuşçasına bulup kendimize alacağız."

Acquaviva'nın söyleyecekleri bitmiş olmalıydı.

Yorgun ve müşfik bir tavırla Goulard'a:

"Haydi evladım, gidin de dinlenin," dedi.

"Dinlenmeye çok ihtiyacınız var."

Beş dakika sonra Muhteşem Goulard nasıl sessizce çıktıysa yine öyle sessizce girdiği bitişik odadaki dar yatakta derin bir uykuya dalmış bulunuyordu.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

Bertille'in içinde kaçırıldığı araba gözden kayboldukdan sonra Colline Colle da etrafı gözetlemek için pencerenin yanına çekip üstüne tırmandığı iskemleden inmişti. Araba yola koyulurken Concini ile genç kızın konuştuklarını olduğu gibi duymuştu. Yüzünden iyice şaşkınlaşmış olduğu anlaşılıyordu. Üzgün üzgün söylendi:

"Yazık! Benim gibi bir kadın elbet bu arabanın peşine düşemez. Yoksa şunların nereye gittiklerini anlamak pek kolay olurdu. Hiç değilse kiracı kızın nereye götürüldüğünü öğrenirdim ya."

Üç ahbap çavuşların söktükleri pencereyi tahta parçalarıyla örtmeye çalıştı. Bir yandan harıl harıl bu işle uğraşıyor, bir yandan da düşünüyordu: "Bu kızı kaçıran adam şüphesiz yabancı olacak. Aksanına bakarsan ya İspanyol ya da İtalyan."

Colline Colle odasına girdikten sonra kapıyı güzelce kapadı. Sonra birdenbire Concini'nin yere serpmiş olduğu altınları fark etti. Gözlerinde vahşi bir parıltı belirdi. Sevinçle ve dua ediyormuşçasına ellerini göğsünde kavuşturup yerlerdeki altınları seyrederek kendi kendine mırıldandı:

"Ne cici şeyler, Tanrım! Nasıl da parlıyorlar! Adeta insanın içini ısıtıyorlar. Sanki her biri güneşten kopma birer küçük parça."

Heyecanla yere çöktü. Altınları topladıktan sonra bir elinden ötekine aktararak şıngırdatmaya, meydana gelen sesi de sevdiği bir müzik parçasıymış gibi dinlemeye koyuldu. Bir yandan da:

"Ne tatlı hava!" diyordu. "Bu sesler insanın ruhunu okşuyor."

Yerlerden topladığı altınları şıkırdata şıkırdata götürüp yatağının üstüne döktü. Bu manzara gözlerini doyurmamış olacak ki Concini'nin ilk önce verdiği altın kesesini de yatağın üstüne boşalttı. Şiltenin üstüne yığılan altınları yuvalarından adeta fırlamış gözlerle ve sevinçle seyretti.

Sonra birden hatırlamış gibi:

"Hepsi bu kadar değildi. Daha köşeye bucağa yuvarlanmış kim bilir ne kadar altın vardır!" diye söylendi. Yere uzandı ve kıyıda köşede bir altın eline geçirdikçe bir sevinç çığlığı bastı. Adeta delirmişti.

Ama her şeye rağmen Bertille aklından çıkmıyordu. Zira bu kızla kral ilgileniyordu. Ya gelir de genç kızı arayıverirse? Düşünüyordu: "Kral muhakkak gelip kızın ne olduğunu soracaktır. O zaman ben ne cevap veririm? İyisi mi daha önce davranmalıyım. Yoksa başıma işler açılır. Hemen gidip La Varenne'i görmeli ve kendisine genç kızı kimin kaçırdığını haber vermeliyim. Neme lazım. Başımı belaya sokacağıma bu haberi verip karşılığında bol bol altın alırım."

Biraz daha düşününce yüzünü buruşturdu ve tekrar içinden söylenmeye devam etti:

"Ama bildiğim de ne? Hiç. Kızcağızı kimlerin kaçırdığını bilmiyorum ki. Önce bu konuda bilgi toplamam lazım. Fakat kimden toplamalı? Eğer o Carcagne adlı delikanlı yarın öbür gün çıkar gelirse mesele yok. Nasıl olsa onu söyletmenin yolunu bulurum."

İşte Jehan tam bu sırada kadının üstüne çullanmıştı. Olayın bundan ötesini delikanlının ağzından dinlediğimiz için yeni baştan anlatmaya lüzum görmüyoruz.

Jehan gittikten sonra Colline Colle kendisini uzun süre toplayamadı. Epey bir zaman yerde serili kaldı ve dehşetle titreyerek delikanlının boğarcasına sıktığı gırtlağını ovalayıp durdu. Biraz kendine gelince zorlukla yerinden kalkarak şimdiye kadar bir sürü insanın girip çıktığı penceresini sıkıca kapadı ve tekrar kendi kendine söylenmeye başladı:

"Yarından tezi yok şuraya sağlam demir çubuklar çaktırmalı, üstüne de iki kat kepenk yaptırmalıyım."

Pencereden o kadar çok insan girip çıkmıştı ki artık kendisini pek emniyette hissetmiyordu. Öteye beriye dağılmış, yatak üstüne serili bulunan altınları çabucak toplayıp büyük bir sandığın dibine yerleştirdi. Artık ortada kimsenin ilgisini çekecek bir şey bulunmadığına kanaat getirince oturup düşünmeye koyuldu:

"Peki ama Bertille'i kimin kaçırdığını öğrenirsem ne olacak?

Mesele bunu öğrenmekte değil ki. Bence asıl önemlisi onun kimin nesi olduğunu, nereden geldiğini, neler yapmak istediğini ve o kadar dikkatle sakladığı bu sırların topunu birden öğrenmek. Şimdi artık bu iş de kolaylaştı. Mademki kendisi burada yok ve mademki ben onun bütün gizli kâğıtlarını ve belki de parasını sakladığı kutunun nerede bulunduğunu biliyorum, bu da bir mesele olmaktan çıkıyor demektir. Ama benim onun kâğıtlarını karıştırmaya ne hakkım var? Böyle bir şey yaparsam günaha girmiş olmaz mıyım?" Günah, Colline Colle'un düşüncesine çok önemli bir engeldi. Fakat cadı karı işleyeceği suça haklı sebepler bulmakta pek gecikmedi: "Ben böyle bir şey yaparsam sadece merak yüzünden mi yapıyorum demektir? Hiç de değil. Maksadım krala hizmet etmekten ibaret. Elbette buna karşılık bir mükâfat istemek de hakkım. Zaten günah çıkartmak ve öğütlerinden faydalanmak için kendisine başvurduğum ve Monsenyör La Varenne'in tekliflerini kabul etmekle günaha girip girmeyeceğimi sorduğum Peder Goulard da, 'Kral, Tanrı'nın yeryüzündeki vekilidir. Krala yaranmak, Tanrı'ya yaranmak demektir. Zaten Tanrı yapılan harekete değil, o hareketteki amaca önem verir,' dememiş miydi? O halde krala hizmet etmekten başka bir şey düşünmediğim halde nasıl olur da günaha girerim?" diye düşünerek kendini hemen temize çıkarıverdi.

Bundan sonra üst kata çıktı. Mumu yanan bir şamdanı aldı. Duvarda asılı anahtarları da aldıktan sonra Bertille'in kralı kabul etmiş olduğu küçük odaya girip bir köşede duran çekmeceyi çekti. Oradan güzel, küçük bir kutu çıkardı. Sonra odaya dönüp pencereye doğru ittiği bir masanın üstüne kutuyu sert bir hareketle boca ediverdi.

Aynı anda yüzünde bir hayal kırıklığına uğramanın verdiği şaşkınlık ve üzüntü ifadesi belirdi. Çünkü kutunun içinde para yoktu. İçinden çıka çıka bir sürü kâğıt, sonra da tenekeden küçük bir kutu çıkmıştı.

Kadın bu teneke kutuyu eline alıp sallayınca içinde bir şeyler bulunduğunu derhal fark etti. Hemen açıp onu da boşalttı. Bu kutudan da katlanmış bir kâğıtla değersiz kapkara bir demir yüzükten başka bir şey çıkmadı. Kadın altınlar ve gümüşler bulacağını umarken böyle paslı bir demir yüzükle karşılaşınca sinirlendi. Yüzüğü hor gören bir eda ile masanın üstüne bıraktı. Kâğıdı açtı. Bu kâğıtta yabancı bir dilde bir şeyler yazılmıştı. Yazılanlardan bir şey anla-

mayacağını kestirince kâğıdı da, yüzüğü de tekrar teneke kutuya tıkıverdi. Sonra da ne yaptığının pek farkına varmadan, şaşkınlıkla teneke kutuyu etekliğinin geniş cebine atıverdi. Doğrusu fena halde ümidi kırılmış ve kızmıştı. Öfke ve üzüntüyle öteki kâğıtları karıştırmaya koyuldu. İlk olarak en büyük kâğıdı ele aldı. Bu kâğıt Fransızca yazılmıştı. Yazıyı gayet dikkatle fakat binbir zorlukla ve heceleye heceleye okudu.

Bu kâğıtta Blanche de Saugis, doğacak kızına hayatının acıklı hikâyesini yazmıştı. Colline Colle yazılı hikâyeyle pek ilgilendi ve okuyup bitirdikten sonra da düşünmeye koyuldu: "Yaa! Demek Matmazel Bertille'in soyadı Saugis imiş. Chartres eyaletinde malı mülkü de varmış. Üstelik kralın kızıymış! Acaba kral bunu biliyor muydu? Kim bilir? Belki biliyordu, belki de bilmiyordu. Herhalde kızın annesini pek fena bir duruma düşürüp mahvetmişti. Bu gerçekten önemli bir sır. Böyle bir sırrı bilip de kullanmasını beceren insan büyük para kazanabilir. Ama beceremeyen de darağacını boylar. Onun için bu işe girişmeden önce iyice düşünüp taşınmak gerek. Ama mademki Bertille, kralın kızı, herhalde kral kızının nereye kaçırılmış olduğunu öğrenmek ister. Bunu krala haber vermekten büyük bir kâr beklememeli. Ama hiç değilse bu işin tehlikesi de yok ya."

Okuduğu kâğıdı katlayıp kutuya koyduktan sonra öteki kâğıtları teker teker açıp bakmaya başladı. Bu kâğıtların çoğu da yine yabancı dilde yazılmıştı.

Birdenbire heyecandan yüreğini ağzına getiren, gözlerini yuvalarından uğrayacakmışçasına açtıran başka bir kâğıt daha ele geçirdi. Bu da Fransızca yazılıydı. Colline Colle gözlerini dört açıp kâğıdı okumaya çabaladıysa da mum artık dibine kadar yanmış ve sönmeye yüz tutmuştu. Çevresinde yeni mum aranırken pencere kepenklerinden içeriye günün ilk ışıklarının sızmakta olduğunu fark etti. Ortalık ağarmaya başlamıştı. Kadın bunu görünce hemen yerinden kalkıp pencereye gitti. Kepenkleri ardına kadar açtı ve tekrar yerine dönerek heyecandan titreyen elleriyle kâğıdı alıp yeniden gözden geçirmeye başladı.

Bu, 1592 yılında yazılmış bir mektuptu. Bertille'in annesine gönderilmişti. Mektubun Colline Colle'un heyecandan içini titreten parçaları şunlardı:

Size birçok kere Şövalye Pardaillan adlı bir asilzadenin sözünü etmiştim sevgilim. Bu kimsenin düşmanım olduğunu ve beni yaraladıktan sonra bir kardeş gibi tedavi ettiğini de söylemiştim. Öte yandan Prenses Fausta'ya beslediğim derin saygıyı da biliyorsunuz. Fausta, Pardaillan'a yenildikten sonra İtalya'ya gitmişti. Fakat gitmeden önce kendisine hizmeti dokunanları da düşünmüş ve onları mükâfatlandırmayı unutmamıştı. Ben prensesin bu değerbilirliği sayesinde Saugis arazisine komşu olan Vaubrun topraklarını satın alabilmiş ve orada sizi tanıyıp sevmek mutluluğuna ermiştim.

Bana bu kadar iyiliği dokunmuş olan prensese sonsuz bir sadakatle bağlıyım. Beri yandan benim için önce yüksek kalpli bir düşman, sonra da pek sevgili bir dost olan Pardaillan'a sevgim ve bağlılığım da sonsuzdur. Şimdi her ikisine karşı sevgimi ve bağlılığımı gösterme fırsatı elime geçmiş bulunuyor.

Bende bulundukça içimi rahat ettirmeyen ve sizde durdukları takdirde emniyette olacaklarını ümit ederek gönderdiğim bu kâğıtların pek büyük bir değeri vardır. Bu kâğıtlarda Prenses Fausta'nın akıl almaz zenginlikte bir defineyi saklamış olduğu yer gösterilmiştir. Sevgili kraliçem Fausta artık yaşamıyor. Kendisini öldürdüler. Sakladığı bu hazineyi Pardaillan'dan olan çocuğuna bıraktı. Bu çocuk Fausta'nın emri üzerine sadık hizmetçisi Myrthis tarafından kaçırılmış bulunuyordu. Bu çocuğa Myrthis sütannelik etti. Ama ne yazık ki çocuğu da kaçırdılar.

Myrthis benim Fausta'ya ne kadar sadık olduğumu biliyordu. Kendisini tehlikede hissettiği için ta Vaubrun'a kadar gelerek beni aradı, buldu ve bana ilk defa olmak üzere Fausta'nın sakladığı hazine ile çocuğundan bahsetti. Uzun uzun anlattıktan sonra bana bu kâğıtları emanet etti. Öte yandan benim de gözlerimi açmayı unutmadı ve Fausta'nın amansız düşmanı Papa V. Sixtus ile adamlarının hazinenin peşine düşmüş olduklarını ve her ne pahasına olursa olsun bu kâğıtları ele geçirmeye çalıştıklarını haber verdi.

Myrthis Fausta'yı taparcasına severdi. O da Fausta idama mahkûm edildiği zaman prensesle beraber ölmek istemiş. Fakat prensesin çocuğu doğunca hanımının hatırı için, içi kan ağlaya ağlaya, hayatta kalan çocuğu büyütmeye razı olmuş. Çocuğa ömrümde bir eşini daha görmediğim bir şefkat gösteriyordu. Çocuğu canından çok sevdiği ve yavruya Fausta'nın bir parçası, tapınılacak bir varlık gibi baktığı belliydi. Nitekim bir gün çocuk çalınıp kaçırılınca kederi o kadar büyük oldu ki kendisini yaşamaya

layık görmedi ve zehirledi. Myrthis benim yanımda öldü. Son nefesini yine Fausta'ya yakın birinin yanı başında vermek istemişti. Bu fedakâr kadını layık olduğu saygıyla gömdürdüm. Bu tamir edilmez bir felaketti. Çünkü eğer bu çilekeş kadın kendini öldürmüş olmasaydı belki de ne yapacak edecek, kısa bir zamanda çocuğu bulup kendisine getirecektim. Zira çocuğun kimin tarafından kaçırıldığına dair bir ipucu elime geçmişti. Bundan bir süre önce Paris'te, Saêtta adında, aşağılık işler çeviren biriyle tanışmıştım. Her nedense bu adam Prenses Fausta'ya karşı sonsuz bir kin besliyordu. Hissettiğime göre Saêtta, prensesten bir türlü alamadığı intikamını bu zavallı yavrudan almaya kalkacak kadar bayağı biriydi. Bir insanın alçalması bu kadar mümkün olabilir. Ben yanılmış olabilirim. Fakat hâlâ içimde kalmış olan inancı söylemeden geçemeyeceğim: Eğer o zaman bu adam sıkı bir göz hapsine alınmış olsaydı çocuk muhakkak bulunacaktı. Ne yazık ki Myrthis kendi başına bir sürü araştırma yapmış ve bunlardan bir sonuç alamayınca zehri içtikten sonra kalkıp bana gelmişti.

Şimdi bu çocuk kayıp. Annesi ve Myrthis de ölmüş bulunuyorlar. Bu bakımdan size gönderdiğim kâğıtların tek sahibi Şövalye Pardaillan'dır ve ben eminim ki şövalye oğlunun hazinelerini bütün gücüyle korumaktan bir an geri kalmayacaktır.

Böyle düşündüğüm içindir ki epey bir zaman Şövalye Pardaillan'ı aradıysam da kendisini bulmak mümkün olmadı. Bundan böyle bu kâğıtları size emanet etmenin daha doğru olacağını düşünüyorum. Anlattıklarımdan kâğıtların ne kadar değerli olduklarını da öğrenmiş bulunuyorsunuz. Onları büyük bir itina ile okuyup saklayacağınızdan eminim. Şüphesiz bu kâğıtların kaybolmasının veya çalınmasının beni lekeleyeceğini takdir edersiniz. Böyle bir şerefsizliğe düşmektense ölmeyi tercih ederim.

Mektubun bundan sonrası daha çok aşktan, sadakatten bahsettiği için Colline Colle'u pek ilgilendirmedi.

Mektup şu şekilde sona eriyordu:

Eminim ki bütün umutlarımı bağladığım bu evlenmeden sizi birdenbire vazgeçiren sebebi sevgim ve azmimle yeneceğim.

Size sadık ve size âşık nişanlınız Luigi Cappello

Vaubrun Kontu

Colline Colle mektupta yazılı olanları iyice kafasına yerleştirmek istiyormuşçasına kâğıdı üst üste birkaç kere okudu. Gözlerinde çılgınca bir sevinç ifadesi belirmişti. Alnı ateş nöbeti içindeymiş gibi

yanıyordu. Karmakarışık olan kafasını zorla toparlayıp düşünmeye koyuldu: "Hazine buldum! Karun gibi zengin oldum! Acaba içinde ne kadar para var? Yüz bin altın mı? Yoksa bir milyon mu? Belki daha da fazladır. Hani bir de bu hazinenin saklı olduğunu gösteren kâğıt elime geçerse koca servet benim oldu gitti."

Fakat yüzü birden ümitsizlikle kırıştı ve adeta acıdan inler gibi söylendi:

"Benim gibi bir budalaya da seyrek rastlanır! Mektup bundan on yedi yıl önce yazılmış. O definenin şimdi yerinde yeller esiyordur."

Ama büsbütün ümidini kesmek de işine gelmiyor, buna bir çare bulabilmek için durmadan kafasını çalıştırıyordu:

"Dur yahu! Bu mektubu yazan Vaubrun kontu aşkının derdine düştükten sonra şüphesiz o şövalyeyi unutuvermiştir. Nişanlıların, Pardaillan'ı da defineyi de arayamadan ölmüş olmaları pekâlâ mümkün. Muhakkak öyledir. O halde aramaya devam etmem lazım!"

Önündeki kâğıtları teker teker gözden geçirdi. Fakat hazinenin gizlendiği yeri gösteren bir kâğıda rastlayamadı. Yalnız, yabancı dilde yazılmış bazı kâğıtlar vardı ki bunların neden bahsettiklerini anlayamadı. Belki hazinenin yerinin tarifi bunlarda yazılı bulunuyordu. Colline Colle şimdilik bunları bir kenara ayırmayı doğru buldu.

Düşünüyordu: "Hazinenin nerede olduğunu tarifeden kâğıt yok ama mektupta yazılanlar meydanda. Bu işte üç ihtimal görüyorum. Birincisi: Bu kâğıtlar ya kaybolmuştur ya da verileceği yere verilmiştir. Bu takdirde benim onları aramamın manası yoktur, hiçbir şey elde edemem. İkincisi: Kâğıtlar başka bir yere saklanmış olabilir. Bunun böyle olup olmadığını anlayabilmem için her tarafı iyice araştırmam lazım. Üçüncü ihtimal ise hazinenin nerede bulunduğunun şu bir türlü okuyup çözemediğin yabancı dilde yazılı kâğıtlarda tarif edilmiş olmasıdır. Eğer böyleyse birini bulup bu kâğıtları tercüme ettirmem lazım. Fakat bu da çok tehlikeli bir iş. Hazinenin yerini öğrenen kimse bakalım bana doğrusunu söyler mi? Bu Tanrı'nın belası kâğıtları okuyup da anlar anlamaz bana bir martaval uydurur, sonra da gidip hazineyi kendisi aşırır. Yok! Yok! Böyle bir budalalık da yapılmaz doğrusu."

Bir zaman böyle derin derin düşündükten sonra birdenbire kararını verdi:

"En iyisi Peder Goular'a başvurmak. Ona güvenim var. Hem bana işin aslını söyler hem de eğer günah işledimse günahımı çıkarıverir."

Bir yandan kâğıtların bir kısmını kutuya yerleştirirken öte yandan da Peder Goulard'a göstereceklerini ayırmaya koyuldu.

Fakat Colline Colle bu işe başlayalı henüz birkaç dakika olmamıştı ki birdenbire omuzunun üstünden bir elin uzandığını ve kâğıtları avuçlayıverdiğini gördü. Kadının aman demesine vakit kalmadan kulağının dibinde bir idam hükmünü bildirircesine sert ve korkunç bir ses şöyle dedi:

"Ah, rezil kadın! Ah, lanetli cadı! Senin himayene sığınmış olan kızcağızı satman yetmiyormuş gibi üstelik bir de kendisini soymaya kalkıyorsun, öyle mi?"

Colline Colle'un gözleri dehşetten yuvalarından uğrayacakmışçasına açılırken ağzından da boğuk bir hırıltı halinde şu sözler çıktı:

"Ulu Tanrım! Bu az önceki delikanlı değil mi? Sahiden oysa mahvoldum!"

Yalan değildi. Yiğit Jehan gelmişti. Andilly dükünün konağından evine dönerken gözleri Bertille'in penceresine ilişmişti. Hayda! Genç kız burada bulunmadığı halde nasıl oluyordu da penceresinin kepenkleri ardına kadar açıktı? Bu işin içinde bir iş vardı. Delikanlı hiç vakit kaybetmeden az önce girdiği yerden tekrar içeriye sızmış ve kadını dalgınlığından yararlanarak onu suçüstü yakalamıştı.

Jehan'ın müthiş yumruğu havaya kalkınca kadının başı korkudan omuzlarına gömülüverdi.

Fakat korkunç yumruk inmedi. Delikanlı, büyük bir irade sarf ederek kendini tuttu. Bununla birlikte öfkeyle bağırmaktan kendini alamadı:

"Ayağa kalk köpek soyu! Kadın olduğunu tam vaktinde hatırladığım için Tanrı'na şükret."

Kadın bu emri tekrarlatır mı, hemen ayağa fırladı. Jehan'ın tavrından kendisini öldürmeyeceğini sezmişti. İyice aklı başına gelmiş, kendini toparlamıştı. Bekliyordu.

Delikanlı bu arada boş durmadı. Bütün kâğıtları toplayıp rastgele kutuya yerleştirdi. Sonra pencereye yaklaşarak panjurları kapa-

dı. Masanın üstünde duran anahtar tomarını da alıp kuruya attıktan sonra korkunç bir eda ile:

"Dışarı çık da beni bekle," dedi.

Kadın dışarıya çıkınca delikanlı kutuyu eline alıp nereye saklayabileceğini kestirmek istercesine çevresini araştırdı. Sonra uygun bir yer bulamamış olacak ki başını salladı ve:

"En iyisi yanıma alayım," diye mırıldandı.

"Böylesi daha emin olur."

Dışarıda kendisini bekleyen Colline Colle'un yanına çıkınca etrafı şöyle bir kolaçan etti. Bertille'in oda kapısının üstünde anahtarı duruyordu. Delikanlı açık duran bu kapıyı kapadıktan sonra anahtarı dikkatle çevirdi. Kilidin iyice kapandığına kanaat getirdi. Anahtarı cebine yerleştirdi ve:

"Öteki anahtarı da ver," dedi.

Kadın anlamazlıktan gelmek istedi:

"Hangi anahtarı?"

"Bu kapının ikinci bir anahtarı da sende olacak. Ver onu, yoksa..."

"Tanrı cezamı versin ki yok! İki gözüm önüme aksın ki yok!"

Jehan müthiş elini kadının gırtlağına dayar dayamaz:

"Al, belanı da verecek, iki gözün önüne de akacak!" dedi. "Hele şu anahtarı sökül, yoksa seni boğarım!"

Colline Colle işin şakaya gelir yanı olmadığını, tasarladığı kurnazlığı söktüremeyeceğini anlamıştı. Ümitsizliğin boğuklaştırdığı bir sesle:

"Gelin," dedi.

Jehan elini kadının gırtlağından çekince, cadı derin bir soluk aldı. Bir yandan da kendini acındırmak için haç çıkarıp dualar ediyordu:

"Ulu Tanrım! Bu adam şeytan mıdır nedir? Aman, beni onun elinden kurtar!"

Delikanlıyla birlikte odasına yöneldi. Anahtarı uzattı. İçinden de, "Aman, şu adam bir an önce defolup gitse!" diye söylendi.

Delikanlı anahtarı alıp cebine indirdikten sonra Colline Colle'u

korkudan donduran bir tavırla:

"Gözünü aç!" dedi. "Bundan sonra da bu masum genç kızın odasına girmeye kalkışırsan ben nasıl olsa haber alırım. Ama yemin ederim ki bir daha bakmaya hakkın olmayan şeylere göz atmaya kalkışırsan gözlerini oyacağım!"

Colline Colle bu tehdit gerçekten yerine getiriliyormuş gibi, bir şey görmemek için gözlerini kapadı. Bu arada kendisine hemen hemen aynı sözleri söylemiş olan maskeli adamın üç yardakçısı aklına geldi.

Delikanlı daha müthiş bir eda ile sözüne devam etti:

"Yalnız o kadarla da kalmayacağım. Gördüğün şeyleri kimseye anlatmayasın diye dilini de koparacağım. Anladın mı?"

Cadı karı korkudan, tepeden tırnağa titriyordu. Ağız açmaya bile gücü kalmamıştı. Ancak başıyla anladığını belirtir bir işaret yapabildi.

Jehan:

"Haydi şimdi bana sokak kapısını aç," dedi.

Bu, Colline Colle'un dört gözle beklediği emirdi, gencin gitmeye karar verdiğini duyar duymaz bütün gücünü topladı ve kapıya doğru saldırıp kanadı ardına kadar açıverdi.

Jehan eşiği aşmadan önce bir daha söylendi:

"Ben bir iki gün sonra gelir, yukarıya daha sağlam bir kilit takarım. Fakat sen o zamana kadar dediklerimi aklından çıkarma!"

Sonra çıktı gitti.

O gider gitmez Colline Colle kapıya arkadan öyle bir yüklendi ve anahtarı kilidin içinde adeta kıracakmışçasına birkaç kere öyle bir çevirdi ki anlatılamaz. Bu işi yaptıktan sonra delikanlının arkasından sövüp saymaya, ilenmeye başladı:

"Tanrı belanı versin! Kafan kırılsın! Canın cehenneme! Darağacında can verdiğini, dilinin pabuç kadar sarktığını göreyim!"

Colline Colle içini adamakıllı boşaltmıştı ama deminden beri çektiği heyecan bütün gücünü tüketmişti. Odasına kadar binbir güçlükle çıktı ve bitkin bir halde yatağına yığıldı. Aradan epey bir zaman geçti. Sonra yine kendini toparladı. Bu işte de hilekârlığı ve

kurnazlığı baskın çıkmıştı. Kâğıtları kaptırmıştı ama etekliğinin cebindeki kutu kalmıştı ya. Sessiz ve sinsi bir gülüşle cebini karıştırdı. Yalnız kutuyu aşırmakla kalmamıştı, Jehan'a çaktırmadan masanın üstünde duran yabancı dilde yazılı kâğıtlardan birini de cebine indirmişti. Hem gülüyor, hem de mırıldanıyordu:

"O güçlü kuvvetliyse ben de açıkgözüm. O, pencereyi kapatırken ben de şu kâğıdı cebime atıverdim işte! Kim bilir, belki de hazinenin nerede saklı olduğu bu kâğıtta yazılıdır."

Bir zaman kâğıda baktıktan sonra söylendi:

"Bu yabancı bir dilde yazılmış ama hangi dilde? Belki de Latincedir."

Artık kâğıtlara bakıp da uzun uzun düşünmekten fayda gelmeyeceğini fark etti. Hemen kendini toparlayıp kâğıdı katladı ve altınları saklamış olduğu sandığın dibine koydu. Cebine atmış olduğu kutuyu da konsolun çekmecelerinden birine yerleştiriverdi. Çekmeceyi kapattı. Fakat anahtarı olmadığı için kilitleyemedi.

Hemen giyindi. Civardaki marangozlardan birini adeta zorla ve sürükleye sürükleye eve getirdi. Evin herkes tarafından kolayca ziyaret edilmesinden öyle ürkmüştü ki ne kadar girdisi çıktısı varsa hepsini sımsıkı kapattırdı. Kilitleri, sürgüleri tamir ettirdi. İş bittiği zaman pek önemli bir şey başarmış olmanın verdiği sevinçle ömründe ilk defa olarak pazarlığa lüzum görmeden adam ne istediyse verdi.

Yiğit Jehan dışarıya çıkınca kendi evine şöyle bir bakmış, kadından aldığı kutuyu saklamak için yukarı çıkmanın daha isabetli olup olmayacağını düşünmüştü. Ama sokak adamakıllı kalabalıklaşmış, vakit epey ilerlemişti. Kendi evinde bağlı bir halde bıraktığı Concini'yi daha fazla ihmal edemezdi. Önce gidip onunla meşgul olması daha doğruydu.

Andilly dükünün evinden çıkarken Bertille'e giydirmiş olduğu pelerinini almıştı. Elindeki kutuyu pelerine sardı, koltuğuna sıkıştırıp yola koyuldu.

Hem yürüyor hem de düşünüyordu. Concini'yi sımsıkı bağlayıp bıraktığı Rats Sokağı'ndaki evden çıktığı zaman tekrar geri dönüp herifle adamakıllı bir düelloya tutuşmak ve bu namus hırsızını temizlemek niyetindeydi. Bu alçağın Bertille için daimi bir tehlike teşkil ettiğinden şüphesi yoktu. Böyle birine merhamet edilir miydi?

Fakat aradan geçen zaman içinde genç kızla konuşmuştu. Bu arada ilk önce hayatının en büyük üzüntüsünü, sonra en büyük heyecanını ve en büyük mutluluğunu tatmıştı. Bunun sonucu olarak fikirleri ve dünya görüşü epey değişmişti. Şimdi şaşırmış gibiydi ve Concini'ye ne yapması lazım geleceğini de bilemiyordu.

Rats Sokağı'ndaki küçük evin önüne geldiği vakit hâlâ kararını vermiş değildi. Bu kararsızlıkla sinirleri bozulan delikanlı kendi kendine kızmaya başlamıştı. Nihayet sert bir itişle kapıyı açtı. Merdivenleri çıktı. Odaya girdi.

Concini, bıraktığı yerde, yatağın üstünde değildi. Dönüp yuvarlanmış, yataktan aşağıya düşmüştü ve karyoladan epeyce uzakta, yerde yatıyordu. Yanı başında Bertille'in elinden çekip almış olduğu kama duruyordu. Herifin bu kamayı görerek karyoladan kayıp oraya kadar yuvarlandığı ve fakat sımsıkı bağlı olması yüzünden kamayı bir türlü ele geçiremediği belliydi.

Jehan bir şey söylemeden kamayı yerden kaldırdı. Kabzasını avucunda öfkeyle sıkarak dalgın dalgın ve belki de hiç farkına varmadan kraliçenin gözdesine baktı.

Concini, delikanlının kamayı yerden aldığını ve hırsla karşısına dikilip beklediğini görünce son anının geldiğine hükmetti. Ama korkak değildi. Mağrur bir eda ile başını kaldırdı ve Jehan'ın gözlerinin içine bakarak bağırdı:

"Vursana! Senin ne kanlı katil olduğunu zaten söylememiş miydim?"

Jehan cevap vermedi. Dalgındı. Düşmanının yerde boylu boyunca yattığını ve tamamen elinde olduğunu görünce içinde müthiş bir mücadele baş göstermişti. Vicdanında iki kişi çarpışıyordu: Eski Jehan ve yeni Jehan. Eski Jehan, yani bundan iki saat önce Bertille'le henüz konuşmamış olan Jehan düşmanına merhamet etmemek, ona vurmak istiyordu. Yeni Jehan ise hayatına ışık saçan güzele layık olabilmesi için büyüklük gösterip düşmanını bağışlamaktan yanaydı.

Bu iç kavgası şiddetli oldu fakat pek kısa sürdü. Jehan, kaması elinde, Concini'nin üstüne eğildi. İtalyan nefretle bağırdı:

"Haydi! Vursana! Korkuyor musun yoksa? Neden korkuyorsun? Bak, kıpırdanacak halim var mı?"

Delikanlının havada tuttuğu hançer hızla indi. Ama Concini'yi vurmak için değil, onu bağlarından kurtarmak için. Ölümün karşısında kılını bile kıpırdatmamış olan Concini sapsarı kesilmişti. Kendisini hançerlemekten vazgeçen bu adamın kim bilir ne korkunç işkenceler hazırladığını dehşet içinde düşünmeye koyuldu.

Oysa Jehan dalgın bir tavırla şöyle söylendi:

"Haydi git! Ona olan sevgimin hatırı için sana canını bağışlıyorum Concini!"

Concini bu sözleri tekrarlatmadı. Bir sıçrayışta ayağa fırladı. Duyduğu sözler onca öyle akıl almaz şeylerdi ki bir an rüya gördüğünü sandı. Ömründe bu kadar şaşkınlık geçirdiğini hatırlamıyordu. Ama yine de pek çabuk toparlandı ve bağırdı:

"Canımı bana bağışlıyorsun ha? Ah! Korktuğunu neden itiraf etmiyorsun? Ben sana canını bağışlayacak değilim. Seninle yine karşılaşacağız. O zaman yandın demektir."

Jehan adamın neler söylediğine bu sefer dikkat etmişti. Umursamaz bir eda ile omuz silkti ve sert bir sesle:

"Bir daha karşıma çıkmamanı tavsiye ederim Concini. Eğer canına değer veriyorsan sözümü unutma."

Başka hiçbir şey söylemeye gerek görmedi. Fakat sesinde öyle müthiş bir kesinlik vardı ki dediğini yapacağından şüphe edilemezdi. Nitekim Concini de bütün soğukkanlılığına rağmen titremekten kendini alamadı.

Jehan kapıya doğru yürüdü. Dışarıya çıkmadan önce bir kere daha döndü:

"Aşağıda adamlarımın bağladığı uşakların var. Canın isterse onları çöz," dedi.

Bu sözü söylerken dosdoğru İtalyan'a bakıyordu. Adamın yüzünde uşaklarına acıdığını belirten bir ifade görünce çok şaştı. Hele Concini'nin:

"Vah zavallılar! Hemen gidip onları kurtarayım!" diye mırıldandığını duyunca ağzı bir karış açık kaldı.

Jehan İtalyan'la fazla ilgilenmedi. Odadan çıkarken düşünüyordu: "Bu adam birilerine acısın ha? Şaşılacak şey doğrusu! Herhalde şurada sımsıkı bağlı bir halde geçirdiği birkaç saat kendisini başkala-

rının felaketine karşı daha duygulu yapmış."

Concini sanki delikanlının bu düşüncesinin doğruluğunu ispat etmek istiyormuş gibi hemen Jehan'ın arkasından merdivenlere yöneldi. Jehan basamakları inerken Concini merdiven başına gelmiş, delikanlının çıkmasını bekler gibi durmuştu. Sonra da hızla elini duvara dayamıştı.

Aynı anda duvarda gizli bir kapı belirdi. Concini bu kapıdan rüzgâr hızıyla geçti, küçük bir odaya daldı ve kapıyı tekrar kapamak için vakit kaybetmeye lüzum görmeden içinde bulunduğu küçük odanın duvarındaki bir halkayı bütün kuvvetiyle kendine doğru çekiverdi.

Bütün bunları en ufak bir gürültü bile çıkarmadan yapmıştı.

Gizli kapıdan başını çıkarıp dinledi. Bu sırada gözlerinde vahşi bir parıltı vardı.

Aynı anda boğuk bir haykırış ve arkasından düşen bir şeyin meydana getirdiği gürültü duyuldu. Hâlâ avucunda tuttuğu halkayı hızla duvara doğru itip eski yerine soktu ve hıncını almış olmanın çılgın sevinciyle bağırdı:

"Tamam! Artık işi bitiktir."

Bir süre etrafa kulak vereli. Hiçbir ses duyulmuyordu.

Küçük odadan çıkarak gizli kapıyı kapattı. Sonra merdivenlerden inmeye koyuldu. Merdivenin en alt basamağına varınca sanki sağlam mı yoksa çürük mü olduğunu anlamak istiyormuş gibi ayağıyla yokladı. Bastığı yer sapasağlamdı. Bundan emin olunca merdivenin alt başında, sağda bulunan bir küçük odaya girdi. Odada duvara gömülü büyük bir kasaya yaklaştı. Duvarda bulunan bir düğmeye basınca bu koca kasa yana doğru kaydı ve ortaya demir kafesli, büyük bir pencere çıktı. Concini bu pencereden bakmaya lüzum görmedi. Çünkü öte yanda zifiri karanlık olduğunu ve hiçbir şey göremeyeceğini önceden biliyordu. Yalnız kulak verip dinlemeden de edemezdi. O zaman içeriden Jehan'ın sanki Concini daha iyi anlasın diye İtalyanca ağız dolusu küfürler ve tehditler yağdırdığını duydu.

Hiçbir şey söylemeden doğruldu. Düğmeye basarak kasayı tekrar eski yerine getirdi. O zaman hiçbir ses işitilmez oldu. Concini

de şimdi sanki sesini içerideki kurbanına duyurmak istiyormuş gibi avazı çıktığı kadar bağırdı:

"Orada geber bakalım!"

Sonra da vicdanı rahat bir adam haliyle uşaklarını aramaya başladı. Adamlarının hepsi mutfağa kilitlenmişti. Birinin iplerini çözdükten sonra ona ötekilerini de çözdürdü ve nihayet geceyi sarayda, kraliçenin dairesinde geçirmiş olan karısı Léonora'dan önce eve varmak için hızlı adımlarla Saint-Honoré Sokağı'na doğru yürümeye koyuldu.

YİRMİNCİ BÖLÜM

Saêtta, Concini ile adamlarının, içinde Bertille'i kaçırdıkları arabayı Rats Sokağı'ndaki eve kadar izlemişti. Kafilenin sonra eve girdiğini görünce binaya yaklaştı. Sokağı bir kolaçan ederek söylendi:

"Rıhtımın köşesinde bundan başka ev yok. Mükemmel! İnsan onu gözü kapalı bile bulacak."

Hızlı adımlarla oradan uzaklaşırken için için gülüyor ve memnuniyetle düşünüyordu:

"Bu zavallı Concini'nin gerçekten hiç şansı yok. O kadar gizlemeye uğraştığı yeni aşk yuvasını da meydana çıkardık. Herhalde Sinyora Léonora bu başarımdan memnun kalacak. Aslına bakarsak hiç de memnun kalmayacaktır ya... Ama benim neyime gerek. Ben alacağım paraya bakarım."

Dosdoğru evine gitti ve soyunmadan kendini yatağa attı. Bir yandan dinlenirken bir yandan da düşünmeye koyuldu:

"Gözüme uyku girmeyecek, bu kesin. Sabaha kadar acaba ne yapsam da vakit geçse? Fausta'nın oğlunun yakalanıp yakalanmadığını öğrenmek için sabahı iple çekiyorum. Ama muhakkak yakalanmıştır. Yakalanmamasına imkân var mı? Muhafız komutanı sözlerimi duyunca yanına bir sürü adam alıp oraya gelmedi mi? Sonra, kızın kapısının önünde bir sürü kan lekesi yok muydu? Orada adamakıllı bir çarpışma olduğu belli. Hiç şüphesiz şimdi Fausta'nın oğlu Châtelet zindanındaki küçük hücrelerden birinde zincire vurulmuş bir halde inliyordur. Hah! Hah! Hah! Fausta'nın oğlu hapı yuttu. Bacaklarını, kollarını koparacaklar, vücudunu dağlayacaklar!"

Saêtta sınırsız bir sevincin belirtisi olan çılgınca kahkahalar attı. Sonra birdenbire yüreğine bir şüphe girmişçesine endişeyle söylendi:

"Ama yine de içimde bir kuşku var. Emin olmak için yarını

beklemek lazım. Bu delikanlı hakkında kesin konuşmaya gelmiyor. Haylaz kolay biri değil hani. Ne de olsa benim öğrencim. Onun gibi yetişmiş bir delikanlı daha gösterenin alnını karışlarım ha. İster misin Pardaillan'ın oğlu bu sefer de yakayı sıyırmış olsun?"

Jehan'ı düşünürken hiç farkında olmadan Pardaillan adını söylemiş olduğunu fark edince dehşet ve heyecanla titredi:

"Ne dedim, ne dedim? Pardaillan'ın oğlu mu dedim? Pardaillan ha? Tanrım! Fausta'ya olan kinim Pardaillan'ın onun babası olduğunu bana unutturmuştu. Oysa ben Pardaillan'dan hiçbir kötülük görmedim. Tam tersine, Fausta'yı tekrar görebilme imkânını onun sayesinde elde ettim. Öte yandan Pardaillan Fausta'yı daima ezmek ve küçük düşürmek suretiyle de adeta benimle iş birliği etmiştir dense yeridir. Öyle ama nihayet bunu da benim hatırım için yapmadı ya. Elbette yapmadı. Şimdi benim de onun yüzünden tasalanmamın anlamı yok ki. Cehennemin dibine kadar yolu var. Onun hatırı için de öcümü almaktan vazgeçecek değilim ya. Zaten artık iş işten geçti. Hem Pardaillan belki oğlunun ölümüne aldırmaz bile. Onunla meşgul olduğu mu var sanki? Hem Jehan'ın kendi evladı olduğunu nereden öğrenecek? Bunlar boş kuruntular be Saêtta. Kafanı bunlarla yoracağına biraz da zıbar."

Ne çare ki kendi kendine verdiği bu öğüde hiç kulak asmadı ve yatağında bir sağa bir sola dönüp düşünmeye devam etti. Fena halde kızmaya başlamıştı. Birdenbire yerinden fırlayıp uzun kılıcını kuşandı. Sokağa çıkınca kendi kendine söylendi:

"Sabırsızlıktan gebereceğim! Hele şu gece serinliğinde biraz yürüyeyim de kendime geleyim."

Nereye gittiğinin farkında bile olmadan Arbre-Sec Sokağı'na geldi ve Bertille'in evinin önünde durdu. Kapının önündeki merdivenleri daha önce de iyice gözden geçirmişti. Buna rağmen olayın dilsiz şahitleri olan basamaklardaki kan lekelerini yeni baştan incelemeye koyuldu.

Hiç şüphesi yoktu. Tamamen düşündüğü gibiydi. Burada kanın gövdeyi götürmüş olduğu kesindi.

Öyleyse? Öyleyse Jehan da enselenmiş ve zindana tıkılmıştı.

Bir kere daha bu sonuca varınca içi rahatladı. Keyfi yerine geldi. Issız sokaklarda gelişigüzel, saatlerce dolaştı.

Sabah olduğu zaman yorgunluktan bitmişti. Bu halde hiçbir iş göremeyeceğini aklı kestiği için o gün ziyaret edeceği Léonora'nın yanına gitmeden önce eve dönüp bir iki saat dinlenmeye karar verdi.

Fakat tam Trahoir Sokağı'na ulaşmıştı ki birdenbire beyninden vurulmuşçasına olduğu yerde kalakaldı.

Four Sokağı'nın köşesinden Jehan'ın çıktığını görmüştü! O kadar şaşırmıştı ki kendini yıkık bir duvarın arkasına zor atabildi. Delikanlı onu görmeden geçmişti.

Zaten kafası o derece meşguldü ki çevresinde olup bitenleri fark etmesine imkân yoktu. Saêtta sinirinden titreyerek kin dolu bakışlarla onun uzaklaşmasını seyrettikten sonra dişlerini gıcırdatarak mırıldandı:

"Yine yakalanmamış. Demek bu kadar ustalıkla hazırladığım tuzaktan da kurtulmuş. Rahat rahat evine dönüyor. Lanet olsun! Her şeye yeni baştan başlayacağız!"

Jehan'ı serbest görünce kapıldığı ümitsizlikten büsbütün kolu kanadı kırılmıştı. Hırsından kendi kendini yiyordu. Dalgın dalgın evine döndü. Kendisini yatağına atarak yüzükoyun uzandı. Başını iki eline dayadı. Yeni intikam planını tasarlamaya koyuldu.

Saêtta tekrar sokağa çıktığı ve Saint-Honoré Sokağı'na yöneldiği vakit saat sekize yaklaşıyordu. Léonora'nın evine girer girmez kendisini Léonora'nın yanına çıkardılar. Saêtta sinsi ve alaycı bir tavır takınmıştı:

"Sinyora Léonora. Eğer saksağanı tam yuvadayken avlamak istiyorsanız Rats Sokağı'na gidin ve sokağın köşesiyle rıhtım arasındaki eve dalın."

Léonora'nın Saêtta'ya büyük bir güveni olduğu görülüyordu. Toplum içindeki yerleri arasında dağlar kadar fark olan bu adamla bu kadını birleştiren ne gibi bir suç ortaklığı vardı kim bilir? Nitekim Léonora bu haberden duyduğu üzüntüyü Saêtta'dan saklamaya lüzum görmedi. Kocasının bu yeni sadakatsizliğini ve vefasızlığını öğrenince yüzünde derin bir acı ve ümitsizlik ifadesi belirdi. Fakat bu haber onun için bir sürpriz olmamalıydı. Meseleyi bilmiyorsa bile tahmin etmişti.

Saêtta'nın sözlerine hıçkırığı andıran bir sesle cevap verdi:

"Demek doğruymuş. Yanılmıyormuşum. Concini'nin yeni bir sevgilisi var, öyle mi?"

Saêtta önemsemez bir tavırla omuzlarını silkerek:

"Ee, başa gelen çekilir sinyora," dedi. "Kelebeğin çiçekten çiçeğe konmasına engel olunabilir mi? Bizim Sinyor Concini de pek uçan bir kelebek hani. Bunu siz de bilirsiniz ya."

Léonora kederli bir tavırla söylendi:

"Evet. Benden başka bütün kadınları seviyor!"

"Öyle ama hepsinden de çabucak bıkıp yine size dönüyor. Neticede en kârlı yine sizsiniz."

Léonora bu sözü duymamış gibiydi. Düşünceli bir tavırla içini çekti, sonra birdenbire başını dikerek sakin sakin:

"Şu işi bana bir iyice anlat bakalım," dedi. "Önce ismini söyle. Kimmiş kocamın yeni sevgilisi?"

Saêtta birden esrarlı bir tavır takındı:

"Sinyora, sözlerimi pek iyi anlamamış olduğunuzu söylememe izin verin. Kendisinden bahsetmekte olduğum genç hanım Senyör Concini'nin sevgilisi falan değil. Eğer sevgilisi olsaydı zannımca kendisini Senyör Concini'nin yapmış olduğu gibi zorla kaçırmak gerekmezdi."

Léonora hiç şaşmamış görünerek aynı sakinlikle sordu:

"Yaa! Demek bu kadar namus ve fazilet sahibi bir hanım ha?"

Saêtta yılışık ve arsız bir eda ile cevap verdi:

"Bana sorarsanız, ben kadın milletinin faziletine pek kulak asmam. Bu seferki matmazelin faziletinden çok yüreğini başkasına kaptırmış olması Senyör Concini'yi böyle davranmaya zorladı sanırım."

"Yok canım. Anlat da görelim."

Saêtta kadını daha fazla sabırsızlandırmadan söze koyularak Bertille'in nasıl kaçırıldığını, sonra da genç kızın arabada Concini'ye neler söylemiş olduğunu bütün ayrıntılarıyla anlattı.

Léonora hissettiklerini hiç sezdirmemeyi başararak bu hikâyeyi büyük bir dikkatle dinledikten sonra dedi ki:

"Bu genç kızın böyle direnmiş olması senin doğru düşündüğünü ispat ediyor, bu kız senin dediğin gibi başkasını seviyor olmalı. Hatta bu kişi de senin oğlun olmalı..."

Bir an gözlerini kapayıp derin derin düşündü ve sonra birdenbire kararını vermişçesine, gayet sakin bir tavırla söylendi:

"Bu gece kralın ve oğlunun başına neler geldiğini biliyor musun?" dedi.

Saêtta'nın gözlerinde bir parıltı yanıp söndü. Nihayet onun açmak istediği konuya gelinmişti. Kadının alışık olduğu lakayt tavrıyla:

"Hiçbir şey bilmiyorum," dedi. "Ve sizin bana bu meseleyle ilgili bir şeyler söylemenizi sabırsızlıkla bekliyorum."

Léonora gittikçe korkunçlaşan sakinliğiyle:

"Kral gece yarısına doğru Louvre Sarayı'na döndü," dedi. "Sapasağlamdı."

Bu son kelime üzerine özellikle basmış ve hemen devam etmişti:

"Hatta bana kendisinin pek de neşeli olduğunu söylediler."

Saêtta dişlerini gıcırdattı:

"Bundan hiçbir şey anlamadım!"

Léonora duygularını yüzünden hiç belli etmeden devam etti:

"Fakat bu hiçbir fevkalâdelik olmadı demek değil. Akşam saat on sıralarında saraya koşa koşa gelen Mösyö La Varenne'i çağırması üzerine Mösyö Praslin'le bir miktar muhafız çıkıp bir yere gittiler. Arbre-Sec Sokağı'nda kan gövdeyi götürdü diyorlar. Hatta muhafız komutanı da elli kişilik bir kuvvetle oraya gitmiş."

Léonora bir an sustu. Gözlerini Saêtta'nın gözlerine dikerek tekrar söze koyuldu:

"Benim planların neden bozuldu biliyor musun? Kral kararlaştırdığı saatten iki saat önce oraya gitti de ondan. Ama Mösyö Neuvy'nin orada ne işi vardı acaba? Saêtta, gözlerime bak! Muhafız komutanını oraya kimin çağırmış olduğunu söyle bana!"

Saêtta omuz silkti ve hiç heyecanlanmadan, gayet sakin bir tavırla:

"Tanrı aşkına, bana gözlerinizle yiyecekmişçesine bakmayın

sinyora! Dünyada kendisine ihanet etmeyeceğim bir tek insan varsa o da sizsiniz. Bunu pekâlâ bilirsiniz sinyora. Mösyö Neuvy'ye ben haber yolladım."

Léonora hayretle bağırdı:

"Peki ama neden?"

Saêtta aynı tavırla cevap verdi:

"Neden mi? Çünkü nasıl sizin planlarınız varsa benim de kendime göre planlarım var. Fakat şunu da hemen söyleyeyim ki benim planlarım sizinkileri hiçbir suretle bozacak şeyler değil. Yoksa size haber vermez miydim?"

Léonora sert bakışlarıyla epey bir zaman adamın gözlerinin içine baktı. Saêtta içinden geçenlerin okunması demek olan bu korkulu imtihanı gözünü bile kırpmadan atlattı. Concini'nin entrikacı karısı hiç şüphesiz sonuçtan memnun kalmış olacak ki yüzündeki sert ve soğuk ifade yavaş yavaş kayboldu ve sakin bir tavırla söylendi:

"Doğru söylüyorsun. Oysa ben senden şüphelenmiştim. Adeta bir an için senin bana sadakatsizlik etmene imkân olmadığını unuttum. Hem artık bu meseleden söz etmeyelim."

Bir an sustuktan sonra titreyen bir sesle ilave etti:

"Ama bütün planlarım senin yüzünden altüst oldu.

Saêtta birden ciddileşti:

"Yanılıyorsunuz sinyora. Planlarınız zannettiğiniz gibi altüst olmadı. Yalnız biraz ertelendi, o kadar. Sonra emin olun ki benim bunda hiçbir suçum yok. Ben çocuk muyum? Mösyö Neuvy'nin planlarınıza engel olmaması için olay yerine geç ulaşmasını sağlamadım mı sanıyorsunuz? Buna imkân var mı sinyora? Hayır hayır, iş sizin bildiğiniz gibi değil. Bize o engel olmadı. İnanın ki sizin de benim de sorumlusu olmadığımız bir olay meydana geldi. Ama ben bu işin peşini bırakmadım, meseleyi nasıl olsa bugün öğrenirim."

Léonora düşünceli bir tavır takınmıştı. Saêtta'nın doğru söylediğinden şüphe etmesine imkân yoktu. Belliydi ki o kendi planlarını bozmayı aklına bile getirmemiş, sadece kendi intikamını almak için muhafız komutanını oraya getirmişti. Yiğit Jehan denilen gençten öç almaya uğraşıyordu. İyi ama neden? Niçin bu delikanlıya karşı böyle müthiş bir kin besliyordu? Bu delikanlı ona bir fenalık yapmış

olabilir miydi? Şüphesiz hayır. O halde? Demek ki Saêtta'nın beslediği intikam duygusunun kaynağı başka yerdeydi. Onu mahvederek başka birinden öç alma emelindeydi. Bu başka biri kim olabilirdi?

"Bu benim düşüncemdi Léonora!" diye ekledi Saêtta oldukça soğuk bir sesle. "Yirmi yıldan fazladır hedeflediğim şeye tek başıma başaramam. Bu, altından kalkabileceğim bir şey değil!"

Léonora birdenbire sordu:

"Sen bana bir zamanlar Yiğit Jehan'ın kimin nesi olduğunu anlatacağını söylemiştin. Bu çocuğun anası babası kimlermiş, söyler misin?"

"Delikanlı, Prenses Fausta'nın oğludur!"

Léonora sonsuz bir hayret içinde Saêtta'nın yüzüne bakarak kendini tutamayıp haykırdı:

"Kimin dedin? Papa V. Sixtus'un en büyük düşmanı olan kadın Papa Fausta'nın oğlu mu?"

Léonora bu adı söylerken saygılı ve şaşkın bir tavır takınmıştı. Bu durumdan hoşlanmayan Saêtta fena halde canı sıkılarak:

"Başka kim olacak sinyora?" dedi. "Başka Fausta var mı?"

Léonora hülyalı ve hayran bir tavırla mırıldandı:

"Bu delikanlının o sınırsız gururunun nereden geldiğini şimdi anlıyorum. Ne yapsın? Asalet kanında var."

Ve Fausta adının içinde uyandırdığı derin bir heyecanla sordu:

"Peki ya babası? O kimmiş? Herhalde kral soyundan bir prenstir. Belki de bir kraldır."

Saêtta alay eder gibi söylendi:

"Babası yoksul, alçakgönüllü bir asilzadedir. Ama buna rağmen Fausta onunla her karşılaşmasında bir kayaya çarpar gibi parça parça olmuştur."

Kadın daha derin bir şaşkınlık ve hayranlık içinde sevinerek el çırptı ve bağırdı:

"Pardaillan mı?"

Saêtta gülerek:

"Ta kendisi!" dedi.

Léonora bir zaman dalgın dalgın düşündü. Yüzünde tatlı bir ifade belirmişti. Düşüncelerini saklamaya lüzum görmüyor, belki de uğraşmasına rağmen bunu gizleyemiyordu.

Saêtta ona baktıkça tasalanıyordu. İçini merak sarmaya başlamıştı. İçinden:

"Nedir yani?" diye kendi kendine söyleniyordu. "Yoksa anasına babasına hayran olduğu için delikanlıyla iş birliği mi edecek?"

Sonra birden yine kendini toparladı. Her zamanki alaycı tavrını takınarak dudaklarında şeytanca bir gülümsemeyle düşündü:

"Öyle ama ben bu çeşit dalavereleri yutacak adam değilim. Hele şunun hayallerini yıkıvereyim de görür o!"

O böyle düşünürken Léonora da başını kaldırdı ve ateşli bakışlarını Saêtta'ya diktikten sonra:

"Anlat bakalım, Prenses Fausta sana ne yaptı?" diye sordu. "Hiç şüphesiz aranızda öğrenilmeye değer bir konuşma geçmiş olmalı. Doğrusu çok merak ediyorum."

Kadının sorduğu aslında pek normal bir şey olmakla beraber Saêtta bunun söyleniş tarzında bir alay sezer gibi oldu. Fakat adam hiç bozuntuya vermedi ve ağır ağır başını salladıktan sonra gayet sakin bir tavırla:

"Yok, yok," dedi. "Hiç de öyle merak edilecek bir şey değil. Tam tersine son derece basit ve olağan bir mesele."

Léonora yavaşça söylendi:

"Canım varsın basit olsun. Aranızda ne geçtiğini öğrenmek istiyorum. Bu bana lazım."

"Anlıyorum sinyora, anlıyorum. Size hepsini anlatacağım. Yalnız bu basit ve pek tabii hikâyeden söz etmenin benim için pek acı bir şey olduğunu bilmenizi de isterim. Ama böyle olduğu halde siz bunu yine de kayıtsızlıkla dinleyebilirsiniz. Önce izniniz olursa size bazı açıklamalar yapayım da işin içyüzünü daha iyi kavrayın. Ondan sonra esas hikâyeyi anlatırım. Zannımca bu konu o vakit daha fazla anlamlanır."

Léonora bilmeceye benzeyen bu laf üzerine daha çok meraka düşerek:

"Nasıl istersen Saêtta!" dedi. "Anlat, seni dinliyorum."

Saêtta kendisini kimsenin dinlemediğinden emin olmak istiyormuş gibi çevresine kuşkulu kuşkulu baktıktan sonra sesini alçaltarak söylendi:

"Mademki siz Fausta'nın hikâyesini biliyorsunuz, şüphesiz ona ait bir hazineden bahsedildiğini de duymuşsunuzdur."

Léonora'nın gözlerinde bir parıltı yanıp söndü. Saêtta bunu derhal sezerek memnuniyetle gülümsemekten kendini alamadı. Kadın bu sözler üzerine adamın anlatacaklarının umduğundan daha ilgi çekici şeyler olacağını sezmişti. Fakat bunlara fazla önem veriyormuş gibi görünmek de istemiyordu. Tasasız bir tavır takınarak söylendi:

"Prensesin Montmartre Manastırı'na gömüldüğü söylenen hazinesinden bahsediyorsun galiba? Yirmi yıldır boyuna bu definenin lafını duyar dururuz. Kimsenin eline geçtiğini de işitmedik. Bana kalırsa bu aslı olmayan bir şey."

Saêtta son derecede ciddi ve inandırıcı bir tavırla:

"İşte bunda yanılıyorsunuz madam!" dedi. "Gerçi bu defineyi şimdiye kadar kimse görmedi ama define var."

Ve kadının gözlerinin içine bakarak ilave etti:

"Ne sanıyorsunuz sinyora? Tam on milyonluk bir servet bu! Böyle bir hazineyi aklı başında biri eline geçirirse onunla neler yapmaz? Bu servet insanı nerelere yükseltmez?"

Léonora'nın yanakları kızardı. Gözleri kamaşmış gibiydi. Kendi kendine, dalgınca söylendi:

"On milyon!"

Dudaklarında esrarlı bir gülümseyiş gezinen Saêtta hâlâ ona bakıyordu. Bahsettiği koca servetin kadının üstünde pek müthiş bir etki uyandırdığını görünce birdenbire onu hayal kırıklığına uğratmayı yerinde buldu:

"Ama akılları durduracak kadar büyük olan bu servet Fausta'nın oğluna, Yiğit Jehan'a aittir."

Léonora müthiş bir sille yemiş gibi irkildi. Yüzü bir ölününki gibi sarardı, dudakları titredi ve isyan, aynı zamanda tehdit dolu bir sesle bağırdı:

"Ne dediğinin farkında mısın sen? Bu serseriye, bu yol kesen hayduda on milyon ha? Haydi oradan sen de! Aklını mı kaçırdın? Vah zavallı Saêtta vah! Hiç bu on milyon ona bırakılır mı? Güzelce yağlanmış sağlam bir ip onun nesine yetmez? O serseri şimdiye kadar işlediği suçların cezası olan işkencelerden kurtulabilirse kendini bahtiyar saysın!"

Saêtta zaten kadını bu duruma getirmek istiyordu. Bu sözleri duyunca içinden söylendi: "Hah şöyle! Yola gel! İçindeki hırs fırtınası bu oğlana karşı hissettiğin merhameti silip süpürsün, bakalım! Zaten ben bunun böyle olacağını biliyordum ya!"

Ve yüksek sesle:

"Amma da yaptınız ha sinyora!" dedi. "Neden bu kadar sinirlendiniz? Altının sizi bu derece ilgilendireceğini hiç ummazdım doğrusu!"

Bu sözler ve özellikle Saêtta'nın bunları söylerken takındığı eda kadına soğuk bir duş etkisi yapmıştı. Léonora bir anda anlamıştı ki Saêtta artık şimdiye kadar olduğu gibi para ile tuttuğu, kendisine her işi gördürdüğü ve çekinmeden aklına ve ağzına gelen her şeyi söyleyebileceği adam olmaktan çıkmıştı. Şimdi karşısında bulunan adam onunla bir pazarlık yapmaya gelmişti ve artık dost olmaktan çıkacak, korkunç bir düşman durumuna gelecekti. Kadın bunları kestirince hemen kendini toparladı. Esrarlı bir eda takındı ve omuzlarını silkerek, umursamaz bir tavırla söylendi:

"Artık altının beni de çekebileceğine, bende de para hırsı bulunduğuna ihtimal veriyorsan şaşarım doğrusu!"

Saêtta küstahça söylendi:

"Ne münasebet efendim? Bence altın sizin gözünüzde bir amaç değil, amaca varmakta kullanılacak bir araçtır. Bunu bilmez miyim?"

Léonora bu düşünceyi başıyla tasdik ederken Saêtta da gayet müthiş bir oyun oynamaya, düşmanına zorlu bir sille indirmeye karar verdi ve sesini alçaltarak dedi ki:

"Madam, size sınırsız bir kuvvet ve şöhret sağlayacak olan bu hazineyi vadediyorum. Onu size bağışlıyorum!"

Bunları söylerken göz ucuyla da Léonora'nın yüzünü araştırıyordu. Fakat Léonora tamamen kendine hâkimdi. Bu kadın soğuk-

kanlılığını koruyabildiği zamanlar yüzünden hiçbir şey belli etmezdi. Gayet heyecansız ve soğuk bir tavırla sordu:

"Demek sen bu meşhur hazinenin nerede saklı olduğunu biliyorsun, öyle mi?"

Saêtta başını çok ciddi bir eda ile salladı:

"Hayır!" Ve kesin bir tavırla ilave etti: "Ama öğreneceğim!"

"Güzel. Mademki bu kadar eminsin, neden hazineyi kendine mal etmek istemiyorsun?"

"Ne demek istediğinizi pekâlâ anlıyorum sinyora! Sizin gibi nice zengin ve kudretli birçok kimsenin gözlerini kamaştıracak olan bu eşsiz servetin benim gibi fakir bir serseriyi neden zıvanadan çıkarmadığına şaşıyorsunuz. Zira ben böyle bir hazinenin binde biri için cana kıymaktan çekinmem, değil mi?"

Saêtta birden ayağa fırlamış, Léonora'nın karşısına dikilmişti. Gözlerinde dayanılmaz bir parıltı, yüzünde korkunç bir ifade belirmişti. Zincirini koparmış bir vahşi hayvanınkine benzeyen bir sesle:

"Haa!" dedi. "Neden şaştığınızı anlıyorum! Çünkü bu eşsiz hazineye karşılık sizden bir şey istediğimi söylemeyi unuttum! Ve benim istediğim bu şey bence o kadar değerlidir ki uğrunda Fausta'nınkinin yüz misli değerde bir hazineyi feda etmekten çekinmem! Hatta bunun için hayatımı bile verebilirim!"

Acaba Léonora adamın sözü nereye getirmek istediğini sezmiş miydi? Belki. Fakat yüzünden hiçbir şey belli etmedi. Sakin ve tatlı bir sesle sordu:

"Garip şey! Neymiş bu sizce hazineden bile üstün olan şey? Ne istiyorsun bakalım?"

Saêtta bir sözle kesip attı:

"Pek önemsiz bir şey! Sadece bir kelle!"

Léonora korkunç bir soğukkanlılıkla sordu:

"Kimin kellesi bu? Sakın Yiğit Jehan'ınki olmasın?"

Saêtta fısıldar gibi:

"Evet!" dedi.

Sonra birdenbire endişe ve heyecanla ilave etti:

"Yanlış anlaşılmasın madam! Mesele sadece Jehan'ı öldürmekten ibaret olsaydı bunun lafını bile etmeye değmezdi!"

"Tamam! Ben de bunu düşünüyordum."

Saêtta vahşi bir kahkaha atıp dişlerini gıcırdatarak:

"Yoo!" dedi. "İş o kadar da basit değil. Benim istediğim şey bu kellenin celladın eliyle koparılmasıdır."

Léonora, Saêtta'daki vahşi hırstan daha korkunç görünen bir tatlılıkla söylendi:

"Hadi anlat bakalım. Galiba kolay anlaşacağız."

Saêtta büyük bir gayret harcayıp kendini toparladıktan sonra hâlâ heyecandan titreyen sesiyle:

"Şimdi artık anlı şanlı Prenses Fausta'nın bana neler yapmış olduğunu anlatmak sırası geldi sanırım!" dedi. "Çünkü bu hikâyenin artık sizi fazlasıyla ilgilendireceğinden eminim!"

"Hiç durma! Seni dinliyorum!"

Saêtta başını önüne eğdi. Geçmişin hatıralarını yoklarcasına, dalgın dalgın bakıyor, odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Nihayet bu saygısızlığın farkına vararak durdu ve söylendi:

"Beni bağışlayın sinyora! Bu hatıralar o kadar acı ki! Zaten size önceden söylemiştim ya!"

Léonora hoş gördüğünü belirtir bir tavırla başını salladı.

Saêtta ölmek üzere bulunan bir hayvanın inlemesine benzer hırıltılarla karışık derin bir soluk aldıktan sonra kadının önünde durdu ve birdenbire sert bir sesle:

"Sinyora..." dedi. "Uzun yıllar var ki sizi tanırım. Bütün bu zaman içinde gözlerinize zincirden boşanmış bir canavar gibi göründüğüm kesindir. Fakat size bu vahşi kalıbımın içinde de bundan epeyce yıl önce bir insan yüreğinin çarpmış olduğunu söylersem bana inanır mısınız?"

Ve cevap beklemeden devam etti:

"Bu söylediğim inanılır bir şey değil, ama gerçeğin ta kendisi. Gerçi o zaman da kuzu gibi biri değildim. Hayır, böyle bir iddiam yok. Benim mesleğim, oldum olası para karşılığında adam öldürmekti. Tabii bunun pek korkunç bir iş olduğunun da farkındayım.

Ama ne yapayım? Bana başka bir iş öğretmemişlerdi ki. Öte yandan yaşamam da lazımdı. Tabii başka türlü hareket etmeme imkân yoktu. Ama doğrusunu söylemek gerekirse bu kanlı mesleği de büyük bir dürüstlükle yapardım. Hayatımın bu cephesini bir yana bırakırsanız o çağlarda içimde ne intikam ne de nefret duygusundan eser vardı. Çünkü kalbimi sadece aşk doldurmuştu: Seviyordum ve mutluydum."

Geçmişteki büyük saadetini hatırlayınca üzüntüden ezilmiş gibi bir an duraladı. Sonra yine söze koyuldu:

"On yedi yaşındaydım. Yakışıklı bir delikanlı olduğumu söylerlerdi. Cesurdum, kuvvetliydim ve henüz genç olmama rağmen pek mükemmel kılıç kullandıktan başka İtalyanca, Fransızca ve İspanyolca konuşurdum. O zamanlar Margarita'm henüz on dört yaşındaydı. Margarita, Floransa'nın en zarif ve güzel kızıydı. Onu çılgın gibi seviyordum. O da beni seviyordu. Margarita yalnız güzel değil, aynı zamanda çok faziletli bir kızdı. Ben de dürüst bir delikanlıydım. Herkes de bizi birbirimize yakıştırdığı için iş fazla uzamadı. Parlak bir düğün yapıp evlendik!"

Saêtta tekrar içini çekti ve anlattıklarında bir fevkalâdelik olmayışından utanırcasına:

"Size söylemiştim ya sinyora," dedi. "Görüyorsunuz ki pek basit bir hikâye."

"Sen devam et canım!"

Saêtta yeniden söze koyuldu:

"Böylece mutluluk içinde geçen eşsiz bir yıl yaşadık. Artık bütün hayatımı, taparcasına sevdiğim Margarita'ma adamıştım. Onu mesut etmekten başka bir düşüncem yoktu. Onun da gözleri benden başka kimseyi görmüyordu. Bu mutlu yılımızın sonunda Margarita dünyaya bir çocuk getirdi. Kiliselerdeki tablolarda bile eşine rastlamadığım güzellikte, sarı saçlı, melek gibi bir çocuk. Ah, bilseniz sinyora... O zaman fakir yuvamızın cennetten farkı yoktu. Çünkü gitgide büyüyen aşkımızın yanı sıra küçük kızımız Paolina'nın tatlı cıvıltıları da yuvamızı sevince boğuyordu. Onun şakrak sesiyle evimiz çın çın ötüyor ve annesiyle ben de bu sesi dinledikçe sebebini bilmeden kâh ağlıyor kâh gülüyorduk. Tabii bu anlattıklarım size pek saçma sapan geliyor, öyle değil mi sinyora?"

Léonora ciddi bir eda ile:

"Neden saçma gelsin? Benim de bir anne olduğumu unutuyorsun galiba Saêtta?" dedi.

"Doğru sinyora! Siz de bir annesiniz ve beni pekâlâ anlayabilirsiniz! Bunu unuttuğum için özür dilerim!"

Léonora aynı ciddi tavırla:

"Değil mi ya?" dedi. "Hele sen anlat bakalım."

Saêtta devam etti:

"Ben ve Margarita çocuğumuza adeta tapıyorduk! Onu öylesine seviyorduk ki aklımıza o zamana kadar hiç gelmeyen şeyler gelmeye başlamıştı sinyora. Sırf çocuğumun geleceğini düşünerek yapmakta ve hayatımı kazanmakta olduğum işin bir çocuk için korkunç olacağını düşünerek işimi bırakmıştım. Zaten mükemmel bir silahşor olduğumdan pekâlâ kılıç öğretmenliği yapabilirdim. Bir okul açtım. Sevgili yavrumuz bize saadetle beraber kısmet de getirmiş olacaktı. Açtığım okul kısa bir zamanda büyük bir ün yaptı ve hayatımı eskisinden daha iyi kazanmaya başladım. Şöhretim gittikçe büyüyordu. Gerçi zengin olmuş değildim ama yaşlandığımız vakit bizi rahat ettirecek ve Paolina'mız evlenme çağına gelince kendisine iyi bir çeyiz hazırlamamıza yetecek kadar para kazanmaya başlamıştım."

Saêtta bu hatıraların verdiği ağırlık altında ezilmiş gibi kendini bitkin bir halde bir koltuğa bıraktı.

Léonora yumuşak bir sesle:

"Biraz dinlen!" dedi.

Fakat adam kesin bir tavırla başını kaldırıp bu teklifi reddederek konuşmasına devam etti:

"Nihayet Paolina on dört yaşına bastı. Annesinden çok daha güzel bir kız olmuştu. Kızımın güzelliğiyle övünüyordum. Bazen birlikte sokağa çıkarlardı. Annesi yirmi sekiz yaşında olduğu halde kızımın ablası sanılacak kadar genç görünürdü. Herkes onları hayranlıkla, saygıyla seyrederdi. Çünkü ikisi de gerçekten kusursuz iki melekti ve üstelik herkes benden çekinirdi. Ben o sıralarda otuz iki yaşıma basmıştım. İşlerim gitgide ilerliyordu. Kılıç dövüşünde pek ince bir oyun keşfetmiştim. Bu müthiş oyuna İtalyancada 'yıldırım' anlamına gelen 'Saêtta' adını, yani kendi ismimi vermiştim. Öğren-

cilerime bu oyunu gösterirken her seferinde, 'İşte Saêtta!' diye bağırdığım için bana da bu adı takmışlardı. Bu adla meşhur olmuştum. Herkes bana güler yüz gösteriyordu. Ne yazık ki karımla kızım arasında geçirdiğim bu on dört saadet yılı bana on dört gün kadar kısa geldi. Çünkü bu mutlu hayat ne yazık ki devam edemedi."

Saêtta bir an sustu ve boğazında düğümlenen hıçkırıkları güçlükle zapt etti. Sonra biraz sakinleyince tekrar söze koyuldu:

"Artık zengin sayılırdık. Bu kadar para sahibi olunca içimi bir hırs bürümeye başlamıştı. Özellikle kızıma çok parlak bir gelecek sağlama amacındaydım. Bir gün, bir felaket ve lanet günü, Prenses Fausta, Paolina ile karşılaştı. Kızımdan çok hoşlanmıştı. Sonra bize haber göndererek kızımı istedi. Onun refahını ve saadetini temin edeceğini, onu bir asilzade ile evlendireceğini bildirdi. Bunun bizim için ne büyük bir nimet olduğunu herhalde tasavvur edersiniz. Mini mini Paolina'mız prensesin maiyetinde bir saraylı olacaktı. Kıvanç duyuyordum. Annesi de çok seviniyordu. Prenses üzerimizde çok iyiliksever bir kadın etkisi bırakmıştı. Kızımızı saraydaki görevi dışındaki zamanlarda görmemize izin vermişti. Ya biz saraya gidecektik ya da kızımız bize gelecekti. Bu kadar uygun bir teklif kabul edilmez miydi? Hemen kabul ettik. Meğer dünyanın en büyük budalalığını yapmışız. Ama nereden bilecektik? Nitekim bir yıl hiç pişmanlık hissetmedik. Kızımız saraydan pek memnundu ve çok mutlu olduğunu söylüyordu. Prenses çok ciddi, çok titizmiş fakat o ölçüde de iyi ve eli açıkmış. Ben bunları duyunca prensese hayır duada bulunuyordum. Meğer ne eşi bulunmaz bir aptalmışım!"

Saêtta bir an acı ve heyecanla soludu. Alnında beliren terleri eliyle sildi. Sonra kendini zorlayıp devam etti:

"Bir gün yine Margarita ile birlikte kızımızı görmek için saraya gitmiştik. Onu gayet şık, kibar bir kıyafet ve bir saraylı ihtişamı içinde görmenin ne kadar hoşumuza gittiğini siz de tasavvur edersiniz. Onu gördüğümüz zamanlar bütün dünya gözlerimizden siliniyordu ve saadetten çılgına dönüyorduk. Neyse... O gün saraya gittik. Büyük tören avlusuna girince ne görsek beğenirsiniz? Acaba tahmin edebilecek misiniz?"

"Ne bileyim?"

"Avluya bir idam sehpası kurulmuştu sinyora! İdam sehpası! Ve

sehpanın başında kellesi kesilecek mahkûmu bekleyen cellat, elinde baltası, duruyordu. Sehpanın çevresinde bir sürü asilzade ve saray ileri gelenleri toplanmıştı. Prenses ise sahneyi balkonundan ayakta, hareketsiz seyrediyordu. Gözlerimizle evladımızı aradık. Kendisini bir türlü göremedik. Gerçi ben o kadar yufka yürekli değilimdir ama kızımı göremeyince rahat bir nefes aldım ve prensese içimden kızıma böyle feci bir manzara göstermediği için çok teşekkür ettim."

Saêtta aklı başında bir adamınkine hiç benzemeyen, çılgınca bir kahkaha attı ve alaylı bir dille:

"Hah! Hah! Hah! Meğer ne iyiymiş ne yüksek ruhluymuş o prenses!" dedi. "Meğer kendisine içimden teşekkür etmekte ne haklıymışım sinyora! Hele dinleyin de bakın ne oldu?"

Saêtta biraz dinlendikten sonra sözüne devam etti:

"Siyahlar giyinmiş bir adam idam sehpasının üstüne çıktıktan sonra bir şeyler okudu. Anladığım kadarıyla bundan önce bir defa işlenmiş ve prenses tarafından bağışlanmış olan pek alçakça bir ihanet suçu bir daha işlenmişti. Şimdi bütün saray ilgililerine bir örnek olsun diye bu suçu işleyenin başı kesilecekti. Biz bunu dinlerken apansız Paolina'mızın ismi kafamıza bir yıldırım gibi inivermesin mi? Meğer evladımızın idam kararını dinliyormuşuz! Bu idam sehpası çocuğumuz için kurulmuş ve cellat, zavallı kızımızı bekliyormuş! Celladın elindeki balta, biricik yavrumuzun boynuna inecekmiş. Aman Tanrım! Nasıl olurdu da bizim bir parçamız, canımız, her şeyimiz olan evladımız idam edilirdi? Meğer zalim kader bizi tam Paolina'mızın idam edileceği dakikada oraya götürmüştü. Dehşet içinde kalmış, çılgına dönmüştük."

Léonora samimi bir heyecan içinde:

"Gerçekten çok acı!" diye mırıldandı.

Saêtta devam etti:

"Atılıp evladımı kurtarmak istedim. Fakat çarçabuk yakalandım ve kımıldayamayacak duruma getirildim. Hiçbir şey yapamayacağımı anlayınca bağırdım, yalvardım, ağladım! Kızımın zavallı annesi de benim gibi perişan oldu. Kendini yerlere attı. Saçını başını yoldu. Bağırdı, çağırdı, haykırdı, yalvardı. Öyle şeyler söyledi ki taş olsa dayanmaz, yumuşardı. Nitekim çevremizdekilerin de hepsi hıçkırmaya, prensesten kızımın affını dilemeye başlamışlardı. Fakat Fausta

hiç aldırmadı. O zaman prensese evladımın başı yerine benimkini uçurtması için yalvardım. Onu da reddetti. Ve sözüm ona yüksek ruhlu, soylu ve kutlu Fausta'nın bize verdiği cevap şu oldu:

"İstedikleri gibi cenaze töreni yapabilmeleri için kızlarının ölüsünü kendilerine veririm. Elimden başka bir şey gelmez."

Saêtta'nın gözleri yuvalarından fırlamıştı. Korkunç sahne gözlerinin önüne geliyor, boğuk hıçkırıklarını zor tutuyor, dehşet içinde tir tir titriyordu. Dudaklarından yürek paralayıcı iki inilti halinde durmadan iki isim dökülüyordu:

"Ah Margarita'm! Ah Paolina'm!"

Nihayet yavaş yavaş kendine geldi. Başını doğrulttu. Çehresinde her zamanki sert ifade belirdi. Fakat yüzünün solgunluğu ve gözlerindeki korkunç parıltı gitmemişti. Tekrar söze koyularak:

"Kızımızın ölüsüyle baygın karımın vücudunu taşıyarak oradan nasıl çıktığımı bilemiyorum. Yalnız şurasını biliyorum ki bir hafta sonra da Margarita'm, kızının başının cellat satırı ile uçtuğunu gördüğü andan itibaren çıldıran zavallı anneyi de Paolina'nın yanına gömdüm. Artık yeryüzünde yapayalnız kalmıştım."

Léonora dehşet içinde sordu:

"Bu kadar acıya nasıl dayandın?"

"Sinyora, kendimi öldürürsem alçaklık etmiş olmaz mıydım? Bu durumda omuzlarıma bir görev yüklenmiyor muydu?"

Léonora mırıldandı:

"Evet, öç alman lazımdı."

Saêtta başını evet anlamında eğdikten sonra sözüne devam etti:

"Artık açtığım okula uğramaz olmuştum. Müşterilerim dağılmıştı. Mahvolup gitmiştim. Ama benim buna aldırdığım yoktu. Hep Fausta'yı kolluyordum. Bıkıp usanmadan, müthiş bir inatla, tam üç yıl onu izledim. Elimde kalan bütün parayı sarf etmiştim. Hayatımı kazanabilmek için tekrar eski aşağılık mesleğime dönmek zorunda kaldım. Yine para alıyor, buna karşılık kimi öldürmemi söyledilerse öldürüyordum. Artık bu işin adiliği aklıma bile gelmiyordu. 1590 yılındaydık. Bir gün Roma'da Fausta'nın Papa V. Sixtus tarafından idama mahkûm edildiğini, kafası kesilerek öldürüleceğini öğrendim. Doğrusu ben bunu ummamış, üç yıldır

bunu beklememiştim. Ama ne yapayım diyordum, mademki kader böyleymiş, ben de intikamın bu şekilde alınmış olmasıyla yetinirim. Tabii o gün Del Popolo Meydanı'nda kurulan idam sehpasının tam karşısında ve en ön sırada yer aldığımı söylemeye bile lüzum yok. Ne çare ki Fausta gelmedi. Onun affedildiğini ve serbest bırakıldığını duydum. O kadar ümitsizliğe düştüm ki kederimden az kalsın aklımı kaybedecektim. Ama aradan çok zaman geçmeden aldığım bir haber beni bu sefer de sevincimden çılgına çevirecekti. Fausta'nın bir erkek çocuk doğurduğunu öğrenmiştim. Fausta'nın sadık hizmetçisi Myrthis, çocuğu almış ve Paris'e götürmüştü. Bundan böyle Fausta'nın peşinde koşmaya ne gerek vardı? Onunla ilgim kalmamıştı artık. Hemen Myrthis'le çocuğun peşlerine düştüm ve kendilerine yarı yolda yetiştim. Tabii Fausta'nın peşini bırakarak Myrthis'le çocuğun peşine düşmemin sebebini tahmin ediyorsunuz. Oğlunu öldürmek suretiyle Fausta'dan çok daha mükemmel bir intikam alacaktım."

Léonora da bu düşünceyi anladığını göstermek için başıyla tasdik etti. Saêtta birdenbire değişmiş, bambaşka bir insan gibi görünmeye başlamıştı. Concini'nin karısı şimdi adamı büyük merakla seyrediyordu.

Saêtta gittikçe korkunçlaşan sesiyle devam etti:

"Tam iki yıl Myrthis'le çocuğu gözledim. Doğrusu kadın çocuğa çok iyi bakıyordu. Onu çok sevdiği belliydi. Bunu her zaman söylerim. Ama kin de sevgi kadar kuvvetli ve dayanıklıdır. İki yıl bekledikten sonra sabrımın mükâfatını gördüm. Myrthis'in ufacık bir dalgınlığı benim için mükemmel bir fırsat oldu ve Fausta'nın oğlunu kaçırıverdim!"

Saêtta sinirli bir kahkaha attı. Herhalde ölüm kararını verdiği masum çocuğu kaçırdığı anı hatırlıyor olacaktı. Sonra sakinleşti ve tekrar söze koyuldu:

"Tabii, siz de anladınız. Fausta'nın bir oğlu olduğunu haber alınca aklıma mükemmel bir şey gelmişti. Kendi kendime, 'Fausta benim çocuğumu öldürttü. Ben de onunkini öldüreceğim!' diyordum. Fakat o benim çocuğumu nasıl öldürttüyse ben de onunkini öyle öldürtecektim. Onun da oğlu cellat eliyle kafası kesilerek ölecekti."

Sonra iyice koltuğuna gömüldü. Gözlerini kapayıp hülyaya dalmış gibi mırıldandı:

"Çocuğumun idamında hazır bulunmuştum. Fausta'nın da çocuğunun idamında hazır bulunmasını çok isterdim. Fakat buna şimdilik imkân yok. Fausta'nın nerede olduğunu bilmiyorum. Hem sonra ne yapayım? Elimden ne gelir? İnsan, sırasında tok gözlü olmasını da bilmeli. İdamında bulunamasa bile, hiç değilse sonradan kendisine bunun haberini vermek mümkün ya."

Birtakım saçma düşüncelerden kurtulmak istiyormuş gibi silkindi ve Léonora'nın gözlerinin içine bakarak:

"Sinyora!" dedi. "Ben Fausta'nın çocuğunu aşağı yukarı kızım Paolina'yı büyüttüğüm gibi özenle büyüttüm ama aynı şartlar altında değil. Doğrusu bu oğlanı bu yaşa getirinceye kadar çok çektim. Fausta'nın oğlu yirmi yaşında bir delikanlıdır. Hem de sanki kayadan ve çelikten yoğrulmuş, hiçbir zorluktan yılmayan, hiç kimseden korkmayan, burnu havada, asi, yaman bir delikanlı... O kadar dik başlıdır ki darağacına gitmeyi göze alıp krala bile karşı gelebilir. Nitekim geçen gece böyle olduğunu ispat etti. Ben o gece artık bu iş hallolacak diye umuyordum ama olmadı."

"Demek komutana da bunun için haber verdin?"

"Evet sinyora."

Léonora adamın gözlerinin içine baktı:

"Ama bu gece gerçekleşmeyen iş yeni baştan tekrarlanabilir."

Saêtta bu düşüncede olmadığını belirtmek için başını salladı:

"Hayır sinyora. Jehan iki defa aynı tuzağa düşecek adam değildir. Hatta kendisini böyle bir tuzağa bir defa bile düşürmüş olmamıza ne kadar hayret etsek yeridir. Zaten tuzağa düşürdük de diyemeyiz. Son dakikada bizi yine yere serdi."

Léonora bu meseleye canının pek sıkıldığını belirten bir hareket yapınca Saêtta sakin bir eda ile:

"Evet," dedi. "Sizin canınızı asıl kral sıkıyor. Bunu biliyorum. Ama size sabırlı olmanızı tavsiye ederim sinyora. Bu iş sadece ertelenmiştir, o kadar. Ben kendi intikamımı alacağımdan da sizin kraldan kurtulacağınızdan emin olduğum kadar emin bulunsaydım daha ne isterdim!" Léonora birden heyecanlanarak sordu:

"Ne demek istiyorsun? Kulağına bir şeyler mi çalındı yoksa?"

"Doğru dürüst bir haber almış değilim sinyora. Yalnız kulaktan kulağa fısıldanan söylentilere bakılırsa kralın günleri sayılı. Kral ölüme mahkûm edilmiş. Fakat kimin tarafından, niçin, nasıl? Burasını bilen yok veya varsa da söylemekten çekiniyor. Ama üzerinde herkesin birleştiği bir nokta varsa o da Henri de Navarre'ın uzun süre yaşayamayacağıdır."

Léonora korkunç bir soğukkanlılıkla:

"Bu dediğin doğru," dedi. "Sarayda da herkesin ağzında bu lakırdı dolaşıyor. Kral bile pek yakında öleceğini söylemiş diyorlar."

"Görüyorsunuz ya işte. Yine ne olursa olsun ben size bu işte yardım ettim ve hâlâ da yardıma hazırım. Bir şey daha var. Bilmem duydunuz mu? Müneccimlerden biri kralın düzenlenecek ilk büyük törende öleceğini söylemiş."

"Öyle müneccim ve sihirbaz masallarına inanılır mı canım?"

Saêtta samimi bir hayretle:

"Doğrusu ben inanırım," dedi. "Yoksa siz inanmaz mısınız sinyora?"

Pek fazla inanmadığımı itiraf ederim."

Saêtta ciddi bir tavırla söylendi:

"Doğrusu hata ediyorsunuz sinyora. Kral da buna inanıyormuş ve söylentilere bakılırsa sırf bu yüzden törenlere katılmak istemiyormuş. Bu törenlerde ölmekten korkuyormuş."

Léonora büyük bir dikkatle dinlerken bir yandan da düşünüyordu. Nihayet:

"Peki senin fikrin nedir bakalım?" diye sordu.

"İnsan önemli bir iş başarmak isterse bütün imkânlardan yararlanmalıdır sinyora."

"Yani?"

"Demek isteyeceğim şu ki kraliçenin size büyük bir güveni var. Onu kendisini törenlere katılması için kralı zorlamaya teşvik etmelisiniz. Herhalde bundan daha elverişli bir çare olamaz."

Léonora derin bir düşünceye dalmıştı. Kim bilir, belki de Saêtta vaktiyle kendisinin de düşünmüş olduğu şeyleri söylüyordu. Epey

bir zaman böyle dalgın kaldıktan sonra:

"Belki de haklısın, dedi. "Fakat kral da verdiği karardan kolay kolay dönecek adam değildir. Eğer tören yaptırmamayı kafasına koyduysa Nuh der, peygamber demez."

Saêtta acı acı güldü:

"Yine aklıma Jehan geliyor. Onun kralı öldürmeye teşebbüs suçundan idam edildiğini görmek pek hoş bir şey olacaktı, intikamım böylece mükemmel bir şekilde alınacaktı. Bir daha böyle bir fırsat elime nasıl geçer?"

Léonora ona baktı. Saêtta'nın yüzünde büyük ümitsizlik ifadesi belirmişti. Bunu görmezlikten geldi. Jehan'ın akıbeti onu ilgilendirmezdi ki. Merakla sordu:

"Peki şimdi ne yapacaksın?"

Saêtta hayretle ona baktı ve kesin bir tavırla

"Ne mi yapacağım?" dedi. "Yine aynı şeyi yapacağım. Boyunu celladın önüne doğru süreceğim. Başka bir şey elimden gelmez ki sinyora. Bunu yapmayı bir kere kafama koymuş bulunuyorum. Beni bu gayeden hiçbir kuvvet vazgeçiremez. O küçükken bir kere onu ölümden kurtarmıştım. Bugün koskoca bir adam olduğu halde yine kendisini ölüm tehlikesinde görsem kurtarmak için canımı tehlikeye atmaktan çekinmem."

Ve korkunç bir tavırla ilave etti:

"Çünkü o ancak benim kendisi için beğenip seçtiğim ölümle ölecektir. Jehan darağacında can verecektir. Ben sağ oldukça onu cellattan başkası öldüremez. Ben sağ oldukça onu kendisine hazırlamış olduğum akıbetten kimse kurtaramaz."

Bu sözlerin söyleniş tarzında gizli bir tehdit edası vardı. Léonora ya bunu sezdi de aldırmadı ya da hiç fark etmedi. Sakin bir tavırla:

"Haa," dedi. "Ben de işin bu tarafını merak ediyorum. Kendisini cellada teslim etmek için bulduğun çare nedir?"

Saêtta tekrar korkunç bir gülümsemeyle kadının yüzüne baktı:

"Yeni planım çok basit. Jehan'ı bu sefer annesinin ona bıraktığı definenin peşine takacağım. Fakat ona işin aslını öğretecek değilim. Bu definenin kendi malı olduğunu kendisine bildirmeyeceğim. O,

bu hazineye sadece aşırılacak bir servet gözüyle bakacaktır. Gerçi bu işi ona kabul ettirmek de epey güç bir meseledir. Garip oğlandır. Kendine göre garip düşünceleri vardır. Ama ne olursa olsun... Bu hırsızlığı onun kafasına sokmak için elimden geleni yapacağım. Ondan sonrası kolay. Hiç kimsenin bulamadığı bu defineyi o ne yapıp edip bulacaktır. Buna emin olun. Haa, o zaman..."

"Ee? O zaman?"

"O zaman siz işe katılacaksınız sinyora. Ama nasıl katılacaksınız? Orasını bilemem. Bu sizin işiniz. Size güvenim var. Eminim ki siz ne yapar eder, onun ele geçirdiği hazineyi kendi kasanıza aktarmanın çaresini bulursunuz. Artık benim görevimin ne olduğunu biliyorsunuz. Yalnız burada size de bir iş düşüyor. Onu tam zamanında, suç üstü yakalatmanızı sizden beklerim. O zaman hesabı tamamdır. Ama kralın canına kastetmekten değil de hırsızlıktan idama mahkûm olacakmış. Benim için fark etmez. Yeter ki idama mahkûm olsun. Bence önemli olan onun cellat elinde ölmesidir."

Léonora derin derin düşündü, sonra sordu:

"Öyleyse bu edepsizi neden hemen bir bahaneyle yakalatmıyoruz? Bence bu daha kolay olmaz mı?"

"Maksadımı anlatamadım sinyora. Ben onun zindanlarda çürümesini istemiyorum. Onun ölüme mahkûm olmasını, herkesin önünde idam edilmesini istiyorum."

"Ona yalandan bir suç yüklemek pek zor bir şey mi canım?"

"Yoo, yoo! O, bu mahkûmiyeti hak etmiş olmalı. Meydana toplanan halk onun yüzüne suçunu haykırmalı, ona lanet okumalı. Sonra, öte yanda define var. Onu unutuyorsunuz sinyora. O akla hayale sığmaz büyüklükteki servet ne olacak? Jehan'ı şimdiden yakalatırsanız o hazineyi kim bulup meydana çıkaracak?"

Kadın duraladı:

"Hakkınız var," dedi. "Öyleyse senin istediğin amaca ulaşmak, yani Jehan'ın ölüme mahkûm edilmesini sağlamak için kraliçeyi de bu işe karıştırmak ve tabii sonunda hazineleri ona vermek zorundayım."

Saêtta soğuk bir tavırla söylendi:

"Burası sizin bileceğiniz iş."

İçinden de şöyle diyordu:

"Ama ne büyük fedakârlık yapıyorsun, yok mu hani! Sanki ben bu milyonların Concini'nin kasalarından hemen senin kasacıklarına geçeceğini bilmiyorum, değil mi?"

Beri yandan Léonora da gayet ciddi, sözüne devam ediyordu!

"Bakıyorum ki seni memnun etmek için bundan başka çare yok. Onun için bu işi senin dediğin şekilde halledeceğim. Görüyorsun ya Saêtta... Altın beni senin sandığın kadar çekmiyor!"

Saêtta hayranlıkla eğilir gibi yaptı. Aslında alaylı gülümsemesini saklamak istiyordu. Tekrar doğrulduğu vakit şöyle dedi:

"Altın gibi bir yüreğiniz var sinyora."

Bu söze karşılık Léonora ağzına kadar dolu bir keseyi adama uzattı ve söylendi:

"Oğlun hazineyi aramaya karar verdiği vakit bana bildirirsin. Öcünü istediğin gibi alabileceğinden eminim. Haydi artık git Saêtta."

Saêtta bir şövalye zarifliği ile eğildikten sonra tek kelime söylemeden çıktı.

O gidince Léonora dirseklerini masaya dayadı, başını avuçlarının içine aldı. Gözleri sabit bir noktaya dikilmiş olduğu halde ancak kendisinin bildiği şeyleri düşünmeye daldı.

YİRMİ BİRİNCİ BÖLÜM

Colline Colle hiçbir zaman güzel olmamıştı, bunun için tüm evrene karşı derin bir kin besliyordu. Hiç genç olmadığını da söyleyebiliriz. Kırk beş yaşında bile değildi, ama aynı zamanda on yaş daha yaşlı görünüyordu. Sanki hep öyleymiş gibiydi. İkiyüzlülük, kişinin gerçek kişiliğini ifade edebilen sentetik bir kelimedir. Bilinçsiz ikiyüzlülüğü söylemeye gerek yok, onu bu kusuru için azarlasaydınız çok şaşırtmış ve kızdırmış olurdunuz.

Colline Colle aslında dinî inanç sahibi bir kadındı. Ancak onun bu inancında korkunun payı büyüktü. Şeytandan ve onun ortaklarından, öldükten sonra cehenneme atılıp orada ebediyete kadar cayır cayır yanmaktan ödü kopardı. Bu bakımdan onun hayatında günah çıkaran papaz önemli bir rol oynardı.

Colline Colle öğle yemeğini acele acele yedikten sonra sokağa bakan pencerenin önünde oturdu. Elinde bir nakış işi vardı ama gözleri sokaktan gelen geçendeydi. Her zaman günah çıkaran rahip Papaz Goulard'ın geçmesini kolluyordu. Bir yandan sokağı gözetlerken öte yandan da papaza söyleyeceklerini tasarlıyor, kendini temize çıkaracak sebepler icat etmeye çalışıyordu.

Ama vakit ilerliyor, papaz da bir türlü görünmüyordu. Colline Colle sabırsızlanmaya ve endişelenmeye başlamıştı. Acaba papaz bugün oradan geçmeyecek miydi? Eli boyuna önlüğünün cebine gidiyordu. Bu cepte eliyle kurcalayıp durduğu kâğıt vardı. O önemli kâğıt. Papazı da özellikle kâğıt için görmek istiyordu.

Eli kâğıda değdikçe sabırsızlığı bir kat daha artıyordu.

Böylece saat üç buçuğu biraz daha geçmişti ki birdenbire sokağın bir ucunda beliriveren papaz yavaş yavaş yürüyerek eve doğru geldikten sonra bir tesadüf eseri olarak kapının tam önünde durdu.

Gerçi Colline Colle papazı beklediğini kendisine hissettirmemeye karar vermişti ama onu pencereden görür görmez bir işaret

yapmaktan kendini alamadı. Sonra da hemen koştu. Papazı içeri aldı. Kapıyı tekrar iyice sürgüledi.

Papaz bugün de her zaman olduğu gibi güler yüzlüydü. Colline Colle ise kendisinden hiç beklenmeyen, aşırı derecede nazik ve saygılı bir tavır takınmıştı. Papaza bir koltuk gösterdi. Herif koca vücudunu koltuğa bırakır bırakmaz keyifli bir kahkaha attıktan sonra gür sesiyle bağırdı:

"Hay Tanrı sizden razı olsun! Tam siz beni çağırdığınız sırada ben de acaba bana susuzluğumu giderecek bir şeyler verecek bir hayır kulu çıkar mı diye düşünüyordum. Bilmem ki acaba sizde bana ara sıra verdiğiniz o güzel şaraptan kaldı mı? Eğer kaldıysa..."

Colline Colle papazın sözünü tamamlamasına fırsat bırakmadan, yel yeperek koştu. Üzerinin tozundan eskiliği belli olan bir şişe şarap getirerek bardağı ağzına kadar doldurduktan sonra onu papaza sundu.

Fakat papaz kibar tabiatlıydı. Ev sahibi hanıma eğer kendi bardağını da doldurmaz, onunla kadeh tokuşturmazsa imkânı yok ağzına bir yudum şarap almayacağını bildirdi. Kadın bu ısrar karşısında epey nazlandı ama kutlu babanın ısrarı karşısında nihayet razı oldu. Papaz hemen şişeyi kavradı ve kadının nazikçe itirazlarına rağmen bardağı silme doldurdu. Colline Colle herifin ne pisboğaz olduğunu bilmez değildi. Şarabın yanına bir sürü de börek çörek kattı. Adam soluk almadan atıştırmaya koyuldu.

Bu ikram ve iltifatlar ikisi arasında birazdan başlayacak olan söz düellosunun başlangıç töreni gibiydi.

Okuyucularımız da bu iki insanın birbirine fark ettirmeden erişmek istedikleri ayrı amaçları olduğunu hatırlayacaklardı. Her ikisi de bu karşılaşmaya bir tesadüf görünüşü vermeye çalışıyordu.

Colline Colle'un bir düşüncesi de papazın karnını doyurup gözüne girmek ve kendisine günah çıkartma işinde kolaylık göstermesini sağlamaktı.

Zaten Peder Goulard da işin farkına varmamış değildi. Bu kadar iltifat ve ikramın bir amacı olmalıydı. Kadın herhalde kendisinden bir şeyler isteyecekti. Ama rahip şimdilik bunların ne olduklarını bilmiyordu ve kibar görünüşü altında ona da birkaç bardak şarap içirerek kadının dilinin daha kolayca çözülmesini sağlamak kaygı-

sındaydı. Esasen bu onun eski âdetiydi. Hiçbir şey sormadan karşısındakinin ağzındaki baklayı çıkarmasını isterdi. Onun için ne Bertille'in bahsini açtı ne de başka bir kimsenin.

Havadan sudan söz ederek açmak istediği konuya kadının kendi kendine gelmesini bekledi.

Colline Colle ise papazın oynadığı bu oyuna dayanabilecek kadar sabır sahibi değildi. Cebindeki kâğıdın değerini bir an önce öğrenmek istiyordu. Onun için gayet esrarlı bir tavır takınarak:

"Muhterem peder," dedi. "Bugün sizi evimin önüne Tanrı getirdi. Evimde önemli bazı şeyler oldu. Bu yüzden sizden bana yol göstermenizi dileyeceğim."

Peder Goulard ne hayret etti ne de heyecan gösterdi. Tersine, umursamaz bir tavırla sordu:

"Hele derdinizi söyleyin bakalım hanım," dedi. "Aklımın erdiği kadar size doğru yolu gösteririm."

Colline Colle daha esrarengiz bir tavır takındı:

"Mesele çok önemli ve ciddi. Kimsenin duymaması lazım."

Papaz hemen teklif etti:

"O halde sizi günah çıkardığımız şekilde dinleyeyim."

Colline Colle hemen cevap verdi:

"Pek güzel! Böylesi benim de hoşuma gider."

Goulard gömülü bulunduğu koltukta vakur bir eda ile doğruldu. Son derece ciddi tavır takındı. Kollarını göğsünde kavuşturduktan sonra ağır ağır:

"İstediğiniz gibi olsun evladım," dedi. "Konuşun, sizi dinliyorum."

Kadın sabırsızlıktan kendi kendini yiyordu ama işi sağlama bağlamak ve söyleyeceklerine dinî bir itiraf havası vermek de istemiyor değildi. Onun için papazın yanında gayet saygılı bir tavırla diz çöktü. Duasını mırıl mırıl okudu. Sonra da söze koyuldu:

"Önce size genç ve güzel kiracımın başına büyük bir felaket geldiğini söylemek isterim. Kimden bahsettiğimi anlıyorsunuz, değil mi? Hani şu kralın ilgilendiği genç kız vardı ya, işte o. Zavallıyı gece kaçırmasınlar mı?"

Colline Colle bu şekilde söze başlayıp Bertille'in nasıl kaçırıldığını kendini temize çıkaracak bir şekilde anlattı. Bütün olan biteni istediği gibi evirip çevirdi. Birçok gerçeği söylemedi. Ve bu arada Concini ile genç kızın konuşmalarıyla ilgili tek kelime fısıldamamayı planına daha uygun buldu.

Kadın bu işleri sayıp dökerken Peder Goulard hiç sesini çıkarmıyor, bir yandan dikkatle dinlerken öte yandan da başıyla tasdik ediyordu. Colline Colle hikâyesini bitirince papaz birkaç soru sorarak genç kızı kaçıran maskelinin kim olabileceğini meydana çıkarmaya çalıştıysa da kadının özellikle saklamak istediği bu sırrı ağzından alamayacağını görerek ısrarından vazgeçti.

Kadının bundan sonra anlattıkları meselenin en can alıcı noktalarıydı. Colline Colle diyordu ki:

"Kızı kaçıranlar gidince ben epey bir zaman korkudan taş kesilmiş gibi kalakaldım. Doğrusu yediğim sille benim gibi zavallı bir kadın için oldukça ağırdı. Aradan vakit geçip de biraz kendime gelince kiracımın odası kim bilir nasıl altüst olmuştur diye düşündüm. Karmakarışık bir evden hiç hoşlanmadığımı, derli toplu olmayı çok sevdiğimi siz de bilirsiniz. Ortalığı birazcık toplayayım diye yukarıya çıktım. O zaman birden aklıma geldi. Belki genç kızın öteberisi arasında bu maskeli adamın kim olduğunu meydana çıkaracak bazı kâğıtlar da bulunur dedim. Gerçi kiracımın eşyasını karıştırmak yakışıksız bir davranıştı ama nihayet bu işi onun iyiliği için yapacak değil miydim? Üstelik kralın da kiracımla pek yakından ilgilendiğini biliyordum. Bunun böyle olduğunu belirtmek için size şu kadarını söyleyeyim, daha dün akşam saat dokuzda majeste kızcağızı ziyarete gelmişti. Bu durumda ben acaba kızcağızın kâğıtlarını karıştırmakla günah mı işledim dersiniz kutlu babamız?"

Goulard pek ciddi bir tavırla:

"Hayır evladım," dedi. "Mademki bu işi iyi niyetle yaptınız, o halde günah işlemediniz demektir. Bir şey diyordunuz. Kral buraya geldi gibi bir şey söylediniz galiba."

"Evet kutlu babamız. Hatta genç kızla bir saat kadar bir odada baş başa kaldılar."

Muhteşem Goulard bir şey söylememekle beraber garip garip gülümsedi. Colline Colle bu gülümsemeyi derhal fark ederek yılıştı:

"Yok canım, yanlış anlamayın. Ben de önce şüphelenmiştim ama sonradan öğrendiklerim işin aslını meydana çıkardı. Kendisini sadece Bertille adıyla tanıtmış olan bu genç kız meğer kimmiş biliyor musunuz? Kralın kendi kızı değil miymiş? Düşünün bir kere."

Peder aklı almıyormuşçasına bağırdı:

"Yok canım! Sahi mi?"

Colline Colle adamın inanmamış bir tavır takındığını görünce kendisini inandırmak için Blanche de Saugis'ye ait ne biliyorsa hepsini anlattı. Okuduğu mektuplardan da söz etti. Zaten işin bu tarafını gizli tutmakta bir çıkarı yoktu ki. Üstelik o düşük çenesini işletmek için önüne mükemmel bir fırsat çıkmış oluyordu. Böyle fırsat kaçırılır mıydı?

Öte yandan Muhteşem Goulard da pek önemli bir dinî görevi yerine getiren bir papaza yakışır, ciddi bir tavır takınmış olmakla beraber kadını can kulağıyla dinliyordu. Doğrusu bu sefer bu kadının günahlarını çıkarmaya kalkmakla boş vakit geçirmediği, istediğinden fazla şey öğrendiği için pek memnundu.

Colline Colle bu pek heyecanlı konuyu bitirip tükettikten sonra nihayet asıl kendisini ilgilendiren meseleyi açma vaktinin geldiğine hükmetti. Bu, define meselesiydi. Bunu yaparken de gayet ilgisiz, umursamaz bir tavır takınmak fakat papazın söyleyeceklerini de can kulağıyla dinlemek lazımdı. Önemsiz bir şeyden bahsediyormuş gibi söze başladı:

"Haa... Anlatacaklarımın hepsi bu kadar değil. Genç kızın odasında bulduğum kâğıtlar arasında Blanche de Saugis'nin nişanlısı Vaubrun kontunun yazmış olduğu bir mektup da vardı. Kont bu mektubunda kadına bazı değerli belgeleri gönderdiğini bildiriyordu. Anlattığına göre bu kâğıtlar Fausta adlı bir prensese ait büyük bir hazinenin saklı bulunduğu yeri göstermekteymiş."

Papaz soğukkanlı görünmek, temkinli davranmak için harcadığı bütün gayrete rağmen yerinden sıçrayıverdi. Doğrusu bunu hiç aklına getirmemişti. Neden sonra kendini toparladı ve tekrar yerine yerleşerek hafif titrek sesiyle sordu:

"Şu dediğinizi hele bir daha söyleyin bakayım?"

Colline Colle açıkgöz ve kurnaz bir kadındı ama rahibin böyle

apansız heyecanlanıvermesinin nedenini sezemedi. Hatta bu heyecanın Fausta'nın isminin geçmesinden ileri geldiğini sanarak anlatmaya koyuldu:

"Acayip bir ad değil mi? Benim de bu ismi hiç duymuşluğum yoktu. Ama yanlış değil. İyi aklımda kaldı. Pek iyi hatırlıyorum, mektupta geçen isim buydu."

Muhteşem Goulard iyice kendine gelmişti. Ne garip tesadüftü bu. Ne zamandır aradıkları definenin izini nihayet böyle hiç ummadıkları bir zamanda mı bulacaklardı? Meselenin önemini hemen kavramıştı. Şimdi öyle bir tavır takınması ve öyle bir rol oynaması lazımdı ki kadında hiçbir şüphe uyandırmasın. Fakat aynı zamanda kendisi için gerekli ayrıntıları da öğrensin. Yüzü birdenbire gayet ciddi bir eda aldı. Sakin bir tavırla ve emir verir gibi:

"Devam edin kızım," dedi. "Ne diyordunuz bakayım? Büyük bir hazinenin saklı olduğu yeri gösteren bazı kâğıtlar mı varmış neymiş?"

Papazın bu kadar ciddileşmesi üzerine rahatlayan kadın sözde ürkek bir tavırla söylendi:

"Öyle bir şey kutlu babamız."

Papaz büsbütün somurttu:

"Bu mektupta başka isimler de var mıydı? Hafızanızı bir yoklayın bakayım."

Kadın daha beter afalladı:

"Vardı ya... Olmaz olur mu? Bir acayip isim daha vardı. Durun bakayım, Myrthis miydi neydi! Öyle ya, Myrthis. Sonra başka bir isim daha vardı. Ama doğru dürüst bir isim. Pardaillan'dı galiba. Bir isim daha vardı ama, neydi bakayım? Haa, öyle ya, Saêtta'ydı. İyi ama ne oluyorsunuz böyle kutlu babamız? Adeta içime korku vermeye başladınız!"

Papazın yüzünde öyle esrarlı bir anlam belirmişti ki Colline Colle bu sefer gerçekten korktu. Hele Muhteşem Goulard müthiş bir sesle:

"Dikkat edin evladım. Bu anlattıklarınız pek tehlikeli şeyler," deyince kadının kafası büsbütün allak bullak oluverdi. Papaz ise dimdik kesilmişti. Bu ana kadar tatlı ve yumuşak bir ifade taşıyan yüzünde

birdenbire kadını tir tir titreten korkunç bir eda belirmişti. Adam aynı ürpertici sesle devam etti:

"Çok dikkatli olmalısınız evladım. Günah çıkartmak demek, Tanrı'ya günahlarını olduğu gibi sayıp dökmek demektir. Siz şimdi Tanrı ile konuşuyorsunuz. Herkesin kalbinden geçeni bilen ve düşünceleri okuyan Tanrı ile. Onun için hiçbir şeyi saklamamalı ve Tanrı'nın zaten bildiklerini açık yürekle anlatmalısınız. Yoksa cehennemin yedi kat altında çekmeyeceğiniz işkence kalmaz. Nerede kalmıştık? Bu kâğıtları siz almıştınız değil mi?"

Kadın, Tanrı'yla karşı karşıya bulunmaktan duyduğu ürkeklik içinde cevap verdi:

"Lanet olsun! Ufacık bir kâğıt aldım o kadar. Bu kâğıttan da bir şey anladıysam Arap olayım. Galiba Latince yazılmış, onun için sizden bu kâğıdı bana tercüme etmenizi rica edecektim."

Yüzündeki korkutucu, titretici ifade gitgide artan papaz:

"Yaa, demek sadece ufak bir kâğıt aldınız ha? Peki okuduğunuz o mektupta daha neler yazıyordu bakayım? Bana, hâşâ, yani Tanrı'ya hepsini anlatın evladım. Bu meselede ruhunuzun kurtuluşu söz konusu. Söyleyin. Tanrı uludur, bağışlar. Fakat en ufak bir yalan söyler, ufacık bir şey unutursanız karışmam. Cehennemin gayya kuyusundaki kızgın ateşler içinde cayır cayır yanarsınız."

Bu son söz Colline Colle'un zaten yarım olan aklını başından büsbütün alıvermişti. Ne oluyordu canım? Ne yapmıştı ki? Kötü bir laf edip de günaha mı girmişti? Papaz ona niçin ikide bir cehennem ateşleriyle gözdağı verip duruyordu? Nedenini bir türlü anlayamıyordu. Şimdilik bildiği tek şey korkusundan damarlarındaki bütün kanın donmuş olduğuydu.

Papaz, kadının fena halde korktuğunu, neredeyse ödünün patlayacağını anladı. Bu gidişle ağzından hiçbir söz alamaz olacaktı. Artık onu biraz kendine getirmenin tam sırasıydı. Hemen tavrını değiştirerek tatlı bir eda ile söylendi:

"Canım siz bu günahınızı bilmeden işlediğiniz için yine günah sayılmaz. Kolayca affedilebilir. Fakat bana her şeyi söylemeniz ve benim gerçeği bilmem şarttır. Onun için hiç durmayın, anlatın evladım. Hem ne diye korkuyorsunuz öyle? Tanrı uludur, bağışlar. Bunu bilmiyor değilsiniz ki."

Bu sözlerle bir parça kendine gelen Colline Colle tekrar söze başlayabildi. Ama bu sefer ne kurnazlık taslamak aklına geliyordu ne de yalan söylemek. Cehennemin kıpkızıl alevler fışkıran gayya kuyusu bir türlü hayalinden gitmiyor ve bu korkunç hayal, içinde beliren her türlü hile ve yalan arzusunu hemen silip süpürüyordu.

Titrek bir sesle söze koyuldu:

"Kutlu babamız! Bu Vaubrun kontunun mektubuna göre..."

Muhteşem Goulard atıldı:

"O alçağın adını ağzınıza almayın."

Kadın, korkusundan yerinde sıçradı ve şaşkın şaşkın papaza bakmaya başladı. Bunun üzerine papaz hiç istifini bozmadan Tanrı'ya vekalet ettiğini belirtir, hükmedici bir sesle:

"Anlatın!" dedi.

Colline Colle zorlukla yutkunarak devam etti:

"O mektupta hazinenin bulunduğu yeri belirten kâğıtların gönderildiği yazılıydı. Mademki kâğıtlar hazinenin yerini gösteriyordu, demek ki çok önemliydiler. Hazineyi oraya gömmüş olan Fausta..."

Muhteşem Goulard yine pek korkunç bir tavırla kadının sözünü kesip bağırdı:

"Sakın o hainin de adını ağzınıza almayın!"

Sesi öyle korkutucuydu ki kadın inler gibi söylendi:

"Eyvah! Bu sefer artık çarpıldım! Artık mahvoldum! Cehennemlik oldum!"

Ama papaz onun hayıflanmasına pek fırsat bırakmadı:

"Devam edin kızım!"

"Efendim, işte o kadın, yani prenses büyük hazinesini oğluna bırakacakmış. Oğlunun da babası bir asilzadeymiş. O asilzadenin adını söylememe izin var mı kutlu babamız?"

Goulard gürledi:

"Sakın ha!"

Colline Colle yeni bir günah işlemek üzereyken papazın uyarısıyla bundan kurtulduğunu anlayınca sonsuz bir ümitsizlik içinde başını önüne eğdi. Bir yandan göğsünü yoklarken bir yandan da

aklına gelen her duayı okudu. Sonra nihayet biraz sakinleşerek devam etti:

"Definenin kendisine bırakıldığı çocuk o prensesin hizmetçisi tarafından Paris'e getirilmiş. Bu hizmetçinin adı... Yok, bu sefer gerçekten ismini söylemem!"

"Söyleme, sakın söyleme evladım. Demek bu hizmetçi, çocuğu Paris'e getirmiş ha? Neden getirmiş acaba? Onu Paris'te büyütüp yetiştirmek için mi?"

"Evet, tastamam öyle kutlu babamız. Fakat ne yazık ki sonradan bu çocuk bir haydut tarafından kaçırılmış. Bu haydudun da adı..."

"Canım size bu isimleri ağzınıza almayın, yoksa çarpılacaksınız demedim mi?"

"Aman kutlu babamız, kusurumu bağışlayın!"

"Demek çocuk kaçırılmış ha? Peki sonra hizmetçi ne yapmış?"

"Üzüntüsünden kendini öldürmüş kutlu babamız."

Papaz bunu duyunca köpürdü:

"Canı cehenneme! Bu kuduz günahkâr, dinimizin intiharı yasak ettiğini bilmiyor muymuş? Ruhu azaptan kurtulmasın!"

Korkusundan aklını kaybedecek hale gelen Colline Colle inler gibi söylendi:

"Aman kutlu babamız, benim bunda bir suçum yok ya?"

"Elbette yok kızım! Şükredin ki sizin bunda suçunuz yok. Yoksa Tanrı'nın lanetine uğrayacaktınız. Demek bu dinsiz kadın intihar etti ha? Peki ölmeden önce bir şeyler yapmış mı?"

İşte, hazinenin yerini gösteren kâğıtları adını söylememe izin vermediğiniz o konta götürmüş."

Muhteşem Goulard oynamakta olduğu oyuna ustalıkla devam ediyor, kadına bilerek ve isteyerek isim söyletmiyor, arada bir sözünü keserek onu dehşetten dehşete düşürüyordu ama bir yandan da anlatılan hikâyeyi can kulağıyla dinlemekten geri kalmıyordu. Tekrar sordu:

"Peki o kâğıtları ne diye bu konta götürmüş?"

"Çünkü bu kont, prensesin sadık adamlarından biri ve ayrıca da çocuğun babasının yakın dostuymuş."

"Şimdi anlıyorum. Demek ki kont bu kâğıtları çocuğun babasına vermek görevini üstüne almış. Daha sonra galiba kont da kendini öldürdü, değil mi? Onun da canı cehenneme! Kâğıtlar da onun nişanlısında kaldı. O da kâğıtları kızına bıraktı. En sonunda kâğıtları siz buldunuz demek? Böyle olmadı mı?"

"Böyle oldu kutlu babamız. Tanrı cezamı versin ki başka bir şeyden haberim yok."

"Doğru söylediğine inanıyorum kızım. Fakat senin bilmediğin, benimse kara kaplı kutsal kitaplar sayesinde öğrendiğim bir gerçek varsa o da bütün bunların şeytanlar tarafından uydurulmuş bir masal olduğudur. Anlıyor musun günahkâr kadın? Sen de bu şeytanlara inanmakla korkarım Tanrı'nın en büyük lanetine ve gazabına uğrayacaksın!"

Colline Colle korkusundan tir tir titreyerek hıçkırıp ağlamaya koyuldu:

"Aman Tanrım! Sahi mi? Bu kadar büyük günah mı işledim?"

"Bir de bu kadar büyük günah mı işledim diye soruyor? Ne sandın ya? Tanrı yolunu bırakıp şeytanlara inanmak günah değil de nedir? Çabuk o lanetli kâğıdı göster bana bakayım. Belki seni affettirecek bir yol bulurum!"

Diz çökmüş titremekte olan Colline Colle bu son ümit verici söz üzerine biraz kendine gelip doğrularak elini cebine daldırdı, kendini cehennemin ta dibine göndereceği kesin olan uğursuz kâğıt parçasını bir çekişte çıkararak Muhteşem Goulard'a uzattı.

Papaz, oyununu gerçekten kusursuz oynuyordu. Kâğıdı şöyle parmaklarının ucuyla tuttu ve bir kere bakar bakmaz eli yanmışçasına haykırarak yere fırlattı. Sonra bütün gücüyle koltuğu itti. Zehirli bir yılan görmüşçesine geriye sıçrayıp kâğıttan uzaklaşarak gözlerini hiç ondan ayırmadan art arda dualar okumaya başladı.

Colline Colle bu durumu görünce secdeye varmıştı. Kafası öyle boşalmıştı ki papazın kâğıt karşısında takındığı tavrı görmesine rağmen bu belalı nesneden uzaklaşmak aklına bile gelmiyordu. Zaten yerinden kıpırdayacak hali kalmamıştı. Korkusundan her tarafı tutulmuştu. Bir yandan boyuna göğsünü yumruklarken bir yandan da aklına ne dua gelirse okuyordu.

Muhteşem Goulard nihayet dua etmeyi bitirerek bağırdı:

"Zaten benim aklıma gelen başıma da gelir. Gafil kadın! Bu prenses dediğin, sonra onun hizmetçisi dediğin kim biliyor musun? İkisi de şeytan! Ya ne sandın? İkisi de şeytan tayfasından! Şimdi ne yapacaksın bakalım?"

Colline Colle ne söyleyeceğini, ne yapacağını çoktan şaşırmıştı. Çılgınca bir üzüntüyle inledi:

"Acıyın bana!"

"Sözde o çocuğu kaçırdığını söylediğin haydut da kim, biliyor musunuz? Cehennemin en tehlikeli zebanisi!"

"Acıyın! Acıyın!"

"Ya o sözde kontla yine sözde çocuğun babası olan kim, biliyor musun? İkisi de ruhlarını cinlere, perilere satmış iki cehennemlik günahkâr!"

Delirmesine az kalmış olan kadın tekrar inledi:

"Ulu Tanrım, merhamet! Affet beni!"

Rahip gürül gürül konuşmaya devam etti:

"Hele bu lanetli, bu belalı kâğıt nedir, bilir misin? O iki cehennemliğin şeytana ruhlarını sattıklarına dair imzaladıkları senet."

Colline Colle bu son derece müthiş haberi duyunca artık konuşamadı. Olduğu gibi yığılmış kalmıştı. Kendinden geçmiş olmalıydı.

Ona sıkıntıyla bakarak, "Fazla ileri mi gittim acaba," diye düşündü. Acelesiz bir tavırla, yavaş yavaş kolunu uzattı. Masanın üstünde yarıya inmiş bir halde duran şarap bardağın kaldırıp kadının yüzüne döktü. Sonra yumuşak bir sesle:

"Kalk evladım kalk!" dedi. "Bu günahı, bilgisizliğiniz yüzünden işlediğinizi anlıyorum."

Colline Colle serin şarapla kendine gelivermiş, gözlerini açmıştı. Bu son avutucu sözleri duyunca cehennemden kurtulacağım anladı. Dizlerine derman geldi. Fakat bacakları hâlâ titriyor, gözleri hâlâ yalvarıyordu.

Rahip gayet ciddi bir eda ile:

"Çabuk bana biraz kutsal su getir de etrafa serpeyim," dedi.

Kadın, odasına koştu. Az sonra yatağının başucunda duran kutsal su kabıyla döndü. Papaz parmaklarını kutsal suyla ıslattıktan sonra bir yandan haç çıkarıp dualar okurken bir yandan da yere diz çökmüş, yalvaran gözlerle kendine bakan kadına, yerlere ve uğursuz kâğıda bu sudan serpti.

Bu iş henüz bitmişti ki Muhteşem Goulard'ın kafasında yeni bir şüphe belirmişti. Papaz fincan gibi açılmış gözleriyle ürkmüş kadının gözlerine baktı ve az önceki korkunç edasıyla sordu:

"Sakın sende bunun gibi böyle bir şeytan belgesi daha olmasın? Eğer varsa karışmam bak!"

Colline hemen atıldı ve her türlü şüpheyi silen, içten gelen bir feryatla:

"Gerçekten yok. Eğer bundan başka kâğıt aldımsa cehennemin ortasında yanayım!" diye bağırdı.

"Peki, inandım. Umarım buna benzer başka kâğıtlar okumamışsındır. Eğer okuduysan..."

Kadın yine papazın sözünü kesti:

"Nasıl okuyabilirim kutlu babamız? Bilemediğim bir dilde yazılmış şeyler bunlar."

Goulard gayet ciddi bir eda takındı:

"Öyle ya... Pek doğru."

Colline Colle yine cehennemden kurtulmuş olmanın sevinciyle titredi. Göz ucuyla, yerde duran uğursuz kâğıda baktı. Vay canına, demek az kalsın bu belalı kâğıt parçası yüzünden cehennemlik olacaktı ha? Değil artık bu kâğıda el sürmek, bir daha onu görmek bile istemiyordu. Bütün cesaretini topladıktan sonra Goulard'a bakıp sordu:

"Kutlu babamız, ya bu uğursuz kâğıt ne olacak?"

Papaz, Tanrı'nın vekiline yaraşır bir ciddiyetle:

"Yakılacak!" dedi.

Colline Colle uğursuz kâğıdı yakma işinin kendisine verileceğini sanarak korkusundan sapır sapır titredi:

"Aman kutlu babamız! Böyle bir iş benim gibi zavallı bir kadının yapacağı şey değildir. Bunu sizin gibi kutlu bir din adamı daha

tehlikesizce yapamaz mı dersiniz?"

Muhteşem Goulard böyle bir şeyi asla istemezmiş de tek kadının arzusu için bu fedakârlığa katlanıyormuş gibi bir tavır takındı ve tiksinti içinde:

"Tanrı kulunu bağışlasın," dedi. "Mademki siz bunu yapmaktan çekiniyorsunuz, o halde bu lanetli kâğıdı yakma işi de bana düşecek. Fakat kâğıdın uğursuzluğunun bana da geçmemesi için bu işi gereken dinî törenle, kilisede yapacağım!"

Colline Colle buna pek sevindi. Papazı bu işe razı ettiğine memnundu. Bundan aldığı cesaretle Muhteşem Goulard'a biraz daha yılışmaktan çekinmedi ve günahını çıkarması için yalvardı.

Muhteşem Goulard yine kadın için büyük bir fedakârlıkta bulunuyormuş gibi bir tavır takındı:

"Günahlarınız affedilmiştir. Ama size hemen haber vereyim ki eğer bir daha kiracınızın kâğıtlarını karıştırmaya kalkışırsanız artık sizi ben bile kurtaramam!"

Colline Colle evde bulunan bütün kâğıtları Yiğit Jehan'ın alıp götürdüğünü bildiği için bir daha nasıl olsa öteyi beriyi karıştırmasına lüzum kalmadığını düşündü ve göğsünü gere gere söz verdi.

Muhteşem Goulard konuşmasına devam ediyordu:

"Eğer o mektuptan öğrendiğiniz kadın ve erkek şeytanların ve onların ortaklarının adlarını bir daha ağzınıza alırsanız cehennemin gayya kuyusuna girersiniz!"

Ve Colline Colle'u dehşet içinde bırakan bir sesle ilave etti:

"Şunu bilmiş olun ki onların adlarını ağzınıza aldığınız takdirde hepsi birden karşınıza çıkıverir, günahkâr kadın!" Bir de tutup sizi yakalar, kendileriyle birlikte cehenneme sürüklemeye kalkışırlarsa onların ellerinden yakanızı bakın kurtarabilir misiniz? Tanrı esirgesin! Tanrı esirgesin! Aklınızı başınıza toplayın. Bu hikâyeyi tamamıyla unutun. Ancak bu şekilde kurtulabilirsiniz."

Papazın her attığı martavala kara kaplı kitaptan çıkma bir Tanrı buyruğuymuş gibi körü körüne inanan Colline Colle, içten gelen bir yeminle cevap verdi:

"Yemin ederim ki hepsini unutacağım kutlu babamız!"

Muhteşem Goulard bu sözü alınca memnun göründü. Yere eğilip cehennemlik kâğıdı aldı. Cübbesinin cebine yerleştirdi ve bu kâğıdı hemen götürüp yakacağını söyleyerek çabucak evden çıktı.

Colline Colle yarım saattir çektiği heyecanlardan ve duyduğu korkulardan uzun süre kurtulamadı. Nihayet günahlarının affedilmiş olduğunu düşünerek yavaş yavaş kendine geldi. Sonra da kendisini cehennemlik etmeden çıkarına yardım edecek bir diğer meseleyi kafasında evirip çevirmeye başladı. Eğer bir fırsatım bulur da iyi delikanlı dediği Carcagne'le karşılaşırsa onun yardımıyla maskeli adamın kim olduğunu şüphesiz öğrenebilirdi. O zaman hemen gidip bu herifi La Varenne haber verirse epey para kazanacağı muhakkaktı.

Ama bu planı uygulayabilmek için önce adını bile bilmediği Carcagne'i bulması lazımdı. Bu da ancak Carcagne'in söz verdiği gibi kendisini görmeye gelmesiyle olabilirdi.

Bu düşüncelerin sonucunda, şöminesinin üzerine yerleştirilmiş Meryem Ana heykelinin önünde dik bir şekilde, başı öne eğik ve elleri birleşmiş olarak ayağa kalktı ve orada, şevk ve inançla, yüksek sesle şu duayı etti:

"Kutsal ve iyi bakire, bu iyi, genç adamı beni görmeye getir ve onun aracılığıyla kiracımı kaçıran lordu bulayım. Çok makul ve adilsiniz, Kutsal Meryem, az önce kaybettiğim hazine için bu küçük tazminatı almaya hakkım olduğunu anlayışla karşılarsınız!"

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

Muhteşem Goulard, Colline Colle'un evinden yeteri kadar uzaklaşır uzaklaşmaz ilk iş olarak elini cübbesinin cebine soktu. Az önce lanetlediği kâğıdı çıkarıp okudu.

Kâğıt Latince yazılmıştı. Gerçi Muhteşem Goulard cahilliği ve ayyaşlığı ile tanınmıştı ama birkaç dil bilirdi. Hele Latincesi gerçekten mükemmeldi.

Bu kâğıtta yazılı olan şeylerin son derece önemli olduklarından şüphe edilemezdi. Çünkü okumayı bitirdikten sonra papazın yüzü gülmeye, gözleri sevinçten parıldamaya başladı.

Muhteşem Goulard kâğıdı dikkatle cebine yerleştirdikten sonra adımlarını hızlandırdı. Doğruca manastıra gitti ve sabahleyin ihtiyar papazla konuşmuş olduğu odaya girdi.

Claude Acquaviva oradaydı ve hâlâ Peder Joseph ile konuşuyordu. Peder Joseph casus papazın odaya girdiğini görür görmez orada kalıp kalamayacağını anlamak için Acquaviva'nın yüzüne baktı. İhtiyar papaz kendisinden gizli bir şey konuşulmayacağını ve burada kalmasında bir sakınca olmadığını başıyla işaret edince orada kaldı. Claude Acquaviva daha sonra Muhteşem Goulard'a döndü ve yumuşak bir sesle sordu:

"Sabahleyin size vermiş olduğum görevi başardınız galiba evladım?"

"Evet kutsal peder, başardım. Hem de bu sefer önemli haberler getirdim. Bunu aynı günde iki defa, çevremizdekilerin şüphelerinin uyanması pahasına manastıra gelişimden de anlayabilirsiniz."

Acquaviva bu sözlerin doğru olduğunu başıyla tasdik etti ve gayet sade bir tavırla:

"Söyleyin evladım," dedi.

Goulard bu izni alınca Bertille de Saugis hakkında ne öğren-

diyse, hiçbirini atlamadan, olduğu gibi anlattı.

Sözünü bitirince Acquaviva bir süre düşünceli düşünceli durdu ve sonra mırıldandı:

"Demek bu kızcağız kralın kızıymış ha?"

Ve bir süre daha düşündükten sonra ansızın kararını vermiş gibi:

"Kimin kızı olursa olsun!" dedi. "Diken gibi yolumuza dikildi. Onun da ortadan kaldırılması lazım."

Muhteşem Goulard atıldı:

Üstelik bunu yapmakta zorluk da çekmeyeceğiz. Çünkü bu kızın nerede bulunduğunu biliyoruz. Ben eminim ki Yiğit Jehan'ın Andilly dükünün konağına götürdüğü genç kız odur. Şunu da hemen söyleyeyim ki monsenyör, bu genç kızın ortadan kaldırılması hakkındaki düşünceniz çok yerindedir ve size bildiklerimi söyledikten sonra bu görüşünüzde ne kadar haklı olduğunuzu bir kere daha anlayacaksınız."

Acquaviva son derece memnun olduğunu belirten bir gülümseyişle:

"Yaa," dedi. "Gördünüz mü? Ben zaten bana vermek istediğiniz haberin sadece bundan ibaret olmadığını sezmiştim."

"Çok isabet buyurmuşsunuz monsenyör. Size verdiğim haberden başka şunu da getirdim."

Muhteşem Goulard bu sözü söylerken Colline Colle'dan büyük bir ustalıkla kopardığı belgeyi de uzatmıştı.

Acquaviva kâğıdı kaparcasına aldı. Dikkatle okudu ve gözlerinde çabucak parlayıp sönen bir ışık, son derece heyecanlandığını belirten tek işaret oldu.

Sonra hemen yine kendini toparladı. Elindeki kâğıdı konuşulanları sessizce dinleyen Peder Joseph'e uzatarak söylendi:

"Bu çatı altında oturduğunuz sürece sizden hiçbir şeyi saklamama kararında olduğumu söylemiştim. İster bizimle birlik olun, ister olmayın. Size tam bir güven göstermekte devam edeceğim. Çünkü siz de benim kimsenin şüphesini uyandırmadan buraya yerleşmemi sağladınız. Şu kâğıdı alın ve okuyun oğlum. Okursanız kaderin ve

talihin bizimle birlik olup olmadığını daha iyi anlayacaksınız. Hem de yüksek sesle okuyun."

Peder Joseph kâğıdı aldı. Acquaviva'nın dediği gibi içinden okuyup yüksek sesle tercüme etmeye koyuldu:

"Sancto Martyrio Manastırı... Manastır avlusunun Paris tarafına rastlayan duvarın alt tarafının kazılması lazımdır. Orada bir kemer meydana çıkacaktır. Kemerin altında otuz yedi basamaklı bir merdiven vardır. Bu merdivenler bir bodruma iner. Bodrumda da bir mihrap bulunmaktadır. Bu mihrabın taşının üstünde on iki basamağı gösteren on iki çizgi vardır. On ikinci çizginin üstüne bir haç çizilmiştir. Bu çizginin altı kazılınca ortaya büyük bir demir halka çıkacaktır. Bu halka kuvvetle çekilince bir çukur açılır. Bu çukur büyük bir döşeme taşı meydana çıkıncaya kadar kazılmalıdır. Bu döşeme taşının altında bir tabut vardır. Hazine bu tabutun içinde saklıdır."

Peder Joseph yazının her kelimesini üstüne basa basa, kendisini dinleyenlerin kafalarına kazımak istiyormuşçasına okuduktan sonra kâğıdı Acquaviva'ya uzattı ve sakin bir tavırla dedi ki:

"Ama kâğıtta yazılı olanların Fausta'nın hazinelerini tarif edip etmediği belli değil."

Acquaviva kâğıdı itina ile katladıktan sonra Muhteşem Goulard'a sordu:

"Bu kâğıdı nerede buldunuz?"

"Monsenyör, yirmi yıldan beri boşu boşuna aradığımız hazinenin nerede bulunduğunu açıklayan bu kâğıt meğer Bertille de Saugis'nin elindeymiş!"

"Haa, demek o kızın ortadan kaldırılması üzerinde ısrarla durmanız bundan ileri geliyor?"

Papaz tasdik etmek üzere yerlere kadar eğildi. Acquaviva başka bir söz söylemeye lüzum görmeden:

"Anlatın bakayım," dedi.

Muhteşem Goulard bu emri alınca Colline Colle'dan günah çıkarma sırasında neler öğrendiyse hiçbir noktasını atlamadan, teker teker anlattı. Sözünü bitirdikten sonra Acquaviva uzun bir süre düşünceye daldı ve nihayet kafasından geçenleri şu sözlerle özetledi:

"Bu anlattıklarınız bütün planlarımı değiştirmeme sebep oldu. Artık hazineyi nerede bulacağımızı bildiğimize göre Şövalye Pardaillan'ın oğlunu tanımasına lüzum kalmıyor. Kâğıdı yıllardır saklamış olan genç kız bütün bunları en derin ayrıntılarına kadar bildikten başka hem şövalye ile hem oğluyla tanışmaktadır. Bu üç insan tesadüfen bir araya gelir, arada Saêtta'dan da konuşulursa Yiğit Jehan'ın doğuşundaki bütün sır meydana çıkacak demektir. Biz bu işe engel olmak zorundayız. Onun için genç kızı ortadan kaldırmalıyız. Hatta delikanlıyı da ortadan kaldırmalıyız. Hem öylesine kaldırmalıyız ki bir daha hiç meydana çıkamamalı. Şimdi beni iyice dinleyin."

Acquaviva kulak kesilen Muhteşem Goulard'a uzun uzun bir şeyler anlatıp emirler verdi ve yapılacak bir sürü şey hakkında tavsiyelerde bulundu.

*

O günün akşamı...

Büyük bir çalışma odası ve bu odaya bol bol ışık veren iki geniş pencere...

Etrafta gayet değerli mobilyalar, nefis tablolar, ağır halılar ve birçok zarif ve seçkin sanat eşyası göze çarpıyordu.

Gören herkes burayı bir antika meraklısının odası sanabilirdi. Ama aynı odadaki rafları ve dolapları dolduran zarif ciltlere ve masanın üstüne yığılı kâğıt ve kitaplara bakınca insan buranın bir bilginin çalışma odası olduğunu düşünebilirdi. Fakat duvarları süsleyen çeşitli silahlar Toledo ve Milano'nun en namlı ustaları tarafından yapılmış harikulade kılıçları, hançerleri, bıçakları, tabancaları ve diğer silahları seyreden kimse buranın ünlü bir silahşorun odası olduğunu da ileri sürebilirdi.

Beri yanda burada dindar bir adamın oturduğunu gösteren ufacık bir belirti, mesela İsa'nın ya da Meryem'in ufacık bir tasviri yoktu. Kendini bilen bir Hristiyan'ın odasında böyle bir tasvir bulunmasın... olur şey değildi.

Fakat şu anda bu odada bulunan adam ister antika meraklısı, ister bilgin, ister bir şövalye olsun, belliydi ki son derece önemli bir kimseydi.

Bir kere gayet gençti. Yirmi üç, yirmi dört yaşında ancak vardı. Solgun tenliydi. Küçük bıyıklarının uçları yukarıya doğru kıvrıktı. Ciddi, insanın içine işleyen sert ve delici bakışla vardı. Elleri arkasında, geniş ve açık alınlı başını dimdik tutarak odada bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Yürüyüşünde, başını dik tutuşunda kendine güvenen bir adamın gururu göze çarpıyordu, insanları yönetmek için yaratılmış olduğuna inanan bir adamın gururu.

Elbiselerini vücuduna fevkalade bir zarafetle yakıştırmıştı. Devrin en son modasına uygun bir şekilde, konçları kıvrık, yumuşak çizmeler giymiş ve çizmelerinin arkalarına da her adım atışta şakırdayan sivri uçlu mahmuzlar takmıştı.

Belinde bir kılıç asılıydı. Ama öyle süslü ve gösterişli bir tören kılıcı değil, basbayağı upuzun bir dövüş kılıcıydı.

Bu delikanlının adı Armand Jean du Plessis de Richelieu'ydu. Şöyle böyle bir buçuk yıldır Luçon piskoposuydu.

Delikanlının karşısında duran bir uşak kendisine bir şeyler söyleyince Richelieu'nun gözlerinde bir parıltı yanıp söndü. Genç adam gizlemeye lüzum görmediği bir sevinçle buyurdu:

"Yanıma getirin."

Aynı anda gayet ciddi ve sert bir tavır takınmıştı.

İçeriye bir papaz girdi. Piskoposun önünde derin bir saygı ile eğilerek mırıldandı:

"Günaydın monsenyör."

Bu papaz yirmi yıl önce Amiens kalesi kuşatıldığı zaman büyük yararlılıklar göstererek kaleyi canla başla savunmuş olan eski ve ünlü silahşorlardan François le Clerc du Tremblay idi. Eski bir saray adamıydı ve Baron de Maffliers unvanıyla kısa bir zaman yıldızı parladıktan sonra Orléans manastırına çekilip kendini yalnızlığa vermişti. Şimdiki adı sadece Peder Joseph'den ibaretti.

Peder Joseph'yı odaya getirmiş olan uşak orada bulunduğu sürece iki adamın tavırlarında hiçbir değişiklik görülmedi. Genç piskopos gayet otoriter ve mağrurdu. Rahip ise gayet saygılı ve çekingen.

Fakat uşak odadan çıkıp kapıyı kapar kapamaz ikisi de değişiverdi.

Otoriter Richelieu birden neşeli ve sevecen bir hale gelivermişti. Bu değişim onu adeta gençleştirmişti. Sakin sakin karşısında insana gülümsüyordu. Ama o sırada görünen beyaz, bir avı pekâlâ bir hamlede ezebilen güçlü dişlere benziyordu...

Peder de özgüveni yüksek görünüyordu. Yaşının ve hayattaki tecrübelerini de göz önünde bulundurunca sanki öğrencisinin karşısına geçmiş bir öğretmen edasıyla Richelieu'ya bakıyordu.

Richelieu ihtiyar papazın oturması için bir koltuk itecek kadar alçakgönüllü bir tavır takındı. Peder Joseph bu koltuğa rahatça yerleştikten sonra kısık bir sesle söylendi:

"Bizi burada kimse işitemez değil mi?"

Richelieu ise:

"Durun da bakayım," diyerek oda kapısını açıp dışarıya çıktı.

Öndeki küçük antrenin kapısını sürgüledi. Sonra tekrar geriye dönüp oda kapısını kapatarak kendisini bir koltuğa bıraktı ve:

"Artık bu odaya kimse yaklaşamaz," dedi.

Peder Joseph yavaşça başını saldı. Sonra gözlerini karşısındakinin gülümseyen yüzüne dikti ve birdenbire sordu:

"Kralın günlerinin sayılı olduğunu biliyor muydunuz?"

Richelieu'nun dudaklarındaki gülümseme hemen kayboldu. Ciddi, hatta endişeli bir tavırla söylendi:

"Evet, kulaktan kulağa böyle bir şey fısıldanıyor. Fakat görünüşe göre pek dinç ve güçlü kuvvetli. Doğrusu pek anlayamıyorum."

Papaz kesin bir tavırla delikanlının sözünü kesti:

"Bunda anlaşılmayacak bir şey yok. Onu ölüme mahkûm ettiler. Artık onu dünyada kimse kurtaramaz."

Richelieu'nun tüyleri ürperdi. Papaz bu halin hemen farkına vardı. Yüzünde belli belirsiz bir gülümseme belirdi. Sakin bir sesle:

"Pek yakında, belki de bu birkaç ay içinde Marie de Médicis, Fransa kral naibesi olacaktır," dedi.

"O zaman kraliçenin etrafında bulunanlar veya kral ölmeden onun hizmetine girebilenler eğer zeki ve yetenekli kimselerse elbette ki büyük mevkilere geçeceklerdir. Mesela bir kere Concini adlı o İtalyan şarlatanını bekleyen parlak geleceği hiç düşündünüz

mü? Daha şimdiden onun çevresine bir sürü dalkavuğun toplandığını ve kendisine yaltaklanıp durduğunu hiç fark ettiniz mi?"

Richelieu hiç sesini çıkarmadan dinliyordu. Peder Joseph ağır ağır devam etti:

"Richelieu, nasıl oluyor da siz ana kraliçenin gözüne girmeye çalışmıyorsunuz?"

Genç piskopos bir ürpertiyle hareket etti çünkü peder kraliçeden bahsederken sanki kralın çoktan ölmüş olduğunu ima eder gibi bir tavra bürünmüştü. Kendini kontrol etti ve duygularını gizleyerek söze başladı:

"Bu hep aklımda..." dedi. "Ama ben henüz kraliçeye yaklaşamayacak kadar küçük ve adsız sansız biriyim. Sonra, çok da gencim. Daha yirmi beş yaşına bile girmedim. Bir düşünsenize."

Delikanlı yirmi üç yaşında olduğunu bilmezmiş gibi kendisini yirmi beş kadar yükseltmekten hoşlanır görünüyordu. Papaz bu hale gülümsemekten kendini alamadı.

Richelieu bu kadar genç oluşuna fena halde kızmış göründü ve söylendi:

"Ne haksızlık. Sanki büyük ihtiraslar beslemek, büyük işler yapmayı düşünmek için mutlaka ihtiyar olmak lazımmış gibi."

Sonra birden sakinleşti ve sözlerini cesareti kırılmış bir eda ile bitirdi:

"Concini ha? Onun aracılığıyla kraliçeye sokulabilirim, değil mi? Ama o benden çıkar görmezse bana yardım eder mi? Kendisine bir yardımda bulunmalıyım ki bana böyle bir iyilik yapsın. Ne yazık ki şimdiye kadar Concini'ye yaranacak bir fırsat elime geçmedi?"

Gözlerinde bir alev yanıp sönen Richelieu heyecanlı bir sesle devam etti:

"Ah, hiç değilse kraliçenin özel papazı olabilsem! Bir kere başımı saraya sokabilseydim benim için ilerlemek ve yükselmek işten bile değildi."

Peder Joseph delikanlıya eğildi ve onun gözlerinin içine baktıktan sonra inandırıcı bir sesle söylendi:

"Richelieu, size istediğiniz görevi getiriyorum!"

Richelieu uzun bir süre hiçbir şey demeden düşündü. Aniden aklına bir şey gelmiş gibi kararlılıkla kafasını kaldırdı ve sordu:

"Ne yapmak gerek?"

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ertesi sabah saat ona doğru Concini, Louvre Sarayı'na gitmek üzere evinden çıktıktan biraz sonra Luçon piskoposu da Concini'nin konağına girdi.

Konağın efendisinin orada olmadığını görünce çok canı sıkılmış gibi bir tavır takındı. Senyör Concini ile çok önemli bir mesele hakkında görüşmek istediğini, onu bulamadığına göre hanımına saygılarını bildirme dileğinde olduğunu söyledi.

Gerçi Richelieu ile Concini sarayda birbirlerine sık sık rastlarlardı ama ahbap değildiler. Fakat Louvre'da önemli bir mevki elde etmek isteyen piskopos, Concini ile Léonora'nın sarayda büyük söz sahibi olduklarını bildiği için ve onlara dayanarak yükselebileceğini tasarlıyor ve kendileriyle ahbaplık kurmak üzere fırsat kolluyordu. Şimdiye kadar öğrendiklerine göre ahbaplık kurmak için Concini'yi seçmesine de pek gerek yoktu. Léonora ile tanışıklığı ilerletirse yeterdi. Çünkü Concini'nin basit bir alet ve Léonora'nın da bu aleti istediği gibi kullanan bir zeka olduğunu pek çabuk fark etmişti.

Bunun üzerine bütün dikkatini ve zekasını Léonora ile ilişki kurmaya, kadını kendine alet etmeye karar vermişti. Sarayda ne zaman fırsat bulursa Léonora'ya yaranmak için bir bahane icat ediyor, kadının gözüne girmeye çalışıyordu.

Öte yandan Louvre'da çevrilen entrikaları da bilmiyor değildi. Bu entrikalar yüzünden sarayda birbirini yere sermeye çalışan bir sürü zıt grup türemişti. Richelieu bu gruplardan hiçbirine karışmamakla beraber hiçbirinin karşısında da görünmüyordu.

Birçok casusun ve hafiyenin kaynaştığı ve çeşit çeşit dolapların çevrildiği bu sarayda tarafsız görünmek epey zor işti ama Richelieu parlak zekası sayesinde bunu başarabilmişti.

Hatta kralın pek yakında öleceği söylentileri çıkıp da kraliçenin bütün Fransa'ya tek başına hâkim olması ihtimali belirince Con-

cini'nin de yıldızının parlayacağına tamamıyla inanmış bulunan Léonora, kendilerine güvenebileceği saraylıların listesini yaparken Richelieu hakkında şöyle düşünmüştü: "Bu adam şimdilik bizim tarafımızda değil ama ne vakit istersek bizimle birlik olur."

Richelieu gibi içten pazarlıklı bir adamın Concini'nin konağına, Concini orada yokken gelmesi bir tesadüf eseri olabilir miydi? Elbette hayır. Onun amacı Léonora ile baş başa ve herkesten gizli olarak konuşmaktı. Bu amaca en uygun zamanda geldiği de kesindi.

Piskopos, konağın hanımıyla görüşmek istediğini haber verince kendisini hemen Léonora'nın yanına çıkardılar. Richelieu'nun üstünde bir gün önce Joseph Baba ile konuştuğu sırada giymiş olduğu elbise vardı. Genç adam her haliyle zarifti. Şıklığına itina edişi kendisine bambaşka bir özellik veriyordu. Yakışıklı delikanlı genel görünüşüyle kendisini şöyle göz ucuyla incelemiş olan Léonora üzerinde çok olumlu bir etki bırakmıştı. Piskopos bunu hemen fark etti.

Devrin nezaketinin gerektirdiği uzun ve süslü iltifat cümlelerini bitirdikten sonra Richelieu asıl konuya girerek yumuşak bir sesle:

"Madam!" dedi. "Sizinle böyle baş başa görüşmeyi arzu edişimin sebebi, söyleyeceğim şeylerin özellikle majeste kraliçeyi ilgilendirmesindendir."

Léonora zarif bir tavırla cevap verdi:

"Sayın piskopos, eğer sizin kıymetinizde bir zatla görüşme zevkini yitirmekten korkmasaydım size şöyle bir soru sorardım: 'Mademki söyleyeceğiniz şeyler özellikle kraliçeyi ilgilendirmektedir, o halde niçin bana başvuruyorsunuz?'"

Richelieu yerlere kadar eğildikten sonra saygılı fakat çok kesin bir eda ile derhal cevap verdi:

"Ah madam! Sizce benim gibi basit bir kilise adamının kraliçeyle bir şeyler konuşmaya cesaret etmesi mümkün olabilir mi? Zannediyorum ki hiç yakışık almaz. Daha yirmi beş yaşına bile gelmemiş cahil biriyim ben. Direkt onunla konuşmamdansa sizinle konuşmam daha uygun olur, madam. Üstelik sizin kraliçeye ne kadar bağlı olduğunuzu da pekâlâ biliyorum. Zaten neden bunları size söyledim sanıyorsunuz? Bu yüzden size başvurmayı uygun buldum."

Léonora yine anlamazlıktan geldi:

"Öyle, ama kraliçeye bağlı olan yalnız biz değiliz ki. Tanrı'ya şükürler olsun, güzel kraliçemizin çevresinde sadık kulları pervaneler gibi dönüyorlar."

Richelieu ciddi bir tavırla karşılıkta bulundu:

"Doğru madam. Belki başkaları da kraliçemize sizin kadar sadıktır. Fakat onlar arasında sizin kadar saygı ve hayranlık beslediğim kimse yok."

Léonora başını eğerek yenildiğini belirtti ve gülümseyerek:

"Pekâlâ. Dediğiniz gibi olsun," dedi. "Buyurun, sizi dinliyorum."

Richelieu bir an düşündü ve ansızın sordu:

"Fausta adlı bir İtalyan prensesi tarafından bundan aşağı yukarı yirmi yıl kadar önce bir yere gömülüp saklanmış olan bir hazineden söz edildiğini hiç duymuş muydunuz?"

Léonora hazine lafını duyar duymaz kulak kesilmekle birlikte yüzünden hiçbir şey belli etmemeyi de başarmıştı. Richelieu'yu dinlerken gülümseyip duruyordu ama bu son sözleri duyunca yapmacık bir kahkaha atarak:

"Nasıl Mösyö Luçon?" dedi. "Siz de böyle efsanelere inanır mısınız?"

Richelieu kesinlikle cevap verdi:

"Madam, bu hazineler gerçekten var. Delilleri elimde bulunuyor."

Léonora kayıtsız bir tavırla söylendi:

"Diyelim ki öyle olsun. Ama şimdiye kadar bu hazinenin yerinde durduğuna da inanacak değilsiniz ya. Kim bilir şimdi nerelerdedir?"

"Hayır madam! Bu hazine hâlâ sahibi tarafından saklandığı yerde bulunmaktadır."

"Pekâlâ, bunu da kabul edelim. Mademki hâlâ saklandığı yerdedir, bulun da meydana çıkarın bakalım. Kim bilir Paris'in veya Paris çevresinin neresindedir? Bulmak kolay iş mi?"

"Madam, ben bu hazinenin nereye saklanmış olduğunu da biliyorum."

Léonora bu sefer artık umursamazlık edemedi. Şaşkınlığını ve merakını saklayamayıp heyecanla sordu:

"Siz mi mösyö?"

Richelieu sakin bir tavırla cevap verdi:

"Evet, ben madam. Elimde bu hazinenin yerini apaçık bildiren belgeler var. Bu bakımdan hazinenin nerede aranması gerektiğini noktası noktasına biliyorum. İşte ben size kraliçeye vermeniz için bu belgeleri getiriyorum!"

Piskopos bu sözleri söylerken Léonora'ya dörde katlanmış bir kâğıdı uzatmıştı, kadın o derece şaşırmıştı ki kâğıdı adeta kaparcasına aldı.

Fakat bu zeki İtalyan kadın, heyecanına gem vurmakta ve kendini çabucak toparlamakta gecikmedi. Sakin ve soğukkanlı bir tavır takınarak kâğıdı yavaş yavaş açtı ve dikkatle okudu.

Bu kâğıt Joseph Baba'nın Acquaviva ile Goulard önünde okuduğu Latince yazının Fransızca tercümesiydi.

Léonora bir yandan kâğıdı okurken bir yandan da düşünüyordu:

"Bu ne demek? Nasıl oluyor da bu kâğıt genç piskoposun eline geçiyor? Delikanlı neden götürüp bu değerli belgeyi başka birine vermiyor da bana veriyor? Böyle bir belge sebepsiz, karşılıksız verilir mi?"

Léonora kâğıdı okumayı bitirip başını kaldırdıktan sonra ciddi ve sakin bir eda ile sordu:

"Doğru. Kâğıtta her şey açıkça yazılı. Bu kâğıdın elinize nasıl geçtiğini sorabilir miyim?"

Richelieu umursamaz bir tavırla omuz silkti:

"Bunun önemi var mı madam? Yeter ki kâğıtta verilen bilgiler gerçek ve açık olsun. Sizin için önemli olan bu değil mi?"

"Doğru, haklısınız. Fakat bir mesele var: Bu hazine bize ait değil. Bunu ne hakla kendimize mal edebiliriz? Böyle bir şey bir çeşit hırsızlık olamaz mı?"

Kadın bunları söylerken genç piskoposun gözlerinin içine bakmıştı.

Richelieu ağırbaşlı ve vakur bir tavırla:

"Madam," dedi, "ben din adamıyım. Size kötü tavsiyelerde bulunmama imkân yoktur. Kaldı ki ben bir asilzadeyim madam. Bir

asilzade çirkin bir harekette bulunamaz. Bu hazine artık kralın malıdır. Çünkü yirmi yıldan fazla bir zamandır kralın topraklarında bulunuyor. Bundan başka, hazinenin sahibi Prenses Fausta da ölmüştür ya da akla hayale sığmayacak derecede zengin olduğu için bu hazinedeki milyonları asla önemsemeyecek bir kimsedir. O, bunları oğluna bırakmıştı ama bu çocuk da kaybolmuş ya da ölmüş bulunuyor. Çünkü beşikte bir çocukken sır oldu. O zamandan beri de kendisinden bir haber alınamadı. Bütün bunlar göz önünde tutulursa bu definenin tamamen krala ait olduğu daha kesin bir şekilde meydana çıkar. Fakat hazinenin saklı bulunduğu yeri gösteren ben de hiç şüphesiz bir pay istemek hakkına sahibim madam."

Ve sonra zarif ve hafifseyici bir eda ile ilave etti:

"Fakat ummak isterim ki bu hakkımı hiçbir vakit istemeyeceğime inanma lütfunda bulunursunuz. Richelieu verir ama asla almaz madam."

Léonora yavaşça başını sallayarak söylendi:

"Yüce ruhlu bir insan olduğunuzdan zerrece şüphem yok. Fakat mösyö, mademki sizce bu hazine kralın malıdır, neden bu kâğıdı her zaman ve her yerde harıl harıl para arayan Hazine Vekili Mösyö Rosny'ye götürmediniz?"

Richelieu kadının gözlerinin içine bakarak, kelimelerin üzerine basa basa cevap verdi:

"Ben bu belgeyi istediğim gibi kullanabilirim madam. Bu kâğıdı yakmak veya yırtıp atmak elimdeydi. Öyle bir şey yapmış olsaydım bir daha kimsenin hazineyi bulmasına imkân kalmazdı. Kral nihayet kraldır. Hatta diyebilirim ki büyük bir kraldır. Kanımı son damlasına kadar onun için akıtabilirim. Gücüm, aklım, Tanrı'nın bana vermek lütfunda bulunduğu bir parça zekam, bütün bunların hepsi kralın emrindedir madam. Ancak ben bu kâğıdı krala değil de kraliçeye getirdim. Kendisini mutlu etmeye gücüm yetmez ama hiç değilse bir servetle onu teselli etmek istedim. Şimdi söyleyin bana madam... Eğer bu serveti onun adına reddedecekseniz yemin ederim ki bu kâğıdı derhal gözünüzün önünde yakacağım. Çünkü bu hazineden ancak kraliçenin yararlanmasına karar verdim."

"Yok canım, mösyö... Amma da yaptınız ha! Ben sizin bu kadar yüksek kalplilikle verdiğiniz şeyi reddedemem doğrusu. Bu kâğıdı

majeste kraliçeye elimle vereceğim. Kâğıdı kimden aldığımı söyleyeceğim ve bana söylemiş olduğunuz o asilzade sözleri kendisine tekrar edeceğim. Kraliçenin kendilerine güvenebileceği sadık taraftarlarını tanıması lazım. Emin olun ki kraliçenin sizi herhangi bir delikanlı gibi değil, fakat gerçekte olduğunuz gibi zeki, yetenekli ve büyük işler başaracak çapta bir adam olarak tanıması için elimden gelen her şeyi yapacağım."

Ve gülümseyerek ilave etti:

"Gelelim bu kâğıda. Bunu kabul veya reddetmek kraliçenin bileceği iştir. Ama söyleyebilirim ki majeste bunu kabul edecektir."

Richelieu bu konuşmadan pek memnun kalmamıştı. Kâğıda karşılık iltifatlar ve övgülerle dolu, şükran ve minnet ifade eden sözler bekliyordu. Halbuki karşısındaki kadın umduğunu vermemişti. Akılları durduracak büyüklükte bir servetin anahtarı olan bu belgeyi kabul ederken bile genç piskoposa büyük bir lütuf gösteriyormuş gibi bir tavır takınmıştı. Öte yandan bu hazine karşılığında açık seçik ne vadetmişti ki? Hemen hemen hiçbir şey! Oysa piskoposun beklediği bu değildi.

Richelieu kendine gayet hâkim olmasına rağmen soğuk, hatta alaycı bir eda ile şu sözleri söylemeden edemedi:

"Umarım ki majesteleri bunu kabul etme tenezzülünde bulunurlar. Fakat ben bundan böyle size bu on milyonluk," bu rakamı söylerken hecelerin üzerine özellikle bastı ve bağışladığı servetin önemini belirtmek istedi, "define hakkında bazı tavsiyelerde bulunmak zorunda olduğumu da hissediyorum."

Léonora hep o ilgisiz tavrıyla söylendi:

"Buyurun, sizi dinliyorum mösyö."

İçinden de düşünüyordu: "Şimdi gözümü açmam lazım. Asıl istediklerini şimdi söyleyecek herhalde. Eğer çok fazla bir şey istemezse anlaşabiliriz. Doğrusu bu hazine bazı fedakârlıklara değer."

Richelieu bir taraftan sözüne devam ediyordu:

"Bana bu kâğıdı nereden bulduğumu sormuştunuz. Ben de size işin bu tarafının o kadar önemli olmadığını söylemiştim. Fakat şimdi size bunu da söyleyeceğim madam. Çünkü bu noktayı bilmeniz lazım. Bu kâğıt Bertille de Saugis adlı bir genç kıza ait."

Léonora irkilerek mırıldandı:

"Bertille mi? Bu isim bana yabancı gelmiyor? Fakat Saugis'yi hiç duymamıştım. Kim bu Bertille Saugis?"

Richelieu gülümseyerek cevap verdi:

"Bertille, Arbre-Sec Sokağı'nda oturan ve kralın kendisine fazlaca düşkün olmasından ötürü sarayda büyük dedikodular uyandırmış olan bir genç kızın adıdır."

Léonora beyninden vurulmuş gibi sendeleyerek düşündü:

"Tamam tamam! Bu, Concini'nin sevdiği ve kaçırıp Rats Sokağı'ndaki eve kapattığı kız. Muhakkak odur. Acaba piskopos bana öcümü alma imkânını mı verecek? Eğer öyleyse dile benden ne dilersen Richelieu. İstikbalin temin edilmiş demektir."

Sonra yüksek sesle ilave etti:

"Ha, anladım. O kız demek... Ee, devam edin bakalım. Ne diyordunuz?"

"Diyorum ki size verdiğim kâğıt bu genç kıza ait madam. Kesinlikle bilmiyorum ama sanıyorum ki kendisinde bu kâğıdın kopyaları da vardır. Herhalde bu genç kız bu kâğıdın içinde yazılanları en aşağı bizim kadar biliyordur. Hatta bizden çok daha fazlasını bilmesi mümkün. Bu genç kız şüphesiz tek başına hiçbir tehlike teşkil etmez. Ama onun delicesine âşık olduğu bir serseri var. Korkunç bir haydut. Eğer genç kız ona definenin yerini haber verirse o zaman iş sarpa sarabilir. Çünkü bu haydut kendi gibi serserileri bir araya toplar da bir çete kurup hazineyi ele geçirmeye kalkışabilir. O zaman durum çok fena olur."

Léonora kararlı bir eda ile cevap verdi:

"Öyleyse genç kızın bu serseri ile buluşmasına engel olmamız gerekir. Ben bu işi üstüme alırım."

Richelieu sakin bir tavırla devam etti:

"Ben yarın yamalak iş yapmaktan hoşlanmam. Onun için de genç kızı şimdilik tehlikesiz hale getirmenin çaresine baktım ve kendisini pek emin bir yere hapsettirdim."

Léonora heyecanla bağırdı:

"Ne söylüyorsunuz? Sahi mi?"

Richelieu kadının bu aşırı heyecanına şaştığını belli etmeksizin tekrarladı:

"Evet madam. Bu genç kızı kaçırttım ve sevgilisinin bulamayacağı bir yere hapsettirdim."

Sonra kadının garip bir hareket yaptığını görünce hemen ilave etti:

"Merak etmeyin madam, kendisini öldürtmedim," dedi sinsi bir gülüşle. Ama onu ölmüş de sayabilirsiniz. Hatta ölseydi belki hakkında daha hayırlı olurdu."

Léonora'nın heyecanı gittikçe artıyordu. Dedi ki:

"Bahsettiğiniz bu genç kızın Arbre-Sec Sokağı'nda oturan ve kralın vurulduğu genç kız olduğundan emin misiniz?"

Hâlâ bu heyecanın sebebini anlamayan piskopos:

"Tamamen madam," dedi.

"Demek kendisini emin bir yere hapsettirdiniz, öyle mi?"

"Evet, emin bir yere hapsettirdim madam."

Léonora patlarcasına atıldı:

"Buna imkân yok mösyö!"

Richelieu kesin bir eda ile konuştu:

"Madam, bu genç kız dün sabah sevgilisi Yiğit Jehan tarafından Andilly dükünün evine götürülmüştü. Şimdi de benim emrimle oradan kaçırılmış ve Montmartre Manastırı'na kapatılmış bulunuyor."

Richelieu bunları söylerken Léonora düşünüyordu:

"Evet, mesele gayet açık. Hem ne diye yalan söylesin? Benim bu genç kızla ilgilenmemin sebebini bilmiyor. Bilemez de. Demek ki Jehan nasıl olduysa sevgilisinin Concini tarafından kaçırıldığını haber aldı ve kızı onun elinden kurtardı. Sonra da herhalde kendisini akraba veya ahbaplarından olan Andilly dükünün evine götürmüştür. Vah zavallı Concini. Yine yaya kaldı."

Léonora bunları düşündükten sonra yüksek sesle dedi ki:

"Demek bu kızı hapsettirdiniz. Doğrusu pek yerinde ve övülmeye değer bir iş yapmışsınız. Bize ne büyük bir hizmette bulunduğunuzu imkânı yok tahmin edemezsiniz. Size çok şey borçluyuz

Richelieu. Benden ne dilerseniz dileyin. İsteyeceğiniz şey ne olursa olsun yerine getirilecektir."

Richelieu kadındaki bu değişiklikten hiçbir şey anlamamıştı. Yalnız bir nokta gözünden kaçmamıştı. Léonora sözlerinde gayet samimi görünüyordu ve artık kendisiyle iş birliği yapmaya kararlıydı. Kadının verdiği sözden dönmesine imkân olmadığını hissediyordu ve yine hissediyordu ki Léonora'nın kendisine büyük bir hizmet yaptığını söyleyişinde karanlık ve belki de müthiş bir gerçek gizliydi. Bu gerçeğin ne olabileceği hakkında en ufak bir tahmin yürütemiyordu. Hem zaten işin o yanı pek umurunda da değildi. Şimdi kendisi için asıl önemli olan şey, istikbali konusunda attığı adımdı.

Bu yüzden sevincini gizlemek için derin bir saygıyla eğildi.

Léonora ise birdenbire sordu:

"Peki, ama mademki bu genç kız kapatılmış bulunuyor ve kurtarılmasına imkân yok, o halde neden çekiniyorsunuz?"

Genç piskopos hafifçe gülümseyerek cevap verdi:

"En kötü ihtimali bile göz önünde bulundurup ona göre davranmak lazım madam. Söylentilere bakılırsa bu Yiğit Jehan dedikleri adam çok tehlikeli biri. Ya genç kızın nerede olduğunu öğrenir de kendisini kurtarmaya kalkışırsa?"

"O halde bu ihtimali de önlemek için ikisinden de kurtulmanın çaresine bakmak lazım. Bunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Evet, bunu söylemek istiyorum madam. Genç kız elimizde ama delikanlının henüz serbest bulunduğunu unutmamalıyız. Ondan çekinmemiz lazım. Size haber veriyorum madam, dikkat edin. Mücadele pek çetin olacak. Bu serseri yolumuzun üstüne çıktıkça teşebbüsünüzde muvaffak olabilmeniz çok zorlaşacak. Böyle bir zorlukla karşılaşmaktansa onu şimdiden ortadan kaldırmak çok daha yerinde olur madam."

Léonora müthiş bir soğukkanlılıkla:

"Orasını hiç merak etmeyin," dedi. "O delikanlı da genç kız da bizim için tehlikesiz hale getirilecektir. Ben ne yapacağımı bilirim. Neyse, şimdi bunları bırakalım da biraz da sizden bahsedelim. Siz majeste kraliçeye unutulması imkânsız, büyük bir hizmette bulunu-

yorsunuz. Böyle bir hizmet karşılıksız kalmamalı. Söyleyin bana, bir dileğiniz var mı?"

Richelieu hiç beklemeden:

"En büyük dileğim kraliçenin özel rahibi olmaktır!"

Léonora samimi bir hayretle sordu:

"İstediğiniz bu kadar mı?"

Genç piskopos esrarlı bir gülümsemeyle cevap verdi:

"Ben sandığınız kadar haris bir adam değilim. Bu mevki beni mutlu etmeye yetecektir."

İçinden de şöyle diyordu: "Şimdilik bu kadarı bana yeter. Üst tarafı benim işim olsun."

Léonora zarif bir tavırla:

"Pekâlâ! Öyle olsun!" dedi. "Yarın bu kâğıdı kraliçeye verirken tayin emrinizi de imzalatacağım! Artık kraliçenin özel rahibi olduğunuzu size şimdiden müjdeleyebilirim!"

Richelieu tekrar derin bir saygıyla eğildi ve Léonora Concini'nin eline minnetini belirten bir öpücük kondurdu.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yiğit Jehan, Concini'yi terk edip odadan çıktığı vakit herifin arkasından geldiğini sezmişti ama hiçbir şeyden şüphelenmemişti. Zaten canını güç bela kurtardığına sevinmesi gereken İtalyan'ın hemen aynı anda yine alçakça bir tuzak hazırlayabileceği nereden aklına gelirdi ki? Concini'nin ardından acele acele geldiğini gören Jehan herifin uşaklarını kurtarmaya koştuğunu sanmıştı.

Fakat tam merdivenin son basamağını ineceği sırada birdenbire döşemenin ayaklarını altında kayıverdiğini hissetti. Tutunabilmek için içgüdüyle kollarını uzattı ve bir çığlık attı.

Boşlukta pek kısa bir an uçtuktan sonra çok sert bir şekilde yere düştüyse de hiçbir tarafına bir şey olmadı.

Bir saniye kadar şaşkın bir halde olduğu yerde kalakaldı. Sonra bir sıçrayışta ayağa fırlayıp öfkeden çılgına dönmüş bir halde, İtalyanca olarak haykırdı:

"Ah namussuz alçak! Elime geçersen ciğerlerini söküp kafanı ezeceğim! Yüreğin varsa şuraya iniversene ödlek herif!"

Floransalı Saêtta'nın kaçırıp büyüttüğü Yiğit Jehan İtalyancayı da ana dili gibi iyi konuşuyordu. Öte yandan yine Floransalı olan Concini ile karşılaştığı zaman İtalyanca konuşmayı tercih ederdi. Bu yüzden az önce savurduğu tehditler ağzından pek tabii olarak İtalyanca çıkmıştı.

Fakat bu seslenişe hiçbir cevap alamadığı gibi kendi söylediği sözlerin yankısından başka bir şey duyamadı. Sustu. Çevresine bakındı. Bulunduğu yer zifiri karanlıktı. Sonra birden buraya düşerken kolunun altına sıkıştırdığı kutunun fırlamış olduğunu fark etti.

Bu kaybın verdiği büyük endişeyle etrafını araştırmaya koyuldu. Kutuyu çabucak buldu. Fakat kutunun kapağı açılmış, içindeki kâğıtlar ve anahtarlar etrafa yayılmıştı. Hemen hepsini toplayıp ye-

rine yerleştirdi ve kâğıtlardan bazılarının daha uzaklara fırlamış olma ihtimalini hesaba katarak dört bir yanı karış karış aramaya koyuldu. Fakat başka bir şey bulamadı.

Kaybettiklerini eksiksiz bulduğuna kanaat getirdikten sonra pelerinini katlayıp bir duvar dibine yerleştirdi. Kutuyu da üstüne koydu. Şimdi artık sıra kendi durumunu düşünmeye gelmişti. Ne biçim yerde bulunduğunu anlamaya çalıştı.

İlk olarak burada eşya namına bir şey bulunmadığını fark etti. Bulunduğu yer o kadar tamtakırdı ki üstüne uzanabileceği bir ot yığını bile yoktu. Burası Seine Nehri'ne yakın olması dolayısıyla son derece rutubetli, dört duvardan ibaret, karanlık bir hücreydi.

Hücrenin boyu topu topu beş adım, genişliği ise dört adımdı. Mezar kadar karanlık olan bu yere ışık sızdıracak en küçük bir delik bile yoktu. Ağır, pis kokulu, boğucu bir hava burayı büsbütün dayanılmaz bir hale getiriyordu.

Yiğit Jehan nihayet bir kapı buldu!

Bu kapıyı uzun uzun inceledi. Bu kalın, demir kapının kilidi falan yoktu. Anlaşılan dış tarafta bulunan sürgüler kapıyı kapalı tutmaya yetiyordu.

Bu araştırmalar Jehan'a buradan çıkmanın imkânsız olduğunu göstermişti. Böyle olmasına rağmen kapıyı epey bir zaman tekmeledi. Yumruklayıp omuzlayarak zorlamaya çalıştı. Hançeriyle kapıya saldırmaya çalıştı. Hançer bir çırpıda kırıldı. Mücadeleye o kadar uzun süre devam etti ki sonunda yorulup bitkin düşerek uğraşmaktan şimdilik vazgeçti.

Bütün geceyi ayakta geçirmişti. Binbir macera ve heyecandan yorgun düşmüştü. Beri yandan açlık ve susuzluk da canına işlemeye başlamıştı.

Gidip pelerininin üzerine çöktü. Gayet sakindi ama bu kadar sakin oluşuna kendisi de hayret etmiyor değildi. Kendinde büyük bir değişiklik hissediyordu. Adeta bambaşka bir insan olup çıkmıştı. Kendi kendine yirmi dört saat önce böyle bir tuzağa düşmüş olaydı başına geleni bu kadar soğukkanlılıkla karşılayamayacağını söylenip duruyordu. Kızgınlığından kudurmuşa dönecek, durmadan kapıyı tekmeleyip yumruklayacaktı! Düşünceli bir tavırla kendi kendine mırıldandı:

"Sanki böyle yapmakla elime ne geçecekti? Hiç! Ama doğrusu insan ne kadar değişirmiş!"

Bütün bir geceyi babası Pardaillan'la birlikte geçirmişti. Şövalyenin onu ne derece büyülemiş olduğunun farkında değildi. Yine bunun gibi artık nişanlısı gözüyle baktığı genç kızla yaptığı tatlı ve heyecanlı konuşmanın kendisini ne kadar etkilemiş olduğunu sezemiyordu.

Muazzam bir özümseme yetisine sahip olduğundan, farkında olmadan, babasının kendisini derinden etkileyen ve belki de ceninken içine işlemiş olan bazı niteliklerini kendi haline yormaya çalıştı.

Pardaillan'ın olağanüstü sakinliği, onu asla terk etmeyen sarsılmaz soğukkanlılığı, tavırlarının sadeliği, hareketlerinin ağırbaşlılığı, yalnızca temel, dolayısıyla yararlı olan eylemleri gerçekleştirmesine izin veren muhakemesinin sıkı mantığı, onu çarpan şey bunlardı. En çok hayran olduğu şeyler bunlardı. Bunlar onun kıskandığı, benimsemeye karar verdiği ve farkında olmadan özümsediği niteliklerdi.

Öte yandan, düşünürken, eğer ona layık olduğunu kanıtlamak istiyorsa, o zamana kadar olduğu yaşlı adamın yeni bir adama yer açması gerektiğine dair bir sezgiye kapılmıştı.

Sadece bir önsezi olan şey daha da netleşti ve bir gün önce kesinlikle yapmayacağı şeyi Concini sayesinde yaptığı ortaya çıktı.

Bu özümseme yeteneği, yollarını ve varoluş tarzını değiştirmeye yönelik sarsılmaz bir arzuyla birleştiğinde şimdiden meyvelerini vermeye başlamıştı. Şaşırmıştı çünkü bu kesin kararı kendisi farkında olmadan almıştı.

Neredeyse kayıtsızlığa benzeyen ve böylesine kritik bir durumda onu haklı olarak hayrete düşürebilecek bu iç huzurun, onun için başka bir nedeni olduğu da eklenmelidir. Bertille verandasında ona göründüğü andan Andilly dükünün evine bıraktığı ana kadar gerçekliğin ötesindeymişçesine yaşadı.

Bertille'in aşkı, ona asla ulaşamayacağı, gerçekleştirilemez bir mutluluk gibi gelmişti. Ve yine de, kız aşkını yalnızca itiraf etmekten daha iyisini yapmıştı: bunu çok iyi ilan etmişti. Kendi başına, kendi isteğiyle, onunla nişanlanmıştı.

Böyle muhteşem, duyulmamış bir mutluluk, Concini'nin hare-

ketiyle daha yeni doğmuşken paramparça olabilir miydi? Bu aşk ona onu yenilmez yapan bir paladyum gibi görünüyordu. Durumu ona ne kadar umutsuz görünse de, bundan paçayı sıyırmak zorunda olduğu açıktı.

Bu değişik ruh durumu içinde bütün soğukkanlılığını ve sakinliğini koruyan Jehan zindanın ortasına çöküp düşünmeye koyuldu:

"Concini bana ne yapabilir? Para ile tuttuğu serserilerden birkaçını üstüme saldırtır, öyle mi? Hayır, bunu yapamaz. Çünkü yanımda silah bulunduğunu ve mezbahadaki bir koyun gibi boğazlanmaya razı olmayacağını bilmektedir. Herhalde o beni burada açlıktan ve susuzluktan ölmeye terk edecektir. Ama yanımda şu hançer varken kendi kaderimi kendim tayin edebilirim. Açlığa ve susuzluğa dayanamayacak hale gelirsem bir hançer darbesiyle hayatıma son veririm."

Sonra başını avuçları arasına alıp düşünmeye devam etti:

"Concini bu zaferin tadını çıkarmak isteyecektir. Bana hakaret etmek için mutlaka gelecektir. Ben onu bilirim. Eğer bu kapıyı açmak gafletinde bulunursa avucumun içine girdi demektir. Beni pek fazla bekletmese bari. Açlıktan midem bulanmaya, susuzluktan gırtlağım yanmaya başladı. Ama şimdilik bunları düşünmemeliyim. Concini'de hiç de misafirperver bir adam hali yok. Fakat Tanrı izin verirse ben bunun acısını ondan kat kat fazlasıyla çıkarırım. Şimdilik madem ki yiyecek içecek bir şey yok, hiç olmazsa uyuyalım bari. İnsanların, 'Uyuyan yemek yer,' yani 'Uyuduğumuzda aç olduğumuzu unuturuz,' dediğini duymuştum. Bu atasözünün doğru olup olmadığını anlamak için iyi bir fırsat. Gerçi yatağım da hiç yumuşak değil ama ne yapalım, sağlık olsun! Herhalde bu yıl kuru ot da pek pahalı olacak ki Concini buraya bir demet olsun koydurmamış."

Yiğit Jehan uyumaya karar verdikten sonra pelerinine sarındı. Bir köşeye, ıslak taşların üstüne uzandı. Beş dakika geçmeden derin bir uykuya dalıp gitmişti.

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

Concini, karısı Léonora'dan çok daha önce konağa dönmüştü. Bütün gece bir saat uyuyabilmiş, fakat bu kısa uyku bütün yorgunluğunu gidermeye yetmişti.

O gün bütün zamanını endişe içinde geçirdi. Léonora birdenbire söze başlayacak ve ona her şeyi bildiğini söyleyiverecek diye ödü kopuyordu. Fakat hayır, karısı hiçbir şey söylemedi. Concini kadını sürekli olarak göz ucuyla tetkik etti. Léonora gayet tabii ve sakin görünüyordu. O halde hiçbir şeyden haberi yok demekti. Concini bu sonuca varınca rahatladı.

Nihayet aklına Yiğit Jehan geldi. Bu sırada yazıhanesinde yalnız bulunuyordu. Delikanlı aklına gelince bütün odayı çınlatan gevrek ve korkunç bir kahkaha atarak söylendi:

"Yiğit Jehan'ın şimdi ne halde bulunduğunu doğrusu bilmek isterdim."

Sonra delikanlıya ne çeşit bir işkence uygulamak gerektiğini düşünmeye koyuldu. Arada sırada yediği tokat aklına geliyor, elini yanağına götürüyor, aynaya bakıp yüzünü seyrediyordu. O zaman dişlerini gıcırdatıyor, öfkesinden köpürerek söyleniyordu:

"Hayır... Yüzümden hiçbir şey belli olmuyor. Fakat ben o tokadı unutacak değilim. Öcümü alıncaya kadar bu asla aklımdan çıkmayacak."

Yanağına inen müthiş şamar hatırına geliyordu. Şimdi avucunda bulunan düşmanını düşüne düşüne nihayet onu gidip görme ve onu yakalamış olmanın verdiği zevki Jehan'ın karşısında çıkarma arzusuna kapıldı.

Gecenin geri kalan saatlerinde bu düşünceyi kafasında evirip çevirdi. Nihayet sabah olunca kararını verdi:

"Ne olursa olsun gidip onu görmeliyim. Doğrusu böyle bir

zevkten kendimi mahrum edemem. Louvre'dan döner dönmez hemen oraya gitmeliyim."

Ve öğleye doğru bir bahane uydurarak konaktan çıktı.

Karısından çok çekiniyordu. Bu yüzden dosdoğru Rats Sokağı'na gidemedi. Epeyce dolaştı. Ara sıra, birdenbire başını geriye çevirip bakmak suretiyle kendisini bir kimsenin takip edip etmediğinden emin olmaya çalıştı. Arkasında dikkatini çekebilecek hiçbir şey göremeyince peşine düşmüş bir casus varsa bile adamı şaşırtmış olduğuna kanaat getirdi. Bunun üzerine adımlarını hızlandırdı. Belki yüzüncü defa olarak Jehan'ın kim bilir ne feci bir halde bulunduğunu tatlı tatlı hayal etti.

Aslında merak ettiği Jehan değildi. Boyuna Bertille'i düşünüyordu. Kıskançlık içini kemiriyordu. Genç kızın kendisi gibi sarayın en zarif ve yakışıklı, aynı zamanda en asil erkeklerinden birine, parasız pulsuz bir serseriyi tercih etmesi kanını kurutuyordu.

Demek Bertille, Yiğit Jehan'ın sevgilisiydi, öyle mi? Bu gerçeğe gittikçe inanıyor, inandıkça da genç kıza karşı duyduğu arzu alevleniyordu.

Şimdi onu eskisinden daha fazla istiyordu. Neye mal olursa olsun bu kızı eline geçirecekti. Acaba şimdi neredeydi? Bu serseri herif acaba kızı nereye saklamıştı?

Onu muhakkak bulması lazımdı. Bir kere eline geçirirse dünyada hiçbir kuvvet artık bu kızı ondan ayıramayacaktı.

Oysa Bertille'in şimdi nerede bulunduğunu kimse Jehan'dan daha iyi bilemezdi. Şu halde en çıkar yol bunu ondan sormak değil miydi? Bu şüphesiz budalaca bir düşünceydi. Fakat Concini'nin genç kıza sahip olma arzusu o kadar şiddetliydi ki artık kendisinden doğru dürüst bir muhakeme beklemeye imkân yoktu.

İşte Concini kendi kendine açıkça itiraf etmemekle beraber Rats Sokağı'na, özellikle Bertille'in şimdi nerede bulunduğunu öğrenme arzusuyla gidiyordu. İstediğini nasıl öğreneceği hakkında hiçbir fikri yoktu. Ama bu işi biraz kurnazlık, vaat veya tehditle başaracağından emindi.

Jehan'a servet ve hürriyet teklif edecekti. Delikanlı bunları reddedecek kadar da budala değildi ya. Bir kız için bu kadar şey redde-

dilir miydi? Delikanlı bu teklife seve seve razı olacaktı. Concini bir kere öğreneceğini öğrensin, ondan sonra Jehan servet ve hürriyet yerine hava alırdı.

Aradan geçen zaman içinde Jehan epeyce uyumuştu. Hem de deliksiz bir uyku çekmişti. Uyandıktan sonra hem vakit geçirmek hem de gittikçe daha şiddetle etkisini hissettirmeye başlayan açlık ve susuzluğunu unutmak için yeniden kapıyı zorlamaya başladı. Fakat az sonra bu işten bir sonuç alamayacağını kestirerek vazgeçti.

Soğukkanlılığını hâlâ kaybetmemişti. Kendinden fazla Bertille'in kurusuna önem veriyor ve kendini bu değerli kutuyu korumakla görevli sayıyordu. Onun için kutuyu kendinden fazla düşünüyordu. Sanki burada birisi gelip de onu çalabilirmiş gibi kutuyu pelerininin içinde saklıyordu.

Hem vakit öldürmek hem de biraz hareket etmiş olmak için hücrede dolaşmaya ve bir yandan da düşünmeye koyuldu:

"Acaba kaç saat uyudum? On saat kadar oldu mu? Olduysa epey uyumuşum demektir. O halde bir günden biraz daha az zamandan beri buradayım. Doğrusu Concini bu sefer bana pek mükemmel bir tuzak kurdu ve ben de adeta gözlerim kapalı, aptalcasına bu tuzağa düştüm. Bu bana ders olsun. Benim gibi budalaya da az rastlanır. Concini gibi adamın karşısında ihtiyatlı hareket etmeyenlerin sonu böyle olur işte. Eh, elbette bu dersten gerektiği gibi yararlanacağım. Ama bu dersin bana ancak buradan kurtulduğum takdirde faydası olabilir. Halbuki buradan kurtulmak da imkânsız denilecek kadar zor. Ne olursa olsun ümidimi kaybetmemeliyim. Concini'nin eninde sonunda geleceğinden şüphem yok. Ama gelmeden önce benim açlıktan ve susuzluktan bitkin bir hale düşmemi bekleyecektir. Onun için herhalde bugün gelmez. Ancak yarın veya öbür gün gelir. O zamana kadar da sabrederiz, ne yapalım?"

Gözlerinde kurnaz bir ışık belirerek söylendi:

"Mesele herifi korkutabilmekte. Öte yanı kolay."

Yiğit Jehan'a yıl kadar uzun gelen sinir bozucu saatler birbirini takip etti. Concini bir türlü görünmek bilmiyordu. Yavaş yavaş Jehan'ın soğukkanlılığı da kayboluyor, yerini gitgide sabırsızlık ve öfkeye bırakıyordu. Öte yandan açlık ve susuzluğu da dayanılmaz bir hal almıştı.

Yavaş yavaş fikrini değiştirmeye, Concini'nin artık gelmeyeceğine kanaat getirmeye başlamıştı ki birdenbire tavandan gelen hafif bir gıcırtı duydu. Hemen kutuyu sardığı pelerinine baktı. Karanlığa alışan gözleri pelerinin hücrenin bir köşesinde koyduğu gibi durduğunu fark etti. O zaman gözleri sevinçten parlayarak başını tavana kaldırdı.

Demir kafesle örtülü küçük bir delikten zayıf bir ışık sızıyordu ve bu kafesin üstüne eğilmiş bir baş görünüyordu. Bu baş Concini'den başka kimin olabilirdi? Jehan çılgın bir sevinçle düşündü:

"Nihayet geldi işte! Artık kurtuldum demektir!"

Hemen kendini toparladı. Gözlerini küçük deliğe dikerek alaylı bir sesle bağırdı:

"Ooo... Merhaba Concini! Yukarıda ne yapıyorsun öyle? Buraya gelsene." Bir kahkaha attı. "Ha, öyle ya... Kılıcım yanımda. Bunu düşündükçe korkudan tir tir titriyorsundur tabii. Zaten lüzumundan fazla ihtiyatlı bir adam olduğunu bilirim. Sözün gelişi sen buna ihtiyat dersin, ben de ödleklik derim. Sen ancak kendini korumaktan aciz, zayıf kadınlara saldırdığın zaman cesurlaşırsın. Hoş, o zaman bile bir sürü uşağın ve parayla tutulmuş adamların yardımına ihtiyacın oluyor ya."

Concini ses çıkarmıyordu. Belki de duymamıştı. Kafası o kadar meşguldü ki. Aslında çok basit olan şu soruyu ne şekilde soracağını tasarlıyordu:

"Genç kızı nereye götürdün?"

Jehan daha dokunaklı ve küçümseyici bir sesle yeniden konuşmaya koyuldu:

"Ziyaretime geleceğini önceden bildirseydin ya. Sana bu kadar korku veren kılıcımı kullanmayacağıma dair söz verirdim. Senin gibi ödleklere karşı kılıç kullanmaya ne gerek var? Tokatla tekme senin neyine yetmez?"

Bu sefer Concini duymuştu. Jehan'ın vaktiyle suratına indirdiği şamarı kasteden bu sözlerini işitince hiddetinden köpürdü:

"Seni kuduz köpek seni! Seni pis domuz yavrusu seni! Seni..."

Jehan alaycı bir kahkaha atarak herifin sözünü ağzına tıktı:

"Hah! Hah! Hah! Bana baksana Concini! Bunlar sana yakışan

sıfatlar. Onları neye başkaları için harcıyorsun? Vah zavallı! Beni korkudan ödü kopmuş ve bitkin bir halde göreceğini mi umuyordun? Yaptığın işin keyfini mi çıkarmak istiyorsun? Niçin dut yemiş bülbül gibi susuyorsun? Söylesene. Nasıl olsa yanına gelemeyeceğim!"

Bu sözler Concini'ye birdenbire buraya ne maksatla gelmiş olduğunu hatırlattı. Yüreğini yakan öfkeyi yendi ve tehdit dolu bir eda ile söylendi:

"Bak Jehan! Burada açlıktan ve susuzluktan gebereceksin!"

Jehan eliyle kılıcının kabzasına vurdu ve ayın alaycı tavırla:

"Açlıktan ve susuzluktan ölüp ölmemek benim elimde!" diye bağırdı.

Concini tehdidine devam etti:

"Ne demek istediğini anlıyorum. Fakat senin ayaklarının dibine içi uyutucu bir gazla dolu ufacık bir cam küre atarsam o küre kırılıverir. O zaman sen hemen derin bir uykuya dalıverirsin. Bu uyku sırasında da bütün silahlarını alırız. O zaman yine senin için seçtiğim ölümle ölmek zorunda kalırsın!"

Bir an sustuktan sonra sözlerine şunları ekledi:

"Açlık ve susuzluktan ölmek çok korkunç! Ne acılar çekeceksin! Günlerce, haftalarca kıvranacaksın. Sen genç olduğun için en aşağı yirmi gün bu işkenceye katlanabilirsin. Hatta belki de bir ay veya daha fazla dayanırsın. Başına neler gelecek, bir düşün. Belki de delireceksin. Açlığa mahkûm edilenler bazen kendi kollarını ısırıp parçalar koparır ve yermiş. İşte seni bekleyen son da bu Yiğit Jehan. Ama merak etme, ben yine iyi adamımdır. Seni yalnız bırakmam. Arada sırada görmeye gelirim, acı ve işkence içinde kıvranmanı seyrederim. Hah! Hah! Hah! Nasıl? Senin şu tokatla tekmeni layık olduğu fiyatla ödüyorum değil mi?"

Concini gittikçe hiddetleniyordu. Nihayet dişlerini gıcırdatmaya, ağzından köpükler saçmaya başladı. Jehan herifin yüzünü belli belirsiz görebiliyordu ama ne halde bulunduğunu tahmin edemiyordu. Çok cesur olmasına rağmen vücudunu bir dehşet ürpertisi sardı. Fakat onun da Concini'nin olduğu gibi kendine göre bir planı vardı. Concini kendi planını uygulamadıkça Jehan için ümitsizliğe

kapılmanın yeri yoktu. Delikanlı bu düşünceyle hemen kendini toparladı ve bütün soğukkanlılığını elde etti.

Concini, Jehan'ın ses çıkarmadığını görünce korktuğunu sandı ve asıl maksadını açıklama vaktinin geldiğine hükmetti. Hemen ümitten titreyen bir sesle söze koyuldu:

"Şimdi beni dinle Jehan! Eğer istersen buradan serbest çıkmak da senin elinde. Hatta istersen ben kendim inip sana kapıyı açacak ve seni dışarıya çıkaracağım. Aynı zamanda seni zengin edeceğim. Sana elli bin frank vereceğim. Sana soracağım soruya cevap vermen şartıyla teklif ettiklerim şunlar; hürriyet ve servet. Nasıl, razı mısın?"

İçinden de şöyle düşündü:

"Evet, sana kapıyı açacağım, seni dışarıya çıkarıp eline parayı vereceğim ve sen istediğim cevabı verdikten sonra iki küreğinin orta yerine bir hançer saplayıp işi kökünden halledivereceğim iki gözüm."

Jehan da bu hiç ummadığı teklifli duyunca hayret içinde düşünmeye koyuldu: "Concini'yi intikam almaktan vazgeçirecek kadar önemli soru ne olabilir? Benden neyi öğrenmek istiyor acaba?"

Ve alaycı edasını bırakmadan Concini'ye seslendi:

"Ben senin sorduğuna cevap verir vermez sen de hiç şüphesiz kapıyı açmayı unutursun ciğerimin köşesi."

Concini bu sözleri duyunca daha da ümitsizlendi ve inandırmak isteyen bir tavırla:

"Hayır," dedi. "Sen kapıdan çıktıktan ve parayı aldıktan sonra cevap verirsin."

Jehan kendisine gösterilen bu güvene hiç şaşmadı. Nasıl Concini delikanlının ona güvenmemesini tabii bulduysa Jehan da İtalyan'ın kendisine itimat göstermesini garipsemedi. Artık edasındaki alay da kaybolmuştu:

"Peki," dedi. "Kapıdan çıktıktan ve vereceğin paraları da cebime yerleştirdikten sonra soracağına cevap vermeden çıkıp gitmeyeceğimi nereden biliyorsun?"

"Kapıdan çıkmadan önce bana söz verirsin, benim sana güvenim var."

Burayı dikkatli okuyun. Concini doğru söylüyordu. Bu delikanlıdan nefret ediyordu ama kendisine büyük bir güveni vardı. Halbuki beri yanda, korkunç bir ölümün tehdidi altında bulunan Jehan da pekâlâ canını kurtarmak için önceden söz verip sonradan sözünden cayabilirdi. Böyle bir ihtimal akla yakındı, ama Jehan için değil, onun gözünde verilen sözde durmamak dünyanın en büyük şerefsizliğiydi. Sözünden caymak aklından bile geçmezdi.

İçinde endişeyle karışık büyük bir merak uyanmıştı. Sordu:

"Hele ne soracağını bir öğrenelim."

Concini, sevincinden ürpererek düşündü:

"Şimdi razı olacak!"

İtalyan'ın böyle düşünmesi yersiz değildi. Korkunç bir ölüme mahkûm edilmişken bir söze karşılık ölümden kurtulmayı, hem de bir çırpıda zengin oluvermeyi reddetmesi için insanın gerçekten çılgın olması lazımdı.

Concini başını demir kafese daha da yaklaştırdı.

Heyecan ve ümitten soluk soluğa sordu:

"Bana sadece genç kızı nereye götürdüğünü söyle."

Concini tüm dikkatini cevabı öğrenmeye harcamasaydı pekâlâ Yiğit Jehan'ın bu sorudan sonra hıçkırığa benzer tuhaf bir ses çıkardığını duyabilirdi.

Ama Concini'nin hayatı bu soruya o kadar bağlıydı ki ne başka bir şey görüyor ne de başka bir şey duyuyordu.

Jehan gevrek bir kahkaha attı ve her zamankinden daha alaycı bir eda şu sözleri söyledi:

"Demek sana onun nerede olduğunu söyleyeyim, öyle mi? Bütün istediğin bu kadar mı?"

Concini heyecanından soluk soluğa:

"Evet!" dedi. "Hepsi bu kadar. Buna karşılık hemen serbest bırakılacak ve zengin olacaksın. Haydi, cevabını bekliyorum!"

Bu sırada Jehan birdenbire kendine kızmış, içinden lanetler okumaya başlamıştı. İçinden söyleniyordu:

"Meğer ben ne yola gelmez budalalardanmışım be... Şurada ne kadar zamandır Concini'nin saçmalıklarını dinleyip boşu boşuna

vakit kaybediyorum. Halbuki bu herifin hiçbir asil duyguyu anlayamayacak kadar bayağı ve aşağılık bir yaratık olduğunu bilmem gerekmez miydi? Ya şimdi kendisine hazırladığım küçük masala kulak asmadan gitmeye kalkarsa kendi hatam yüzünden mahvolmuş olmaz mıyım? Haydi Jehan, haydi! Artık tam sırasıdır, durma!"

Jehan bunları düşündükten sonra birden dikilerek kaşlarını çattı, sert bir sesle:

"Concini!" dedi. "Her yerde casusların var. Her şeyden haberin oluyor da şunu niçin bilmiyorsun? Evvelki gece kral, Mösyö Praslin ve Mösyö Neuvy'nin kendisini uğurlamaları hakkındaki tekliflerini reddederek Paris sokaklarında iki meçhul insanla birlikte dolaştı."

Concini bilmez olur muydu? Bal gibi biliyordu. Ya Praslin ya Fouquet veya her ikisi birden gevezelik etmiş olacaklardı ki Concini de bunu haber almıştı. Sarayda herkes bu meseleden belli belirsiz söz ediyor ve kralın güvenini kazandıklarına göre önemli birer mevkiye tayin edilecekleri muhakkak olan bu iki meçhul adamın adlarını sorup duruyordu. Concini bütün bunları biliyordu. Ama şimdi kendisini asıl ilgilendiren şey bu olmadığı için sabırsızlanarak bağırdı:

"Sefil herif! Kraldan ve bu iki meçhul adamdan bana ne? Ben sana genç kızdan bahsediyorum. Onu nereye götürdüğünü bana söyleyecek misin?"

Jehan sakin bir tavırla karşılık verdi:

"O iki meçhul insandan biri benim!"

Concini hayretinden donakaldı. Yüreğinde garip bir endişe belirmeye başladı. Fakat hislerini kolayca açığa vuran bir insan olmadığı için hiçbir şey belli etmedi. Üstelik istediği cevabı koparmaktan da henüz vazgeçmiş değildi. Öte yandan Jehan da endişe içindeydi:

"Aman, hikâyemi tamamen dinletmeden herifi kaçırmayayım!" diye düşünüyordu. Bu yüzden anlatacaklarını epeyce kısaltarak Concini'yi ilgilendirecek noktaya bir an önce değinmeye karar verdi:

"Kral kendisine neden hakaret ettiğimi ve kılıç çektiğimi merak ediyordu. Belki bundan da haberin yoktur Concini."

Concini susmuştu. İçindeki endişe ve korku gittikçe artıyordu. Başlıca düşüncesini teşkil eden Bertille, kafasında birdenbire ikinci

derecede bir mesele haline gelivermişti. Jehan herifin içinden geçenleri hemen sezerek gülümsedi:

"Hah! Şimdi istediğim oluyor. Kurtulma şansım arttı," diye düşündü.

Sonra yüksek sesle:

"Ben de krala, 'Sevdiğim genç kızın evine bir adamın alçakça gireceğini bana birisi haber verdi,' dedim."

Concini'nin heyecanı ve endişesi son sınırına varmıştı. Sırtından soğuk terler boşanıyor, Jehan'ı soluk soluğa ve dikkatle dinliyordu.

Jehan kesin bir eda ile devam etti:

"Kral bana bunu kimin haber verdiğini sordu. O zaman kendisine başkalarını ele verecek kadar alçak olmadığımı söyledim. Kral mert bir adam. Fazla ısrar etmedi."

Concini derin bir nefes aldı. Jehan'ın sözlerinden artık korkmasına gerek kalmadığı sonucunu çıkardı. Birdenbire cesaretlenerek bağırdı:

"Ben buraya senin saçmalarını dinlemeye gelmedim!"

"İş bildiğin gibi değil Concini. Biraz sabredersen söyleyeceklerimin seni pek yakından ilgilendirdiğini sen de göreceksin. Kral benim mertliğimden pek hoşlandı ve bana yakınlık gösterdi."

Yeniden endişelenen Concini bağırarak sordu:

"Sana mı?"

Jehan aynı sakinlikle cevap verdi:

"Evet, bana. Üstelik beni yarın için kendisiyle özel bir konuşmaya çağırdı. Bu davete o gece krala benimle birlikte refakat etmiş olan ahbabımla birlikte gideceğiz. Buna dikkatini çekerim Concini. Bu noktanın senin için önemi pek büyüktür."

Concini dişlerini gıcırdattı:

"İyi de bana ne canım? O arkadaşınla beraber krala refakat etmişsin veya etmemişsin, benim umurumda mı? Hem hiç merak etme, kral senin kim olduğunu öğrenir öğrenmez sana yakınlık göstermesi gereken tek adamın cellatbaşı olduğunu hemen kestirecektir."

Jehan bu cevaba karşılık vermeye lüzum görmeden devam etti:

"Senin her türlü alçaklığı yapabilecek bir adam olduğunu bilmez değilim. Beni tuzağa düşürmek istediğinden şüphe ediyorum. Tedbirlerimi de tabii ona göre aldım."

Delikanlı sert ve tehdit dolu bir sesle sözüne devam etti:

"Onun için krala söylemediğim şeyleri bu arkadaşıma söyledim. Kralı öldürtmek amacıyla beni kışkırtıp krala saldırtanın senin karın Léonora olduğunu bu arkadaşım biliyor. Karının bu işleri Marie de Médicis'nin desteğiyle yaptığını da biliyor. Aynı zamanda dilber Léonora'nın ben cinayeti işledikten sonra yakalanmam için muhafız komutanına haber göndermiş olduğunu da biliyor. Kısacası bu arkadaşımın bilmediği şey yok azizim. Nasıl, anlattığım hikâye seni ilgilendiriyor mu, ilgilendirmiyor mu?"

Jehan bu sözleri söyledikten sonra sakin bir tavırla gülerek beklemeye başlamıştı. Ama aslında kendisi de Concini kadar, hatta belki de ondan daha fazla endişe içindeydi ve içinden şöyle söyleniyordu: "Eğer herifi bu anlattıklarımla korkutamazsam hapı yuttum demektir!"

Öbür yanda duyduğu sözlerle aklı allak bullak olan Concini de şöyle düşünüyordu: "Eyvah! Mahvoldum! Ah şeytan herif ah! Ah hain herif ah!"

Jehan kendine hâkim olarak, tasasız bir tavırla devam etti:

"Bundan ötesi senin bileceğin şey. Tabii artık neler olacağını tahmin etmekte zorluk çekmezsin. Arkadaşım biliyor ki ben istikbalimi temin edecek olan bu davete dünya yıkılsa giderim. Öte yandan ahbabımın durumdan haberi var. Beni sarayda göremeyince meseleyi anlayacak ve o zaman tabii krala şöyle diyecektir: 'Majeste, size geçen gece saldıran delikanlıyı kimler kışkırtmıştı biliyor musunuz? Sizi öldürmek isteyen Sinyor Concini ve karısı. Ve şimdi Concini bu suikastta başarıya ulaşamadı diye sanırım ki arkadaşımın kanına girmiştir. Yoksa bu delikanlının burada bulunmamasına imkân mı vardı majeste? Concini'yi hemen yakalatıp cellada teslim ederseniz, vücudunu birazcık kızgın kerpetenlerle gıdıklarlarsa hemen dili çözülür majeste.' Arkadaşım, krala bunları söyleyince majestenin derhal gerekli emirleri vereceğinden zerrece şüphem yok."

Korkusundan neredeyse delirecek hale gelen Concini kekeledi:

"Demek bunu yaptın ha?"

"Canım, dedim ya... Artık ben de seni tanımazsam kim tanıyacak? Tedbirlerimi almakta ne kadar isabet ettiğimi de görüyorum işte."

Concini dehşetle haykırdı:

Yalan! Yalan söylüyorsun! Kral bu sözlere katiyen inanmaz."

Hiç istifini bozmayan Jehan cevap verdi:

"Neden inanmasın yahu? Delillerim var."

Korkusundan dişleri birbirine çarpan Concini tekrar kekeledi:

"Nasıl delilmiş onlar?"

"Azizim, o delilleri sen kendi ağzınla verdin. Bütün korkaklar gibi sen de hem gevezesin hem de palavracısın. Benim tevkif edildiğimi, Châtelet'ye kapatıldığımı ve krala suikast teşebbüsünden idam edileceğimi başkalarına ne diye anlatırsın? Sen bunları anlatırken ben de kralla konuşa konuşa gezip duruyordum. Bunlar senin ağzından çıktı Concini. İnkâr etmeye kalkarsan seni kapı arkasından dinlemiş olan Gringaille, Escargasse ve Carcagne de şahitlik edeceklerdir. Genç kız da kendi kulağıyla duyduğu bu sözlerin hepsini krala olduğu gibi söyleyecektir. Nasıl, ihtiyat tedbirlerini almış mıyım, almamış mıyım?"

Concini'nin korkudan adeta çenesi tutulmuştu. Ya söyleyecek bir söz bulamadı ya da bulduysa bile söyleyemedi.

Jehan alaycı edayla devam etti:

"Sen de Léonora da tevkif edileceksiniz Concini! Kudretli koruyucunuz kraliçe de bu sefer yaya kalacaktır. Kendisinin de bu işte parmağı olduğu ispat edilmezse yakayı kurtardığına bin kere şükretsin."

Nihayet ağzını güçlükle açabilen Concini ulur gibi bağırdı:

"İnkâr ederiz! Bize alçakça iftira ettiğini söyleriz."

"Seni altı kişi birden itham edecektir, unutma Concini. Hem sonra senin gibilerin çenesini biraz açmak için çare mi yok? Sana azıcık işkence etsinler, bülbül gibi şakırsın!"

Concini tir tir titredi. Gözlerinin önüne çeşitli işkenceler gelmişti. Mahvolduğunu hissediyordu. İçinden kendi kendine atıp tutmaya başladı: "O genç kızla üç serseri önünde böbürlenip duracağıma keş-

ke dilim tutulsaydı! Seni gördüğüm ve sevdiğim o uğursuz dakikaya lanet olsun Bertille!"

Yiğit Jehan gayet sakin ve kendinden emin görünüyordu. Fakat aslında büyük bir heyecan içindeydi. Alnında iri ter taneleri birikmişti. Kısmen gerçeğe dayanan ve üst yanı da pek ustalıkla uydurulmuş olan bu hikâye istediği sonucu verecek miydi? Jehan'ın ikide bir kendi kendine sorduğu soru buydu.

Belliydi ki Concini korkusundan neredeyse aklını oynatacaktı. Fakat acaba bu korku herife Jehan'ı serbest bıraktıracak mıydı? Jehan biraz daha laf ebeliği yaparak adamın korkusunu daha beter artırmak için söze koyuldu:

"Belki de seni söyletmek için vücudunu büyük mengenelerle sıkacaklardır. Bilirsin ya, ne berbat işkencedir o! Vücudun bir kere o mengenelerin arasına girdi mi kemiklerin çatır çatır kırılır, un ufak olur. O da yetmiyormuş gibi sonra da kızgın kerpetenlerle ellerini dağlaya dağlaya koparırlar. Sanırım ki artık bu işkencelere dayanamaz, dilinin altındaki baklayı çıkarırsın. Ondan sonra işkenceyi bırakırlar ama seni cellada teslim etmek lütfunda bulunurlar. Haa, az kalsın unutuyordum... Seni idam etmeden önce vücudunda açılan yaralara bol bol kaynar zeytinyağı ile erimiş kurşun dökerek soğuyan vücudunu biraz ısıtmaya çalışırlar. Bundan sonra da..."

Concini artık dayanamadı. Bir solukta bağırdı:

"Yeter, yeter! Kes lakırdıları! Söyle, ne istiyorsun?"

Jehan dudaklarından az kalsın fırlayacak olan sevinç çığlığını zor zapt edebildi. Artık Concini'yi avucunun içine almıştı. Yüreği büyük bir ağırlıktan kurtulmuş gibiydi. Derin bir nefes aldı ve gayet ciddi, tabii bir tavırla cevap verdi:

"Ben mi? Benim istediğim bir şey yok. Ben sana sadece başına neler geleceğini haber vermek istemiştim. Üst tarafı senin bileceğim şey. Yarın serbest olmasam veya ölsem bile intikamım fazlasıyla alınmış olacak ya. Bu bana yeter de artar bile. Haydi, iyi geceler Concini."

Concini'nin artık dayanacak gücü kalmamıştı. Tam, "Bırakacağım, serbest bırakacağım seni!" diye bağıracaktı ki birdenbire hafif bir el omuzuna dokunuverdi. Concini irkilerek elini hançerine götürdü. Öfke ve şaşkınlıktan köpürmüş bir halde doğrulup başını

çevirdi. Bakar bakmaz karısı Léonora ile göz göze geldi.

Karısı ta yanına kadar sokulmuş, içlerinde hem şefkat hem de bir merhamet okunan güzel siyah gözleriyle ona bakıyordu.

Concini, şaşkın ve ürkek, bağırdı:

"Sen misin? Ansızın nereden çıktın böyle? Benim burada olduğumu nasıl öğrendin? Buraya nasıl geldin?"

Léonora bu soru tufanına cevap vermeye lüzum görmeden kocasının sözünü kesti ve işin idaresini ele almış bir insan tavrıyla:

"Uzatma, her şeyi duydum. Şimdi ne yapacaksın onu söyle?" dedi.

Concini bitkin bir haldeydi. Çılgın gibi bağırdı:

"Mademki her şeyi duydun, bana niçin ne yapacaksın diye soruyorsun? Zindanın kapısını açıp herifi serbest bırakmaktan başka yapacak iş mi kaldı? Baksana, serseri bizi kıskıvrak yakaladı."

Léonora kesip attı:

"Hayır! Böyle bir şey yapamazsın!"

"Ne diyorsun yahu? Aklını mı oynattın sen? Hâlâ işi anlamadın mı?"

"Senin nene gerek canım? Sen benim dediğimi yap. Bana inan."

Concini içlerinde müthiş bir korku okunan gözleriyle karısının gözlerinin içine baktı. Léonora'nın bir şeye güvendiği besbelliydi. Fakat Concini yine de tereddüt etmekten kendini alamadı:

"İyi düşün! Sonra mahvoluruz!" dedi. Léonora adeta emreder gibi ve fakat aynı zamanda inandırıcı bir tavırla:

"Tam tersine... kurtulacağız," dedi. "Sen dediğimi yap üst tarafına karışma."

Concini karısının kafasıyla iş görmeye alışıktı. Léonora'nın zekasına sonsuz güveni vardı. Hemen onun dediğine boyun eğeceğini gösteren bir hareket yaptı. Fakat öfkesine de zorlukla gem vurabiliyordu.

"Peki ama..." dedi. "Ya bu yüzden başımıza bir iş gelirse? Sonra..."

Léonora kocasının sözünü kesti:

"Sen uyutucu cam küreleri çıkar. İki tane yeter."

Concini istediğini hemen yerine getirdi. Cebinden misketten biraz daha iri iki cam yuvarlak çıkardı. Demir kafesin üzerine eğildi ve elinden geldiği kadar sakin bir tavır takınmaya çalışarak alaycı bir eda ile bağırdı:

"Demek uydurduğun masallarla beni korkutacağını sandın ha? Hay çaylak hay! Daha senin ağzın süt kokuyor evladım."

Jehan bu sözleri duyunca irkildi ve dehşetle ürpererek: "Eyvah! Bu sefer sahiden mahvoldum! Bu işte bir kurt yeniği var. Az Önce Concini'nin korkudan ödü kopuyordu. Ne istesem yapacaktı. Şimdiyse birdenbire değişti. Acaba neden? Bakalım, elbet göreceğiz," diye düşündü.

Concini kafesin üstünden konuşmaya devam ediyordu:

"Ne diyordun? Bir arkadaşın varmış da krala gidip bir şeyler söyleyecekmiş. Gitsin, dilediğini söylesin. Vız gelir. Çünkü benim suçum yok. Gerekirse suçum olmadığını ispat etmesini bilirim. Bunun böyle olduğunu seni serbest bırakmayışımdan da anla işte. Nasıl da ümitlendin ama? Aman, pek hoş! Sana şöyle biraz korkmuş gibi göründüm diye ağzın kulaklarına vardı. Hay aptal hay! Burada açlıktan, susuzluktan gebereceksin!"

Concini bu sözleri de söyledikten sonra elindeki iki küçük cam küreyi aşağıya bıraktı.

Yiğit Jehan'ın bu zifiri karanlık hücreye düşer düşmez ufacık bir ses bile çıkarmadan parçalanıveren iki küçük cam küreyi görmesine elbette imkân yoktu. Concini'nin söylediği sözler kafasını allak bullak etmişti. Az önce ümitlenmişti. Birdenbire ümidi kırılınca soğukkanlılığını da kaybetmiş, kendini büsbütün koyuvermişti.

Derken genzine dayanılmaz bir koku çarptı. Başının döndüğünü hissederek bir yerlere tutunmak için kollarını uzattı ve birden bir külçe gibi yere yığılıverdi.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

Concini delikanlının yere yıkıldığını görmüştü. Eğildiği yerden yavaşça kalkarak deliği kapattı. Jehan'ın dediğini yapmamış oluşuna sevinmek mi yoksa üzülmek mi gerektiğini bilmez bir halde şaşkın şaşkın etrafına bakındı. Acaba düşmanını zindanda açlıktan ölmeye bırakmakla kendi idam hükmünü de imzalamış olmuyor muydu? Henüz bundan pek emin değildi.

Léonora'yı yakındaki küçük bir odaya sürükleyerek tehdit dolu bir sesle:

"Onu serbest bırakmama neden engel oldun?" diye sordu. "Anlattıklarının martaval olduğundan emin misin?"

Concini ne kadar sinirliyse Léonora da onun tersine o kadar sakindi. Kocasının sorduğu soruya gayet dalgın bir tavırla cevap verdi:

"Belki de hepsi yalandır. Ben Jehan'ı senden daha iyi tanırım. Bu herifin acayip tasarıları ve düşünceleri vardır."

Concini dişlerini gıcırdattı:

"Belki ile iş olur mu canım? Emin olmadıktan sonra..."

Léonora gayet ciddi ve ölçülü bir tavırla:

"Doğrusu bundan ben de pek o kadar emin değilim," dedi. "Bana kalırsa bu delikanlı öyle uzun boylu planlar kuracak, tedbirler alacak adam değildir. Öte yandan ağzının sıkı olmadığı hakkında söylenenler de doğru. Gerçi bu delikanlı bir serseridir ama onun öyle bir mert ve asil ruhu var ki değme bulunmaz. Bunlar işin gerçek yanı. Dolayısıyla söyledikleri pek de yalan olmasa gerek."

Concini artık dayanamayıp karısının sözünü kesti:

"Canım mademki sen de onun doğru söylediğine inanıyorsun, ne halt edip de herifi koyuvermeme engel oldun? Bunun için bir sebep olmalı. Bu sebebi bana da söyle de ben de anlayayım."

Léonora umursamaz bir tavırla omuz silkti:

"Eh, sen gerçekten budalanın tekisin. Onun tehditlerine hemen boyun eğersek ondan çekindiğimizi kendisine hissettirirsek ömrümüz boyunca bir daha onun esiri olmaktan kurtulabilir miyiz?"

"Burası doğru. Doğru ama önce kellelerimizi kurtarmayı düşünmemiz lazım değil mi?"

Léonora kocasına dikkatle baktıktan sonra dedi ki:

"Yarın olmazsa bir hafta sonra, o da olmazsa bir yıl sonra... Senin anlayacağın kral yaşadığı sürece herif gelip ikide bir bizi tehdit edecekti. Bizden istediği kadar para sızdırabilecekti. Yoksa sen onun bütün istediklerini vermeye razı mıydın Concini?"

Kendini zapt edemeyen, öfkesinden kudurmuşçasına odada bir aşağı bir yukarı gezinen Concini:

"Ya ne yapacaktım ki?" dedi. "Elbette o ne isterse verecektim. Kellemi verecek değildim ya."

Léonora kocasına alaycı ve aşağılayıcı bir bakışla baktı. Gözlerini onunkilerden ayırmadan söylendi:

"Ve artık onu temizlemekten de büsbütün cayacaktın öyle mi? O da bugünkü tehdidini ikide bir tazeleyerek seni sağmal inek gibi sağacaktı ha?"

Concini delice bir hırsla yumruklarını ısırdı. Küfürler homurdandı. Fakat karısına cevap vermedi.

Léonora gayet yavaş ve tatlı bir sesle:

"Oysa kendisinden nefret etmiyor da değilsin," dedi.

Concini kendine hâkim olamadı:

"Nefret etmek de laf mı? Ah, elimden gelseydi de bu serseriyi şöyle ağır ağır, işkence içinde öldürebilseydim! Bu zevke karşılık ömrümün on yılını gözümü kırpmadan verirdim!"

Léonora tekrar omuz silkti ve korkunç bir tavırla:

"Ben bir insandan bu kadar nefret etseydim onu temizlemek için değil on yılımı, bütün ömrümü feda ederdim Concini!" dedi.

Ve kocasının ses çıkarmadım görünce aynı korkunç tavırla devam etti:

"Demek ki Jehan'a sonsuz bir kin beslediğin halde kendi canını kurtarmak için onu öldürmeye cesaret edemiyorsun? Bense ona

kin beslemediğim halde onun ölmesini istiyorum. Çünkü o benim ne zamandır hazırladığım planları altüst etti. Üstelik onun bundan sonrası için de bir engel teşkil ettiğini seziyorum. Kendisinden nefret ettiğim yok ama onu yine ölüme mahkûm ediyorum. Ve ben kendisini ölüme mahkûm ettiğim için Jehan ölecektir. Buna yemin ederim Concini!"

Adam dehşetten tüyleri diken diken olarak karısına hayranlıkla baktı. Sonra yine öfkeye kapılarak bağırdı:

"Onu mahkûm mu ediyorsun? Pekâlâ canım, sen yine bildiğini oku, onu mahkûm et. Benim neme lazım? Kalkıp buna engel olacak değilim. Ama şunu da unutma ki eğer bu herif yarın serbest olmaz ve kralın davetine gitmezse arkadaşı krala her şeyi haber verecektir. O zaman ikimiz de hapı yuttuk demektir."

Léonora'nın cevabı şu oldu:

"O, yarın davete gideceği için arkadaşı krala bir şey söylemez."

Concini kafese kapatılmış bir vahşi hayvan gibi yerinde duramayıp dolaşıyordu. Birdenbire karısının karşısına dikildi. Kollarını Tanrı'dan yardım dilercesine havaya kaldırdı ve bitkin bir halde tekrar indirerek:

"Eğer dediklerinden bir şey anlıyorsam iki gözüm kör olsun!" dedi.

Léonora bu sözü duymamış gibi, gülümseyerek sordu:

"Concini, uyku ilacının etkisi ne kadar devam eder?"

"Eh, şöyle böyle bir saat sürer."

"Öyleyse vaktimiz var. Birisini aşağıya indir de şu azılı delikanlının silahlarını alsın. Buradan kurtulup çıktığı vakit senin kendisini serbest bıraktığından katiyen şüphe etmemelidir, tamam mı? Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Concini şaşkın şaşkın söylendi:

"Gerçekten hiçbir şey anlamadım."

Léonora düşüncesini açıkladı:

"Bunda anlaşılmayacak ne var Concini? Mesele gayet basit. Biz Jehan'ın arkadaşı krala bir şey söylemesin istiyoruz, değil mi? Bunun için de Jehan'ın yarın kralın davetine gitmesi lazım. Şu halde Jehan

buradan kurtulmalı, arkadaşlarından biri gelip kendisini buradan çıkarmalıdır."

"Tanrım... İşi bu kadar karıştırmanın anlamı ne? Zindanın kapısını açıp da herifi salıversek olmaz mı?"

"Olmasına olur ama bizim için asıl önemli nokta kendisinin bize savurduğu tehditlerin üstümüzde etki bırakmadığına inanmasıdır. Benim dediğimi yaparsak o buna inanacaktır Concini. Gerçekten inanacaktır! Bak o zaman, ne sağlam bir iş yapmış olacağız. Bir daha da bu serseri bizi korkutmaya kalkışmayacaktır."

Concini nihayet karısının planını kavramıştı.

Sevinçle bağırdı:

"Halbuki senin dediğin gibi yapmazsak ikide bir başımıza bela olacak, bizi tehdit edecek ve biz de bir türlü yakamızı ondan kurtaramayacağız, değil mi? Anladım Léonora, meseleyi şimdi kavradım. Gerçekten yaman, eşsiz bir kadınsın!"

Léonora bu övgüye başıyla teşekkür ettikten sonra sözlerine ekledi:

"Demek oluyor ki bu akşam Jehan serbest bırakılacak. Bu işi ben hallederim. Emin ol bu delikanlı hürriyetinden uzun zaman yararlanamayacak ve ortalığı kasıp kavuramayacaktır Concini. Ben kısa zamanda yine onun çanına ot tıkayacağım!"

Léonora çok sakindi, o kadar inandırıcı bir eda ile konuşuyordu ki Concini bundan hudutsuz bir sevinç duydu.

Kadın kısa bir susuştan sonra sordu:

"Bu zindana nasıl girilir?"

"Çok kolay. Önce bodrum katına inilir. Bodrumun ilk kapısı daima kapalıdır. O kapının anahtarını itinayla saklarım. Bodrum kapısı açıldıktan sonra bodrum dehlizine geçilir. Bu dehlizde birçok kapı vardır. Bunların kilidi yoktur ve hepsi dışarıdan sürgülüdür. İstenilen kapının sürgüsü çekilince kanat açılıverir."

Léonora bu sözleri dikkatle dinledikten sonra:

"Güzel..." dedi. "Şimdi bodrumun anahtarını öyle bir yere koymalı ki bu akşam kolayca bulunabilsin."

Concini teklif etti:

"İstersen bodrum kapısının üstünde bırakalım."

"Güzel! En uygun yer orası."

Concini sevinç içinde:

"Hemen gidip anahtarı oraya koyayım. Bu arada şu serserinin de silahlarını alayım," dedi.

Concini memnundu. Biliyordu ki Jehan'ı serbest bırakmakla kendini de tehlikeden kurtarmış olacaktı. Fakat bir zaman sonra Léonora'nın dediği gibi, delikanlıyı tekrar eline geçirecek ve ondan müthiş bir intikam alacaktı. Bir aşk randevusuna gidiyormuş gibi canlı ve keyifli adımlarla yürüyerek karısının yanından uzaklaştı.

O ana kadar soğukkanlılığını kaybetmemiş olan Léonora'nın yüzünde kocası yanından uzaklaşır uzaklaşmaz derin bir keder ifadesi belirdi. Gözlerinde müthiş bir kin ve öfke ışığı parladı. Boğazından hıçkırığa benzer bir ses çıktı.

Concini son derece neşeli ve keyifli gitmişti. Ama beş dakika sonra döndüğü zaman yüzünde büyük bir endişe ifadesi vardı.

Giderken keyifli oluşuna sebep, karısını birlikte karşı koyacakları bir tehlike önünde sırtını dayayabileceği bir dost olarak görmesiydi. Fakat bu arada düşünmüş, birdenbire bu değerli müttefikin kendi karısı olduğu aklına gelmişti. Vay canına! Léonora onu bir defa daha gizli bir aşk yuvasında suçüstü yakalamıyor muydu? Hem de bu kaçıncı yakalanıştı?

Şimdi artık Jehan'a karşı kendini yalnız hissetmediği için yüreği rahattı. Nasıl olsa bu delikanlıdan müthiş bir intikam alacaktı. Bu artık zor bir mesele değildi. Onun için rahat rahat Bertille'i düşünebilirdi. Fakat bu kız yüzünden karısıyla mücadele etmek zorunda kalacağına üzülüyordu. Bu mücadeleden kendi hesabına pek korkmuyordu. Karısının doğrudan doğruya kendisinden intikam almayacağını bilirdi. Asıl korktuğu, Léonora'nın Bertille'den öç almaya kalkışmasıydı. Çünkü Léonora'nın huyu böyleydi. Kocasından çok onun sevgilisine kinlenir ve ondan intikam alırdı. Léonora kocasının Marie de Médicis ile sevişmesini görmezlikten geliyor ve o yalnız bu ihanete tahammül ediyordu. Ama Concini rahat durmuyordu ki. Karısını her fırsatta aldatıyordu. Ve her seferinde de kadın ne yapıyor ediyor, bu ihaneti meydana çıkarıyor, yeni sevgilinin kim olduğunu öğreniyor ve zavallıyı acımadan cezalandırıyordu. Bu iş

halkın da dikkatini çekmeye başlamıştı ve kulaktan kulağa Concini'nin öpücüklerinin ölüm saçtığı yayılmıştı.

Bu söylentide büyük bir gerçek payı vardı. Hele Concini sevgililerin arka arkaya öldüklerini veya ortadan kaybolduklarını herkesten daha iyi biliyordu.

Ve işte şimdi yine bu aşırı derecede kıskanç kadın, kocasının yeni aşk yuvasını ne yapmış etmiş, bulmuştu. Gerçi araya Jehan'ın girmesi ve ikisini de tehdit eden tehlike karşısında birleştirmiş, şimdilik karı koca hesaplaşması başka bir zamana kalmıştı ama bir gün bu iş nasıl olsa patlak verecek değil miydi? Concini karısının müthiş sessizliğinin ve soğukkanlılığının neye işaret ettiğini pek iyi bilir, kopacak fırtınanın kokusunu hemen alıverirdi.

Bir yandan da kendi kendini teselli etmeye çalışıyordu: Léonora yeni aşk yuvasını keşfetmişti ama Bertille'i bulmuş değildi ki. Başka ev mi bulunmazdı? Ama ya genç kızın kim olduğunu da öğrenmişse?

Bu düşünce İtalyan maceraperesti fena halde korkutuyor ve genç kızın akıbetinden endişeye düşürüyordu.

Bertille'i elde etmiş olsaydı belki bu kadar üzülmezdi. Onda bir şıpsevdi huyu vardı. Hemen sever, sevdiğini elde edince de hemen unuturdu. Halbuki bu genç kızı elde edememişti. Zaten onu asıl hırslandıran da bu değil miydi?

Karısının evi buluşuna kızıyor, genç kızı ele geçirmesine engel olan olaylara lanet okuyordu.

Bu yüzden tekrar karısının yanına döndüğü vakit yüzü adamakıllı asılmıştı. Léonora'nın yanına girince sadece:

"Oldu," dedi.

Léonora memnunluğunu belirtir bir baş işareti yaptı. Sonra ciddi bir tavır takınarak:

"Otur Concini!" dedi. "Seninle bazı önemli şeyler konuşacağım."

Concini'nin yüreği hop etti. Herhalde Léonora'ya hesap verme zamanı gelip çatmıştı. Adam göz ucuyla karısını süzdü. Gerçi Léonora gayet heyecansız görünüyordu ama onun en müthiş anları zaten böyle sakin zamanları değil miydi?

Ama artık olan olmuş, ok yaydan fırlamıştı. Concini de azimli ve

her şeyi göze almış bir adam edası takındı. Fakat yine de karısının sözüne uyup sinirli bir hareketle onun karşısındaki koltuğa oturdu. Bir yandan da karısına öyle korkunç gözlerle baktı ki başkası olsa dehşetten soğuk soğuk terlerdi.

Léonora ne bu sinirliliğe aldırdı ne de o korkunç bakışa... Aynı sakin tavrıyla sözüne devam etti:

"Artık Marie'yi kraliçeliğini takdis törenini yaptırması için harekete geçirme zamanı geldi."

Concini şaşkınlıktan az kalsın küçük dilini yutacaktı. Kulaklarına inanamadı. O kıskançlık kavgası beklerken karısı siyasetten bahsetmeye başlamıştı. Fakat bu şaşkınlığı karısına sezdirmemeye çalışarak soğukkanlı bir eda ile sordu:

"Neden? Kral öldükten sonra Marie'nin kraliçeliği takdis edilmez diye mi çekiniyorsun?"

"Sebeplerden biri de bu elbet. Kraliçe aleyhinde olanlar bunu da bir koz olarak kullanacaklardır. Çünkü söylendiğine göre kral, vasiyetnamesine kraliçenin yetkilerini sınırlayan bir sürü kayıt koymuş. Anlaşılıyor ki kral, kraliçenin memlekete tek başına hâkim olmasına pek razı değil. Kraliçenin düşmanları da kralın bu sebepten ötürü takdis töreni yapmaya niyetli olmadığını iddia edip duruyorlar."

Concini birden öfkelenerek bağırdı:

"Ama bu sunturlu bir yalan değil mi? Kralın bundan ötürü değil, canından korktuğu için töreni boyuna ertelediğini bilmeyen kalmadı ki. Kendisine büyük bir törende öleceğini müneccimler söyledi. O da buna inandı."

"Bunun yalan olduğunu bilmez olurlar mı? Bilmedikleri için daha fazla ısrar edeceklerdir tabii."

"Doğrusu inanırım."

Léonora sesini alçaltarak devam etti:

"Ortada işlerine gelen başka bir sebep olmayınca buna elbette dört elle sarılacaklardır. Ama bence on yıldan beri boyuna ertelenen bu törenin artık yapılması için daha önemli bir sebep de var."

"Neymiş o sebep?"

Léonora sesini daha fazla kıstı:

"Müneccimlerden biri kralın elli sekiz yıl yaşayamayacağını ve büyük bir törenden sonra arabasının içinde öleceğini söylemiş. Anlıyor musun Concini? Büyük bir törenden sonra araba içinde ölecekmiş."

O çağda saçma sapan büyülere ve fala pek önem verilirdi. Dini bile pek o kadar umursamayan kral da böyle şeylere inanırdı. Bu falı dinledikten sonra kendi arabasına bile korkuyla ve binbir ihtiyat tedbiri alarak binmeye başlamıştı. On yıldan beri de kraliçenin ve diğer birçok kimsenin sürekli ısrarlarına rağmen Marie de Médicis'nin kraliçeliğinin kilise tarafından kutlanmasından ibaret olan ve çağın görüşlerine göre çok önemli bir olay sayılan takdis törenini geriye atıp duruyordu.

Aslen İtalyan olan Concini ile karısı yıldızlara bakıp talihin ve kaderin keşfine çalışan müneccimlerin falına her şeyden fazla bel bağlarlardı. Bu yüzdendir ki karısının sözleri Concini üstünde büyük bir etki uyandırdı. Adam heyecanlandı ve merakla sordu:

"Ee, peki ne olacak?"

Léonora dalgın bir tavırla cevap verdi:

"Ne olacağı var mı? Boşu boşuna onun alın yazısını değiştirmeye çalışıyoruz. Krala karşı giriştiğimiz her teşebbüsün başarısızlıkla sonuçlanmasının sebebi de bu zaten. Çünkü müneccimin sözlerini yabana atıyoruz."

Concini içten gelen bir inançla:

"Bu dediğin çok mümkün," dedi.

Léonora devam etti:

"Kral şimdi elli yedi yaşında. Yani müneccimin hudut olarak çizdiği yaşta. Bu bir. Müneccimin bahsettiği tören de kraliçenin takdis töreninden başka bir şey olabilir mi? İmkânı yok olamaz. Bu da iki. Öyleyse kralın ölmesi için her şey hazır demektir. Şimdi bize düşen iş şu: Eğer bütün planlarımızın allak bullak olmasını istemiyorsak bu işi bir an önce yoluna koymalıyız Concini. Neye mal olursa olsun Marie'nin takdis töreni yapılmalıdır. Kendisini bu iş için boyuna kışkırtmalıyız ki o da kralın hiç peşini bırakmasın."

Concini karısını dikkatle dinliyordu. Söylediklerinin hepsine aklı yatıyordu. O da inanıyordu ki kader zorlanamaz ve kralın öl-

mesi için müneccimin söylediği bütün şartların bir arada bulunması lazım.

Nitekim gayet inanmış bir tavırla:

"Haklısın," dedi. "Artık bu işi yoluna koymak lazım. Yani bu meseleyi kraliçeye hatırlatmaya çalışacağım. Sen de kendi tarafından onu bu işe ikna etmek için hiçbir fırsatı kaçırmamalısın."

Léonora hafifçe güldü:

"Orasını hiç merak etme." Sonra hemen ilave etti: "Ha, başka bir mesele daha var."

Léonora'nın tavrındaki soğukkanlılık Concini'nin yüreğini bir kere daha hop ettirdi. Adam karısının bir planı olduğundan ve kendisine korkunç bir darbe hazırladığından emindi. Ama neydi bu darbe? Ah, bir bunu bilseydi! Bu yüzden hep tetikte duruyor, karısının en ufak hareketini bile gözünden kaçırmıyor ve her an şiddetle karşı koymaya hazır bulunuyordu.

Léonora cümlesini tamamladı:

"Bugün Mösyö Luçon beni ziyarete geldi."

Concini hayretle sordu:

"Öyle mi? Yemekte neden bundan bahsetmedin?"

"Bir işin olduğu için çıkacağını söylüyordun. Pek acelen vardı. Fırsat bulamadım."

Concini, Léonora'nın alay edip etmediğini anlamak için dikkatle baktı. Kadın samimi görünüyor ve kendisine hep tatlı tatlı gülümseyerek bakıyordu.

Concini aşağılayıcı bir eda ile sordu:

"Ne istiyormuş bu gevşek ağızlı züppe?"

Léonora cevap verdi:

"Kraliçenin özel rahipliğine tayin edilmeyi."

Concini hem kızdı hem şaştı:

"Yaa! Daha başka bir arzusu yok muymuş cici beyin? Tabii kendisine gerekeni söylemiş, ağzının payını vermişsindir."

Ve ciddi bir tavırla sözlerine ekledi:

"Doğrusunu istersen ben bu genç papazdan hiç hoşlanmıyorum.

Onun beni kuşkulandıran garip bazı halleri var."

"Ama bize çok büyük bir hizmet yaptı. Ben de buna karşılık kendisini istediği göreve tayin ettireceğime söz verdim."

Cocini karısına sonsuz bir hayretle baktı:

"Herhalde pek büyük bir hizmette bulunmuş olacak. Yoksa sen imkânı yok bu kadar cömert davranmazdın."

"Canım, açıkçası benden kraliçenin özel rahipliğini satın aldı."

Concini güldü:

"Sahi mi?"

Ve sinsi bir tavırla sordu:

"Kaça aldı?"

Léonora önemsemez bir tavırla söylendi:

"On milyona."

Concini bu rakamı duyunca soğukkanlılığını kaybederek yerinden sıçradı:

"On milyona mı? Onun için zengin derlerdi ama bu kadar zengin olduğunu bilmezdim doğrusu. On milyon ha? İnanılır şey değil yahu."

Léonora meseleyi açıkladı:

"Bunda o kadar şaşılacak bir şey yok Concini. Çünkü on milyon kendi cebinden çıkmıyor."

"Haa... Şimdi oldu. Ben de kendi kendime bu nasıl iş diyordum."

"Bu papaz sayesinde Prenses Fausta'nın hazineleri bizim olacak!"

Duyduğu sayının büyüklüğünden gözleri parıldayan Concini:

"Demek bu hazineler gerçekten varmış?" dedi.

"Varmış da ne demek? Elimizde gibi bir şey. Richelieu bana hazinelerin saklı bulunduğu yeri tarif eden belgeyi getirdi. Bak."

Léonora bu sözü söylerken koynundan çıkardığı kâğıdı kocasına uzattı ve Concini'nin fal taşı gibi açılmış gözleriyle kâğıdı okuyup bitirdiğini görünce sordu:

"Nasıl? Acaba Richelieu kraliçenin özel rahipliğini istemekte biraz ileri mi gitti dersin?"

Concini sevinçle bağırdı:

"Ne münasebet! Böyle bir servete karşılık bu mevkinin lafı mı olur? Zavallı, çok az şey istemiş. Pek tokgözlü adammış doğrusu. Hemen yarın onun tayinini kraliçeden istemek ilk işim olsun. Kim bilir, belki de Richelieu hiç de benim sandığım gibi fena bir adam değildir."

Léonora esrarlı bir tebessümle:

"Haa..." dedi. "Şunu da hemen ilave edeyim ki Richelieu bu muazzam serveti bize değil, kraliçeye veriyor."

Bu sözler üzerine Concini'nin de yüzündeki tebessüm daha da belirginleşti ve adam kraliçenin kasasıyla kendisininki arasında bir fark yokmuş gibi omuz silkti.

Concini'nin sevinci o kadar büyüktü ki adam bir an Bertille hakkındaki endişelerini de, karısının söyleyeceğinden korktuğu sözleri de unuttu ve bir rüya görüyormuş gibi tekrarladı:

"On milyon!"

Léonora manası pek de belli olmayan bir tebessümle gülümseyerek kocasına baktı ve:

"Ne demek istediğini anlıyorum Concini," dedi. "Sen diyorsun ki kral varsın ölmesin. Elde bu kadar büyük bir servet olduktan sonra gerçekleşmeyecek hayal mi var? Kullanmasını bilen adamın elinde altından ve paradan daha kudretli ve müthiş silah olur mu?"

"Yalan değil Léonora. Çekinmeden söyleyebilirim ki bu kadar para ile kralı bile satın alırım!"

Léonora kocasına biraz daha yaklaştı ve onun gözlerinin içine bakarak çok garip bir tavırla:

"Hakkınız var mösyö!" dedi.

Şimdiye kadar kocasına hep "sen" diye hitap etmişti. Şimdi birdenbire "siz" demeye başlıyordu.

Fakat bu ani değişiklik Concini'yi yeniden endişeye düşürmekte gecikmedi. Belli belirsiz bir surette hissediyordu ki asıl mücadele şimdi başlayacaktı. Şimdiye kadarki bütün konuşmaları bu mücadelenin hazırlığından başka bir şey değildi.

Léonora hafif tehdit kokan bir sesle:

"Ne sanıyorsunuz mösyö?" dedi. "Bize verilen bu servet öyle kolayca elimize geçecek mi sanıyorsunuz? Böyle düşünüyorsanız büyük bir hataya düştüğünüzü söylemek isterim. Bu milyonlar uğrunda amansız bir mücadeleye girişerek ve ancak bu mücadeleden galip çıkmak şartıyla hazineleri ele geçirebiliriz."

"Daha iyi ya! Benim de istediğim mücadele ama doğrusu ben senin mücadeleden neyi kastettiğini pek anlayamadım."

"Anlatayım. Bu hazineleri bulmak için esaslı araştırmalar yapmak gerekecek. Yapacağımız araştırmalar hazinenin Montmartre'da saklı bulunduğundan şüphelenen birçok kimsenin ilgisini uyandıracak. Mesela kral da mücadele edeceğimiz kimseler arasında olacak. Sonra yirmi yıldan beri bu hazinelerin peşinde bulunan papazlarla da uğraşmamız gerekecek. Ama bütün bunlar beni düşündürmüyor. Beni asıl korkutan düşman..."

Merak ve heyecanı gittikçe artan Concini karısının sözünü kesti:

"Vay canına! Kim bu korkunç düşman?"

"Yiğit Jehan. Öyle küçümseyerek gülümsemeyin Concini. Bu delikanlı bizim için kraldan da papazlardan da daha tehlikelidir. Bakın, size bunun sebebini anlatınca nasıl hak vereceksiniz. Ben neden bu delikanlının ortadan kaldırılmasını istiyorum ve neden kendisini ölüme mahkûm ettim sanıyorsunuz? Kendisine şahsi bir kinim ve garezim yok ki."

Concini dişlerini gıcırdattı:

"Benim bu delikanlıya kin beslemem için tamamen kendime ait sebeplerim var. Bu serseriyi kendi elimle, işkenceler içinde öldürteceğim! Öteki tehlikeler ise umurumda değil. Dünyada bu milyonları benim elimden hiçbir kuvvet alamaz!"

Léonora kocasına güven ve hayranlıkla baktıktan sonra sözüne devam etti:

"Zaten sizin tehlikeden korkmayacağınızı bilirim. Fakat başarıya ulaşmamız için karşımızdaki engelleri iyice gözden geçirmeliyiz. Mesela karşımızda öyle bir insan daha bulunacak ki şimdiye kadar söylediğim düşmanlarımızın hepsine bedeldir. Çünkü bu adam insanüstü bir kuvvete ve zekaya sahiptir. Kendisi şimdiye kadar giriştiği hiçbir mücadeleden yenik çıkmamıştır!"

Concini kabadayıca bir tavırla elini hançerine götürüp sordu:

"Kimmiş bu?"

"Size onun da adını söyleyeceğim Concini. Şimdilik şu kadarını bilin ki bu adam hazinelerin asıl sahibi olan gencin babasıdır."

"Nasıl? Duyduğuma göre Prenses Fausta bu milyonları oğluna bırakmıştı. Bu oğlan ölmemiş mi?"

"Hayır, ölmedi."

"Kimmiş peki?"

Léonora işaret parmağıyla yeri göstererek bir isim mırıldandı. Concini bu ismi pek duymadı ama ne olduğunu hemen sezdi ve hayretler içinde kalarak:

"Vay canına!" dedi. "Şimdi işi kavradım."

Sonra birdenbire coştu:

"O halde Fausta'nın oğlu ölmüş," dedi. "Ve kim benimle bu milyonlar arasına girmeye kalkışırsa aynı akıbete uğrayacaktır."

Léonora kocasına yine hayran hayran baktı. Concini aynı korkunç edayla devam etti:

"Demek karşılaşacağımız ve alt edeceğimiz tehlikeler bunlar öyle mi?"

Léonora tereddütsüz:

"Hayır, hepsi bu kadar değil," dedi.

Ve Concini'yi şaşırtan bir ciddiyetle ilave etti:

"En önemli, en korkunç tehlikeyi söylemeyi en sona bıraktım Concini. Bu öyle bir tehlike ki ötekiler onun yanında çocuk oyuncağı kalır."

Concini sordu:

"Çabuk söylesene. Neymiş bu tehlike?"

Léonora kocasına biraz daha yaklaşarak:

"Bu öyle bir tehlike ki..." dedi, "Bütün mücadeleyi daha başında bize kaybettirebilir. İşte az önce sana okuttuğum kâğıt da bu tehlikeli insanın malıdır."

"Anlayamadım."

"Onun elinde bundan daha önemli başka kâğıtlar var. Eğer o bu

kâğıtları definenin sahibine verirse... Şimdi anlıyor musun?"

Concini hiddetinden ağzından köpükler saçtı:

"Anlıyorum. Hazinenin asıl sahibi bu kâğıtları alıp da ortaya çıkarırsa kimse onun bu hakkını inkâr edemez. Öyle ama kâğıtlar kimdeyse onu da bu hazinenin asıl sahibini de temizleyiveririz, olur biter canım."

Léonora sinsi bir gülümseyişle:

"Bunu söylemek kolay," dedi. "Demek ikisini de ölüme mahkûm ediyorsunuz, öyle mi Concini? Güzel. Zaten ben de sizden bunu beklerdim. Fakat ölümüne karar verdiğiniz bu iki insandan birinin kim olduğunu da öğrenirseniz acaba yine aynı kararda ısrar edecek misiniz? Sakın fikrinizden caymayasınız?"

Concini bütün vücuduyla ürperdi ve sapsarı kesildi. Artık Léonora'nın şimdiye kadar dilinin altında sakladığı baklayı çıkaracağı besbelliydi. Şaşkınlığından kekeleyerek:

"Neden cayayım? Yoksa bu tanıdığım biri mi? Yoksa bana çok mu yakın?" diye sordu.

Léonora pek tabii bir tavır takındı ve Concini'ye pek korkunç gelen soğukkanlılıkla izah etti:

"Gerçekten kendisini tanıyıp tanımadığınızı bilmiyorum. Yalnız, ölümüne karar verdiğiniz kimselerden birinin kadın olduğunu biliyorum. Hem de genç bir kız. Çocuk denecek kadar genç."

Bu sözleri kocasının gözlerinin içine bakarak söylemişti.

Concini tepeden tırnağa titrediğini hissetti. Fakat hiçbir şey belli etmemeye çalıştı ve gülümsemeyi bırakmadı. Ancak o ana kadar yüzünde okunan azim ve kararlılık ifadesi silinir gibi oldu. Sonra, sanki ölümüne karar verdiği düşmanının kadın oluşuna acıyormuş gibi bir tavır takındı:

"Genç bir kız demek?" dedi. "Çocuk denecek kadar genç. Doğrusu, ne yalan söyleyeyim..."

Léonora onun sözünü kesti:

"Bak daha şimdiden caymak için bahane aramaya başladın."

Kadının sesinde bir gariplik veya kırgınlık belirtisi yoktu. Bunun üzerine Concini şöyle düşündü:

"Herhalde bahsettiği kız o değil." Ve nazik bir tavır takınarak sordu: "Peki, kimmiş bu genç kız?"

Léonora aldırışsız bir eda ile cevap verdi:

"Adı Saugis."

Concini derin bir nefes aldı ve elini terden ıslanan alnına götürdü.

Léonora devam et:

"Önümüze çıkan en tehlikeli engel bu genç kızdır. O yaşadıkça biz tehlike içinde bulunacağız. Hatta hazine elinize geçse bile yine de tehlikeden kurtulmuş olmayacağız. Çünkü elindeki kâğıtlarla krala başvurursa bizi çok zor bir duruma sokabilir. Zaten bizden kurtulmak için bahane arayan kral da bunu mükemmel bir fırsat sayar ve bizi celladın eline vermekte bir saniye bile tereddüt etmez."

Concini düşünceye dalmıştı. Artık karısının söylediği genç kızın Bertille olmadığını öğrenmişti. Bu durumda korkmasına ve karısına karşı yumuşak bir tavır takınmasına hiç lüzum kalmamıştı. Yüzünde yeniden sert ve zalim bir ifade belirdi. Çevresine endişeli gözlerle baktı. Halbuki kimsenin kendisini gözetlemesine ve dinlemesine imkân olmadığını pekâlâ biliyordu. Buna rağmen sesini alçaltıp son derece sinsi bir tavırla:

"Kadınlara zulmedilmez. Benim gibi bir asilzade bunu elbet bilir. Ama her şeyin bir sınırı vardır," dedi. "Mademki bu genç kız işlerimize engel olmaya kalkışıyor, onun da hesabını görüveririm, olur biter."

Léonora kocasına pek tuhaf bir bakışla baktı. Sonra manalı bir gülümsemeyle:

"Madem buna karar verdiniz Concini..." dedi. "O halde bu genç kız da bizim için bir tehlike olmaktan çıkıyor demektir."

Concini şaşırmış gibi sordu:

"Peki ama öyleyse neden bu işi bu kadar gözünde büyüttün?"

Léonora o müthiş ve soğuk tavrıyla cevap verdi:

"Belki bir kızı ölüme mahkûm etmek istemezsiniz diye düşünmüştüm."

Ve sinsi bir gülümseyişle ilave etti:

"Tanrı'ya şükürler olsun! Görüyorum ki en müthiş kararları vermekten bile çekinmiyorsun."

Concini omuz silkti ve kayıtsız bir tavırla:

"Öyleyse sen onu belki de çoktan..." dedi ve gerisini söylemeye dilinin varmadığı şeyi eliyle yaptığı bir işaretle anlattı.

Ama Léonora ondan daha cesurdu. Soğukkanlı bir tavırla atıldı:

"Hayır, onu öldürtmedim! Zaten ölüp ölmemesi o kadar önemli de değil. Şimdi o, dünyada hiç kimsenin kendisini kurtaramayacağı bir mezara diri diri gömülmüş bulunuyor. Orası öyle müthiş bir yer ki oraya girmektense ölmesi çok daha hayırlı olurdu."

Concini genç kızın bu müthiş akıbetini umursamadığını belirten bir hareket yaptı. Mademki karısının mahvetmek istediği genç kız Bertille değildi, o halde mesele mi vardı? Tanımadığı bir kızın akıbetinden ona neydi? Şimdi aklını kurcalayan bir tek şey vardı: Léonora'nın bir an önce defolup gitmesi. Gerçi karısının Bertille'den şüphelenmediğini anlamıştı ama burada kalmasından da hoşlanmıyordu. Ne olur ne olmaz, belki de aralarında yeni bir tartışma çıkar da kasırga kopuverirdi.

Léonora kocasının aklından geçenleri sezmiş gibi ayağa kalktı. Sonra gayet yavaş, sakin tavrını hiç bırakmadan, şefkat dolu gözlerle ona baktı:

"Demek benim dediklerime sen de razısın? Düşüncelerime katılıyorsun, öyle mi?" dedi.

Ve birdenbire kollarını kocasının boynuna sararak Concini'yi göğsünün üstünde sıktı. Sonra inatçı ve garip bir ısrarla tekrarladı:

"Söyle Concini! Bana de ki, 'Sana hak veriyorum, doğru düşünüyorsun,' de. Ama sonuç şu veya bu olurmuş, yeter ki sen benim fikrimi kabul et."

Concini sabırsızlık söylendi:

"Canım, diyorum ya işte: Pek güzel yapmışsın."

Léonora'nın gözlerinde bir zafer ışığı yanıp söndü. Kollarını kocasının boynundan çözdü ve birdenbire Concini'yi hayretlere düşüren bir heyecanla:

"Şimdi buradan çekilip gitmemiz lazım," dedi. "Haa, az kalsın

unutuyordum. Uşaklarına da yarına kadar izin ver. Jehan'ı kurtarmaya gelecek olan adamı kimse rahatsız etmemeli. Öte yandan sen Jehan'ı açlık ve susuzluktan ölüme mahkûm ettiğin için onun muhakkak surette ölecekken bir mucize kabilinden ölümden kurtulmuş olduğuna da iyice inanması lazım."

Léonora kocasına bir tek kelime daha söylemeden başıyla veda işareti yaparak kapıya doğru yürüdü.

Concini karısını takip etti. Pek korktuğu darbeyi yemekten kurtulduğuna bir çocuk gibi seviniyordu. Kapıdan birlikte çıktılar. Concini derin bir soluk aldı. O sırada Léonora kendisine döndü ve tatlı bir sesle:

"Bu genç kızın kimin nesi olduğunu da iyice bilmelisin," dedi. "Sana şimdiye kadar onu iyice tanıtmam gerekirdi ama nasıl oldu da unuttum bilmem ki. Bu kız daha çok Bertille adıyla tanınıyor. Hani şu Arbre-Sec Sokağı'nda oturan ve bir aralık kralın da bütün saray halkının da ilgisini üstünde toplamış olan genç kız yok mu? İşte bu Bertille o kız!"

Concini bu sözleri duyunca beyninden vurulmuşa döndü. Kapıya dayanmamış olsaydı yerlere yuvarlanacaktı.

Léonora kocasına merhametle bakarak hafifçe gülümsedi. Sonra sessizce kapıdan çıktı ve karanlık sokaklara dalıp gözden kayboldu.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

Saint-Honoré Sokağı'ndaki konağına gelince Léonora'nın ilk işi Saêtta'yı bulmak oldu. Fakat Saêtta ile karşılaştığı vakit onu görmeye can attığını hiç belli etmek istemedi. Gayet ilgisiz bir tavır takınarak sordu:

"Oğlun bu gece yine ne haltlar karıştırmış, duydun mu?"

"Hiçbir şey duymadım. Hatta halimden de anlıyorsunuzdur herhalde, adamakıllı meraktayım. Jehan yine meydanlarda yok. Başına bir iş mi geldi acaba?"

"Ama ben onun ne olduğunu biliyorum."

Eski düello hocası sesini çıkarmadı. Ama gözleri heyecan ve endişeden büyümüşlerdi.

Léonora gözlerini onun gözlerine dikerek:

"Senin oğlun Concini'nin eline düştü," dedi. "Concini onu aç ve susuz bırakarak öldürmeye karar vermiş!"

Saêtta'nın tavrı birden korkunçlaştı:

"Doğrusu bu işkence hiç de fena değil. Ama ne yalan söyleyeyim, ben onun darağacında cellat eliyle ölmesini isterdim."

"Biliyorum, biliyorum Saêtta. Zaten ben de sana bunu haber vermeye geldim."

"Sizin bana ne kadar yakınlık gösterdiğinizin farkındayım. Size sonsuz şükran ve minnet borçluyum. Bundan böyle beni kulunuz, köleniz sayabilirsiniz. Çünkü benim yüzümden kocanıza bile ihanet ettiğinizi görüyorum."

Léonora gayet ciddi bir tavırla:

"Doğru," dedi. "Ona senin için ihanet ediyorum. Eğer kocam avının elinden alınmasına yardım ettiğimi öğrenirse mahvoldum demektir. Ne kadar merhametsiz olduğunu bilirsin. Sakın bu yaptı-

ğımı ona duyurayım deme. Hatta oğluna bile söyleme Saêtta."

"Hiç söyler miyim sinyora? Bu mesele hakkında ağzımı açmaktansa dilimi koparmayı tercih ederim. Yemin ederim ki bu haberi sizden aldığımı kimse bilmeyecektir."

Léonora işin istediği şekilde yürüdüğünü görünce fazla ısrar etme gereğini duymadı ve:

"Pekâlâ Saêtta," dedi. "Sana inanırım. Şimdi dinle öyleyse. Galiba Concini senin oğlunu Rats Sokağı'nda bir evin mahzenine kapatmış. Mahzenin kapısının arkasında bir çiviye asılı bir anahtar var. Bu anahtarla kapı açılınca bir dehlize çıkılıyormuş. Dehlizde kilitsiz, sadece sürgülenmiş kapılar varmış. Hepsini teker teker açar, bakarsın. Böylece oğlunu bulursun."

Saêtta içten gelen bir heyecanla bağırdı:

"Ah sinyora, bu iyiliğini hiçbir vakit unutmayacağım."

Ve ansızın öfkelenerek sözlerine ekledi:

"Siz ne diyorsunuz? Yirmi yıldan beri bir tek intikam peşinde koşuyorum. Böyle bir intikama engel olmak demek benim kalbimi parçalamak demek değil midir? Hemen oraya gidip o mendebur oğlanı çıkaracağım sinyora."

Léonora hükmeder bir tavırla adamı durdurdu:

"Hele biraz sabret Saêtta. Belki Concini hâlâ oradadır."

Ve Saêtta'nın şaşkın şaşkın yüzüne baktığını görünce söylendi:

"Sen ne diyorsun Saêtta? Concini senin oraya girdiğini görürse ben mahvoldum demektir. Senin için hayatımı tehlikeye atıyorum, farkında değil misin?"

Floransalı haydut, elini alnına vurdu ve unutkanlığından utanmış gibi, üzüntüyle:

"Haklısınız sinyora," dedi. "Ne deseniz haklısınız. Özür dilerim. Ne yapacağımı adeta şaşırdım. Siz söyleyin de ona göre hareket edeyim."

"Bekle de Concini buraya, eve dönsün. Üst tarafını bana bırak. Ben senin onu oradan kaçırmanı kolaylaştıracak her türlü tedbiri aldım. Concini oradan çıkar çıkmaz evi bomboş bulacaksın. Hiç acele etmene lüzum yok. Orada rahat rahat iş görürsün. Ha, şurasını unut-

ma, şu husus özellikle benim emniyetim bakımından pek önemlidir. Senin işin bittikten sonra her şeyi yerli yerine koymalısın. İçeri girdiğin zaman evi nasıl buldunsa yine öyle bırakıp çıkmalısın. Concini Jehan'ın kaçtığını görünce uşaklarından birinin kendisine ihanet ettiğinden başka bir şey düşünmemelidir. Anlıyorsun değil mi?"

"Anlıyorum sinyora. Ne dediyseniz hepsini harfi harfine yapacağım. Emin olun."

"Öyleyse al evin anahtarlarını. Yine de söylüyorum, hiç acele etme. Önünde bol bol vakit var. Nasıl olsa evde yarın sabaha kadar kimse olmayacak. Bütün bunları sana iyilik olsun diye yaptığımı unutma. Yoksa ha Jehan orada ölmüş, ha celladın elinde... Bunun umurumda bile olmadığını pekâlâ bilirsin."

Saêtta:

"Bilmez olur muyum sinyora?" dedi. "Siz hiç merak etmeyin. Gerektiği kadar dikkatli davranırım."

Léonora dostça bir tavırla:

"Haydi öyleyse git Saêtta," dedi.

*

Saêtta Concini'nin Rats Sokağı'ndaki evden çıkıp çıkmadığını ancak kendisine yolda rastlamak suretiyle anlayabilirdi. Adamın hangi yoldan konağa dönebileceğini hesapladı ve yeni köprüden geçmesi gerekeceğini düşünerek gidip köprünün başında dolaşmayı uygun buldu. Yol kalabalıktı. Saêtta birini beklediğini belli etmemek için gezinenlere karıştı. Bir yandan gayesiz dolaşıyormuş gibi görünmekle beraber bir taraftan da geleni geçeni dikkatle gözlemeye koyuldu.

Doğrusu bu bekleyiş epey sürdü. Saêtta'nın sabrı tükenmek üzereydi ki saat dört sıralarında Concini'nin kalabalık arasından hızlı hızlı geçtiğini gördü ve hemen nehrin sol kıyısına doğru seğirtti. Sonra birden duraladı. Gerçi hayduttu ama kendisine göre namus ve şerefi olan bir adamdı. Léonora'nın kendisine yaptığı bu büyük iyiliği hatırladı. Bu kadının güvenini hak etmeliydi. Çünkü Léonora bütün bu fedakârlıkları, hatta kocasına bile oyun oynamayı sırf Saêtta uğrunda göze almış değil miydi? Adam bunu düşündükçe içinden yapacağı işte onun fedakârlığına layık olacak şekilde davranacağına

yemin üstüne yemin ediyordu. Birden duralayıp düşünmeye başladı:

"Aceleye ne lüzum var? Sinyorayı kötü bir duruma sokmak nankörlük olur doğrusu. Baksana, ne dedi? Ev bütün gece bomboş kalacak demedi mi? Öyleyse bol bol vaktim var. Zaten benim bir iki saat gecikmemle Jehan da geberip gidecek değil ya. Hiç olmazsa saat altıya kadar beklemeliyim."

Bu kararı verince tekrar gerisin geriye döndü. Nehrin sağ kıyısına geçti ve Saint-Germain l'Auxerrois Kilisesi'nin yanı başındaki meyhanelerden birine girerek bir şişe şarap ısmarlayıp vakit öldürmeye çalıştı.

Böylece saat altıya kadar orada otırdu.

Saat tam altı olunca şişe de boşalmıştı. Saêtta ayağa kalktı ve meyhaneden çıktı. Sabırsızlıktan içi gidiyordu ama kendini tutuyor ve hızlı yürümemeye çok dikkat ediyordu.

Anahtarı kapının kilidine sokarken tuhaf bir endişe hissetti. Bu korkudan filan değildi. Onun ne kadar cesur olduğunu herkes bilirdi. Giriştiği işte başarısızlığa uğramaktan da çekinmiyordu. Mademki bir kere Jehan'ı bu evden çıkarmaya karar vermişti, karşısına çıkacak her engele göğüs gerecekti.

Ama beri yanda Léonora'nın kendisine yapmış olduğu unutulmaz iyilik vardı. Kadın sırf Saêtta yüzünden kocasına ihanet ettiğini söylerken şüphesiz yalan söylememişti. Şimdi Saêtta Jehan'ı Concini'nin pençesinden kurtarma azmindeydi. Güzel ama bu işi başarırken de Léonora'ya bilmeyerek ve istemeyerek de olsa kötülük etmek, onu güç bir duruma sokmak yakışık alır mıydı? Şüphesiz hayır. Saêtta'nın yüreği işte bu düşünceyle daralıyordu.

Fakat kapıyı açıp da içeriye girdikten sonra durup etrafına kulak verince rahat bir soluk aldı. Ev bomboş görünüyordu. Doğru mahzene indi. Mahzen kapısını itti ve kanadın arkasında çakılı bir çivi üstünde asılı duran anahtara baktı. Yerindeydi. Léonora ne söylemişse olduğu gibi çıkıyordu. Zaten Saêtta da kadının söylediklerinden şüphe etmiş değildi ya.

Adamın içine iyice güven gelmişti. Artık hiç acele etmiyor, rahat rahat iş görüyordu. Önce biraz aranarak bulduğu şamdanı yaktı. Sonra tekrar dar merdivenden aşağıya indi. Léonora'nın tarif etmiş olduğu kapıyı açtı. Şimdi daracık bir dehlizde bulunuyordu. Bu

dehlizde her biri ikişer iri sürgüyle sürgülenmiş dört tane kapı vardı. Saêtta işlerin bu kadar kolay yürümesinden memnun, gülümsüyor ve mırıldanıyordu:

"Doğrusu bu iş tam zamanında oldu. Yiğit Jehan son günlerde bana karşı kuşkulu bir tavır takınmaya başlamıştı. Şimdi kendisini kurtarırsam artık benim kendisine gerçek bir baba sevgisi beslediğimden şüphe edemez sanırım."

Önüne gelen ilk kapıyı açtı. Şamdanı içeriye tutunca mahzenin bomboş olduğunu gördü:

"Bu değil," diye söylendi. "Şimdi şu karşıdaki kapıya bakalım."

Fakat dediği kapıyı açarken sürgüler o kadar müthiş gıcırtılar çıkardı ki Saêtta hâlâ içeriden bir ses gelmeyişine hayret etti. Yiğit Jehan içeride olsa bu gürültüleri duymaz ve seslenmez miydi? Kendi kendine söylenmeye devam etti:

"Galiba kendisini uyumuş sanıp gizlice öldürmeye geldiklerini sanıyor da ondan ses çıkarmıyor. Sakın ben kapıyı açarken kafama bir kılıç indirmesin? Doğrusu ondan önce öbür dünyayı boylamaya hiç niyetim yok."

Bu ihtimal hiç de yersiz değildi. Jehan'ın böyle bir niyeti varsa önlemek lazımdı. Onun için bir yandan kapıyı açarken bir yandan da bar bar bağırmaya koyuldu:

"Heey! Jehan, oğlum! Benim ben, Saêtta! Neredesin?"

Fakat ikinci kapının açıldığı mahzende de kimseler yoktu. Saêtta'nın içinde endişe gitgide büyümeye başlamıştı. Dehlize açılan diğer iki kapının da kanatlarını aralayıp o mahzenlerin de tamtakır olduklarını görünce ümitsizliğe kapıldı. Artık ihtiyatlı davranmaya hiç lüzum görmeyerek bağırıp çağırmaya koyuldu:

"Ee! Bu ne demek oluyor? Yanlış bir iş mi yaptım yoksa? Léonora'nın söylediği yerler buraları değil mi sakın?"

Koridoru baştan başa ve dikkatle gözden geçirince boşu boşuna açmış olduğu dört kapıdan başka kapı bulunmadığını gördü.

Sonra aklına çeşitli ihtimaller geldi ve bodrumların her birini teker teker gözden geçirmeye koyuldu. Hepsi de bomboş, zifiri karanlıktı. Birinin döşemesinde beyaz bir şey gözüne çarpınca durdu. Eğilip baktı, küçük bir kâğıt parçasıydı. Kâğıdı yerden aldı ve elin-

deki şamdanın ışığında okumaya çabalarken hayret içinde söylendi:

"Vay canına! İtalyanca yazıyor be."

Okudukça şaşkınlıktan ağzı açık kaldı. Kâğıdı tutan eli titremeye başlamış, gözlerinde sonsuz bir sevinç ışıltısı belirmişti. Kâğıdı okumayı bitirdikten sonra kendini tutamayıp bağırdı:

"Hani dünyada her şey aklıma gelirdi ama bu bodrumlarda böyle bir yer bulacağımı hiç ummazdım!"

Bu kâğıdın onun üstünde büyük bir etki bıraktığı pek belliydi. Çünkü Jehan'ı unutuvermiş, derin düşüncelere dalmıştı.

Sonunda kâğıdı katlayıp yeleğinin cebine yerleştirdi. Dudaklarında büyük bir sevinç gülümsemesi vardı. Sonra tekrar Jehan'ı aramaya koyuldu. Evin içinde aramadık kuytu bucak bırakmadı. Fakat hepsi boşuna oldu ve değil Jehan'a, onun en ufak bir izine bile rastlamak mümkün olmadı.

Demek oluyor ki Jehan artık bu evde değildi. Yoksa onu bulamaması mümkün müydü? Şu halde yapacağı başka bir iş kalmıyordu. Léonora'nın tembihlerine uyarak tekrar kapıları kapattı, her şeyi yerli yerine koydu ve hayal kırıklığına uğramış bir insanın üzgün edasıyla evden çıktı.

Rats Sokağı'ndan Bûcherie Sokağı'na saptığı vakit karanlık bir köşeden bir karaltı ayrılmış, uzaktan uzağa ve sessizce Saêtta'yı izlemeye koyulmuştu.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

Concini karısını evden dışarıya uğurlamakta acele ederken orada bıraktığı peleriniyle kılıcını almak istiyordu.

Fakat Concini hiç kimsenin kendisini duymayacağından emin olduğu bu süslü odada karısıyla bir sürü gizli ve tehlikeli şey konuştuktan sonra. Léonora'yı uğurlamak için dışarıya çıkar çıkmaz zarif işlemeli ve kalın bir kapı perdesinin ardından bir adam beliriverdi.

Bu adam evindeymişçesine sakin ve alışık tavırlarla arkasından çıktığı perdenin gizlediği kapıyı kapadı. Kilitledi ve anahtarını da cebine yerleştirdi.

Sonra gözleri üstünde Concini'nin pelerini ve kılıcı bulunan sandalyeye ilişti. Concini'nin yarı aralık bıraktığı kapıya baktı ve gülümseyerek mırıldandı:

"Demek yine dönecek. Güzel!"

Aralık duran kapıdan dışarıya şöyle gizlice bir göz atınca Concini'nin yere yıkılmamak için dış kapının kanadına yaslanmış, kendini toparlamaya çalıştığını gördü ve sonra tekrar geriye döndü. Ve kendi kendine mırıldandı:

"Bu alçağın beni de kendi gibi bir katil sanmasını istemiyorum."

Concini'nin kılıcını aldı ve Concini kapıdan girer girmez kılıcını görsün diye kapısının karşısına koydu. Sonra da kendisi gidip kapı kanadının ardına saklandı.

Bu kadar hesaplı bir soğukkanlılık ve serbestlikle iş gören bu adam Şövalye Pardaillan'dan başkası değildi.

Ama o buraya nasıl gelmişti? Burasını açıklamamız gerekir. Ve bunu anlatabilmek için de yine Jehan'ın üç acayip arkadaşından söz etmemiz lazımdır.

Carcagne, Escargasse, Gringaille ve Jehan'ı Andilly dükünün konağının kapısında bıraktıktan sonra Saint-Eustache tarafına doğru yollarına devam etmişlerdi.

Eh, Concini'de ne varsa her şeyi almışlardı. Cepleri tıklım tıklım doluydu. Onlara göre cebi dolu bir adam cebi delik bir insana kıyasla iki misli acıkır ve dört misli susardı.

Four Sokağı'nın yakınlarındaki Coquillière Sokağı'na ulaştılar ve sola dönüp Grenelle Sokağı'ndan devam ettiler ve sonunda Saint-Honoré Sokağı'na girdiler. Yolların üstünde suçluların bağlanıp halka gösterildikleri bir direk vardı. Bunun önünden geçerken epey hızlandılar. Sonra Louvre Sarayı'nın arkasındaki Champ-Fleuri Sokağı'na ulaştılar.

Bu sokak üç ahbap çavuşların diledikleri gibi yiyip içebilecekleri meyhanelerin bulunduğu bir yerdi.

Sabah erkenden başlayan içki âlemi öğleye kadar devam etti. Meyhaneden çıktıkları zaman dilleri dolaşıyor, başları dönüyordu. Cepleri iyice boşalmıştı. Fakat hayatlarından son derece memnundular.

Kendisine bu kadar oyun oynadıktan sonra artık Concini'nin evine ayak basmaya pek yüzleri yoktu. Herifin onları nasıl karşılayacağı besbelliydi. Bu gece yaptıkları iş üç ahbap çavuşları bu ekmek kapısından etmişti. Şimdi artık efendileri ve bağlı bulundukları bir kapı olmadığı için şaşkın bir haldeydiler.

Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Yürüye yürüye farkında olmadan Arbre-Sec Sokağı yanındaki sokaklardan birinde bir meyhaneye dalıp bir masanın başına çöktüler.

Ne konuşacaklarını bilemiyorlardı. Derken tabii yine Jehan'dan ve kralın kızı olduğunu duydukları genç ve güzel Bertille'den bahsettiler. Laflafı açtı.

Söz döndü dolaştı, gece yarısı yatağından kaldırdıkları o pek asil şövalyeye, Pardaillan'a geldi. Sözün kısası, başından sonuna kadar uykusuz ve serüvenden serüvene atılarak geçirdikleri bu gecenin bütün olaylarını en küçük ayrıntılarına kadar andılar. Sonunda Carcagne konuyu değiştirmek lüzumunu hissederek:

"Doğrusu pek hoş bir gece geçirdik," dedi. "Ama şimdi de işsiz

güçsüz kaldık. Artık ekmeğimizi ufak tefek işlerle kazanmak zorundayız. Kendimizi besiye çektiğimiz o güzel günler geçti artık."

"Amma da yaptın ha! Bizim Jehan bizi öyle kötü bir durumda bırakır mı?"

Elbette! Baksana, yavuklusu kralımızın kızıymış. Onunla evlenir ve şüphesiz bizi de yanına alır."

Bu sözler Carcagne'in kara düşüncelerini dağıttı.

Gringaille ansızın bir kahkaha atarak:

"Aklıma ne geliyor biliyor musunuz?" dedi. "Yiğit Jehan, Concini'nin iplerini çözmeye gidince herifin yüzü kim bilir ne hale gelecektir?"

"Yiğit Jehan oraya dönmüş müdür dersin?"

"Bu da laf mı be Carcagne? Dönmez olur mu hiç? Onun Concini ile görülecek bir hesabı yok muydu?"

Escargasse küçümseyici bir tavırla söylendi:

"Şu bizim Carcagne, Muhteşem Goulard kadar alık bir heriftir."

Carcagne bu benzetmeye pek içerlemiş, hemen suratını asmıştı:

"Ben ne bileyim yahu?" diye homurdandı.

Gringaille ciddi bir tavırla sözüne devam etti:

"Yine adım gibi biliyorum ki Yiğit Jehan, Boğalı Konak'tan çıktıktan sonra doğruca oraya gitmiş ve yavuklusuna el sürmek suretiyle bağışlanmaz bir suç işlemiş olan Concini'ye sırrını yalnız kendisinin bildiği o müthiş yumruklarından bir tane aşk etmiştir."

Escargasse de aynı düşüncede olduğunu belirterek Gringaille'in sözünü tamamladı:

"Ve tabii dostumuz Concini de o yumruğu yedikten sonra bir hafta yerinden kalkamayacak şekilde yatağa serilmiştir."

Gringaille söylendi:

"Canı cehenneme şeytanın!"

Arkadaşları da bu dileğe yürekten katıldılar:

"Âmen!"

Arkasından da üç kahkaha yükseldi.

Üç ahbap çavuşlar meyhaneden çıktıktan sonra ağır ağır yürü-

meye koyuldular. Henüz elli adım atmışlardı ki birdenbire az önce lanet okudukları Concini ile karşılaşmasınlar mı? Çabucak bir tarafa sindiler ve Concini üçünü de görmeden geçti.

Tehlikeyi geçiştirdikten sonra bir tek kelime bile söylemeden birbirlerinin yüzlerine baktılar. Üçü de sararmıştı ve gözlerinde aynı endişe okunuyordu. Gringaille her dövüşe başlamadan önce yaptığı gibi kemerini sıktı ve:

"Haydi arkadaşlar!" dedi.

Fazla bir söz söylemesine lüzum yoktu. Bunun ne manaya geldiğini ötekiler hemen anlamışlardı. Ve öyle bir fırlamışlardı ki bir dakika bile geçmeden Jehan'ın evinin önüne gelmişlerdi.

Gringaille'in yalnız başına basamakları üçer dörder atlayıp yukarı çıkmasıyla hemen perişan bir yüzle tekrar aşağıya inmesi bir oldu.

Arkadaşları onu böyle endişe içinde görünce sordular:

"Eee, ne oldu?"

"Kapı kilitli değildi. Yatak da hiç bozulmamış. Anlaşılan, evine dönmemiş."

Şaşkın şaşkın bakıştılar.

Carcagne:

"Belki de hiç Rast Sokağı'na gitmemiştir," diye fikir yürüttü.

Gringaille de bu düşünceyi pek budalaca bulduğunu göstermek için omuz silkti:

"Peh! Concini iplerini kendi kendine mi çözdü yani?"

Escargasse adamakıllı afallamış bir halde:

"Halbuki şu Concini bizim Jehan'la boy ölçüşecek çapta bir adam değildir," dedi. "Ama sapasağlam gözümüzün önünden geçip gittiğini de gördün ya."

Carcagne düşünceli bir tavırla söylendi:

"Concini'nin Jehan'ın sırtını yere getirdiğine dünya yıkılsa inanmam. Bizim Jehan bu herifi bir lokmada yer yahu!"

Gringaille arkadaşlarını bozarak:

"Ben sizin kadar salak herifler görmedim be!" dedi. "Mademki Concini'nin sağ ve serbest olduğunu gördük, öyleyse bizim Je-

han'a yine alçakça bir oyun oynamış demektir. Bunda anlaşılmayacak ne var? Zaten herifin o Rast Sokağı'ndaki evinden şüphelenmiştim."

Konuşup karar vermeleri pek kısa sürdü. Az sonra Rast Sokağı'ndaki evin önündeydiler. Fakat ne kadar araştırdılarsa da eve girmenin bir yolunu bulamadılar ve akşama kadar oralarda beklediler. Nihayet karanlık bastı. Evi tanıdıkları için buraya zorla girmeye çalışmanın hiçbir sonuç vermeyeceğini pekâlâ biliyorlardı. Fakat eğer Jehan henüz yaşıyorsa hiç şüphesiz Concini onu öldürmeye gelecekti. Bu sebeple İtalyan'ın yolunu gözlüyorlardı.

Kafalarında bir tek düşünce vardı: Ne olursa olsun bir yolunu bulup eve girmek.

Sıra ile nöbet bekleyerek geceyi orada geçirdiler. Birisi nöbet bekleyip ortalığı kolaçan ederken öteki ikisi de pelerinlerine sarınıp bir köşede uyku çekiyordu. Bu nöbetin bir zorluğu yoktu hani. Şimdiye kadar açık havada, yıldızların altında az mı uyku çekmişlerdi?

Sabah olunca artık bu işin idaresini eline almış olan Gringaille ayrıntılı direktif verdiği Escargasse'i, Concini'nin Saint-Honoré Sokağı'ndaki konağını gözetlemeye ve Carcagne'i de yine köprü başında İtalyan'ın geçip geçmeyeceğini kollamaya göndererek kendisi Rast Sokağı'nda kaldı.

Fakat bu iş öyle bekleyip sabretmekle halledileceğe benzemiyordu. Nitekim bitmez tükenmez, uzun saatler hiçbir sonuç vermeden geçti gitti.

Fakat Gringaille aklına ansızın bir fikir gelmiş olacaktı ki elini şiddetle alnına vurdu ve kendi kendine atıp tutmaya başladı:

"Ah kabak kafalı herif! Ah budala ah! Nasıl oldu da bunu daha önce düşünmedim?"

Bu sözleri söyler söylemez ok gibi yerinden fırladı ve Saint-Denis Sokağı'ndaki hana koştu. Adını bile bilmediği şövalyeyi bulmak istiyordu. Jehan zorda kalınca ona başvurmuş ve o da hemen delikanlıya yardım etmemiş miydi? Demek oluyor ki Jehan'ın pek yakın ahbabıydı. Şu halde Gringaille de zorda kalınca reisinin en yakın ahbabına başvurabilirdi.

Pardaillan'ı hanın lokantasında, pencerenin kenarına oturmuş, bir yandan sokaktan geleni geçeni seyreder, bir yandan da önündeki tavuk kızartmasını atıştırırken buldu.

Gringaille soluk soluğa ve heyecan içindeydi. Öte yandan çok sade giyinmesine rağmen pek asil bir adam olduğunu çoktan anlamış bulunduğu Pardaillan'a karşı derin bir saygı besliyor ve kendisini rahatsız etmenin çok ayıp olacağını düşünerek sıkılıyordu.

Ama başka çaresi yoktu. Bütün cesaretini topladı. Şapkasının tüyleriyle adeta yerleri süpürürcesine eğilmek suretiyle sunturlu bir selam çaktıktan sonra şövalyenin masasına yaklaştı ve boğuk bir sesle kekelemeye koyuldu:

"Efendim, şey... Af dilerim, sayın asilzade. Fakat çok önemli bir iş için sizi rahatsız ediyorum."

Pardaillan dudaklarında bir tebessüm belirerek, dikkatle serserinin yüzüne baktı. Adamın heyecanını ve sıkıntısını hemen fark etti. Hatta bir günden beri aç duran zavallının tavuk kızartmasına çok iştahla baktığını da sezdi. Tatlı ve yumuşak bir eda ile sordu:

"Bu dediğiniz önemli şeyi bana mı söylemek istiyorsunuz oğlum?"

Gringaille eğilip iki kat olarak cevap verdi:

"Evet monsenyör."

Pardaillan aynı tatlı tavrıyla:

"Peki, oturun öyleyse," dedi.

Ve kendisine büyük saygıyla hizmet eden, otuz beş yaşlarındaki tombul, orta boylu hancı kadına seslendi:

"Madam Nicole! Lütfen bir kişilik çatal kaşık getirin!"

Sonra ağzı kadar gözleri de açılmış olan Gringaille'e dönerek:

"Haydi hem konuşalım hem de şu tavuğu beraberce yiyelim oğlum!" dedi. "Yanılmıyorsam önümdeki yemek benim kadar sizin de iştahınızı kabarttı."

Bu beklemediği daveti duyunca Gringaille'in yüzü renkten renge girmişti. Keyiflenmişti, gururlanmıştı, pişman olmuştu. Bir daha yerlere kadar eğildi. Sonra Pardaillan'ın yüzüne dosdoğru bakarak mahzun bir sesle konuştu:

"Ben fakir bir serseriden başka bir şey değilim monsenyör. Bilseniz bana ne büyük bir şeref bahşediyorsunuz. Doğrusu sizi rahatsız etmek asla aklımdan geçmezdi, ama..."

Pardaillan aynı tatlı edasıyla onun sözünü kesti:

"Hele bir kere karnı doyuralım da ötesi kolay. Hem bana ne diye boyuna monsenyör deyip duruyorsunuz? Hem sonra, lafı uzatacağınıza reisinize ne gibi bir faydamın dokunacağını bir an önce anlatsanıza. Yanılmıyorsam buraya bu niyetle geldiniz değil mi?"

Madam Nicole büyük bir çabuklukla Pardaillan'ın emrini yerine getirmişti. Böylece asil müşterisine ne kadar saygı ve sevgi beslediğini de göstermiş oluyordu.

Gringaille de şövalyeyi fazla üzmedi. Pardaillan'ın karşısına çöktü ve şövalyenin kendi eliyle kesip yediği yarım tavuğu iştahla mideye indirirken bir yandan da üçünün birden Jehan'ı neden merak ettiklerini anlattı. Nihayet şövalyenin alçakgönüllü tavrından cesaret alarak Concini'nin tuzağa düştüğünden şüphelendikleri reislerini kurtarmak için Pardaillan'ın akıl ve gücünden medet umduklarını da söyledi.

Gringaille'in anlattıkları bittiği zaman tavuğun yarısı ve ondan sonra hancı kadının getirdiği sebze yemeği de temize havale edilmişti.

Pardaillan da yemeğini fazla uzatmadı ve son lokmasını yer yemez hemen ayağa kalkarak:

"Gidelim," dedi.

Gringaille hayranlık içinde kendi kendine mırıldandı:

"Ne adam be! Erkek dediğin böyle olur!"

Birlikte çıktılar. Rats Sokağı'na geldikleri zaman Pardaillan'ın ilk işi evi gözden geçirmek oldu. İçeriye zorla girmeye çalışmanın hiçbir sonuç vermeyeceğini anlamakta gecikmedi. Evin kapısı ve pencereleri öylesine sımsıkı kapalıydı ki içeriye ancak kurnazlık ve hile ile girilebilirdi.

Şövalye bir an durdu, düşündü ve plan kurmaya koyuldu. Tam bu sırada yanı başlarından hızla geçen Carcagne'i gördüler. Gringaille arkadaşına birkaç kelime ile durumu anlatınca o da bildiklerini söylemeye başladı:

"Geliyor! Concini geliyor! Karısı da peşinde! Escargasse ikisini de takip ediyor."

Pardaillan'ın gözlerinde bir sevinç ışığı yanıp söndü. İki arkadaşı da bir köşeye çekip:

"Mademki Concini eve geliyor, şu halde korktuğunuz gibi reisiniz henüz ölmüş değildir," dedi.

"Şimdi hüner tam vaktinde eve girip Concini'nin cinayet işlemesine engel olmaktır. Bu işi ben yoluna koyarım. Kocasının peşine düşmüş olan Madam Concini bana kapıyı kendi eliyle açar. Öte yanı da kolay."

İkisi de Pardaillan'ı tanımıyordu. Fakat şövalyenin konuşmasında öyle inandırıcı bir eda vardı ki söylediklerinden bir an bile şüphe etmediler. Gringaille'in de bir yandan boyuna ellerini ovuşturması, Pardaillan'a başvurmuş olmaktan ileri gelen sevincini gösteriyordu.

Şövalye sakin bir tavırla onlara bazı kısa emirler verdi. Onlar da Pardaillan'ın sözlerini adeta kilisede bir ayindeymiş gibi büyük bir saygı içinde dinlediler.

Sonra, üçü birden kuytu bir köşeye saklanarak beklediler.

Nihayet Concini göründü. Hiç kımıldamadan onun eve girmesini beklediler. Kapı herifin üstüne kapandıktan sonra şövalye kapının az ötesinde bulunan bir duvarın arkasına saklandı.

Az sonra Léonora da göründü. Kapının önünde bir an heykel gibi kımıldamadan durup bekledi.

Kısa bir zaman sonra kapı sessizce aralandı. Yaşlıca bir kadın dışarıya bir şeyler söyledi.

Yaşlı kadının dediklerini kelimesi kelimesine duyan Pardaillan hemen harekete geçme kararından şimdilik cayıp saklandığı yere iyice sindi.

Léonora kadının sözlerine bir iki kelimeyle cevap vermiş, sonra da kendisine bir kese altın uzatmıştı. Bundan sonra Léonora içeriye girdi ve kapıyı sessizce kapadı.

Yaşlı kadın bir an eşiğin önünde hareketsiz durduktan sonra oradan uzaklaştı.

Pardaillan onun gittiğini görür görmez hemen saklandığı yerden fırladı. Hızla birkaç adım attıktan sonra kadına yetişerek pek nazik ve yumuşak bir tavırla:

"Güzel kızım..." dedi. "Efendiniz Concini ile muhakkak görüşmem lazım. Şimdi çıktığınız şu evin kapısını lütfen bana açıverir misiniz?"

"Güzel kızım" dediği kadın en azından elli yaşındaydı. Bir kadından umulmayacak kadar güçlü kuvvetli görünüyordu.

Pardaillan'ın sorusunu duyunca kadının yüzünde çekingen bir ifade belirdi. Fakat şövalyenin son derece nazik sözlerine elinden geldiği kadar nazik bir cevap vermeye de çalıştı:

"Asilzadem, ne yazık ki anahtarım olmadığı için size kapıyı açamayacağım. Kapıyı çalmamı isterseniz aradan en aşağı iki saat geçmeden onu da yapamam. Çünkü monsenyörden iki saatten önce eve dönmemem için emir aldım. İtaatsizlik edersem beni kovar."

Pardaillan kadının eline iki altın sıkıştırarak aynı kibar ve nazik eda ile:

"Cicim, ben size kapıyı çalın demedim ki, sadece açın dedim," dedi.

Kadın yüzünde bir endişe belirdiyse de ışıldayan iki altını görünce reddedemedi. Altınları hemen kapıp ceplerine yerleştirdikten sonra biraz da alaylı bir sesle:

"Tanrı sizden razı olsun asilzadem," dedi. "Yazık ki sizin gibi cömert bir insana faydalı olamayacağım. Çünkü anahtarım yok."

Ve biraz da tehdit kokan bir sesle ilave et:

"Onun için rica ederim ne ısrar edin ne de beni öyle fazlaca yolumdan alıkoyun!"

Pardaillan nazik ve sakin tavrı bırakmamakla beraber ısrarla kadının gözlerinin içine baktı:

"Garip şey!" dedi. "Ya Concini'ye ihanet etmek için kullandığınız anahtara ne diyeceğiz? O anahtar Concini'ye nasıl kapıyı açtıysa bana da pekâlâ açar."

Kadın sapsarı kesildi. Fakat bir iki erkeğin kendini kolay kolay

zapt edemeyeceğinden emindi. Etrafına çabuk ve kaçamak gözlerle baktı.

Sokağın ıssız ve bulundukları yerin kuytu olduğunu gördü. Aynı anda tehdit dolu bir tavırla yolunu kesen Pardaillan'ın üstüne yürüdü.

Fakat şövalye yerinden bile kıpırdanmadı. Yaptığı tek hareket, hızla elini uzatıp kadını bileğinden yakalamak oldu. Bir yandan da hiç istifini bozmuyor, nazik bir şekilde gülümsüyordu. Yaptığı harekette öyle göze çarpar bir sertlik ve şiddet fark edilmiyordu ama yüzü can acısıyla kırışan kadının ağzından boğuk bir inilti çıktı.

Şövalye alaycı bir merhametle sordu:

"Canınız acıdı galiba güzelim. Halbuki ben bileğinizi henüz doğru dürüst sıkmadım."

Ama kadının bileğini bırakmaya hiç de niyetli görünmüyordu. Birdenbire son derecede ciddileşerek:

"Artık yeter!" dedi. "Gözünü aç, seninle kaybedecek vaktim yok. Eğer şimdi bana kapıyı açmazsan seni kapıya kadar sürükler, efendine duyuruncaya kadar çalar ve kendisine nasıl ihanet ettiğini anlatırım!"

Kadın kendini tutamayıp mırıldandı:

"Aman Tanrım! Bu adam şeytan mıdır nedir?

Pardaillan tekrarladı:

"Sökül anahtarı!"

Ve kadının söz dinlemeye niyeti olmadığını görünce bir pamuk çuvalını sürüklüyormuş gibi onu kapıya kadar götürdü, elini tokmağa uzattı. Fakat kadın bu müthiş düşmanla mücadeleye kalkışmanın faydasızlığını kestirmiş olacaktı ki anahtarı koynundan çıkararak yere düşürdü ve korkusundan bir an önce oradan kaçmaya yeltendi.

Pardaillan alaycı bir tavırla:

"Dur bakalım cicim," dedi. "Hele anahtarı kendi elinle yerden kaldır da kapıyı demin yaptığın gibi aç."

Kadın üzüntü ve utanç içinde başını eğdi. Karşısındakini kolayca aldatacağını sanmıştı, cebinden herhangi bir anahtar çıkarıp yere fırlatarak kaçmayı tasarlamıştı. Fakat Pardaillan'ın böyle oyunlara

gelmeyeceğini en sonunda anlamış ve pes demişti.

Başka bir anahtar çıkardı. Şövalyenin istediği gibi sessizce kapıyı açtı.

Pardaillan ancak o zaman kadının bileğini bıraktı. Kadın korkusundan etekleri uçarak oradan uzaklaşırken haç çıkarıp kendi kendine söyleniyordu:

"Eğer bu da şeytanın ta kendisi değilse iki gözüm kör olsun!"

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

Pardaillan içeriye girip kapıyı kapadıktan sonra anahtarı cebine yerleştirdi. Şöyle bir etrafına bakınınca geniş bir koridorda bulunduğunu gördü. Solunda aralık duran bir kapı, sağında da sımsıkı kapalı bir başka kapı vardı. Koridorun sonunda da iki kapı perdesi görünüyordu. Bunlardan biri kalkık, öteki de inikti.

Şövalyenin ilk işi kulak kabartıp ortalığı dinlemek oldu. Çok hafif duyulmasına rağmen uzaktan Jehan'ın sesini fark etti. Kendi kendine mırıldandı:

"Güzel! Henüz sapasağlam. Mademki demin karşılaştığım o cadı karı, Léonora'ya Concini'nin bütün uşaklarını bir odaya tıktığını söyledi, demek ki uşakların beni görmelerine imkân yok. Biraz etrafı kolaçan edeyim."

Solundaki aralık kapıyı itip içeriye daldı. Gözüne ilk çarpan şey Concini'nin peleriniyle kılıcı oldu. Güldü. Aynı odadaki kapı perdesini de görüp kaldırdı. Perdenin arkasında anahtarı üstünde duran bir kapı vardı. Hemen kapıyı açtı. Öte yanda başka bir oda vardı. Pardaillan memnunlukla gülümsedi ve perdeyi tekrar indirdiyse de kapıyı açık bıraktı. Sonra alaycı tebessümle mırıldandı:

"Şimdi kendimize girip saklanacak bir yer bulduk demektir. Biraz da Concini'nin ne halt ettiğine bakalım."

Hemen kapı perdesinin arkasına geçti, perdeyi hafifçe araladı ve oradan hem olanı biteni gördü, hem de söylenenleri dinledi.

Concini yere diz çökmüş, bir deliğin üzerine eğilmiş, arkasını perdeye vermişti ve kimse tarafından görülmemek için her türlü tedbiri aldığından emin, işine dalmıştı. Jehan'la konuşmaya kendini öyle bir kaptırmıştı ki Léonora'nın içeriye girdiğini, burnunun dibine kadar sokulup yanı başında sesiz sedasız durduğunu hiç fark etmemişti. Fakat kadın da aynı hatayı yapmıştı. O da tıpkı Concini gibi sırtını perdeye vermişti ve bir başkasının hem kendisini hem

de kocasını gözetlediğinden şüphe etmeyi aklına bile getirmemişti.

Onun için Pardaillan kaygısız bir tavırla dinleyip gözetlemeye koyuldu. Jehan'ın, kralın kendisini davet ettiğinden ve eğer gitmezse arkadaşının krala anlatacağı şeylerden bahsettiğini duyduğu vakit gülümseyerek içinden söylendi:

"Aferin çocuğa! Ne de güzel uydurdu. Eğer Concini onu serbest bırakırsa ki galiba bırakmak zorunda kalacak, doğrusu ben de boşu boşuna zahmete girmiş olacağım. Hele şimdilik bekleyelim bakalım. Daha ne olacağı pek belli değil."

Fakat az sonra Léonora'nın işe karıştığını görünce Jehan'ın durumunun şimdi zorlaştığın anlayıp buraya kadar gelmekle iyi bir iş yapmış olduğunu düşündü. Perdenin arkasına iyice sinip beklemeye koyuldu.

Burada kaldığı sürece Concini ile karısı neler konuştularsa hemen hepsini duydu.

Ancak Concini, karısının yanından ayrılmadan önce ona vurulan darbenin etkisini atlatmaya çalışıyordu. Kapıyı geri itti ve tekrar odaya dönerek kendini bir koltuğa attı. Gırtlağında düğümlenen hıçkırığı zorlukla bastırdı.

Fakat oturalı daha bir dakika bile olmamıştı ki hayret içinde yerinden fırladı. Bu sırada Pardaillan kapıyı kilitleyip anahtarı cebine yerleştirmişti Şövalye bu işi bitirdikten sonra dudaklarında alaycı bir tebessüm olduğu halde zarif bir selam çaktı.

Concini şaşkınlıktan donakalmış, ağzını bile açamamıştı. Yuvalarından fırlayacakmışçasına büyüyen gözleriyle bu korkunç adamın nereden girdiğini anlamak için odayı süzdü. O zaman kılıcının pek yakınında bulunduğunu fark etti ve onu buraya bırakmamış olduğunu hatırlayıp iskemleye baktı.

Pardaillan Concini'nin kılıcının yer değiştirmiş olduğunu anladığını görünce inanılmaz bir soğukkanlılıkla:

"Kılıcınızı yanı başınıza koydum ki kötü bir niyetim olmadığını anlayasınız," dedi.

Concini hemen kılıcını kapıp beline taktı, son derece sert ve sinirli bir tavırla Pardaillan'ın üstüne yürüyerek:

"Kimsiniz?" diye sordu. "Burada işiniz ne? Çabuk söyleyin, yoksa sizi köpek gibi gebertirim!"

"Yok canım! Adam gebertmek bu kadar kolay mı? İş oraya varırsa ben de kendimi azıcık korumasını bilirim ahbap. Hani kendimi övmek gibi olmasın ama elim de epey ağırdır! Burada ne işim olduğunu mu merak ediyorsunuz? Anlatayım canım! Kim olduğumu sordunuz, onu da söyleyeyim iki gözüm. Ben açlık ve susuzluktan öldürmek istediğiniz Yiğit Jehan'ın arkadaşıyım. Hani şu kralın davetine gidip Jehan'ın gelmediğini görünce sizi ele verecek olan arkadaşı. Şimdi tanıştık mı ahbap?"

Concini öfkeyle karışık bir sevinçle bağırdı:

"Vaaay! Demek sen onun arkadaşısın? Bekle, şimdi görüşürüz öyleyse."

Ve küçük gümüş düdüğünü ağzına götürüp öttürerek uşaklarını çağırdı.

Pardaillan hiç istifini bozmadı. Sadece acelesiz adımlarla pencereye yöneldi. Camı açıp dışarıya seslendi:

"Gringaille!"

"Buyurun şövalye!"

"Eve girin ve şu Mösyö Concini'nin uşaklarını bulundukları yerde muhafaza edin ki gelip beni rahatsız etmeye kalkışmasınlar!"

Aynı zamanda kadından aldığı anahtarı da pencerenin kalın parmaklıkları arasından aşağıya attı.

Fakat bu arada Concini'nin uşakları odanın kapısına hücum etmişler ve kapının kilitli olduğunu görünce efendilerine seslenmeye başlamışlardı. Concini dışarı çıkabilmek için perdeli kapıya koştu. Fakat bu kapının da kapalı olduğunu görünce hayret ve hiddetle bağırdı.

Pardaillan pencereyi tekrar kapadıktan sonra sanki Concini ile hiçbir işi yokmuş gibi beklemeye koyuldu.

Bu sırada evin içinde şiddetle kapanan bir kapının gürültüsü duyulmuş, aynı anda boğuşma sesleri, küfürler, kadın çığlıkları birbirine karışmıştı.

Fakat bu şamata kısa sürdü ve az zaman sonra ortalığı tekrar

derin bir sessizlik kapladı.

Concini o kadar şaşırmış ve kızmıştı ki kendi kendine rüya görüp görmediğini sormaya başlamıştı. Bu nasıl işti canım? Yabancının biri elindeki anahtarla kapıyı açıp evine giriyordu. Sonra bu da yetmiyormuş gibi içeriye adamlarını sokuyor, uşaklarını hapsettiriyordu. Evin sahibi olan kendisi de yine aynı yabancı tarafından bir odada mahpus bırakılıyordu. Zavallı Concini nasıl şaşırmasın nasıl kızmasındı?

Derken odanın kapısı vuruldu. Pardaillan Concini'yi hem şaşırtan hem de kızgınlığından kuduza çeviren o müthiş soğukkanlılığıyla kapıyı açtı. Escargasse ile Gringaille içeriye doğru iki adım atıp Pardaillan'ı askerce selamladıktan sonra bir köşeye çekildiler ve dişlerini gıcırdatan Concini'ye baktılar.

Escargasse ona ahbapça gülümsedi. Ufak baş hareketleri ve göz kırpmalarıyla selamladı ve nihayet dayanamayıp yüksek sesle:

"Merhaba Sinyor Concini!" dedi. "Sizi kıskıvrak bağlı bıraktığımızdan beri nasılsınız bakalım!"

Gringaille bir dirsek atıp arkadaşını susturduktan sonra şövalyenin hiçbir şey sormadığını görünce kendiliğinden anlatmaya başladı:

"Monsenyör, Carcagne'i dışarıda bıraktık. Çünkü Sinyor Concini'nin erkek hizmetçileri sadece iki kişiden ibaret, Carcagne onlara yeter. Korkudan renkleri uçmuş hizmetçi kızlar da var ama onların zaten yerlerinden kımıldayacak halleri kalmamış. Dışarıdaki işler tamam. Emirlerinizi almaya geldik."

Pardaillan başıyla memnun olduğunu belirterek Gringaille'e:

"Siz dış kapıyı sürgüleyip orada bekleyin oğlum ve kimseyi içeriye sokmayın," dedi. Escargasse'e döndü: "Siz de evladım, arkadaşınızın yanına gidip uşaklara göz kulak olun, kimse bu odaya yaklaşmasın."

Ve sonra Concini'ye dönerek büyük bir nezaketle:

"Mösyö!" dedi. "Bu adamların burada sizi baskı altında bulundursunlar diye durduklarını sanmayın. Ben her türlü işimi kendim görmeyi severim. Yardıma ihtiyaç duyacak kadar da yaşlanmadım. Hiç merak etmeyin. Size söz veririm ki ne olursa olsun bu iki delikanlı işe karışmayacaklardır."

Ve Gringaille'le Escargasse'e dönerek:

"Anlıyorsunuz değil mi?" diye sordu. "Ne olursa olsun yerlerinizden kıpırdamayacaksınız!"

İki ahbap bir ağızdan cevabı yapıştırdılar:

"Başüstüne monsenyör."

"Eğer işler umduğum gibi yürürse mösyö ile buradan dost olarak ayrılacağız ve mesele de kapanmış olacak. Yook, umduğum gibi yürümezse o zaman mösyö beni öldürmüş olacak."

Gringaille'le Escargasse hırsla gıcırdayan dişlerini gösterip tehdit dolu bakışlarını Concini'nin yüzüne diktiler. Pardaillan güldü:

"Yook, aslanlarım! Eğer ben ölürsem mösyönün kılına bile dokunmayacaksınız! Anlıyor musunuz? Yemin edin bakayım!"

İki ahbap içlerinden gelen tereddüdü belli eder bir şekilde birbirlerinin yüzlerine baktılar.

Pardaillan itiraz kabul etmez bir eda ile tekrarladı:

"Yemin edin!"

Escargasse ve Gringaille, mahzun ve boynu bükük:

"Yemin ediyoruz!" dediler.

Pardaillan ikisini de dışarıya çıkardıktan sonra kapıyı kapayıp Concini'ye döndü ve pek ciddi bir tavırla:

"Mösyö," dedi, "sözlerime güvensizlik göstermek suretiyle bana hakaret etmeyeceğinizi ve kötü bir niyetim olmadığına inanacağınızı umarım."

Concini dişlerin gıcırdatarak:

"Yaa, öyle mi? Öyleyse geber kuduz köpek!" diye haykırarak elinde kılıcı olduğu halde ansızın saldırdı.

Fakat en ufak bir hareketini bile gözden kaçırmayan Pardaillan bu hücumu tam vaktinde görüp yana sıçrayarak savuşturmuştu. Tabii bunu yapmasıyla da kılıcını sıyırıp herifin karşısında vaziyet alması bir olmuştu.

Dövüş pek şiddetli oldu fakat pek de kısa sürdü. Çünkü Concini'nin kılıcı Pardaillan'ınkiyle çatışır çatışmaz elinden fırlayıp yere düşüvermişti.

Ama Floransalı da cesur bir adamdı. Kılıcını kaybeder etmez hançerini çekip düşmanına saldırmakta gecikmedi.

Kısa bir hançere karşı uzun kılıcını kullanmaya Pardaillan tenezzül eder miydi? Kılıcının ucunu yere indirerek öteki eliyle Concini'nin bileğini kavradı ve sıktı. Hançer de Concini'nin elinden yere fırlayıverdi. Aynı zamanda canı yanan İtalyan'ın ağzından bir feryat yükseldi.

Pardaillan elindeki kılıcı bıraktı, yerdeki hançeri de ayağıyla uzağa itti. Concini'yi belinden kavradı, bir tüy hafifliğiyle başının üstüne kaldırdı şiddetle bir iki defa salladıktan sonra tam fırlatacağı sırada yavaşçacık yere, ayaklarının dibine bırakıverdi.

Ondan sonra kılıcını yerden kaldırıp beline taktı ve az önce harcadığı çabadan nefesi bile kesilmemiş halde, sakince konuştu:

"Mösyö," dedi, "benimle baş edemeyeceğinizi görüyorsunuz. Sizi kılıcımla yahut kaldırıp yere vurarak öldürebilirdim. Ama bunları yapmadım. Bana inanın ki sizin elinizden gelebilecek en akılca hareket benim karşımda akıllı uslu durmanızdır."

Concini hırsından ağlamaklı bir sesle:

"Bu ne demek oluyor?" dedi. "Zorla evime giriyor ve kapılardan neler konuştuğumu dinliyorsunuz. Emirler veriyor, tehditler savuruyorsunuz. Sizin benden istediğiniz nedir?"

"Çok basit bir şey istiyorum: sadece beni dinlemenizi. O kadar."

"Peki söyleyin bakalım, neymiş diyeceğiniz?"

Pardaillan herifi deliye çeviren bir soğukkanlılıkla:

"Rica ederim sakin olun. Şöyle oturun," dedi.

Concini hiddetinden çılgın bir halde başını sallayıp oturmayacağını anlatarak söylendi:

"Kendi evimde bana emir veriyor yahu!"

Pardaillan yine alaylı alaylı güldü ve yanındaki koltuğu Concini'nin karşısına çekip otururak:

"Canınız nasıl isterse öyle olsun mösyö," dedi. "Ne yazık ki ben sizin kadar genç olmadığım için oturmak zorundayım."

Concini bu esrarengiz adamın elinde bulunduğunu nihayet an-

lamıştı. Yapacak başka bir şey yoktu. Çaresizlikten kendini koltuğa bırakıverdi.

O zaman Pardaillan gözlerini onun gözlerine dikerek ağır ağır konuşmaya başladı:

"Mösyö, siz kralı öldürmek istediniz ama bu işte yaya kaldınız. Biraz önce karınızla bilmem hangi müneccimin saçma sapan bir falından da bahsedip bugüne kadar beceremediğiniz işi başarabilmek için bazı kararlar da verdiniz. Anlaşıldığına göre kralı öldürmeyi kafanıza iyice yerleştirmişsiniz. Buna bir şey diyemem. Bu iş nihayet kralla sizi ilgilendirir. Jehan'ın sizi korkuttuğu gibi gidip bu işi krala anlatmaya hiç niyetim yok. Bana güvenin, size söz veriyorum ki krala bir şey söyleyecek değilim. Yalan söylemek gibi bayağı işlerden hiç hoşlanmam. Bu bakımdan içinizden bütün korkularınızı silip atabilirsiniz."

Concini sıkkın ve kayıtsız bir tavır takınmıştı ama bu sözleri can kulağıyla dinlemiyor da değildi. Hatta asıl işin garibi, tanımadığı bu esrarengiz adamın sözlerinden şüphe etmeyi aklına bile getirmedi. Hem şövalyenin yüzünün asil ifadesi hem de sesindeki samimilik bütün söylediklerini yerine getireceğinin delilleri gibiydi.

Concini içindeki endişeden kurtulduğunu hissetti. Daha rahat nefes almaya başladı ve bu meçhul adamın kralla ilgilenmeyişinden ümide kapıldı. Böyle bir adamın kendisine ne mükemmel bir müttefik olabileceğini düşündü.

Pardaillan ise sözüne devam etti:

"Fakat size şunu bütün samimiyetimle belirtmek isterim ki mösyö, kralın aleyhine her teşebbüste beni karşınızda bulacaksınız!"

Concini adeta kendine hâkim olamayarak sordu:

"Peki ama neden?"

Pardaillan gayet soğuk bir eda ile cevap verdi:

"Çünkü sizin kralı öldürmekten amacınız bu memleketi soyup soğana çevirmektir. Halbuki ben yurdumun sizin gibi aşağılık bir alçağın pençesine düşmesine göz yumamam!"

Concini bu yenilip yutulmaz hakaretlere dayanamıyormuş gibi:

"Mösyö!" diye bağırdı. Pardaillan saf bir tavırla:

"Hayrola?" dedi. "Galiba alçak sıfatını pek hafif buldunuz. Halbuki ben de ilk defa karşılaştığım bir insana fazla hakaret etmeyeyim diye daha ağır bir kelime kullanmak istememiştim. Haa, şimdi bu noktayı aydınlattık değil mi? Geçelim öteki meseleye..."

Concini bu konuşmadan pek sıkıldığını anlatmak istiyormuşçasına yüzünü ekşitti. Pardaillan ise hiç aldırmadan devam etti:

"Karınız size Prenses Fausta adlı birine ait bir hazinenin saklı bulunduğu yeri gösteren bir kâğıt verdi."

Concini öfkeyle bağırdı:

"Ee, ne olmuş?"

"Şu kâğıdı bir görmek istiyorum mösyö."

"Haa, şimdi mesele anlaşıldı. Demek mösyö de kendine pay koparmaya gelmiş haydutlardan. İnsan ne kadar aldanıyor. Bense halinize ve sözlerinize bakıp az kalsın sizi de namuslu biri sanıyordum. Eh, yanılmışım doğrusu."

Pardaillan kızmadı. Hafifçe başını sallayıp gayet sakin bir sesle cevap verdi:

"Sözlerime dikkat edin, ben size kâğıdı bana verin demiyorum, sadece göreyim, okuyayım diyorum."

Concini alay etmeye yeltendi:

"Haa... Sadece görmek istiyorsunuz. Demek ki hafızanız pek kuvvetli mösyö. Kâğıdı bir kere okuyunca anlaşılan bir daha hatırınızdan çıkarmayacaksınız. Sonra da tabii en akıllı siz çıkacak ve hazinenin bulunduğu yere herkesten önce siz varacaksınız, öyle mi?"

Pardaillan birden ayağa kalktı. Yüzünde öyle müthiş bir ifade belirmişti ki Concini korkusundan yerinden fırlayıp iki üç adım geriledi. Şövalye açılan mesafeyi hemen kapattı ve işaret parmağını uzatıp herifin göğsüne şiddetle dürterek korkunç olduğu kadar da sakin bir sesle:

"Demin bana kim olduğumu sormuştunuz ve ben de size alçakça tuzağa düşüp bir zindana kapattığınız gencin arkadaşı olduğumu söylemiştim," dedi. "Bu doğruydu. Şimdi size şu gerçeği söyleyeyim: Ben, Prenses Fausta'nın oğlunun babasıyım. Yani bu hazinenin sahibi olan ve kendisini soymak için öldürmeye karar verdiğiniz gencin babasıyım. Çalmak istediğiniz hazine oğlumun malı olduğu için

onu korumak benim ödevimdir. Haydi, fazla uzatma, kâğıdı ver!"

Concini hiç beklemediği bu sözleri duyunca beyninden vurulmuşa dönmüştü. Fakat Pardaillan'ın söylediklerinden şüphe etmek aklından bile geçmedi. Pardaillan söylediklerinden şüphe edilmeyecek bir insandı. Fakat İtalyan buna rağmen küstahlık edip meydan okumaktan da kendini alamadı:

"Vermezsem ne olur?"

Pardaillan'ın kılıcını çekmesiyle Concini'nin gırtlağına dayaması bir oldu. Kızdığı zamanlarda gürleşen fakat yine de sakinliğini kaybetmeyen sesiyle:

"Kâğıdı..." dedi. "Yoksa mahvolursun!" Concini Pardaillan'ın bakışlarından söylediği sözlerin şaka olmadığını hemen anlamıştı. Elini yeleğinin cebine atacak gibi yaptı fakat sonra vazgeçti. Pardaillan herifin gırtlağına dayadığı kılıcını şöyle azıcık itiverdi. Concini dehşet içinde bir adım geriye fırladı ve kâğıdı cebinden çıkarıp uzattı. Bu işi tam vaktinde yapmıştı. Zira kılıcın dayandığı yerden iri bir kan damlası belirip adamın gırtlağından aşağı kaydı ve beyaz dantelalı yakasının üstüne yayıldı.

Pardaillan kılıcını tekrar kınına soktu. Yeniden koltuğa oturdu ve sanki yanında Concini yokmuş gibi, ona aldırmadan, kâğıdı bütün dikkatiyle okumaya koyuldu.

Okumayı bitirdiği vakit yüzünde eğlenceli bir işe girişmek üzere olan adamın neşeli ifadesi belirmişti. Concini'ye döndü, gayet tabii bir tavırla:

"Mösyö," dedi, "Bana bu kâğıdı göstermenizi istemiştim. Gördüm, okudum. Buyurun, alın."

Kâğıdın kendisine geri verilmeyeceğini sanan Concini bu davranış karşısında şaşkınlığından az kalsın küçük dilini yutacaktı. Bu hareket bir şaka değilse ne anlam taşıyordu?

Pardaillan kâğıdı verdikten sonra alay mı ifade ettiği yoksa ciddi mi olduğu belirsiz bir tavırla dedi ki:

"Mösyö, evinize girerken bir tek amacım vardı: hapsettiğiniz genci kurtarmak. Gördüğünüz şu üç arkadaşım olmasaydı yalnız başıma da yine bu delikanlıyı kurtarabilirdim. Fakat lüzumsuz yere sıkıntı çekmek hoşuma gitmez. Şimdi beni iyi dinleyin. Yiğit Je-

han'ı siz istemeseniz de kurtarmam mümkün. Ama buna rağmen ben onun hürriyetini satın almayı tercih ediyor ve sizinle bu konuda anlaşmak istiyorum."

Concini'nin şaşkınlığı sözle anlatılacak gibi değildi. Nasıl bir tavır takınacağını bilemez olmuştu. Korkmak mı lazımdı? Yoksa memnun olmak mı? Artık kestiremiyordu. Onun için verecek cevap bulamadı ve Pardaillan'ın amacını iyice açıklamasını bekledi.

Şövalye bu susuştan da anlam çıkararak sözlerine devam etti:

"Sizden Yiğit Jehan'ı serbest bırakmanızı istiyorum. Buna karşılık size geri verdiğim kâğıtta gösterilen yerde bulacağınız her şeyi almanıza izin veriyorum."

Concini şaşkın şaşkın gözlerini açtı:

"Efendim? Ne dediniz? Peki bu hazine sizin oğlunuzun değil mi?"

"Evet, oğlumun. Ha anlıyorum. Demek istiyorsunuz ki oğluma ait bir serveti nasıl bağışlayabildiğimi, bana ne olduğunu soruyorsunuz? Fakat şurasını iyice belleyin! Ben oğlumun kim olduğunu bilmiyorum. Belki de hiç öğrenemeyeceğim. Buna karşılık Yiğit Jehan'ı pek iyi tanıyor ve kendisini çok da seviyorum."

Concini iyice alıklaşmıştı. Kendi kendine bir fısıltı halinde mırıldandı:

"On milyonluk bir servet bu. Dile kolay."

Bunları söylerken gözlerini bütün dikkatiyle Pardaillan'ın gözlerine dikmiş, şövalyenin içinden geçenleri okumaya çalışıyordu.

Pardaillan gayet ciddi bir eda takınmıştı. Concini epey bir zaman ona baktığı halde yüzünde ne bir alay ne de hile ifadesi bulabildi. Şövalye gayet saf bir eda takınmıştı. Concini onun yaptığı teklifi tekrar düşününce ya bir deli ya da bir budala karşısında bulunduğuna hükmetti.

Şövalye adamın bu düşüncesini sezerek gayet sakin bir tavırla:

"Teklifimi niçin garipsediniz?" dedi. "Gerçi on milyon azımsanacak bir servet değil. Fakat benim ona vereceğim şey yanında hiç kalır. Onun için ben kendimce yerinde bir teklif yaptığıma inanıyorum. Sizin nenize gerek?"

Concini kazanacağı hazinenin kamaştırdığı gözlerle karşısındakinin önünde saygı ve hayranlıkla eğildi:

"Demek siz bu kadar zenginsiniz ha?" diye sordu.

Pardaillan gayet samimi bir tavırla:

"Karun kadar!" dedi. Sonra da sordu: "Nasıl, teklifimi kabul ediyor musunuz? Evet mi yoksa hayır mı mösyö?"

Concini kararını verecekti ama bir türlü kendini toparlayamıyordu.

İlk önce kendisini idama kadar götürecek bir tehdit karşısında kalmıştı. Sonra hakaret görmüştü. Nihayet Azrail'le burun buruna gelmişti. En sonunda da bütün bunları sağ salim atlatmakla kalmamış, kendisine milyonlar değerinde bir hazineye sahip olma hakkı verilmişti.

Bu inanılır şey miydi?

Aslında hazinenin kendisine bağışlanmasını pek umursamıyordu. Bu milyonlar ona bağışlansa da bağışlanmasa da nasıl olsa eline geçecekti. Fakat bu iş karşısına pek çok zorluk çıkarabilirdi. Halbuki şimdi karşısındaki adam ona hazineyi bağışlayınca bütün zorluklar bir kalemde yok oluveriyordu. Öte yandan ortaya çıkması pek muhtemel olan bir sürü rakibe de bu hazinenin kendisine ait olduğunu göğsünü gere gere söyleyebilecekti.

Geriye Yiğit Jehan'ı serbest bırakmak kalıyordu. Zaten bunu da karısıyla konuşup kararlaştırmamış mıydı? Hem delikanlının serbestliğinin nasıl olsa geçici olacağını pekâlâ biliyordu. Onu tekrar yakalayınca öcünü almaktan kendisini kim alıkoyabilirdi ki? Delikanlının kendisine yaptığı hakaretler yüreğine işlemişti. Onları imkânı yok unutamazdı ama çıkarı bakımından şimdilik sabırlı olması gerekiyordu.

Bunları bir anda düşündü ve Pardaillan'ın sorusuna sevinçle cevap verdi:

"Kabul ediyorum," dedi, "hatta isterseniz zindanın kapısını elimle açarım."

Pardaillan atıldı:

"Hayır hayır! Biz işleri yine sizin Madam Concini ile konuşup kararlaştırdığınız gibi yapalım. Siz yine o anahtarı kapının arkasına

koyun. Adamlarınızı savın. Kendiniz de çıkıp gidin ve evi yarına kadar bana bırakın."

Ve Concini'nin fena halde şaşaladığını görünce tasasız bir tavırla ilave etti:

"Benim amacım sizin tehdit karşısında boyun eğmediğinizi göstermek. Başka bir şey değil."

Concini adamakıllı keyiflenmişti:

"Doğrusu ya mösyö, bundan daha büyük incelik gösterilmez," dedi. "Kapıyı elimle açmak bana da ağır gelecekti hani. Ama mademki siz de her işi bizim planladığımız şekilde yürütmek istiyorsunuz, şu halde mesele kalmıyor. Evi yarına kadar size bırakıyorum. Hatta isterseniz büsbütün sizin olsun."

Pardaillan İtalyan'ın bu sözleri içten söylediğini görerek:

"Hayır. Benim eve filan ihtiyacım yok," dedi. Sonra ilave etti: "Şimdi anlaştığımıza göre size bir tavsiyede bulunmak isterim: Bundan sonra ne Yiğit Jehan ne de Bertille de Saugis aleyhinde hiçbir işe kalkışmayın. Ben bu iki genci seviyorum. Yoksa beni daima karşınızda bulursunuz Mösyö Concini. Galiba hanımınız beni pek iyi tanıyor. İsterseniz ona da sorun. Benimle çatışanların sonunda ne kötü durumlara düştüklerini size o söylesin."

Pardaillan bu sözlerin Concini'nin vermiş olduğu kararlar üstünde hiçbir etki yapmayacağını bile bile söylemişti. Çünkü dürüst tabiatı İtalyan'a gerçekleri söylemekten kendisini alıkoymuyordu. Nitekim bu sözler Concini'nin daha da öfkelenmesine ve kinini daha beter hatırlamasına sebep oldu.

Kafasından şunları geçiriyordu:

"Sen beni pek küçük düşürdün dostum. Ben böyle şeylere tahammül edemem. Bunun acısını senden muhakkak çıkaracağım! Demek sen Yiğit Jehan'ın babasısın da bunu bilmiyorsun ha? Gör bakalım, Concini senden şimdi ne mükemmel bir öç alacak! Bertille'i de korumaya kalkıyorsun. Halbuki o benim olacak. Léonora kızın bir zindana hapsedildiğini söyledi. Onu her yerde arayacağım. Bulmazsam bana da Concini demesinler!"

Bu arada Pardaillan gayet nazik eda ile sözlerine ekledi:

"Kararlaştırdığımız gibi uşaklarınıza, evin yarına kadar bana ait

olduğunu tembih ederseniz size minnettar kalacağım."

Concini silleyi en uygun zamanda indirebilmek için sırasında boyun eğmesini pek iyi bilirdi. Zaten onun için çok tehlikeli bir adam değil miydi? Bu sefer de öyle yaptı. Pardaillan'a hemen boyun eğiverdi.

Nazik ve tatlı bir tavırla:

"Lütfen benimle beraber gelir misiniz mösyö?" dedi.

Odadan birlikte çıktılar.

Pardaillan heyecan içinde kendisini bekleyen üç arkadaşa Concini ile anlaştığını söylerken İtalyan da uşaklarına ertesi güne kadar izin verdi.

Bir çeyrek saat sonra evde sadece Pardaillan, Escargasse, Gringaille ve Carcagne kalmışlardı.

Tabii ilk işleri Jehan'ı bir an önce zindandan kurtarmak için bodrum katına inmek oldu. Fakat delikanlıyı cam küreden çıkan uyutucu dumanların etkisiyle mışıl mışıl uyurken buldular. Artık onun uyanmasını beklemekten başka çare yoktu. Zaten önlerinde bol bol vakitleri vardı.

Pardaillan'ın oğlu gözlerini açar açmaz hemen Bertille'in değerli kutusunu aradı. Kutu pelerine sarılı ve kılıcının yanında, koyduğu yerde duruyordu.

Pardaillan'la konuşup çabucak durumu birbirlerine anlattılar. Sonra hep birlikte Rats Sokağı'ndaki bu küçük fakat korkunç evden çıktılar.

Saat sabahın beşini geçiyordu.

OTUZUNCU BÖLÜM

Grand Passe-Partout hanı, Saint-Denis Sokağı'nda, Saints-Innocents ve Sainte-Opportune Kiliseleri arasındaydı.

Bulunduğu mahalle oldukça canlıydı. Bu han çevredeki en iyi han olarak bilinirdi.

Pardaillan, oğlu ve iki arkadaşı bu hana geldiler ve iki gün önce Bertille'in kalmakta olduğu küçük odaya çıktılar. Üç ahbap çavuşlardan Escargasse, Léonora'nın sözde Jehan'ı kurtarmaya göndereceği adamın kim olduğunu anlamak üzere Rats Sokağı'nda kalmış, bir yere gizlenerek evin kapısını kollamaya koyulmuştu. Hemen şurasını ilave edelim ki Saêtta'nın peşine düşmüş olan karaltı, Escargasse'den başka kimse değildi.

Pardaillan derhal hancı kadın Nicole'e en nefis yemeklerini hazırlamasını tembih etti. Jehan'ın iki gündür ağzına bir lokma yiyecek koymadığını öğrenmişti ve en kısa zamanda kendini toparlaması gerektiğini düşünüyordu.

Yemek hazırlanırken, Jehan sıkılgan bir tavırla şövalyeden nişanlısına ait olan kutuyu saklamasını rica etti. Bu arada kutunun kimin olduğunu ve onu nasıl ele geçirdiğini söylemeyi de unutmadı.

Şövalye kutuyu eline alarak garip bir tavırla sordu:

"Demek bu kutu Bertille de Saugis'nin, öyle mi?"

"Evet mösyö."

Pardaillan derin derin düşündü. Jehan bu halden meraklanarak sordu:

"Yoksa kutuyu ve kâğıtları size emanet etmemi istemiyor musunuz?"

Şövalye bir rüyadan uyanırcasına ürperdi ve müşfik bir tavırla:

"Asla evladım!" dedi. "Şimdi hemen gidip bana emanet ettiğiniz bu değerli kutuyu saklayayım. Dönüşümde yemeğe otururuz."

"Lütfen hızlı davranın, mösyö. Açlıktan ve susuzluktan ölmek üzereyim. İçtiğim iki koca bardak buzlu suya rağmen susuzluğum hiç dinmedi bile.

Jehan'ın endişesi geçti. Şövalye kutuyu alıp gözden kayboldu. İki dakika sonra döndü. O gelir gelmez sofraya oturdular.

Bir yandan yerlerken bir yandan da şövalye gayet umursamaz bir tavırla Jehan'ı kurtarmak için neler yaptığını anlattı:

"İş pek kolay halloldu. Concini'ye ufak bir kılıç dersi verdim. Elinden kılıcını fırlatınca benimle aynı güçte olmadığını anladı ama yine Nuh diyor peygamber demiyordu. Galiba bu İtalyanlar pek dik kafalı oluyor. Mamafih biraz kaburga kemiklerini, biraz da bileğini okşayınca yola geldi. O kadar ki bir iki saatliğine bana bırakmasını istediğim evini az kaldı büsbütün bağışlayacaktı. İşte mesele bundan ibaret."

Şövalye, Concini ile karısının konuştuklarından hiç söz açmadı.

Şövalyenin huyu başkalarınınkine benzemezdi. Kulak misafiri olduğu bu konuşmadan yana değildi. Fakat gizli bir konuşmayı başkalarına da anlatmayı kendine yakıştırmazdı.

Öte yandan onun başarıları büyültmekten değil, tersine, küçültmekten hoşlandığını eskiden beri biliriz.

Ancak şövalyenin dinleyicileri İtalyan'ı yakından tanıyor ve onun ne yaman bir sahtekâr olduğunu da pek iyi biliyorlardı. Bu yüzden Pardaillan'ın pek büyük bir iş başardığını fakat ya alçakgönüllülüğü yüzünden ya da başarısını kendince pek önemsiz gördüğü için işi küçümsediğini hemen anladılar.

Nitekim Jehan dayanamadı ve:

"Bana kalırsa mesele anlattığınız kadar kolay hallolmuş değil," dedi. "Bana büyük bir iyilikte bulunduğunuzu ve bu sefer de yine hayatımı kurtardığınızı unutmayacağım. Şimdiye kadar sizden gördüğüm iyilikleri saymaya kalkarsam..."

Pardaillan delikanlının sözünü keserek:

"Siz şimdi bu konuyu bırakın da bizim dilber Nicole'ün nefis yemeklerini yemeye bakın."

Pardaillan delikanlıyı yemeğini bir an önce bitirmeye zorluyordu.

Şimdiye kadar söz açmamış olmasına rağmen Concini ile Léonora'nın Bertille hakkındaki konuşmalarından fena halde meraka düşmüştü. Kadın pek açık konuşmuştu. Genç kızı mezar gibi bir yere kapattığını ve oraya girmektense ölmenin daha hayırlı olacağını keyifli keyifli anlatmamış mıydı?

Halbuki şövalye daha o sabah Boğalı Konak'a uğramıştı ve kendisine genç kızın odasında olduğunu söylemişlerdi. Bunun üzerine kızcağızı görmeye lüzum hissetmemişti. Artık Andilly dükünün uşaklarından da şüphelenecek değildi ya. Adamlara dükle karısının yokluğu sırasında genç kızı dikkatle korumalarını tembih edip ayrılmıştı. Hatta kendisi de evin etrafını gözden geçirmiş ve şüpheli bir şey göremeyince gönül rahatlığıyla oradan uzaklaşmıştı.

Durum böyle iken o akşam Léonora'nın söylediklerini duyunca şaşkına dönmüştü. Léonora'nın boşuna övünecek bir kadın olmadığını hemen anlamıştı. Söylediklerinin doğru olduğundan hiç şüphesi yoktu. Şimdi meraktan içi içine sığmıyordu ama iki gündür aç olduğunu görünce dayanamamış, onu Four Sokağı'ndaki konağa kadar sürüklemektense önce iyice karnını doyurmaya karar vermişti.

Nitekim Jehan nefis yemekleri bol bol yedikten ve birkaç bardak harikulade şarabı içtikten sonra gücünün tamamen yerine geldiğini hissetti. Bunu Pardaillan da fark edince yanına almakta hiçbir fayda görmediği Gringaille'le Carcagne'i sofrada kalanları temizlesinler diye orada bırakarak Jehan'ı kendisiyle birlikte sürükledi. Delikanlı da nereye gittiklerini sormadan pek tabii bir tavırla onunla beraber yola çıktı.

Sokakta yürürlerken Pardaillan delikanlıya pek fazla açılmadı. Fakat karşılaşma ihtimali olan şeyi de uygun bir dille anlatarak onu hazırladı.

Şövalyenin korktuğu başına geldi Çünkü Andilly dükünün evine vardıkları zaman uşaklardan Bertille'in sabahleyin dışarıya çıkmış olduğunu öğrendiler.

Pardaillan kâhyaya dik dik bakınca adam ezile büzüle:

"Ne yapalım efendim?" diye dert yandı. "Efendimiz ve siz bu asil genç kıza göz kulak olmamızı sıkı sıkı tembih ettiniz. Fakat gitmek istediği takdirde kendisini burada zorla alıkoymamızı söylemediniz."

"Ne? Bertille kendisi mi gitmek istedi?"

"Evet şövalye. Biz de tabii hiçbir şeyden şüphelenmedik. Zira asil genç kıza yaptığı hareketin bir ihtiyatsızlık olduğunu söylediğim vakit bana pek önemli bir iş için dışarıya çıkmak zorunda olduğunu söyledi. Üstelik bir iki saat sonra hemen döneceğini de bildirdiği için meraklanmaya hiç lüzum görmedik. Zaten bize başka bir emir de verilmiş değildi. Bu asil genç kızın isteğine karşı gelemezdik."

Pardaillan'la Jehan endişeli bakışlarla birbirlerini süzüp evden ayrıldılar.

Bertille'in konaktan ayrılması şöyle olmuştu:

O sabah genç piskopos Richelieu, Concini'nin evine Léonora ile görüşmek için geldiği sırada yaşlı bir kadın da konağın kapısını çalmış, Bertille de Saugis'ye söyleyecekleri olduğunu bildirmişti.

Kâhya önce sert bir tavır takınmış, kadını başından savmak için konakta böyle kimsenin bulunmadığını söylemişse de bir aksilik sonucu Bertille ta odasından kadının bağırarak söylediği ismini duymuştu. Hemen bu adı ancak beş kişinin bildiğini hatırlamıştı. Bunlar da kral, Jehan, Pardaillan (ki kendisini şimdilik Margency kontu adıyla tanıyordu) ve nihayet dük ile düşes.

O anda bu beş kişiden hiçbiri evde bulunmuyordu. Bertille'in aklına gelen ilk ihtimal ihtiyar kadının bu beş kişiden biri tarafından gönderilmesi oldu. Düşündü. Kral göndermiş olamazdı. Zira kral gönderse gönderse subaylarından birini gönderirdi. Gönderen Andilly dükü veya karısı da olamazdı. Çünkü zaten ertesi gün kendileri döneceklerdi. Şu halde bu kadın ya Jehan ya da Margency kontu tarafından geliyor olacaktı.

Bertille kadının Jehan tarafından gönderilmiş olma ihtimaliyle telaşa kapıldı. Kadın da sofada bar bar bağırıyordu:

"Eğer beni bu asil genç hanımla görüştürmezseniz büyük bir felaketin sebebi olursunuz! Tanrı aşkına halime bakın mösyö! Benim gibi zavallı bir kadından ne kötülük gelebilir?"

Bu sözler Bertille'in endişesini bir kat daha artırdı ve genç kız daha fazla dayanamayıp tereddüde lüzum görmeden odasının kapısını açıp kadını içeriye aldı. Kâhya kapının önünde kalmıştı. Gerçi iki büklüm ve bastonuna dayana dayana güçlükle yürüyen bir kadından şüphelenmek yersizdi ama kendisine sıkı tembihte bulunulmuştu. Fakat mademki genç kız onu kendi isteğiyle odasına almıştı,

artık mesele kalmıyor demekti. Kâhya da yavaşça çekilip gitti.

Kadın odaya girer girmez Bertille şefkat dolu bakışlarıyla onu gözden geçirdi: Çok ihtiyar, beli bükülmüş, kısa boylu, epeyce şişman bir kadındı. Üstünde eski, yamalı fakat temiz bir köylü elbisesi vardı ve gülen yüzü iyi bir yürek taşıdığı hissini uyandırıyordu. Eğer genç kız kadının gözlerine biraz dikkatli baksaydı kuşkulanırdı ama bunu yapmak aklına gelmedi. Hemen sordu:

"Kimin tarafından geliyorsunuz?"

"Kaza geçiren ve hayatı tehlikede olan bir asilzade tarafından."

Birdenbire yüzünün bütün kanı çekiliveren Bertille dehşetle bağırdı:

"Ne? Yoksa Yiğit Jehan mı?"

Kadın hayır anlamında başını salladı:

"Hayır. Beni Şövalye Pardaillan adında bir asilzade gönderdi."

Bertille bu adı duyunca kuşkulanmıştı. Çünkü bu isimde bir kimseyi tanımıyordu. Hayretle sordu:

"Sizi Şövalye Pardaillan mı gönderdi? Ben böyle birini tanımıyorum."

Yaşlı kadın kendinden emin bir tavırla cevap verdi:

"Nasıl tanımazsınız? Bana kendisi söyledi. Geçen gece sizi bu eve kendisi getirmiş."

Bertille büsbütün şaştı:

"Beni buraya Şövalye Pardaillan değil, Margency kontu getirdi."

Kadın bastonunu sevinçle yere vurdu:

"Hay ağzını öpeyim! Ta kendisi işte. Onun bir adı da Margency kontuymuş. Kendisi söyledi. Ben yaşlandım kızım. Öyle bir sürü isim duyuverince aklım karmakarışık oluveriyor."

Ama, Bertille'in şüphesi bu sözlerle dağılmış değildi, genç kız hemen çıngırağı çalarak bir hizmetçi çağırıp sordu:

"Bu eve Şövalye Pardaillan adlı biri geliyor mu?"

"Şüphesiz, asil bayan. Sizi buraya o getirmedi mi?"

"Demek bir adı da Margency kontu, öyle mi?"

Hizmetçi gülümsedi:

"Evet. Fakat o, Şövalye Pardaillan adını kontluğuna tercih eder."

Bertille teşekkür etti. Gülümseyerek hizmetçiye çekilme izni verdikten sonra yine ihtiyar kadına döndü:

"Demek sizi bu yüksek kalpli asilzade gönderdi? O mu kaza geçirdi? Şimdi nerede? Durumu nasıl? Bana şunu çabucak anlatın!"

Bu soruyu duyan ihtiyar kadın kuşkulu bir tavır takındı:

"Hele hele," dedi. "Anlatmadan önce acaba şövalyenin bahsettiği hanım siz misiniz, onu bir anlayayım bakayım. Bunu anlamak için de size iki soru soracağım. Beni affedin dilber kızım ama ne yapayım ki tembih öyle."

"Sorun sorun."

Siz yıllarca önce... Kimdi bakayım? Kont de... Kont de Vau... Kont de Yau... Hay lanet olsun! Kafa kalmadı ki. Hah buldum! Siz Kont de Vaubren'la nişanlanmış olan bir hanımın kızı mısınız?"

"Evet."

"Sizde Şövalye Pardaillan'ın oğlunu ilgilendiren bazı kâğıtlar olacakmış."

Bertille hemen yine kuşkulandı:

"Ne gibi kâğıtlar?"

"Orasını bilmem, söylemedi. Sadece, 'Beni ve oğlumu ilgilendiren kâğıtlar,' dedi."

"Doğru. Bende Mösyö Pardaillan'la oğlunu ilgilendiren bazı kâğıtlar var."

"Öyleyse söyledikleri genç hanım sizsiniz. Şimdi size onun anlattıklarını da söyleyeyim. Bana dediğine göre bu asilzade annenizin nişanlısı olan kontun arkadaşıymış. Bu kâğıtlar hakkında size kendisi bazı sorular soracaktı ama bir saat kadar önce attan düşüp başından yaralandı."

Bertille'in içine yavaş yavaş güven geliyordu. Çünkü kadının söylediklerinin gerçeğe uymayan bir tarafı yoktu. Hem şimdi Pardaillan adını o da hatırlamıştı. Öyle ya, annesinin bıraktığı mektupta bu isim de geçmiyor muydu? Demek Bertille şimdiye kadar soyadını saklamamış olsaydı şövalye onunla çoktan bu mesele hakkında konuşacaktı. Adını sakladığına bir çeşit pişmanlık duydu. Hele

Pardaillan'la Margency kontunun aynı adam olduğunu öğrenince üzüntüsü daha beter arttı. Pardaillan ona az mı iyilik yapmıştı? Jehan'ı krala karşı bile korumuş değil miydi? Sonra, neden olduğunu kesinlikle bilmeden eski zaman şövalyelerine benzettiği bu adama derin bir sevgi ve saygı duyuyordu.

Genç kız bunları düşündü ve kendisi yokken odasına girilmiş, kâğıtları alınmış olabileceği aklına bile gelmedi. O kâğıtları saklamak, sonra zamanı gelince sahiplerine vermek kendisine annesinden kalan kutsal bir ödevdi ve şimdi şu ihtiyar kadın ona bunu hatırlatıyordu.

İçinde gittikçe büyüyen bir endişe belirdi. Acaba son dakikada bu ödevi yerine getirmesine bir engel çıkacak mıydı? Mesela sakın o asil ruhlu ve iyi yürekli adam aldığı yaradan ölüp gitmesindi?

Müthiş bir heyecana kapılarak bağırdı:

"Demek acele beni görmek istiyor ha?"

"Evet asil kızım. Eğer hemen benimle beraber gelirseniz sizi ona götürürüm. Benim adım Marie-Ange ninedir."

"Hiç durmayalım, hemen gidelim."

Bertille, düşesin kendisine ayırdığı elbise dolabına koşup ipekli bir atkı aldı ve omuzlarına örterek:

"Haydi," diye odadan çıkarken kadının sinsi gözlerinde beliren korkunç sevincin farkına bile varamadı. İhtiyar kadın durup seslendi:

"Bir dakika asil hanım. O asilzade ikimizin de susmamızı istedi. O kâğıtlar hakkında kimseye bir şey söylemememizi özellikle tembih etti. Dediğine göre bu işin peşinde olan çokmuş."

Bu sözler düşüncelerine hiç aykırı olmamalıydı ki Bertille hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermedi. Fakat kendisine bu kadar konukseverlik göstermiş olan bu evi büsbütün habersiz bırakıp gitmek de istemediği için kâhyayı çağırdı. Kâhya genç kızın çıkıp gitmeye hazırlandığını görünce pek heyecanlandı:

"Yoksa küçük hanım sokağa mı çıkıyor?" diye sordu. "Asil hanım tehdit altında bulunduğunu ve kendisini sayısız tehlikenin beklediğini herhalde bilmektedir. Zaten monsenyör kendisine bu kadar sıkı göz kulak olmamızı bu sebepten tembih etmişti?"

Bertille en tatlı tavrıyla:

"Arkadaşımla gitmem lazım," dedi. "Önemli bir ödevi başarmak zorundayım. Bu yüzden başıma bir felaket bile gelecek olsa umurumda değil. Ama merak etmenize lüzum yok. Akşam olmadan muhakkak döneceğim."

Genç kız bu sözleri o kadar kendinden ve yaptığı işten emin bir tavırla söylemişti ki terbiyeli bir insan olan kâhya itiraz etme cesaretini gösteremedi. Duyduğu sözler karşısında saygıyla eğildi. Fakat o kadar şaşalamıştı ki genç kızın yanına muhafız olarak birkaç adam katmayı da akıl edemedi. Bunu akıl ettiği zaman da genç kız çoktan çıkıp gitmişti. Arkasından koşup Four Sokağı'nın çevresini aradı fakat genç kıza rastlayamadı.

Bu arada, Marie-Ange yaşından umulmayacak bir hızla genç kızı Montmartre Sokağı'na sürüklemişti. Orada kalabalığa karışıp kayboluverdiler. Gerçi hızlı yürüyorlardı ama Bertille yine ihtiyatı elden bırakmıyordu. Yüzünü şalıyla örtmüştü.

Bir ara kadına sordu:

"Nereye gidiyoruz böyle?"

"Montmartre köyüne kadar dilber kızım."

Bertille hiç cevap vermedi. Gidecekleri yerin epey uzak olduğunu düşünüyordu ama dünyanın öbür ucuna da olsa yine tereddütsüz gidecekti.

Birkaç adım daha yürümüşlerdi ki sarhoşluktan o duvar senin, bu duvar benim yalpalayan Muhteşem Goulard'a rastladılar. Ayyaş papaz kendine mahsus yılışıklık ve yüzsüzlükle, yüzünü saklayan genç kıza yaklaşıp ona bakmak istedi. Ama Marie-Ange nineyi hesaba katmamıştı. Kadın bu çeşit terbiyesizliklerden hoşlanmıyor olacaktı ki sırtındaki papaz elbisesinin şerefini düşünmeyen bu adamı şemsiyesini kaldırıp sallaya sallaya bir güzel payladı. Bunun üzerine papaz da fazla ısrar etmedi ve sulu kahkahalar atarak uzaklaştı. Genç kızın içinde kadına karşı duyduğu belli belirsiz şüphe de ihtiyarın bu tutumu üzerine eriyip gitti. Bertille artık hiçbir şeyden kuşkulanmıyordu.

Bertille ile Marie-Ange tam Sainte-Marie l'Égyptienne Kilisesi'nin önünden geçerlerken genç kızın yüzünü örten şal birdenbire düşüvermişti. Tam bu sırada da kiliseden solgun yüzlü, perişan görünüşlü bir adam çıkıverdi. Genç kızın son derece güzel yüzünü

görür görmez beyninden vurulmuşa dönerek sendeledi ve hayran bakışlarını ona dikti.

İki kadın Montmartre kapısından geçerek dar bir sokağa saptılar.

Kiliseden çıkan adam uzaktan onları izliyor ve gözlerini genç kızdan bir türlü ayıramıyordu.

Bertille'le Marie-Ange bir kenar mahallenin dar sokağının sonundaki taş köprüyü geçerek sola saptılar ve iç savaşlar sırasında yıkılmış olan bir kilisenin yanından geçtikten sonra piramit şeklinde bir kaidenin üstüne dikili büyük bir haçın önünde durdular.

Bu haçın yanı başından büyük bir yol uzanıp gidiyordu. Bu yola girip bir süre yürüdükten sonra Montmartre Manastırı'nın küçük kapılarından birinin önünde durdular. Bertille edindiği bazı kötü tecrübeler sonucu din adamlarından ve onlara ait yerlerden soğumuştu. Nitekim ilk defa olarak içine bir şüphe girdi ve duraklayıp sordu:

"Manastıra mı gidiyoruz?"

"Tabii. Çünkü yaralı asilzade de orada."

Bertille kuşku içinde geriledi:

"Ya? Demek rahibelerin manastırında ha?"

Marie-Ange büyük bir doğallıkla açıklamaya koyuldu:

"Evet de denebilir, hayır da. Mesela ben de rahibelerin hizmetindeyim ama bu asilzade benim evimdedir ve evime de benden başka kimse karışamaz. Durumu tehlikeli olduğu için kendisini hemen evime taşıyıverdiler."

Bu sözler genç kızı inandırmaya yettiği için ihtiyar kadın da fazla bilgi vermeye lüzum görmedi. Birlikte manastırın küçük kapısından içeriye girdiler.

O zamanlar Montmartre Manastırı'nın başrahibesi artık dilber Claudine De Beauvilliers değildi. Claudine şimdi başka manastırın başına getirilmişti ve Montmartre Manastırı'nın başrahibeliği Marie de Beauvilliers'ye verilmişti.

Marie de Beauvilliers manastırdan çok aşk evi olarak tanınmış bu manastırın başrahibeliğine tayin olunduğu vakit henüz yirmi dört yaşını bile doldurmamıştı. Manastırın başına geçinceye kadar o da

manastırın öteki genç ve güzel rahibeleriyle birlikte yapının ününü yükseltmekten başka bir iş yapmış değildi.

Fakat başrahibeliğe yükselince birdenbire değişiverdiğini hissetti. O zamana kadar yemediği halt kalmamış olan bu dilber ve işveli rahibe, birdenbire fazilet ve taassubun canlı heykeli kesiliverdi. Ama idaresindeki rahibeler böyle yobazlıklara kolay kolay dayanamazlardı. Nitekim aralarında isyan bayrağını çekenler oldu. Fakat yeni başrahibe büyük bir azimle işe girişti. Dünkü keyif ve zevk arkadaşlarını din ve ahlak yoluna yöneltmeye çalıştı. Ne var ki alışmış kudurmuştan beterdi. Marie de Beauvilliers ukalalıkla direndikçe o kadar çok düşman kazandı ki kendisini birkaç defa suikasttan zor kurtardılar.

Marie de Beauvilliers de kolay yenilip yutulur lokma değildi. Azmiyle hepsini dize getirdi. Onun ustaca idaresi sonucu manastırındaki kargaşalık çabucak ortadan kalktıktan başka az zamanda ne kadar keyif düşkünü rahibe varsa hepsi yeni başrahibenin karşı konulmaz otoritesine boyun eğmek ve doğru yola girmek zorunda kaldı.

Bertille, Marie-Ange tarafından manastıra götürüldüğü sırada işler çoktan yoluna girmiş ve manastır gerçek bir din ve ahlak kurumu durumuna döneli epey zaman olmuştu.

Marie-Ange, Bertille'i manastırın bitmez tükenmez dehlizlerinden geçirerek küçük bir iç bahçeye götürdü. Yüksek duvarlarla çevrili bu bahçenin ortasında ağaçlar ve çiçekler arasında kaybolmuş pek zarif bir köşk vardı. Bu köşkün kapısına üç basamaklı bir merdivenle çıkılıyordu. Marie-Ange kapıyı ardına kadar açarak hiçbir şeyden kuşkulanmayan genç kıza yol verdi.

Fakat Bertille içeriye girer girmez ihtiyar kadın kanadı bütün kuvvetiyle kendisine doğru çekti ve anahtarı kilitte iki defa çevirdikten sonra hemen cebine atarak oradan çabuk çabuk uzaklaştı.

Genç kız kapının üstüne kapanıp kilitlendiğini görünce bir tuzağa düşmüş olduğunu hemen anladı ama artık iş işten geçmişti. Genç kızın ümitsizce kapıya atılışı tabii fayda vermedi. Bertille şöyle bir etrafına bakınınca bir pencere görüp oraya koştu ve pencerenin iki kanadını da açtı. Bağıra çağıra imdat istedi. Cevap alamadı. O zaman burada sesini rahibelerden başka kimseye duyuramayacağını ve rahibelerin tembihli oldukları için kendisini duymazlıktan geleceklerini

anladı. Bu durum karşısında susmaktan başka yapılacak ne vardı ki?

Az önce kiliseden çıkarak iki kadının peşine düşmüş olan perişan görünüşlü adam onları manastırın kapısına kadar izlemişti. Sonra epey bir süre kapının karşısında durup genç kızın tekrar dışarı çıkmasını bekledi. Fakat akşam bastırıp da genç kız hâlâ görünmeyince tekrar Paris'e dönmeye karar verdi.

Manastırdan uzaklaşırken kendi kendine mırıldanıyordu:

"Çıkmadı. Anlaşılan buraya sığınmış olacak. Namuslu kız. Tehlikede olduğunu hissedince kendisine kimsenin el süremeyeceği bir manastıra sığınmaktan başka çare bulamamış olmalı. Pekâlâ da yaptı işte."

Bir an durdu, mahzun bir tavırla derin bir nefes aldıktan sonra kendi kendine söylenmeye devam etti:

"Galiba artık onu göremeyeceğim. Varsın görmeyeyim. Yeter ki o taçlı zamparanın elinden yakayı kurtarsın. Kim bilir, Yiğit Jehan onu göremeyince ne kadar üzülecek. Üzülürse üzülsün. Neticede o da benim gibi bu işten vazgeçiverir, olur biter."

O, ağır adımlarla yürürken karanlık da yavaş yavaş ortalığa çöküyordu.

Birden sanki esrarengiz bir kuvvetin etkisiyle durdu. Başını kaldırdı. Bir süre tam önünde durmuş olduğu kocaman haça baktı. Sonra birdenbire yüzünde müthiş bir ümitsizlik ifadesi belirdi, tutmayan dizlerinin üstüne çöktü ve yüreğini parçalamak istiyormuşçasına göğsünü döverek inledi:

"Jehan François! Jehan François! Sana vaktiyle acımış olan bir adamın felaketinden ne zevk duyuyorsun? Sana dost elini uzatmış olan, ölüm halindeyken seni besleyip kurtaran, sana en tatlı sözlerle teselli veren bir adamın felaketi seni niçin sevindiriyor Ravaillac? Niçin olduğunu yine sana ben söyleyeyim, çünkü bu adamı kıskanıyorsun. Onun sevildiğini, kendininse hiç sevilmediğini biliyorsun. Tıpkı o dinsiz ve taçlı canavar gibi sen de yalancısın. Kıskanıyor ve kendini aldatıyorsun Ravaillac. Sana bu kadar iyilik etmiş olan insanı kıskanıyorsun!"

Sert bir hareketle başını haçın ayağındaki taşa çarparak yalvarmaya başladı:

"Ulu Tanrım! Bana acı! Bana yardım et. Beni bu hale düşüren o şeytanı kafamdan kov!"

Epey bir zaman ağladı ve Tanrı'sına yalvarıp yakardı. Nihayet yavaş yavaş sakinleşti. Sonra sendeleye sendeleye tekrar karanlıklara karıştı.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

Saêtta, Concini'nin Rats Sokağı'ndaki küçük evinde aradığını bulamayıp da geri dönerken kendi kendine şöyle söylendi:

"Anlaşılan Jehan henüz bilmediğim bazı tesadüfler sonucu kaçmayı başardı."

Sonra aklına daha kötü bir ihtimal geldi ve düşündü:

"Sakın ben gecikmiş olmayayım! Bu arada Concini Jehan'ı öldürüp ölüsünü bir tarafa atmış olmasın! Bu işi öğrenmem lazım. Eğer Jehan yakayı kurtardıysa şüphesiz evine de uğrayacaktır. En iyisi kendisini orada beklemek. Yarına kadar dönmezse o zaman gider, Sinyora Léonora'ya haber veririm. Umarım Concini delikanlıyı öldürmemiştir. Eğer böyle bir iş yaptıysa namusum hakkı için bizim sinyora da matem elbiselerini giyecektir!"

Bu kararı verdikten sonra doğruca Jehan'ın evine gitti ve hemen yukarı çıktı.

Ama Escargasse de herifin peşine düşmüştü ve onu bir an bile gözden kaçırmıyordu Saêtta'nın nereye gittiğini görünce artık, kendisine verilmiş olan ödevin bittiğini kestirerek Saêtta'nın peşini bıraktı ve hızla Grand Passe-Partout hanına koştu.

Jehan odanın kapısını kilitlemeyi unutmuştu. Saêtta kapıya bir iki defa vurduktan sonra ses çıkmadığını görünce kanadı itip içeriye daldı.

Bildiği mobilyalar çok basitti. Bir masa, iki sandalye, aynı zamanda büfe işlevi gören bir sandık, dar bir ranza ve oldukça iyi durumda büyük bir koltuktan oluşuyordu. Nispeten küçük şöminede, birkaç mutfak eşyası; bir tava, bir ızgara vardı, evin efendisinin gerekirse yemeklerini kendisi hazırlamaktan çekinmediğine tanıklık etti.

Saêtta acıkmıştı. Çekmeceyi aradı. Orada yiyecek bir lokma bu-

lamadı. Ama ona oldukça değerli görünen birkaç şişe vardı. Bir tane aldı, koltuğa yerleşti ve sabırla bekledi.

Hava iyice kararmıştı ama Saêtta ışık yakmaya lüzum görmedi. Karanlıkta daha sükûnetle düşünebileceğine inanırdı. Jehan'ı beklemeye karar verdi.

Yakındaki kiliselerden birinin saati dokuzu çaldığı zaman merdivenlerden kulağına hiç de yabancı olmayan bir ayak sesi geldi. Asık yüzünde bir gülümseme belirdi. Büyük bir sevinçle mırıldandı:

"O olacak!"

Sabırsızlıkla merdivenin başına koşup aşağıya seslendi:

"Sen misin oğlum?"

Berrak bir ses cevap verdi:

"Evet."

Gelen Jehan'dı. Zavallı delikanlı pek güvenilir bir yerde bulunduğunu sandığı Bertille'in ortadan kaybolduğunu öğrendiği zaman beyninden vurulmuşa dönmüştü. Sonra bu işi daha sağlam bir kafa ile düşünmeye koyulmuştu. O, felaketin ümitsizliğe düşüremediği, tam tersine kırbaçladığı seyrek insanlardandı.

Nitekim bu felaket haberini aldıkları sırada delikanlıya göz ucuyla bakan Pardaillan da Jehan'ın kendine tamamen hâkim olduğunu görmüştü. Yalnız yüzü biraz solmuştu o kadar. Fakat bakışları daha da keskinleşmişti.

Pardaillan'la Yiğit Jehan, kâhyanın anlattıklarından Bertille'in köylü kılıklı bir yaşlı kadınla gizli gizli bir şeyler konuştuktan sonra çıkıp gittiğini öğrenmişlerdi. Fakat bu ihtiyar kadının kim olduğu, genç kıza neler söylediği ve kendisini nereye götürdüğü onlar için çözülmeyen birer sır olarak kalmıştı. Şövalye daha önce genç kızın kaçırıldığını Léonora'dan duyduğu için bu ihtiyar kadını da onun göndermiş olacağı sonucuna vardı. Fazla bir şey bildiği yoktu ve o da Jehan gibi kafa çatlatıp işin içyüzünü anlamaya çalışıyordu. Tabii Concini'nin karısının asıl Luçon piskoposunun başarısı olan bir işi kendine mal edip övündüğünü ve yalan söylemiş olduğunu bilemezdi. Ama zaten Richelieu da aslen Joseph Baba'nın marifeti olan bu işi kendi yapmış gibi göstererek Léonora'ya yalan söylemişti. Bir sürü yalan dolanın birbirini kovaladığı bu çapraşık meseleyi Pardail-

lan'ın birkaç dakika düşünerek çözmesine elbette imkân yoktu.

Ama bu durum şövalyenin her şeye rağmen olayı örten esrar perdesini kaldırmaya karar vermesine de engel olamadı. Zira hem Jehan'a hem de nişanlısına büyük bir şefkat ve sevgi besliyordu. Öte yandan da Bertille'nin yalnız elindeki önemli kâğıtlar yüzünden kaçırıldığını ve genç kızın başına gelen bu felaketlere kendisinin sebep olduğunu düşünüyordu. Bu, şövalyeye mahsus bir mantıktı. Mademki bu kâğıtları genç kıza verenler onları Pardaillan'a teslim etmesini söylemişlerdi, şu halde kızcağız sadece Pardaillan'a hizmet edebilmek uğrunda bu felaketlere uğramıştı. Öyleyse şövalye her ne pahasına olursa olsun genç kızı kurtarmalıydı.

Bertille kâhyaya akşam olmadan döneceğini söylediği için Jehan epeyce bir zaman Andilly dükünün evinden ayrılmak istemedi. Oysa şövalye genç kızın bir daha geri döneceğine hiç ihtimal vermiyordu. Fakat hiçbir şey söylememeyi ve delikanlı ile birlikte beklemeyi tercih etti. Nihayet delikanlı da artık genç kızın dönmeyeceğini kanaat getirince birlikte sokağa çıktılar. İkisinin de ağızlarını bıçaklar açmıyordu. Hana gidinceye kadar hiçbir şey konuşmadılar.

Orada Escargasse, Gringaille ve Carcagne'in kendilerini beklemekte olduklarını gördüler. Üç ahbap durmadan kafayı çektikleri ve bir yandan da zar atıp birbirlerini soymaya çabaladıkları için vaktin nasıl geçtiğini fark edememişlerdi.

Jehan içeri girer girmez sordu:

"Nasıl, adam geldi mi?"

Escargasse boşuna uğraşmış olduğunu belirten bir kahkaha attı ve:

"Gelmez olur mu? Elbette geldi," dedi. "Ama kim geldi biliyor musunuz? Babanız!"

Jehan bu "baba" lafına her zaman sinirlenirdi. Escargasse'e ters ters baktı ama bunun üstünde durmanın sırası olmadığını düşünerek sordu:

"Peki sonra nereye gitti?"

"Sizin eve. Galiba adamcağız sizi pek merak ediyordu."

Jehan tepeden tırnağa ürperdi. Bir süre dalgın dalgın düşündü.

Sonra birtakım kötü fikirlerden kurtulmak istiyormuş gibi silkindi ve Pardaillan'a dönüp baktı.

Tabii şövalye de konuşulanları duymuş ve Escargasse'in sözlerini işitince irkilmişti. Jehan'ın da kendisine endişeyle baktığını da anlamamış değildi. Delikanlının soran bakışlarına o da bir soruyla karşılık verdi:

"Demek babanızmış ha?"

Jehan kızgın kızgın omuz silkti:

"Öyleymiş."

"Öyleyse boşuna kuşkulanmışım. Size böyle bir şeyi haber vermiş olduğuma doğrusu pek pişmanım."

Jehan ısrar etti:

"İyi ama siz ne tahmin etmiştiniz?"

Pardaillan soğuk bir tavırla cevap verdi:

"Ne lüzumu var? Demek oraya giden babanızmış, düşüncemde hata etmişim."

Jehan neredeyse, "O adam benim babam filan değil!" diye bağıracaktı ama kendini tutup sustu.

Neden sustuğunu bilemiyordu. Pardaillan'ın elini avuçlarının içine aldı ve içten bir sesle:

"Size bir teşekkür bile edemediğim için beni bağışlayın mösyö," dedi. "Ne kadar şaşkın bir halde olduğumu görüyorsunuz."

Pardaillan uzun bir zaman gözlerinin içine baktı. Çok duygulandığı belliydi. "Görüyorum," demek istiyormuş gibi başını salladı.

Delikanlının dediği doğruydu. Gerçi sakin görünüyordu, hatta gülümsemeye çalışıyordu ama yüzünün rengi tamamen uçmuştu. Boğazında düğümlenen hıçkırıkları zapt etmek için büyük bir çaba harcıyordu. Şövalye bu hali görünce delikanlının yalnız kalmaya ihtiyacı olduğunu kestirdi. Jehan'ı evine göndermek için bir sebep arayıp buldu ve şefkatle söylendi:

"Haydi, gidin oğlum. Bakın babanız sizi ne kadar merak ediyormuş. Kendisini bekletmek doğru olmaz. Tabii size her türlü yardımı yapmaya hazır olduğumu unutmazsınız."

Jehan yalnız ilk sözleri duymuş ve kendini tutamayıp sinirli bir

kahkaha atmıştı. Pardaillan bu gülüşteki derin acıyı hemen sezmişti. Öte yandan üç ahbap da acayip bir şeyler olduğunu anlamış, konuşulanlara kulak kabartarak ayağa kalkmış, verilecek emri beklemeye koyulmuşlardı. Jehan delice bir öfkeyle homurdandı:

"Doğru. Öyle ya. İyi evlatlar babalarını bekletirler mi hiç?"

Ve şövalyeyi her zamankinden daha düşünceli bir halde bırakarak kızgın ve sert adımlarla çıktı.

Üç ahbap çavuşlar ve şaşkınlıktan betleri benizleri atmış bir halde delikanlının epeyce uzaktan peşine düştüler. İçlerinden biri yavaşça mırıldandı:

"Yiğit Jehan'ın karşısına biri çıkarsa vay haline!"

Ötekiler de ses çıkarmadan başlarını sallayıp arkadaşlarının düşüncesini tasdik ettiler.

Jehan odasına girince ilk iş olarak şamdanı yaktı. Sonra bir tek kelime söylemeden Saêtta'nın karşısında, ayakta durdu ve gözlerini adamın gözlerine dikti.

Saêtta delikanlının öfkesini sezmemiş gibi davrandı. Neşesi yerindeydi ve bu bile yüzünden açıkça belli oluyordu. Üstelik adamın bakışlarında belli belirsiz bir şefkat ifadesi vardı. Jehan Saêtta'yı böyle bulacağını umduğu için şaşaladı ve tavrını değiştirmek zorunda kaldı. Saêtta bu değişikliği gördü. Jehan'ın iki elini tutup şiddetle sıktı.

Şövalyenin şüphelenmiş olduğu adamın Saêtta olduğunu öğrendiği zaman hissettiği öfke yavaş yavaş kayboluyordu. Birdenbire kendine hâkim olmuştu ve aklından geçenleri belli etmemeye çalışıyordu. Saêtta bu sırada onu bir koltuğa kadar götürerek Jehan'ın şimdiye kadar hiç görmemiş olduğu bir şefkatle:

"Otur oğlum," dedi. "Çok yorulmuşsun. Yüzün sararmış. Ama Tanrı'ya şükür sapasağlamsın. Asıl önemli olan da bu zaten. Onun için pek seviniyorum."

Bu, Jehan'ın Saêtta'dan hiçbir vakit görmemiş olduğu bir yakınlıktı. Delikanlı büyük bir şaşkınlık içindeydi. Ne var ki bu kadar yakınlık görmekten de memnun değildi. İçinde garip bir şüphe ve endişe belirmeye başlamıştı. Hatta sanki bir düşman karşısında bulunuyormuş gibi dikkat kesilmişti.

Çünkü Jehan, Pardaillan'ın Concini'nin evini göz hapsine alması

için Escargasse'e verdiği emirden şu sonucu çıkarmıştı: "Léonora'nın güvendiği ve aynı zamanda bana da dost görünen bir adam kim olursa olsun benim düşmanımdır. Bu adamdan sakınmalı ve kendisini sıkı bir göz hapsinde bulundurmalıyım."

Sonra bu adamın Saêtta olduğunu öğrenmişti. Bertille ile yapmış olduğu, kendisini büyük ölçüde değiştiren o konuşmadan önce böyle bir şey olsaydı bu işte muhakkak bir yanlışlık bulunduğuna inanırdı. Hele Pardaillan gibi her sözüne boyun eğdiği bir kimse de kendisine bu meselede yanılmış olduğunu söyler ve duyduğu şüpheden ötürü özür dilerse...

Gerçi Jehan çoktandır Saêtta'dan şüphelenmiyor değildi ama özellikle Bertille ile yaptığı konuşmadan sonra gözlerindeki perde büsbütün kalkmış ve çevresindekileri gerçek yüzleriyle görmeye başlamıştı. Bunun sonucu olarak kendisi de dahil olmak üzere bütün tanıdıkları hakkında yeni baştan hükümler vermişti. Hele kendi hakkında verdiği hükümlerde gayet insafsızca davranmıştı. Kendisini büyütüp yetiştiren adamla ilgili olarak değişik ve tutarlı düşüncelere varmıştı. Bunun sonucu olarak da kendi kendine, şu müthiş soruyu sormuştu: "Saêtta neden beni sefil ve serseri olarak yetiştirmek istedi?" O zaman içinde kesin bir şüphe doğdu. Bu soruya vereceği cevabı bulamıyordu. Fakat her ne pahasına olursa olsun onu bulacaktı.

İşte tam bu sırada Léonora'nın kendisini hileli bir şekilde kurtarma meselesi ortaya çıkmış, fakat başkaları hakkındaki hükümlerini mantığının ve vicdanının süzgecinden geçirerek veren Pardaillan, bir babanın evladına bu derece alçaklıkta bulunamayacağını düşünerek yanıldığını ve şüphesinin yersiz olduğunu söylemekte acele etmişti. Bunu Jehan da sezmiş fakat sesini çıkarmamıştı. Fakat Saêtta'nın asıl babası olmadığını bildiği ve karakterini yakından tanıdığı için Pardaillan'ın tersine şüpheyi kafasından bir türlü silememişti.

Ondan sonra da Saêtta'yı inceden inceye sorguya çekmek için öfkeyle evine dönmüştü. Fakat Saêtta'nın takındığı samimi ve şefkatli tavır üzerine adamakıllı şaşalamıştı. O zaman kafasından şu düşünce geçti:

"Bu adamın iki taraflı bir oyun oynamadığı besbelli. Peki ama öyleyse amacı ne? Bunu herhalde öğrenmem lazım. Fakat zorla ve

sertlikle hiçbir şey elde edemem. Bu işte sökecek tek şey kurnazlıktır. O halde ben de kurnazca davranırım."

Bu kararı verince tavrını da değiştirmişti. Şimdi Saêtta ile yaptığı konuşmaya muhakkak surette kazanması gereken bir mücadele gözüyle bakıyordu. O zaman delikanlının neler bildiğinin ve içinden geçenlerin hiç farkında olmayan Saêtta, onu Concini'nin elinden kurtarmak için nasıl Rats Sokağı'na gittiği hakkında bir hikâye uydurdu. Jehan buna inanmış gibi görünerek teşekkür etti. Sonra o da nasıl kurtulduğunu anlattı. Delikanlı konuşmasını bitirince Saêtta Jehan'ı Fausta'nın hazinesini ele geçirmesi için teşvik etmeye koyuldu. Bir yandan da ona belli belirsiz bir şekilde hazinenin nerede saklı olduğunu anlattı.

Saêtta zaten bu amaçla oraya gelmiş değil miydi? Epey dil döktükten sonra delikanlıyı bu işe girmeye ikna etti. Saêtta delikanlının odasından çıktığı vakit Jehan bu hazineyi elde etmeye karar vermiş bulunuyordu.

Yalnız kaldığı vakit düşündü: "Mademki Saêtta'nın bu kadar ustalıkla gizlediği maksadını öğrenemiyorum. Onun dediği ve istediği gibi bu sefer de hazine avcılığına çıkarım. Bakalım ne olur?"

Aklına yeniden nişanlısı geldi. Fakat bu sefer ümitsiz değildi. Tersine, mücadele azmiyle yanıp tutuşuyordu. Küçük odasında kafese kapatılmış azgın bir canavar gibi durmadan dolaşıyor ve iki gün iki geceyi mezar gibi zindanda geçirmiş olduğunu artık hatırlamıyordu bile. Düşünmeye devam etti:

"Paris'i ev ev arar, onu yine bulurum. Eğer bulamazsam, eğer öldürülmüşse... O zaman artık onsuz yaşamama imkân olmayacağı için göğsüme bir hançer saplarım olur biter. Yalnız bu, Bertille'i her tarafta arayıp da bulamadığım takdirde düşüneceğim bir şey. Yarından tezi yok, aramalarıma başlamam lazım. Bu iş için kuvvete ihtiyacım olacak. Onun için adamakıllı dinlenmeliyim. Hemen yatalım da deliksiz bir uyku çekelim."

Verdiği kararı hemen yerine getirdi. Yattı. Birkaç dakika henüz geçmişti ki uykuların en derinine dalmış bulunuyordu.

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

Jehan gittikten sonra Pardaillan odasına çekilerek kapısını kapattı. Delikanlının emanet ettiği kutuyu alıp masanın üstüne koydu.

Bir zaman bu kutuya bakıp düşündü. Sonra aynı düşünceli tavırla odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya koyuldu. Kutunun önünde her geçişinde gözlerinin ona uymasına engel olamıyor, fakat kutuya bir türlü el sürmüyordu.

Oldukça çetin bir meselenin kafasını kurcalayıp durduğu görünüşünden belliydi.

Nihayet birdenbire karar vermiş gibi bir tavır takındı. Koltuğu masanın önüne çektikten sonra omuz silkerek mırıldandı:

"Canı cehenneme şu kuruntuların! Bu kâğıtlar benim değil mi? Değilse bak şimdi benim elimde ya. Zaten Matmazel Saugis adımın Pardaillan olduğunu bilse onları bana vermeyecek miydi? Bundan hiç şüphem yok. O halde düşündüğümü yaparsam kötü bir iş yapmış olmayacak, sadece hakkımı kullanacağım."

Pardaillan kendisini epey bir zaman tereddüt içinde bırakmış olan bu meseleyi böylece hallettikten sonra kutuyu alarak içindekileri masanın üstüne boşalttı.

Kâğıtları teker teker alıyor, şöyle çabucak gözden geçiriyordu. Bütün kâğıtlar arasından ancak iki tanesinin kendisini ilgilendirdiğini görerek bunları bir kenara ayırdı. Bütün öteki kâğıtları tekrar yerlerine koyup kutuyu kapattı ve sandığın en altına yerleştirdikten sonra da güzelce kilitledi.

Bu iş bitince tekrar masa başına geçti. Koltuğuna oturdu ve iki kâğıdı eline aldı. Bunlardan biri vaktiyle Colline Colle'un okumuş olduğu ve Vaubrun kontunun, Blanche de Saugis'ye yazdığı mektuptu.

Şövalye bu mektubu büyük bir dikkatle birkaç defa okudu. Sonra masanın üstüne bırakarak düşündü:

"Prenses Fausta'nın hizmetinde çalışan ve benim ahbabım olduğunu söyleyen bu Luigi Capello veya Vaubrun kontu da kim?"

Uzak hatıralarını yokluyor, bir türlü bu ismi bulup çıkaramıyordu. Birden kendini tutamayıp bağırdı:

"Tamam, tamam! O olacak! Şimdi hatırladım. Öyle ya, adı Luigi Capello değil miydi? Vaktiyle Fausta'nın ordusunun başına geçip Fransa'yı istila etmesi için Alexandre Farnèse'e yolladığı mektubu götüren adam. Ben de kendisini yolda yakalayıp yaralamamış mıydım? Aradan o kadar çok zaman geçti ki unutup gitmişim."

Bir an düşünüp geçmişteki bu olayı daha iyi hatırladıktan sonra gülümsedi:

"Olay gözlerimin önünde canlanıyor. Onun yaralanıp Fausta'nın mektubunu elinden aldıktan sonra yırtınış, üstelik de kendisini bir güzel tedavi ettirmiştim. Adamcağız bu yaptığımdan ötürü bana pek minnettar kalmıştı. Hatta iyice iyileştikten epey zaman sonra gelip bana teşekkür de etmişti. Kendisini yakın dostlarımdan sayarsam sevineceğini söylemişti. Halbuki kendisini yaralamasaydım tedavi edecek de değildim. Fakat hakkımda çok iyi düşünceler beslediğini bu mektuptan da anlamak mümkün. Pek kibar bir adamdı."

Kafasını kurcalayıp duran bu noktayı böylece aydınlattıktan sonra merakını çeken başka bir konuya geçti:

"Saêtta ha? Bu Saêtta kim acaba? Yıllarca önce İtalya'ya kaçmış olan Maurevert'in peşindeyken Floransa'da bir kılıç ustasıyla tanışmıştım. Bu adam sözde müthiş bir kılıç oyunu keşfetmiş ve adını da İtalyancada 'Yıldırım' anlamına gelen 'Saêtta' koymuştu. Halbuki onun bu kadar böbürlendiği bu oyun o kadar basit bir şeydi ki içyüzünü daha ilk görüşte kavrayıvermiştim. Ama doğrusu kendisi fena dövüşçü değildi. Bu mektupta bahsedilen Saêtta acaba bu kılıç ustası mı? Neden olmasın? Mektupta kendisinin bir serseri, başkası hesabına adam öldüren bayağı bir katil olduğu yazılı. Kim bilir, belki de herif kılıç ustalığından işi serseriliğe dökmüştür."

Başını koltuğun arkalığına yaslayıp gözlerini tavana dikti. Ve düşünmeye devam etti:

"Bu Saêtta'yı bulup ondan bilgi almalıyım. Bu mektup sayesinde önemli bir ipucu elime geçmiş oluyor. Ölmemişse kendisini muhakkak bulurum ve ondan oğlumun ne olduğunu öğrenirim."

Pardaillan dalgın dalgın mırıldandı:

"'Oğlum!' Tuhaf şey. Bu kelime hiçbir vakit benim üstümde şimdi olduğu kadar etki uyandırmamıştı. Acaba neden?"

Sebebini araştırdı ve mırıldandı:

"Bu delikanlı da aklımı pek kurcalamaya başladı. Halbuki şimdiye kadar pek az tanıdığım halde çok sevdiğim az mı kimse oldu? Onlara neden pek önem vermedim de bu genç üstünde bu kadar duruyorum?"

Bir an gözlerini kapatarak hülyaya daldıktan sonra:

"Çünkü bu gencin karakteri benimkine son derece benziyor. Onun konuşmasını ve hareketlerini seyrederken yirmi yaşında olduğum o eski çağları hatırlıyorum. Onun şahsında kendimi görüyor gibiyim. Bu benzerlik bende büyük bir etki bırakıyor olmalı. Bu etkiden kurtulamaz oldum. Acaba..."

Koltuğu inip ayağa kalkarak heyecanlı bir tavırla dolaşmaya koyuldu. Sonra yine kendi kendine söylendi:

"Yok canım. Olamaz. Artık bunu aklımdan çıkarmalıyım. Baksana, bu çocuğun bir de babası varmış. O halde benim oğlum olmasına imkân yok. Bu besbelli, ama..."

Tekrar masa başına gelerek, henüz okumadığı ikinci kâğıda uzandı. Fakat onu eline almadan:

"On yedi yıldır Maurevert'in peşine düştüm ve onu gebertmek için elimde gelen her şey yaptım. Ama neredeyse yirmi yıl boyunca oğlumu ilgimden eksik bıraktım. Aradan kaç sene geçerse geçsin! Ben de babamın benimle ilgilendiği gibi onunla ilgilenebilirim. Her şey mümkün, her şeyi düzeltebiliriz..." diye düşündü.

Bir an dalgın kaldıktan sonra kendi kendine:

"Bir de şu kâğıdı görelim..." diye mırıldandı.

Bu anlamadığı bir dilde yazılı olduğu için, Colline Colle'u adamakıllı meraklandıran kâğıtlardan biriydi. Kadın böyle kâğıtlardan Latince yazılı olan bir tanesini Muhteşem Goulard'a kaptırmıştı. Bu

sefer Pardaillan'ın eline geçen kopya ise İspanyolca yazılmıştı. Birçok kere İtalya ve İspanya'ya gitmiş olan şövalye her iki dili de ana dili gibi bilirdi. Kâğıdı dikkatle okurken bir yandan da söylendi:

"İşte bu garip! Concini'nin elinden zorla alıp okuduğum kâğıt da bunun harfi harfine tercümesinden başka bir şey değildi. Orada hazinenin saklı bulunduğu söylenen yer buradakinin aynı. Ama ben bu bilgilerin tamamen yanlış olduklarını biliyorum. Yani o hazinenin kâğıtta belirtilen yerde bulunmadığını biliyorum. Öyleyse bu ne demek oluyor? Şüphesiz bu mektubun başka türlü okunup anlaşılması lazım. Bu yazı şifreli bir yazı olacak. Bunun şifresini bulmalı."

Epey bir zaman uğraştı. Kâğıdı evirdi, çevirdi, sabırla tekrar okudu. Işığa tuttu. Kâğıda önce uzaktan, sonra da yakından baktı. Sonra asıl sırrın görünmez bir mürekkeple yazılmış olması ihtimali aklına geldi. Kâğıdı suya daldırdı. Fakat hiçbir şey göremeyince kâğıtların ikisini de sandığın içindeki kutuya yerleştirdikten sonra kendi kendine söylendi:

"Bu araştırmalara sonra da devam edebilirim. Elbette bir şeyler bulacağım."

Eski bir havayı ıslıkla çalarak odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya koyuldu. Kafası çok meşgul görünüyordu. Birden ıslığı kesip:

"Yahu ben ne diye bu işe de karışıyorum?" diye söylendi. "Anlaşılan geberinceye kadar kendime ait olmayan işlere burnumu sokma illetinden kurtulamayacağım. Benim derdim bana yetmiyor mu? Herhalde yetmiyor ki şu hiç tanımadığım delikanlının ve kızın işlerine burnumu sokmadan edemedim. Şimdi de kralla Concini'nin arasına girmeye kalkışıyorum. Bana ne oluyor? Kralın kendini korumaya gücü yetmiyor mu sanki?"

Ayağını öfkeyle yere vurarak söylenmeye devam etti:

"İyi ama kralı öldürmelerine göz yumamam. Böyle bir şey yapmak cinayete katılmak demek değil midir? Üstelik canım da sıkılıyor. Bu karışık işler beni biraz olsun oyalar. Paslanmaktan kurtulurum. Tanrı korusun, neredeyse göbek bağlamaya başlıyorum."

Pardaillan bu sözlerden sonra hemen soyunarak yatağına girdi ve âdeti olduğu üzere çabucak uyudu.

OTUZ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Pardaillan ertesi sabah handan çıkınca doğru Saint-Antoine Caddesi'ne yöneldi. Daha yataktan kalkarken kendi kendine şöyle demişti:

"Nicedir şu Mösyö Sully ile görüşemedim. Artık kendisini ziyaret etmemin sırası geldi. Yoksa bana görgüsüz ve nezaketsiz bir adam damgasını basmakta gecikmeyecek."

Şövalye, Mösyö Sully'nin pek kalabalık olan bekleme salonunda kazara bir asilzade ile çarpıştı. Gayet nazik bir şekilde kendisinden özür dilerken adam da kendisine aynı nezaketle cevap verdi. Pardaillan geldiğini haber vermeye giden hademenin dönmesini beklerken bir yandan da çarpışmış olduğu adamı gözden geçirdi. Adamda bir fevkaladelik yoktu, sade ve zarif bir şekilde giyinmişti. Ama yine de kıyafetinden zengin olduğu anlaşılıyordu. Şövalye onu bir zaman dikkatle süzdükten sonra düşünceli bir tavır takındı ve içinden söylenmeye başladı:

"Ben bu gözleri bir yerde gördüm ama nerede? Sonra bu yürüyüş de bana yabancı gelmiyor. İyi giyimine ve kibar görünüşüne rağmen asilzade olmadığı muhakkak. Konuşuşuna bakılırsa İtalyan olmalı. Kendisini bir yerde görmüşlüğüm var ama nerede ve ne zaman?"

Fakat bu sırada hademe gelmiş, şövalyeyi dalgınlığından uyandırmıştı. Pardaillan hemen hademenin peşine düştü ve bir an için ilgisini çekmiş olan adamı unuttu.

Fransa Kralı IV. Henri'nin Maliye Vekili Sully elli yaşlarında kadar geniş alınlı bir adamdı. Gür sakalını özenle taramıştı. Kaşları kalın, bakışları keskindi, yüzü sert bir ifade taşıyordu.

Pardaillan'ı pek nazik bir tebessümle, ellerini uzatarak karşıladı. Şövalyenin ziyaretinden hayrete düşmüştü ama bunu belli etmemeye çalışıyor ve Pardaillan'la karşılaşmaktan memnun görünüyordu.

Vekilin yaptığı bir işaret üzerine hademe efendisinin yazıhanesinin önüne geniş bir koltuk sürdü. Bundan sonra Sully şu emri verdi:

"Ben çıngırağı çalınca Mösyö Guido Lupini'yi odama alırsınız."

Hademe eğilip dışarı çıktı.

İki adam karşılıklı oturdular.

Sully keskin bakışlarını Pardaillan'ın mavi gözlerine dikti ve endişeli bir sesle sordu:

"Mösyö Pardaillan, insan sizinle karşı karşıya bulunduğu zaman resmiyeti bir tarafa bırakıp samimiyetle konuşmalı. Onun için size nasıl bir hizmette bulunabileceğimi değil, bana yine ne gibi bir yardım yapma niyetinde olduğunuzu soruyorum."

Pardaillan gayet tabii bir tavırla cevap verdi:

"Bu sefer size hiçbir hizmette bulunacak değilim Mösyö Sully. Tam tersine, sizden bana önemli bir yardımda bulunmanızı ricaya geldim."

Sully samimi bir hayretle:

"Sahi mi söylüyorsunuz? Nihayet size bir hizmette bulunabilecek miyim? Eğer dediğiniz doğruysa hiç durmadan söyleyin mösyö. Çünkü size bir hizmet yapabilmek beni son derece mutlu edecektir."

Şövalye gülümseyerek teşekkür ettikten sonra ciddi bir tavırla söze koyuldu:

"Siz de tasavvur edersiniz ki mösyö, yabaniler gibi yapayalnız yaşaya yaşaya artık ortalıkta neler olup bittiğinden habersiz hale geldim. Louvre Sarayı'nda neler dönüyor hiç bilmiyorum. Nihayet kendi kendime, 'Gidip Mösyö Sully'yi göreyim. O ne de olsa mevkisi icabı olup bitenlerden haberdardır. Elbette bana da bazı bilgiler vermekten çekinmez,' dedim."

Bu sözler üzerine vekil adamakıllı şaşırdıysa da hiç renk vermedi. Pardaillan'ı iyi tanır ve şövalyenin lüzumsuz laflarla kendisine vakit kaybettirmeyecek bir adam olduğunu bilirdi. Endişesi biraz daha arttı. Fakat Pardaillan'ın söylemek istediği şeyi kendince uygun gördüğü zamandan önce söylemeyeceğini bildiği için şövalyenin istediği tarzda konuşmaya karar vererek sordu:

"Güzel... Ne gibi şeyleri öğrenmek istiyorsunuz?"

"Neler olduysa onları. Mesela bana kraldan, kraliçeden, takdis töreninden bahsedin. Bu tören ne zaman yapılacakmış?"

Sully kralın bütün ısrarlarına rağmen bu takdis törenini yaptırmayı nasıl savsakladığını anlatmaya koyuldu.

Anlattığı sürece Pardaillan masaya dayanmış, dikkatle dinliyordu. Bu arada gözleri ister istemez masanın üzerinde açık duran bir kâğıda ilişti. Bu kâğıtta birkaç kelime ile imza özellikle ilgisini çekti:

"Hazine, on milyon, Guido Lupini."

Pardaillan vekilin anlattıklarını dinlerken Guido Lupini'nin kendisinden sonra odaya alınacak adam olduğunu hatırladı ve aklına az önce salonda çarpışmış olduğu yabancı geldi. Ancak o zaman adından bir İtalyan olduğunu tahmin ettiği bu adamın çarptığı adamdan başka kimse olamayacağını düşündü.

Daha sonra şövalye on milyon ve hazine kelimelerini yine İtalyan olan Concini ve Léonora'nın ağızlarından da duymuş olduğunu hatırladı. Sonra okumuş olduğu kâğıtta da yine ayın konudan söz edildiğini düşündü. İçinden:

"Eminim ki bu Guido Lupini demin salonda çarptığım ve bir türlü kim olduğunu bulamadığım adamdır. Söz konusu olan on milyon da oğlumun servetidir." Sonra bu düşüncesine şu kararını da ekledi: "Bu Lupini'nin Sully'ye ne söylemek istediğini öğrenmeliyim."

Bir yandan da içinde bulunduğu odayı incelemeye koyuldu.

Vekil sözünü bitirince Pardaillan:

"Kraliçe bundan sonra da isteğinde ısrar edecektir," dedi.

Sully şövalyenin gözlerinden düşüncelerini okumaya çalışarak sordu:

"Siz bunu nereden biliyorsunuz? Birinden bir şey mi duydunuz?"

Pardaillan tabii bir tavırla:

"Hiçbir şey duymuş değilim. Tahmin ediyorum," diye cevap verdi ve kayıtsız bir eda ile ilave etti: "Kraliçenin takdis töreniyle ilgili olarak kral hakkında hiç de hoş olmayan bazı söylentiler dolaşıyormuş."

Sully önemsemez bir tavırla omuz silkti:

"Orası öyle. Bence kral da lüzumundan fazla endişeleniyor. Laf

aramızda, kralın töreni boyuna geciktirmesinin sebebi de bu."

Pardaillan Sully'nin gözlerinin içine bakarak, "Kendisini yerden göğe kadar haklı bulurum," dedi.

Sully'nin tüyleri diken diken olmuştu. Endişesini gizlemeye lüzum görmeden sordu:

"Siz de fala inanıyor musunuz?"

"Aslında hiç inanmam. Fakat bu seferki fala inanıyorum. Hem de fazlasıyla inanıyorum."

Şövalye bunları söyledikten sonra Sully'ye manalı manalı baktı. Bakışları sapsarı olmuştu. Koltuğunu Pardaillan'a yaklaştırarak alçak sesle:

"Tanrı aşkına söyleyin mösyö. Sizin bildiğiniz bazı şeyler var galiba," dedi.

"Amma da yaptınız ha mösyö! Size demin de söylemedim mi? Hiçbir bildiğim yok. Yalnız kralın büyük bir törenden sonra ve mesela kraliçenin takdis töreninden sonra bir araba kazasına uğrayacağını biliyorum. Bunu söyleyen de ben değilim hani. Fal böyle söylüyor."

Sully artık anlayacağını anlamıştı. Yüzü renkten renge girerek boğuk bir sesle:

"Sanıyor musunuz ki kraliçe..." diye soracak olduysa da şövalye hemen sözünü kesti:

"Aman Mösyö Sully, böyle şeyler aklıma bile gelmezken bana zorla bunları ne diye hatırlatmaya kalkıyorsunuz? Kraliçe kadındır, tabii kendini gösterip beğendirmekten hoşlanır. Böyle bir tören sayesinde büyük bir sevgi, takdir ve hayranlık kazanmayı canı pek çeker. Bu yüzden sonucu hiç düşünmeden törenin yapılması için ısrar edip durur. Üstelik bu törenin müneccimin falında sözü edilen tören olduğunu da bilemez tabii."

Sully birden ayağa kalktı. Pardaillan vekili kolundan yakalayıp durdurarak sakin bir tavırla sordu:

"Nereye böyle mösyö?"

"Hemen gidip kralı göreceğim ve kendisine..."

Pardaillan tekrar vekilin sözünü kesti:

"Amma da yaptınız ha mösyö. Eğer ben gidip kralın içine böyle bir kuşku ve korku sokarak rahatını kaçırmak isteseydim sizi görmeye gelir miydim?"

Sully tekrar koltuğuna çökerek kekeledi:

"Doğru doğru. Haklısınız."

Pardaillan sakin sesiyle devam etti:

"Telaşa kapılmanıza hiç lüzum yok mösyö. Beklenmedik bir tehlike karşısında değiliz. Söyledim ya işte, kral ancak törenden sonra öldürülecek. O zamana kadar pekâlâ rahat rahat yaşayabilir."

Gittikçe kendini toparlayan Sully:

"Bunda da haklısınız mösyö," dedi. "Kral dediğiniz şekilde öldürülecektir."

Pardaillan saf bir tavırla sordu:

"Ben size böyle bir şey söyledim mi? Sadece faldan bahsettim, o kadar."

Sully ısrar etmedi. Pardaillan'ı iyi tanır ve ona söylemek istediğinden fazlasını söyletmenin mümkün olmadığını bilirdi. Zaten şövalye de kendisini daha açık bir şekilde uyaramazdı.

"Bu töreni asla yaptırmamasını krala tavsiye edeceğim," dedi.

Bir yandan da fikrini almak istiyormuş gibi Pardaillan'a bakıyordu. Şövalye kesin bir tarzda:

"Bu çok kötü bir çözüm yolu," dedi.

"Neden?"

"Çünkü kraliçenin takdis töreni yapılmazsa bizim kestiremeyeceğimiz bir başka tören icat edilecektir."

"Öyleyse ne yapalım dersiniz?"

"Törenin yapılması kabul edilir. Böylece kralın iyi niyetinden kimse şüphe edemez. Şimdi mayısın ortasındayız. Kral mesela tören tarihi olarak eylülün ortasını seçer. Böylece dört ay kazanılmış olur. Ve bu da yine herkese önemli bir törenin hazırlıkları için ancak yetecek bir zaman gibi görünür. Böylelikle kral dört ay boyunca ölüm tehlikesinden kurtarılmış olur."

"İyi ama sonra ne olacak?"

"Eylül gelince yine uygun bir sebep bulup töreni ilkbahara ertelersiniz."

"Peki ya ondan sonra?"

"Ooo... Azizim, siz de bana ahiret suali sormaya başladınız. Şöyle böyle bir yıla yakın bir vakit kazanıyorsunuz. Bu az zaman mıdır yani? Bu kadar zaman içinde neler olmaz. Bir sürü insan ölebilir, kaybolabilir; düşünceler değişebilir. Bir de bakarsınız ki o meşhur fal artık bir tehlike olmaktan çıkar."

Şövalye bütün söyleyeceklerini söylemiş gibi ayağa kalkarak vekilden izin istedi. Sully şövalyenin iki elini derin bir heyecanla sıktı ve:

"Bana yine bir yardımda bulunmaya geldiğinizi zaten biliyordum," dedi. "Zaten sizi ne zaman görsem büyük bir tehlike mevcut olduğunu ve sizin o tehlikeyi yok etmek için ortaya çıktığınızı düşünürüm."

Pardaillan gülümseyerek:

"O kadar da değil canım," dedi. "Ben sizin biraz gözünüzü açtım o kadar. Şimdi önümüzde oldukça uzun bir sükûnet devresi var. Artık bu zamandan yeterince yararlanırsınız herhalde."

Pardaillan bu sözleri pek önemsiz şeylermiş gibi söylüyordu ama el sıkışındaki derin manayı Sully de sezmişti.

Pek heyecanlı bir sesle:

"Bu iyiliğinizin karşılığını size nasıl ödeyeceğiz bilmem ki..." dedi. "Boyuna siz veriyorsunuz ve karşılığında da hiçbir şey almıyorsunuz."

Pardaillan keyifli keyifli güldü:

"Pekâlâ... Bir gün ben de sizden bir şey isterim ama o zaman fazla şey istediğimi söylemeyin."

Pardaillan'ın sözlerindeki acı imayı sezemeyen vekil pek içten bir eda ile:

"Ne münasebet efendim? Ne münasebet?" dedi ve Pardaillan'ı uğurlamak için ayağa kalktı. Bu arada masanın üstünde duran çıngırağı çaldı. Bu, kendisiyle görüşmek isteyen ziyaretçiyi kabul edebileceğini belirten işaretti. Pardaillan da kapıya doğru iki adım atmış,

sonra birdenbire durup elini alnına götürerek seslenmişti:

"Buldum!"

Sully hayretle sordu:

"Neyi?"

Pardaillan ciddi mi yoksa şaka mı söylediğini belli etmeyen, kendine mahsus garip edasıyla:

"Demin bana ne suretle karşılıkta bulunabileceğinizi sormuştunuz Mösyö Sully," dedi. "Onu buldum!"

Sully içten gelen bir sevinçle bağırdı:

"Sahi mi? Benden bir istediğiniz mi var?"

"Evet, benim için büyük önemi olan bir şey isteyeceğim."

Ve ciddi bir tavırla ekledi:

"Bu kalabalık bekleme salonundan geçmek o kadar zor oluyor ki," dedi. "Acaba beni tenha bir yoldan sokağa salıveremez misiniz? Kalabalıktan hoşlanmayan biri olduğumu bilirsiniz."

Sully şaşkınlığından donakaldı ve sordu:

"Benden istediğiniz şey bu mu?"

"Belki bu size saçma gelir ama benim için son derecede önemlidir. Hayret etmeyin. Benim bazen böyle garip düşüncelerim vardır."

Sully gülümsedi:

"Eğer bütün istediğiniz buysa sizi memnun etmekten kolay ne var?"

Pardaillan:

"Yok yok... Sizin de rahatsız olmanızı istemem," dedi. "Zaten epeyce vaktinizi aldım. Bana sadece nereden geçebileceğimi söyleyin ve yine işinize bakın. Ben kendi kendime çıkıp giderim."

Sully ısrar etmedi. Eliyle bir perdeyi göstererek anlattı:

"Buradan çıkın. Bu benim özel dairemin yoludur. Koridorun solunda ve sağ kolda avluya inen merdiveni görürsünüz. Oradan inersiniz."

Ve gülümseyerek ilave etti:

"Yolunuzda kimseye rastlamayacağınızdan emin olabilirsiniz."

Pardaillan kendi kendine söylendi:

"Zaten ben de başka bir şey istiyor değilim."

Sully'ye bir veda işareti yaptı. Vekil hiçbir şeyden şüphelenmeden tekrar koltuğuna çökerek o da kapının üstündeki ağır perdenin arkasında kayboldu.

Kapıdan içeriye girince kanadı kapatmayıp hafifçe aralık kalacak şekilde itti. Sonra kulağını bu aralığa dayadı ve kendi kendine söylendi:

"Bu Guido Lupini'nin vekile hangi hazineden söz edeceğini öğrenmezsem merakımdan çatlarım."

Bu sırada ziyaretçi de içeri alınmıştı. Pardaillan adamın ilk sözlerini duyar duymaz kim olduğunu hemen anladı. Bu, salonda çarpıştıkları, kendisinin kim olduğunu adamakıllı merak ettiği halde bir türlü bulup çıkaramadığı adamdı.

Fakat şövalyenin henüz bilmediği bir şey daha vardı ki o da bu adamın Saêtta olduğu idi.

Saêtta'nın kendisini bir asilzade zannettirecek kadar şık giyinmiş oluşu hayret uyandırabilirse de bunda hiçbir fevkaladelik yoktu. Ona ne zamandır Yiğit Jehan bakar ve para verirdi. Öte yandan Saêtta da öteberi kirli işlerden kazandığı parayı sırf Fausta'dan alacağı intikamı gerçekleştirebilmek amacıyla harcardı.

Bu yüzden Yiğit Jehan'ın yaz kış giydiği tek elbisesi olduğu halde Saêtta öcünü almak için kendisine ne lazımsa hepsini rahat rahat elde edebilmişti.

Öte yandan açık elli bir delikanlı olan Jehan'da bazen metelik bile bulunmadığı halde Saêtta'nın kemerinde her vakit elli altın kadar bir yedek para bulunurdu.

Gerçi bu büyük bir para sayılmazdı ama Saêtta gibi biri için koca bir servetti.

YEDİNCİ CİLDİN SONU